

Сомбор
Дел.број:901-01/2023,
Дана: 14.09.2023. године

АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Анекс број 1.

Школске 2023/2024. године

На основу члана 67. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС- Просветни гласник”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20 , 129/21, 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20, 17/21 и 16/22),
(„Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20 и 129/21)

„Школски одбор ОШ „Братство јединство“ Сомбор на седници Школског одбора одржаној дана 13.09.2023. године, једногласно једногласно

АНЕКС број 1. ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Школске 2023/2024. године

Директор школе:

Дејан Зекић

Председник школског одбора:

Петер Мраковић

САДРЖАЈ

Школске 2023/2024. године.....	2
ПРАВНА ОСНОВА ПЛАНИРАЊА И ПРОГРАМИРАЊА.....	13
ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И	14
ВАСПИТАЊА	14
КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	15
ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ	15
ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ.....	17
КОМПЕТЕНЦИЈЕ	17
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС	18
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	18
ПРАВИЛНИК	18
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	21
ДИГИТАЛНИ СВЕТ ЗА 4. РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ.....	21
УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА.....	24
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	28
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	33
СЛОБОДНЕ НАСТАВЕНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ РЕАЛИЗУЈУ ОД ШКОЛСКЕ 2023/24. ГОДИНЕ	36
ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАСИ	36
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ОШ „БРАТСТВО ЈЕДИНСТВО“	43
ИЗ СОМБОРА СА ПОДРУЧНОМ ШКОЛОМ У БУКОВЦУ	43
ЗА РАЗРЕДНУ И ПРЕДМЕТНУ НАСТАВУ	43
НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ ЈЕЗИКУ	43

ПРАВНА ОСНОВА.....	44
ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ.....	46
СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ	47
СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА	48
У РЕДОВНОМ ПЛАНУ И ПРОГРАМУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА	48
СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА У ИОП-у.....	51
ОПИСНО ОЦЕЊИВАЊЕ.....	53
ПРВИ РАЗРЕД.....	53
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И АКТИВНОСТИ	53
ВЛАДАЊЕ	54
ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ.....	55
ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА НА ИСПИТИМА	56
СТРУКТУРА УЈЕДНАЧЕНИХ КРИТЕРИЈУМА ОЦЕЊИВАЊА	57
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ.....	61
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	61
СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	62
СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК.....	73
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ.....	78
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	78
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	79
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ	106
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ.....	106
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	107
МАТЕМАТИКА	115
СВЕТ ОКО НАС	120
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	127

ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	132
ЛИКОВНА КУЛТУРА	134
МУЗИЧКА КУЛТУРА	139
ПРОЦЕС ВРЕДНОВАЊА	145
ДИГИТАЛНИ СВЕТ	146
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	152
ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	156
КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК - ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	185
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ	190
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ	194
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	198
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	198
СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	199
СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК	204
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	209
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	209
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	211
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ	225
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	225
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	227
МАТЕМАТИКА	236
СВЕТ ОКО НАС	241
8.6.4. ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	251
ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	256
ЛИКОВНА КУЛТУРА	259
МУЗИЧКА КУЛТУРА	264

ДИГИТАЛАН СВЕТ	270
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	277
ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ.....	283
КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК - ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	307
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ	315
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ.....	318
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	322
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	322
СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	323
СРПАКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК.....	335
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	339
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	339
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	341
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ	356
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ.....	356
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	357
МАТЕМАТИКА	371
ПРИРОДА И ДРУШТВО	384
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	402
ЛИКОВНА КУЛТУРА	413
МУЗИЧКА КУЛТУРА	417
ДИГИТАЛНИ СВЕТ	428
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	435
ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ.....	446
КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	453
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ	459

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ.....	463
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	468
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	468
СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	469
СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК	479
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	484
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	484
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	486
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ	517
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ.....	517
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	518
МАТЕМАТИКА	535
ПРИРОДА И ДРУШТВО.....	540
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	549
ЛИКОВНА КУЛТУРА	556
МУЗИЧКА КУЛТУРА	560
ДИГИТАЛНИ СВЕТ	568
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ.....	578
ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ.....	584
КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	610
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ	615
Nyelvtan és helyesírás	617
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ.....	620
ДРУГИ ЦИКЛУС	626
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	627
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	627

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	628
СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК	638
БИОЛОГИЈА	643
ИСТОРИЈА	663
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	678
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	678
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	679
БИОЛОГИЈА	688
ИСТОРИЈА	695
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ	701
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ.....	701
МАТЕМАТИКА	703
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	712
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	716
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК	735
ГЕОГРАФИЈА	745
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА.....	761
МУЗИЧКА КУЛТУРА	766
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО.....	780
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	785
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ.....	791
ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ.....	797
КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	817
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	823
ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I.....	831
ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ	835

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	840
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	840
СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	841
СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК	852
БИОЛОГИЈА	857
ИСТОРИЈА	870
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	893
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	893
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	894
БИОЛОГИЈА	902
ИСТОРИЈА	912
СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ	920
МАТЕМАТИКА	922
ФИЗИКА	931
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	936
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	940
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	956
ГЕОГРАФИЈА	969
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	978
МУЗИЧКА КУЛТУРА	985
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	1000
ЛИКОВНА КУЛТУРА	1005
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1015
ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1020
КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1026
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1030

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ	1039
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	1043
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	1043
СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	1044
СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК	1056
БИОЛОГИЈА	1063
ИСТОРИЈА	1080
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	1101
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	1101
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	1102
БИОЛОГИЈА	1112
ИСТОРИЈА	1120
СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ	1128
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ.....	1130
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ.....	1130
МАТЕМАТИКА	1131
ФИЗИКА	1139
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	1144
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	1149
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК	1164
ХЕМИЈА	1178
ГЕОГРАФИЈА	1190
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА.....	1239
МУЗИЧКА КУЛТУРА	1245
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО.....	1257
ЛИКОВНА КУЛТУРА	1261

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1266
ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ.....	1271
КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1277
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1281
ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС II	1290
ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ.....	1295
ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ	1296
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	1300
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	1300
СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	1301
СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК.....	1316
БИОЛОГИЈА	1322
ИСТОРИЈА	1337
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	1361
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	1361
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	1362
БИОЛОГИЈА	1373
ИСТОРИЈА	1380
КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ	1390
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ.....	1390
МАТЕМАТИКА	1392
ФИЗИКА	1400
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	1407
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК	1411
ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК	1428
ХЕМИЈА	1444

ГЕОГРАФИЈА	1454
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА.....	1464
МУЗИЧКА КУЛТУРА	1467
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО.....	1481
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	1483
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1490
ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ.....	1496
КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1502
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1508
ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ	1521
ДОМАЋИНСТВО	1525
МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА	1528

ПРАВНА ОСНОВА ПЛАНИРАЊА И ПРОГРАМИРАЊА

1. Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020 и 129/21)
2. Закон о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019 и 129/2021-8,9 - др. закон)
3. Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019, 2/2020, 16/2022, 1/2023 (исправка) и 13/2023)
4. Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 11/2019, 6/2020, 7/2021, 1/2023 и 13/2023)
5. Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновање наставе на даљину у основној школи („Службени гласник РС“, бр. 109/2020)
6. Правилник о посебном програму образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 85/2021-98)
7. Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво („Сл. гласник РС - Просветни гласник“, број 5/2011-141)
8. Правилник о школском календару за основне школе са седиштем на територији АП Војводине за школску 2023/2024. годину („Службени лист АП Војводине“, број 23/2023 од 31.05.2023. године)
9. Правилник о измени и допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС- Просветни гласник“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20, 129/21, 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20, 17/21, 16/22 и 13/23)
10. Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 18/18 и 13/23).

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И

ВАСПИТАЊА

- 1) Обезбеђивање добробити и подршка celovitom развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celoviti развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

III

КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ

Кључне компетенције за целоживотно учење представљају скуп интегрисаних знања, вештина и ставова који су потребни сваком појединцу за лично испуњење и развој, укључивање у друштвени живот и запошљавање и то су:

- 1) комуникација на матерњем језику:** способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми;
- 2) комуникација на страном језику:** способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми укључујући вештине посредовања сумирањем, тумачењем, превођењем, парафразирањем и на друге начине, као и интеркултурално разумевање;
- 3) математичке, научне и технолошке компетенције:** основно нумеричко резоновање, разумевање света природе, способност примене знања и технологије за људске потребе (медицина, транспорт, комуникације и др.);
- 4) дигитална компетенција:** самопоуздано и критичко коришћење информационих и комуникационих технологија за рад, одмор и комуникацију;
- 5) учење учења:** способност да се ефективно управља сопственим учењем: планирање, управљање временом и информацијама, способност да се превазиђу препреке како би се успешно учило, коришћење претходних знања и вештина, примена знања и вештина у различитим ситуацијама, индивидуално и/или у групи;
- 6) друштвене и грађанске компетенције:** способност да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим заједницама;
- 7) осећај за иницијативу и предузетништво:** способност да се идеје претворе у акцију кроз креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност за планирање и управљање пројектима;
- 8) културолошка освешћеност и изражавање:** способност да се схвати значај креативних идеја, искустава и емоција у различитим медијима – музика, књижевност, плес, ликовна уметност и друго.

IV

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ

КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака, неопходне су свим ученицима за лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење и то су:

- 1) компетенција за учење;
- 2) одговорно учешће у демократском друштву;
- 3) естетичка компетенција;
- 4) комуникација;
- 5) одговоран однос према околини;
- 6) одговоран однос према здрављу;
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- 8) рад са подацима и информацијама;
- 9) решавање проблема;
- 10) сарадња;

V

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПРАВИЛНИК

о измени и допунама Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања

У Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19, 2/20, 16/22 и 1/23 – исправка), део: „ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА”, замењује се новим делом: „ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.

ед. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик _____ језик ¹	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски језик као нематерњи ²	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А		20-22*	720-792*	21-23*	756-828*	21-24*	756-864*	21-24*	756-864*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁴	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Српски као страни језик ⁵	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*
УКУПНО: А + Б		21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	22-25*	792-900*	22-25*	792-900*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	22-25*	792-900*	22-25*	792-900*
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава					1	36	1	36
4.	Настава у природи**	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁶	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

5 Ученик који је страни држављанин може да изабере овај програм али није у обавези. Програм наставе и учења Српског као страног језика остварује се у складу са Правилником о програму наставе и учења за предмет Српски као страни језик („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 11/19).

6 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником

VI

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

У Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 11/19, 6/20 и 7/21, 1/2023 и 13/2023), у делу: „3. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ”, после програма: „ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ”, додаје се програм: „ДИГИТАЛНИ СВЕТ”.

VII

ДИГИТАЛНИ СВЕТ ЗА 4.РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Назив предмета	ДИГИТАЛНИ СВЕТ
Циљ	Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.
Разред	Четврти

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; – исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; – уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; – активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; – активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста). Селектовање, копирање/исецање и лепљење текста. Уметање слике у текст, додавање оквира, позиционирање слике у односу на текст. Креирање и уређивање текстова за познату публику. Пројектни задатак који подразумева: – претраживање интернета (пробрани елементи напредне претраге); – израду или прилагођавање графике у складу са темом; – креирање текстуалног документа који садржи слике.

– вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; – утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	Припрема и организација школског догађаја за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета.
– креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику; – предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок <i>Питај и чекај</i> и блок <i>Одговор</i>) у датом једноставном програму; – креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	Променљиве. Израда програма који садрже гранање, понављање и променљи

Кључни појмови садржаја: уређивање текста, пројектни задатак, дигитални материјали, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику.

Предмет Дигитални свет намењен је развијању дигиталне компетенције код ученика четвртог разреда основне школе. Програм наставе и учења за четврти разред оријентисан је на процес учења и остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет Дигитални свет. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика, који су груписани у три наставне теме: *Дигитално друштво, Безбедно коришћење дигиталних уређаја и Алгоритамски начин размишљања*.

I. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре креира свој годишњи – глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Дефинисани исходи олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице. При планирању треба, такође, имати у виду да се исходи разликују, да се неки лакше и брже могу остварити, али је за већину исхода потребно више времена и више различитих активности.

Наставник је у планирању, припреми и остваривању наставе и учења аутономан. За сваки час треба планирати и припремити средства и начине провере остварености пројектованих исхода.

II. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Наведене исходе потребно је остварити са различитим нивоима расположивости дигиталних уређаја намењених за коришћење од стране ученика. Наставник треба да реализује наставу у кабинету за информатику и омогући ученицима да користе рачунаре на начин који директно доприноси остваривању дефинисаних исхода учења. Препорука је да два ученика користе један рачунар како би се развило вршњачко учење, делила одговорност и развијао тимски рад. Вероватно је да ученици имају искуства са коришћењем дигиталних уређаја. Од изузетног је значаја да та искуства наставник увиди и уважи. Ученици могу бити вешти корисници технологије, али то не значи да су и компетентни у овој области. У том смислу, наставник има слободу да наставу организује у складу са техничким могућностима, предзнањима и потребама својих ученика.

Током реализације наставе, рад наставника мора бити континуирано усмерен ка смањивању дигиталног јаза. Важно је да наставници помогну ученицима који немају могућност приступа технологији од куће тако што ће их, у кабинету за информатику, повезати са ученицима који су дигитално спретни и радити на поспешивању вршњачког учења. Обавезивање ученика да користе наставне материјала за које им је потребан приступ интернету од куће неправедно је према онима који га немају. За такве ученике наставник мора да обезбеди алтернативу – могућност приступа школским дигиталним уређајима, пре или после наставе.

Дигитално друштво

Наставник нове технике форматирања текста представља ученицима кроз одговарајући контекст, користећи примере из ученицима блиских (дигиталних) уџбеника.

Подобљан текст: Наставник проналази лекције у уџбеницима које садрже подобљан текст. У контексту приказаног дела уџбеника иницира разговор о речима које су подобљане: Зашто су баш ове речи подобљане? Шта су аутори текста желели да постигну подобљавањем баш тих речи? Заједнички долазе до закључка да су у питању кључне речи које означавају главне појмове у датом тексту. Наставник демонстрира технику подобљавања текста, након чега даје налог ученицима да отворе раније припремљен документ који садржи кратак текст о ученицима познатој теми. Сама тема не мора да буде везана за информатику, али би било пожељно да то буде. Нарочито је корисно да наставник припреми текст којим обнавља одређене делове програма наставе и учења (нпр. рад са текстом, чување датотека). Задатак за ученике је да подобљају кључне речи у тексту. На крају активности ученици треба да кажу које речи су подобљали и аргументују своју одлуку да баш те речи означе као важне. Завршна активност треба да створи услове за хеуристички разговор: У којим ситуација јесте оправдано и подобљавање и бојење истог текста? Ако не постоји оправдање за овакву радњу, какве последице су могуће?

Искошен текст: Наставник представља ученицима текст који садржи делове исписане у курзиву. Препушта ученицима да закључе када се користи овакав стил текста. Демонстрира технику искошавања текста. Налаже ученицима да отворе раније припремљен документ који садржи дијалог ликова наводећи да текст који представља управни говор треба да буде наглашен искошеним текстом.

Подвучен текст: Ученици добијају налог да отворе документ у коме се налазе реченице у којима је потребно да одреде главне реченичне чланове (субјекат, предикат) користећи познату нотификацију – субјекат се подвлачи једном, а предикат са две црте. Наставник демонстрира технику подвлачења текста представљајући различите линије којима је могуће подвући текст.

Обојен текст: Наставник демонстрира како се тексту мења боја. Ученици добијају налог да отворе документ у коме је потребно идентификовати врсте речи бојећи их одређеном бојом (именице – црвеном, глаголи – зеленом, итд.). Уколико остане времена, наставник може да укључи захтеве којим проверава да ли су ученици овладали свим раније представљеним техникама форматирања текста.

Слика у тексту: Наставник разговара са ученицима о текстовима које срећу у уџбеницима, новинама, часописима. Заједно долазе до закључка да у приказаним примерима слике представљају значајан елемент којим се доприноси разумевању текста. Наставник демонстриран уметање раније припремљене слике у текстуални документ. Показује ученицима како се одређује положај слике у односу на текст (поравнато са текстом или са преламањем текста: квадратно, збијено, кроз, врх и дно, иза текста, испред текста). Ученици провежбавају приказане технике у датотеци коју је наставник за њих припремио и чувају текст у који су уметнули одговарајуће слике.

Препоручени број часова: 6.

Пројектни задатак од ученика захтева бројне активности, међу којима су: самостално проналажење информација; способност решавања проблема; самостално учење; рад у групи, сарадњу; критички однос према властитом и туђем раду; доношење одлука; аргументовање; усвајање другачијих, нових начина рада; планирање; поштовање рокова и преузимање одговорности.

Циљ рада на пројектним задацима је да ученици у пару или мањој (хетерогеној) групи креирају дигитални текстуални документ у коме ће на технички и језички адекватан начин приказати податке о одређеној теми до којих су дошли на основу претраге на интернету. Пожељно је да избор тема пројектних задатака буде такав да рад на њима у што већој мери представља уједно и ситуацију за учење о некој теми из другог предмета.

При планирању наставник треба да дефинише тип пројекта, да одреди његов циљ, очекиване исходе, област којом се бави пројекат и повезаност са наставним предметима, његове садржаје, активности ученика, потребна средства, динамику рада по фазама и све што је потребно за успешно спровођење пројектне наставе. Најпримеренији је полуструктурирани тип пројекта у коме наставник укључује ученике, не само у давање предлога и избор тема, већ и у планирање и самостално остваривање, а за поједине ученике и вођство у одређеним деловима пројекта. Он и даље, у великој

мери, дефинише методологију рада, али се очекује да више укључи ученике у проналажење материјала тако што ће се са њима договарати о томе које материјале би ко, где и како могао да пронађе и обезбеди. Све садржаје треба реализовати кроз различито тематско повезивање у игри или функционалној активности која задовољава интересовање и потребе ученика на млађем школском узрасту.

Наставник осмишљава бар пет различитих тема пројектних задатака које су повезане са градивом које ученици уче, а које су погодне за додатно истраживање и продубљивање знања (нпр. Биљке/животиње мога краја; Историјски догађај у мом крају; Знаменита личност мога краја; Одговорно коришћење воде у мом домаћинству; Одговорно одлагање отпада у мом домаћинству). Такође, наставник подстиче ученике да самостално предложи теме које би волели да истраже и представе. Сваки од пројектних задатака подразумева: претраживање интернета, израду или прилагођавање одговарајућих слика и креирање текстуалног документа који садржи те слике.

Наставник представља теме пројектних задатака ученицима и подстиче их да одаберу онај која их највише интересује. Најављује им да ће радити у паровима или мањим (хетерогеним) групама на обради теме коју су одабрали. Заједно са ученицима наставник креира критеријуме за процену квалитета финалног продукта који са једнаком пажњом третирају његов технички и садржински аспект (није важно само како текст унет и форматиран, већ и шта је заиста тим текстом речено). Изузетно је важно да критеријуми буду доступни ученицима током читавог трајања израде пројектног задатка. Такође, наставник наглашава да је пожељно да ученици самостално креирају одговарајуће слике и уметну их у текстуални документ и да таква слика више вреди од оне која је преузета са интернета. Као последњу инструкцију, наставник налаже ученицима да замисле публику којој је документ који стварају намењен и да прилагоде његов садржај циљној групи.

С обзиром на узраст ученика, наставник је и даље главни организатор активности који креира прилике у којима ће се самосталност ученика испољавати. Наставник пружа подршку свим ученичким активностима у току пројекта.

Један од важних исхода реализације пројекта јесте оспособљавање ученика да добијене продукте учине видљивим и представе их другима. Бројни су начини да се то постигне (представе, изложбе, кратки филм, текст у новинама, наступ на локалној телевизији, представљање за родитеље...), али у овом случају циљна група су ученици млађих разреда школе.

Препоручени број часова: 13.

Безбедно коришћење дигиталних уређаја

Ученици настављају пројектни приступ настави и учењу припремајући и организујући школски догађај за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета.

Радећи у мањим (хетерогеним) групама, ученици креирају текстуалне документе који садрже слике примењујући научене технике рада са текстом и сликама. Почетак рада представља презентовање пројектне идеје – шта ће садржати документ који припремају и на који начин ће он допринети безбедности деце на интернету. По потреби, наставник благо усмерава ученике и пружа тражену помоћ.

По завршетку рада на изради докумената, ученици у сарадњи са наставником организују сусрет са млађим ђацима на коме им представљају резултате свог рада.

Наставник обезбеђује да се материјали које су ученици креирали и представили нађу на школском веб-сајту. Постављени материјали треба да буду слободни за преузимање и коришћење.

Препоручени број часова: 6.

Алгоритамски начин размишљања

Наставник омогућава ученицима да у специфичним окружењима за блоковско програмирање (попут code.org или petlja.org) решавају једноставне проблеме чије решавање захтева понављање (програмске циклусе) и гранање. Представља узрасту примерен алгоритам/програм који садржи понављање и/или гранање и поставља ученицима питање: „Ако бисмо сложили блокове на овакав начин, шта би се њиховим извршавањем добило?”. Ученици аргументују своје одговоре и дебатују о тачности изнетих одговора. Наставник представља узрасту примерен алгоритам/програм који садржи понављање и/или гранање, али и грешку. Саопштава ученицима сврху програма. Поставља питање: „Да ли блокови сложени на овакав начин доводе до описаног решења? Да ли је могуће поправити програм?”. Ученици износе предлоге решења и по потреби дебатују о њима.

Препоручени број часова: 3.

Без формалног увођења појма *променљива* и без инсистирања на дефиницијама, наставник представља ученицима једноставне програме који садрже променљиве.

– На самом почетку то треба да буду линијски програми који садрже блок *Питај и чекај* и блок *Одговор*, такви да је, на основу интеракције са програмом ученицима лако да предвиде садржај променљиве *Одговор* (нпр. програм који поставља кориснику неколико питања; програм који кориснику поставља питање *Како се зовеш?*, а онда му враћа одговарајућу поруку у којој наводи унето име). Наставник треба да омогући ученицима да провере тачност свог предвиђања тако што ће им учинити садржај променљиве видљивим;

– Следећи корак треба да буде представљање програма који садрже променљиву и понављање (програмски циклус) (нпр. програм који од корисника тражи унос броја који ће одредити број понављања неке акције попут исцртавања кратке линије, квадрата и сл.);

– У наредном кораку наставник треба да представи програме који садрже гранање које зависи од интеракције са корисником (нпр. програм који захтева унос одговора на питање на основу кога ће вратити или поруку *Твој одговор је тачан* или поруку *Твој одговор није тачан*).

Наставник треба да помогне ученицима да креирају програме у којима се остварује интеракција са корисником коришћењем блокова *Питај и чекај* и *Одговор*. То практично значи да креирани програм треба да захтева од корисника да нпр. унесе неки број или реч и да на основу тог уноса изврши одговарајућу акцију (испише поруку, нацрта облик, репродукује звук). По могућности, ти програми треба да садрже понављање и/или гранање.

Препоручени број часова: 6.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У настави оријентисаној на процес учења и достизање исхода учења вреднују се процес и продукти учења. Устаљене методе процене постигнућа ученика, које наставници примењују у другим обавезним предметима и изборним програмима, могуће је примењивати и у настави овог предмета. Ипак, изазови попут чињенице да процена постигнућа заснована само на резултатима практичних задатака које ученици раде није довољан показатељ онога што они знају и умеју, или да је, при сарадничком раду, врло тешко идентификовати допринос сваког појединца, доводи до потребе за издвајањем неколико техника које се посебно препоручују за примену у оквиру предмета Дигитални свет (превасходно зато што у највећој мери корелирају са његовом природом):

– **самопроцена:** неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика;

– **вршњачка процена:** ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу);

– **отворена питања:** знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта.

– Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.

Примењујући предложене методе процене постигнућа ученика наставник креира и конзистентно гради персонализовано и подстицајно образовно окружење. Он прати постигнућа ученика из улоге активног посматрача и ментора. Избегнута је формална ситуација процењивања (наставник не прозива и не пропитује ученике), чиме је ниво стреса ученика битно смањен (потенцијално и елиминисан). Јачање самопоуздања ученика и саморегулације у учењу посебна је добробит која произилази из наведеног.

VIII

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

У Правилнику о измени и допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20,

6/20, 17/21, 16/22 и 13/23), део: „ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА”, замењују се новим делом: „ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА”.

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност _____језик ¹	5	180	4	144
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72
4.	Ликовна култура	2	72	1	36
5.	Музичка култура	2	72	1	36
6.	Историја	1	36	2	72
7.	Географија	1	36	2	72
8.	Физика	-	-	2	72
9.	Математика	4	144	4	144
10.	Биологија	2	72	2	72
11.	Техника и технологија	2	72	2	72
12.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54 ³	2	72+54 ³
УКУПНО: А		24-27*	918-1026*	25-28*	954-1062*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ				
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ⁴	1	36	1	36
2.	Други страни језик ⁵	2	72	2	72
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁶	2	72	2	72
4.	Српски као страни језик ⁷	2	72	2	72

УКУПНО: Б	3-5*	108-180*	3-5*	108-180*
УКУПНО: А + Б	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*
2.	Слободне наставне активности ⁸	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава	1	36	1	36
Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД	ШЕСТИ РАЗРЕД		
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁹	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње	До 2 дана годишње		

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.

4 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

5 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

6 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

7 Ученик који је страни држављанин може да изабере овај програм али није у обавези. Програм наставе и учења Српског као страног језика остварује се у складу са Правилником о програму наставе и учења за предмет Српски као страни језик („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 11/19).

8 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

9 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

IX

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Правилнику о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 18/18 и 13/23), део: „ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА” замењује сеновим делом: „ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА”.

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД	ОСМИ РАЗРЕД		
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност _____ језик ¹	4	144	4	136
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108	2	68
3.	Страни језик	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	1	36	1	34
5.	Музичка култура	1	36	1	34
6.	Историја	2	72	2	68
7.	Географија	2	72	2	68
8.	Физика	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	68
11.	Хемија	2	72	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	2	68

13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	34
14.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	102
У К У П Н О: А		28-31*	1008-1116*	28-30*	952-1020*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ				
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ³	1	36	1	34
2.	Други страни језик ⁴	2	72	2	68
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁵	2	72	2	68
4.	Српски као страни језик ⁶	2	72	2	68
У К У П Н О: Б		3-5*	108-180*	3-5*	102-170*

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње	До 3 дана годишње		
У К У П Н О: А + Б		31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	ОСМИ РАЗРЕД

		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*
2.	Слободне наставне активности ⁷	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	34

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

5 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

6 Ученик који је страни држављанин може да изабере овај програм али није у обавези. Програм наставе и учења Српског као страног језика остварује се у складу са Правилником о програму наставе и учења за предмет Српски као страни језик („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 11/19).

7 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

8 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

X

СЛОБОДНЕ НАСТАВЕНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ РЕАЛИЗУЈУ ОД ШКОЛСКЕ 2023/24.ГОДИНЕ

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС

Назив	ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС
Циљ	Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.
Разред	Пети и шести
Годишњи фонд часова	36 часова

Опште међупредметне компетенције	Исходи Позавршеткурзредаченикћеб итиустањауда:	Темаикључнипојмовис адржајапрограма
Компетенција зацеложивотноу чење. Решавањепроблем а.Одговорно учешћеу демократскомдру штву. Сарадња.Комуникација.Одговора н односпрема здрављу.Одговора н односпрема околини.Дигиталнакомпетенција . Радсподацимаинформацијама.	— наведе неколикоуниверзалних животнихвредности и људскихврлинаидоведеи хувезусапонашањемособ е; — идентификује код себеврлинекојепоседајуеик ојежели даразвије; —препозна и именује врлинекодблискихособаил иковаукњижевности, филму; — покаже саосећање садругим људима, препознапримере бриге за друге ипокаже спремност дапомогнедругомену склад уасвојиммогућностима; — препозна и именујесопственаитуђаос ећања; — разликује асертивнукомуникацијуод агресивнеипасивне; — образложизначајдру жењаинаведекакосе другарствонегује;	ЖИВОТНЕВРЕДНОСТИ Живот.По родица.Здравље.Љубав. Образовање. Мир. Другарство.З аједништво.О пштедобро. Социјална правда или једнакост. ЉУДСКЕВРЛИНЕ Праведност.Исти нољубивост.Одговорност. Захвалност. Поштење.То леранција.Е мпатија. Поверење.Солидарност.Самоприхватање. Одмереност.

	– препозна примеренегативног понашања где је лична доброта и спредопште добра; – наведене неколико техника самоконтроле осећања; – прихвати одговорност за сопствено понашање; – образложи карактеристике конструктивног решавања конфликта; – наведене неколико глобалних локалних организација које се баве хуманитарним радом; – искаже поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро; – у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, напада проблемане особу; – сарађује и буде члан тима.	СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ
		Просоцијално понашање. Брига за себе и друге. Сарадња. Асертивна комуникација. Препознавање сопствених туђих осећања. Самоконтрола. Волонтирање. Конструктивно решавање конфликта. Одређивање приоритета. Критичко мишљење.
		ДОБРОЧИНСТВО
		Филантропија - појам изначај. Добročинитељине кадисад. Црвени крст. Институт за трансфузију крви. Хуманитарне невладине организације. Добротворне фондације. Осмишљавање и реализација мањих акција за добробит неког појединца, групе или заједнице.

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС

Назив	ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС
Циљ	Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.
Разред	Седми и осми
Годишњи фонд часова	36 часова

Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Тема и кључни појмови исадржавају програма

Компетенција за цело живо тно учењеРешавањепро блемаОдговорно учешћеу демократскомдруш тву СарадњаКомуни кацијаОдговоран односпрема околиниОдговор ан односпрема здрављуДигитал на компетенцијаР ад подацима и ин формацијама	– доведеу везу вредн ости, врлине и осећања са понашањем људи; – критички разматра систем вредности удруштву ; – препозна активности којима се промовишу људске врлине и вредности и изражава позитиван став према томе; – се одупре притиску вршњака да се понаша супротно сопственом систему вредности; – препозна примере бр и геза друге и позитивно се ото ме изјасни; – покаже са осећање са другим људима испремност да помогне другоме у складу са својим могућностима; – идентификује код себе врлине које поседује и ко је жели да развије;	ЖИВОТНЕ ВРЕДНОСТИ
		Живот. По рода. З равље. Љу бав. Образовање. Мир. Другарство. З аједништво. О пште добро. Социјална правда или једнакост.
		ЉУДСКЕ ВРЛИНЕ Праведност. Исти но љубивост. Одго ворност. Захвалност. Поштење. То леранција. Е мпатија. Поверење. Солид арност. Самоприх ватање. Одмереност.

	– препознаи именује врлине код блиских особа и у примерима из живота, књижевности, филма; – препозна и именује сопствена и туђа осећања; – користи асертивну комуникацију; – образложи значај дружења и наведе шта друго ви једни другима не треба да раде; – препозна	СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ
		Просоцијално понашање. Брига за себе и друге. Сарадња. Асертивна комуникација. Препознавање сопствених и туђих осећања. Самоконтрола. Волонтирање. Конструктивно решавање конфликта. Одређивање приоритета. Критичко мишљење.
		ДОБРОЧИНСТВО

	примеренегативног понашања гдесе лично добро ставља испред општег добра и искаже свој негативни став према томе; – користи технике самоконтроле о сећања; – прихвати одговорност за сопствено понашање; – конструктивно решава конфликти; – наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом и исказује позитиван став према волонтирању; – искаже поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро; – у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, напада проблемане особу; – сарађује и будучим чланцима.	Филантропија - појам изначај. Добро чинитељи некад и сад. Црвени крст. Институт за трансфузију крви. Хуманитарне невладине организације. Добротворне фондације. Осмишљавање и реализација мањих акција за добробит неког појединца, групе или заједнице.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ОШ „БРАТСТВО ЈЕДИНСТВО“
ИЗ СОМБОРА СА ПОДРУЧНОМ ШКОЛОМ У БУКОВЦУ
ЗА РАЗРЕДНУ И ПРЕДМЕТНУ НАСТАВУ
НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ ЈЕЗИКУ

од 2023/2024. школске године

ПРАВНА ОСНОВА

доношења јединствених критеријума оцењивања постигнућа ученика

Стручни активи разредне наставе и група предмета у предметној настави на српском и мађарском језику **су сачинили предлог уједначених критеријума оцењивања напредовања и постигнућа ученика** у складу са законским обавезама Школе.

Педагошки колегијум је усвојио предлог који чини **анекс Школског програма ОШ „Братство јединство“ у Сомбору са подручном школом у насељу Буковац број 57** (у даљем тексту „Школа“).

Издвојено болничко одељење школе при дечијем одељењу ОБ „Др Радивој Симоновић“, Војвођанска број 75 у Сомбору по делатности нема законску основу оцењивања, већ подршке и давања препорука за учење и рад оној деци која уз усмену сагласност пратиоца на болничком лечењу исажу жељу и потребу за учењем и другим активностима у организацији васпитача (болничког учитеља).

Критеријуми су сачињени за **обавезне и изборне предмете, активности и владање ученика** у складу са важећим правним актима Републике Србије:

- 1) чл. 72, 99, 120, 126, 133, 137. и 138. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гл. РС“, број 88/2017-3, 27/2018-3 (др. закон), 27/2018-22 (др. закон), 10/2019-5, 6/2020-20, 129 од 28. децембра 2021.);
- 2) чл. 21, 22, 26а, 28, 60. и 61. Закона о основном образовању и васпитању („Сл.гл. РС“, број 55/2013-3, 101/2017-11, 27/2018-3 (др. закон), 10/2019-3, 129 од 28. децембра 2021 - др. закон);
- 3) чл. 2. став 4. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 34 од 17. маја 2019, 59 од 22. априла 2020, 81 од 5. јуна 2020);

- 4) Правилник о стандардима квалитета рада установе ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 14/18);
- 5) Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво („Просветни гласник РС“, број 5/2011-141);
- 6) Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања („Сл.гл. РС- Просветни гласник", број 5/2010 од 5.7.2010);
- 7) Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик („Сл.гл. РС", број 78/2017) од 5.7.2010);
- 8) Правилник о Општим стандардима постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих ("Сл.гл. РС", број 55 од 2. јуна 2017);
- 8) сви важећи Правилници о програмима плановима наставе и учења за основно образовање и васпитање;
- 9) Мишљење Министарства просвете, науке и технолошког развоја о недоумицама и евидентирању ИОП-а (бр. 601-00-00027/16/2021-15 од 25.6.2021);
- 10) Сатут ОШ „Братство јединство“ усвојен 01.03.2023.године, деловодни број 187-01/2023

Оцењивање је **континуирана педагошка активност** која позитивно утврђује однос према учењу и знању и **подстиче мотивацију за учење.**

Оцењивањем се ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика, за постављање личних циљева током процеса учења, **развија се систем вредности** и обезбеђује се **поштовање општих принципа система образовања и васпитања:**

- 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) релевантност оцењивања;
- 3) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања;
- 4) правичност у оцењивању;
- 5) редовност и благовременост у оцењивању;
- 6) оцењивање без дискриминације и издавања по било ком основу;

7) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија.

Ученик се оцењује из обавезних предмета, изборних програма, активности (ЧОС, Ваннаставне активности и Слободне наставне активности у предметној настави – у даљем тексту СНА 1, 2) и владања.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се **формативним и сумативним оцењивањем**. Сумативно оцењивање може бити **описно и бројчано**.

У Школи се оцене евидентирају у прописаној електронској евиденцији о образовно-васпитном раду **ес Дневник** и у педагошкој документацији наставника: **педагошка свеска и портфолио ученика**.

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Формативно оцењивање је **редовно праћење и процена напредовања** у остваривању прописаних **исхода, стандарда постигнућа и ангажовања** у оквиру обавезног предмета, изборних програма, активности (ЧОС, Ваннаставне активности и СНА 1, 2 у предметној настави) и владања ученика. Формативно оцењивање садржи **повратну информацију** о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета, изборних програма, активности и владања, **предузете активности** од стране наставника за унапређивање постигнућа ученика, **процена њихове делотворности** и јасне и **конкретне препоруке** за даље напредовање. Формативне оцене се евидентирају у **педагошкој документацији и евиденцији наставника** (ес Дневник, педагошка свеска, портфолио ученика) и односе се на редовно праћење напретка постигнућа ученика, начин како учи, степен самосталности у раду, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење, **на пример**: иницијални тест, такмичења и смотре, кратак есеј, писмени састав, цртеж, квиз, дебата, приредба, манифестација, посета, излет, екскурзија. настава у природи, домаћи задатак, тимски рад, диктати до 15 минута, петоминутне провере на крају часа – блиц тест, активност на школској образовној платформи, употреба дигиталних уџбеника и алата, интердисциплинарно размишљање, редовност у доношењу прибора за рад, ангажованост на часовима...

Критеријум извођења сумативне оцене (квартално и полугодишње) из 3-5 формативних оцена је дозвољено и овде је дато у виду општих описа које сваки наставник има слободу да креира према активностима које процењује, али у **најбољем интересу ученика**:

Одличан 5 - ученик редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан за рад, показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања у дужем временском периоду.

Врло добар 4 - ученик се труди да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је на часуу дужем временском периоду.

Добар 3 - ученик прати наставу, скоро увек доноси прибор и домаћи, активан је на часу али не у континуитетуу дужем временском периоду.

Довољан 2 - ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу, али записује оно што се од њега очекујеу дужем временском периоду.

Недовољан 1 - ученик не записује, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часуу дужем временском периоду.

СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Сумативно оцењивање је **бројчано** или **описно** вредновање постигнућа ученика **на крају програмске целине** или на крају полугодишта из **обавезног предмета, изборних програма, активности и владања**. Оцена је и **показатељ квалитета и ефикасности рада наставника и Школе** у остваривању прописаних исхода и стандарда постигнућа.

Сумативне оцене се евидентирају у прописаној евиденцији о образовно-васпитном раду **ес Дневник**. Оцена је **јавна** и **саопштава се ученику одмах** по добијању, **са образложењем**. Образложење оцене **садржи опис остварености исхода конкретног ученика, похвале или препоруку** које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Оцена из обавезних предмета и изборног програма други страни језик, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: **оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика**. Ученику се **не може умањити оцена** из обавезног предмета, изборних програма и активности **због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи**.

Врсте провера којих мора бити минимално **2-4 у полугодиштуу зависности од фонда часова** за одређени предмет:

- **усмена** (читање, причање, препричавање, одговарање, parlato, солмизација, певање);

- **писмена** (контролни и писмени задаци, састави, есеји и диктати дужи од 15 минута - **најављују се 5 дана раније укључујући дане викенда, а оцена се уноси најкасније 8 радних дана након провере**);

- **практичан рад** (рад у дигиталним алатима, пано, ликовни и технички рад, оглед, пројекат, свирање, извођење вежби, полигона, спортских и народних игара);
- бројчана или описна **оцена изведена из формативних оцена** (квартално и полугодишње).

Распоредом писмених провера дужих од 15 минута може да се планира највише **једна провера у дану, а две у наставној недељи.**

Ученик у току часа може да буде само **једанпут оцењен** за усмену или писмену проверу постигнућа.

На почетку школске године ученици и родитељи/старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени из свих обавезних предмета, изборних програма и активности.

Одељењски старешина је обавезан да благовремено, а **најмањечетири пута у току школске године**, на примерен начин **обавештава родитеље о постигнућима ученика**, напредовању, мотивацији за учење и напредовање, владању и другим питањима од значаја за образовање и васпитање. То чини **на родитељским састанцима и индивидуалним разговорима** уручивањем **Картице за родитеље** (тримесечје) из ес Дневника или уручивањем **ђачке књижице** или **сведочанства**. Картица за родитеље се штампа у два примерка од којих један примерак задржава родитељ/старатељ, а други задржава одељењски старешина **са потписом родитеља/старатеља.**

Ако родитељ/старатељ не долази на родитељске и индивидуалне састанке, **одељењски старешина је дужан да га** благовремено, **званично, у писменој форми обавести о успеху и оценама**, евентуалним **тешкоћама** и **изостанцима** ученика и **последицама** изостајања ученика. За неодговоран однос према школским обавезама детета ученика и према својим родитељским обавезама родитељ/старатељ има материјалне или кривичне одговорности у складу са другим законима Р Србије.

СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

У РЕДОВНОМ ПЛАНУ И ПРОГРАМУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Сумативне оцене могу бити бројчане и описне.

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- лако логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;

- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Елементи оцењивања свих врста провера знања су следећи:

I – IV

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА (%)	НИВО ПОСТИГНУЋА(стандарди)	БЛУМОВА ТАКС.(исходи)
недовољан 1	0-20	-	-
довољан 2	21-40	ОСНОВНИ	РЕПРОДУКЦИЈА ЗНАЊА
добар 3	41-60	СРЕДЊИ	РАЗУМЕВАЊЕ
врло добар 4	61-80	СРЕДЊИ	АНАЛИЗА И СИНТЕЗА
одличан 5	81-100	НАПРЕДНИ	ЕВАЛУАЦИЈА И ПРИМЕНА

V

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА (%)	НИВО ПОСТИГНУЋА(стандарди)	БЛУМОВА ТАКС.(исходи)
недовољан 1	0-25	-	-
довољан 2	26-44	ОСНОВНИ	РЕПРОДУКЦИЈА ЗНАЊА
добар 3	45-63	СРЕДЊИ	РАЗУМЕВАЊЕ
врло добар 4	64-82	СРЕДЊИ	АНАЛИЗА И СИНТЕЗА
одличан 5	83-100	НАПРЕДНИ	ЕВАЛУАЦИЈА И ПРИМЕНА

VI - VIII

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА (%)	НИВО ПОСТИГНУЋА(стандарди)	БЛУМОВА ТАКС.(исходи)
недовољан 1	0-30	-	-
довољан 2	31-48	ОСНОВНИ	РЕПРОДУКЦИЈА ЗНАЊА
добар 3	49-66	СРЕДЊИ	РАЗУМЕВАЊЕ
врло добар 4	67-84	СРЕДЊИ	АНАЛИЗА И СИНТЕЗА
одличан 5	85-100	НАПРЕДНИ	ЕВАЛУАЦИЈА И ПРИМЕНА

Препоручује се равномерна скала оцењивања у 1. образовном циклусу на по 20% бодова за оцене од 1 до 5. Равномерна скала оцењивања је примерена на прелазу са описног на бројчано оцењивање. Уважава развојне разлике у преласку са конкретног на апстрактно размишљање до 9. године живота. Не доводи ученика млађег школског узраста у ситуацију етикетирања у одељењу због индицидуализације или планиране подршке, нити учитеља да оцењује ученике у крајностима – дозвољава објективније исказивање оцена 2 и 3 у смислу напредовања ученика. Подстиче мотивацију ученика, а смањује незадовољство или разочарање. Основни ниво постигнућа се, на крају крајева, захтева већином задатака и на периодичним критеријумском тестирању ученика 4. разреда и на завршном испиту на крају 8. разреда. Преласком у други циклус, ученици имају развијенији осећај за процену сопственог и туђег постигнућа, што је и један од циљева образовања. Суштина је најбољи интерес ученика, а тиме и школе.

Закључне оцене и владање ученика од 6. до 8. разреда су бројчане на крају полугодишта.

СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА У ИОП-у

ИОП1 и 2: Детету и ученику и одраслом коме је услед **социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања** и других разлога потребна **додатна подршка** у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека, прилагођавање начина остваривања школског програма и израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана.

ИОП 3: Ученику који постиже резултате **који превазилазе очекивани ниво** образовних постигнућа, установа обезбеђује прилагођавање начина остваривања школског програма и израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана.

ИОП израђује **Тим за додатну подршку ученику** (Тим за инклузивно образовање), односно ученику **на основу** претходно остварених, евидентираних и вреднованих мера **ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈЕ** и израђеног **ПЕДАГОШКОГ ПРОФИЛА** детета, ученика и одраслог, а остварује се **након сагласности родитеља/старатеља**.

Уколико родитељ/старатељ неоправдано одбије учешће у изради или давање сагласности на ИОП, **установа је дужна да о томе обавести надлежну установу социјалне заштите** у циљу заштите најбољег интереса детета, односно ученика.

Врсте ИОП-а јесу:

- 1) **ИОП1** – прилагођавање начина рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад; учење језика на коме се одвија образовно-васпитни рад;
- 2) **ИОП2** – прилагођавање циљева садржаја и начина остваривања програма наставе и учења и исхода образовно-васпитног рада;
- 3) **ИОП3** – проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада за ученика са изузетним способностима.

ИОП доноси Педагошки колегијум установе на предлог Тима за инклузивно образовање (Тим за пружање додатне подршке ученику).

За ученике који раде по **ИОП 1 и 2**, а на основу евалуације исхода, **општи критеријуми оцењивања** су следећи:

5 - остварује значајан напредакуз веома висок степен ангажовања,

4 - остварује значајан напредакуз висок степен ангажовања,

3 - остварује напредакуз ангажовање ученика и помоћ наставника,

2 - остварује минималан напредакуз значајну помоћ наставника и ангажовање ученика,

- - не достиже захтеве (ревидира се индивидуални образовни план).

Недовољних оцена нема за ученике који су на основу евалуације исхода оцењени са: „не достиже захтеве“ **понављају се исти садржаји активности**. Не значи да дете „не ваља“, већ да план не ваља и да га треба мењати.

Ученици који су на основу евалуације исхода оцењени: „остварује минималан напредак“ уз **више поновљених садржаја активности** уводе се **и нови садржаји активности у мањој мери**.

Ученици који су на основу евалуације исхода оцењени: „остварује значајан напредакуз висок степен ангажовања“ уз **мање поновљених садржаја активности** уводе се **и нови садржаји активности у већој мери**.

За ученике који су у потпуности савладали садржаје активности и оцењени су са „остварује значајан напредак уз веома висок степен ангажовања“ **прелази се на нове садржаје**.

ОПИСНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Описном оценом се изражава напредовање и успех ученика у остваривању прописаних исхода у:

- првом разреду,
- изборним програмима,
- ваннаставним и слободним наставним активностима,
- владање ученика од 1. до 5. разреда у току и на крају полугодишта,
- владање ученика од 6. до 8. разреда у току полугодишта, а **бројчано на крају полугодишта.**

ПРВИ РАЗРЕД

Оцене добијене сумативним оцењивањем у првом разреду су **описне** и то су искази о напредовању ученика у остваривању **исхода, ангажовању и садрже препоруку.**

Табеларни прикази уједначених критеријума Школе сачињен је за сваки наставни предмет и обједињава **образовне стандарде** за крај првог образовног циклуса на **три нивоа постигнућа, наставне теме/области, са описним сумативним оценама, скалом оцењивања** (процентуално изражен број бодова), прописаним **исходима** и **реформисаном Блумовом таксономијом (2001.године), али без препорука.**

Препоруке представљају индивидуализоване задатке за ученике у циљу напредовања и **не могу се уједначити.**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И АКТИВНОСТИ

Описно оцењивање **изборних предмета** Верска настава, Грађанско васпитање и Матерњи језик/говор са елементима националне културе:

- **истиче се,**
- **добар,**
- **задовољава.**

Слободне наставне активности за **5. и 6. разред** су: Животне вештине; Медијска писменост; Вежбањем до здравља; Цртање, вајање и сликање; Чуvari природе; Музиком кроз живот; Сачувајмо нашу планету.

Слободне наставне активности за **7. и 8. разред** су: Моја животна средина; Уметност; Предузетништво; Домаћинство; Филозофија са децом.

Описно оцењивање **слободних наставних активности**:

- **истиче се,**
- **добар,**
- **задовољава.**

Описно оцењивање **владања**:

- **примерно,**
- **врло добро,**
- **добро,**
- **задовољавајуће,**
- **незадовољавајуће.**

Ваннаставне активности се оцењују описним исказима: **предузете активности, процена њихове делотворности и конкретне препоруке.**

ВЛАДАЊЕ

Владање се оцењује **описно најмање 2 пута у току полугодишта** од 1. до 8. разреда и на крају године од 1. до 5. разреда, а **бројчано на крају године од 6. до 8. разреда.**

Приликом оцењивања владања **сагледава се понашање ученика у целини.** На оцену из владања не утичу оцене из обавезног предмета, изборних програма и активности и обрнуто.

Описна оцена из владања ученика у току полугодишта утврђује се на основу учениковог **односа према обавезама и правилима понашања**, нарочито понашања **према другим ученицима, запосленима и имовини**, а **садржи и васпитну препоруку.**

Опис односа према обавезама јесте:

- 1) у потпуности извршава обавезе у школи;

- 2) углавном извршава обавезе у школи;
- 3) делимично извршава обавезе у школи;
- 4) углавном не извршава обавезе;
- 5) не извршава обавезе у школи.

Опис понашања према другим ученицима, запосленима и имовини јесте:

- 1) представља пример другима својим односом према ученицима, запосленима и имовини;
- 2) има најчешће коректан однос према ученицима, запосленима и имовини;
- 3) понекад се непримерено односи према ученицима, запосленима и имовини;
- 4) често има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини;
- 5) најчешће има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини.

Оцена из владања **смањује сезбог** изречене **васпитно-дисциплинске мере**, а може **и због васпитне мере**. У већини случајева се подразумева **поступност** у смањивању оцена из владању и у изрицању опомена и укора ученику.

Оцена из владања **поправља се на предлог одељењског старешине** на кварталу или на крају полугодишта када се утврди да ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке **након појачаног васпитног рада, оствареног друштвено корисног, односно хуманитарног рада**, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ

Оцене добијене сумативним оцењивањем **у првом разреду су описне** и на крају полугодишта, односно школске године исказују се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука. Оцене добијене сумативним оцењивањем **у осталим разредима су по правилу бројчане**.

Оцена недовољан (1) је **непрелазна (4-8. разред)**. То значи да на крају године ученик не може да пређе у наредни разред уколико има недовољну оцену. Тачније, са једном или две недовољне оцене се упућује на **поправни испит**, а са три недовољне **понавља разред**. У 1. образовном циклусу се **ученик преводи до четвртог разреда** јер је оцена недовољан (1) **прелазна**. У четвртом разреду се примењује правило поправног испита или понављања разреда. Овде је веома важна **рана процена Школе о увођењу неког облика додатне подршке!**

Закључна оцена за успех из обавезног предмета и изборног програма други страни језик, не може да буде мања од:

- 1) **одличан (5)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена **најмање 4,50**;
- 2) **врло добар (4)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена **од 3,50 до 4,49**;
- 3) **добар (3)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена **од 2,50 до 3,49**;
- 4) **довољан (2)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена **од 1,50 до 2,49**.

Закључна оцена на полугодиштуне узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине **на крају другог полугодишта**.

Закључне оцене из владања зависе од услова прописаним посебним подзаконским актом школе.

За ученике који се образују по **ИОП 2 и ИОП 3** **уписује се** доле **наведен текст** у одговарајући део обрасца јавне исправе, и то:

- 1) у ђачку књижицу и дневник на крају првог полугодишта,
- 2) у сведочанство и матичну књигу на крају другог полугодишта:

„Ученик/ца је оцењен/а у складу са чл. 76. ставом 6. тач. 2) **или*** 3) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др.закон, 10/2019, 27/2018 – др.закон, 6/2020 и 129/2021).“

или* - Тачка 2) за ИОП 2, а тачка 3) за ИОП 3.

ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА НА ИСПИТИМА (поправни, разредни)

Оцењивање ученика на испитима (поправни или разредни) се врши у складу одредбама Закона о основама система образовања и васпитања и у складу са нормама које прописују општи подзасконски акти ресорног Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

СТРУКТУРА УЈЕДНАЧЕНИХ КРИТЕРИЈУМА ОЦЕЊИВАЊА

У основи оцењивања су образовни **стандарди постигнућа ученика на три нивоа: основни, средњи и напредни.**

Правилник о образовним стандардима за **крај првог циклуса** прописује стандарде на три нивоа за наставне предмете **Српски језик, Математика, Природа и друштво (Свет око нас) и Српски као нематерњи језик.** Наставни предмети Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет још нису „добили“ стандарде.

Правилник о општим стандардима постигнућа за **крај основног образовања** прописује стандарде на три нивоа за наставне предмете **Српски језик, Математика, Историја, Географија, Биологија, Физика, Хемија, Музичка култура, Ликовна култура, страни језик и Српски као нематерњи језик.** Наставни предмети Техника и технологија и Информатика и рачунарство још нису „добили“ стандарде.

Ознаке стандарда за 1. образовни циклус: „1CJ1.2.5. одређује основну тему текста“

- први број означава 1. образовни циклус;
- скраћеница за назив предмета (нпр. CJ. – српски језик);
- први наредни број је ознака за ниво (1. – основни ниво, 2. – средњи ниво, 3. – напредни ниво);
- други број као ознака за област (1., 2., 3., 4...);
- трећи број као редни број стандарда у одређеној области.

Ознаке стандарда за 2. образовни циклус се разликују само у првом броју, тачније, пре скраћенице за назив наставног предмета нема броја који означава образовни циклус.

Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању се процењује оствареност прописаних исхода за одређену наставну тему/област/садржај бројчаном и описном оценом у зависности од разреда и облика образовно-васпитног рада.

Осим ових прописаних елемената оцењивања, у табеларно приказаним критеријумима ОШ „Братство јединство“ Сомбор, дате су:

- теме/области из глобалних планова рада;
- оцене на скали од 1 до 5 у бројчаном и описном облику;
- процентуални распон свих оцена на три нивоа постигнућа;
- ревидирану Блумову таксономију ради лакшег формулисања оцена;
- прописани исходи наставе и учења (за 1. разред су интегрисани у ес Дневник и ђачке књижице и уносе се само редни бројеви исхода за одређени наставни предмет – упутство из Обрасца број 3в).

Блумова таксономија је садржала хијерархију способности ученика у виду именица (слика „Изворна Блумова таксономија“):

2001. године је **ревидирана Блумова таксономија** тако да у хијерархији нивоа знања чак **четири** замењују **места** и уместо Блумових именица се користе **глаголи** који истичу **процесни карактер учења усмереног на исходе** (највиши ниво је наведен први у набрајању):

- 1. применити**
- 2. евалуирати**
- 3. синтетисати**
- 4. анализирати**
- 5. разумети**
- 6. знати**

Изворна Блумова таксономија

Прописани исходи наставе и учења су искази концентрисани око ревидиране Блумове таксономије. Ради лакшег препознавања нивоа постигнућа, тј. успешности у постизању прописаних исхода, дат је табеларни преглед глагола који су у основи исхода:

ОЦЕНА 2	ОЦЕНА 3	ОЦЕНА 4	ОЦЕНА 5
Репродуковати	Разумети	Анализирати	Евалуирати
Набројати	Описати	Синтетисати	Применити
Рећи ко,где,када	Истакнути	Закључити	Упоредити
Препознати	Сажети	Издвојити	Схватити
Присетити се	Уочити	Решити	Повезати
Дефинисати	Прикупити	Објаснити	Разликовати
Именовати	Интерпретирати	Истражити	Проценити
Означити	Износити по плану	Протумачити	Предложити
Запамтити	Проширити	Направити	Коментарисати
Испричати	Показати	Променити	Самостално наводити примере
Поређати	Разликовати	Изразити	Преобликовати
	Предвидети	Одредити	Креативно писати, изражавати
	Познавати	Приказати	Употпунити
	Разврстати	Употребити	Интердисциплинарно се изражавати

Наравно, неминовно је да се глаголи нижих оцена појављују и у вишим оценама – разлика је у надоградњи. Табела није коначна и може се допуњавати глаголима.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ

ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

	примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за све оцене се уноси опис оцене из Правилника у комбинацији са одређеним исходом/има и индивидуализованом препоруком.

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи :

1. разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице
2. влада основном техником читања и писања ћириличног текста
3. разуме оно што прочита
4. активно слуша и разуме садржај књижевно-уметничког текста који му се чита
5. препозна песму, причу и драмски текст
6. одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом
7. уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина
8. изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу
9. препозна загонетку и разуме њено значење
10. препозна басну и разуме њено значење

11. разликује слово, реч и реченицу
12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају
13. правилно употреби велико слово
14. учтиво учествује у вођеном и слободном разговору
15. обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима
16. усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима
17. усмено описује ствари из непосредног окружења
18. бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору
19. напамет говори краће књижевне текстове
20. учествује у сценском извођењу текста
21. пажљиво и културно слуша саговорнике
22. слуша, разуме и парафразира поруку
23. слуша интерпретативно читање и казивање књ.текстова ради разумевања и доживљавања
24. примењује основна правописна правила
25. пише читко и уредно
26. писмено одговара на постављена питања
27. спаја више реченица у краћу целину
28. пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила
29. гласно чита, правилно и са разумевањем
30. тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног
31. пронађе информације експлицитно изнете у тексту

****)**уноси се **само редни број прописаног исхода** (образац број 3в и ђачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оцене из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
Почетно читање и писање	1. разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице 2. влада основном техником читања и писања ћириличног текста 3. разуме оно што прочита 11. разликује слово, реч и реченицу 25. пише читко и уредно 29. гласно чита, правилно и са разумевањем	1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног текста 1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста	...1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста
Књижевност	3. разуме оно што прочита 4. активно слуша и разуме садржај књижевно-уметничког текста који му се чита 5. препозна песму, причу и драмски текст 6. одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом 7. уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина 8. изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу 9. препозна загонетку и разуме њено значење 10. препозна басну и разуме њено	1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног текста 1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)	...1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од

	значење 23. слуша интерпретативно читање и казивање књ.текстова ради разумевања и доживљавања 31. пронађе информације експлицитно изнете у тексту		описивања и дијалога 1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту
Језик: Грамматика	11. разликује слово, реч и реченицу 12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају	1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)	...1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)
Правопис	12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају 13. правилно употреби велико слово 24. примењује основна правописна правила 25. пише читко и уредно 28. пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила	1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре	...1CJ.2.3.1. зна и користи ћирилицу 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, џ; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење)
Ортоепија	11. разликује слово, реч и реченицу 12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно	1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. "певушења" или "скандирања"	...

	интерпункцијским знаком на крају 20. учествује у сценском извођењу текста		
Језичка култ: Говор	8. изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу 14. учтиво учествује у вођеном и слободном разговору 15. обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима 16. усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима 17. усмено описује ствари из непосредног окружења 18. бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору 19. напамет говори краће књижевне текстове 20. учествује у сценском извођењу текста	1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. "певушења" или "скандирања"	...1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља
Слушање	4. активно слуша и разуме садржај књижевно-уметничког текста који му се чита 21. пажљиво и културно слуша саговорнике 22. слуша, разуме и парафразира поруку 23. слуша интерпретативно читање и казивање књ.текстова ради разумевања и доживљавања	1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике	...

Писање	12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају 26. писмено одговара на постављена питања 27. спаја више реченица у краћу целину 28. пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила	1CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)	...1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст
Читање	3. разуме оно што прочита 5. препозна песму, причу и драмски текст 6. одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом 7. уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина 9. препозна загонетку и разуме њено значење 10. препозна басну и разуме њено значење 29. гласно чита, правилно и са разумевањем 30. тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног 31. пронађе информације експлицитно	1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног текста 1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ.1.4.4. препознаје антонимију 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију	...1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.) 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту 1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава

	изнете у тексту		међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) 1CJ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације 1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава

Тема/ област	Исходи**)	Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
Почетно читање и писање	1. разликује изговорени глас и написано слово; 2. изговорене и написане речи и реченице - посебан исход је разлика у ђачкој књижици 2. влада основном техником читања и писања ћириличног текста 3. разуме оно што прочита 11. разликује слово, реч и реченицу 25. пише читко и уредно 29. гласно чита, правилно и са разумевањем	...1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате	...1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту
Књижевност	3. разуме оно што прочита 4. активно слуша и разуме садржај књижевно-уметничког текста који му се чита 5. препозна песму, причу и драмски	...1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и	...1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и

	текст 6. одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом 7. уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина 8. изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу 9. препозна загонетку и разуме њено значење 10. препозна басну и разуме њено значење 23. слуша интерпретативно читање и казивање књ.текстова ради разумевања и доживљавања 31. пронађе информације експлицитно изнете у тексту	ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту	поступке ликова позивајући се на текст 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст
Језик: Граматика	11. разликује слово, реч и реченицу 12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају	...1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику	...
Правопис	12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају 13. правилно употреби велико слово 24. примењује основна правописна правила	...1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира 1CJ.3.3.6. издваја пасусе	...1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса

	25. пише читко и уредно 28. пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила		
Ортоепија	11. разликује слово, реч и реченицу 12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпунктјским знаком на крају 20. учествује у сценском извођењу текста	...	...
Језичка култ: Говор	8. изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу 14. учтиво учествује у вођеном и слободном разговору 15. обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима 16. усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима 17. усмено описује ствари из непосредног окружења 18. бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору 19. напамет говори краће књижевне текстове 20. учествује у сценском извођењу текста	...1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације 1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање	...1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју 1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став 1CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном /фигуративном значењу
Слушање	4. активно слуша и разуме садржај	...	...

	књижевно-уметничког текста који му се чита 21. пажљиво и културно слуша саговорнике 22. слуша, разуме и парафразира поруку 23. слуша интерпретативно читање и казивање књ.текстова ради разумевања и доживљавања		
Писање	12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају 26. писмено одговара на постављена питања 27. спаја више реченица у краћу целину 28. пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила	...1CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1CJ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине (нпр. да избегне понављање) 1CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)	...1CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу 1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст)
Читање	3. разуме оно што прочита 5. препозна песму, причу и драмски текст 6. одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом 7. уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина 9. препозна загонетку и разуме њено значење	...1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате 1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који	...1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају) 1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који

	10. препозна басну и разуме њено значење 29. гласно чита, правилно и са разумевањем 30. тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног 31. пронађе информације експлицитно изнете у тексту	спорије 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни 1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ) 1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм)	их поткрепљују; резимира наративни текст 1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.) 1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста) 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени

У 1. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји који су из области следећих стандарда:

1CJ 1.4.1; 1CJ 1.4.2;

1CJ 2.4.1; 1CJ 2.4.2; 1CJ 2.4.3; 1CJ 2.4.4; 1CJ 2.4.5;

1CJ 3.3.4;

1CJ 3.4.1; 1CJ 3.4.2 и 1CJ 3.4.3.

СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме и вербално користи предвиђени лексички фонд; 2. именује бића и предмете из блиског окружења и припише им типичне особине; 3. искаже радњу која се дешава у моменту говорења; 4. састави реченице са правим објектом; 5. искаже основне просторне односе; 6. разуме основне просторне односе;
7. разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова уз помоћ разноврсних наставних средстава; 8. напамет казује песме и пригодне кратке дијалоге из одабраних прозних текстова; 9. илуструје текст који му је прочитан, истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава); 10. уочава мелодију речи које се римују; 11. повезује илустрације уз текст или пригодни анимирани филм са текстом који слуша;
12. разуме једноставна питања која се односе на личну идентификацију и идентификацију предмета и особа из непосредног окружења; 13. представи себе и особе из свог окружења и тражи исте информације од саговорника; 14. користи основне изразе за поздрављање и захваљивање у складу са ситуацијом; адекватно користи основне изразе за поздрављање; 15. постави једноставни питање или одговори на њега (Ко је ово/то? Шта је ово/то?); 15. разуме полако и јасно изговорена питања која се односе на личну идентификацију и идентификацију предмета и особа из непосредног окружења; 16.учествује у кратком дијалогу са вршњацима и породицом на познату тему.

Тема/област	Исходи	Основни ниво(2) (стандарди)	Средњи ниво(3) (стандарди)	Средњи ниво(4) (стандарди)	Напредни ниво(5) (стандарди)

ЈЕЗИК	1.разуме и вербално користи језички фонд; 2.именује предмете и бића из блиског окружења; 3.исказује радњу која се дешава у моменту говорења; 4.разуме основне просторне односе; 5.састави реченицу са правим објектом(Б); 6.искаже основне просторне односе(Б).	1.СН.1.1.1. Активно користи лексички фонд од 500 до 700 речи , именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине. Сви стандарди на основном нивоу подразумевају да ученик прави типичне грешке које, међутим, не ометају комуникацију и да проналази компромисна решења у погледу лексике и граматике. 1.СН.1.1.2. Разуме и саставља реченице са следећим члановима: граматички субјекат , прост глаголски и копулативни предикат, прави објекат, неправи објекат уз глаголе давања и говорења (са значењем реципијента) ; прилошке одредбе исказане најфреквентнијим прилозима и предлошко-падежним конструкцијама. 1.СН.1.1.3. Разуме	1.СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине.	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине СН.2.1.2. Саставља реченице користећи одредбе за место и време; разуме одредбе за начин и узрок; користи сложени предикат са модалним глаголима; служи се најфреквентнијим облицима императива.	1.СН.3.1.1. Влада језиком и књижевнојезичком нормом на нивоу изворног говорника, у складу са узрастом; активно користи око 1.200 речи.

		садашњост, прошлост и будућност исказане основним значењима презента, перфекта, односно футура I; препознаје лица у тим глаголским облицима; разуме значење императива у типичним свакодневним примерима. 1.СН.1.1.4. Разликује облике номинатива једнине и множине фреквентних заједничких именица које имају правилне (системске) облике множине; препознаје граматички род и број код фреквентних именица које имају правилан облик множине и код придева који с њима конгруирају.			
КЊИЖЕВНОСТ	7.разуме садржај кратке литерарне форме; 8.напамет казује кратке песме(и пригодне, адаптиране	1.СН.1.2.1. Репродукује казујући или певајући кратке одломке из одабраних књижевноуметничких и других текстова . 1.СН.1.2.2. Разуме	СН.2.2.1. Разуме кратак једноставан књижевноуметнички текст; разуме питања о прочитаном тексту (која започињу са ко, шта, где, када и како) и формулише	1.СН.2.2.1. Разуме кратак једноставан књижевноуметнички текст; разуме питања о прочитаном тексту (која започињу са ко, шта, где, када и	1.СН.3.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова књижевности за децу користећи књижевнотеоријско

	дијалоге); 9.илуструје текст који му је прочитан истичући неке од мотива(уз помоћ визуелних и аудитивних средстава); 10.разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова уз помоћ разноврсних наставних средстава; 11.учава мелодију речи које се римују; 12.повезује илустрације уз текст или пригодни анимирани филм који слуша(Б).	једноставне дијалоге ликова из текстова књижевности за децу.	једноставне одговоре.	како) и формулише једноставне одговоре. 1.СН.2.2.2. Именује лирску песму, приповетку (бајку и басну) и драмски текст (као карактеристичне врсте књижевних родова).	знање стечено на часовима матерњег језика и познаје одговарајућу терминологију.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	13.разуме полако и јасно изговорена питања која се односе на личну идентификацију и идентификацију предмета и особа из	1.СН.1.3.1. Разуме суштину кратке изговорене информације и основна питања која се односе на њега самог, предмете, особе из његовог окружења, њихове	1.СН.2.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим темпом, разговетно и јасно, које се односе на свакодневне животне активности и потребе;	1.СН.2.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим темпом, разговетно и јасно, које се односе на	1.СН.3.3.1. Разуме и интерпретира текст који слуша или чита, а који је у складу са узрастом.

	непосредног окружења; 14.постави једноставни питање или одговори на њега (Ко је ово/то? Шта је ово/то?); 15.адекватно користи основне изразе за поздрављање; 16.представи се и тражи исту информацију од саговорника; 17.користи основне изразе за поздрављање и захваљивање у складу са ситуацијом(Б); 18.учествује у разговору са вршњацима и породицом на познату тему(Б).	активности, стања и особине, изговорена спорим темпом, јасно и разговетно; разуме основне усмене налоге у вези са свакодневним и школским активностима. 1.СН.1.3.3. Поставља основна питања у вези са особама, предметима и појавама из свог окружења и одговара на таква питања; учествује у минималном дијалогу. 1.СН.1.3.4. Разуме кратак текст који садржи познате граматичке структуре и лексику.	разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. 1.СН.2.3.4. Разуме текст који садржи познате граматичке структуре и лексику.	свакодневне животне активности и потребе; разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. 1.СН.2.3.2. Једноставним језичким изразом исказује информације о себи, људима око себе и свакодневним потребама и плановима; започиње и води краћи разговор о познатој и блиској теми (користећи се одговарајућим формама учтивости).	

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ

ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности

	учешће у активностима нити ангажовање.	– показује мањи степен активности и ангажовања.	проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

- 1.Felismeri a verset, a mesét és a drámai szöveget,
2. meghatározza a szöveg cselekményét, annak helyét és idejét (Betartja a cselekmény időrendi sorrendjét.)
- 3.felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és a negatív tulajdonságaik alapján
- 4.kifejti a szépirodalmi szövegről
- 5.ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit
- 6.megérti a szöveg szó szerinti jelentését,
- 7.elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat

- 8.meghatározza a szöveg témáját
9. képes a szöveg alapján következtetések levonására
- 10.önálló véleményt formál a
11. ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit
- 12.elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat,
- 13.felismeri a szöveg átvitt értelmét
- 14.elismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét
- 16 .meghatározza a szépirodalmi 10 és a szereplők viselkedésérőlalkotott véleményét
- 17.felismeri a találós kérdést, és megérti annak jelentését
- 18.felismeri a tanmesét, és megérti annak jelentését
19. érti az elolvasottakat, tud válaszolni a feltett kérdésekre
20. biztosan tájékozódik a szövegben
- 21.megkülönbözteti a hangot és a betűt; a kimondott és leírt szavakat és mondatokat
- 22.elsajátítja az olvasás és az írás alapvető technikáit
- 23.megérti az elolvasottakat
24. aktívan figyelemmel kíséri és megérti a szépirodalmi szöveget felolvasás közben
25. ismeri az alapvető nyelvtani fogalmakat (mondat, szó, hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó)
- 26.ismeri a közlő és kérdő mondatokat
27. tudja a magyar ábécét
- 28.tudja a mondatkezdő nagybetűt, a mondatvégi írásjeleket, jelöli a hosszú és rövid hangokat
29. illedelmesen vesz részt az irányított és a szabadon folytatott beszélgetésben
30. szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal
31. történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján
- 32.szóbeli leírást ad a közvetlen környezetében található tárgyakról
- 33.megfelelő szavakat használ a beszédében; az új szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe

- 34.a mondatokat helyesen hangsúlyozza
- 35. a beszédszüneteket betartva, megfelelő hangerővel és tempóval beszél
- 36.történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján, betartva az időrendi sorrendet
- 37.egyszerűen és érthetően tudja kifejezni gondolatait, ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról
- 38.szóbeli, 4-5 mondatos leírást ad a
- 39.A mondanivalóját logikusan fejti ki
- 40.képes a szóbeli szövegalkotásra, az alap-, valamint a járulékos információk elkülönítésére
- 41.képes korának megfelelően rövid, tömör szöveg elmondására
- 42.beszédmódját a kommunikációs szituációnak megfelelően alkalmazza
- 43. ügyel a szövegszerkesztésre, a szerkezeti egységekre
- 44. történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján, betartva az 13
- 45. kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget
- 46 .részt vesz a színpadi előadásban
- 47.figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és illedelmesen kapcsolódik be a beszélgetésbe
- 48.meghallgatja, megérti és értelmezi az üzenetet
- 49.figyelemmel kíséri az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során, megérti és átéli azt
- 50.alkalmazza az alapvető helyesírási szabályokat
- 51.olvashatóan és pontosan ír; írása tiszta
- 52.írásban válaszol a feltett kérdésekre
- 53.kisebb egységet alkot összefüggő mondatok összekapcsolásával
- 54.tollbamondást ír, alkalmazva a tanult helyesírási szabályokat
- 55. alkalmazza a néma és a hangos olvasás technikáját nyomtatott és írott betűs szövegen
- 56.megérti az elolvasott irodalmi és ismeretterjesztő szöveget megtalálja a szövegben explicit módon kifejezett információkat.

****)**уноси се само редни број прописаног исхода (образац број 3в и ђачка књижица 10д), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оцене из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
Irodalom	1.Felismeri a verset, a mesét és a drámai szöveget, 2.meghatározza a szöveg cselekményét, annak helyét és idejét (Betartja a cselekmény időrendi sorrendjét.) 3.felismeri a szereplőket, és meg	1MNY.1.2.1. Felismeriatantervbenelőírtalapművekcímét ésszerzőjét; felismeriazirodalmimű jellemző vonásait, meghatározzaazirodalmimű témáját ésszereplőit, összefoglaljaacselekményt. Felismeri és megkülönböztetiaprózai ésversesformákat. Megkülönböztetianépköltészetetaműköltészetől, a szépirodalmiszövegetanemsszépirodalmiszövegektől.Megtudjakülönböztetniafikciót ésavalóságot. 1MNY.1.2.2. Különbségetteszazelbeszélés, aleírás ésadialógusközött. Megtudja állapítania	1MNY.2.2.1. Elhelyeziatantervbenelőírtkötelező irodalmiműveketazalapvető irodalmikontextusokban (magyarirodalom/világirodalom, szóbeli/szerzői). Képesakövetkező szépirodalmiszövegelemek meghatározására és példákkal való illusztrálására: téma, acselekményhelye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb. 1MNY.2.2.2. Az iskolaitanterv által kötelezően előírt irányzott irodalmiművekben a szöveg részletek, ahősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet

tudja különböztetni őket a pozitív és a negatív tulajdonságaik alapján 4.kifejti a szépirodalmi szövegről és a szereplők viselkedéséről alkotott véleményét 5.felismeri a találós kérdést, és megérti annak jelentését 6.felismeri a tanmesét, és	cselekményhelyét és idejét. Felismeri az idézetet. Felismeri a hasonlatot, megszemélyesítést, ismétlést. 1MNY.1.2.3. Felismeri és értelmezi a tanterv által kötelezően előírt egyszerű szövegek konfliktushelyzeit, a hősök jellemvonásait. MNY.1.2.4. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója. Szövegösszefüggésben értelmezi a szövegek vizuális környezetét (illusztráció, ábra; kép-olvasás). Tiszteli a nemzeti irodalom és kultúra hagyományait.	(líra, epika, dráma) és műfajt. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: mese, állatmese, monda, elbeszélés, dal stb. Felismeri és megnevezi a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, szólás, találós kérdés, népi gyermekjáték. 1MNY.2.2.3. Megkülönbözteti a kronológiai elbeszélésmódot. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, valószínű és valószínűtlen elemek, konfliktus stb. Felismeri és megnevezi a hősök jellemét és a szereplők rendszerét, egymáshoz való viszonyát. Megnevezi a leírási formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. Felismeri a humoros szövegekben. Felismeri a refrént, 59 hasonlatot, ellentétet és hangutánzást.

	megérti annak jelentését 7. érti az elolvasottakat, tud válaszolni a feltett kérdésekre 8. biztosan tájékozódik a szövegben		Felismeri a verssort, a versszakot és a rímet. Változatos olvasási stratégiákat alkalmaz.
Nyelvi ismeretek	9. megkülönbözteti a hangot és a betűt; a kimondott és leírt szavakat és mondatokat 10. elsajátítja az olvasás és az	1MNY.1.1.1. Érti, mi a nyelv; becsüli, ápolja, szereti saját anyanyelvét, és tiszteletben tartja a többi nyelvet. Felismeri a gyűlöletbeszédet mint negatív társadalmi jelenséget, tudatában van a nyelvi tolerancia fontosságának. Ismeri az ábécét, fel tudja sorolni a magán- és mássalhangzókat. Ismeri	1MNY.2.1.1. Csoportosítani tudja a magánhangzókata kiejtését tartama alapján, törekszik a helyes hangképzésre. Ismeri és alkalmazza a betűrend besorolását, szótagolást és választási szabályait. Fel tudja osztani a mássalhangzókata kiejtését tartama szerint. Helyesen írja és használja az

írás alapvető technikáit 11.megérti az elolvasottakat 24.aktívan figyelemmel kíséri és megérti a szépirodalmi szöveget felolvasás közben 25.ismeri az alapvető nyelvtani fogalmakat (mondat, szó, hang, betű, magánhangzó,	a betűrendbe sorolás, a szótagolás és az elválasztás szabályait. Alkalmazza a mondatkezdő nagybetűt és a mondatvégi írásjeleket (pont, kérdőjel és felkiáltójel), valamint felsorolásnál a vesszőt. 1MNY.1.1.2. Felismeri az egyszerű és az összetett szavakat. A szófajok közül felismeri és megnevezi az igét, főnevet, melléknevet, számnevet, a névelőt, a személyes névmást, az igekötőt és a névutót. Képes a következő tulajdonnevek helyes írásmódjára: személynév, állatnév, helységnév, az iskola neve. Ismeri az igeidőket, felismeri az ige személyét és számát, képes a főnevek egyes és többes számának megkülönböztetésére. Felismeri és megnevezi a szóelemeket (szótő, toldalék).	ekérdőszót. 1MNY.2.1.2. Felismeri ésmegnevezi az egyszerű szavakat és az összetett szavakat. Aszófajok közül felismeri ésmegnevezi azige, főnév (köznév és tulajdonnév), melléknév, számnév (tő-, sorszám- és törtszámnév), (határozott) névelők, az személyes névmás, az igekötő és névutó általános jellemzőit. Felismeri az cselekvést és történetjelölő igét, az igemódokat, az helyesírási szabályokat. Letudja a választani toldalékokat az szótöről. 1MNY.2.1.3. Felismeri ésmegnevezi a mondatfajták a beszélő szándéka és logikai minőségük szerint. Alkalmazza a mondat tanhoz kapcsolódó helyesírási tudnivalókat: az megnevezés írásmódját, az almozott

	mássalhangzó) 26.ismeri a közlő és kérdő mondatokat 27. tudja a magyar ábécét 28.tudja a mondatkezdő nagybetűt, amondatvégi írásjeleket, jelöli a hosszú és rövid hangokat	1MNY.1.1.3. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint (kijelentő, kérdő, felkiáltó, felszólító, óhajtó). Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy. 1MNY.1.1.4. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű és többjelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja az olvasmányjaiban fellelhető és a mindennapi kommunikációs helyzetekben előforduló 16 (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket. A (hivatalos vagy kötetlen) közlési szándéknak megfelelő szókincset használja.	mondatrészekhelyesírását, az írásjelek helyes használatát amondatban. Képesegyszerűbb mondatok elemzésére. Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó). 1MNY.2.1.4. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű, a többjelentésű és a sokjelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja a szépirodalmi művekben, tömegkommunikációs eszközökben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket. Ismeri a leggyakrabban alkalmazott idegen szavak magyar megfelelőjét.
NYELV-ÉS	Beszéd	1MNY.1.3.1. Alapszintű kommunikációs kultúrával rendelkezik	1MNY.2.3.1. Megtudja fogalmazni véleményét,

KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA	29. illedelmesen vesz részt az irányított és szabadon folytatott beszélgetésben	(törekszik kulturáltan kifejezni gondolatait, megbecsüli beszélőpartnerét, odafigyel rá, tiszteletben tartja mások véleményét). Értelmes ésszabatos	és igényes nyelvet használ, törekszik edényilvára
	30. szóbeli üzenet fogalma meg, megfelelő szavakkal	beszédre, helyes artikulációra törekszik. Érthetően és folyékonyan olvashangosanszép irodalmi és nem	beszédhelyzetben képes kifejezni gondolatait. A mondatfonetika és eszközök közöltetésében a hang súly, a
	31. történet mondokép/képsor és saját élménye alapján	szép irodalmi szövegeket. Képes rövid, egyszerű, nem szép irodalmi szöveg összefoglalására. Képes	hang lejts és szünet szerepével, skifejezően olvas vagy ad elő egyszerűbb szép irodalmi szövegeket. Képes
	32. szóbeli leírást adaközvetlen környezetében található	figyelemmel követni és megérteni egyszerűbb előadásokat (pl. színi előadás, mesemondás, szavalóverseny stb.).	hosszabb, de egyszerű, nem szép irodalmi szöveg tömörített vagy nem tömörített összefoglalására,
		1MNY.1.3.2. Egyszerű szerkezetű szóbeli vagy írásbeli szövegek tudatalkotni. Képes egyszerű szöveget	elmondására. Vázlatot tud készíteni. Képes figyelemmel követni és megérteni az előadásokat (pl.
		alkotni szóban vagy írásban, amelyben valamely irodalmi élményét írja le,	színi előadás, mesemondás, szavalóverseny stb.). A vitában kulturált módon vesz részt, érvel.
			1MNY.2.3.2. Nehézség nélkül használja az írott betűket. A feladott témával összhangban közepesen

tárgyakról 33.megfelelő szavakathasznál a beszédében; az újszavakat megfelelő módon építibe szókincsébe 45.kívülről/fejbőlmond rövid szépirodalmiszöveget 46. részt vesz a színpadi előadásban Figyelmes	vagyegyvalós, hétköznapi témát fejtki. Képes üdvözlések (születésnap, karácsony, húsvétstb.), meghívók (évforduló, bulistb.) megírására. Rövid üzenetek írásánaképes (pl. hovatávozott, holvan, miértkésik, miért hiányzikstb.). 1MNY.1.3.3. Ismeri és használja a kibővített magyar ábécé nyomtatott és írott betűit, valamint tanult írásjeleket. Értelmes, nyelvtanilag helyes mondatokat alkot. Írásban tudja a szöveget tagolni (cím, bekezdések) és makroszerkezeti egységekre osztani (bevezetés, tárgyalás, befejezés). 1MNY.1.3.4. Képes rövidebb, egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. ismeretterjesztő szövegeket) olvasni és saját szavaival elmondani. Képes az olvasási	bonyolultabb szóbeli vagy írásbeli szövegek tudatos leírása, az elbeszélés és a kifejtés eszközeit alkalmazva. Egyszerűbb irodalmi művek értelmezésekor képes írásban vagy előszóbankoherens szöveget létrehozni. Képes önálló szövegek tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására. Ismeri a zudvari asszisztens formáit. Közlésésképes egyénimódon kezdeni és befejezni. 1MNY.2.3.3. Világos mondatokat alkot. Képes szabatos, teljes, jól formált mondatok alkotására, különféle szintaktikai szerkezetek használatára, beleértve a kevésbé bonyolult összetett mondatok alkalmazását is. Tudja a helyes írásszabályait bonyolultabb esetekben is alkalmazni.

	hallgatás 47. figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és illedelmesen kapcsolódik be a beszélgetésbe 47. meghallgatja, megérti és értelmezi az üzenetet 48. figyelemmel kíséri az irodalmi szöveget a bemutató olvasás	alapstratégiákat alkalmazni (pl. hangos olvasás, néma olvasás) lineáris szövegekre. 1MNY.1.3.5. Eljut az egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes nyelviileg kifejtett információkat kiszűrni a szövegből. Képes az alapinformációk összehasonlítására két rövid, egyszerű szövegben. Képes kritikus hozzáállással átgondolni egy rövid, egyszerű szépirodalmi vagy nem szépirodalmi szöveget (pl. tetszik-e neki a szöveg, érdekesnek/szokatlannak találja-e, nehézséget okoz-e az olvasása stb.). 1MNY.1.3.6. Eligazodik a(z iskolai) könyvtár tér- és állományszerkezetében, ismeri a könyvtárak alapszolgáltatásait, használatuk szabályait,	Írásbankitudjaemelniacímet ésaz alcímeket. Tudjajavítaniaszöveget, shaszükséges, tudtervetváltoztatni, tartalmilag átszerkeszteni szöveget. Képeskülönféle űrlapokat ésformanyomtatványokatkitölteni (vezetéknév, utónév, szülőkneve, születési év, születési hely, lakcím, telefon, aziskolaneve, címe, osztály, tagozat), amelyekkelamindennapi életbentalálkozik. Tudmagánlevelet írni, smegcímezni. 1MNY.2.3.4. Különböző céllal (pl. informálódás, tanulás, önfejlesztés, esztétikai élmény átélése, szórakozás céljából) olvashosszabb, deegyszerű szépirodalmi ésnemshépirodalmiszövegeket (pl. ismeretterjesztő szövegeket). Szélesebbkörű olvasásistratégiákatalkalmaz (pl.

során, megérti és átéli azt Írás 50.alkalmazza az alapvető helyesírási szabályokat 51. olvashatóan és pontosan ír; írása tiszta 52.írásban válaszol a feltett kérdésekre 53.kisebb egységet alkot összefüggő mondatok összekapcsolása	tud könyvet kölcsönözni. Megkülönbözteti a nyomtatott és elektronikus információforrásokat. Az információszerzés érdekében használja a tartalommutatókat. Érdeklődésének megfelelően kulturális eseményeket látogat.	felkutatjaalényeges információkat, aszövegetkorábbanszerzettismereteihezköti, kérdéseketteszfel, előre látja a fejleményeket). 1MNY.2.3.5.Eljutaközepesenhosszú, denembonyolultszépirodalmi ésnemszépirodalmiszövegek megértéséig. Képesegykiszemeltkérdéskörvagyeszmeiszá lalakulásátnyomonkövetniaszövegben. Képesnyelvilegkifejtett (explicit) ésnemkifejtett (implicit) információkatkiszűrni (lineáris ésnem lineáris) szövegből. Képesazalapinformációk összehasonlításárakévtöbbszövegben. 1MNY.2.3.6.Képestájékozódniakülönböző dokumentumtípusokban (hagyományos éselektronikus

	val 58.tollbamondás t ír, alkalmazva a tanult helyesírási szabályokat Olvasás 55.alkalmazza a néma és a hangos olvasás technikáját nyomtatott és írott betűs szövegen 56.megérti az elolvasott irodalmi és		ismerethordozók), tömegkommunikációs éshálózaton elérhető forrásokban.Ismeriaszótárakhasználati 94 módját. Értelmezi a pozitív kommunikációs mintákat a közvetítő egyszerűbb médiászövegeket2 : pl. blog bejegyzések, képregényeket, animációs filmeket, videojátékokat, dalszövegeket, internetes portálok szövegeit stb. Megkülönbözteti a tényeket a véleményektől.

	ismeretterjesztő szöveget megtalálja a szövegben explicit módon kifejezett információkat.		

Тема/ област	Исходи **)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Irodalom		1MNY.2.2.1. Elhelyeziatantervbenelőírtkötelező irodalmiműveketazalapvető irodalmikontextusokban (magyarirodalom/világirodalom, szóbeli/szerzői). Képesakövetkező szépirodalmiszövegelemek meghatározására és példákkal való illusztrálására: téma, acselekményhelye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb. 1MNY.2.2.2. Az iskolai tanterv	1MNY.3.2.1. Önállóan értelmez iatantervi (kötelező vagy választható), közepesen bonyolult irodalmi művek nyelvi és szerkezeti szempontjait; felfedezi, összeköti és elemzi, érvekkeltámasztja alá a különböző nyelvi-

	általkötelezően előírt irányzott irodalmi művekben a szöveg részletek, ahősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet (líra, epika, dráma) és a műfajt. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: mese, állatmese, monda, elbeszélés, dal stb. Felismeri és megnevezi a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, szólás, találóskérdés, népi gyermekjáték. 1MNY.2.2.3. Megkülönbözteti a kronológiai elbeszélésmódot. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, valószínű és valószínűtlen elemek, konfliktus stb. Felismeri és megnevezi a hősök jellemét és szereplők rendszerét, egymáshoz való viszonyát. Megnevezi a leírás formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. Felismeri a humoros szövegekben. Felismeri a refrént, 59 hasonlatot, ellentétet és hangutánzást. Felismeri a verssort, a versszakot és a rímet. Változatos olvasási	stiliztika és eszköz szerepét. Az irodalmi műveket összetudja hasonlítani a műfajuk/típusuk és témájuk alapján. Felfedezi az irodalmi művek és más művészetalkotások kapcsolatát, képes az irodalmi műveket intermedialis kontextusba helyezni. 1MNY.3.2.2. Képes szereplőktetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva. Felismeri a szövegben belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket. Tudatantérven kívüli irodalmi műveket is ajánlani, és meg tudja indokolni a javaslatát.

		stratégiákat alkalmaz.	Aművészbefogadás soránfelfedezi a irodalom és a társ művészetek kapcsolatát, képes azonosítani a különbségeket megfogalmazására. 1MNY.3.2.3. Amegadott szempontok alapján értékeli saját és más tanuló irodalmi szövegeihez kapcsolódó írásbeli feladatait, önállóan kutatja az őt érdeklő témát, és felméri saját előrehaladását, elemzi, értékeli, felülbírája a irodalmi szövegekről alkotott saját és mások által írt véleményét. Könyvtárban jár és önállóan választ irodalmi alkotást,

			képesnaplót vezetni olvasmányairól. Ismeri és felismeri a szöveg és a könyvrészeit, szerkezetegységeit (cím, fejezet, szerző; tartalom, szómagyarázat). Fejleszti kreativitását és alkotási, önkifejezési készségét.
Nyelvi ismeretek		1MNY.2.1.1. Csoportosítani tudja a magánhangzókat a kiejtés időtartama alapján, törekszik a helyes hangképzésre. Ismeri és alkalmazza a betűrendbe sorolás, a szótagolás és elválasztás szabályait. Fel tudja osztani a mássalhangzókat a kiejtés időtartama szerint. Helyesen írja és használja az -e kérdőszót. 1MNY.2.1.2. Felismeri és megnevezi az egyszerű szavakat és az összetett szavakat. A szófajok közül felismeri és megnevezi az ige, főnév (köznév és tulajdonnév), melléknév, számnév (tő-, sorszám- és törtszámnév), (határozott) névelők, a személyes névmás, az igekötő és névutó általános jellemzőit. Felismeri	1MNY.3.1.1. Ismeri a nyelv alapvető kommunikációs szerepeit. Képes hallott szövegből kulcsszavakat, kulcsmondatokat kiemelni és értelmezni a szöveg egészét. Vázlat alapján vagy vázlat nélkül összefoglalja a hallott szöveget. Érti a következő fogalmakat: egynyelvűség, többnyelvűség. Bizonyos helyzetekben képes alkalmazni a kódváltás

		a cselekvést és történést jelentő igéket, az igemódokat, a helyes igeragozást. Le tudja választani a toldalékokat a szótőről. 1MNY.2.1.3. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka és logikai minőségük szerint. Alkalmazza a mondattanhoz kapcsolódó helyesírási tudnivalókat: a megszólítás írásmódját, a halmozott mondatrészek helyesírását, az írásjelek helyes használatát a mondatban. Képes egyszerűbb mondatok elemzésére. Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó). 1MNY.2.1.4. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű, a többjelentésű és a rokon értelmű szavakat. Ismeri és helyesen használja a szépirodalmi művekben, tömegkommunikációs eszközökben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket. Ismeri a leggyakrabban alkalmazott idegen	műveletét. 1MNY.3.1.2. Alkalmazza a vesszőt és az idézőjelet. Különbséget tesz az <i>ly</i> és a <i>j</i> használata között. Felismeri és alkalmazza a szóelemző írásmóddal kapcsolatos helyesírási szabályokat a szavakban: hangváltozások, igeidők (időjelek, módjelek). Képes az ígéről és igekötőről tanult ismeretek használatára (személy, szám, idő, mód, ragozás). 17 18 1MNY.3.1.3. Felismeri és megnevezi az összes tanult szófaji kategóriát és alkategóriát, ismeri általános

		szavak magyar megfelelőjét.	jellemzőiket. Alkalmazza a főnévvel kapcsolatos ismereteket (ragos főnevek, pl. kit? mit? kivel? mivel? hol? hová? honnan? kije? mije? kérdésekre válaszoló főnévi alakok). Használja a nagybetűt a következő esetekben: országnevek, folyók, tavak és tengerek nevei, valamint az ezek <i>-i</i> melléknévképzős alakjainak helyesírására. Ismeri a fokozott melléknevek helyesírását. Alkalmazza a szótani ismeretekhez kötődő helyesírási szabályokat (az igekötős igék és a névszó ragozott alakjainak helyesírása; az egy és kételemű tulajdonnévből képzett melléknevek helyesírása; a

			tőszámnevek, a sorszámnevek és törtszámnevek helyesírása betűkkel; a számok toldalékolása betűkkel; a keltezés helyes írásmódjai). 1MNY.3.1.4. Felismeri, megnevezi és beszédshituációban alkalmazza a mondatfajtákat a beszélő szándéka, a logikai minőség és szerkezetük szerint. Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó), jelző (minőség- és mennyiségjelző). Felismeri a halmazott mondatrészeket. Jártas a mondatelemzésben. Fel tudja vázolni a mondatok szerkezeti ábráját.

			1MNY.3.1.5. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja a szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegekben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat, kifejezéseket, frazémákat. Ismeri és helyesen használja az olvasmányaiban és a mindennapi kommunikációs helyzetekben előforduló állandósult szókapcsolatokat, szólásokat, közmondásokat. A munkafüzeiben, tankönyveiben levő új, ismeretlen szavakat, kifejezéseket önállóan tudja értelmezni a

			szövegkörnyezet alapján.
NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA		1MNY.2.3.1. Megtudja fogalmazni véleményét, és igényes nyelvhasználatra törekedve nyilvános beszédhelyzetben képes kifejteni gondolatait. A mondatfonetika és eszközök közül tisztában van a hangsúly, a hanglejtés és a szünet szerepével, és kifejezően olvas vagy ad elő egyszerűbb szépirodalmi szövegeket. Képes hosszabb, de egyszerű, nem szépirodalmi szöveg tömörített vagy nem tömörített összefoglalására, elmondására. Vázlatot tud készíteni. Képes figyelemmel követni és megérteni az előadásokat (pl. színi előadás, mesemondás, szavalóverseny stb.). A vitában kulturált módon vesz részt, érvel. 1MNY.2.3.2. Nehézség nélkül használja az írott betűket. A feladott témával összhangban közepesen bonyolultabb szóbeli vagy írásbeli szövegeket tud alkotni a leírás, az elbeszélés és a kifejtés eszközeit	1MNY.3.3.1. A mondatfonetikai eszközök közül tisztában van a hangsúly, a hanglejtés, a szünet, továbbá a hangszín-, hangmagasság- és tempóváltás, valamint a dinamika szerepével. Kifejezően olvas vagy ad elő közepesen bonyolult szépirodalmi szövegeket. Képes közepesen bonyolult, nem szépirodalmi szöveg összefoglalására, elmondására. Meghatározott műfajokban témának, kommunikációs alkalomnak megfelelő kritikus, egyéni szemléletű, nyelvi-stilisztikai szempontból példás szövegeket, beszámolót

	alkalmazva. Egyszerűbbirodalmiművek értelmezésekképes írásbanvagy előszóbankoherensszöveget létrehozni. Képes önálló szövegektagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az újbekezdések alkalmazására. Ismeriazudvariasmegszólításformáit. Közlésétképesegénimódonkezdeni ésbefejezni. 1MNY.2.3.3.Világosmondatokalkot. Képes szabatos, teljes, jólformáltmondatokalkotására, különféle szintaktikaiszerkezetekhasználatára, beleértveakevésbé bonyolult összetettmondatokalkalmazását. Tudjaahelyesírasszabályaitbonyolultabbesetekbenisalkalmazni. Írásbankitudjaemelnia címet ésaz alcímeket. Tudjajavítaniaszöveget, shaszükséges, tudtervetváltoztatni, tartalmilag átszerkesztienia szöveget. Képeskülönféle űrlapokat ésformanyomtatványokatkitölteni (vezetéknév, utónév, szülőkéneve, születési év, születési hely, lakcím, telefon, aziskolaneve,	alkot. Képes kritikus hozzáállással követni az előadásokat (pl. színielőadás, mesemondás, szavalóverseny stb.), amelyek megfelelnek a korosztályának. 1MNY.3.3.2. Ismeri az anyaggyűjtés módjait, és ezeket felhasználva egyszerűbb szóbeli és írásbeli érvelő szöveget tud alkotni. Egy irodalmi mű értelmezésekor képes írásban vagy előszóban kerekén fogalmazni. Jól osztja el az alap- és kiegészítő információkat, és példákkal támasztja alá mondanivalóját. Valós vagy képzeletbeli tapasztalatokat, szereplőket illetve eseményeket

		címe, osztály, tagozat), amelyekkel mindennapi életben találkozunk. Tudomásul véve, megcímezni. 1MNY.2.3.4. Különböző céllal (pl. informálódás, tanulás, önművelés, esztétikai élmény átélése, szórakozás céljából) olvashosszabb, de egyszerű szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. ismeretterjesztő szövegeket). Szélesebb körű olvasási stratégiákat alkalmaz (pl. felkutatja a lényeges információkat, a szöveg korábbi szerzett ismereteihez köti, kérdéseket tesz fel, előre látja a fejleményeket). 1MNY.2.3.5. Eljuttat közepesen hosszú, de nem bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes egy kis szemelt kérdés körvonalat megfogalmazni a mondat követő szövegben. Képes nyelvi legkifejtett (explicit) és nem kifejtett (implicit) információkat kiszűrni a (lineáris és nem lineáris) szövegből. Képes az alapinformációk	bemutató fogalmazást tud írni. 1MNY.3.3.3. Következésképpen alkalmazza a helyesírási szabályokat és alapelveket, amelyeket a kötelező iskolai tanterv előír. Képes olyan szövegeket létrehozni, amelyekben a téma, a kompozíció, a tartalom és a stílus megfelelnek a feladatnak, a szöveg rendeltetésének és a címzettnek (célközönségnek). Levelet ír, és különféle (a mindennapi életben sűrűn előforduló) nyomtatványokat, űrlapokat tölt ki. Ismeri az e dokumentumok létrehozásához szükséges szabályrendszer alapvető elemeit. 1MNY.3.3.4. Különböző céllal

		összehasonlításárakétvagy többszövegben.	(pl. informálódás, tanulás, önfejlesztés, esztétikai élmény átélése, szórakozás céljából) olvas közepesen bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. szakszövegeket, tudománynépszerűsítő ismeretterjesztő szövegeket stb.). Olvasási stratégiáit az olvasmány műfajának függvényében választja ki, s az olvasás során helyesbíti/formálja a szöveg jelentése kapcsán levont következtetéseit. 1MNY.3.3.5. Eljut a közepesen bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes egy kiszemelt kérdéskör vagy eszmei szál alakulását nyomon

			követni a szövegben. Képes nyelvileg kifejtett (explicit) és nem kifejtett (implicit) információkat kiszűrni a (lineáris és nem lineáris) szövegből. Képes az alapinformációk összehasonlítására két vagy több szövegben. 2 Azok a műsorok, filmek, képek, honlapok, amelyeket a különböző kommunikációs eszközök (pl. a televízió, mozi, rádió, videó, fényképészet, a nyomtatott sajtó, a zenei felvételek, a számítógépes játékok, az internet stb.) hordoznak, illetve továbbítanak. 95 96 1MNY.3.3.6. Tudatosan gyűjt

			információkat különféle információ-hordozó (nyomtatott, audiovizuális, elektronikus) forrásokból iskolai feladataihoz, és képes azokat a megadott szempontok szerint megszerezni, szelektálni (pl. portfóliót készít). Használja a különféle nyomtatott formájú és online szótárakat. Képes kritikai gondolkodás alkalmazásával elemezni a médiaszövegeket az igazságtartalom, a megbízhatóság és a minőség szempontjából. Megfigyeli és megérti a médiaüzenetet.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности

	учешће у активностима нити ангажовање.	– показује мањи степен активности и ангажовања.	проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;
2. представи себе и другог;
3. разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;
4. разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих;
5. даје кратка и једноставна упутства и налоге;
6. разуме позив и реагује на њега;
7. упути позив на заједничку активност;
8. разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих;

9. упути кратке и једноставне молбе;
10. искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;
11. разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих;
12. упути једноставне честитке;
13. препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења;
14. разуме једноставне описе бића, предмета и места;
15. опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;
16. разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;
17. изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;
18. разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих;
19. тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору;
20. разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;
21. тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;
22. разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;
23. тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
24. Разумевање говора	- разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - разуме једноставне описе	ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење. ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате/блиске теме. ПСТ.1.1.5.	ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2–3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања. ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

	бића, предмета и места; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - разуме позив и реагује на њега - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;	Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим/блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање	ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама. ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2–3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћена визуелним елементима.
Усмено изражавање	-поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија	ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка	ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника,

	језичка средства; - представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упути позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;	средстава приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.). ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе. ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства. ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства. ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и	размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину

		извињења ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...). ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну). ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава. ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности	

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање говора	разуме јасно постављена једноставна питања личне	ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих,	ПСТ.3.1.1. Разуме дуге низове саопштења, упутстава, молби

	природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - разуме једноставне исказе за изражавање	јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике. ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике.	итд. који се тичу његових потреба и интересовања. ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку. ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фраза и изрази сложенијих разговетних текстова савремене музике.

	допадања/недопадања и реагује на њих; - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.		
Усмено изражавање	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упути позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање,	ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства. ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2–3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање. ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење. ПСТ.2.1.17. Размењује основне	ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност. ПСТ.3.1.17. Учествоје у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање. ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на

	поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради;	информације о плановима и обавезама. ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве. ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима.	једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљења. ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима. ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

МАТЕМАТИКА

Исходи :

1. одреди међусобни однос предмета и бића и њихов положај у односу на тло
2. упореди предмете и бића по величини
3. уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине
4. именује геом. тела и фигуре
5. групише предмете и бића са заједничким својством
6. сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика
7. разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију
8. црта праву линију и дуж помоћу лењира
9. броји унапред и уназад и са прескоком
10. прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој
11. користи редне бројеве
12. разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника
13. користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика

14. сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак
15. сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице
16. растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања
17. реши текстуални задатак са једном операцијом
18. разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност
19. уочи правило и одреди следећи члан започетог низа
20. прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле
21. измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере
22. преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства

****)**уноси се **само редни број прописаног исхода** (образац број 3в и ћачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оцено из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
Геометрија – предмети у простору и односи међу њима	1. одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; 3. уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине 4. именује геометријска тела 6. сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика.	1.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, правоугаоник, тачка, дуж);	...1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни
Геометрија – линија и област	7. разликује праву, криву, изломљену, отворену и затворену линију; 8. црта праву линију и дуж помоћу лењира	1.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, правоугаоник, тачка, дуж);	...1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни

	22. преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства		
Геометрија – класификација предмета према својствима	2. упореди предмете и бића по величини; 5. групише предмете и бића са заједничким својствима; 6. сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика.	1.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, правоугаоник, тачка, дуж);	...1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни
Природни бројеви до 100	9. броји унапред и уназад и са прескоком 10. прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој 11. користи редне бројеве 12. разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника 13. користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика 14. сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак 15. сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице 16. растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања 17. реши текстуални задатак са једном операцијом 19. уочи правило и одреди следећи члан започетог низа 20. прочита и користи податке са	1.МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој; 1.МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве стотине; 1.МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз с једном рачунском операцијом; вредност израза;	... 1.МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве стотине; 1.МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем; 1.МА.2.1.2. уме да одреди редни број десетице у оквиру прве стотине; 1.МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза.

	једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле		
Мерење и мере	18. разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност 21. измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере 22. преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства	1. МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе; 1 МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама;	... 1 МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама

Тема/ област	Исходи**)	Средњи - врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Геометрија – предмети у простору и односи међу њима	1. одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; 3. уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине 4. именује геометријска тела 6. сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика.	...	...
Геометрија – линија и област	7. разликује праву, криву, изломљену, отворену и затворену линију; 8. црта праву линију и дуж помоћу лењира 22. преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства	...	...
Геометрија – класификација предмета	2. упореди предмете и бића по величини; 5. групише предмете и бића са	...	...

према својствима	заједничким својствима; 6. сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика.		
Природни бројеви до 100	9. броји унапред и уназад и са прескоком 10. прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој 11. користи редне бројеве 12. разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника 13. користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика 14. сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак 15. сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице 16. растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања 17. реши текстуални задатак са једном операцијом 19. уочи правило и одреди следећи члан започетог низа 20. прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле	... 1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције; 1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени;	... 1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака; 1.МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми.
Мерење и мере	18. разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову	...	...

	вредност 21. измери дужину задатом, нестандардном јединицом мере 22. преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства		

У 1. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области више стандарда:

1МА.1.1.3.;

1МА.1.2.3.; 1МА.1.2.4.;

1МА.1.3.1.;1МА.1.3.2.;

1МА.1.4.2.;1МА.1.4.3.;1МА.1.4.4.

1МА.2.1.5.;

1МА.2.2.2.;1МА.2.2.3.;1МА.2.2.4.;1МА.2.2.5.;1МА.2.2.6.;

1МА.2.3.1.;1МА.2.3.2.;

1МА.2.4.2.;1МА.2.4.3.;1МА.2.4.4.;1МА.2.4.5.;

1МА.3.1.3.;1МА.3.1.5.;

1МА.3.2.1.;1МА.3.2.2.;1МА.3.2.3.;1МА.3.2.4.;1МА.3.2.5.;

1МА.3.3.1. ;1МА.3.3.2.;

1МА.3.4.1.;1МА.3.4.2.;1МА.3.4.3.

СВЕТ ОКО НАС

Исходи :

1. препозна и искаже радост, страх , тугу и бес уважавајући себе и друге

2. правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет
3. понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи
4. придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши
5. сарађује са вршњацима у заједничким активностима
6. одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља
7. чува своју, школску и имовину других
8. прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар
9. својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења
10. примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице
11. снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката
12. одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи; пре, сада, после, јуче данас, сутра, прекјуче, прекосутра
13. посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, хrapаво-глатко
14. учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене
15. разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења
16. препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера
17. препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина
18. идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа
19. уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа
20. препознаје главу труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у свакодневном животу
21. препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додир у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења

22. штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места
 23. понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу
 24. повезује резултате учења и рада са уложеним трудом

****)уноси се само редни број прописаног исхода** (образац број 3в и ђачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оцене из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
ЈА И ДРУГИ	1. препозна и искаже радост, страх , тугу и бес уважавајући себе и друге 2. правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет 3. понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи 4. придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши 5. сарађује са вршњацима у заједничким активностима 6. одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља 7. чува своју, школску и имовину других 9. својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења 10. примењује правила безбедног	1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите	...1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова

	понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице		
РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	14. учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене 15. разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења 16. препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера 17. препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина 18. идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа 19. уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа 20. препознаје главу труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у свакодневном животу 21. препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења 22. штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места 23. понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу	1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке	...1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима 1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи 1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити
ЧОВЕК СТВАРА	8. прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар	1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност,	...1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри

	13. посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко 15. разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења 24. повезује резултате учења и рада са уложеним трудом	густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха	проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу
СНАЛАЖЕЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	10. примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице 11. снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката 12. одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи; пре, сада, после, јуче данас, сутра, прекјуче, прекосутра	1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век	...1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља

Тема/ област	Исходи**)	Средњи - врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
ЈА И ДРУГИ	1. препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге 2. правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет 3. понаша се тако да уважава	...1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима	...1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

	различитости својих вршњака и других људи 4. придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши 5. сарађује са вршњацима у заједничким активностима 6. одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља 7. чува своју, школску и имовину других 9. својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења 10. примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице		
РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	14. учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене 15. разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења 16. препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера 17. препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина 18. идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа 19. уочава разноврсност биљака и	...1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама 1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића 1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог	...1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима 1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића

	животиња на основу спољашњег изгледа 20. препознаје главу труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у свакодневном животу 21. препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења 22. штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места 23. понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу	састава	
ЧОВЕК СТВАРА	8. прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар 13. посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко 15. разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења 24. повезује резултате учења и рада са уложеним трудом	... 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала 1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали	...1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи 1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу
СНАЛАЖЕЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	10. примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице 11. снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката 12. одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи; пре,	...	...

	сада, после, јуче данас, сутра, прекјуче, прекосутра		

У 1. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области више стандарда:

1ПД.1.2.1.;1ПД.1.2.2.

1ПД.1.4.1. ;1ПД.1.4.5.

1ПД.1.6.1.;1ПД.1.6.2.;1ПД.1.6.3.;1ПД.1.6.4.;1ПД.1.6.5.;1ПД.1.6.6.

1ПД.2.2.1.;1ПД.2.2.2.

1ПД.2.4.1.;1ПД.2.4.2.;1ПД.2.4.4.

1ПД.2.5.1. ;1ПД.2.5.2. ;1ПД.2.5.3.

1ПД.2.6.1.;1ПД.2.6.2.;1ПД.2.6.3.;1ПД.2.6.4.;1ПД.2.6.5.;1ПД.2.6.6.;1ПД.2.6.7.

1ПД.3.4.1.

1ПД.3.6.1.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Исходи :

1. примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања)
2. правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања
3. комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу
4. одржава равнотежу у различитим кретањима
5. разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело
6. примењује правилну технику дисања приликом вежбања
7. изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу
8. игра дечији и народни плес

9. користи основну терминологију вежбања
10. поштује правила понашања на просторима за вежбање
11. поштује мере безбедности током вежбања
12. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање
13. поштује правила игре
14. навија фер и бодри учеснике у игри
15. прихвата сопствену победу и пораз
16. уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања
17. наведе делове свога тела и препозна њихову улогу
18. уочи промену у расту код себе и других
19. уочи разлику између здравог и болесног стања
20. примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања
21. одржава личну хигијену
22. учествује у одржавању простора у коме живи и борави
23. схвата значај коришћења воћа у исхрани
24. правилно се понаша за столом

****)**уноси се **само редни број прописаног исхода** (образац број 3в и ђачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оцене из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	1.примени једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); 6.примењује правилну технику дисања приликом вежбања.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ 1. Ходање и трчање 2. Скакања и прескакања 3. Бацања и хватања 4. Пузања, вишења, упори и пењања 5. Вежбе на тлу 6. Вежбе равнотеже 7. Вежбе са реквизитима 8. Плес и ритмика 9. Полигони	2. правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 3. комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; 4. одржава равнотежу у различитим кретањима; 5. разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; 7. изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; 8. игра дечји и народни плес.	искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА 1. Култура вежбања и играња 2. Здравствена култура	9. користи основну терминологију вежбања; 12. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; 13. поштује правила игре; 14. навија фер и бодри учеснике у игри; 15. прихвати сопствену победу и пораз; 16. уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; 17. наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; 18. уочи промене у расту код себе и други; 19. уочи разлику између здравог и		

	болесног стања; 20. примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања; 21. одржава личну хигијену; 22. учествује у одржавању простора у коме живи и борави; 23. схвати значај коришћења воћа у исхрани; 24. правилно се понаша за столом.		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	1. примени једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); 6. примењује правилну технику дисања приликом вежбања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ 1. Ходање и трчање 2. Скакања и прескакања 3. Бацања и хватања 4. Пузања, вишења, упори и пењања 5. Вежбе на тлу 6. Вежбе равнотеже 7. Вежбе са реквизитима 8. Плес и ритмика 9. Полигони	2. правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 3.комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; 4. одржава равнотежу у различитим кретањима; 5. разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; 7.изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; 8.игра дечји и народни плес	који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА 1. Култура вежбања и играња 2. Здравствена култура	9.користи основну терминологију вежбања; 12.одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; 13.поштује правила игре; 14.навија фер и бодри учеснике у игри; 15.прихвати сопствену победу и пораз; 16.уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; 17. наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; 18. уочи промене у расту код себе и други; 19. уочи разлику између здравог и		

	болесног стања; 20. примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања; 21. одржава личну хигијену;		

ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе, препоручује се да наставник подједнако, континуирано прати и вреднује:

- стање физичких способности;
- стање здравља и хигијенских навика;
- достигнућини владаност моторичких вештина;
- однос према раду.

Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнућности предвиђених исхода.

Први ниво

1. Стање физичких способности

Ученицима висока степен развијености физичких способности на основу оцено:

а) координације:

- у цикличним кретањима и уповезивању једноставних покрета у целину;
- правилно изводи комплексне вежбе обликовања без реквизита; четири вежбе на ристолу; и четири вежбе са палицом;
- на основу брзине учења: вежба на тлу; трчања преко поређаних препрека у једнаком ритму;
- вођење лопте без прекида (неколико пута);
- додавање лопте једном или обе рукема и хватање лопте;

б) гipкocти:

– раменог појаса, кичмени узглобу кука;

– покрет тетрупа, руку и ногу изводи меко у оптималним амплитудама (заклони, претклон, заножeња, предножeња и одножeња...);

в) одржавања равнотеже:

– на суженим површинама (линијама, шведској клупи, ниској греди и листовима на једној ноzi)

покрете изводи без поремећаја тежишта тела;

г) експлозивне снаге, брзине и репетитивне снаге:

– скокове и прескакања изводи са већом висином и даљином;

– брзо трчање и безпромен правца;

– вежбе обликовања снагу изводи са више понављања;

д) издржљивост:

– трчање учествује у игри дужевреме без замора.

2. Стање здравља и хигијенске навике

Ученицима висок степен развијености хигијенских навика и добар здравствени статус када:

– нема постуралне поремећаје нителесне деформитете, има нормално развијено стопало, уредно је општег изгледа;

непоказује видљиве знаке умора приликом вежбања;

– његово телесно развојје ускладу са узрастом;

– има уредну опрему за вежбање и у потпуности усвојио је хигијенске навике.

3. Достигнути ниво савладаности моторичких вештина

Ученицима висок степен развијености моторичких вештина уколико је успешно савладао кретања и захтеве предвиђене основним проширеним садржајима.

4. Однос према раду

Ученицима позитиван однос према раду уколико је редован и активан на часовима и ако се ангажује у ваннаставним активностима.

Ученик је у потпуности достигао предвиђене исходе за први разред.

Другиниво

Ученикима задовољавајући степен: развијености физичких способности, здравственог стања и хигијенских навика, савладаности моторичких вештина и односпрема раду, ако значајно не одступа од критеријума наведених за први ниво.

Ученик на овом нивоу достигао је предвиђене исходе уз одређену потешкоћу (навести најбитније), има позитиван односпрема раду ако је редован и активан на свим, или на већини часова.

Трећиниво

Ученик делимично или потпуно одступа од критеријума наведених за први и други ниво.

Не носе редовно и не одржава опрему за вежбање и не имане довољно развијене хигијенске навике.

Делимично је достигао, или у потпуности није достигао већину предвиђених исхода (навести најбитније), није заинтересован за вежбање и не показује напредак.

На крају сваке описне оцене, наставник треба да наведе које сумогуће препоруке за даљинапредаки укључи родитеље.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Исходи:

1. опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор
2. пореди своје утиске и утиске других о уметнички делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења
3. одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни
4. црта на различитим подлогама и форматима папира
5. користи материјал и прибор у складу са инструкцијама
6. обликује једноставне фигуре од меког материјала

7. одабере, самостално. начин спајања најмање два материјала
8. преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад
9. изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања
10. преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену
11. изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука
12. повеже одабрану установу културе са њеном наменом
13. поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе

****)**уноси се **само редни број прописаног исхода** (образац број 3в и ђачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оценом из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
Облици	1. опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор 2. пореди своје утиске и утиске других о уметнички делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења 3. одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни 4. црта на различитим подлогама и форматима папира 5. користи материјал и прибор у складу са инструкцијама 6. обликује једноставне фигуре од меког	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	материјала		
Линије и облици око нас	4. црта на различитим подлогама и форматима папира 5. користи материјал и прибор у складу са инструкцијама 6. обликује једноставне фигуре од меког материјала 7. одабере, самостално. начин спајања најмање два материјала 8. преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад 9. изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања 10. преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену		
Споразумевање	3. одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни 8. преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад 10. преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену 11. изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука 12. повеже одабрану установу културе са њеном наменом 13. поштује договоре и правила понашања и		

	облачења приликом посете установама културе		
Простор	1. опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор 3. одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни 4. црта на различитим подлогама и форматима папира 5. користи материјал и прибор у складу са инструкцијама 6. обликује једноставне фигуре од меког материјала		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
Облици	1. опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор 2. пореди своје утиске и утиске других о уметнички делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења 3. одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни 4. црта на различитим подлогама и форматима папира 5. користи материјал и прибор у складу са	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	инструкцијама 6. обликује једноставне фигуре од меког материјала		
Линије и облици око нас	4. црта на различитим подлогама и форматима папира 5. користи материјал и прибор у складу са инструкцијама 6. обликује једноставне фигуре од меког материјала 7. одабере, самостално. начин спајања најмање два материјала 8. преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад 9. изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања 10. преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену		
Споразумевање	3. одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни 8. преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад 10. преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену 11. изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука 12. повеже одабрану установу културе са		

	њеном наменом 13. поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе		
Простор	1. опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор 3. одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни 4. црта на различитим подлогама и форматима папира 5. користи материјал и прибор у складу са инструкцијама 6. обликује једноставне фигуре од меког материјала		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Исходи:

1. објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна
2. разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање, хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе
3. препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу

4. повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела
5. поштује договорена правила понашања при слушању музике
6. користи самостално или уз помоћ одраслих доступне носиоце звука
7. изговара у ритму уз покрет бројалице
8. пева по слуху песме различитог садржаја и расположења
9. пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре
10. примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању
11. свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирчке деонице у музичким играма
12. повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом
13. објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења
14. учествује у школским приредбама и манифестацијама
15. направи дечије ритмичке инструменте
16. ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст
17. изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај

**)уноси се само редни број прописаног исхода (образац број 3в и ђачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оценом из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	1.објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона,	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз	– у довољној мери показује способност употребе

	доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; 2. разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор /један певач/група певача; оркестар /један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; 3. препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу 4. повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; 5. поштује договорена правила понашања при слушању музике;	минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	6. користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; 7. изговара у ритму уз покрет бројалице; 8. пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; 9. пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; 10. примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;		

МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	11.свира по слуху звучне ономотопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; 12. повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; 13.објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; 14. учествује у школским приредбама и манифестацијама; 15. направи дечје ритмичке инструменте; 16.ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; 17.изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај		

Тема/	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)

област	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	1.објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; 2.разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор /један певач/група певача; оркестар /један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; 3.препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу 4. повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; 5.поштује договорена правила понашања при слушању музике;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	6. користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; 7.изговара у ритму уз покрет бројалице; 8.пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; 9. пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; 10. примењује правилан начин певања и		

	договорена правила понашања у групном певању и свирању;		
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	11.свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; 12.повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; 13.објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; 14. учествује у школским приредбама и манифестацијама; 15. направи дечје ритмичке инструменте; 16. ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; 17.изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај		

ПРОЦЕСВРЕДНОВАЊА

Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђени подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања.

Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања, увези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на којем начину се, *изучеников перспективе*, оне могу пребродити.

У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитет перцепције/аперцепције и начин размишљања приликом слушања.

Када је у питању вредновање области Музичко извођење и стваралаштво, ученичка постигнућа треба вредновати у смислу изражајног стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативна размишљања и стварање, педагошки оправдане.

Узимајући у обзир циљ предмета, неопходно је имати наум да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвија највише у ученичком живом контакту са музиком, тј. извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике.

Теоретско знање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком. Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је исто времено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање остварености и исхода. Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања. Диктат не треба практиковати, нити задавати.

У смислу активности, постигнућа ученика **треба проценити** на основу учениковог контакта са музиком и то:

1. допринос ученика за време групног рада,
2. израда креативних задатака на одређену тему,
3. рад на пројекту (ученик да је решење за неки проблем и одговара на конкретну потребу),
4. специфичне вештине.
5. начин размишљања и ставови

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Исходи :

1. препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих
2. наведе неке од животних ситуациј у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова
3. упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја
4. упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих
5. користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника)
6. упореди дигитални и папирни уџбеник
7. упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја
8. наведе неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја
9. наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине
10. наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље
11. наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја
12. доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине
13. наброји основне податке о личности
14. објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја
15. именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин
16. наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајима на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их
17. анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење

18. протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима
19. уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички)
20. доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја

****)**уноси се **само редни број прописаног исхода** (образац број 3в и ђачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оцене из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	1. препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; 2. наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; 3. упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; 4. упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; 5. користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); 6. упореди дигитални и папирни уџбеник; 7. упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	уређаја; 8. наведе неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја; 9. наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине.		
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	10.наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; 11. наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; 12.доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; 13. наброји основне податке о личности; 14. објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; 15.именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; 16. наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем		

	на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их.		
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	17.анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење; 18.протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; 19.уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); 20. доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	1.препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; 2.наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; 3. упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; 4.упореди начине креативног изражавања са дигиталним	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен

	уређајима и без њих; 5. користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); 6.упореди дигитални и папирни уџбеник; 7.упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; 8. наведе неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја; 9. наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине.		активности и ангажовања.
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	10.наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; 11. наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; 12.доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; 13. наброји основне податке о личности; 14. објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; 15.именује особе или институције којима се треба обратити за		

	помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; 16. наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их.		
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	17. анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење; 18. протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; 19. уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); 20. доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.		

Препоруке за праћење и вредновање образовно-васпитне праксе

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика, које је у првом разреду описно, само је део праћења и вредновања образовно-васпитне праксе. Резултате целокупног праћења и вредновања наставник узима као основу за планирање наредних корака у раду са ученицима и развијању своје образовно-васпитне праксе.

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању*. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увременејена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност и да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује. Оно започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на који ће се процењивати његов даљи ток напредовања. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи :

1. наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује;
2. уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу;
3. понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других;
4. препозна код себе и других основна осећања;
5. препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима;
6. преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву;
7. тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права;
8. разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима;
9. комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме;
10. слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;
11. сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму;
12. договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима;
13. својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници;

14. препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати;
15. заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу;
16. учествује у изради плана једноставне акције;
17. са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;
18. доприноси промоцији акције;
19. на једноставан начин вреднује изведену акцију.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 21- 40%	Број бодова 41- 80%	Број бодова 81-100%
1. ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу Идентитет Потребе и права Права детета Кршење и заштита права	1. наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; 2. уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; 3. понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; 4. препозна код себе и других основна осећања; 5. препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; 6. преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен

	7. тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права;	ангажовања.	активности и ангажовања.	активности и ангажовања.
2. ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница Функционисање заједнице	11. сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; 12. договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима; 13. својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; 14. препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; 15. заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
3. ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња Комуникација Сарадња	8. разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; 9. комуницира слушајући	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички

	саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; 10. слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; 11. сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму;	логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
4. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи	16.учествује у изради плана једноставне акције; 17.са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; 18.доприноси промоцији акције; 19.на једноставан начин вреднује изведену акцију.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички

		изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса
2. бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе
3. моћи да опоше и објасни значај појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици)
4. Моћи ће да препотна да можемо једни без других
5. Знати да над љубав повезује са другима
6. Знати да се правилно осени крсним знаком
7. Знати да је Бог(Света Тројица)заједница
8. Знати да крштењем оистајемо чланови (Божје породице) цркве
9. Пожелити да чини добро другима (ближњима у својој заједници)
10. Желети да израђава хришћанску љубав према себи и другима
11. Знати да заједница са Богом почива на слободи

- 12.Знати да је послушност израз љубави
- 13.Моћи да препозна да је даривање плод љубави
- 14.Моћи да сазна да је молитва разговор са Богом
- 15.Моћи да усвоји текст молитве Оче наш
- 16.Знати да је Бог Отац створио свет из љубави
- 17.Моћи да је наш живот Божји дар
- 18.знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим
- 19.показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин
- 20.бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом
- 21.моћи да препозна основне приповести о Христовом рођењу
- 22.моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу(уз помоћ иконе празника)и по кључним симболима
- 23.моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави
- 24.моћи да усвоји текст и саджај песме(Божјић,Божјић)
- 25.моћи да препозна да је Свети Сава посветио сав свој живот из љубави према Њему
- 26.код ученика ће се развити жеља да активно учествују у прослави Христовог рођења
- 27.код ученика ће се развити жеља да према ближњима подржава пример љубави Светог Саве
- 28.моће да опише библијске појединости о стварању света
- 29.моћи ће да опише оно што је Бог створио од оног што је човек створио примерима из непосредног окружења
- 30.знати зашто кажемо да је Бог Творац
- 31.моћи да објасни на елементарном нивоу повезаност човека и природе
- 32.учити да се у Цркви остварује јединство природе са Богом
- 33.знати да у заједници са Богом учествујемо слободно само ако то желимо пример (Светог Саве) и његовог избора
- 34.да се упозна са Литургијим као са догађајем(заједничком трпезом)око које се окупља Божја породица

- 35.код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и длободу
- 36.ученик ће желети да учествује у Литургији
- 37.упознати Христово учење као учење о љубави праштању(на примерима јеванђелских прича)
- 38.препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима
- 39.усвојити садржај и песму мелодије „Знаш ли ко те љуби силно“
- 40.бити у могућности да опише појединости приповести о „Христовом Васкрсењу“
- 41.препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу(уз помоћ иконе празника и кључних симбола
- 42.препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједниа љубави
- 43.моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици
- 44.знати обичаје везане са Васкрсом
- 45.развити потребу да својим делима исказују љубав
- 46.развијати жељу да осети потребу да учествује у припремама за највећи хришћански празник
- 47.моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку
- 48.уочити о којој мери је напредовао и савладао градво 1.разреда основне школе
- 49.развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи.

Тем а/ обла ст	Ниво пости гнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХО ДИ	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-80%	Број бодова 81-100%
I –	1. д	–	–	–

УВОД	а р а з у м е о с н о в н а с а з н а њ а о т е	знања која је остварио у своме раду; – умањити логички повезује чињенице и појмове и искључити подршку наставника изводи закључке којима се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољно је критички расуђује; – показује мању степен активности и ангажовања.	увелико је показује способност применити знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке којима се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме и у своме раду лачког мишљења и узнатно је критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке којима се заснивају на подацима; – решава проблеме и у своме раду лачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност и изузетно висок степен активности и ангажовања.

	м а м а к о ј е ћ е с е о б р а ђ и в а т и н а			

	Н а с т а в и П р а в о с л а в н о г к а т и х и з			

	и с а 2. б и т и п о д с т а к н у т д а а к т и в н о			

	у ч е с т в у ј е н а ч а с о в и м а в е р с к е			

	наставе			
II - ЗАЈЕД НИЦА КАО ОСНО В ЖИВО ТА	3.моћи да описе и објасн и значе ње појма заједн ице као и његов однос према њему блиски м особам а (пород	– знањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове - иискључивоузподршкунаставника изводизакључкекојисезаснивајунаподацима; – понекадјесамосталанурешавањупроблемаиунедовољнојмерикритичкирасуђује; – показујемањистепенактивностииангажовања.	– увеликојмерипоказујеспособностприменезнањайлогичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима; – решавапојединепроблеменанивоустваралачкогмишљењаиузнатнојмерикритичкирасуђује; – показујевеликусамосталностивисокстепенактивностииангажовања.	– употпуностипоказујеспособносттрансформацијезнањайприменеуновимситуацијама; – лакологичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезаснивајунаподацима; – решавапроблеменанивоустваралачкогмишљењаиупотпуностикритичкирасуђује; – показујеизузетнусамосталностуизузетновисокстепенактивностииангажовања.

	ици) 4.моћи да препоз на да не можем о једни без других 5.знати да нас љубав повезуј е са другим а 6. знати да се правил но осени крсним знаком 7. знати да је Бог Света			

	Тројица (Заједница) 8. знати да крште њем постаје мо чланов и Божје пород ице (Цркве) Афекти вни аспект: 9. пожел ети да чини добро другим а (ближ њима) у својој			

	заједн ици •10.же лети да изража ва хришћ анску љубав према Богу и ближњ има			
III ЗАЈЕ ДНИ ЦА ЉУБ АВИ ЧОВЕ КА , БОГА И ПРИР ОДЕ	11.знат и да заједни ца са Богом почива на слобод и 12. знати да је послу шност израз љубав	– знањакојајеоствариосунанивоуре продукције, уз2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове иискључивоузподршкунаставника изводизакључкекојисезаснивајунап одацима; – понекадјесамосталанурешавањупр облемаиунедовољнојмерикритички расуђује; – показујемањистепенактивностииан	– увеликојмерипоказујеспособностприме незнањаилогичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезасни вајунаподацима; – решавапојединепроBLEMенанивоуствара лачкогмишљењаиузнатнојмерикритичк ирасуђује; – показујевеликусамосталностивисокстеп енактивностииангажовања.	– употпуностипоказујеспособносттран сформацијезнањаиприменеуновимси туацијама; – лакологичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезас нивајунаподацима; – решавапроBLEMенанивоустваралачко гмишљењаиупотпуностикритичкирас уђује; – показујеизузетнусамосталностуизуз етновисокстепенактивностииангажов ања.

	и 13.моћ и да препоз на да је дарива ње плод љубав и 14. моћи да сазна да је молитв а разгов ор са Богом 15.моћ и да усвоји текст молитв е Оче наш 17.знат и да је Бог Отац	гажовања.		

	створи о свет из љубав и 18.моћ и да препоз на да је наш живот Божји дар 19.знат и да Бог жели да живим о у заједни ци са Њим Афект ивни аспект: 20. покази вати жељу да			

	љубав исказуј е на конкре тан начин • бити мотиви сан да љубав према			
IV - НЕИЗ МЕР НА ЉУБ АВ БОЖ ИЈА ХРИС ТОС СЕ РОДИ *	• моћи да препоз на и именуј е главне личнос ти из библиј ске приче о Христо вом рођењ	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	у (уз помоћ иконе празни ка и по кључн им симбо лима) •моћи да препоз на да је просла ва празни ка догађа ј целе пород ице кроз који се оствар ује заједн ица			

	љубав и •моћи да усвоји текст (садрж ај) и мелод ију песме (Божих, Божих) • моћи да препоз на да је Свети Сава посвет ио свој живот Богу због љубав и према			

	Њему <u>Афект</u> <u>ивни</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> По заврше тку теме: • код ученик а ће се развит и жеља да активн о учеству је у просла ви Христо вог рођењ а • код ученик а ће се			

	развит и жеља да према ближњ има подра жава приме р љубав и Светог а Саве			
V- ЗАЈЕ ДНИ ЦА СА БОГО М	јединс тво људи и приро де са Богом • знати да у заједн ици са Богом учеству јемо	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	слобод но – само ако то желим о (приме р Светог а Саве и његово г слобод ног избора) • да се упозна са Литург ијом као догађа јем (заједн ичком трпезо м) на			

	којем се окупља а Божја породица <u>Афект</u> <u>ивни</u> <u>аспект:</u> • код ученика ће се развијати жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу •			

	ученик ће желети даучеству је уЛитургији			
VI – ХРИС ТОВА ЉУБА В ПРЕМ А ЧОВЕ КУ И СВЕТУ	30.упо знати Христо во учење као „учење “ о љубав и и прашта њу (на приме рима из јеванђ ељских прича) •31.пр епозна ти и разуме ти да је	– знањакојајеоствариосунанивоуре продукције, узминималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове иискључивоузподршкунаставника изводизакључкекојисезаснивајунап одацима; – понекадјесамосталанурешавањупр облемаиунедовољнојмерикритички расуђује; – показујемањистепенактивностииан гажовања.	– увеликојмерипоказујеспособностприме незнањаилогичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезасни вајунаподацима; – решавапојединепроBLEMенанивоуствара лачкогмишљењаиузнатнојмерикритичк ирасуђује; – показујевеликусамосталностивисокстеп енактивностииангажовања.	– употпуностипоказујеспособносттран сформацијезнањаиприменеуновимси туацијама; – лакологичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезас нивајунаподацима; – решавапроBLEMенанивоустваралачко гмишљењаиупотпуностикритичкирас уђује; – показујеизузетнусамосталностуизизу етновисокстепенактивностииангажов ања.

	права љубав када је показуј емо делим а 32. усвојит и садржа ј и мелод ију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ 34. бити у могућн ости да описе поједи ности библиј ске			

	повест и о Христо вом Васкрс ењу 35. препоз нати и имено вати главне личнос ти из библиј ске приче о Христо вом Васкрс ењу (уз помоћ иконе празни ка и по кључн			

	им симбо лима) •36.пр епозна ти да је просла ва празни ка догађа ј целе пород ице			
VII/Н АША БРИГ А О СВЕТ У	30.моћ и да опише поједи ности библиј ске повест и о ствара њу света 31. моћи да разлик	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	ује оно што је Бог створи о од онога што је човек направ ио на пример има <u>Когн</u> <u>итив</u> <u>ни</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> 32.м оћи да преп рича одаб ране прич е које говор е о			

	Христ овој љуба ви прем а свету и човек у 33. на елем ентар ном ниво у моћи да објас ни међу собн у повез аност свих људи и			

	прир оде 34.пр епоз нати и имен овати посту пке људи који су прож ети љуба вљу прем а прир оди, људи ма и Богу 35. уочит и у којој мери			

	је напр едов ао и савла дао гради во Прав ослав ног катих изиса 1. разре да осно вне школ е <u>Афек</u> <u>тивн</u> <u>и</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> 36. разви јати жељу			

	да се брин е о биљк ама и живо тиња ма и цело купн ој прир оди			

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК - ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. Otkriti i upoznati važna pitanja o svojem životu i svijetu u djetinjoj dobi i promatrati ih u duhu vjere i kršćanske ponude
2. Otkriti i upoznati da je Bog čudesno stvorio naš svijet i ljude kao veliku Božju obitelj,
3. Sve nas ljubi, on je Isusov i naš Otac, on je Otac svih ljudi na zemlji – bijelih i crnih, siromašnih i bogatih, dobrih i zlih
4. Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi, da nas prihvaća i ima povjerenja u nas
5. Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice povijesti spasenja u kojima se očituje Božja blizina i ljubav prema čovjeku
6. U Isusu Kristu susresti i upoznati svojega Spasitelja i prijatelja svih ljudi
7. Otkrivati bitna otajstva povijesti spasenja u povezanosti s proslavom tih događaja u životu u obitelji, školi, crkvenoj i široj društvenoj zajednici
8. U zajednici vjernika otkriti snagu vjere i kršćanskoga života

9. Početno upoznati i usvojiti neke jednostavne zahvalne molitve Bogu

10. Produbiti i izgraditi stav temeljnoga povjerenja i ljubavi prema Bogu, prema sebi i drugima, kao i životu općenito

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**) <u>- Ishodi, koje očekujemo na kraju nastavne teme</u>	Основни – задовољавајуће Разумевање Број бодова 21-40%	Средњи -добар Анализа Број бодова 41-80%	Напредни -истиче се Евалуација Број бодова 81- 100%
NAŠI VJERONAUČNI SUSRETI – HITTANOS TALÁLKOZÁSAINK	Veština komunikacije Učenik će znati: 6.U Isusu Kristu susresti i upoznati svojega Spasitelja i prijatelja svih ljudi 2.Otkriti i upoznati da je Bog čudesno stvorio naš svijet i ljude kao veliku Božju obitelj, 3.Sve nas ljubi, on je Isusov i naš Otac, on je Otac svih ljudi na zemlji – bijelih i crnih, siromašnih i bogatih, dobrih i zlih	5.U Isusu Kristu susresti i upoznati svojega Spasitelja i prijatelja svih ljudi 7.Otkrivati bitna otajstva povijesti spasenja u povezanosti s proslavom tih događaja u životu u obitelji, školi, crkvenoj i široj društvenoj zajednici	2.Otkriti i upoznati da je Bog čudesno stvorio naš svijet i ljude kao veliku Božju obitelj	3.Sve nas ljubi, on je Isusov i naš Otac, on je Otac svih ljudi na zemlji – bijelih i crnih, siromašnih i bogatih, dobrih i zlih

OTKRIVAMO ZNAKOVE BOŽJE DOBROTE – FELFEDEZZÜK ISTEN JÓSAÁGÁNAK JELEIT	Ekološka kompetencija Učenik će znati: 5. Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice povijesti spasenja u kojima se očituje Božja blizina i ljubav prema čovjeku 2. Otkriti i upoznati da je Bog čudesno stvorio naš svijet i ljude kao veliku Božju obitelj, sve nas ljubi, on je Isusov i naš Otac, on je Otac svih ljudi na zemlji – bijelih i crnih, siromašnih i bogatih, dobrih i zlih	2. Otkriti i upoznati da je Bog čudesno stvorio naš svijet i ljude kao veliku Božju obitelj,	5. Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice povijesti spasenja u kojima se očituje Božja blizina i ljubav prema čovjeku	3. On je Otac svih ljudi na zemlji – bijelih i crnih, siromašnih i bogatih, dobrih i zlih

U SUSRET ISUSOVU ROĐENJU – JÉZUS SZÜLETÉSÉT VÁRVA	Veština za život u demokratskom društvu Učenik će znati: 5. Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice povijesti spasenja u kojima se očituje Božja blizina i ljubav prema čovjeku 4. Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi, da nas prihvaća i ima povjerenja u nas	5. Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice 7. Otkrivati bitna otajstva povijesti spasenja u povezanosti s proslavom tih događaja u životu u obitelji, školi, crkvenoj i široj društvenoj zajednici	5. Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice povijesti spasenja u kojima se očituje Božja blizina i ljubav prema čovjeku	4. Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi, da nas prihvaća i ima povjerenja u nas
RADOST OPRAŠTANJA I LJUBAVI – A MEGBOCSÁTÁS ÉS A SZERETET ÖRÖME	Veština za život u demokratskom društvu Učenik će znati: 4. Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi, da nas prihvaća i ima povjerenja u nas 9. Početno upoznati i usvojiti neke jednostavne zahvalne molitve Bogu	4. Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi,	4. Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi, da nas prihvaća i ima povjerenja u nas	9. Početno upoznati i usvojiti neke jednostavne zahvalne molitve Bogu

U SUSRET USKRSU – HÚSVÉT KÖZELEG	Veština za život u demokratskom društvu Učenik će znati:5.Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice povijesti spasenja u kojima se očituje Božja blizina i ljubav prema čovjeku 4.Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi, da nas prihvaća i ima povjerenja u nas 10.Produbiti i izgraditi stav temeljnoga povjerenja i ljubavi prema Bogu, prema sebi i drugima, kao i životu općenito	5.Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice povijesti spasenja u kojima se očituje Božja blizina i ljubav prema čovjeku	4.Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi, da nas prihvaća i ima povjerenja u nas 7.Otkrivati bitna otajstva povijesti spasenja u povezanosti s proslavom tih događaja u životu u obitelji, školi, crkvenoj i široj društvenoj zajednici	10.Produbiti i izgraditi stav temeljnoga povjerenja i ljubavi prema Bogu, prema sebi i drugima, kao i životu općenito

ZAJEDNO SMO UVIJEK RADOSNI – EGYÜTT MINDIG VIDÁMAK VAGYUNK	Veština komunikacije Učenik će znati: 6.U Isusu Kristu susresti i upoznati svojega Spasitelja i prijatelja svih ljudi 8.U zajednici vjernika otkriti snagu vjere i kršćanskoga života 1.Otkriti i upoznati važna pitanja o svojem životu i svijetu u djetinjoj dobi i promatrati ih u duhu vjere i kršćanske ponude	6.U Isusu Kristu susresti i upoznati svojega Spasitelja i prijatelja svih ljudi	8.U zajednici vjernika otkriti snagu vjere i kršćanskoga života	10.Otkriti i upoznati važna pitanja o svojem životu i svijetu u djetinjoj dobi i promatrati ih u duhu vjere i kršćanske ponude

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Исходи:

- 1.elsajátítja a helyes kiejtést, hangsúlyt, hanglejtést;
- 2.pontosan artikulál, beszéde tagolt, érthető és közepes tempójú
- 3.helyesen ejti ki a rövid és a hosszú magán- és mássalhangzókat
4. részt vesz az irányított és a szabadon folytatott beszélgetésben
5. szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal
6. történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján;

7. kívülről/fejből mondrövid népköltészeti alkotást; gyermekverset;
8. képes egyszerű beszédssituációk eljátszására;
- 9.a felolvasott rövid szöveggel kapcsolatban tud a feltett kérdésekre válaszolni (elmesélni a szöveg tartalmát);
- 10.figyelemmel kíséri és megérti a szöveget a bemutató olvasás során. 10.megkülönbözteti a verset és a mesét;
- 11.időrendbe helyezi az eseményeket;
- 12.felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és a negatív tulajdonságaik alapján.
- 13.megkülönbözteti a hangot, a szót és a mondatot; helyesen, megfelelő hangsúllyal és hanglejtéssel ejti ki (mondja ki) a szerkezeti egységeket

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**)	Основни - задовољавајуће Број бодова 21-40%	Средњи -добар Број бодова 41-80%	Напредни -истиче се Број бодова 81-100%
NYELVI KULTURA	1.elsajátítja a helyes kiejtést, hangsúlyt, hanglejtést; 2.pontosan artikulál, beszéde tagolt, érthető és közepes tempójú; 3.helyesen ejti ki a rövid és a hosszú magán- és mássalhangzókat; 4.részt vesz az irányított és a szabadon folytatott beszélgetésben;	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког

	5.szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal; 6.történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján; 7.kívülről/fejből mondrövid népköltészeti alkotást; gyermekverset; 8. képes egyszerű beszédshituációk eljátszására; a felolvasott rövid szöveggel kapcsolatban tud a feltett kérdésekre válaszolni (elmesélni a szöveg tartalmát); 9.figyelemmel kíséri és megéri a szöveget a bemutató olvasás során.	недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
IRODALOM	10.megkülönbözteti a verset és a mesét; 11.időrendbe helyezi az eseményeket; 12.felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és a negatív	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи

	tulajdonságaik alapján.	заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
NYELVISMERET ÉS NYELVHELYESSÉG	13.megkülönbözteti a hangot, a szót és a mondatot; helyesen, megfelelő hangsúllyal és hanglejtéssel ejti ki (mondja ki) a szerkezeti egységeket.	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

**** НАПОМЕНА:**

У складу са законским формирањем група, као и према компетентној процени наставника, заснованој на искуству у раду са мешовитим групама, као и могућностима и способностима ученика, наставник има право да ученика оцени сходно критеријумима за одређени разред, чак и ако ученик фактички не припада том разреду, јер се може десити да ученик овај предмет бира први пут и да нема потребна претходна знања како би пратио програм и план наставе за разред који заиста похађа.

ПРВИ РАЗРЕД	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
Тема/ област	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да ...	Ученик <u>у мањој мери</u> , на нивоу репродукције...	Ученик <u>у већој мери</u> , уз разумевање и анализу, уме да....	Ученик <u>у потпуности и самостално</u> уме да
Језик и језичко изражавање (усмено изражавање, разумевање говора, писмено изражавање)	– у складу са језичким развојем изрази своје потребе и осећања као и мисли поштујући правила учтивног опхођења; – уочи неке од разлика између немачког стандардног језика и језика Подунавских Немаца; – правилно изговара специфичне гласове немачког стандардног језика у свакодневној конверзацији; – разликује глас, реч и реченицу;	- изражава своје потребе , осећања и мисли поштујући правила учтивног опхођења – уочава неке од разлика између немачког стандардног језика и језика Подунавских Немаца; – правилно изговара специфичне гласове немачког стандардног језика у свакодневној конверзацији; – разликује глас, реч и реченицу;	- изрази своје потребе , осећања и мисли поштујући правила учтивног опхођења – уочи неке од разлика између немачког стандардног језика и језика Подунавских Немаца; – правилно изговори специфичне гласове немачког стандардног језика у свакодневној конверзацији; – разликује глас, реч и реченицу;	- изрази своје потребе , осећања и мисли поштујући правила учтивног опхођења – уочи неке од разлика између немачког стандардног језика и језика Подунавских Немаца; – правилно изговори специфичне гласове немачког стандардног језика у свакодневној конверзацији; – разликује глас, реч и реченицу;
Књижевност (разумевање говора)	– правилно изговара речи поштујући правила акцентовања и реченичне интонације; – правилно одабере речи и да	– правилно изговара речи поштујући правила акцентовања и реченичне интонације; – правилно одабира речи и да	– правилно изговара речи поштујући правила акцентовања и реченичне интонације; – правилно одабере речи и да	– правилно изговара речи поштујући правила акцентовања и реченичне интонације; – правилно одабере речи и да

	се на одговарајући начин служи новим речима у свакодневном говору; – пажљиво слуша питања свог саговорника и да одговори на њих пуном реченицом; – тематски повезује речи и реченице у логичан текст; – усмено описује предмете из непосредног окружења; – усмено препричава; – усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; – препозна песму, бајку и драмски текст; – уочи главне ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; – напамет говори краће књижевне текстове; – учествује у сценском извођењу текста; – слуша, разуме и парафразира поруку;	се на одговарајући начин служи новим речима у свакодневном говору; – пажљиво слуша питања свог саговорника и да одговори на њих пуном реченицом; – тематски повезује речи и реченице у логичан текст; – усмено описује предмете из непосредног окружења; – усмено препричава; – усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; – препознаје песму, бајку и драмски текст; – уочава главне ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; – напамет говори краће књижевне текстове; – учествује у сценском извођењу текста; – слуша, разуме и парафразира поруку;	се на одговарајући начин служи новим речима у свакодневном говору; – пажљиво слуша питања свог саговорника и да одговори на њих пуном реченицом; – тематски повезује речи и реченице у логичан текст; – усмено описује предмете из непосредног окружења; – усмено препричава; – усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; – препозна песму, бајку и драмски текст; – уочава главне ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; – напамет говори краће књижевне текстове; – учествује у сценском извођењу текста; – слуша, разуме и парафразира поруку;	се на одговарајући начин служи новим речима у свакодневном говору; – пажљиво слуша питања свог саговорника и да одговори на њих пуном реченицом; – тематски повезује речи и реченице у логичан текст; – усмено описује предмете из непосредног окружења; – усмено препричава; – усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; – препозна песму, бајку и драмски текст; – уочава главне ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; – напамет говори краће књижевне текстове; – учествује у сценском извођењу текста; – слуша, разуме и парафразира поруку;
Елементи националне културе (културна баштина и традиција,	– препозна елементе и вредности традиционалне културне баштине;	– препознаје елементе и вредности традиционалне културне баштине;	- препозна елементе и вредности традиционалне културне баштине;	-препозна елементе и вредности традиционалне културне баштине;

историја, музичко и ликовна стваралаштво, религија)	– препозна карактеристике дечије народне ношње Подунавских Немаца; – препозна сличности и разлике између дечије народне ношње Подунавских Немаца и Срба; – препозна традиционалне немачке обичаје (<i>Божих, Св. Никола, Св. Мартин и Ускрс</i>); – да уочи сличности и разлике у обележавању верских празника код Срба и Подунавских Немаца; – наведе нека од националних јела Подунавских Немаца; – одигра један народни плес Подунавских Немаца; – да исприча целу или део радње позоришне представе или филма за децу; – да наведе јела која су део гастрономије како Подунавских Немаца тако и Срба;	– препознаје карактеристике дечије народне ношње Подунавских Немаца; – препознаје сличности и разлике између дечије народне ношње Подунавских Немаца и Срба; – препознаје традиционалне немачке обичаје (<i>Божих, Св. Никола, Св. Мартин и Ускрс</i>); – уочава сличности и разлике у обележавању верских празника код Срба и Подунавских Немаца; – наводи нека од националних јела Подунавских Немаца; – уме да одигра један народни плес Подунавских Немаца; – да исприча целу или део радње позоришне представе или филма за децу; – да наведе јела која су део гастрономије како Подунавских Немаца тако и Срба; – да пева народне и дечије песме које се односе на празнике, свакодневни живот или годишња доба;	– препозна карактеристике дечије народне ношње Подунавских Немаца; – препозна сличности и разлике између дечије народне ношње Подунавских Немаца и Срба; - препозна традиционалне немачке обичаје (<i>Божих, Св. Никола, Св. Мартин и Ускрс</i>); – уочи сличности и разлике у обележавању верских празника код Срба и Подунавских Немаца; – наведе нека од националних јела Подунавских Немаца; – одигра један народни плес Подунавских Немаца; –исприча целу или део радње позоришне представе или филма за децу; –наведе јела која су део гастрономије како Подунавских Немаца тако и Срба; –пева народне и дечије песме које се односе на празнике, свакодневни живот или годишња доба; – илуструје саслушан текст; – различитим техникама изражава своју креативност на	-препозна карактеристике дечије народне ношње Подунавских Немаца; — препозна сличности и разлике између дечије народне ношње Подунавских Немаца и Срба; -препозна традиционалне немачке обичаје (<i>Божих, Св. Никола, Св. Мартин и Ускрс</i>); – уочи сличности и разлике у обележавању верских празника код Срба и Подунавских Немаца; – наведе нека од националних јела Подунавских Немаца; - одигра један народни плес Подунавских Немаца; -исприча целу или део радње позоришне представе или филма за децу; - наведе јела која су део гастрономије како Подунавских Немаца тако и Срба; - пева народне и дечије песме које се односе на празнике, свакодневни живот или годишња доба; — илуструје саслушан текст; – различитим техникама изражава своју креативност на

	– пева народне и дечије песме које се односе на празнике, свакодневни живот или годишња доба; – илуструје саслушан текст; – различитим техникама изрази своју креативност на различите теме.	– илуструје саслушан текст; – различитим техникама изражава своју креативност на различите теме.	различите теме.	различите теме.
Степен активности и ангажовања ученика		-ученик своје обавезе извршава ретко или делимично -ученик поседује мало знања и показује незаинтересованост да прикупља нове информације - ретко учествује у размени идеја - минимално учествује у играма, приказима и радионицама, нерадо и ретко сарађује са осталим члановима групе -ретко има потребан прибор за рад -уз адекватну подршку наставника разуме неколицину речи путем слушања или читања.	-ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће -повремено има проблеме у комуникацији, али их самостално решава - обавезе извршава уз подсећање и опомињање -ученик поседује извесна знања и повремено учествује у размени идеја -ретко се самостално одважава да користи усвојене језичке конструкције, али поседује одређен вокабулар из обрађених тема -пева песмице, рецитије брзалице уз подршку и пратећи инструкције - скоро увек има потребан прибор за рад -у стању је да уз мање потешкоћа разуме језик путем	-ученик сарађује са свим члановима групе, уважава туђе потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, обавезе извршава тачно и на време. - поседује знања, показује радозналост и заинтересованост, подстиче размену идеја - у потпуности је мотивисан и заинтересован занаставни садржај -учествује у радионицама, повезује усвојена културолошка и језичка знања страног језика са оним из матерњег језика. -пева песмице, рецитије брзалице, репродукује једноставне језичке конструкције -у стању је да без потешкоћа

			слушања	разуме језик путем слушања

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког

	интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи :

1. разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст;
2. одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту;
3. одреди редослед догађаја у тексту;
4. уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;
5. разликује стих и строфу;
6. уочи стихове који се римују;
7. објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни;
8. наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;
9. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;
10. изражајно рецитије песму;

11. изводи драмске текстове;
12. износи своје мишљење о тексту;
13. разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике;
14. разликује врсте речи у типичним случајевима;
15. одређује основне граматичке категорије именица и глагола;
16. разликује реченице по облику и значењу;
17. поштује и примењује основна правописна правила;
18. влада основном техником читања и писања латиничког текста;
19. пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном);
20. користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање;
21. правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину;
22. учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника;
23. разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај);
24. изражајно чита ћирилички текст.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		Број бодова 21%-40%	Број бодова 41%-60%
ЧИТАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ	1. разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; 2. одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; 3. одреди редослед догађаја у тексту; 4. уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; 5. разликује стих и строфу;	CJ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи CJ.1.1.3. препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима	CJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста CJ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од

	6. уочи стихове који се римују; 7. објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни		
ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ	13. разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; 14. разликује врсте речи у типичним случајевима; 18. влада основном техником читања и писања латиничког текста; 19. пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); 20. користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; 21. правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину;	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу	CJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) CJ.1.2.4. уме да преприча текст
ГРАМАТИКА И ПРАВОПИС	8. наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; 9. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; 10. изражајно рецитије песму; 11. изводи драмске текстове; 12. износи своје мишљење о тексту; 15. одређује основне граматичке категорије именица и глагола;	CJ.1.3.1. зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставнијим примерима; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи	CJ.1.3.5. разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела CJ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне)

	16. разликује реченице по облику и значењу; 17. поштује и примењује основна правописна правила;		
КЊИЖЕВНОСТ	22. учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; 23. разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); 24. изражајно чита ћирилички текст.	CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)	CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратив, дескрипција, дијалог и монолог

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		Број бодова 61%-80%	Број бодова 81%-100%
ЧИТАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ	1. разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; 2. одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; 3. одреди редослед догађаја у тексту; 4. уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; 5. разликује стих и строфу; 6. уочи стихове који се римују; 7. објасни значење пословице и	CJ.1.1.5. проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима	CJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство - циљ, узрок - последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту

	поуке коју уочава у басни		
ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	13. разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; 14. разликује врсте речи у типичним случајевима; 18. влада основном техником читања и писања латиничког текста; 19. пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); 20. користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; 21. правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину;	СЈ.1.2.6. влада основним жанровима писане комуникације: саставља писмо; попуњава различите обрасце и формуларе с којима се сусреће у школи и свакодневном животу СЈ.1.2.7. зна да се служи Правописом (школским издањем)*	СЈ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
ГРАМАТИКА И ПРАВОПИС	8. наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; 9. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; 10. изражајно рецитије песму; 11. изводи драмске текстове; 12. износи своје мишљење о	СЈ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима СЈ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)	СЈ.3.3.1. дели реч на слоге у сложенијим случајевима СЈ.3.3.2. познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује)

	тексту; 15. одређује основне граматичке категорије именица и глагола; 16. разликује реченице по облику и значењу; 17. поштује и примењује основна правописна правила;		
КЊИЖЕВНОСТ	22. учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; 23. разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); 24. изражајно чита ћирилички текст.	CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик	CJ.1.4.8. има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе* CJ.1.4.9. способан је за естетски доживљај уметничких дела*

СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме и користи предвиђени лексички фонд; 2. разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходном разреду и проширује их новим језичким садржајима; 3. предметима и бићима из блиског окружења приписује типичне особине; 4. исказе радњу у прошлости и садашњости (сва три лица и оба броја); 5. састави реченице са правим објектом; 6. исказе основне просторне односе; 7. исказе радњу која се дешава у тренутку говорења (сва три лица и оба броја);
8. слуша и разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова; 9. напамет казује кратке песме и одабране дијалоге из кратких прозних текстова;

10. уочи мелодију речи које се римују; 11. илуструје текст који му је прочитан истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава); 12. изводи кратак драмски текст кроз игру;
13. разуме једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; 14. разуме упутства и налоге у школи, на улици и у кући; 15. учествује у кратком дијалогу савршњацима и одраслима; 16. пише штампаним словима писмом које је блиско његовом матерњем језику (ћирилица или латиница); чита једноставне текстове са познатом лексиком и граматиком; 17. представи себе и чланове своје породице и тражи исте информације од саговорника;

Тема/област	Исходи	Основни ниво(2) (стандарди)	Средњи ниво(3) (стандарди)	Средњи ниво(4) (стандарди)	Напредни ниво(5) (стандарди)
ЈЕЗИК	1. разуме и користи предвиђени лексички фонд; 2. разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходном разреду и проширује их новим језичким	.СН.1.1.1. Активно користи лексички фонд од 500 до 700 речи , именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине. Сви стандарди на основном нивоу подразумевају да ученик прави типичне грешке	1.СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине.	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине СН.2.1.2. Саставља реченице користећи	1.СН.3.1.1. Влада језиком и књижевнојезичком нормом на нивоу изворног говорника, у складу са узрастом; активно користи око 1.200 речи.

	садржајима; 3. предметима и бићима из блиског окружења и приписује типичне особине; 4. исказе радњу која се дешава у тренутку говорења (сва три лица и оба броја); 5. састави реченице са правим објектом; 6, исказе основне просторне односе; 7. исказује радњу у прошлости и садашњости(сва три лица и оба броја)(Б);	које, међутим, не ометају комуникацију и да проналази компромисна решења у погледу лексике и граматике. 1.СН.1.1.2. Разуме и саставља реченице са следећим члановима: граматички субјекат , прост глаголски и копулативни предикат, прави објекат, неправи објекат уз глаголе давања и говорења (са значењем реципијента) ; прилошке одредбе исказане најфреквентнијим прилозима и предлошко-падежним конструкцијама. 1.СН.1.1.3. Разуме садашњост, прошлост и будућност исказане основним значењима презента, перфекта, односно футура I; препознаје лица у тим глаголским облицима; разуме значење императива у типичним		одредбе за место и време; разуме одредбе за начин и узрок; користи сложени предикат са модалним глаголима; служи се најфреквентнијим облицима императива.	

		свакодневним примерима.			
КЊИЖЕВНОСТ	8. слуша и разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова; 9. напамет казује кратке песме и одабране дијалоге из кратких прозних текстова; 10. уочава мелодију речи које се римују; 11. илуструје текст који му је прочитан, истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава); 12. изводи кратак драмски текст кроз игру(Б).	1.СН.1.2.1. Репродукује казујући или певајући кратке одломке из одабраних књижевноуметничких и других текстова . 1.СН.1.2.2. Разуме једноставне дијалоге ликова из текстова књижевности за децу.	СН.2.2.1. Разуме кратак једноставан књижевноуметнички текст; разуме питања о прочитаном тексту (која започињу са ко, шта, где, када и како) и формулише једноставне одговоре.	1.СН.2.2.1. Разуме кратак једноставан књижевноуметнички текст; разуме питања о прочитаном тексту (која започињу са ко, шта, где, када и како) и формулише једноставне одговоре.	1.СН.3.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова књижевности за децу користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика и познаје одговарајућу терминологију.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	13. разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; 14. представи себе и чланове своје породице и тражи исте информације од саговорника; 15. чита појединачне речи и кратке реченице са познатом лексиком и граматиком; 16. пише штампаним словима писмом које је блико његовом матерњем језику (ћирилица или латиница); 17. разуме налоге и упутства у школи, на улици и у кући(Б); 18. учествује у кратком дијалогу са	1.СН.1.3.1. Разуме суштину кратке изговорене информације и основна питања која се односе на њега самог, предмете, особе из његовог окружења, њихове активности, стања и особине, изговорена спорим темпом, јасно и разговетно; разуме основне усмене налоге у вези са свакодневним и школским активностима. 1.СН.1.3.2. Артикулише гласове и речи српског језика (уз могућу јачу интерференцију фонетско-фонолошког система матерњег језика); чита наглас спорим темпом кратак познат текст писан латиницом или ћирилицом. 1.СН.1.3.3. Поставља основна питања у вези са особама, предметима и појавама из свог окружења и одговара на таква питања; учествује у	1.СН.2.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим темпом, разговетно и јасно, које се односе на свакодневне животне активности и потребе; разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. 1.СН.2.3.4. Разуме текст који садржи познате граматичке структуре и лексику.	1.СН.2.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим темпом, разговетно и јасно, које се односе на свакодневне животне активности и потребе; разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. 1.СН.2.3.2. Једноставним језичким изразом исказује информације о себи, људима око себе и свакодневним потребама и плановима; започиње и води краћи разговор о познатој и блиској теми (користећи се одговарајућим	1.СН.3.3.1. Разуме и интерпретира текст који слуша или чита, а који је у складу са узрастом.

	вршњацима и одраслима(Б);	минималном дијалогу. 1.СН.1.3.4. Разуме кратак текст који садржи познате граматичке структуре и лексику.		формама учтивости).	
-					

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

AMAGYARNYELVÉSIRODALOM KIMENETSZINTJEI:

NYELVI ISMERETEK (Nyelvtan, helyesírás és nyelvhelyesség)	IRODALMI ISMERETEK	NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA
1.Felismeri a hang, a szó és a mondat fogalmát 2.felismeri, használja az ellentétes jelentésű és a rokon értelmű szavakat 3.felismeri a szótövet és atoldaléket 4.helyesenleválasztjaa szótagot 5.helyesen ejti és írja a kiejtéstől eltérő helyesírású szavakat 6.megkülönböztetiaalapvető szófajokat egymástól 7.felismeriahangésabetű egymáshozvalóviszonyát 8.ismeri az ábécét, betűrendbe sorolja a szavakat, 9.megfigyeliahangokidőtartamát:	11.ismeriésfelismeriaszövegésa könyvrészeit,szerkezetiegységeit 12. megértiaszövegszószerinti jelentését, 13.elkülönítialényegeséskevésbé lényegesinformációkat 14.meghatározzaaszövegtémáját 15.képes a szöveg alapján következtetéseklevonására 16.önálló véleményt formál a szövegről és a hősök magatartásformájáról 17.meghatározzaaszámárakevésbé érthetőszövegrészeket 18.megkülönbözteti a prózát és a verset	Beszéd 23.a mondatokat helyesen hangsúlyozza 24.a beszéd szüneteket betartva, megfelelőhangerőveléstempóval beszél 25.történetetmondelkép/képsorés sajátélményealapján,betartvaaz időrendi sorrendet 26.egyszerűenésérthetőentudja kifejezni gondolatait, ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról

helyesírása tükrözi a hangok hosszúságát 10.felismeri a mondatfajták modalitását	19.meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjátékok 20.felismeri a verssort, a versszakot és a rímet 21.meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát 22.felismeri a szövegben a cselekménymozzanatokössze- függését és az esemény- mozzanatok időrendjét	27.szóbeli, 4-5 mondatos leírást ad a közvetlen környezetében található tárgyakról, növényekről, állatokról 28.képes közös terv alapján adott témáról, tárgyról rövid szóbeli közlésre 29.kerüli a szóismétlést 30.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 31.kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget 32.rövid jelenetekben szerepel 33.alkalmazni tudja a kommunikáció nyelvi fordulatait a szerepjátékokban és a mindennapi élethelyzetekben Befogadás 34.figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és nem szakítja félbe 35.meghallgatja, megérti és értelmezi az üzenetet 36.megérti a felolvasott ismeretterjesztő szöveget 37.átéli az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során Írás

		38.eszközhasználat szintjén tud nyomtatott és írottbetűkkel írni 39.képes a mondatok helyes megszerkesztésére és atartalmilag összetartozó mondatok összekapcsolására 40.tud rövid üzenetet írni 41.ügyel a szórendre, a különböző mondatfajták helyes használatára 42.le tudja írni a szöveg tartalmát kérdések segítségével vagy azok nélkül 43.összefüggő mondatokat ír, és betartja az időrendi sorrendet 44.4-6 mondatos történetet ír közös vagy egyéni élmény alapján 45.közös terv alapján adott témáról, tárgyról, növényről, állatról írásban összefüggő mondatokat alkot 46.kerüli a szóismétlést 47.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 48.képes saját szövegének javítására

		Alapszint - elégséges (2)	Középszint - jó (3)

RÉSZTERÜLEK	KIMENETSZINT EK	Pontszámok: 21%-40%	Pontszámok: 41%-60%
		Szabványok	Szabványok
1. NYELVI ISMERETEK (Nyelvtan, helyesírás és nyelvhelyesség)	1.Felismeri a hang, a szó és a mondat fogalmát 2.felismeri, használja az ellentétes jelentésű és a rokon értelmű szavakat 3.felismeri a szótövet és atoldalékot 4.helyesenleválasztjaa szótagot 5.helyesen ejti és írja a kiejtéstől eltérő helyesírású szavakat 6.megkülönböztetiaza lapvető szófajokat egymástól 7.felismeriahangésabetű egymáshozvalóviszonyát 8.ismeri az ábécét, betűrendbe sorolja a szavakat, 9.megfigyeliahangokidőtartamát: helyesírása tükrözi a hangok hosszúságát 10.felismeri a	MNY.1.1.1. Érti, mianyelv; becsüli, ápolja, szeretisajátanyanyelvét, ésistizteletbentartjaatöbbinyelvet. Felismeriagyűlöletbeszédetmintnegatív ársadalmijelenséget, tudatábanvananyelvitoleranciafontosságának. Ismeriaz ábécét, feltudjasorolniamagán- és mássalhangzókat. Ismeriabetűrendbesorolás, aszótagolás ésazelválasztásszabályait. Alkalmazzaamondatkezdő nagybetűt ésamondatvégi írásjeleket (pont, kérdőjel ésfelkiáltójel), valamintfelsorolásnálavesszőt.	MNY.2.1.1. Csoportosítanitudjaamagánhangzókatakiejtésidőtartamaalapján, törekszikahelyeshangképzésre. Ismeri ésalkalmazzaabetűrendbesorolás, aszótagolás éselválasztásszabályait. Fel tudja osztani a mássalhangzókat a kiejtés időtartama szerint.

	mondatfajták modalitását		
2. IRODALMI ISMERETEK	11. ismeri és felismeri a szöveg zövegésa könyvrészeit, szerkezet egységeit 12. megérti a szöveg szószerinti jelentését, 13. elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat 14. meghatározza a szöveg témáját 15. képes a szöveg alapján következtetéseket levonni 16. önálló véleményt formál a szövegről és a hősök magatartásformájáról 17. meghatározza a szöveg mórakévsbé érthető szövegrészeket 18. megkülönbözteti a prózát és a verset 19. meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat mondóka, közmondás,	MNY.1.2.2. Különbséget tesz az epikus közlés alapformái, az elbeszélés, a leírás és a dialógus között. Meg tudja állapítani a cselekmény helyét és idejét. Felismeri az idézetet. Felismeri a hasonlatot, megszemélyesítést, ismétlést, és megérti a tanult alakzatok, szóképek szerepét a szépirodalmi szövegekben.	MNY.2.2.1. Elhelyezeti a tantervben előírt kötelező irodalmi műveket az alapvető irodalmi kontextusokban (magyar irodalom/világirodalom, szóbeli/szerzői). Képes a következő szépirodalmi szövegelemek meghatározására példákkal való illusztrálására: téma, a cselekmény helye és ideje, szereplő, mellékszereplő stb.

	találós kérdés, szöveges népi gyermekjátékok 20.felismeri a verssort, a versszakot és a rímet 21.meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát 22.felismeri a szövegben a cselekménymozzanato kössze- függését és az esemény- mozzanatok időrendjét		
3. NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA	Beszéd 23.a mondatokat helyesen hangsúlyozza 24.a beszédszüneteket betartva, megfelelőhangerővelé stempóval beszél 25.történetetmondelké p/képsorés sajátélményealapján,b etartvaaz időrendi sorrendet 26.egyszerűenésérthet őentudja	MNY.1.3.1. Alapszintű kommunikációs kultúrával rendelkezik (törekszik kulturáltan kifejezni gondolatait, megbecsüli beszédpartnerét, odafigyel rá, tiszteletben tartja mások véleményét). Értelmes és szabatos beszédre, helyes artikulációra törekszik, igyekszik betartani az igényes nyelvhasználat szabályait és elsajátítani a kódváltás alapvető képességét. Érthetően és folyékonyan olvas hangosan szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket. Képes rövid, egyszerű, nem szépirodalmi szöveg összefoglalására. Képes figyelemmel követni és megérteni a nyelv, az irodalom vagy valamely egyéb művelődési terület tárgyköréből tartott	MNY.2.3.1. Megtudja fogalmazni véleményét, és igényes nyelvhasználatra törekedve nyilvános beszédhelyzetben épeskifejteni gondolatait. A mondatfonetika és eszközök közöltisztában van a hangsúly, a hanglejtés és a szünet szerepével, s kifejezően olvas vagy ad elő egyszerűbb szépirodalmi szövegeket. Képes hosszabb, de egyszerű, nem szépirodalmi szöveg tömörített vagy nem tömörített összefoglalására, elmondására. Képes figyelemmel követni és megérteni a nyelvet, az irodalom vagy valamely egyéb művelődési terület tárgyköréből tartott közepesen nehéz előadásokat, a rövid jegyzet elkészíteni. A vitában kulturált módon vesz részt, érvel.

	kifejezni gondolatait, ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról 27.szóbeli, 4-5 mondatos leírást ad a közvetlen környezetében található tárgyakról, növényekről, állatokról 28.képes közös terv alapján adott témáról, tárgyról rövid szóbeli közlésre 29.kerüli a szóismétlést 30.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 31.kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget 32.rövid jelenetekben szerepel 33.alkalmazni tudja a kommunikáció nyelvi fordulatait a szerepjátékokban és a	egyszerűbb előadásokat. MNY.1.3.3. Ismeri és készségszinten használja a kibővített magyar ábécé nyomtatott és írott betűit, valamint a tanult írásjeleket, egyszerűbb példákban alkalmazni tudja a helyesírási alapelveket. Törekszik értelmes, nyelvtanilag helyes mondatokat alkotni. Írásban tudja a szöveget tagolni (cím, bekezdések) és makroszerkezeti egységekre osztani (bevezetés, tárgyalás, befejezés). A szövegben felfedezett hibákat képes kijavítani.	

	mindennapi élethelyzetekben Befogadás 34. figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és nem szakítja félbe 35. meghallgatja, megérti és értelmezi az üzenetet 36. megérti a felolvasott ismeretterjesztő szöveget 37. átéli az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során Írás 38. eszközhasználat szintjén tud nyomtatott és írottbetűkkel írni 39. képes a mondatok helyes megszerkesztésére és atartalmilag összetartozó mondatok összekapcsolására 40. tud rövid üzenetet		

	írni 41.ügyel a szórendre, a különböző mondatfajták helyes használatára 42.le tudja írni a szöveg tartalmát kérdések segítségével vagy azok nélkül 43.összefüggő mondatokat ír, és betartja az időrendi sorrendet 44.4-6 mondatos történetet ír közös vagy egyéni élmény alapján 45.közös terv alapján adott témáról, tárgyról, növényről, állatról írásban összefüggő mondatokat alkot 46.kerüli a szóismétlést 47.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 48.képes saját szövegének javítására		

RÉSZTERÜLET	KIMENETSZINTEK	Középszint - jeles (4)	Haladó szint – kitűnő (5)
		Pontszámok: 61%-80%	Pontszámok: 81%-100%
		Szabványok	Szabványok
1. NYELVI ISMERETEK (Nyelvtan, helyesírás és nyelvhelyesség)	1.Felismeri a hang, a szó és a mondat fogalmát 2.felismeri, használja az ellentétes jelentésű és a rokon értelmű szavakat 3.felismeri a szótövet és a toldalékokat 4.helyesen leválasztja a szótagot 5.helyesen ejti és írja a kiejtéstől eltérő helyesírású szavakat 6.megkülönbözteti az alapvető szófajokat egymástól 7.felismeri a hang és a betű egymáshoz való viszonyát 8.ismeri az ábécét, betűrendbe sorolja a szavakat, 9.megfigyeli a hangok időtartamát: helyesírása	MNY.2.1.3. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka és logikai minőségük szerint. Képes egyszerűbb mondatok elemzésére. Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó).	MNY.3.1.1. Ismeri anyelvalapvető kommunikációsszerepeit. Képes hallott szövegből kulcsszavakat, kulcsmondatokat kiemelni és értelmezni a szöveg egészét. Összefoglalja a hallott szöveget. Érti a következő fogalmakat: egynyelvűség, többnyelvűség. Közepesen bonyolult kommunikációs helyzetekben képes alkalmazni a kódváltás műveletét.

	tükrözi a hangok hosszúságát 10.felismeri a mondatfajták modalitását		
2. IRODALMI ISMERETEK	11.ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit 12. megérti a szöveg szó szerinti jelentését, 13.elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat 14.meghatározza a szöveg témáját 15.képes a szöveg alapján következtetések levonására 16.önálló véleményt formál a szövegről és a hősök magatartásformájáról 17.meghatározza a számára kevésbé érthető szövegrészeket 18.megkülönbözteti a prózát és a verset 19.meghatározza a következő népi- kisepikai műfajokat mondóka, közmondás, találós	MNY.2.2.2. Az iskolai tanterv által kötelezően előírányzott irodalmi művekben a szövegrészeket, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet (líra, epika, dráma) és a műfajt. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: mese, állatmese, monda, elbeszélés, dal, napló stb. Felismeri és megnevezi a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, szólás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.	MNY.3.2.2. Képesaszereplőktetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva. Felismeri a szövegben belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket. Tudtán terven kívüli irodalmi műveket is ajánlani, és megtudja indokolni javaslatát. A művész befogadása során felfedezze a irodalom és a társ művészetek kapcsolatát, képes az azonosságok és különbségek megfogalmazására.

	kérdés, szöveges népi gyermekjátékok 20.felismeri a verssort, a versszakot és a rímet 21.meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát 22.felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok össze- függését és az esemény- mozzanatok időrendjét		
NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓ S KULTÚRA	Beszéd 23.a mondatokat helyesen hangsúlyozza 24.a beszédszüneteket betartva, megfelelő hangerővel és tempóval beszél 25.történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján, betartva az időrendi sorrendet 26.egyszerűen és érthetően tudja kifejezni gondolatait,	MNY.2.3.2. Nehézség nélkül használja az írott betűket. A feladott témával összhangban közepesen bonyolultabb szóbeli vagy írásbeli szövegeket tud alkotni a leírás, az elbeszélés és a kifejtés eszközeit alkalmazva. Egyszerűbb irodalmi művek értelmezésekor képes írásban	MNY.3.3.1. A mondatfonetika és eszközök közöltisztában van ahangsúly, ahanglejtés, aszünet, továbbá ahangszín-, hangmagasság- éstempóváltás, valamint a dinamika szerepével. Kifejezően olvas vagy ad elő közepesen bonyolult szépirodalmi szövegeket. Képes közepesen bonyolult, nem szépirodalmi szöveg összefoglalására, elmondására. Meghatározott műfajokban témának, kommunikációs alkalomnak megfelelő kritikus, egyéniszemléletű, nyelvi-stilisztikai szempontból példásszövegeket, beszámoló tálkot. Képes kritikus hozzáállással követni anyelvet, a irodalom vagy valamely egyéb művelődési terület tárgyköréből tartott előadásokat, amelyek megfelelnek a korosztálynak.

	ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról 27.szóbeli, 4-5 mondatos leírást ad a közvetlen környezetében található tárgyakról, növényekről, állatokról 28.képes közös terv alapján adott témáról, tárgyról rövid szóbeli közlésre 29.kerüli a szóismétlést 30.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 31.kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget 32.rövid jelenetekben szerepel 33.alkalmazni tudja a kommunikáció nyelvi fordulatait a szerepjátékokban és a mindennapi élethelyzetekben	vagy előszóban koherens szöveget létrehozni. Képes önálló szövegek tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására. Ismeri az udvarias megszólítás formáit. Közlését képes egyéni módon kezdeni és befejezni.	

	Befogadás 34.figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és nem szakítja félbe 35.meghallgatja, megérti és értelmezi az üzenetet 36.megérti a felolvasott ismeretterjesztő szöveget 37.átéli az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során Írás 38.eszközhasználat szintjén tud nyomtatott és írott betűkkel írni 39.képes a mondatok helyes megszerkesztésére és a tartalmilag összetartozó mondatok összekapcsolására 40.tud rövid üzenetet írni 41.ügyel a szórendre, a különböző mondatfajták helyes használatára 42.le tudja írni a szöveg tartalmát kérdések segítségével vagy azok nélkül		

	43.összefüggő mondatokat ír, és betartja az időrendi sorrendet 44.4-6 mondatos történetet ír közös vagy egyéni élmény alapján 45.közös terv alapján adott témáról, tárgyról, növényről, állatról írásban összefüggő mondatokat alkot 46.kerüli a szóismétlést 47.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 48.képes saját szövegének javítására		

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за

наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцено у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцено је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

25. поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;
26. представи себе и другог;
27. разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;
28. разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих;
29. даје кратка и једноставна упутства и налоге;
30. разуме позив и реагује на њега;
31. упути позив на заједничку активност;
32. разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих;
33. упути кратке и једноставне молбе;
34. искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;
35. разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих;
36. упути једноставне честитке;
37. препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења;
38. разуме једноставне описе бића, предмета и места;
39. опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;
40. разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;
41. изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;
42. разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих;

43. тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору;
44. разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време
45. разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;
46. тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;
47. разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;
48. тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;
49. разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности;
50. тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради;
51. разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
52. Разумевање говора	- разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује	ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење. ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате/блиске теме. ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим/блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се	ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2–3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања. ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама.

	на њих; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.	говори споро и разговетно. ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...). ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање	ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2–3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћена визуелним елементима.

Усмено изражавање	-поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; -представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упуту позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; -изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; -тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта	ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.). ПСТ.1.1.11. Уз дуге паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе. ПСТ.1.1.12. Уз дуге паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневной употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства. ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и	ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину

	он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради;	недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства. ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...). ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну). ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику. ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава.	

		ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности	

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање говора	разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - разуме једноставна	ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из	ПСТ.3.1.1. Разуме дуже низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања. ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну

	обавештења о положају у простору и реагује на њих; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.	савремене музике. ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама. ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике. ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење.	подршку. ПСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама. ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фраза и израза сложенијих разговетних текстова савремене музике.
Усмено изражавање	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; -представи себе и другог;	ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи	ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике,

	- даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упуту позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; -изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; -тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради;	једноставна језичка средства. ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2–3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање. ПСТ.2.1.16. Искупује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење. ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама. ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве. ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима.	искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност. ПСТ.3.1.17. Учествоје у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање. ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљења. ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима. ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и

			одговара на питања која се односе на њу. ПСТ.3.1.21. Описује и тумачи податке из табела, графикона, информатора и сл. ПСТ.3.1.22. Резимира текст који слуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

МАТЕМАТИКА

Исходи :

1. одреди десетице најближе датом броју;
2. усмено сабира и одузима бројеве до 100;
3. користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац;
4. примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања;
5. усмено множи и дели у оквиру прве стотине;
6. израчуна вредност бројевног израза са највише две операције;
7. реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења;
8. одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом;
9. одреди делове (облика $\frac{1}{n}$) дате величине;
10. изрази одређену суму новца преко различитих апоена;
11. прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама;
12. прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом;
13. уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;
14. разликује дуж, полуправу и праву;
15. одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски);
16. одреди обим геометријске фигуре
17. нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;

- 18.уочи подударне фигуре на датом цртежу;
- 19.уочи симетричне фигуре;
- 20.допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;
- 21.изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине;
- 22.измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине
- 23.чита и запише време са часовника;
- 24.користи јединице за време у једноставним ситуацијама

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		Стандарди Број бодова 21%-40%	Стандарди Број бодова 41%-60%
Геометрија – предмети у простору и односи међу њима	18.уочи подударне фигуре на датом цртежу; 19. уочи симетричне фигуре;	1.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, правоугаоник, тачка, дуж);	1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни
Геометрија – линија и област	14.разликује дуж, полуправу и праву; 15.одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); 17.нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;	1.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, правоугаоник, тачка, дуж);	1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни
Геометрија – класификација предмета према својствима	17.нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;	1.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, правоугаоник, тачка, дуж);	1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни
Природни бројеви до 100	1.одреди десетице најближе датом	1.МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упоређи бројеве по	1.МА.1.1.5. уме да решава једноставне

	броју; 2.усмено сабира и одузима бројеве до 100; 5.усмено множи и дели у оквиру прве стотине;	величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој; 1.МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве стотине; 1.МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз с једном рачунском операцијом; вредност израза;	једначине у оквиру прве стотине; 1.МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем; 1.МА.2.1.2. уме да одреди редни број десетице у оквиру прве стотине; 1.МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза.
Мерење и мере	10.изрази одређену суму новца преко различитих апоена; 12.прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом; 23.чита и запише време са часовника;	1.МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе; 1 МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама; 1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објеката, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1МА.1.2.4.користи поступак мерења површине објеката приказаног на лисици при чему је дата једна мерна јединица	1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новаца преко различитих апоена и рачуна са новцем 1 МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1 МА.2.4.2.зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, године) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1 МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака у уме графички да представи дате податке.

Тема/ област	Исходи**)	Средњи - врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди

		Број бодова 61%-80%	Број бодова 81%-100%
Геометрија – предмети у простору и односи међу њима	14. разликује дуж, полуправу и праву; 15. одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски);	1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1.МА.2.2.2. претвара јединице мере за мерење дужине	
Геометрија – линија и област	16. одреди обим геометријске фигуре	1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни	
Геометрија – класификација предмета према својствима	17. допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;	1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни	
Природни бројеви до 100	3. користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; 4. примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; 5. усмено множи и дели у оквиру прве стотине; 6. израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; 7. реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери	1.МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем; 1.МА.2.2.3. сабира и одузима, рачуне вредност израза 1.МА.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције;	1.МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака; 1.МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени; 1.МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми.

	тачност решења; 8.одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; 9.одреди делове (облика $\frac{1}{n}$) дате величине;		
Мерење и мере	10. прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; 12.прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом; 13. уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; 21.изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; 22.измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине 24.користи јединице за време у једноставним ситуацијама	1.МА.2.4.2.зна јединице мере за време (секунда, минут, дан, месец, година, век) и уме да претвара већеу мање и пореди временске интервале у једноствним ситуацијама 1.МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке.	1.МА.3.4.1.зна јединице мере за време (секунда, минут, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуациама.

У 1. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области више стандарда:

1МА.1.1.3.;1МА.1.1.5.;

1МА.1.4.2.;1МА.1.4.3.;1МА.1.4.4.;

1МА.2.1.4.;1МА.2.1.5.;

1МА.2.2.1.;1МА.2.2.2.;1МА.2.2.3.;1МА.2.2.4.;1МА.2.2.5.;1МА.2.2.6.;

1МА.2.3.1.;1МА.2.3.2.;

1MA.2.4.3.;1MA.2.4.4.;
1MA.3.1.2.;1MA.3.1.3.;1MA.3.1.5.;
1MA.3.2.1.;1MA.3.2.3.;1MA.3.2.4.;1MA.3.2.5.;
1MA.3.3.1. ;1MA.3.3.2.;
1MA.3.4.2.;1MA.3.4.3.

СВЕТ ОКО НАС

Исходи :

1. идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима;
2. оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада;
3. се понаша тако да уважава различитости других људи;
4. прихвати последице када прекрши правила понашања групе;
5. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
6. разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;
7. препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима;
8. одреди тип насеља на основу његових карактеристика;
9. повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља;
10. одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа;
11. примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином;
12. безбедно поступа пре и током временских непогода;
13. истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала;
14. одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета;
15. пронађе нову намену коришћеним предметима;
16. наводи примере различитих облика кретања у окружењу;
17. одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће;
18. измери растојање које тело пређе током свог кретања;

19. пронађе тражени објект у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката;
20. именује занимања људи у свом насељу са околином;
21. одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину;
22. забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена;
23. разликује облике рељефа у свом насељу и околини;
24. разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини;
25. идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења;
26. повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама;
27. разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла;
28. разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране;
29. наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека;
30. штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама;
31. разврста отпад на предвиђена места;
32. негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу;
33. препозна примере повезаности живих бића са условима за живот;
34. повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима;
35. изведе једноставне огледе пратећи упутства;
36. повеже резултате рада са уложеним трудом.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		Број бодова 21%-40%	Број бодова 41%-60%
ДРУГИ И ЈА	2. оствари права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; 4. прихвати последице када прекрши правила понашања;	1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и	1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и

	3.понаша се тако да уважава различитости других људи; 5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 7.препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; 1.идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; 6.разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; 9.повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; 36.повеже резултате рада са уложеним трудом; 10.одржава личну хигијену руку, зуба и чулних органа.	насељу 1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља	обавезе чланова у различитим друштвеним групама
КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	8.одреди тип насеља на основу његових карактеристика; 2.оствари права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; 1.идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; 5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 3.понаша се тако да уважава различитости других људи;	1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике	1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама

	11.примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; 20.именује занимања људи у свом насељу са околином; 19.пронађе тражени објект у насељу помоћу адресе / карактеристичних објеката; 23.разликује облике рељефа у свом насељу и околини; 24.разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.		
КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	17.одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; 3.понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; 5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 16.наводи примере различитих облика кретања у окружењу; 18.измери растојање које тело пређе током свог кретања; 21.одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмица, месец, година; 22.забележи и прочита податке из	1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век 1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара	1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела

	личног живота помоћу ленте времена; 36.повеже резултате рада са уложеним трудом; изведе једноставне огледе пратећи упутства.		
РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	25.идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; 5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 33.препозна примере повезаности живих бића са условима живота; 28.разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; 35.изведе једноставне огледе пратећи упутства; 27.разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; 26.повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; 32.негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; 29.наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; 36.повеже резултате рада са уложеним трудом; 34.повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима;	1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе	1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића

	12.безбедно поступа пре и током временских непогода; 30.штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; 31.разврста отпад на предвиђена места; 3.се понаша се тако да уважава различитости других људи.		
ЧОВЕК СТВАРА	5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 14.одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; 13.истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; 20.именује занимања људи у свом насељу и околини; 36.повеже резултате рада са уложеним трудом; 30.штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; 15.пронађе нову намену коришћеним предметима; 31.разврста отпад на предвиђена места.	1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха	...

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		Број бодова 61%-80%	Број бодова 81%-100%
ДРУГИ И ЈА	2.оствари права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; 4.прихвати последице када прекрши правила понашања; 3.понаша се тако да уважава различитости других људи; 5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 7.препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; 1.идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; 6.разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; 9.повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; 36.повеже резултате рада са	1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности	1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима

	уложеним трудом; 10.одржава личну хигијену руку, зуба и чулних органа.		
КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	8.одреди тип насеља на основу његових карактеристика; 2.оствари права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; 1.идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; 5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 3.понаша се тако да уважава различитости других људи; 11.примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; 20.именује занимања људи у свом насељу са околином; 19.пронађе тражени објект у насељу помоћу адресе / карактеристичних објеката; 23.разликује облике рељефа у свом насељу и околини; 24.разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.	1ПД.2.4.3. умедапронађетраженеулицеиобјектенапланунасеља	1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	17.одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; 3.понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; 5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 16.наводи примере различитих облика кретања у окружењу; 18.измери растојање које тело пређе током свог кретања; 21.одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмица, месец, година; 22.забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; 36.повеже резултате рада са уложеним трудом; изведе једноставне огледе пратећи упутства.	1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена	...
РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	25.идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; 5.сарађује са другима у групи	1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе	1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима 1ПД.3.1.2. разуме

	на заједничким активностима; 33.препозна примере повезаности живих бића са условима живота; 28.разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; 35.изведе једноставне огледе пратећи упутства; 27.разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; 26.повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; 32.негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; 29.наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; 36.повеже резултате рада са уложеним трудом; 34.повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима; 12.безбедно поступа пре и током временских непогода; 30.штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; 31.разврста отпад на предвиђена места;	природе као природних ресурса	функционалну повезаност различитих делова тела живих бића

	3.се понаша се тако да уважава различитости других људи.		
ЧОВЕК СТВАРА	5.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 14.одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; 13.истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; 20.именује занимања људи у свом насељу и околини; 36.повеже резултате рада са уложеним трудом; 30.штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; 15.пронађе нову намену коришћеним предметима; 31.разврста отпад на предвиђена места.	...	...

8.6.4. ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Исходи :

1. примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);

2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
3. комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
4. одржава равнотежу у различитим кретањима;
5. разликује правилно од неправилног држања тела;
6. успостави правилно држање тела;
7. правилно дише током вежбања;
8. изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу;
9. изведе дечји и народни плес;
10. користи основну терминологију вежбања;
11. поштује правила понашања у и на просторима за вежбање;
12. поштује мере безбедности током вежбања;
13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;
14. поштује правила игре;
15. навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;
16. прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
17. уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;
18. уочава улогу делова тела у вежбању;
19. уочи промене у расту код себе и других;
20. препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан;
21. примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;
22. одржава личну хигијену;
23. учествује у одржавању простора у коме живи и борави;
24. наведе врсте намирница у исхрани;
25. препознаје везу вежбања и уноса воде;
26. повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље;
27. препозна лепоту покрета у вежбању;
28. се придржава правила вежбања;
29. вреднује успех у вежбању;

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2) Број бодова 21-40%	Средњи - добар (3) Број бодова 41-60%
	Исходи**)		
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	1. примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);		
1. Ходање и трчање	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		
2. Скакања и прескакања	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		
3. Бацања и хватања	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		
4. Пузања, вишења, упори и пењања	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		
5. Вежбе на тлу	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		
6. Вежбе равнотеже	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 6. успостави правилно држање тела;		
7. Вежбе са реквизитима	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		
8. Плес и ритмика	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 8. изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу;		
9. Полигони	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 14. поштује правила игре;		

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА 1. Култура вежбања и играња	13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; 14. поштује правила игре;		
	2. Здравствена култура 5. разликује правилно од неправилног држања тела; 7. правилно дише током вежбања; 21. примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; 22. одржава личну хигијену; 23. учествује у одржавању простора у коме живи и борави; 27. препозна лепоту покрета у вежбању; 28. се придржава правила вежбања;		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ			
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ 1. Ходање и трчање	1. примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); 2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи
2. Скакања и прескакања	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		

3. Бацања и хватања	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
4. Пузања, вишења, упори и пењања	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		
5. Вежбе на тлу	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;		
6. Вежбе равнотеже	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 4. одржава равнотежу у различитим кретањима;		
7. Вежбе са реквизитима	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 4. одржава равнотежу у различитим кретањима;		
8. Плес и ритмика	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 8. изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; 9. изведе децју и народни плес;		
9. Полигони	2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 11. поштује правила понашања у и на просторима за вежбање;		
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА 1. Култура вежбања и играња	3. комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; 10. користи основну терминологију вежбања; 11. поштује правила понашања у и на просторима за		

	вежбање 14. поштује правила игре; 15. навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; 16. прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; 19. уочи промене у расту код себе и других; 24. наведе врсте намирница у исхрани;		
2. Здравствена култура	5. разликује правилно од неправилног држања тела; 12. поштује мере безбедности током вежбања; 17. уредно одлаже својство вари преи након вежбања; 18. уочава улогу деловатеља у вежбању; 20. препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; 21. примењује здравствено-хигијенске мере пре, току и након вежбања; 25. препознаје везу вежбања и уносаводе; 26. повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; 29. вреднује успех у вежбању;		

ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе, препоручује се да наставник подједнако, континуирано прати и вреднује:

- стање физичких способности;
- стање здравља и хигијенских навика;

- достигнути ниво савладаности моторичких вештина;
- однос према раду.

Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнутоги предвиђених исхода.

Први ниво

1. Стање физичких способности

Ученик има висок степен развијености физичких способности на основу оцено:

а) координације:

- у цикличним кретањима и у повезивању једноставних покрета у целину;
- правилно изводи комплекс од осам вежби обликовања без реквизита; четири вежбе на рипстолу; и четири вежбе са палицом;
- на основу брзине учења: вежби на тлу; трчања преко поређаних препрека у једнаком ритму;
- вођење лопте без прекида (неколико пута);
- додавање лопте једном или обема рукама и хватање лопте;

б) гилкости:

- раменог појаса, кичме и у зглобу кука;
- покрете трупа, руку и ногу изводи меко у оптималним амплитудама (заклони, претклон, заножена, предножења и одножења...);

в) одржавања равнотеже:

– на суженим површинама (линијама, шведској клупи, ниској греди или ставовима на једној нози) покрете изводе без поремећаја тежишта тела;

г) експлозивне снаге, брзине и репетитивне снаге:

- скокове и прескакања изводи са већом висином и даљином;
- брзо трчи са и без промене правца;
- вежбе обликовања за снагу изводи са више понављања;

д) издржљивост:

– трчи и учествује у игри дуже време без замора.

2. Стање здравља и хигијенске навике

Ученик има висок степен развијености хигијенских навика и добар здравствени статус када:

- нема постуралне поремећаје ни телесне деформитете, има нормално развијен свод стопала, уредног је општег изгледа; не показује видљиве знаке умора приликом вежбања;
- његов телесни развој је у складу са узрастом;
- има уредну опрему за вежбање и у потпуности усвојене хигијенске навике.

3. Достигнути ниво савладаности моторичких вештина

Ученик има висок степен развијености моторичких вештина уколико је успешно савладао кретања и захтеве предвиђене основним и проширеним садржајима.

4. Однос према раду

Ученик има позитиван активан однос према раду уколико је редован и активан на часовима и ако се ангажује у ваннаставним активностима.

Ученик је у потпуности достигао предвиђене исходе за први разред.

Други ниво

Ученик има задовољавајући степен: развијености физичких способности, здравственог стања и хигијенских навика, савладаности моторичких вештина и однос према раду, ако значајно не одступа од критеријума наведених за први ниво.

Ученик на овом нивоу достигао је предвиђене исходе уз одређене потешкоће (навести најбитније), има позитиван однос према раду ако је редован и активан на свим, или на већини часова.

Трећи ниво

Ученик делимично или потпуно одступа од критеријума наведених за први и други ниво.

Не носи редовно и не одржава опрему за вежбање и има недовољно развијене хигијенске навике.

Делимично је достигао, или у потпуности није достигао већину предвиђених исхода (навести најбитније), није заинтересован за вежбање и не показује напредак.

На крају сваке описне оцене, наставник треба да наведе које су могуће препоруке за даљи напредак и укључи родитеље.

ЛИКОВНА КУКТУРА

Исходи :

- 1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин;
- 2.изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли;
- 3.користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад;
- 4.изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела;
- 5.идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу;
- 6.преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу;
- 7.тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;
- 8.изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања;
- 9.упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
- 10.повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте;
- 11.пружи основне информације о одабраном музеју;
- 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

Тема/	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
област	Исходи**)	Број бодова 21%-40%	Број бодова 41%-60%
ОБЛИЦИ	1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; 3.користи једноставне информације и	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз	– у довољној мери показује способност употребе

	одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; 6.преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; 7.тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; 10.повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.	минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
ПРОСТОР	1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; 3.користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; 4.изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; 5.идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; 7.тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; 9.упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		

СПОРАЗУМЕВАЊЕ	1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; 7.тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; 8.изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; 9.упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 10.повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; 11.пружи основне информације о одабраном музеју; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		
ЛИКОВНЕ ИГРЕ	1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; 2.изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; 3.користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; 6.преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61%-80%	Број бодова 81%-100%
ОБЛИЦИ	1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; 3.користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; 6.преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; 7.тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; 10.повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
ПРОСТОР	1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; 3.користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; 4.изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког		

	дела; 5.идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; 7.тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; 9.упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; 7.тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; 8.изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; 9.упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 10.повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; 11.пружи основне информације о одабраном музеју; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		

ЛИКОВНЕ ИГРЕ	1.користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; 2.изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; 3.користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; 6.преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Исходи :

1. објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело;
2. разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
3. издвоји основне музичке изражајне елементе;
4. препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;
5. повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;
6. изговара бројалице у ритму, уз покрет;
7. пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;

8. изводи уз покрет музичке и традиционалне игре;
9. примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;
10. свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;
11. повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама;
12. повезује ритам са графичким приказом;
13. објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;
14. учествује у школским приредбама и манифестацијама;
15. направи дечје ритмичке инструменте;
16. осмисли покрете уз музику;
17. осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука;
18. осмисли одговор на музичко питање;
19. смисли једноставну мелодију на краћи задати текст;
20. према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај;
21. поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
22. користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		Број бодова 21%-40%	Број бодова 41%-60%
ЗНАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ	12. повезује ритам са графичким приказом; 13. објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; 14. учествује у школским приредбама и манифестацијама; 15. направи дечје ритмичке	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на

	инструменте; 16. осмисли покрете уз музику;	подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	1. објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; 2. разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 3. издвоји основне музичке изражајне елементе; 4. препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 5. повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ	6. изговара бројалице у ритму, уз покрет; 7. пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; 8. изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; 9. примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;

	свирању; 10. свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; 11. повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама;	подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	17. осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; 18. осмисли одговор на музичко питање; 19. смисли једноставну мелодију на краћи задати текст; 20. према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; 21. поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 22. користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.		– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

Тема/		Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)

област	Исходи**)	Број бодова 61%-80%	Број бодова 81%-100%
ЗНАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ	12. повезује ритам са графичким приказом; 13. објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; 14. учествује у школским приредбама и манифестацијама; 15. направи дејче ритмичке инструменте; 16. осмисли покрете уз музику;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	1. објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; 2. разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 3. издвоји основне музичке изражајне елементе; 4. препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 5. повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ	6. изговара бројалице у ритму, уз покрет;	– у великој мери показује способност примене знања и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

	7. пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; 8. изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; 9. примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; 10. свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; 11. повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама;	логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	17. осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; 18. осмисли одговор на музичко питање; 19. смисли једноставну мелодију на краћи задати текст; 20. према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; 21. поштује договорена правила	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен

	понашања при слушању и извођењу музике; 22. користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.	ангажовања.	активности и ангажовања.

ДИГИТАЛАН СВЕТ

Исходи :

1. упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе;
2. користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника);
3. самостално користи дигиталне уџбенике за учење;
4. креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију;
5. својим речима објасни појам покретне слике;
6. креира елементе покретне слике;
7. креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици;
8. својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет;
9. наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја;
10. објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја;
11. разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету;
12. реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримерним дигиталним садржајем,

- непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин;
13. наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу;
14. организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;
15. предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину;
16. својим речима објасни појам алгоритам;
17. анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски;
18. креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику;
19. анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради;
20. уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички);
21. креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		Број бодова 21%-40%	Број бодова 41%-60%
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	1. упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; 2. користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ	Учење путем школске платформе. – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво	Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;

	наставника и/или родитеља/законског заступника); 3. самостално користи дигиталне уџбенике за учење; 4. креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; 5. својим речима објасни појам покретне слике; 6. креира елементе покретне слике;	уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	7. креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; 8. својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; 9. наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; 10. објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја; 11. разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при	Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности	Понашање на интернету-бонто. – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	комуникацији на интернету; 12. реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; 13. наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; 14. организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;	и ангажовања.	
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	15. предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; 16. својим речима објасни појам алгоритам; 17. анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; 18. креира одговарајући рачунарски програм у визуелном	Разлагање проблема на мење целине. – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	Осмишљавање алгоритма линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема. – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;

	програмском језику; 19. анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради; 20. уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); 21. креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– показује делимични степен активности и ангажовања.

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		Број бодова 61%-80%	Број бодова 81-100%
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	1. упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; 2. користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); 3. самостално користи дигиталне	Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталних уређаја. – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на	Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала , комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилази. – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове;

	уџбенике за учење; 4. креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; 5. својим речима објасни појам покретне слике; 6. креира елементе покретне слике;	нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	7. креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; 8. својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; 9. наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; 10. објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја; 11. разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; 12. реагује на одговарајући начин ако дође у додир са	Отварање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	Примена реакција у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама које комуницирају на не прихватљив начин. Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине. – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; 13. наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; 14. организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;		
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	15. предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; 16. својим речима објасни појам алгоритам; 17. анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; 18. креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику; 19. анализира једноставан програм креиран у визуелном	Креирање рачунског програма у визуелном рачунском језику. – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Управљање понашања физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику. Уочавање и исправљање грешака у прогарму. – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке

	програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради; 20. уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); 21. креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.		који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ– ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи :

1. разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе;
2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада;
3. искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге;
4. препозна и уважи осећања и потребе других;
5. наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима;
6. прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости;
7. препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ;
8. се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима;

9. наводи примере међусобне повезаности права и одговорности;
10. разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа;
11. саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем;
12. даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;
13. представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе;
14. се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика;
15. наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи;
16. препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета;
17. сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи;
18. износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи;
19. учествује у изради плана једноставне акције;
20. са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;
21. доприноси промоцији акције;
22. на једноставан начин вреднује изведену акцију.

Тема/	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Ниво постигнућа	Средњи – добар	Ниво постигнућа	Напредан - истиче се

област	ИСХОДИ	Број бодова 21-40%	ИСХОДИ	Број бодова 41-80%	ИСХОДИ	Број бодова 81-100%
1. ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу	1. разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; 11. саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и	10. разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; 13. представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самостално	3. искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; 4. препозна и уважи осећања и потребе других; наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о деčјим правима; 6. прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости 9. наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; 14. се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно

		ангажовања.		ст и висок степен активности и ангажовања.		висок степен активности и ангажовања.
2. ДЕМОКРАТС КО ДРУШТВО Одељење/груп а као заједница	7. препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ;	– знања која је остварио су на нивоу репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; 10. разликује ненасилну од насилне комуникациј е међу члановима групе на примерима из свакодневно г живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; 13. представи шта садржи	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблема на нивоу стваралачк ог мишљења и у знатној мери критички расуђује;	4. препозна и уважи осећања и потребе других; наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дејим правима; 6. прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости 9. наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; 18. износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; 12. даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу; 14. се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика	– у потпуности показује способност трансформац ије знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблема на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује

		– показује мањи степен активности и ангажовања.	и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе;	– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.		изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
3. ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња	7. препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ; 11. саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; 16. препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној	2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; 10. разликује ненасилну комуникацију међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној	4. препозна и уважи осећања и потребе других; наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима; 6. прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости 8. се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; 9. наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; 18. износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; 12. даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу; 14. се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика 15. наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности

	мобилног телефона и интернета;	мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.		мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.		критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
4. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе	17. сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку	19. учествује у изради плана једноставне акције 20. са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачк	8. се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; 14. се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика 20. са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; 21. доприноси промоцији акције; 22. на једноставан начин вреднује изведену акцију.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу

		наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.		ог мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.		стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

- 1.моћи ће да сагледа садржаје којим ће да се бави настава у 2.разреду основн школе Православног катихизиса
- 2.моћи да схвати какво је његово знање из претходног разреда основне школе
- 3.жели активно да учествује на часовима верске наставе
- 4.знати да крштењем постаје члан Цркве
- 5.знати да је црква заједница потпуно другачија од свих
- 6.Знати да је Црква заједница са Богом
- 7.разликовати значење појмова Црква(заједница), храм (место где се сабирамо)
- 8.на елементарном нивоу моћи ће да објасни зашто се подижу храмови

9. Моћи ће да уочи да је Литургија догађај Цркве
10. знати да у Литургији учествује само онај ко је крштен и ко то жели
11. желети да посети храм и боље упозна обележја православних храмова
12. препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији
13. знати да у Цркви свако има своју службу
14. уочити међусобну повезаност служби на Литургији
15. уочити од коликог је значаја окупљање свих његових чланова
16. уочити да је он сам посебан и важан у животу цркве
17. моћи да објасни службу епископа у цркви
18. моћи да увиди сличност службе епископа са првосвештеником Христом
19. моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири
20. ученик ће бити подстакнут да бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви
21. уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици.
22. знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас
23. уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих.
24. знати молитву Богородице Дјево □ усвојити текст и мелодију песме “Витлејеме славни граде”
25. знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица
26. знати да је Свети Сава наш први Архиепископ знати ко је подигао манастир Хиландар
27. пожелети да радо учествује у прослављању празника
28. пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), исказе своју љубав и поштовање према Богородици
29. •моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу уочити да су дарови које приносимо, свет у малом
30. моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете
31. уочити да је заједничка трпеза израз љубав
32. знати да је Литургија заједничка трпеза око које окупљају чланови цркве
33. •моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране
34. уочити сличности елемената славе и Литургије
35. код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији
36. препознати значај празновања Васкрса
37. проширити своја знања о Христовом Васкрсењу
38. . уочити сличности елемената Литургије и славе

39. код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији
40. препознати значај празновања Васкрса
41. проширити своја знања о Христовом Васкрсењу
42. уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа
43. . знати да је Христос увек са нама
- исказати свој доживљај Христовог
44. исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз
45. знати да наброји основне делове храма
46. уочити да је унутрашњост храмова
47. уређена за служење Литургије
48. знати да објасни ко су светитељи
49. испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо чинили светитељи које славимо
50. уочити да постоје светитељи и у данашње време
51. сазнати о неким светитељима новијег доба
52. бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама
53. бити подстакнут да воли природу и друге људе
54. бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-80%	Број бодова 81-100%
I/УВОД	1.м оћи да саг	– знањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује	– увеликојмерипоказујеспособностприменезнањаилогичкиповезује чињенице ипојмове;	– употпуностипоказујеспособносттрансформацијезнањаиприменеуновимситуацијама;

	лед а сад рж аје кој им а ће се бав ити нас тав а Пр аво сла вно г кат ихи зис а у ток у 2. раз ред а осн овн	чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које саснивају на подацима; – понекад јесамосталан у решавању пр облема и у недовољној мери критичк и расуђује; – показује мањи степен активности и ан гажовања.	– самостално изводи закључке које сасни вају на подацима; – решава по једине проблеме на нивоу ствар алачког мишљења и уз знатној мери критич ки расуђује; – показује велику самосталност и висок ст епен активности и ангажовања.	– лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које сасни вају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачко г мишљења и у потпуности критички рас уђује; – показује изузетну самосталност и изуз етно висок степен активности и ангаж овања.

	е шк оле ; 3. мо ћи да уоч и как во је ње гов о пре дзн ањ е из гра див а Пр аво сла			

	вно г кат ихи зис а обр ађе ног у пре тхо дн ом раз ред у шк оло ва ња. Аф ект ивн и			

	аспект : 4. жеleti да активно учествује на часовима верских наставае			
П.МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ	Когнитивни аспект: 5.. знати да се Крштењем	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу

	постаје члан Цркве 6.. знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих 7. разликова значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо)	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	8. на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови и 9. моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве 10. знати да у Литургији учесвује само онај ко је крштен и ко то			

	жели Афекти вни аспект: 11. желети да посети храм и боље упозна основн а обележ ја правос лавних храмов а			
III/ЛИТ УРГИЈ СКЕ СЛУЖБ Е	Когнит ивни аспект: 12. преп ознати и именов ати основн е службе које	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	постоје на Литургији 13. знати да свако у Цркви има своју службу 14. уочити међусобну повезаност служби у Цркви 15. уочити од коликог је значаја за неку заједницу	решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.		

	окупља ње свих њених чланов а 16.уочи ти да је и он сам важан и посеба н у животу Цркве 17.моћ и да објасни службу Еписко па у Цркви 18. моћи да увиди слично ст службе Еписко па са првосв ештени			

	ком Христо м 19. уочити да Еписко п предво ди молитв у Цркве 20. моћи да објасни ко су монаси и шта су манасти ри Афекти вни аспект: 21.учен ик ће бити подстак нут да размиш ља о			

	својој служби у Цркви			
IV-ЖИВОТ У ЦРКВИ - ЛЕПОТА ПРАЗНИКА	22. уочи ти разлог нашег великог поштовања према Богородици 23. знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас 24.	— знања која је остварио у своме роду и породици, уз минималну примену; — умањено мерило логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке којима се заснивају подаци; — понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољно мери критички и расуђује; — показује мањи степен активности и ангажовања.	— увећано мерило показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; — самостално изводи закључке којима се заснивају подаци; — решава поједине проблеме наивно устваралачког мишљења и узнатној мери критички расуђује; — показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	— у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; — лако логички повезује чињенице и појмове; — самостално изводи закључке којима се заснивају подаци; — решава проблеме наивно устваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; — показује изузетну самосталност и изузетно висок степен активности и ангажовања.

	уочити да Богоро дицу смаatra мо светијо м од свих светих² 5.знати молитв у Богоро дице Дјево 26.усво јити текст и мелодиј у песме „Витлеј еме славни граде“ 27.знат и да се прилик ом Крште ња			

	Христо вог, Бог открива као Света Тројица 28. знати да је Свети Сава наш први Архиеп ископ 29. знати ко је подига о манастир Хиландар Афективни аспект: 30. пожеле ти да радо			

	учествује у прославама празника 31. пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), исаже своју љубав и поштовање према Богородици			
V/ТРПЕ ЗА ГОСПО ДЊА	Когнитивни аспект: 32.моћ и да	– знања која је остварио у своме окружењу; уз минималну примену; – умањено мерило логички повезује чињенице и појмове	– увећано мерило показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице

	увиди и каже зашто принос имо дарове природ е Богу 33. уочити да су дарови које принос имо Богу, свет у малом 34. моћ и на елементарном нивоу да препозна и именује литург ијске предмете	и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које саснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањистепен активности и ангажовања.	самостално изводи закључке које саснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и уз знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	и појмове; – самостално изводи закључке које саснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност и изузетно висок степен активности и ангажовања.

	35. уочити да је заједни чка трпеза израз љубави 36.знат и да је Литург ија заједни чка трпеза око које се окупља ју чланов и Цркве 37.моћ и да уочи разлику између Светог Приче шћа и друге			

	хране 38.уочи ти слично сти елемен ата Литург ије и славе Афекти вни аспект: • 39.код ученик а ће се развити жеља да учеству је у Литург ији			
VI- СВЕТА ЛИТУР ГИЈА ПРОСЛ АВА ВАСКР СЕЊА	Когнит ивни аспект: 40. препоз нати значај празнов	– знањакојајеоствариосунанивоу реп родукције, узминималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове иискључивоузподршкунаставника изводизакључкекојисезаснивајуна подацима;	– увеликојмерипоказујеспособностприм енезнањаилогичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезасни вајунаподацима; –	– употпуностипоказујеспособносттран сформацијезнањаиприменеуновимси туацијама; – лакологичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезас

	ања Васкрс а 41. прошир ити своја знања о Христо вом Васкрс ењу 42. уочити да је Христо во Васкрс ење изузета н догађај у који је укључе на читава природ а 43. знати	— понекад јесам о сталану решавању пр облема иу недовољној мери критичк и расуђује; — показује мањистепен активности иа нгажовања.	решава поједине проблеме на нивоу ствар алачког мишљења иу знатној мери критич ки расуђује; — показује велику самосталност и високте пен активности и ангажовања.	ни вају на подацима; — решава проблеме на нивоу стваралачко г мишљења иу потпуности критички ра суђује; — показује изузетну самосталност и изуз етно високтепен активности и ангажо вања.

	да је Христос увек са нама Афективни аспект: 44. исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз			
VII - ИКОНА ПРОЗОР У ЦАРСТВО БОЖИЈЕ	45. знати да наброји основне делове храма 46. уочи	– знања која је остварио у своме репродукцијском, умним и минималном применом; – умањеној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које се заснивају на подацима; –	– увеликој мери показује способност примено знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на своје уствар	– у потпуности показује способност трансформације знања и примено у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које се заснивају на подацима;

	ти да је унутрашњост храмова 47. уређена за служење Литургије 48. знати да објасни ко су светитељи 49. испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо 50. уочити	понекад јесам останао у решавању проблема и унедовољно јој мерим критички расуђује; — показује мањистепен активности и ангажовања.	алачког мишљења и узнатној мерим критички расуђује; — показује велику самосталност и високу степен активности и ангажовања.	— решава проблем на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; — показује изузетну самосталност и изузетно високу степен активности и ангажовања.

	да постоје светите љи и у данаш ње време 51. сазнати о неким светите љима новијег доба Афекти вни аспект: 52.бити подстак нут на поштов ање и правил ан однос према храму и иконам а 53.бити			

	подстак нут да воли природ у и друге људе 54. бити подстак нут да у свим људима види пријате ље Божје			

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК - ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. -Otkriti i upoznati u biblijskim likovima tajnu Božje blizine i preko tih likova otvarati se Bogu i slušati njegovu poruku
2. - Preko starozavjetnih velikana spoznati načine prijateljevanja s Bogom i kako ih Bog vodi kroz život

3. - Naučiti kako na životnom putu postoje znakovi Božje dobrote i pravila koja nam čuvaju život i čine ga kvalitetnijim
4. - Otkriti i upoznati Božju veličinu i blagoslov u njegovim riječima i zapovijedima, osobito u Isusovoj zapovijedi ljubavi
5. - Upoznati i prihvatiti Božje zapovijedi kao pravila života i uspješnoga životnoga ostvarenja koji se sastoji u ljubavi prema Bogu, prema sebi, blišnjima i svim ljudima
6. - Upoznati i uvidjeti da se u događajima povijesti spasenja, posebice u Isusovu utjelovljenju i poslanju, pokazuje da je on Božji dar ljudima, obećani i očekivani Mesija
7. - U susretu s Isusom otkriti Božju ljubav, njegovu brigu za svakoga čovjeka i za čitavi svijet, o čemu svjedoče i pripovijedaju Evanđelja i druge novozavjetne knjige
8. - Upoznati i doživjeti da se Isusova ljubav očituje osobito u tajni njegove žrtve i uskrsnuća i graditi stav osobnoga prihvaćanja i vjere u Isusovo uskrsnuće
9. - Izgrađivati, u susretu s Isusom, upoznavanje i tajne vlastitoga života i potrebu nasljedovanja u dobroti i plemenitosti, posebno prema siromašnima i ugroženima
10. - Naučiti graditi, u duhu Isusove poruke, dobre odnose sa svojim vršnjacima, s blišnjima i sa svim ljudima s kojima se susreću
11. - Pomoći djeci razviti sposobnost izražavanja stečenih spoznaja, upoznavanje i iskustvo radosti međusobnoga zajedništva, opraštanja, u školi, ali i u obitelji i crkvenoj zajednici, i ostvarenje poziva na radosno sudioništvo u radu, u igri i u slavljenju života
12. -10 zapovesti

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**) <u>- Ishodi, koje očekujemo na kraju nastavne teme</u>	Основни - задовољавајуће Разумевање Број бодова 21-40%	Средњи -добар Анализа Број бодова 41-80%	Напредни -истиче се Евалуација Број бодова 81-100%
PONOVNO SMO ZAJEDNO – ÚJRA EGYÜTT	Veština za život u demokratskom društvu Učenik će znati:2.Preko starozavjetnih velikana spoznati načine prijateljevanja s Bogom i kako ih Bog vodi kroz život 11.Pomoći razviti sposobnost izražavanja stečenih spoznaja, upoznavanje i iskustvo radosti međusobnoga zajedništva, opraštanja, u školi, ali i u obitelji i crkvenoj zajednici, i ostvarenje poziva na radosno sudioništvo u radu, u igri i u slavljenju života	11.Pomoći razviti sposobnost izražavanja stečenih spoznaja,	11.Upoznavanje i iskustvo radosti međusobnoga zajedništva, opraštanja, u školi, ali i u obitelji i crkvenoj zajednici	11.Ostvarenje poziva na radosno sudioništvo u radu, u igri i u slavljenju života

LJUDI NA BOŽJEM PUTU – EMBEREK ISTEN ÚTJÁN	Rešavanje problema Učenik će znati:2.Preko starozavjetnih velikana spoznati načine prijateljstva s Bogom i kako ih Bog vodi kroz život 7.U susretu s Isusom otkriti Božju ljubav, njegovu brigu za svakoga čovjeka i za čitavi svijet, o čemu svjedoče i pripovijedaju Evanđelja i druge novozavjetne knjige	7.U susretu s Isusom otkriti Božju ljubav, njegovu brigu za svakoga čovjeka	2.Preko starozavjetnih velikana spoznati načine prijateljstva s Bogom	7.U susretu s Isusom otkriti Božju ljubav, njegovu brigu za svakoga čovjeka i za čitavi svijet, o čemu svjedoče i pripovijedaju Evanđelja i druge novozavjetne knjige
ISUS - DAR BOŽJI ZEMLJI I LJUDIMA – JÉZUS – ISTEN AJÁNDÉKA A FÖLDNEK ÉS AZ EMBEREKNEK	Estetska kompetencija Učenik će znati:2.Preko starozavjetnih velikana spoznati načine prijateljevanja s Bogom i kako ih Bog vodi kroz život 3.Naučiti kako na životnom putu postoje znakovi Božje dobrote i pravila koja nam čuvaju život i čine ga kvalitetnijim	12.10 zapovesti	3.Znati kako na životnom putu postoje znakovi Božje dobrote i pravila koja nam čuvaju život i čine ga kvalitetnijim	2.Preko starozavjetnih velikana spoznati načine i pravila koja nam čuvaju život i čine ga kvalitetnijim

S BOGOM NA PUTU ŽIVOTA – ISTENNEL AZ ÉLET ÚTJÁN	Briga za zdravlje Učenik će znati: 3.Naučiti kako na životnom putu postoje znakovi Božje dobrote i pravila koja nam čuvaju život i čine ga kvalitetnijim 6.Upoznati i uvidjeti da se u događajima povijesti spasenja, posebice u Isusovu utjelovljenju i poslanju, pokazuje da je on Božji dar ljudima, obećani i očekivani Mesija	3.Na životnom putu postoje znakovi Božje dobrote i pravila koja nam čuvaju život i čine ga kvalitetnijim	12.Božji dar ljudima, objašnjenje 10 zapovedi	6.Upoznati i uvidjeti da se u događajima povijesti spasenja, posebice u Isusovu utjelovljenju i poslanju, pokazuje da je on Božji dar ljudima, obećani i očekivani Mesija

ISUS OTKRIVA SVOJU LJUBAV PREMA LJUDIMA –JÉZUS FELTÁRJA EMBEREK IRÁNTI SZERETETÉT	Veština saradnje Učenik će znati:1.Otkriti i upoznati u biblijskim likovima tajnu Božje blizine i preko tih likova otvarati se Bogu i slušati njegovu poruku 3.Naučiti kako na životnom putu postoje znakovi Božje dobrote i pravila koja nam čuvaju život i čine ga kvalitetnijim 9.Izgrađivati, u susretu s Isusom, upoznavanje i tajne vlastitoga života i potrebu nasljedovanja u dobroti i plemenitosti, posebno prema siromašnima i ugroženima	1.Otkriti i upoznati u biblijskim likovima tajnu Božje blizine	1.Otkriti i upoznati u biblijskim likovima tajnu Božje blizine i preko tih likova otvarati se Bogu i slušati njegovu poruku	9.Izgrađivati, u susretu s Isusom, upoznavanje i tajne vlastitoga života i potrebu nasljedovanja u dobroti i plemenitosti, posebno prema siromašnima i ugroženima

LJEPO JE KADA SU BRAĆA ZAJEDNO – SZÉP, AMIKOR A TESTVÉREK EGYÜTT VANNAK	Veština saradnje Učenik će znati: 7. U susretu s Isusom otkriti Božju ljubav, njegovu brigu za svakoga čovjeka i za čitavi svijet, o čemu svjedoče i pripovijedaju Evandjelja i druge novozavjetne knjige 8. Upoznati i doživjeti da se Isusova ljubav očituje osobito u tajni njegove žrtve i uskrsnuća i graditi stav osobnoga prihvatanja i vjere u Isusovo uskrsnuće 10. Naučiti graditi, u duhu Isusove poruke, dobre odnose sa svojim vršnjacima, s bližnjima i sa svim ljudima s kojima se susreću	8. Upoznati i doživjeti da se Isusova ljubav očituje osobito u tajni njegove žrtve i uskrsnuća i graditi stav osobnoga prihvatanja i vjere u Isusovo uskrsnuće	7. U susretu s Isusom otkriti Božju ljubav, njegovu brigu za svakoga čovjeka i za čitavi svijet, o čemu svjedoče i pripovijedaju Evandjelja i druge novozavjetne knjige	10. Naučiti graditi, u duhu Isusove poruke, dobre odnose sa svojim vršnjacima, s bližnjima i sa svim ljudima s kojima se susreću

NAŠA RADOST I ZAHVALNOST – ÖRÖMÜNK ÉS HÁLÁNK	Kompetencija za celoživotno učenje Učenik će znati: 1.Otkriti i upoznati u biblijskim likovima tajnu Božje blizine i preko tih likova otvarati se Bogu i slušati njegovu poruku 8.Upoznati i doživjeti da se Isusova ljubav očituje osobito u tajni njegove žrtve i uskrsnuća i graditi stav osobnoga prihvatanja i vjere u Isusovo uskrsnuće 11.Pomoći djeci razviti sposobnost izražavanja stečenih spoznaja, upoznavanje i iskustvo radosti međusobnoga zajedništva, opraštanja, u školi, ali i u obitelji i crkvenoj zajednici, i ostvarenje poziva na radosno sudioništvo u radu, u igri i u slavljenju života	1.Otkriti i upoznati u biblijskim likovima tajnu Božje blizine i preko tih likova otvarati se Bogu i slušati njegovu poruku	8.Upoznati i doživjeti da se Isusova ljubav očituje osobito u tajni njegove žrtve i uskrsnuća i graditi stav osobnoga prihvatanja i vjere u Isusovo uskrsnuće	11.Iskustvo radosti međusobnoga zajedništva, opraštanja, u školi, ali i u obitelji i crkvenoj zajednici, i ostvarenje poziva na radosno sudioništvo u radu, u igri i u slavljenju života

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Исходи:

- 1.Elsajátítja a helyes kiejtést, hangsúlyt, hanglejtést;
- 2.pontosan artikulál, beszéde tagolt, érthető és közepes tempójú;
- 3.helyesen ejti ki a rövid és a hosszú magán- és mássalhangzókat;
- 4.alapszinten képes verbális kommunikációra;
- 5.rövid szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal;
- 6.kívülről/fejből mond rövid népköltészeti alkotást, drámai szöveget, gyermekverset;
- 7.képes egyszerű beszédhelyzetek eljátszására;a felolvasott rövid szöveggel kapcsolatban tud a feltett kérdésekre válaszolni (elmesélni a szöveg tartalmát).
- 8.Felismeri a verset és a mesét;
- 9.meghatározza a szöveg témáját;
- 10.meghatározza a szöveg számára kevésbé érthető tartalmi elemeit;
- 11.meghatározza a szöveg cselekményét, annak idejét és helyét;
- 12.felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és negatív tulajdonságaik alapján;
- 13.képes rövid szöveget értelmezni;
- 14.felismeri a rímet.
- 15.Megkülönbözteti és megnevezi a hangot, a szót és a mondatot;
- 16.odafigyel a helyes szórendre;
- 17.kérdő mondatokat tud szerkeszteni;
- 18.a főnevek többes számát helyesen használja;
- 19.a helyhatározó ragokat megfelelően használja.

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**)	Основни - задовољавајуће Број бодова 21-40%	Средњи -добар Број бодова 41-80%	Напредни -истиче се Број бодова 81-100%
	1.Elsajátítja a helyes		– у великој мери	Upoznati, doživjeti i

NYELVI KÚLTURA	kiejtést, hangsúlyt, hanglejtést; 2.pontosan artikulál, beszéde tagolt, érthető és közepes tempójú; 3.helyesen ejti ki a rövid és a hosszú magán- és mássalhangzókat; 4.alapszinten képes verbális kommunikációra; 5.rövid szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal; 6.kívülről/fejből mond rövid népköltészeti alkotást, drámai szöveget, gyermekverset; 7.képes egyszerű beszédhelyzetekben eljátszására; a felolvasott rövid szöveggel kapcsolatban tud a feltett kérdésekre válaszolni (elmesélni a szöveg tartalmát).	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	iskusiti Isusovu blizinu i ljubav u sakramentima pokore i euharistije
IRODALOM	8.Felismeri a verset és a mesét; 9.meghatározza a szöveg témáját; 10.meghatározza a szöveg	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije Otkriti i upoznati da nam

	számára kevésbé érthető tartalmi elemeit; 11.meghatározza a szöveg cselekményét, annak idejét és helyét; 12.felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és negatív tulajdonságaik alapján; 13.képes rövid szöveget értelmezni; 14.felismeri a rímet.	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	Isus uvijek iskazuje osobitu brigu i ljubav, da nam oprašta grijehе snagom svoje otkupiteljske žrtve na križu i da nas poziva na obraćenje, pomirenje i uvijek novi početak
NYELVTAN	15.Megkülönbözteti és megnevezi a hangot, a szót és a mondatot; 16.odafigyel a helyes szórendre; 17.kérdő mondatokat tud szerkeszteni; 18.a főnevek többes számát helyesen használja; 19.a helyhatározó ragokat megfelelően használja.	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и	Otkriti i prihvatiti Isusa koji je put, istina i život i koji svojim vjernima daje za hranu kruh života

		ангажовања.	ангажовања.	

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

**** НАПОМЕНА:**

У складу са законским формирањем група, као и према компетентној процени наставника, заснованој на искуству у раду са мешовитим групама, као и могућностима и способностима ученика, наставник има право да ученика оцени сходно критеријумима за одређени разред, чак и ако ученик фактички не припада том разреду, јер се може десити да ученик овај предмет бира први пут и да нема потребна претходна знања како би пратио програм и план наставе за разред који заиста похађа.

ДРУГИ РАЗРЕД	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
Тема/ област	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да ...	Ученик <u>у мањој мери</u> , на нивоу репродукције, ...	Ученик <u>у већој мери</u> , уз разумевање и анализу, уме да....	Ученик <u>у потпуности и самостално</u> уме да
Језик и језичко изражавање (усмено изражавање, разумевање говора, писмено изражавање)	– у складу са језичким развојем изрази своје потребе и осећања као и мисли поштујући правила учтивног опхођења; – уочи неке од разлика између немачког стандардног језика и језика Подунавских Немаца; -разликује глас и слово - разликује речи и реченице у усменој и писменој форми -разуме прочитани текст -одабере праву реч и служи се	- изражава своје потребе и осећања као и мисли поштујући правила учтивног опхођења; -уочаванеке од разлика између немачког стандардног језика и језика Подунавских Немаца; -разликује глас и слово - разликује речи и реченице у усменој и писменој форми -разуме прочитани текст	-изрази своје потребе и осећања као и мисли поштујући правила учтивног опхођења; - уочи неке од разлика између немачког стандардног језика и језика Подунавских Немаца; -разликује глас и слово - разликује речи и реченице у усменој и писменој форми -разуме прочитани текст - одабере праву реч и служи се	-изрази своје потребе и осећања као и мисли поштујући правила учтивног опхођења; -уочи неке од разлика између немачког стандардног језика и језика Подунавских Немаца; -разликује глас и слово - разликује речи и реченице у усменој и писменој форми -разуме прочитани текст - одабере праву реч и служи се

	новом лексиком у свакодневном говору -саслуша питања говорника и одговара на њих пуном реченицом - тематски повезује речи и реченице у логичан текст - усмено описује предмете из непосредног окружења -преприча текстове - прича према слици / сликама	-одабира праву реч и служи се новом лексиком у свакодневном говору -саслуша питања говорника и одговара на њих пуном реченицом - тематски повезује речи и реченице у логичан текст - усмено описује предмете из непосредног окружења -препричава текстове - прича према слици / сликама	новом лексиком у свакодневном говору -саслуша питања говорника и одговара на њих пуном реченицом - тематски повеже речи и реченице у логичан текст -усмено опише предмете из непосредног окружења -преприча текстове - прича према слици / сликама	новом лексиком у свакодневном говору -саслуша питања говорника и одговара на њих пуном реченицом - тематски повеже речи и реченице у логичан текст -усмено опише предмете из непосредног окружења -преприча текстове - прича према слици / сликама
Књижевност (разумевање говора)	–разликује песму, бајку и драмски текст - препознаје главне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине -учи напамет краће текстове - учествује у сценском приказу неког текста -слуша поруку, разуме је и парафразира	–разликује песму, бајку и драмски текст -препознаје главне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине -учи напамет краће текстове -учествује у сценском приказу неког текста -слуша поруку, разуме је и парафразира	-разликује песму, бајку и драмски текст -препозна главне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине -научи напамет краће текстове - учествује у сценском приказу неког текста -послуша поруку, разуме је и парафразира	-разликује песму, бајку и драмски текст -препозна главне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине -научи напамет краће текстове - учествује у сценском приказу неког текста -послуша поруку, разуме је и парафразира
Елементи националне културе (културна баштина и традиција, историја, музичко и ликовна стваралаштво, религија)	– препозна елементе и вредности традиционалне културне баштине; – препозна карактеристике дечије народне ношње	– препознаје елементе и вредности традиционалне културне баштине; – препознаје карактеристике дечије народне ношње	- препозна елементе и вредности традиционалне културне баштине; – препозна карактеристике дечије народне ношње	-препозна елементе и вредности традиционалне културне баштине; -препозна карактеристике дечије народне ношње

	Подунавских Немаца; – препозна сличности и разлике између дечије народне ношње Подунавских Немаца и Срба; – препозна традиционалне немачке празнике (<i>Божих, Св. Никола, Св. Мартин, Ускрс</i>); -увиди како се прославља Карневал (Пето годишње доба) – уочи сличности и разлике у обележавању Карневала-Поклада у Србији и код Подунавских Немаца — уочава сличности и разлике у обележавању обичаја код Срба и Подунавских Немаца; – наведе нека од националних јела Подунавских Немаца; – одигра један народни плес Подунавских Немаца; –исприча део или целу радњу неке дечије представе или филма за децу; – наведе јела која су део гастрономије како Подунавских Немаца тако и Срба; – пева народне и дечије песме које се односе на празнике, годишња доба и свакодневни	Подунавских Немаца; – препознаје сличности и разлике између дечије народне ношње Подунавских Немаца и Срба; – препознаје традиционалне немачке празнике (<i>Божих, Св. Никола, Св. Мартин и Ускрс</i>); -увиђа како се прославља Карневал (Пето годишње доба) - увиђа сличности и разлике у обележавању Карневала-Поклада у Србији и код Подунавских Немаца – уочава сличности и разлике у обележавању обичаја код Срба и Подунавских Немаца; – наводи нека од националних јела Подунавских Немаца; – уме да одигра један народни плес Подунавских Немаца; – прича део или целу радњу неке дечије представе или филма за децу – наводи јела која су део гастрономије како Подунавских Немаца тако и Срба; – пева народне и дечије песме	Подунавских Немаца; – препозна сличности и разлике између дечије народне ношње Подунавских Немаца и Срба; - препозна традиционалне немачке празнике (<i>Божих, Св. Никола, Св. Мартин и Ускрс</i>); -увиди како се прославља Карневал (Пето годишње доба) -увиди сличности и разлике у обележавању Карневала-Поклада у Србији и код Подунавских Немаца – уочи сличности и разлике у обележавању обичаја код Срба и Подунавских Немаца; – наведе нека од националних јела Подунавских Немаца; – одигра један народни плес Подунавских Немаца; –исприча део или целу радњу неке дечије представе или филма за децу - наведе јела која су део гастрономије како Подунавских Немаца тако и Срба; - пева народне и дечије песме које се односе на празнике, свакодневни живот или	Подунавских Немаца; — препозна сличности и разлике између дечије народне ношње Подунавских Немаца и Срба; -препозна традиционалне немачке празнике (<i>Божих, Св. Никола, Св. Мартин и Ускрс</i>); -увиди како се прославља Карневал (Пето годишње доба) - увиди сличности и разлике у обележавању Карневала-Поклада у Србији и код Подунавских Немаца – уочи сличности и разлике у обележавању обичаја код Срба и Подунавских Немаца; – наведе нека од националних јела Подунавских Немаца; - одигра један народни плес Подунавских Немаца; –исприча део или целу радњу неке дечије представе или филма за децу - наведе јела која су део гастрономије како Подунавских Немаца тако и Срба; - пева народне и дечије песме које се односе на празнике, свакодневни живот или

	живот – илуструје саслушан текст; – различитим техникама изрази своју креативност	које се односе на празнике, годишња доба и свакодневни живот – илуструје саслушан текст; – различитим техникама изражава своју креативност на различите теме.	које се односе на празнике, годишња доба и свакодневни живот – илуструје саслушан текст; – различитим техникама изрази своју креативност на различите теме.	годишња доба; — илуструје саслушан текст; – различитим техникама изрази своју креативност на различите теме.
Степен активности и ангажовања ученика		-ученик своје обавезе извршава ретко или делимично -ученик поседује мало знања и показује незаинтересованост да прикупља нове информације - ретко учествује у размени идеја - минимално учествује у играма, приказима и радионицама, нерадо и ретко сарађује са осталим члановима групе -ретко има потребан прибор за рад -уз адекватну подршку наставника разуме неколицину речи путем слушања или читања.	-ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће -повремено има проблеме у комуникацији, али их самостално решава - обавезе извршава уз подсећање и опомињање -ученик поседује извесна знања и повремено учествује у размени идеја -ретко се самостално одважава да користи усвојене језичке конструкције, али поседује одређен вокабулар из обрађених тема -пева песмице, рецитије брзалице уз подршку и пратећи инструкције - скоро увек има потребан прибор за рад -у стању је да уз мање потешкоћа разуме језик путем слушања	-ученик сарађује са свим члановима групе, уважава туђе потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, обавезе извршава тачно и на време. - поседује знања, показује радозналост и заинтересованост, подстиче размену идеја - у потпуности је мотивисан и заинтересован за наставни садржај -учествује у радионицама, повезује усвојена културолошка и језичка знања страног језика са оним из матерњег језика. -пева песмице, рецитије брзалице, репродукује једноставне језичке конструкције -у стању је да без потешкоћа разуме језик путем слушања

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ

ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности

	учешће у активностима нити ангажовање.	– показује мањи степен активности и ангажовања.	проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. чита са разумевањем различите текстове;
2. опише свој доживљај прочитаних књижевних дела;
3. изнесе своје мишљење о тексту;
4. разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст;
5. одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту;
6. именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;
7. уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима);
8. разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност;

9. разуме идеје књижевног дела;
10. уочи основне одлике народне бајке;
11. разликује народну од ауторске бајке;
12. представи главне особине јунака;
13. очи основне одлике народне епске песме;
14. уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу;
15. разликује опис од приповедања у књижевном делу;
16. покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту;
17. уочи хумор у књижевном делу;
18. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;
19. изражајно рецитије песму и чита прозни текст;
20. изводи драмске текстове;
21. разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима;
22. одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола;
23. примењује основна правописна правила;
24. јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо;
25. споји више реченица у краћу и дужу целину;
26. препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин;
27. извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости;
28. варира језички израз;
29. попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;
30. разликује формални од неформалног говора (комуникације);
31. учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.

****)**уноси се **само редни број прописаног исхода** (образац број 3в и ђачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оцене из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

Тема/област	Исходи	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		СТАНДАРДИ	СТАНДАРДИ
Језичка култура - ГОВОРНА КУЛТУРА	24. јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; 25. споји више реченица у краћу и дужу целину; 26. препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; 27. извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; 30. разликује формални од неформалног говора (комуникације); 31. учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.	1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“	1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља
Језичка култура - ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ	1. чита са разумевањем различите текстове; 2. опише свој доживљај прочитаних књижевних дела;	1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста 1CJ.1.2.2. одговара на	1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза,

	3. изнесе своје мишљење о тексту; 4. разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; 5. одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; 6. именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; 7. уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); 8. разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност; 9. разуме идеје књижевног дела; 10. уочи основне одлике народне бајке; 11. разликује народну од ауторске бајке; 12. представи главне особине јунака; 13. очи основне одлике народне епске песме; 14. уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу; 15. разликује опис од приповедања у књижевном делу; 16. покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; 17. уочи хумор у књижевном	једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате	место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену

	делу; 18. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; 19. изражајно рецитује песму и чита прозни текст; 20. изводи драмске текстове; 21. разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; 22. одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; 30. разликује формални од неформалног говора (комуникације); 31. учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника		
Језичка култура - ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ	23. примењује основна правописна правила; 25. споји више реченица у краћу и дужу целину; 29. попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;	1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре	1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при

		1CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)	набрајању 1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима
Језик - ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА	22. одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; 23. примењује основна правописна правила; 24. јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; 25. споји више реченица у краћу и дужу целину; 29. попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке; 30. разликује формални од	1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур) 1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) препознаје антонимију 1CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се	1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго

	неформалног говора (комуникације);	употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)	
КЊИЖЕВНОСТ	1. чита са разумевањем различите текстове; 2. опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; 3. изнесе своје мишљење о тексту; 4. разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; 5. одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; 6. именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;	1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту	1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту

Тема/област	Исходи	Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		СТАНДАРДИ	СТАНДАРДИ
Језичка култура - ГОВОРНА КУЛТУРА	2. опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; 26. препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; 27. извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; 28. варира језички израз;	1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације	1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање 1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју 1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став

	31. учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника		
Језичка култура - ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ	1. чита са разумевањем различите текстове; 2. опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; 3. изнесе своје мишљење о тексту; 4. разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; 5. одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; 6. именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; 7. уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); 8. разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност; 9. разуме идеје књижевног дела; 10. уочи основне одлике народне бајке; 11. разликује народну од ауторске бајке; 12. представи главне особине јунака;	1CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту 1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни 1CJ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације	1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ) 1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају) 1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст 1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) 1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за

	13. очи основне одлике народне епске песме; 14. уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу; 15. разликује опис од приповедања у књижевном делу; 16. покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; 17. уочи хумор у књижевном делу; 18. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; 19. изражајно рецитује песму и чита прозни текст; 20. изводи драмске текстове; 21. разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; 22. одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; 23. примењује основна правописна правила; 24. јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; 25. споји више реченица у краћу и дужу целину; 26. препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; 27. извештава о догађајима		(познату) игру потпуно и сл.) 1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)

	водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; 28. варира језички израз;		
Језичка култура - ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ	23. примењује основна правописна правила; 25. споји више реченица у краћу и дужу целину; 29. попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;	1CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1CJ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синониме (нпр. да избегне понављање) 1CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке) 1CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење) 1CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира	1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1CJ.3.3.6. издаја пасусе
Језик - ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА	21. разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; 22. одреди основне граматичке	1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат 1CJ.2.4.6. одређује врсте	1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне,

	категорије именица, придева и глагола; 23. примењује основна правописна правила; 24. јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; 25. споји више реченица у краћу и дужу целину; 29. попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке; 30. разликује формални од неформалног говора (комуникације); 31. учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.	реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију 1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава	присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1CJ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени 1CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу
КЊИЖЕВНОСТ	4. разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; 5. одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; 6. именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; 7. уочи основне одлике лирске	1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога 1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту	1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

	песме (стих, строфа и рима); 8. разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност; 9. разуме идеје књижевног дела; 10. уочи основне одлике народне бајке; 11. разликује народну од ауторске бајке; 12. представи главне особине јунака; 13. очи основне одлике народне епске песме; 14. уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу; 15. разликује опис од приповедања у књижевном делу; 16. покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; 17. уочи хумор у књижевном делу; 18. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; 19. изражајно рецитије песму и чита прозни текст; 20. изводи драмске текстове; 21. разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима;		

СРПАКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

- 1.разуме и усвоји предвиђени лексички фонд;
- 2.разуме и користи лексичке контрукције усвојене у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;3.-искаже радњу у прошлости;
- 4.искаже радњу у будућности(Б);
- 5.искаже молбу, захтев и налог(Б);
6. састави реченице са неправим објектом(Б);
- 7.разуме кратке песме и одабране одломке прошних текстова, по потреби адаптиране,
- 8.напамет казује кратке песме и краће литерарне форме;
- 9.уочи мелодију речи које се римују;
- 10.илуструје текст који му је прочитан истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава);
- 11.издвоји главни догађај у књижевном тексту;
12. разуме полако и јасно изговорена питања и информације о садашњим и прошлим догађајима;
- 13.чита наглас линеарне и нелинеарне текстове;
14. саставља и пише кратке форме штампаним и писаним словима писмом које је блиско његовом матерњем језику(ћирилица или латиница) поштујући ортографску норму(А и Б);
- 15.опише једноставним исказима карактеристичне особине књижевног јунака(Б)

Тема/област	Исходи	Основни ниво(2) (стандарди)	Средњи ниво(3) (стандарди)	Средњи ниво(4) (стандарди)	Напредни ниво(5) (стандарди)
ЈЕЗИК	1. разуме и усвоји предвиђени лексички фонд; 2. разуме и користи лексичке контрукције усвојене у претходним разредима и	СН.1.1.1. Активно користи лексички фонд од 500 до 700 речи , именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи9 именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи9 именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им	СН.3.1.1. Влада језиком и књижевнојезичком нормом на нивоу изворног говорника, у складу са узрастом; активно користи

	проширује их новим језичким садржајима; 3. искаже радњу у прошлости; 4. искаже радњу у будућности(Б); 5. искаже молбу, захтев и налог(Б); 6. састави реченице са неправим објектом(Б);	особине. СН.1.1.3. Разуме садашњост, прошлост и будућност исказане основним значењима презента, перфекта, односно футура I; препознаје лица у тим глаголским облицима; разуме значење императива у типичним свакодневним примерима. СН.1.1.4. Разликује облике номинатива једине и множине фреквентних заједничких именица које имају правилне (системске) облике множине; препознаје граматички род и број код фреквентних именица које имају правилан облик множине и код придева који с њима конгруирају.	и особине.	типичне активности, стања и особине.СН.2.1.2. Саставља реченице користећи одредбе за место и време; разуме одредбе за начин и узрок; користи сложени предикат са модалним глаголима; служи се најфреквентнијим облицима императива.	око 1.200 речи.

КЊИЖЕВНОСТ	7. разуме кратке песме и одабране одломке прошних текстова, по потреби адаптиране, 8. напамет казује кратке песме и краће литерарне форме; 9. уочи мелодију речи које се римују; 10. илуструје текст који му је прочитан истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава); 11. издвоји главни догађај у књижевном тексту; 12. опише једноставним исказима карактеристичне особине књижевног јунака(Б);	СН.1.3.1. Разуме суштину кратке изговорене информације и основна питања која се односе на њега самог, предмете, особе из његовог окружења, њихове активности, стања и особине, изговорена спорим темпом, јасно и разговетно; разуме основне усмене налоге у вези са свакодневним и школским активностима.	СН.2.2.1. Разуме кратак једноставан књижевноуметнички текст; разуме питања о прочитаном тексту (која започињу са ко, шта, где, када и како) и формулише једноставне одговоре.	СН.2.2.1. Разуме кратак једноставан књижевноуметнички текст; разуме питања о прочитаном тексту (која започињу са ко, шта, где, када и како) и формулише једноставне одговоре.	СН.3.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова књижевности за децу користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика и познаје одговарајућу терминологију. СН.3.2.2. Разликује приповедање од описивања и дијалога; народну песму од ауторске песме; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	13. разуме полако и јасно изговорена питања и информације о садашњим и прошлим догађајима; 14. чита наглас линеарне и нелинеарне текстове;	СН.1.3.3. Поставља основна питања у вези са особама, предметима и појавама из свог окружења и одговара на таква питања; учествује у	СН.2.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим темпом, разговетно и јасно, које се односе на свакодневне животне активности и потребе;	СН.2.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим темпом, разговетно и јасно, које се односе на свакодневне	СН.3.3.1. Разуме и интерпретира текст који слуша или чита, а који је у складу са узрастом. СН.3.3.2. Саставља

	15.пише кратке форме штампаним и писаним словима писмом које је блиско његовом матерњем језику(ћирилица или латиница) поштујући ортографску норму;	минималном дијалогу.	разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. СН.2.3.2. Једноставним језичким изразом исказује информације о себи, људима око себе и свакодневним потребама и плановима; започиње и води краћи разговор о познатој и блиској теми (користећи се одговарајућим формама учтивости). СН.2.3.3. Артикулише гласове српског језика уз могућу слабију интерференцију. Чита наглас краћи писани познати текст водећи рачуна о интонацији реченице. СН.2.3.4. Разуме текст који садржи познате граматичке структуре и лексику.	животне активности и потребе; разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. СН.2.3.2. Једноставним језичким изразом исказује информације о себи, људима око себе и свакодневним потребама и плановима; започиње и води краћи разговор о познатој и блиској теми (користећи се одговарајућим формама учтивости). СН.2.3.3. Артикулише гласове српског језика уз могућу слабију интерференцију. Чита наглас краћи писани познати текст водећи	говорени или писани наративни, описни или експозиторни текст поштујући ортоепску норму; употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише речцу ли и речцу не.

				рачуна о интонацији реченице. СН.2.3.4. Разуме текст који садржи познате граматичке структуре и лексику. СН.2.3.5. Пише краћи текст ћирилицом и латиницом.	

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене	– знања која је остварио нису ни на	– знања која је остварио су на нивоу репродукције,	– у довољној мери показује способност	– у великој мери показује способност	– у потпуности показује способност

из правилника *)	нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

AMAGYARNYELVÉSIRODALOMKIMENETSZINTJEI:

NYELVI ISMERETEK (Nyelvtan, helyesírás és nyelvhelyesség)	IRODALMI ISMERETEK	NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA
1.A szövegben megjelenő felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokban felismeri a beszélő szándékát 2.Helyesen használja a rokon értelműszavakat,atöbbjelentésű, azonos alakú szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat 3.Megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket és történéseket 4.Az igeidőket helyesen használja beszédben és írásban 5.Az igekötőket szerepük és írásmódjuktekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket 6.A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi. Többes számú főneveket alkot. 7.A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti:	15.Ismeri és felismeri a szövegés a könyvrészeit, szerkezetiegyeségeit 16.elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat, 17.felismeri a szövegátvitt értelmét 18.felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét 19.meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát 20.képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva 21.felismeri a szövegben belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket 22.véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást 23.különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlés mód között, felismeri a párbeszédet	Beszéd 29.a mondanivalóját logikusan fejti ki 30.képes a szóbeli szövegalkotásra, az alap-, valamint a járulékos információk elkülönítésére 31.képes korának megfelelően rövid, tömör szöveg elmondására 32.beszédmódját a kommunikációs szituációnak megfelelően alkalmazza 33.ügyel a szövegszerkesztésre, a szerkezeti egységekre 34.történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján, betartva az időrendi sorrendet 35.képes az önálló szóbeli szövegalkotásra vázlat

személyneveket, állatneveket, földrajzi neveket, intézmények nevét, márkaneveket, címeket. Helyesírásukat elsajátítja 8.A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban 9.A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben 10.A mondatvégi írásjeleket helyesen használja az egyszerű mondatok végén 11.A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében 12.A hosszú hangokat jelöli a melléknevek végén 13.Megkülönbözteti a főnév -t	24.megkülönbözteti a prózát és a verset 25.felismeri a verssort, a versszakot és a rímet 26.megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés) 27.képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.) 28.meghatározza a következő népi- kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték	alapján (tömörítve vagy részletezve), vagy vázlet nélkül 36.egyszerűen és érthetően tudja kifejezni gondolatait, önálló ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról 37.képes közös terv alapján adott témáról, tárgyról, az olvasmányok (narratív és infoematív) tartalmáról rövid szóbeli közlésre 38.képes szóbeli leírást adni a közvetlen környezetében található tárgyokról, növényekről, állatokról 39.közlését képes egyéni módon kezdeni és befejezni 40.kerüli a szóismétlést 41.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 42.kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget 43.rövid jelenetekben szerepel Befogadás

toldalékát (ragját) és a múlt idő jelét. 14. Ajhangot pontosan jelöli a tanult szófajok körében.		44. figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és nem szakítja félbe 45. megérti és értelmezi az üzenetet 46. megérti a felolvasott ismeretterjesztő szöveget 47. átéli az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során és néma olvasáskor Írás 48. nehézség nélkül használja az írott betűket 49. képes vázlatot írni, és a vázlat alapján gondolatait rendezni 50. címet tud adni megadott témához 51. tudja, hogy írásának a címről kell szólnia, és a mondanivalót időrendben kell közölnie 52. fogalmazásának (gondolatsorának) minden lényeges elemét kell tartalmaznia

		53.képes üdvözlések,meghívók képeslapok megírására 54.képes önálló szövegek precíz tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására 55.képes egy adott téma kifejtésére, ügyel a logikus szövegszerkesztésre és a részletek kellő kidolgozására 56.korának megfelelő szókinccsel rendelkezik, kerüli a szóismétlést, használja a rokon értelmű szavakat 57.képes saját szövegeinek javítására(kijavítja a a nyelvi és helyesírási hibákat, kritikus szemléletmóddal közelít írásához)

RÉSZTERÜLETEK	KIMENETSZINTEK	Alapszint - elégséges (2)	Középszint - jó (3)
		Pontszámok: 21%-40%	Pontszámok: 41%-60%
		Szabványok	Szabványok
1. NYELVI ISMERETE K	1.A szövegben megjelenő felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokban felismeri a	MNY.1.1.3. Felismeri ésmegnevezi mondatfajtákatabeszélő szándékaszerint (kijelentő, kérdő, felkiáltó, felszólító, óhajtó).	MNY.2.1.2. Felismeri ésmegnevezi azegyszerű szavakat és az összetettségű szavakat. Azszófajokközül felismeri ésmegnevezi azige, főnév (köznév és tulajdonnév), melléknév, számnév (tő-, sorszám- és törtszámnév),

(Nyelvtan, helyesírás és nyelvhelyesség)	beszélő szándékát 2.Helyesen használja a rokon értelműszavakat,atöbbjelentésű, azonos alakú szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat 3.Megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket és történeteket 4.Az igeidőket helyesen használja beszédben és írásban 5.Az igekötőket szerepük és írásmódjuktekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket 6.A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi. Többes számú főneveket alkot. 7.A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti: személyneveket, állatneveket, földrajzi neveket, intézmények nevét, márkaneveket, címeket. Helyesírásukatelsajátítja 8.A melléknév szerepét felismeria nyelvhasználatban 9.A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben 10.A mondatvégi írásjeleket helyesen használja az egyszerű mondatok végén	Mondatelemzéskorfelismeriakövetkező mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy MNY.1.1.4. Jelentésaniszempontbólfelismeriaz egyjelentésű és többjelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja az olvasmányai b an fellelhető és aminden napikommunikációshely zetekben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket. Megtudja különböztetni a különféle kommunikációs célokat és helyzeteket, és a (hivatalos vagy kötetlen) közlési szándékna k megfelelő szókincset használja.	(határozott) névelők, a személyes névmás, a z igekötő és névutó általános jellemzőit. Felismeria cselekvést és történetjelentő igéket, a z igemódokat, a helyesigeragozást. Letudja választani a t oldalek okat a szótóról. MNY.2.1.3. Felismeri és megnevezi a mondatfajták a beszélő szándéka és logikai minőségük szerint. Képes egyszerűbb mondatok elemzésére. Mondatelemzéskor felismeria következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó).

	11.A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében 12.A hosszú hangokat jelöli a melléknevek végén 13.Megkülönbözteti a főnév -t toldalékát (ragját) és a múlt idő jelét. 14.Ajhangot pontosan jelöli a tanult szófajakkörében		
2. IRODALMI ISMERETE K	15.Ismeri és felismeri a szöveg és a könyvrészek, szerkezeti egységeit 16.elkülönbözteti a lényeges és kevésbé lényeges információkat, 17.felismeri a szöveg átvitt értelmét 18.felismeri a szövegben a cselekmény mozzanatait és azok összefüggéseit és az	MNY.1.2.3. Felismeri és értelmezi a tanterv által kötelezően előírt egyszerű szövegek konfliktushelyzeit, a hősök jellemvonásait, s velük kapcsolatban megállapít, véleményt formál.	MNY.2.2.2. Az iskolai tanterv által kötelezően előírt irodalmi művekben a szövegrészletek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemeket (lira, epika, dráma) és a műfajokat. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: mese, állatmese, monda, elbeszélés, dal, napló stb. Felismeri és megnevezi a következő népi- és irodalmi műfajokat: mondóka, közmondás, szólás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.

	eseménymozzanatokidőrendjét 19.meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát 20.képesaszereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezés éreazadottszövegre hivatkozva 21.felismeri a szövegben belüli ok- okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket 22.véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció- válogatást 23.különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között, felismeri a párbeszédet 24.megkülönbözteti a prózát és a verset 25.felismeri a verssort, a versszakot és a rímet 26.megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerep ét (hasonlat, megszemélyesítés) 27.képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.) 28.meghatározza a következő népi- kisépikai műfajokat:		

	mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték		
3. NYELV- ÉS KOMMUNI KÁCIÓS KULTÚRA	Beszéd 29.a mondanivalóját logikusan fejti ki 30.képes a szóbeli szövegalkotásra, az alap-, valamint a járulékos információk elkülönítésére 31.képes korának megfelelően rövid, tömör szöveg elmondására 32.beszédmódját a kommunikációs szituációnak megfelelően alkalmazza 33.ügyel a szövegszerkesztésre, a szerkezeti egységekre 34.történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján, betartva az időrendi sorrendet 35.képes az önálló szóbeli szövegalkotásra vázlat alapján(tömörítve vagy részletezve), vagy vázlat nélkül 36.egyszerűen és érthetően tudja kifejezni gondolatait, önálló ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról 37.képes közös terv alapján adott rémáról, tárgyról, az	MNY.1.3.2. Egyszerű szerkezetű szóbeli vagy írásbeli szövegeket tud alkotni (a célközönség összetételét szem előtt tartva). Képes egyszerű szöveget alkotni szóban vagy írásban, amelyben valamely irodalmi élményét írja le, vagy egy valós, hétköznapi, illetve képzeletbeli témát fejt ki. Képes üdvözlések (születésnap, karácsony, húsvét stb.), meghívók (évforduló, buli stb.) megírására. Rövid üzenetek írására képes (pl. hova távozott, hol van, miért késik, miért hiányzik stb.). MNY.1.3.4. Különböző céllal (pl. informálódás, tanulás, önfejlesztés, esztétikai élmény átélése, szórakozás) képes rövidebb, egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. ismeretterjesztő szövegeket) olvasni és saját szavaival elmondani. Képes az olvasási alapstratégiákat alkalmazni (pl. hangos olvasás, néma olvasás, képes a szöveget vagy a szöveg nem lineáris elemeit átfutni lineáris és nem lineáris szövegekre egyaránt).	MNY.2.3.1. Megtudja fogalmazni véleményét, és igényes nyelvhasználatra törekszik nyilvános beszédhelyzetben képes kifejteni gondolatait. A mondatfonetika és eszközök köztisztában van ahangsúly, a hangsúlyt és az ünetszerepével, skifejezően olvas vagy ad elő egyszerűbb szépirodalmi szövegeket. Képes hosszabb, de egyszerű, nem szépirodalmi szöveg tömörített vagy nem tömörített összefoglalására, elmondására. Képes figyelemmel követni és megérteni anyelvet, az irodalom vagy valamely egyéb művelődési terület tárgy köréből tartott közepesen nehéz előadásokat, tud rövid jegyzeteket készíteni. A vitában kulturált módon vesz részt, érvel. MNY.2.3.2. Nehézség nélkül használja az írott betűket. A feladott témával összhangban közepesen bonyolultabb szóbeli vagy írásbeli szövegeket tud alkotni a leírás, az elbeszélés és a kifejtés eszközeit alkalmazva. Egyszerűbb irodalmi művek értelmezésekor képes írásban vagy élő szóban koherens szöveget létrehozni. Képes önálló szövegek tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására. Ismeri az udvariasság megszólításformáit. Közlését képes egyénimódon kezdeni és befejezni.

	olvasmányok (narratív és infoematív) tartalmáról rövid szóbeli közlésre 38.képes szóbeli leírást adni a közvetlen környezetében található tárgyakról, növényekről, állatokról 39.közlését képes egyéni módon kezdeni és befejezni 40.kerüli a szóismétlést 41.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 42.kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget 43.rövid jelenetekben szerepel Befogadás 44.figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és nem szakítja félbe 45.meghaééogatja, megérti és értelmezi az üzenetet 46.megérti a felolvasott ismeretterjesztő szöveget 47.átéli az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során és néma olvasáskor Írás		

	48.nehézség nélkül használja az írott betűket 49.képes vázlatot írni, és a vázlat alapján gondolatait rendezni 50.címet tud adni megadott témához 51.tudja, hogy írásának a címről kell szólnia, és a mondanivalót időrendben kell közölnie 52.fogalmazásának (gondolatsorának) minden lényeges elemet kell tartalmaznia 53.képes üdvözlések, meghívók képeslapok megírására 54.képes önálló szövegek precíz tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására 55.képes egy adott téma kifejtésére, ügyel a logikus szövegszerkesztésre és a részletek kellő kidolgozására 56.korának megfelelő szókinccsel rendelkezik, kerüli a szóismétlést, használja a rokon értelmű szavakat 57.képes saját szövegeinek javítására(kijavítja a a nyelvi és helyesírási hibákat, kritikus szemléletmóddal közelít írásához)		

RÉSZTERÜLET EK	KIMENETSZINTEK	Középszint - jeles (4)	Haladó szint (5)
		Pontszámok: 61%-80%	Pontszámok: 81%-100%
		Szabványok	Szabványok
1. NYELVI ISMERETEK (Nyelvtan, helyesírás és nyelvhelyesség)	1.A szövegben megjelenő felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokban felismeri a beszélő szándékát 2.Helyesen használja a rokon értelműszavakat,atöbbjelentésű, azonos alakú szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat 3.Megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket és történéseket 4.Az igeidőket helyesen használja beszédben és írásban 5.Az igeekötőket szerepük és írásmódjuktekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket 6.A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi. Többes számú főneveket alkot. 7.A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti: személyneveket, állatneveket, földrajzi neveket, intézmények nevét, márkaneveket, címeket. Helyesírásukatelsajátítja 8.A melléknév szerepét felismeria	MNY.2.1.4. Jelentéstaniszempontból felismeria egyj elentésű, atöbbjelentésű ésarokon értelmű szavakat. Ismeri és helyesen használja aszépírodalmiműve kben, tömegkommunikációs eszközökben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket. Ismeri a leggyakrabban alkalmazott idegen szavak magyar megfelelőjét.	MNY.3.1.2. Alkalmazza a vesszőt és az idézőjelet. Különbséget tesz az ly és a j használata között. Helyesen írja és használja az -e kérdőszót. Felismeri és alkalmazza a szóelemző írásmóddal kapcsolatos helyesírási szabályokat a szavakban: hangváltozások, igeidők (időjelek, módjelek). Képes az igeről és igeekötőről tanult ismeretek használatára (személy, szám, idő, mód, ragozás). MNY.3.1.5. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja a szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegekben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat, kifejezéseket, frazémákat. Ismeri és helyesen használja az olvasmányjaiban és a mindennapi kommunikációs helyzetekben előforduló állandósult szókapcsolatokat, szólásokat, közmondásokat. A munkafüzeteiben, tankönyveiben levő új, ismeretlen szavakat, kifejezéseket önállóan tudja értelmezni a szövegkörnyezet

	nyelvhasználatban 9.A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben 10.A mondatvégi írásjeleket helyesen használja az egyszerű mondatok végén 11.A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében 12.A hosszú hangokat jelöli a melléknevek végén 13.Megkülönbözteti a főnév -t toldalékát (ragját) és a múlt idő jelét. 14.Ajhangot pontosan jelöli a tanult szófajakkörében		alapján. Képes a szöveg és a megfelelő stílusréteg összekapcsolására.
2. IRODALMI ISMERETEK	15.Ismeri és felismeri a szöveg és a könyvrészeit, szerkezeti egységeit 16.elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat, 17.felismeri a szöveg átvitt értelmét 18.felismeri a szövegben a cselekmény mozzanatainak összefüggéseit és az esemény mozzanatainak időrendjét	MNY.2.2.3. Megkülönbözteti a kronológiai elbeszélésmódot. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, valószerű és valószerűtlen elemek, konfliktus stb. Felismeri és megnevezi a hősök jellemét és a szereplők rendszerét, egymáshoz való viszonyát. Megnevezi a leírás formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. Felismeri a humort	MNY.3.2.2. Képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegrehivatkozva. Felismeri a szövegben belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket. Tudja, hogy a tanterv kívüli irodalmi műveket is ajánlani, és meg tudja indokolni a javaslatát. A művészeti befogadás során felfedezheti a irodalom és a társadalmi művészetek kapcsolatát,

	19.meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát 20.képes szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva 21.felismeri a szövegben belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket 22.véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást 23.különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között, felismeri a párbeszédet 24.megkülönbözteti a prózát és a verset 25.felismeri a verssort, a versszakot és a rímet 26.megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés) 27.képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.) 28.meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték	a szövegekben. Felismeri a refrént, hasonlatot, ellentétet, hangutánzást és hangulatfestést. Felismeri a verssort, a versszakot és a rímet. Változatos olvasási stratégiákat alkalmaz.	képesszerezések és különbségek megfogalmazására.
3. NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA	Beszéd 29.a mondanivalóját logikusan fejti ki 30.képes a szóbeli szövegalkotásra, az alap-, valamint a járulékos információk elkülönítésére	MNY.2.3.5. Eljut a közepesen hosszú, de nem bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes egy kiszemelt kérdéskör vagy eszméi szál alakulását nyomon követni	MNY.3.3.3. Következetesen alkalmazza a helyesírási szabályokat és alapelveket, amelyeket a kötelező iskolai tanterv előír.

	31.képes korának megfelelően rövid, tömör szöveg elmondására 32.beszédmódját a kommunikációs szituációnak megfelelően alkalmazza 33.ügyel a szövegszerkesztésre, a szerkezeti egységekre 34.történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján, betartva az időrendi sorrendet 35.képes az önálló szóbeli szövegalkotásra vázlat alapján (tömörítve vagy részletezve), vagy vázlat nélkül 36.egyszerűen és érthetően tudja kifejezni gondolatait, önálló ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról 37.képes közös terv alapján adott témáról, tárgyról, az olvasmányok (narratív és informatív) tartalmáról rövid szóbeli közlésre 38.képes szóbeli leírást adni a közvetlen környezetében található tárgyakról, növényekről, állatokról 39.közlését képes egyéni módon kezdeni és befejezni 40.kerüli a szóismétlést 41.az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe 42.kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget 43.rövid jelenetekben szerepel	a szövegben. Képes nyelviileg kifejtett (explicit) és nem kifejtett (implicit) információkat kiszűrni a (lineáris és nem lineáris) szövegből. Képes az alapinformációk és eszmék összehasonlítására két vagy több szövegben.	Képes olyan szövegeket létrehozni, amelyekben a téma, a kompozíció, a tartalom és a stílus megfelelnek a feladatnak, az szövegrendeltetésének és acímzettnek (célközönségnek). Levelet ír, és különféle (amindennapi életbensűrűnélőforduló) formanyomtatványokat, űrlapokat tölt ki. Ismeri az e-dokumentumok létrehozásához szükséges szabályrendszer alapvető elemeit.

	Befogadás 44.figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és nem szakítja félbe 45.meghaééogatja, megérti és értelmezi az üzenetet 46.megérti a felolvasott ismeretterjesztő szöveget 47.átéli az irodalmi szöveget a bemutató olcasás során és néma olvasáskor Írás 48.nehézség nélkül használja az írott betűket 49.képes vázlatot írni, és a vázlat alapján gondolatait rendezni 50.címet tud adni megadott témához 51.tudja, hogy írásának a címről kell szólnia, és a mondanivalót időrendben kell közölnie 52.fogalmazásának (gondolatsorának) minden lényeges elemet kell tartalmaznia 53.képes üdvözletek,meghívók képeslapok megírására 54.képes önálló szövegek precíz tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására 55.képes egy adott téma kifejtésére, ügyel a logikus szövegszerkesztésre és a részletek kellő kidolgozására 56.korának megfelelő szókinccsel		

	rendelkezik, kerüli a szóismétlést, használja a rokon értelmű szavakat 57.képes saját szövegeinek javítására(kijavítja a a nyelvi és helyesírási hibákat, kritikus szemléletmóddal közelít írásához)		

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	∅	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	∅	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене	– знања која је остварио нису ни на	– знања која је остварио су на нивоу репродукције,	– у довољној мери показује способност	– у великој мери показује способност	– у потпуности показује способност

из правилника *)	нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. поздрави и отпоздрави, примењујући једноставна језичка средства;
2. представи себе и другог;
3. разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих;
4. разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих;
5. саопшти једноставна упутства и налоге;
6. разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега;
7. упути позив на заједничку активност;
8. разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих;
9. упути кратке и једноставне молбе;
10. искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;
11. разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих;
12. упути једноставне честитке;
13. разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника;
14. препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења;
15. разуме једноставне описе бића, предмета и места;
16. опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;
17. разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;
18. изрази основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима;
19. разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих;
20. тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору;
21. разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време;
22. разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;
23. тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;
24. разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;
25. тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;
26. разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости;
27. размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;
28. опише радње и способности користећи једноставна језичка средства;
29. разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.

Тема/		Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)

област	Исходи**)	стандарди	стандарди
53. Разумевање говораи писаног текста	- разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и	ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење. ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате / блиске теме. ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим / блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике. ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне	ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2–3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања. ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама. ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2–3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба

	реагује на њих; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине. - разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника; - разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости;	информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.) ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе. ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе.	(нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћена визуелним елементима. ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама.
Усмено изражавање	-поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; -представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге;	ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације,	ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи

	- упути позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; -изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; -тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка	захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.) ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе. ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства. ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и	одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства изпрошлости користећи једноставна језичка средства. ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2–3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање. ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење. .

	средства;	недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства. ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења	
Писано изражавање	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упуту позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава	ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима. ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита. ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама. ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.	ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима. ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања. ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина). ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних

	допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка средства;		правила. ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције.

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање говора и писаног текста	- разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих;	ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике	ПСТ.3.1.1. Разуме дуже низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања. ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

	- разуме једноставне описе бића, предмета и места; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине. - разуме и, примењујући	ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике. ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење	ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монологских излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку. ПСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама. ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фраза и израза сложенијих разговарних текстова савремене музике. ПСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и може да издвоји већину релевантних информација у порукама, писмима и мејловима

	једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника; - разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости;	о блиским темама. ПСТ.3.1.7. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.) ПСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и главне информације различитих врста текстова са интернета или других писаних медија који су у складу са узрастом и интересовањима ученика. ПСТ.3.1.9. Разуме главне идеје, поруке и специфичне информацијеадаптираних верзија белетристике за младе. ПСТ.3.1.10. На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција. ПСТ.3.1.11. Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења.

			ПСТ.3.1.12. Разуме општи смисао и већину фраза и израза у текстовима из савремене музике. ПСТ.3.1.13. Разуме смисао једноставних рекламних порука. ПСТ.3.1.14. Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницама. ПСТ.3.1.15. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикана, информатора и сл.
Усмено изражавање	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; -представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упути позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; -изрази основне потребе, осете	ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама. ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве. ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима	ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност. ПСТ.3.1.17. Учествоје у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у

	и осећања кратким и једноставним језичким средствима; -тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка средства;		вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, узевентуалну помоћ и понављање. ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљења. ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима. ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу. ПСТ.3.1.21. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл. ПСТ.3.1.22. Резимира текст којислуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка

			средства која се у њему појављују. ПСТ.3.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима. ПСТ.3.1.30. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и интересовањима. ПСТ.3.1.31. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама. ПСТ.3.1.32. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица

Писано изражавање	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упути позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим	ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу. ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику. ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.	ПСТ.3.1.23. Пише обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме. ПСТ.3.1.24. Пише краће текстове од неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота). ПСТ.3.1.25. Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику. ПСТ.3.1.26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме. ПСТ.3.1.27.

	способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка средства;		Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују. ПСТ.3.1.28. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл. ПСТ.3.2.2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује фреквентна правописна правила. ПСТ.3.2.3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога. ПСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

МАТЕМАТИКА

Исходи:

1. прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој;
2. прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000);
3. изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000);
4. подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат;
5. процени вредност израза са једном рачунском операцијом;
6. израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције;
7. одреди десетице и стотине најближе датом броју;
8. реши једначину са једном рачунском операцијом;
9. одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем;
10. реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину;
11. уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$);
12. упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким именицима;
13. резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом;
14. уочи и рече и опише правило настанка бројевног низа;
15. чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);
16. црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат;
17. конструише троугао и круг;
18. именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга;
19. разликује врсте углова и троуглова;
20. одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца;
21. опише особине правоугаоника и квадрата;
22. преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства;
23. користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;
24. чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена;
25. упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време);
26. измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом);
27. примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.

Примењени **исходи из 2. разреда** на почетку наставне године:

- a. сабира и одузима бројеве до 100;
- b. множи и дели до 100;
- c. решава математичке изразе и текстуалне задатке;
- d. разликује линије и геометријске фигуре;
- e. црта геометријске фигуре у квадратној мрежи;
- f. рачуна обим геометријских фигура надовезивањем дужи;
- g. примењује знања из подударности и симетрије;
- h. користи јединице мере за време.

****)**уноси се **само редни број прописаног исхода** (образац број 3в и ћачка књижица 10ђ), а у есДневник и на рад ученика се пише комбинација исхода са описом оценом из Правилника о оцењивању (из прве табеле).

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
Понављање градива другог разреда	a. сабира и одузима бројеве до 100; b. множи и дели до 100; c. решава математичке изразе и текстуалне задатке; d. разликује линије и геометријске фигуре; e. црта геометријске фигуре у квадратној мрежи; f. рачуна обим геометријских фигура надовезивањем дужи; g. примењује знања из подударности и симетрије;	1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног изрази са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао,	... 1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност изрази 1МА.2.1.4. рачуна вредност изрази са највише две операције

	h. користи јединице мере за време.	правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме	
Бројеви до хиљаду (први део)	1. прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; 2. прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); 3. изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); 5. процени вредност израза са једном рачунском операцијом; 6. израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; 7. одреди десетице и стотине најближе датом броју; 8. реши једначину са једном рачунском операцијом; 9. одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; 10. реши проблемски задатак користећи бројевни израз или	1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој 1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде	... 1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем 1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза

	једначину; 14.учи и речима опише правило за настајање бројевног низа; 15.чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм).		
Геометрија (први део): праве и углови	16.црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; 18.именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; 19.разликује врсте углова и троуглова;	1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност)	... 1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе
Бројеви до хиљаду (други део)	3.изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); 4.подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; 10.реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину.	1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног изрази са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде	...1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност изрази 1МА.2.1.4. рачуна вредност изрази са највише две операције
Мерење и мере	13.резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; 24.чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине	1МА.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1МА.1.4.2. зна коју јединицу мере	... 1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1МА.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1МА.2.4.2. зна јединице за време

	течности и времена; 25.упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); 26.измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); 27.примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.	да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml) 1MA.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t) 1MA.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме	(секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1MA.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање 1MA.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање
Геометрија (други део): геометријске фигуре	18.именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; 19.разликује врсте углова и троуглова; 20.одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; 21.описе особине правоугаоника и квадрата; 22.преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; 23.користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање.	1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица	... 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама
Бројеви до хиљаду (трећи део): разломци	11.уочи делове целине и запише разломке облика m/n ($m \leq n \leq 10$); 12.упореди разломке облика m/n са једнаким именицима.	1MA.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак и препозна његов графички приказ 1MA.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине	... 1MA.2.3.1. уме да препозна разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10$, $a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова 1MA.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $\frac{1}{n}$ ($n \leq 10$)
Утврђивање	1.прочита, запише и упореди бројеве	1MA.1.1.1. зна да прочита и запише	... 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење

градива трећег разреда	прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; 2. прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); 3. изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); 4. подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; 5. процени вредност израза са једном рачунском операцијом; 6. израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; 7. одреди десетице и стотине најближе датом броју; 8. реши једначину са једном рачунском операцијом; 9. одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; 10. реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; 11. уочи делове целине и запише разломке облика m/n ($m \leq n \leq 10$); 12. упореди разломке облика m/n са једнаким имениоцима; 13. резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; 14. уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа;	дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој 1MA.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1MA.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде 1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1MA.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1MA.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак и препозна његов графички приказ 1MA.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине 1MA.1.4.2. зна коју јединицу мере да	дужине и њихове односе 1MA.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем 1MA.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1MA.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1MA.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1MA.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1MA.2.3.1. уме да препозна разломак a/b ($b \leq 10$, $a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова 1MA.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$) 1MA.2.4.2. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1MA.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање 1MA.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање

	15.чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм); 16.црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; 17.конструира троугао и круг; 18.именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; 19.разликује врсте углова и троуглова; 20.одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; 21.описује особине правоугаоника и квадрата; 22.преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; 23.користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; 24.чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; 25.упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); 26.измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); 27.примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.	употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml) 1MA.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t) 1MA.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме	

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Понављање градива другог разреда	i. сабира и одузима бројеве до 100; j. множи и дели до 100; k. решава математичке изразе и текстуалне задатке; l. разликује линије и геометријске фигуре; m. црта геометријске фигуре у квадратној мрежи; n. рачуна обим геометријских фигура надовезивањем дужи; o. примењује знања из подударности и симетрије; p. користи јединице мере за време.	...1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама	... 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени. 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми
Бројеви до хиљаду (први део)	1. прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; 2. прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); 3. изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); 5. процени вредност израза са једном рачунском операцијом; 6. израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; 7. одреди десетице и стотине најближе датом броју; 8. реши једначину са једном рачунском операцијом; 9. одреди и запише скуп решења	...1MA.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције 1MA.2.1.5. уме да решава једначине 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени 1MA.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом	... 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми

	неједначине са сабирањем и одузимањем; 10. реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; 14. уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; 15. чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм).		
Геометрија (први део): праве и углови	16. црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; 18. именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; 19. разликује врсте углова и троуглова;	... 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни	... 1MA.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника
Бројеви до хиљаду (други део)	3. изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); 4. подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; 10. реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину.	... 1MA.2.1.5. уме да решава једначине 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.	... 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми
Мерење и мере	13. резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; 24. чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; 25. упореди величине (дужина, маса,	... 1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним	... 1MA.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1MA.3.4.2. претвара јединице за

	запремина течности и време); 26.измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); 27.примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.	јединицама 1МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке 1МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање 1МА.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника 1МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе	мерење запремине течности
Геометрија (други део): геометријске фигуре	18.именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; 19.разликује врсте углова и троуглова; 20.одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; 21.опише особине правоугаоника и квадрата; 22.преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; 23.користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање.	... 1МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника	... 1МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама
Бројеви до хиљаду (трећи део): разломци	11.уочи делове целине и запише разломке облика m/n ($m \leq n \leq 10$); 12.упореди разломке облика m/n са једнаким имениоцима.	... 1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак	...1МА.3.3.2. зна да израчуна део неке целине и користи то у задацима
Утврђивање	1.прочита, запише и упореди бројеве	...1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с	... 1МА.3.1.1. уме да примени својства

градива трећег разреда	прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; 2. прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); 3. изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); 4. подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; 5. процени вредност израза са једном рачунском операцијом; 6. израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; 7. одреди десетице и стотине најближе датом броју; 8. реши једначину са једном рачунском операцијом; 9. одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; 10. реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; 11. уочи делове целине и запише разломке облика m/n ($m \leq n \leq 10$); 12. упореди разломке облика m/n са једнаким имениоцима; 13. резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; 14. уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа;	највише две операције 1MA.2.1.5. уме да решава једначине 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени 1MA.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом 1MA.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање 1MA.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника 1MA.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак 1MA.3.4.3. претвара јединице за мерење масе	природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени. 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1MA.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.3.3.2. зна да израчуна део неке целине и користи то у задацима 1MA.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1MA.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности

	15.чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм); 16.црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; 17.конструира троугао и круг; 18.именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; 19.разликује врсте углова и троуглова; 20.одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; 21.описује особине правоугаоника и квадрата; 22.преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; 23.користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; 24.чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; 25.упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); 26.измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); 27.примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.		

У 3. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области следећих стандарда:

1MA.1.4.1.

1MA.2.2.6.

1MA.2.4.1.

1MA.3.2.5.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Исходи :

1. идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају;
2. одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају;
3. илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају;
4. примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима;
5. повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи;
6. повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи;
7. примени правила безбедног понашања у саобраћају;
8. разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу;
9. повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха;
10. прочита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра;
11. прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране;
12. илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини;
13. примени поступке (мере) заштите од заразних болести;
14. се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења;
15. опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља;
16. идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије;

17. користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости;
18. прикупи и представи податке о прошлости породице и краја;
19. повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем;
20. доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом;
21. разликује природне и вештачке изворе светлости;
22. повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости;
23. повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора;
24. разликује повратне и неповратне промене материјала;
25. уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина;
26. одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу;
27. објасни како рециклажа помаже очувању природе;
28. изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком;
29. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
30. представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др);
31. повеже резултате рада са уложеним трудом.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		Број бодова 21%-40%	Број бодова 41%-60%
ПРИРОДА И ДРУШТВО МОГА КРАЈА	1. идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; 2. одреди положај задатог објекта у	1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици,	1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у

	односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; 3.илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; 4.примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; 5.повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи; 6.повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; 7.примени правила	школи и насељу 1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу	различитим друштвеним групама

	безбедног понашања у саобраћају; 29. сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30. представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и др); 31. повеже резултате рада са уложеним трудом.		
УСЛОВИ ЗА ЖИВОТ У МОМ КРАЈУ	11. прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране; 12. илуструје примерима одговоран и неодговоран	1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД.1.1.2. зна кои штацини живу и неживу природу 1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите	1ПД.2.3.1. зна сложеност својства воде и ваздуха: агрегатност, кретање 1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добро бити животиња и поступке којима се о њима штити

	однос човека према животној средини; 13.примени поступке (мере) заштите од заразних болести; 29.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30.представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и др); 31.повеже резултате рада са уложеним трудом.	1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља	
ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	14.се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; 15.опише пут	1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век 1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из	1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена 1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности 1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између

	којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; 16.идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; 17.користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; 18.прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; 29.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30.представи	прошлости 1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их	начина живота некад и сад

	результате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и др); 31. повеже резултате рада са уложеним трудом.		
КРЕТАЊЕ	19. повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; 20. доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; 21. разликује природне и вештачке изворе светлости; 22. повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора	1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља	1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела

	светлости; 23.повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора; 28.изведе једноставне огледе/експериме нте и повеже резултат са објашњењем/зак ључком; 29.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30.представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др); 31.повеже резултате рада са уложеним трудом.		

МАТЕРИЈА ЛИ	8.разликује чврсто, течност и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; 9.повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; 10.очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; 24.разликује повратне и неповратне промене материјала; 25.уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина; 26.одабере	1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха	1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала

	материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; 27.објасни како рециклажа помаже очувању природе; 28.изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; 29.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30.представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др);		

	31.повеже резултате рада са уложеним трудом.		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		Број бодова 61%-80%	Број бодова 81%-100%
ПРИРОДА И ДРУШТВО МОГА КРАЈА	1.идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; 2.одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; 3.илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; 4.примени правила друштвено прихватљивог понашања	1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно- географских фактора - рељефа, вода, климе - и делатности људи 1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности	1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

	поштујући права, обавезе и различитости међу људима; 5.повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи; 6.повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; 7.примени правила безбедног понашања у саобраћају; 29.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30.представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и		

	др); 31.повеже результате рада са уложеним трудом.		
УСЛОВИ ЗА ЖИВОТ У МОМ КРАЈУ	11.прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране; 12.илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; 13.примени поступке (мере) заштите од заразних болести; 29.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30.представи результате истраживања	1ПД.2.1.1. разумеповезаностживеинеживеприроденаочиглед нимпримерима 1ПД.2.1.3.примењујевишеструкекритеријумеклас ификацијеживихбића 1ПД.2.1.5. разумеповезаностусловаживотаиживихбићаустан ишту 1ПД.2.1.6. разумемеђусобнузависностживихбићауживотнојза једници	1ПД.3.3.1.разумекакозагревањеехлађењеведеиваздухау тичунапојавеуприроди 1ПД.3.1.1. разумеповезаностживеинеживеприроденамањеочиглед нимпримерима

	(писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и др); 31.повеже резултате рада са уложеним трудом.		
ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	14.се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; 15.опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; 16.идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; 17.користи временске	1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода 1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч	1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова

	одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; 18.прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; 29.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30.представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и др);		
КРЕТАЊЕ	19.повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним	1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски	...

	растојањем; 20. доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; 21. разликује природне и вештачке изворе светлости; 22. повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; 23. повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора; 28. изведе једноставне огледе/експериме нте и повеже резултат са објашњењем/зак ључком; 29. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;		

	30.представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др); 31.повеже резултате рада са уложеним трудом.		
МАТЕРИЈАЛИ	8.разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; 9.повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; 10.очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу	1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали	1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу

	термометра; 24.разликује повратне и неповратне промене материјала; 25.уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина; 26.одабере материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; 27.објасни како рециклажа помаже очувању природе; 28.изведе једноставне огледе/експериме нте и повеже резултат са		

	објашњењем/закључком; 29.сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 30.представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др); 31.повеже резултате рада са уложеним трудом.		

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Исходи:

1. примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);
2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
3. комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
4. одржава равнотежу у различитим кретањима;
5. коригује сопствено држања тела на основу савета наставника;

6. правилно држи тело;
7. правилно подиже, носи и спушта терет;
8. изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;
9. изведе дечји и народни плес;
10. користи терминологију вежбања;
11. поштује правила понашања на вежбалиштима;
12. поштује мере безбедности током вежбања;
13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
14. примени правила игре;
15. навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;
16. прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
17. уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама;
18. правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;
19. прати промене у тежини и висини код себе и других;
20. препозна здравствено стање када не треба да вежба;
21. примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама;
22. уредно одржава простор у коме живи и борави;
23. користи здраве намирнице у исхрани;
24. повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;
25. препозна лепоту покрета у вежбању;
26. се придржава правила вежбања;
27. вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.

Тема/област	Ниво постигнућа	Основни-довољан 2	Средњи- добар 3
	Исходи **)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
АТЛЕТИКА	1. примени једноставне, двоставне	– знања која је остварио су на	– у довољној мери показује

	општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); 2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; 3. комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; 4. одржава равнотежу у различитим кретањима; 5. коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; 6. правилно држи тело; 7. правилно подиже, носи и спушта терет; 8. изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; 10. користи терминологију вежбања; 11. поштује правила понашања на вежбалиштима; 12. поштује мере безбедности током	нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	вежбања; 13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;		
ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ	10. користи терминологију вежбања; 11. поштује правила понашања на вежбалиштима; 12. поштује мере безбедности током вежбања; 13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;		
РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕС	8. изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; 9. изведе дечји и народни плес; 25. препозна лепоту покрета у вежбању; 27. вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.		
ОСНОВИ ТИМСКИХ ИГАРА	14. примени правила игре; 15. навија и бодри		

	учеснике у игри на начин којим никога не вређа; 16. прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; 26. се придржава правила вежбања; 27. вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.		
ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	17. уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; 18. правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима; 19. прати промене у тежини и висини код себе и других; 20. препозна здравствено стање када не треба да вежба; 21. примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним		

	ситуацијама; 22. уредно одржава простор у коме живи и борави; 23. користи здраве намирнице у исхрани; 24. повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;		
ЕЛ. И ШТАФЕТНЕ ИГРЕ	3. комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; 4. одржава равнотежу у различитим кретањима; 5. коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; 6. правилно држи тело; 7. правилно подиже, носи и спушта терет; 8. изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; 11. поштује правила понашања на вежбалиштима; 12. поштује мере		

	безбедности током вежбања; 13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; 14. примени правила игре; 15. навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; 16. прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; 26. се придржава правила вежбања; 27. вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.		
Тема/област	Ниво постигнућа	Средњи-врло добар 4	Напредни- одличан 5
	Исходи **)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
АТЛЕТИКА	1. примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); 2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује

	кретања; 3. комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; 4. одржава равнотежу у различитим кретањима; 5. коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; 6. правилно држи тело; 7. правилно подиже, носи и спушта терет; 8. изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; 10. користи терминологију вежбања; 11. поштује правила понашања на вежбалиштима; 12. поштује мере безбедности током вежбања; 13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И	10. користи		

ТЛУ	терминологију вежбања; 11. поштује правила понашања на вежбалиштима; 12. поштује мере безбедности током вежбања; 13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;		
РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕС	8. изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; 9. изведе дечји и народни плес; 25. препозна лепоту покрета у вежбању; 27. вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.		
ОСНОВИ ТИМСКИХ ИГАРА	14. примени правила игре; 15. навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; 16. прихвати победу и пораз као саставни део		

	игре и такмичења; 26. се придржава правила вежбања; 27. вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.		
ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	17. уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; 18. правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима; 19. прати промене у тежини и висини код себе и других; 20. препозна здравствено стање када не треба да вежба; 21. примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; 22. уредно одржава простор у коме живи и борави; 23. користи здраве		

	намирнице у исхрани; 24. повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;		
ЕЛ. И ШТАФЕТНЕ ИГРЕ	3. комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; 4. одржава равнотежу у различитим кретањима; 5. коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; 6. правилно држи тело; 7. правилно подиже, носи и спушта терет; 8. изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; 11. поштује правила понашања на вежбалиштима; 12. поштује мере безбедности током вежбања; 13. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;		

	14. примени правила игре; 15. навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; 16. прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; 26. се придржава правила вежбања; 27. вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.		

ЛИКОВНА КУКТУРА

Исходи :

- 1.поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора;
- 2.повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом;
- 3.преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;
- 4.укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа;
- 5.изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;
- 6.изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама;
- 7.користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;

8. протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;
 9. распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;
 10. разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости;
 11. учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу;
 12. разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 21%-40%	Број бодова 41%-60%
МАТЕРИЈАЛИ	1. поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; 2. повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом; 3. преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;
КОМПОЗИЦИЈА	4. укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа; 5. изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;		

СПОРАЗУМЕВАЊЕ	6.изрази своје доживљаје, емоције, имажинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; 7.користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; 8.протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;	активности и ангажовања.	– показује делимични степен активности и ангажовања.
ПРОСТОР	9.распоређи облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; 10.разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; 11.учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		

Тема/	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)

област	Исходи**)	Број бодова 61%-80%	Број бодова 81%-100%
МАТЕРИЈАЛИ	1.поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; 2.повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом; 3.преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
КОМПОЗИЦИЈА	4.укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа; 5.изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;	– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	6.изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; 7.користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; 8.протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;		
ПРОСТОР	9.распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; 10.разговара са вршњацима о		

	доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; 11.учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; 12.разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Исходи:

1. опише своја осећања у вези са слушањем музике;
2. примењује правилан начин држања тела и дисања при певању;
3. изговара бројалице у ритму, уз покрет;
4. пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
5. наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе;
6. разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
7. повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима;
8. препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;
9. повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином;
10. комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет;
11. свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;
12. осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу;
13. осмисли музички одговор на музичко питање;

14. осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;
15. изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају;
16. поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
17. коментарише своје и туђе извођење музике;
18. самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;
19. учествује у школским приредбама и манифестацијама.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
Зналци музикалци	1. опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2. примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; 3. изговара бројалице у ритму, уз покрет; 4. пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 5. наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; 6. разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 7. повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; 8. препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 9. повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	тонском висином; 10.комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 16.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17.коментарише своје и туђе извођење музике.		
Ухвати ритам	1-10.исто; 16-17. исто; 11.свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; 12.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 13.осмисли музички одговор на музичко питање. 18.самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.		
Музикалне степеннице	1.опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2.примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; 4.пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 5.наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; 8.препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 9.повезује почетне тонове песама – модела		

	и једноставних наменских песама са тонском висином; 10.комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 11.свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; 12.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 13.осмисли музички одговор на музичко питање; 16.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17.коментарише своје и туђе извођење музике; 18.самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; 19.учествује у школским приредбама и манифестацијама.		
На крилима песме	1.описује своја осећања у вези са слушањем музике; 2.примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; 4.пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 5.наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; 6.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 7.повезује карактер дела са избором		

	инструмента и музичким изражајним елементима; 8.препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 10.комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 12.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 14.осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; 15.изабере одговарајући музички садржај(од понуђених) према литерарном садржају; 16.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17.коментарише своје и туђе извођење музике; 18.самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; 19.учествује у школским приредбама и манифестацијама.		
Србијо, наша најлепша песмо	1.опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2.примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; 4.пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 5.наведе особине тона и основне музичке		

	изражајне елементе; 8. препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 9. повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином; 10. комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 11. свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; 15. изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; 16. поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17. коментарише своје и туђе извођење музике; 18. самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.		
Музички бонтон	10. комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 16. поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17. коментарише своје и туђе извођење музике; 18. самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
Зналци музикалци	1. опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2. примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; 3. изговара бројалице у ритму, уз покрет; 4. пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 5. наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; 6. разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 7. повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; 8. препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 9. повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином; 10. комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 16. поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17. коментарише своје и туђе извођење	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	музике.		
Ухвати ритам	1-10.исто; 16-17. исто; 11.свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; 12.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 13.осмисли музички одговор на музичко питање. 18.самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.		
Музикалне степенце	1.опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2.примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; 4.пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 5.наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; 8.препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 9.повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином; 10.комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 11.свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;		

	12.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 13.осмисли музички одговор на музичко питање; 16.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17.коментарише своје и туђе извођење музике; 18.самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; 19.учествује у школским приредбама и манифестацијама.		
На крилима песме	1.опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2.примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; 4.пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 5.наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; 6.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 7.повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; 8.препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 10.комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз		

	покрет; 12.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 14.осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; 15.изабере одговарајући музички садржај(од понуђених) према литерарном садржају; 16.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17.коментарише своје и туђе извођење музике; 18.самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; 19.учествује у школским приредбама и манифестацијама.		
Србијо, наша најлепша песмо	1.опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2.примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; 4.пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 5.наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; 8.препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; 9.повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином;		

	10.комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 11.свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; 15.изабере одговарајући музички садржај(од понуђених) према литерарном садржају; 16.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17.коментарише своје и туђе извођење музике; 18.самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.		
Музички бонтон	10.комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; 16.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 17.коментарише своје и туђе извођење музике; 18.самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.		

Напомена: Држава није прописала стандарде постигнућа за обавезни наставни предмет Музичка култура у 1. образовно-васпитном циклусу основне школе.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Исходи:

1. унесетекст (речииреченице) помоћуфизичкеи/иливиртуелнетастатуреупрограмузаобрадутекста;
2. селектујеиизмени (обрише, дода) текст;
3. именује, сачуваипоновоотворитекстуалнудатотеку;
4. допишетекстнасликукоришћењемедиторазатекступрограмузаобрадуслике;
5. именује, сачуваипоновоотвориграфичкудатотеку;
6. објаснисвојимречимасврхукоришћењапрегледачаипретраживачазаприступсадржајимасветскемреже;
7. осмисликључнеречинаосновукојихћенаинтернетутражитипотребнедигиталнесадржаје;
8. објаснисвојимречиманакојиначинсеформирајурезултатипретрагеинтернета;
9. објаснисвојимречимазбогчегатребакритичкиприћисадржајимакојисеналазенаинтернету;
10. објаснисвојимречимазбогчегаженеопходнодадигиталнесадржајепронађененаинтернетукористимонаетичкиначин;
11. наведепримередигитализацијеусвакодневномживотутокомкојихсестичеутисакдаседигиталниуређајпонашаинтелигентно;
12. објасништаједигиталниугледикакосеонизграђује;
13. одабирадигиталнесадржајенаоснову PEGI ознакеускладусасвојимузрастом;
14. препознадигиталнонасиљеиреагујенаодговарајућиначин;
15. направиличнипланкоришћењадигиталнихуређајаузпомоћнаставника;
16. означаначинкомуникацијепутеминтернетакојинајвишеодговараконтекстуукомесекомуникацијадешава;
17. решаваалгоритамскиједноставанпроблемувизуелномпрограмскомјезикучијерешавањеможедазахтевапонављање (програмскициклус);
18. утврдиштајерезултатизвршавањадатогједноставногалгоритма/програмакојисадржипонављање;
19. уочиисправигрешкууједноставномалгоритму/програмукојисадржипонављање;
20. решаваалгоритамскиједноставанпроблемувизуелномпрограмскомјезикучијерешавањеможедазахтевагрананье;

21. наведенекеодоператорапоређења (мање, већеиједнако)
иуконкретномпримерупредвидирезултатњиховогизвршавања (тачно, нетачно);
22. наведеаритметичкеоператоре (+, -, * и /) иуконкретномпримерупредвидирезултатњиховогизвршавања;
23. примениблоковеоператорапоређењаприкреирањупрограмаувизуелномпрограмскомјезику,којисадржегранање;
24. објаснипотребуупотребегранањаипонављањаупрограмимасвојимречима.

Тема/област	Ниво постигнућа	Основни-довољан 2	Средњи- добар 3
	Исходи **)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
Дигитално друштво	1. унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста; 2. селекује и измени (обрише, дода) текст; 3. именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку; 4. допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике; 5. именује, сачува и поново отвори графичку датотеку; 6. објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични

		– показује мањи степен активности и ангажовања.	степен активности и ангажовања.
Безбедно коришћење дигиталних уређаја	7. осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје; 8. објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета; 9. објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету; 10. објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин; 12. објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује; 13. одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом; 14. препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин; 15. направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника; 16. означи начин комуникације путем интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;		

	6. објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже;		
Алгоритамски начин размишљања	17. решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус); 18. утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи понављање; 19. уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање; 20. решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање; 21. наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно);		
Тема/област	Ниво постигнућа	Средњи-врло добар 4	Напредни- одличан 5

	Исходи **)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
Дигитално друштво	1. унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста; 2. селекује и измени (обрише, дода) текст; 3. именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку; 4. допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике; 5. именује, сачува и поново отвори графичку датотеку; 6. објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
Безбедно коришћење дигиталних уређаја	7. осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје;		

	8. објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета; 9. објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету; 10. објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин; 11. наведе примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно; 12. објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује; 13. одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом; 14. препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин; 15. направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника; 16. означи начин комуникације путем интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;		
Алгоритамски начин размишљања	17. решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику		

	чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус); 18. утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи понављање; 19. уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање; 20. решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање; 21. наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно); 22. наведе аритметичке операторе (+, -, * и /) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања; 23. примени блокове оператора поређења при креирању програма у визуелном програмском језику, који садрже гранање; 24. објасни потребу употребе гранања и понављања у програмима својим речима.		

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи :

1. својим понашањем показује да прихвата различитост других;
2. препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства;
3. се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама;
4. препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима;
5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка;
6. објасни разлику између саосећања, солидарности и сажалења на датом примеру;
7. укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима;
8. наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце;
9. наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје;
10. тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права;
11. наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави;
12. опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници;
13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата

да други могу имати другачије мишљење;

14. испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;

15. заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.

Тема/	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Ниво постигнућа
област	ИСХОДИ	Број бодова 21-40%	ИСХОДИ
1. ЛЈУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу Појединац и заједница, правила која регулишу живот у заједници, права и одговорности, договарање	1. својим понашањем показује да прихвата различитост других; 2. препознаје у свом окружењу примерене једнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства; 3. понаша се на начин који уважавасопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама; 4. препознаје пример солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу који маје потребна помоћ и подршка; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата	– знања која је остварио у свом окружењу репродукције, уз минималну примену; – умањом мером логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мању степен активности и ангажовања.	1. својим понашањем показује да прихвата различитост других; 2. препознаје у свом окружењу примерене једнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства; 3. се понаша на начин који уважавасопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама; 4. препознаје пример солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу који маје потребна помоћ и подршка

	да другимогуиматидругачијемишљење;		13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, даје предлоге и прихвата да другимогуиматидругачије

2. ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/ група као заједница Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	1. својим понашањем показује да прихвата различитост других; 2. препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства; 3. се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама; 4. препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; 8. наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; 9. наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; 10. тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права; 11. наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	1. својим понашањем показује да прихвата различитост других; 3. се понаша на начин који уважава потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама; 4. препознаје примере солидарности у причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; 8. наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; 9. наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; 10. тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права; 11. наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; 14. испољава заинтересованост у групном раду; 15. заједно са осталим учесницима проналажењу особа којима је потребна помоћ и реализацији акције, вредновању.

	14. испољава заинтересованost за сарадњу и учешће у групном раду; 15. заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.		
3. ПРОЦЕС И У САВРЕМ ЕНОМ СВЕТУ Комуника ција и сарадња Појединац и заједница,	1. својим понашањем показује да прихвата различитост других; 2. препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства; 3. се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	1. својим понашањем прихвата различитост других; 3. се понаша на начин који уважава потребе, права и осећања у различитим ситуацијама; 4. препознаје примере солидарности у причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особине свог окружења којима је потребна помоћ; 13. пажљиво слуша саговорника

правила која регулишу живот у заједници, права и одговорности, договарање	4. препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; 14. испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;		мишљење, образлаже идеје да други могу имати другачије мишљење; 14. испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;

4. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим, развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж)	2. препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства; 4. препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; 8. наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; 9. наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; 10. тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права; 11. наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	2. препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства; 4. препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; 8. наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; 9. наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; 10. тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права; 11. наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; 15. заједно са осталим учесницима израђује план и реализацију акције.

	да други могу имати другачије мишљење; 15. заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.		вредновању.
5. САОСЕЋА ЊЕ И МОРАЛН	2. препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства; 3. се понаша на начин који уважава сопствене и туђе	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	2. препознаје у свом окружењу поступања према некој особи неког њиховог личног својства 3. се понаша на начин који у

О РАСУЂИВАЊЕ Заштита од насиља, ненасилно решавање сукоба Развијање моралног расуђивања	потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама; 4. препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; 6. објасни разлику између саосећања, солидарности и сажаљења на датом примеру; 7. укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	потребе, права и осећања у ситуацијама; 4. препознаје примере солидарности у причама, филмовима; 5. укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; 6. објасни разлику између саосећања, солидарности и сажаљења на датом примеру; 7. укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима; 13. пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;

6.ЕКОЛОШКА СВЕСТ Развијање еколошке свести, брига о животињама и биљкама	12. опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	12. опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници;

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1.моћи да сагледа садржаје наставе којим ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3.разреда основне школе

2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.

1. ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе.
2. Препознате неке елементе библијске повести ос тварању света
3. моћи да препозна и именује иконе на којима су предтсвљени дани стварања света на основу библијске повести
4. моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена једна са другима и потребна и да она су уједина , једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави Цркву
5. моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу
6. уочити да је човек сличан Богу
7. бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу
8. развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи
9. знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет
10. препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божијег стварања
11. увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу
12. увиди да Бог жели да свет живи вечно различити, али да нису потпуно различити, али да нису потпуно раздвојени
13. увести заличитост која постоји између Бога и створеног света
14. упознати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о сарадника Божјих у старању о свету
15. уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом
16. • упознати садржај молитве Анђелу чувару
17. Усвојити текст и мелодију“Анђели певају“
18. бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли бог и његови ближњи

19. бити подстакнут да се труди да
20. • бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит)
21. уочити да је човек посредник
22. између Бога и природе и да Бог са између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека
23. бити подстакнут да развија свест бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи.
24. уо проширити своје знање о служењу чити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом преговара преко човека.
25. Проширити своје знање о служењу Свеног Саве Богу и нашем народу
28. уочити да без служења нема љубави према б сличан Христу и светитељима лижњима
29. знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да бог воли свет.
30. препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету.
31. бити подстакнут да се љубав препознаје као служење
32. знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божијим
33. • препознати да је Литургија захвалност Богу;
34. уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове;
35. уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове;
36. уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом;
37. увидити везу Литургије и спасења човека и света;
- 38/ увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; усвојити текст и мелодију песме „Људи ликујте!
39. бити подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим;
- 40.. бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима.
41. препознати личну одговорност за творевину;
42. увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека;
- 43.. препознати представе које приказују догађаје везане за стварање све
44. Ученици ће бити подстакнути да уреде школски простор изабраним радовима везаним за стварање и очување

Тема/	Ниво постигнућа	Основни -	Средњи – добар	Напредан- истиче

област		задовољава		се
	ИСХОДИ	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-80%	Број бодова 81-100%
I-УВОД	1.моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; 2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <u>Афективни аспект:</u> 3.ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
II-БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	4.моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички

	5.моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; 6.моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; 7.уочити да је човек сличан Богу. <u>Афективни аспект:</u> 8.бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу; 9.развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи.	логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
III/БОГ НАС ВОЛИ	<u>Когнитивни аспект:</u> 10. знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; 11. препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; 12.увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; 13.увидети да Бог жели да свет постоји вечно; 14.увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички

	раздељени 15.увидети различитост која постоји између Бога и створеног света; 16. знати да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет; 17.упознати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету; 18.уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом; 19.упознати садржај молитве Анђелу чувару; 20 .усвојити текст и мелодију песме „Анђели певају“. <u>Афективни аспект:</u> •21.бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи ; 22. бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит).	изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
IV-ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	<u>Когнитивни аспект:</u> 23.уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека; 24. проширити своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу; 25. уочити да нема љубави без	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи

	служења ближњима; 26.узнати библијску повест о Христовом служењу Апостолима. <u>Афективни аспект:</u> 27. бити подстакнут да љубав препознаје као служење; 28. знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим.	подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V – ЛИТУРГИЈА-ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ	29.препознати да је Литургија захвалност Богу; 30. уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове; 31.уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом; 32. увидити везу Литургије и спасења човека и света; 33.проширити своја знања о празнику Васкрсења; 34. увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење;35. усвојити текст и мелодију песме „Људи ликујте“ <u>Афективни аспект:</u> 28- бити подстакнут да	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз

	учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим; 36. бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима.	степен активности и ангажовања.	висок степен активности и ангажовања.	изузетно висок степен активности и ангажовања.
VI/ЧОВЕК И ПРИРОДА	37-препознати личну одговорност за творевину; 38. увидити да се загађењем наше околине, загађује цео свет; 39.увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека; 40.препознати представе које приказују догађаје везане за стварање света; 41.уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса трећег разреда основне школе. <u>Афективни аспект:</u> 42.бити подстакнут на очување природе и своје животне средине; 43. бити подстакнут да гледа на природу као на Божју творевину; .Ученици ће бити подстакнути да уреде школски простор изабраним радовима везаним за стварање и очување света	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. - Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga koji okuplja, spašava, vodi i oslobađa svoj narod i sve ljude
2. - Otkriti Boga koji poziva na osobni susret s njime i na zajednički život u Crkvi, zajednici Isusovih vjernika
3. - Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije
4. - Upoznati i osjetiti Božju blizinu i naklonost, praštanje i ljubav u događajima Staroga zavjeta i u Isusovoj poruci
5. - Otkriti i prihvatiti Isusa koji je put, istina i život i koji svojim vjernima daje za hranu kruh života
6. - Otkriti i doživjeti snagu Božjega djelovanja i izbavljenja Božjega naroda u Starom zavjetu i Isusova poziva na nasljedovanje u Novom zavjetu
7. - Uvidjeti i prihvatiti da se Bog brine za svoj narod, da ga čuva i izbavlja, hrani i vodi kroz kušnje života, da ga opominje i poučava i vodi na putu života
8. - Otkriti i upoznati da nam Isus uvijek iskazuje osobitu brigu i ljubav, da nam oprašta grijehе snagom svoje otkupiteljske žrtve na križu i da nas poziva na obraćеnje, pomirenje i uvijek novi početak
9. - Upoznati, doživjeti i iskusiti Isusovu blizinu i ljubav u sakramentima pokore i euharistije
10. - Otvoriti se za Božju poruku praštanja i ljubavi prema svim ljudima, učiti i vježbati zajednički i složni život u obitelji, u zajednici vjernika i u školi, međusobno si praštati i pomagati te živjeti od euharistijskoga Isusa

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**) <u>- Ishodi, koje očekujemo na kraju nastavne teme</u>	Основни – задовољавајуће Разумевање Број бодова 21-40%	Средњи -добар Анализа Број бодова 41-80%	Напредни -истиче се Евалуација Број бодова 81- 100%
NAŠI VJERONAUČNI SUSRETI – HITTANOS TALÁLKOZÁSAINK	Veština komunikacije Učenik će znati:3.Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije 9.Upoznati, doživjeti i iskusiti Isusovu blizinu i ljubav u sakramentima pokore i euharistije	3.Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi	3.Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije	9.Upoznati, doživjeti i iskusiti Isusovu blizinu i ljubav u sakramentima pokore i euharistije

BOG JE NAŠ SPASITELJ – ISTEN A MI MEGVÁLTÓNK	Rešavanje problema Učenik će znati: 1.Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga koji okuplja, spašava, vodi i oslobađa svoj narod i sve ljude 3.Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije 8.Otkriti i upoznati da nam Isus uvijek iskazuje osobitu brigu i ljubav, da nam oprašta grijehe snagom svoje otkupiteljske žrtve na križu i da nas poziva na obraćenje, pomirenje i uvijek novi početak	1.Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga	1.Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga koji okuplja, spašava, vodi i oslobađa svoj narod i sve ljude	3.Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije 8.Otkriti i upoznati da nam Isus uvijek iskazuje osobitu brigu i ljubav, da nam oprašta grijehe snagom svoje otkupiteljske žrtve na križu i da nas poziva na obraćenje, pomirenje i uvijek novi početak

BOG JE DOŠAO MEĐU LJUDE – ISTEN EMBERRÉ LETT	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 1.Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga koji okuplja, spašava, vodi i oslobađa svoj narod i sve ljude 5.Otkriti i prihvatiti Isusa koji je put, istina i život i koji svojim vjernima daje za hranu kruh života	1.Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga koji okuplja, spašava, vodi i oslobađa svoj narod i sve ljude	5.Otkriti i prihvatiti Isusa koji je put, istina i život i koji svojim vjernima daje za hranu kruh života	5.Otkriti i prihvatiti Isusa koji je put, istina i život i koji svojim vjernima daje za hranu kruh života

ISUS POZIVA NA POMIRENJE – JÉZUS MEGBOCSÁTÁSRA HÍV	Veština za život u demokratskom društvu Učenik će znati:2.Otkriti Boga koji poziva na osobni susret s njime i na zajednički život u Crkvi, zajednici Isusovih vjernika 6.Otkriti i doživjeti snagu Božjega djelovanja i izbavljenja Božjega naroda u Starom zavjetu i Isusova poziva na nasljedovanje u Novom zavjetu 8.Otkriti i upoznati da nam Isus uvijek iskazuje osobitu brigu i ljubav, da nam oprašta grijehe snagom svoje otkupiteljske žrtve na križu i da nas poziva na obraćenje, pomirenje i uvijek novi početak	2.Otkriti Boga koji poziva na osobni susret s njime i na zajednički život u Crkvi, zajednici Isusovih vjernika Otkriti i doživjeti snagu Božjega djelovanja	6.Otkriti i doživjeti snagu Božjega djelovanja i izbavljenja Božjega naroda u Starom zavjetu i Isusova poziva na nasljedovanje u Novom zavjetu	8.Otkriti i upoznati da nam Isus uvijek iskazuje osobitu brigu i ljubav, da nam oprašta grijehe snagom svoje otkupiteljske žrtve na križu i da nas poziva na obraćenje, pomirenje i uvijek novi početak

U EUHARISTIJI – ISUS JE MEĐU NAMA – AZ OLTÁRISZENTSÉGBEN KÖZÖTTÜNK ÉLŐ JÉZUS	Kompetencija za celoživotno učenje Učenik će znati:2.Otkriti Boga koji poziva na osobni susret s njime i na zajednički život u Crkvi, zajednici Isusovih vjernika 3.Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije 7.Uvidjeti i prihvatiti da se Bog brine za svoj narod, da ga čuva i izbavlja, hrani i vodi kroz kušnje života, da ga opominje i poučava i vodi na putu života	2.Otkriti Boga koji poziva na osobni susret s njime i na zajednički život u Crkvi, zajednici Isusovih vjernika	3.Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije	7.Uvidjeti i prihvatiti da se Bog brine za svoj narod, da ga čuva i izbavlja, hrani i vodi kroz kušnje života, da ga opominje i poučava i vodi na putu života

BOG NAS LJUBI – ISTEN SZERET MINKET	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 1.Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga koji okuplja, spašava, vodi i oslobađa svoj narod i sve ljude 4.Upoznati i osjetiti Božju blizinu i naklonost, praštanje i ljubav u događajima Staroga zavjeta i u Isusovoj poruci 10.Otvoriti se za Božju poruku praštanja i ljubavi prema svim ljudima, učiti i vježbati zajednički i složni život u obitelji, u zajednici vjernika i u školi, međusobno si praštati i pomagati te živjeti od euharistijskoga Isusa	1.Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga koji okuplja, spašava, vodi i oslobađa svoj narod i sve ljude	4.Upoznati i osjetiti Božju blizinu i naklonost, praštanje i ljubav u događajima Staroga zavjeta i u Isusovoj poruci	10.Otvoriti se za Božju poruku praštanja i ljubavi prema svim ljudima, učiti i vježbati zajednički i složni život u obitelji, u zajednici vjernika i u školi, međusobno si praštati i pomagati te živjeti od euharistijskoga Isusa

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Исходи:

- 1.Megérte az elolvasott, kimondott mondatokat;
2. alapszinten képes verbális kommunikációra;
3. meg tudja nevezni a szöveg szereplőit, a cselekmény helyét és idejét;

4. rövid szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal;
5. képes rövidebb szövegek alkotására;
6. kívülről/fejből mond rövid népköltészeti alkotást, drámai szöveget, gyermekverset;
7. képes egyszerű beszédhelyzetek eljátszására;
8. a felolvasott rövid szöveggel kapcsolatban tud a feltett kérdésekre válaszolni (elmesélni a szöveg tartalmát).
9. Felismeri a verset, az elbeszélést és a mesét (tanmese és tündérmese);
10. meghatározza a szöveg témáját;
11. meghatározza a szöveg számára kevésbé érthető tartalmi elemeit;
12. meghatározza a szöveg cselekményét, annak idejét és helyét;
13. elsajátítja a hangos és néma olvasás technikáját;
14. felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és negatív tulajdonságaik alapján;
15. képes rövid szöveget értelmezni;
16. felismeri a rímet.
17. Felismeri, megkülönbözteti és alkalmazza a kijelentő, a kérdő és a felszólító mondatokat a beszédben és az írásban;
18. helyesen használja a megtanult rokon értelmű szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat;
19. odafigyel a helyes szórendre;
20. megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket, történéseket;
21. a mondatvégi írásjeleket helyesen használja az egyszerű mondatok végén;
22. helyesen használja az igeidőket beszédben és írásban;
23. felismeri a köznevet és a tulajdonnevet, és helyesen írja le őket;
24. képes többes számú főneveket alkotni;
25. alkalmazni tudja a melléknevet a nyelvhasználatban;
26. megérti a névmások (személyes, mutató, kérdő) alkalmazását a beszédben és a szövegben;
27. A hosszú magánhangzókat és mássalhangzókat helyesen használja írásban.

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**)	Основни - задовољавајуће Број бодова 21-40%	Средњи -добар Број бодова 41-80%	Напредни -истиче се Број бодова 81-100%

NYELVI KÚLTURA	1. Megérti az elolvasott, kimondott mondatokat; 2. alapszinten képes verbális kommunikációra; 3. meg tudja nevezni a szöveg szereplőit, a cselekmény helyét és idejét; 4. rövid szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal; 5. képes rövidebb szövegek alkotására; 6. kívülről/fejből mond rövid népköltészeti alkotást, drámai szöveget, gyermekverset; 7. képes egyszerű beszédhelyzetekben eljátszására; 8. a felolvasott rövid szöveggel kapcsolatban tud a feltett kérdésekre válaszolni (elmesélni a szöveg tartalmát).	- znaња koja је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
IRODALOM	9. Felismeri a verset, az elbeszélést és a mesét (tanmese és tündérmese); 10. meghatározza a szöveg témáját; 11. meghatározza a szöveg	- znaња koja је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

	számára kevésbé érthető tartalmi elemeit; 12.meghatározza a szöveg cselekményét, annak idejét és helyét; 13. elsajátítja a hangos és néma olvasás technikáját; 14.felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és negatív tulajdonságaik alapján; 15. képes rövid szöveget értelmezni; 16..felismeri a rímet.	poјмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
NYELVTAN	17.Felismeri, megkülönbözteti és alkalmazza a kijelentő, a kérdő és a felszólító mondatokat a beszédben és az írásban; 18.helyesen használja a megtanult rokon értelmű szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat; 19. odafigyel a helyes szórendre; 20. megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket,	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну

	történeket; 21. a mondatvégi írásjeleket helyesen használja az egyszerű mondatok végén; 22. helyesen használja az igeidőket beszédben és írásban; 23. felismeri a köznevet és a tulajdonnevet, és helyesen írja le őket; 24.képes többes számú főneveket alkotni; 25.alkalmazni tudja a melléknevet a nyelvhasználatban; 26.megérti a névmások (személyes, mutató, kérdő) alkalmazását a beszédben és a szövegben; 27.A hosszú magánhangzókat és mássalhangzókat helyesen használja írásban. a j hangot biztonságosan jelöli a tanult szófajok körében.	активности и ангажовања.	степен активности и ангажовања.	самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

**** НАПОМЕНА:**

У складу са законским формирањем група, као и према компетентној процени наставника, заснованој на искуству у раду са мешовитим групама, као и могућностима и способностима ученика, наставник има право да ученика оцени сходно критеријумима за одређени разред, чак и ако ученик фактички не припада том разреду, јер се може десити да ученик овај предмет бира први пут и да нема потребна претходна знања како би пратио програм и план наставе за разред који заиста похађа.

ТРЕЋИ РАЗРЕД	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
Тема/ област	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да ...	Ученик <u>у мањој мери</u> , на нивоу репродукције...	Ученик <u>у већој мери</u> , уз разумевање и анализу, уме да....	Ученик <u>у потпуности и самостално</u> уме да
Језик и језичко изражавање (усмено изражавање, разумевање говора, писмено изражавање)	– да изражава мисли у складу са својим језичким вештинама и да се придржава правила понашања; – препознати неке разлике између немачког наставног језика и подунавског швапског језика; – разликују изговорени глас и писано слово;	– да изражава мисли у складу са својим језичким вештинама и да се придржава правила понашања; – препознати неке разлике између немачког наставног језика и подунавског швапског језика; – разликују изговорени глас и писано слово;	– да изражава мисли у складу са својим језичким вештинама и да се придржава правила понашања; – препознати неке разлике између немачког наставног језика и подунавског швапског језика; – разликују изговорени глас и писано слово;	– да изражава мисли у складу са својим језичким вештинама и да се придржава правила понашања; – препознати неке разлике између немачког наставног језика и подунавског швапског језика; – разликују изговорени глас и писано слово;
Књижевност (разумевање говора)	– препознати разлику између фонетске и отографске слике речи; – да правилно напише слова ш и ч; – напишите и изговорите речи које почињу на сп и ст; – – напишите и изговорите речи које садрже двогласнике еу и ау; – правилно користити велика слова; – разликују изговорене речи и реченице;	– препознати разлику између фонетске и отографске слике речи; – да правилно напише слова ш и ч; – напишите и изговорите речи које почињу на сп и ст; – напишите и изговорите речи које садрже двогласнике еу и ау; – правилно користити велика слова; – разликују изговорене речи и реченице;	– препознати разлику између фонетске и отографске слике речи; – да правилно напише слова ш и ч; – напишите и изговорите речи које почињу на сп и ст; – напишите и изговорите речи које садрже двогласнике еу и ау; – правилно користити велика слова; – разликују изговорене речи и реченице;	– препознати разлику између фонетске и отографске слике речи; – да правилно напише слова ш и ч; – напишите и изговорите речи које почињу на сп и ст; – напишите и изговорите речи које садрже двогласнике еу и ау; – правилно користити велика слова; – разликују изговорене речи и реченице;

– да читају са разумевањем; – Проналажење праве речи и коришћење нове лексике у свакодневном језику; – слушају питања говорника и на њих одговарају пуним реченицама; – да речи и реченице тематски повежу у логички текст; – да вербално опише предмете из непосредне близине; – препричавати текстове; – Причање прича и искустава. – направити разлику између песме, бајке и драмског текста; – да препознају главне ликове и разликују њихове позитивне и негативне особине; – памте краће текстове; – да учествује у сценском представљању текста; – да слушају, разумеју и	– да читају са разумевањем; – Проналажење праве речи и коришћење нове лексике у свакодневном језику; – слушају питања говорника и на њих одговарају пуним реченицама; – да речи и реченице тематски повежу у логички текст; – да вербално опише предмете из непосредне близине; – препричавати текстове; – Причање прича и искустава. – направити разлику између песме, бајке и драмског текста; – да препознају главне ликове и разликују њихове позитивне и негативне особине; – памте краће текстове; – да учествује у сценском представљању текста; – да слушају, разумеју и парафразирају поруку;	– да читају са разумевањем; – Проналажење праве речи и коришћење нове лексике у свакодневном језику; – слушају питања говорника и на њих одговарају пуним реченицама; – да речи и реченице тематски повежу у логички текст; – да вербално опише предмете из непосредне близине; – препричавати текстове; – Причање прича и искустава. – направити разлику између песме, бајке и драмског текста; – да препознају главне ликове и разликују њихове позитивне и негативне особине; – памте краће текстове; – да учествује у сценском представљању текста; – да слушају, разумеју и парафразирају поруку;	– да читају са разумевањем; – Проналажење праве речи и коришћење нове лексике у свакодневном језику; – слушају питања говорника и на њих одговарају пуним реченицама; – да речи и реченице тематски повежу у логички текст; – да вербално опише предмете из непосредне близине; – препричавати текстове; – Причање прича и искустава. – направити разлику између песме, бајке и драмског текста; – да препознају главне ликове и разликују њихове позитивне и негативне особине; – памте краће текстове; – да учествује у сценском представљању текста; – да слушају, разумеју и парафразирају поруку;

	парафразирају поруку;			
Елементи националне културе (културна баштина и традиција, историја, музичко и ликовна стваралаштво, религија)	– да препознају етнокултурне компоненте и вредности; – да именује карактеристике дечије ношње Донаушвабена; – утврди сличности и разлике између дечје ношње подунавских Шваба и Срба; – препознати прославу такозованих петих годишњих доба пре 40-дневног поста (Фасцхинг). – утврдити разлике између приказа истих годишњих доба код Срба и подунавских Шваба; – неке сличности и разлике у представљању верских празника код Срба и подунавских Шваба; – навести неке срећне симболе међу подунавским Швапима; – навести неке симболе среће код Срба; – навести нека јела дунавско-швапске кухиње; – свирати дунавску швапску народну игру;	– да препознају етнокултурне компоненте и вредности; – да именује карактеристике дечије ношње Донаушвабена; – утврди сличности и разлике између дечје ношње подунавских Шваба и Срба; – препознати прославу такозованих петих годишњих доба пре 40-дневног поста (Фасцхинг). – утврдити разлике између приказа истих годишњих доба код Срба и подунавских Шваба; – неке сличности и разлике у представљању верских празника код Срба и подунавских Шваба; – навести неке срећне симболе међу подунавским Швапима; – навести неке симболе среће код Срба; – навести нека јела дунавско-швапске кухиње; – свирати дунавску швапску народну игру;	– да препознају етнокултурне компоненте и вредности; – да именује карактеристике дечије ношње Донаушвабена; – утврди сличности и разлике између дечје ношње подунавских Шваба и Срба; – препознати прославу такозованих петих годишњих доба пре 40-дневног поста (Фасцхинг). – утврдити разлике између приказа истих годишњих доба код Срба и подунавских Шваба; – неке сличности и разлике у представљању верских празника код Срба и подунавских Шваба; – навести неке срећне симболе међу подунавским Швапима; – навести неке симболе среће код Срба; – навести нека јела дунавско-швапске кухиње; – свирати дунавску швапску народну игру;	– да препознају етнокултурне компоненте и вредности; – да именује карактеристике дечије ношње Донаушвабена; – утврди сличности и разлике између дечје ношње подунавских Шваба и Срба; – препознати прославу такозованих петих годишњих доба пре 40-дневног поста (Фасцхинг). – утврдити разлике између приказа истих годишњих доба код Срба и подунавских Шваба; – неке сличности и разлике у представљању верских празника код Срба и подунавских Шваба; – навести неке срећне симболе међу подунавским Швапима; – навести неке симболе среће код Срба; – навести нека јела дунавско-швапске кухиње; – свирати дунавску швапску народну игру;

	– испричати део или целу радњу дечје представе или дечјег филма; – навести нека уобичајена јела дунавско-швапске и српске кухиње. – Певајте народне и дечије песме на тему светковина, годишњих доба и свакодневице – да илуструје аудио текстове; развијајте своју креативност различитим техникама.	– испричати део или целу радњу дечје представе или дечјег филма; – навести нека уобичајена јела дунавско-швапске и српске кухиње. – Певајте народне и дечије песме на тему светковина, годишњих доба и свакодневице – да илуструје аудио текстове; развијајте своју креативност различитим техникама.	– испричати део или целу радњу дечје представе или дечјег филма; – навести нека уобичајена јела дунавско-швапске и српске кухиње. – Певајте народне и дечије песме на тему светковина, годишњих доба и свакодневице – да илуструје аудио текстове; развијајте своју креативност различитим техникама.	– испричати део или целу радњу дечје представе или дечјег филма; – навести нека уобичајена јела дунавско-швапске и српске кухиње. – Певајте народне и дечије песме на тему светковина, годишњих доба и свакодневице – да илуструје аудио текстове; развијајте своју креативност различитим техникама.
Степен активности и ангажовања ученика		-ученик своје обавезе извршава ретко или делимично -ученик поседује мало знања и показује незаинтересованост да прикупља нове информације - ретко учествује у размени идеја - минимално учествује у играма, приказима и радионицама, нерадо и ретко сарађује са осталим члановима групе -ретко има потребан прибор за рад -уз адекватну подршку наставника разуме неколицину речи путем слушања или	-ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће -повремено има проблеме у комуникацији, али их самостално решава - обавезе извршава уз подсећање и опомињање -ученик поседује извесна знања и повремено учествује у размени идеја -ретко се самостално одважава да користи усвојене језичке конструкције, али поседује одређен вокабулар из обрађених тема -пева песмице, рецитије брзалице уз подршку и пратећи	-ученик сарађује са свим члановима групе, уважава туђе потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, обавезе извршава тачно и на време. - поседује знања, показује радозналост и заинтересованост, подстиче размену идеја - у потпуности је мотивисан и заинтересован занаставни садржај -учествује у радионицама, повезује усвојена културолошка и језичка знања страног језика са оним из матерњег језика. -пева песмице, рецитије

		читања.	инструкције - скоро увек има потребан прибор за рад -у стању је да уз мање потешкоћа разуме језик путем слушања	брзалице, репродукује једноставне језичке конструкције -у стању је да без потешкоћа разуме језик путем слушања

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи

	подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ИСХОДИ:

1. чита са разумевањем различите врсте текстова;
2. укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове;
3. разликује књижевне врсте: шаливу народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст;
4. одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту;
5. именује позитивне и негативне особине ликова;
6. уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам);
7. тумачи идеје књижевног дела;
8. препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима;

9. уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу;
10. разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу;
11. преприча текст из различитих улога/перспектива;
12. уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив);
13. уочи супротстављеност лица у драмском тексту;
14. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;
15. изражајно рецитије песму и чита прозни текст;
16. изводи драмске текстове;
17. усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;
18. повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима;
19. разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику;
20. одреди основне реченичне чланове;
21. разликује врсту речи од службе речи у реченици;
22. поштује и примени основна правописна правила;
23. правилно пише сва три модела управног говора;
24. употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање;
25. употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика;
26. препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији;
27. напише разгледницу, честитку, приватно писмо;
28. прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној;
29. повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак;
30. правилно структурира текст;
31. учествује у предлагању садржаја и начина рада.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. чита са разумевањем различите врсте текстова; 2. укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; 3. разликује књижевне врсте: шаљиву	1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и	1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке,

	народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; 4. одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; 5. именује позитивне и негативне особине ликова; 6. уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); 7. тумачи идеје књижевног дела; 8. препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; 9. уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; 10. разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; 12. уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); 13. уочи супротстављеност лица у драмском тексту; 17. усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;	ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате 1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту	брзалице) 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога
Језик Граматика и правопис	18. повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; 19. разликује речи које мењају облик	1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије	1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и

	(именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; 20. одреди основне реченичне чланове; 21. разликује врсту речи од службе речи у реченици; 22. поштује и примени основна правописна правила; 23. правилно пише сва три модела управног говора;	променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур) 1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.) 1CJ.1.4.4. препознаје антонимију	заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију
Језичка култура	14. преприча текст из различитих улога/перспектива; 15. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; 16. изражајно рецитије песму и чита прозни текст; 17. изводи драмске текстове; 24. употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; 25. употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи	1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1CJ.0.1.2. користи форме учтивног обраћања 1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. "певушења" или "скандирања" 1CJ.1.2.1. влада основном техником читања	1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју 1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом

	истог значења, а различитог облика; 26. препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; 27. напише разгледницу, честитку, приватно писмо; 28. прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; 29. повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; 30. правилно структурира текст; 31. учествује у предлагању садржаја и начина рада.	ћириличног и латиничког текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим	писања имена држава и места и њихових становника; правилно пише гласове ћ, ч, ђ, џ; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1CJ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; 1CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење) 1CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира 1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези

		интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)	са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни 1CJ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације

Тема/ област	Исходи**)	Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди

Књижевност	1. чита са разумевањем различите врсте текстова; 2. укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; 3. разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; 4. одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; 5. именује позитивне и негативне особине ликова; 6. уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); 7. тумачи идеје књижевног дела; 8. препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; 9. уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; 10. разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; 11. уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); 13. уочи супротстављеност лица у драмском тексту;	1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту	1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

	17. усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;		
Језик Граматика и правопис	18. повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; 19. разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; 20. одреди основне реченичне чланове; 21. разликује врсту речи од службе речи у реченици; 22. поштује и примени основна правописна правила; 23. правилно пише сва три модела управног говора;	1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава	1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1CJ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени
Језичка култура	11. преприча текст из различитих улога/перспектива; 14. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; 15. изражајно рецитије песму и чита прозни текст; 16. изводи драмске текстове;	1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне	1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став 1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1CJ.3.2.2. повезује и

	24. употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; 25. употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; 26. препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневnoj комуникацији; 27. напише разгледницу, честитку, приватно писмо; 28. прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; 29. повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; 30. правилно структурира текст; 31. учествује у предлагању садржаја и начина рада.	информације 1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање 1CJ.2.3.2. користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); 1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1CJ.2.3.8. употребљава синонине (нпр. да избегне понављање) 1CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)	обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ) 1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају) 1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст 1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) 1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.) 1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у

			односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста) 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1CJ.3.3.6. издваја пасусе 1CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу

СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

- 1.разуме и користи предвиђени лексички фонд;
- 2.разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претодним разредима и проширује их новим језичким садржајима;
- 3.искаже радњу у будућности;
- 4.искаже молбу, захтев и налог;
- 5.састави реченице са неправим објектом;
- 6.користи фреквентне одредбе за узрок и начин;
- 7.користи сложени предикат са модалним глаголима(Б).
- 8.разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова, по потреби адаптиране;
- 9.напамет казује кратке песме и краће литерарне форме;
- 10.уочи мелодију стиха и одреди речи које се римују;
- 11.издвоји главни догађај у књижевном тексту;
- 12.опише једноставним изразима карактеристичне особине књижевног јунака;
- 13.прати временски след догађаја у књижевном тексту и одреди место догађаја/збивања у литерарном тексту (Б);
- 14.именује ауторе обрађених књижевних текстова (Б);
- 15.разуме информације, захтеве и налоге изговорене разговетно спорим темпом или написане;
- 16.учествује у дијалогу на задату тему усклађену са тематским областима;
- 17.чита у себи с разумевањем кратке линеарне и нелинеарне текстове с познатом лексиком и граматиком;
- 18.пише кратак текст (ћирилицом или латиницом) у складу са предвиђеном ортографском нормом; 19.иницира и води дијалог (Б);
- 20.искаже своје потребе и планове (Б).

Тема/област	Исходи	Основни ниво(2) (стандарди)	Средњи ниво(3) (стандарди)	Средњи ниво(4) (стандарди)	Напредни ниво(5) (стандарди)
ЈЕЗИК	1.разуме и користи предвиђени лексички фонд; 2.разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претодним разредима и проширује их новим језичким садржајима; 3.искаже радњу у будућности; 4.искаже молбу, захтев и налог; 5.састави реченице са неправим објектом; 6.користи фреквентне одредбе за узрок и начин; 7.користи сложени предикат са модалним глаголима(Б).	СН.1.1.1. Активно користи лексички фонд од 500 до 700 речи , именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине. СН.1.1.2. Разуме и саставља реченице са следећим члановима: граматички субјекат , прост глаголски и копулативни предикат, прави објекат, неправи објекат уз глаголе давања и говорења (са значењем рецепијента) ; прилошке одредбе исказане најфреквентнијим прилозима и предлошко-падежним конструкцијама. СН.1.1.3. Разуме	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи⁹ именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине.	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи⁹ именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине. СН.2.1.2. Саставља реченице користећи одредбе за место и време; разуме одредбе за начин и узрок; користи сложени предикат са модалним глаголима; служи се најфреквентнијим облицима императива.	СН.3.1.1. Влада језиком и књижевнојезичком нормом на нивоу изворног говорника, у складу са узрастом; активно користи око 1.200 речи.

		садашњост, прошлост и будућност исказане основним значењима презента, перфекта, односно футура I; препознаје лица у тим глаголским облицима; разуме значење императива у типичним свакодневним примерима. СН.1.1.4. Разликује облике номинатива једине и множине фреквентних заједничких именица које имају правилне (системске) облике множине; препознаје граматички род и број код фреквентних именица које имају правилан облик множине и код придева који с њима конгруирају.			
КЊИЖЕВНОСТ	8.разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова, по потреби адаптиране;	СН.1.2.1. Репродукује казујући или певајући кратке одломке из одабраних књижевноуметничких и	СН.2.2.1. Разуме кратак једноставан књижевноуметнички текст; разуме питања о прочитаном тексту (која	СН.2.2.1. Разуме кратак једноставан књижевноуметнички текст; разуме питања о прочитаном тексту	СН.3.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова књижевности за децу

	9.напамет казује кратке песме и краће литерарне форме; 10.учи мелодију стиха и одреди речи које се римују; 11.издвоји главни догађај у књижевном тексту; 12.описе једноставним изразима карактеристичне особине књижевног јунака; 13.прати временски след догађаја у књижевном тексту и одреди место догађаја/збивања у литерарном тексту (Б); 14.именује ауторе обрађених књижевних текстова (Б)	других текстова . СН.1.2.2. Разуме једноставне дијалоге ликова из текстова књижевности за децу	започињу са ко, шта, где, када и како) и формулише једноставне одговоре.	(која започињу са ко, шта, где, када и како) и формулише једноставне одговоре. СН.2.2.2. Именује лирску песму, приповетку (бајку и басну) и драмски текст (као карактеристичне врсте књижевних родова).	користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика и познаје одговарајућу терминологију. СН.3.2.2. Разликује приповедање од описивања и дијалога; народну песму од ауторске песме; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми. СН.3.2.3. Разуме пренесени смисао у односу на дословно значење књижевноуметничког текста у примерима из књижевности за децу и из народних пословица и загонетки.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	15.разуме информације, захтеве и налоге изговорене развојно спорим	СН.1.3.1. Разуме суштину кратке изговорене информације и основна питања која се односе на	СН.2.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим темпом, развојно и	СН.2.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим	СН.3.3.1. Разуме и интерпретира текст који слуша или чита, а који је у складу са

	темпом или написане; 16.учествује у дијалогу на задату тему усклађену са тематским областима; 17.чита у себи с разумевањем кратке линеарне и нелинеарне текстове с познатом лексиком и граматиком; 18.пише кратак текст (ћирилицом или латиницом) у складу са предвиђеном ортографском нормом; 19.иницира и води дијалог (Б); 20.искаже своје потребе и планове (Б).	њега самог, предмете, особе из његовог окружења, њихове активности, стања и особине, изговорена спорим темпом, јасно и разговетно; разуме основне усмене налоге у вези са свакодневним и школским активностима. СН.1.3.2. Артикулише гласове и речи српског језика (уз могућу јачу интерференцију фонетско-фонолошког система матерњег језика); чита наглас спорим темпом кратак познат текст писан латиницом или ћирилицом. СН.1.3.3. Поставља основна питања у вези са особама, предметима и појавама из свог окружења и одговара на таква питања; учествује у минималном дијалогу. СН.1.3.4. Разуме кратак текст који садржи познате граматичке	јасно, које се односе на свакодневне животне активности и потребе; разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. СН.2.3.2. Једноставним језичким изразом исказује информације о себи, људима око себе и свакодневним потребама и плановима; започиње и води краћи разговор о познатој и блиској теми (користећи се одговарајућим формама учтивости). СН.2.3.3. Артикулише гласове српског језика уз могућу слабију интерференцију. Чита наглас краћи писани познати текст водећи рачуна о интонацији реченице. СН.2.3.4. Разуме текст који	темпом, разговетно и јасно, које се односе на свакодневне животне активности и потребе; разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. СН.2.3.2. Једноставним језичким изразом исказује информације о себи, људима око себе и свакодневним потребама и плановима; започиње и води краћи разговор о познатој и блиској теми (користећи се одговарајућим формама учтивости). СН.2.3.3. Артикулише гласове српског језика уз могућу слабију	узрастом. СН.3.3.2. Саставља говорени или писани наративни, описни или експозиторни текст поштујући ортоепску норму; употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише речцу ли и речцу не.

		структуре и лексику. СН.1.3.5. Чита и пише српско писмо које је блиско његовом матерњем писму (ћирилицу, односно латиницу) примењујући правила о писању великог слова код личних имена; употребљава основне интерпункцијске знакове.	садржи познате граматичке структуре и лексику.	интерференцију. Чита наглас краћи писани познати текст водећи рачуна о интонацији реченице. СН.2.3.4. Разуме текст који садржи познате граматичке структуре и лексику. СН.2.3.5. Пише краћи текст ћирилицом и латиницом.	

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена

Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

KIMENETEK:

1. ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit
2. elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat;
3. felismeri a szöveg átvitt értelmét;
4. felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét;
5. meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát;
6. képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva;
7. felismeri a szövegben belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket;
8. az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat;
9. véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást;
10. különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között, felismeri a párbeszédet;
11. megkülönbözteti a prózát és a verset;
12. felismeri a verssort, a versszakot és a rímet;
13. megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés);
14. irodalmi műveket össze tudja hasonlítani műfajuk és témájuk alapján
15. felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát;
16. képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.);
17. értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket,
18. ismeri az alapvető olvasási stratégiákat;
19. meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.
20. A szövegben megjelenő felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokban felismeri a beszélő szándékát
21. Helyesen használja a rokon értelmű szavakat, a többjelentésű, azonos alakú szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat
22. Megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket és történeteket

23. Az igeidőket helyesen használjabeszédben és írásban
24. Az igekötők szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket
25. A főnévfajta itcsoportosítja, megnevezi. Többesszámú főneveket alkot.
26. A tulajdonnevek csoportjaitegymástól megkülönbözteti: személyneveket, állatneveket, földrajzineveket, intézmények nevét, márkaneveket, címeket.
27. Helyesírásukat elsajátítja
28. A melléknév szerepét felismeri anyelvéhasználatban
29. A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben
30. A mondatvégi írásjeleket helyesen használja az egyszerű mondatok végén
31. A helyesírás szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igékesetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igekötő igékesetében; tulajdonnevek, fokozott melléknévek és számnevek esetében; ragos névszókesetében; névutósszerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a kiegészítő többféle formájának esetében
32. A hosszú hangokat jelöli a melléknévek végén
33. Megkülönbözteti a főnév -t toldalékát (ragját) és a múlt idő jelét.
34. A j hangot pontosan jelöli a tanult szófajok körében.
35. A mondanivalóját logikusan fejti ki
36. Képes a szóbeli szövegalkotásra, az alap-, valamint a járulékos információk elkülönítésére
37. Képes korának megfelelően rövid, tömör szöveg elmondására
38. Beszédmódját a kommunikációs szituációnak megfelelően alkalmazza
39. Ügyel a szövegszerkesztésre, a szerkezeti egységekre
40. Történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján, betartva az időrendi sorrendet
41. Képes az önálló szóbeli szövegalkotásra vázlat alapján (tömörítve vagy részletezve), vagy vázlat nélkül
42. Egyszerűen és érthetően tudja kifejezni gondolatait, önálló ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról

- 43.képes közös terv alapján adott témáról, tárgyról, az olvasmányok (narratív és informatív) tartalmáról rövid szóbeli közlésre;
44. képes szóbeli leírást adni aközvetlen környezetében található tárgyokról, növényekről, állatokról
- 45.közlését képes egyéni módon kezdeni és befejezni;
46. kerüli a szóismétlést;
- 47 az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe
48. kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget
49. rövid jelenetekben szerepel.
- 50.átéli az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során és néma olvasáskor.
- 51.Nehézség nélkül használja az írott betűket
- 52.képes vázlatot írni, és a vázlat alapján gondolatait rendezni
- 53 címet tud adni megadott témához
54. tudja, hogy írásának a címről kell szólnia, és a mondanivalót időrendben kell közölnie
55. fogalmazásának (gondolatsorának) minden lényeges elemet kell tartalmaznia
56. képes üdvözletek, meghívók, képeslapok megírására
- 57.képes önálló szövegek precíz tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására
- 58.képes egy adott téma kifejtésére, ügyel a logikus szövegszerkesztésre és a részletek kellő kidolgozására
59. korának megfelelő szókinccsel rendelkezik, kerüli a szóismétlést, használja a rokon értelmű szavakat
- 60.képes saját szövegeinekjavítására (kijavítja a nyelvi és helyesírási hibákat, kritikus szemléletmóddal közelít írásához).
- 61.A könyv részeit, szerkezeti egységeit;
 62. elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat; rendszerét, egymáshoz való viszonyát;
 63. felismeri a szöveg átvitt értelmét; felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét;
 - 64.meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát;
- 65.képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva;
- 66.felismeri a szövegen belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket;

67. az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat;
68. véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást;
69. különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között
70. felismeri a párbeszédet;
71. megkülönbözteti a prózát és a verset;
72. felismeri a verssort, a versszakot és a rímet;
73. megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés);
74. az irodalmi műveket össze tudja hasonlítani műfajuk és témájuk alapján;
75. felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát;
76. képes a különböző jelrendszerek
77. értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket,
78. ismeri az alapvető olvasási stratégiákat;
79. meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték
80. A felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokat felismeri a szóbeli és írott szövegekben, megfelelő módon használja őket szóban és írásban.
81. Felismeri és megkülönbözteti az igeidőket és -módokat.
82. Az igeidőket és igemódokat funkciójuk szerint használja beszédben és írásban. 86. A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti.
83. Az igekötőket szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket.
84. Aszavakatszerkezetük és jelentésük alapján osztályozza, jelentésük szerinti használja azokon értelmű, többjelentésű, azonosalakú és ellentétes jelentésű szavakat. Az szóalkotás különböző módjait felismeri és alkalmazza.
85. A főnévfajtákat csoportosítja,
86. A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti
87. A névutókat felismeri és használja.
88. A határozott és határozatlan számnevet, illetve a számnevek fajtáit felismeri és megfelelően használja.
89. A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban.

90. A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza
91. A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt
- 92.számnevek, a keltezés többféle formájának esetében.
- 93.alkalmazza az alapvető szóbeli és írásbeli kifejezőmódot: tartalom elmondásakor, elbeszéléskor és leíráskor;
94. tud vázlatot írni, szükség esetén azt megváltoztatni és tartalmilag átszerkeszteni a szöveget;
95. alkalmazza az azonos és a rokon értelmű, valamint az ellentétes jelentésű szavakat;
- 96.felismeri a mindennapi szóhasználatban a szavak, közmondások, szólások jelentését;
- 97.a lineáris és nem lineáris szövegben megtalálja az információkat, és azok alapján következtetéseket von le;
- 98.ismeri az anyaggyűjtés módjait (megfigyelés, emlékezés, képzelet és olvasás);
99. elbeszélő fogalmazást vagy leírást tud készíteni;
100. képeslapot, üdvözlőlapot fogalmaz meg;
- 101.tud magánlevelet írni és megcímezni;
102. leírást készít tárgyról, növényről, állatról és személyről;
103. kifejezőmódját a kommunikációs helyzetnek (formális és nem formális) megfelelően választja meg;
104. helyesen tagolja a szöveget, makroszerkezeti egységekre tudja osztani.

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
IRODALO M	1. ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit; 2. elkülöníti a	1MNY.1.2.1. Felismeri a tantervben előírt alapművek címét és szerzőjét; felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait, meghatározza az irodalmi mű témáját és szereplőit, összefoglalja a cselekményt. Felismeri és megkülönbözteti a prózai és verses formákat. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől, a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi	1MNY.2.2.1. Elhelyeziatantervbenelőírtkötelező irodalmiműveketazalapvető irodalmikontextusokban (magyarirodalom/világirodalom, szóbeli/szerzői). Képesakövetkező szépirodalmiszövegelemekmeghatározására éspéldákkalvaló illusztrálására: téma, acselekményhelye ésídeje, főszereplő, mellékszereplő

	lényeges és kevésbé lényeges információkat; 3. felismeri a szöveg átvitt értelmét; felismeri a szövegben a cselekmény mozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét; 5. meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való	szövegektől. Meg tudja különböztetni a fikciót és a valóságot. 1MNY.1.2.2. Különbséget tesz az elbeszélés, a leírás és a dialógus között. Meg tudja állapítani a cselekmény helyét és idejét. Felismeri az idézetet. Felismeri a hasonlatot, megszemélyesítést, ismétlést. 1MNY.1.2.3. Felismeri és értelmezi a tanterv által kötelezően előírt egyszerű szövegek konfliktushelyezeteit, a hősök jellemvonásait. MNY.1.2.4. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója. Szövegösszefüggésben értelmezi a szövegek vizuális környezetét (illusztráció, ábra; képolvasás). Tiszteli a nemzeti irodalom és kultúra hagyományait.	stb. 1MNY.2.2.2. Az iskolai tanterv által kötelezően előírt irodalmi művekben a szöveg részletek, ahősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet (líra, epika, dráma) és a műfajt. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: mese, állatmese, monda, elbeszélés, dal stb. Felismeri és megnevezi a következő népi kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, szólás, találóskérdés, népi gyermekjáték. 1MNY.2.2.3. Megkülönbözteti a kronológiai elbeszélésmódot. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, valószínű és valószínűtlen elemek, konfliktus stb. Felismeri és megnevezi a hősök jellemét és szereplők rendszerét, egymáshoz való viszonyát. Megnevezi a leírás formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. Felismeri a humoros szövegekben. Felismeri a refrént, hasonlatot, ellentétet és hangutánzást. Felismeri a verssort, a versszakot és a rímet. Változatos olvasási stratégiákat alkalmaz.

	viszonyát; 6. képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva; 7.felismeri a szövegen belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket; 14.az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat; 15.		

	véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást; 10.különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlés mód között 15.felismeri a párbeszédet; 11.megkülönbözteti a prózát és a verset; 13.megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés); 22.az irodalmi műveket össze		

	tudja hasonlítani műfajuk és témájuk alapján; 15. felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát; 16.képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.); 17. értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket, –18.ismeri az		

	alapvető olvasási stratégiákat; 19.meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.		
NYELVTAN ÉS HELYESÍRÁS	20.A felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokat felismeri a szóbeli és írott szövegekben, megfelelő módon használja őket szóban és	1MNY.1.1.1. Érti, mi a nyelv; becsüli, ápolja, szereti saját anyanyelvét, és tiszteletben tartja a többi nyelvet. Felismeri a gyűlöletbeszédet mint negatív társadalmi jelenséget, tudatában van a nyelvi tolerancia fontosságának. Ismeri az ábécét, fel tudja sorolni a magán- és mássalhangzókat. Ismeri a betűrendbe sorolás, a szótagolás és az elválasztás szabályait. Alkalmazza a mondatkezdő nagybetűt és a mondatvégi írásjeleket (pont, kérdőjel és felkiáltójel), valamint felsorolásnál a vesszőt. 1MNY.1.1.2. Felismeri az egyszerű és az összetett szavakat. A szófajok közül felismeri és megnevezi az igét, főnevet, melléknevet, számnevet, a névelőt, a	1MNY.3.1.1. Ismeri anyelvalapvető kommunikációs szerepeit. Képes hallott szövegből kulcsszavakat, kulcsmondatokat kiemelni és értelmezni a szöveg egészét. Vázlatalapján vagy vázlat nélkül összefoglalja a hallott szöveget. Érti a következő fogalmakat: egynyelvűség, többnyelvűség. Bizonyos helyzetekben képes alkalmazni a kódváltás műveletét. 1MNY.3.1.2. Alkalmazza a vesszőt és az idézőjelet. Különbséget tesz a szó és a szóhasználat között. Felismeri és alkalmazza a szóelemző

írásban. 21. Felismeri és megkülönbözteti az igeidőket és -módokat. 22. Az igeidőket és igemódokat funkciójuk szerint használja beszédben és írásban. 24. Az igekötőket szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket. 25. A szavakat		személyes névmást, az igekötőt és a névutót. Képes a következő tulajdonnevek helyes írásmódjára: személynév, állatnév, helységnév, az iskola neve. Ismeri az igeidőket, felismeri az ige személyét és számát, képes a főnevek egyes és többes számának megkülönböztetésére. Felismeri és megnevezi a szóelemeket (szótő, toldalék). 1MNY.1.1.3. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint (kijelentő, kérdő, felkiáltó, felszólító, óhajtó). Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy. 1MNY.1.1.4. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű és többjelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja az olvasmányaiban fellelhető és a mindennapi kommunikációs helyzetekben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket. A (hivatalos vagy kötetlen) közlési szándéknak megfelelő szókincset használja	írásmóddal kapcsolatos helyesírási szabályokat a szavakban: hangváltozások, igeidők (időjelek, módjelek). Képes az igeidő és igekötő tanult ismeretek használatára (személy, szám, idő, mód, ragozás). 1MNY.3.1.3. Felismeri és megnevezi az összetanult szófajikategóriát és alkategóriát, ismeri általános jellemzőiket. Alkalmazza a főnévvel kapcsolatos ismereteket (ragos főnevek, pl. kit? mit? kivel? mivel? hol? hová? honnan? kije? mije? kérdésekreválaszoló főnévialakok). Használja a nagybetűt a következő esetekben: országnevek, folyók, tavak, éstengerek nevei, valamint a zezek - imelléknév képzősalakjainak helyesírására. Ismeri a fokozott melléknévek helyesírását. Alkalmazza az szótani ismeretekhez kötődő helyesírási szabályokat (az igekötőigék és anévszó ragozottalakjainak helyesírása; az egyéskételemű tulajdonnévből képzett melléknévek helyesírása; a tőszámnevek, a sorszámnevek és törtszámnevek helyesírásabétűkkel; az számok toldalékolásabétűkkel; az eltezés helyes írásmódjai). 1MNY.3.1.4. Felismeri, megnevezi és beszédsszituációban alkalmazza a mondatfajták a beszélő szándéka, a logikai minőség és szerkezetük szerint. Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó

	szerkezetük és jelentésük alapján osztályozza, jelentésük szerint használja a rokon értelmű, a többjelentésű, az azonos alakú és az ellentétes jelentésű szavakat. A szóalkotás különböző módjait felismeri és alkalmazza. 26.A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi. – 27A tulajdonnevek csoportjait		(hely-, idő- és módhatározó), jelző (minőség- és mennyiségjelző). Felismeriahalmazozottmondatrészeket. Jártasamondatelemzésben. Feltudjavázolniamondatok szerkezeti ábráját. 1MNY.3.1.5. Jelentés taniszempontból felismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja a szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegekben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat, kifejezéseket, frazémákat. Ismeri és helyesen használja az olvasmányjaiban és mindennapi kommunikációs helyzetekben előforduló állandósult szókapcsolatokat, szólásokat, közmondásokat. A munkafüzetében, tankönyveiben levő új, ismeretlen szavakat, kifejezéseket önállóan tudja értelmezni a szövegkörnyezet alapján. ————— 1 Azok a műsorok, filmek, képek, honlapok, amelyeket a különböző kommunikációs eszközök (pl. a televízió, mozi, rádió, videó, fényképészet, nyomtatott sajtó, az eni felvételek, az számítógépes játékok, az internet stb.) hordoznak, illetve továbbítanak

	egymástól megkülönbözteti. 35.. A névutókat felismeri és használja. –36.A határozott és határozatlan számnevet, illetve a számnevek fajtáit felismeri és megfelelően használja. 28. A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban. 29. A névmásokat		

	(személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben. 31.A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek	

	és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében.		
NYELV ÉS KOMUNIKÁCIÓS KULTÚRA	40. alkalmazza az alapvető szóbeli és írásbeli kifejezés módokat: tartalom elmondásakor, elbeszéléskor és leírásakor; 52. tud vázlatot írni,	MNY.1.3.1. Alapszintű kommunikációskultúrával rendelkezik (törekszik kulturáltan kifejezni gondolatait, megbecsüli beszédpartnerét, odafigyel rá, tiszteletben tartja mások véleményét). Értelmes ésszabatos beszédre, helyes artikulációra törekszik. Érthetően és folyékonyan olvashangosanszépirodalmi és nemszépirodalmi szövegeket. Képes rövid, egyszerű, nemszépirodalmi szöveg összefoglalására. Képes figyelemmel követni és megérteni egyszerűbb előadásokat (pl. színelőadás, mesemondás, szavalóversenystb.). 1MNY.1.3.2. Egyszerű szerkezetű szóbeli vagy írásbeli szövegeket tudalkotni. Képes egyszerű	1MNY.3.3.1. A mondatfonetika és eszközök közöltisztában van ahangsúly, ahanglejtés, aszünet, továbbá ahangszín-, hangmagasság- és tempóváltás, valamint dinamika szerepével. Kifejezően olvas vagy ad elő közepesen bonyolult szépirodalmi szövegeket. Képes közepesen bonyolult, nemszépirodalmi szöveg összefoglalására, elmondására. Meghatározott műfajokban témának, kommunikációs alkalomnak megfelelő kritikus, egyéniszemléletű, nyelvi-stilisztikai szempontból példásszövegeket, beszámolókat alkott.

szükség esetén azt megváltoztatni és tartalmilag átszerkeszteni a szöveget; 53. alkalmazza az azonos és a rokon értelmű, valamint az ellentétes jelentésű szavakat; 46. felismeri a mindennapi szóhasználatban a szavak, közmondások, szólások jelentését; 48. a lineáris és nem lineáris	szöveget alkotni szóban vagy írásban, amelyben valamely irodalmi élményét írja le, vagy egy valós, hétköznapi témát fejt ki. Képes üdvözlések (születésnap, karácsony, húsvét stb.), meghívók (évforduló, buli stb.) megírására. Rövid üzenetek írására képes (pl. hivatávozt, holvan, miért késik, miért hiányzik stb.). 1. MNY. 1.3.3. Ismeri és használja a kibővített magyar ábécé nyomtatott és írott betűit, valamint a tanult írásjeleket. Értelmes, nyelvtanilag helyes mondatokat alkot. Írásban tudja a szöveget tagolni (cím, bekezdések) és makroszerkezeti egységekre osztani (bevezetés, tárgyalás, befejezés). 1. MNY. 1.3.4. Képes rövidebb, egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. ismeretterjesztő szövegeket) olvasni és saját szavaival elmondani. Képes az olvasási alapstratégiákat alkalmazni (pl. hangos olvasás, néma olvasás) lineáris szövegekre. 1. MNY. 1.3.5. Eljuttat egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes nyelvi legkifejtett információkat kiűrnias szövegben. 1. Képes az alapinformációk összehasonlítására kétrővid, egyszerű szövegben. Képes kritikához állással átgondolni egy rövid, egyszerű szépirodalmi vagy nem szépirodalmi szöveget (pl. tetszik-e nekiaszöveg, érdekesnek/szokatlanak találja-e, nehézséget okoz-	Képes kritikához állással követni a előadásokat (pl. színelőadás, mesemondás, szavalóverseny stb.), amelyek megfelelnek a korosztálynak. 1. MNY. 3.3.2. Ismeri a anyaggyűjtésmódjait, és ezeket felhasználva egyszerűbb szóbeli és írásbeli érvelő szöveget tud alkotni. Egy irodalmi mű értelmezésekor képes írásban vagy előszóbankereken fogalmazni. Jó lesz a el az alap- és kiegészítő információkat, és példákkal támasztja alá mondanivalóját. Való vagy képzeletbeli tapasztalatokat, szereplőket illetve eseményeket bemutató fogalmazást tud írni. 1. MNY. 3.3.3. Következőt is alkalmazza a helyes írás szabályokat és alapelveket, amelyeket a kötelező iskolai tanterv előír. Képes olyan szövegeket létrehozni, amelyekben a téma, a kompozíció, a tartalom és a stílus megfelelnek a feladatnak, a szövegrendeltetésének és a címetnek (célközönségnek). Levelet ír, és különféle (am mindennapi életben sűrűn előforduló) formanyomtatványokat, űrlapokat tölt ki. Ismeri a zedokumentumok létrehozásához szükséges szabályrendszer alapvető elemeit. 1. MNY. 3.3.4. Különböző céllal (pl. informálódás, tanulás, önéflesztés, esztétikai élmény átélése, szórakozás céljából)

szövegben megtalálja az információkat, és azok alapján következtetéseket von le; 49. ismeri az anyaggyűjtés módjait (megfigyelés, emlékezés, képzelet és olvasás); 55. elbeszélő fogalmazást vagy leírást tud készíteni; 56. képeslapot, üdvözlőlapot fogalmaz meg; –57. tud magánlevelet	eazolvasásastb.). 1MNY.1.3.6. Eligazodika (ziskolai) könyvtár- és állományszerkezetében, ismeriakönyvtárakalapszolgáltatásait, használatukszabályait, tudkönyvetkölsönözni. Megkülönböztetianyomtatott és elektronikus információforrásokat. Az információszerzés érdekében használja a tartalommutatókat. Érdeklődésének megfelelően kulturális eseményeket látogat.	olvasközepesen bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. szakszövegeket, tudomány népszerűsítő ismeretterjesztő szövegeket stb.). Olvasási stratégiáit az olvasmány műfajának függvényében választja ki, az olvasás során helyesbíti/formálja a szövegjelentése kapcsán levont következtetéseit. 1MNY.3.3.5. Eljut a közepesen bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes egy kis szemelt kérdés köré vagy eszmé szálalakulását nyomon követni a szövegben. Képes nyelvi legkifejtett (explicit) és nem kifejtett (implicit) információkat kiszűrni (lineáris és nem lineáris) szövegből. Képes az alapinformációk összehasonlítására két vagy több szövegben. 1MNY.3.3.6. Tudatos angyűjt információkat különféle információ-hordozó (nyomtatott, audiovizuális, elektronikus) forrásokból iskolai feladataihoz, és képes azokat a megadott szempontok szerint rendszerezni, szelektálni (pl. portfólió készíti). Használja a különféle nyomtatott formájú és online szótárakat. Képes kritika gondolkodás alkalmazásával elemezni a médiaszövegeket az igazság tartalom, a megbízhatóság és a minőség szempontjából. Megfigyeli és megérti a média üzenetét.

	írni és megcímezni; 58. leírást készít tárgyról, növényről, állatról és személyről; – 59.kifejezésmódját a kommunikációs helyzetnek (formális és nem formális) megfelelően választja meg; 61.. A könyv részeit, szerkezeti egységeit; 62. elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges		

	információkat; rendszerét, egymáshoz való viszonyát; 63. felismeri a szöveg átvitt értelmét; felis meri a szövegben a cselekménym ozzanatok összefüggéseit és az eseménymozz anatok időrendjét; 64. meghatároz za a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát;		

	65.képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az		
Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4) стандарди	Напредни - одличан (5) стандарди
IRODALOM	63. felismeri a szöveg átvitt értelmét; felismeri a szövegben a cselekménymozgatókat összefüggéseit és az eseménymozgatókat időrendjét; 64. meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való	1MNY.2.2.1. Elhelyeziatantervben előírt kötelező irodalmi műveket az alapvető irodalmi kontextusokban (magyar irodalom/világirodalom, szóbeli/szerzői). Képes a következő szépirodalmi szövegek elemének meghatározására példákkal való illusztrálására: téma, cselekményhelye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb. 1MNY.2.2.2. Az iskolai tanterv által kötelezően előírt irányított irodalmi művekben a szöveg részleteit, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet (líra, epika, dráma) és a műfajt. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: mese, állatmese, monda, elbeszélés, dal stb. Felismeri és megnevezi a következő népi kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, szólás, találókérdés, népi gyermekjáték. 1MNY.2.2.3. Megkülönbözteti a kronológiai elbeszélés módját. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem,	1MNY.3.2.1. Önállóan értelmezi a tantervi (kötelező vagy választható), közepesen bonyolult irodalmi művek nyelvi és szerkezeti szempontjait; felfedezi, összeköti és elemezi, érvekkeltámasztja alá a különböző nyelvi-stilisztikai eszközök szerepét. Az irodalmi műveket összetudjához hasonlóan műfajuk/típusuk és témájuk alapján. Felfedezi az irodalmi művek és más művészetek alkotások kapcsolatát, képes az irodalmi műveket intermedialis kontextusban helyezni. 1MNY.3.2.2. Képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szöveghez hivatkozva. Felismeri a szövegben belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket. Tudja a tanterv kívüli irodalmi műveket is ajánlani, és meg tudja indokolni a javaslatát. Aművész befogadása során felfedezi az irodalom és a társ művészetek kapcsolatát, képes azonosítani a

	viszonyát; 65.képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva; 66.felismeri a szövegen belüli ok-okozati összefüggéseket , előzményeket és következményeket; 67. az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat; 68. véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-	meseformula, valószínű és valószínűtlen elemek, konfliktusok. Felismeri és megnevezi a hősök jellemét és szereplők rendszerét, egymáshoz való viszonyát. Megnevezi a leírásformáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. Felismeri a humoros szövegekben. Felismeri a refrént, hasonlatot, ellentétet és hangutánzást. Felismeri a verssort, a versszakot és a rímet. Változatos olvasási stratégiákat alkalmaz.	és különbségek megfogalmazására. 1.MNY.3.2.3. A megadott szempontok alapján értékeli saját és másiktanulói irodalmi szövegekhez kapcsolódó írásbeli feladatait, önállóan kutatja az őt érdeklő témát, és felméri a saját előrehaladását, elemzi, értékeli, felülbírálja az irodalmi szövegekről alkotott saját és mások által ítélt véleményét. Könyvtárban jár és önállóan választ irodalmi alkotást, képes naplót vezetni olvasmányairól. Ismeri és felismeri a szöveg és a könyvrészeit, szerkezet egységeit (cím, fejezet, szerző; tartalom, szómagyarázat). Fejleszti kreativitását és alkotási, önkifejezési készségét

	válogatást; 69. különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között 70. felismeri a párbeszédet; 71. megkülönbözteti a prózát és a verset; 72. felismeri a verssort, a versszakot és a rímet; 73. megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés); 74. az irodalmi műveket össze		

	tudja hasonlítani műfajuk és témájuk alapján; –75.felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát; 76. képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.); 77. értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket, 78.ismeri az alapvető		

	olvasási stratégiákat; 79. meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.		
NYELVTAN ÉS HELYESÍRÁS	80. A felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokat felismeri a szóbeli és írott szövegekben, megfelelő módon használja őket szóban és írásban. 81. Felismeri és megkülönböztet	1MNY.3.1.1. Ismeri anyelvalapvető kommunikációsszerepeit. Képes hallott szövegből kulcsszavakat, kulcsmondatokat kiemelni és értelmezni a szöveg egészét. Vázlatalapján vagy vázlat nélkül összefoglalja a hallott szöveget. Érti a következő fogalmakat: egynyelvűség, többnyelvűség. Bizonyos helyzetekben képes alkalmazni a kódváltás műveletét. 1MNY.3.1.2. Alkalmazza a vesszőt és az idézőjelet. Különbözteti a szóhasználat között. Felismeri és alkalmazza az szóelemző írásmódot a kapcsolatos helyesírás szabályok betartásában: hangváltozások, igeidők (időjelek, módjelek).	1MNY.3.1.1. Ismeri anyelvalapvető kommunikációsszerepeit. Képes hallott szövegből kulcsszavakat, kulcsmondatokat kiemelni és értelmezni a szöveg egészét. Vázlatalapján vagy vázlat nélkül összefoglalja a hallott szöveget. Érti a következő fogalmakat: egynyelvűség, többnyelvűség. Bizonyos helyzetekben képes alkalmazni a kódváltás műveletét. 1MNY.3.1.2. Alkalmazza a vesszőt és az idézőjelet. Különbözteti a szóhasználat között. Felismeri és alkalmazza az szóelemző írásmódot a kapcsolatos helyesírás szabályok betartásában: hangváltozások, igeidők (időjelek, módjelek).

i az igeidőket és -módokat. 82. Az igeidőket és igemódokat funkciójuk szerint használja beszédben és írásban. 83. Az igeekötőket szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket. 84. A szavakat szerkezetük és jelentésük alapján osztályozza, jelentésük szerint	Képesazigéről és igeekötőről tanult ismeretek használatára (személy, szám, idő, mód, ragozás). 1MNY.3.1.3. Felismeri és megnevezi az összetanult szófajkategóriát és alkategóriát, ismeri általános jellemzőiket. Alkalmazza a főnévvel kapcsolatos ismereteket (ragos főnevek, pl. kit? mit? kivel? mivel? hol? hová? honnan? kije? mije? kérdések reválaszoló főnévialakok). Használja a nagybetűt a következő esetekben: országnevek, folyók, tavak, éstengerek nevei, valamint a zezek -imelléknév képzősalakjainak helyesírására. Ismeri a fokozott melléknévek helyesírását. Alkalmazza az írási szabályokat (az igeekötősigék és a névszó ragozottalakjainak helyesírása; az egyéskételemű tulajdonnévből képzett melléknévek helyesírása; az atószámnevek, asorszámnevek, és törtszámnevek helyesírásbetűjével; az számok toldalékolásbetűjével; az eltezés helyes írásmódjai). 1MNY.3.1.4. Felismeri, megnevezi és beszédszituációban alkalmazza a mondatfajták a beszéző szándéka, a logikai minőség és szerkezetük szerint. Mondatelemzés korfelismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó), jelző (minőség- és mennyiségjelző).	Képesazigéről és igeekötőről tanult ismeretek használatára (személy, szám, idő, mód, ragozás). 1MNY.3.1.3. Felismeri és megnevezi az összetanult szófajkategóriát és alkategóriát, ismeri általános jellemzőiket. Alkalmazza a főnévvel kapcsolatos ismereteket (ragos főnevek, pl. kit? mit? kivel? mivel? hol? hová? honnan? kije? mije? kérdések reválaszoló főnévialakok). Használja a nagybetűt a következő esetekben: országnevek, folyók, tavak, éstengerek nevei, valamint a zezek -imelléknév képzősalakjainak helyesírására. Ismeri a fokozott melléknévek helyesírását. Alkalmazza az írási szabályokat (az igeekötősigék és a névszó ragozottalakjainak helyesírása; az egyéskételemű tulajdonnévből képzett melléknévek helyesírása; az atószámnevek, asorszámnevek, és törtszámnevek helyesírásbetűjével; az számok toldalékolásbetűjével; az eltezés helyes írásmódjai). 1MNY.3.1.4. Felismeri, megnevezi és beszédszituációban alkalmazza a mondatfajták a beszéző szándéka, a logikai minőség és szerkezetük szerint. Mondatelemzés korfelismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó), jelző (minőség-

	használja a rokon értelmű, a többjelentésű, az azonos alakú és az ellentétes jelentésű szavakat. A szóalkotás különböző módjait felismeri és alkalmazza. 85. A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi. 86. A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti. 87. A névutókat felismeri és használja. 88. A határozott	Felismeriahalmozottmondatrészeket. Jártasamondatelemzésben. Feltudjavázolniamondatokszerkezeti ábráját. 1MNY.3.1.5. Jelentéstaniszempontból felismeria egyjelentésű, atöbbjelentésű, arokon értelmű ésellentétesjelentésű szavakat. Ismeri éshelyesenhasználjaaszépirodalmi ésismeretterjesztő szövegekbenelőforduló (életkoránakmegfelelő) szavakat, kifejezéseket, frazémákat. Ismeri éshelyesenhasználjaazolvasmányaiban ésamindennapikommunikációshelyzetekbenelőforduló állandósultszókapcsolatokat, szólásokat, közmondásokat. Amunkafüzeteiben, tankönyveibenlevő új, ismeretlenszavakat, kifejezéseket önállóantudja értelmezniaszövegkörnyezetalapján. ————— 1 Azokaműsorok, filmek, képek, honlapok, amelyeketakülönböző kommunikációs eszközök (pl. atelevízió, mozi, rádió, videó, fényképészet, nyomtatottsajtó, azeneifelvételek, aszámítógépesjátékok, azinternetstb.) hordoznak, illetve továbbitanak	és mennyiségjelző). Felismeriahalmozottmondatrészeket. Jártasamondatelemzésben. Feltudjavázolniamondatokszerkezeti ábráját. 1MNY.3.1.5. Jelentéstaniszempontból felismeria egyjelentésű, atöbbjelentésű, arokon értelmű ésellentétesjelentésű szavakat. Ismeri éshelyesenhasználjaaszépirodalmi ésismeretterjesztő szövegekbenelőforduló (életkoránakmegfelelő) szavakat, kifejezéseket, frazémákat. Ismeri éshelyesenhasználjaazolvasmányaiban ésamindennapikommunikációshelyzetekbenelőforduló állandósultszókapcsolatokat, szólásokat, közmondásokat. Amunkafüzeteiben, tankönyveibenlevő új, ismeretlenszavakat, kifejezéseket önállóantudja értelmezniaszövegkörnyezetalapján. ————— 1 Azokaműsorok, filmek, képek, honlapok, amelyeketakülönböző kommunikációs eszközök (pl. atelevízió, mozi, rádió, videó, fényképészet, nyomtatottsajtó, azeneifelvételek, aszámítógépesjátékok, azinternetstb.) hordoznak, illetve továbbitanak

	és határozatlan számnevet, illetve a számnevek fajtáit felismeri és megfelelően használja. 89. A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban. 90. A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben. 91 A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző		

	írastevékenység ekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igetalakok esetében; igekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt 92.számnevek, a keltezés többféle formájának		

mindennapi szóhasználatban a szavak, közmondások, szólások jelentését; 97.a lineáris és nem lineáris szövegben megtalálja az információkat, és azok alapján következtetések et von le; 98.ismeri az anyaggyűjtés módjait (megfigyelés, emlékezés, képzelet és olvasás); 99. elbeszélő fogalmazást vagy leírást tud készíteni; 100. képeslapot,	1MNY.3.3.3. Következtesenalkalmazzaahelyesírásiszabályokat ésalapelveket, amelyeketakötelező iskolaitantervelőirányoz. Képesolyanszövegeketlétrehozni, amelyekbenatéma, akompozíció, atartalom ésastílusmegfelelnekafeladatnak, aszövegrendeltetésének ésacímzettnek (célközönségnek). Levelet ír, éskülönféle (amindennapi életbensűrűnelőforduló) formanyomtatványokat, űrlapokatöltki. Ismeriaze-dokumentumoklétrehozásáhozszükségesszabályrendszer alapvető elemeit. 1MNY.3.3.4. Különböző céllal (pl. informálódás, tanulás, önfejlesztés, esztétikai élmény átélése, szórakozáscéljából) olvasközepesenbonyolultszépirodalmi ésnemszépirodalmiszövegeket (pl. szakszövegeket, tudománynépszerűsítő ismeretterjesztő szövegeketstb.). Olvasásistratégiáitazolvasmányműfajánakfüggvényébe nválasztjaki, sazolvassoránhelyesbíti/formáljaaszövegjelentéseka pcsánlevontkövetkeztetéseit. 1MNY.3.3.5. Eljutaközepesenbonyolultszépirodalmi ésnemszépirodalmiszövegek megértéséig. Képesegykiszemeltkérdéskörvagyeszmeiszálalakulását nyomonkövetniaszövegben. Képesnyelvilegkifejtett	fogalmazásttud írni. 1MNY.3.3.3. Következtesenalkalmazzaahelyesírásiszabályokat ésalapelveket, amelyeketakötelező iskolaitantervelőirányoz. Képesolyanszövegeketlétrehozni, amelyekbenatéma, akompozíció, atartalom ésastílusmegfelelnekafeladatnak, aszövegrendeltetésének ésacímzettnek (célközönségnek). Levelet ír, éskülönféle (amindennapi életbensűrűnelőforduló) formanyomtatványokat, űrlapokatöltki. Ismeriaze-dokumentumoklétrehozásáhozszükségesszabályrendszer alapvető elemeit. 1MNY.3.3.4. Különböző céllal (pl. informálódás, tanulás, önfejlesztés, esztétikai élmény átélése, szórakozáscéljából) olvasközepesenbonyolultszépirodalmi ésnemszépirodalmiszövegeket (pl. szakszövegeket, tudománynépszerűsítő ismeretterjesztő szövegeketstb.). Olvasásistratégiáitazolvasmányműfajánakfüggvényébe enválasztjaki, sazolvassoránhelyesbíti/formáljaaszövegjelentéseka pcsánlevontkövetkeztetéseit. 1MNY.3.3.5. Eljutaközepesenbonyolultszépirodalmi ésnemszépirodalmiszövegek megértéséig. Képesegykiszemeltkérdéskörvagyeszmeiszálalakulás

üdvözlőlapot fogalmaz meg; 101. tud magánlevelet írni és megcímezni; 102. leírást készít tárgyról, növényről, állatról és személyről; 103. kifejezésmódját a kommunikációs helyzetnek (formális és nem formális) megfelelően választja meg; 104. helyesen tagolja a szöveget, makroszerkezeti egységekre	(explicit) és nem kifejtett (implicit) információkat kiszűrni (lineáris és nem lineáris) szövegből. Képes alapinformációk összehasonlítására két vagy több szövegben. 1MNY.3.3.6. Tudatos anglyűjt információkat különféle információ-hordozó (nyomtatott, audiovizuális, elektronikus) forrásokból iskolai feladataihoz, és képes azokat a megadott szempontok szerint rendszerezni, szelektálni (pl. portfólió készítés). Használja a különféle nyomtatott formájú és online szótárakat. Képes kritikaigondolkodás alkalmazásával elemezni a médiaszövegek tartalmát, megbízhatóságát és a minőség szempontjából. Megfigyeli és megérti a médiaüzenetet.	át nyomon követni a szövegben. Képes nyelviileg kifejtett (explicit) és nem kifejtett (implicit) információkat kiszűrni (lineáris és nem lineáris) szövegből. Képes alapinformációk összehasonlítására két vagy több szövegben. 1MNY.3.3.6. Tudatos anglyűjt információkat különféle információ-hordozó (nyomtatott, audiovizuális, elektronikus) forrásokból iskolai feladataihoz, és képes azokat a megadott szempontok szerint rendszerezni, szelektálni (pl. portfólió készítés). Használja a különféle nyomtatott formájú és online szótárakat. Képes kritikaigondolkodás alkalmazásával elemezni a médiaszövegek tartalmát, megbízhatóságát és a minőség szempontjából. Megfigyeli és megérti a médiaüzenetet.

	tudja osztani.		

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За обавезне наставне предмете Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање и Дигитални свет нису прописани стандарди постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају

	– критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. поздрави и отпоздрави, примењујући једноставнија језичка средства;
2. представи себе и другог;
3. разуме једноставнија питања личне природе и одговара на њих;
4. поставља једноставнија питања личне природе;
5. у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости;
6. разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета;
7. разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих;

8. саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење;
9. разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин;
10. упути позив на заједничку активност;
11. разуме кратке и једноставније молбе и реагује на њих уз одговарајуће образложење;
12. упути кратке и једноставније молбе;
13. искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;
14. разуме једноставније исказане честитке и одговори на њих;
15. упути једноставније честитке;
16. разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, наведе најубичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника;
17. именује бића, предмете и места из непосредног окружења;
18. разуме једноставније описе бића, предмета и места;
19. опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа;
20. разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;
21. изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;
22. разуме једноставнија обавештења о положају у простору и реагује на њих;
23. тражи и пружи једноставнија обавештења о положају у простору;
24. разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време;
25. разуме једноставније исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;
26. тражи и даје једноставнија обавештења која се односе на припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;
27. разуме једноставније исказе за изражавање интересовања, допадања/недопадања и реагује на њих;
28. изражава допадање/недопадање уз најједноставније образложење;
29. тражи најједноставније образложење допадања/недопадања;
30. разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости;
31. размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;
32. опише радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства
33. разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на бројеве, количине и цене;
34. учествује у предлагању садржаја и начина рада.

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
54. Разумевање	- разуме јасно постављена	ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне	ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове

говораи писаног текста	једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - разуме једноставне исказе за	речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење. ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате / блиске теме. ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим / блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике. ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови	(2–3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања. ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама. ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2–3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћена

	изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине. - разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника; - разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета;	итд.) ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе. ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе.	визуелним елементима. ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама.
Усмено изражавање	-поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;	ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка	ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме.

	-представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упути позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; -изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; -тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - размени информације које се односе на дату комуникативну	средстава приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.) ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе. ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства. ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника.	ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства изпрошлости користећи једноставна језичка средства. ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2–3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање. ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење. ПСТ.2.2.1. Препознаје и

	ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка средства; - поставља једноставнија питања личне природе; - у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости	ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства. ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински. ПСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура. ПСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.	разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина). ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила. ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба

		ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.	
Писано изражавање	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упуту позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава	ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима. ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита. ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.	ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима. ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања. ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина). ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи,

	припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка средства; - поставља једноставнија питања личне природе; - у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости; -тражи најједноставније образложење допадања/недопадања - учествује у предлагању садржаја и начина рада	ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.	познаје и примењује одређени број основних правописних правила. ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције.

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање говора и писаног текста	- разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање,	ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике. ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење	ПСТ.3.1.1. Разуме дуже низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања. ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку. ПСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних,

	поседовање/непоседовање и реагује на њих; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине. - разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника; - разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; -разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета;		документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама. ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фраза и израза сложенијих разговетних текстова савремене музике. ПСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и може да издвојивећину релевантних информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама. ПСТ.3.1.7. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.) ПСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и главне информације различитих врста текстова са интернета или других писаних медија који су у складу са узрастом и интересовањима ученика.

			ПСТ.3.1.9. Разуме главне идеје, поруке и специфичне информацијеадаптираних верзија белетристике за младе. ПСТ.3.1.10. На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција. ПСТ.3.1.11. Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења. ПСТ.3.1.12. Разуме општи смисао и већину фраза и израза у текстовима из савремене музике. ПСТ.3.1.13. Разуме смисао једноставних рекламних порука. ПСТ.3.1.14. Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницама. ПСТ.3.1.15. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикана, информатора и сл.

Усмено изражавање	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упуту позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим	ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама. ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве. ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима ПСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.). ПСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања које је непримерено/неприкладно у контексту циљних култура. ПСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и	ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност. ПСТ.3.1.17. Учествоје у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, узевентуалну помоћ и понављање. ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљења. ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу

	способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка средства; - поставља једноставнија питања личне природе; - у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости;	циљним културама. ПСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински. ПСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик. ПСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура. ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.	расположивим језичким средствима. ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу. ПСТ.3.1.21. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл. ПСТ.3.1.22. Резимира текст којислуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују. ПСТ.3.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима. ПСТ.3.1.30. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених

			узрасту и интересовањима. ПСТ.3.1.31. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама. ПСТ.3.1.32. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица ПСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акцентаско-интонацијских правила или уз мање неправилности које не угрожавају разумевање поруке коју жели да саопшти. ПСТ.3.2.2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује фреквентна правописна правила.

			ПСТ.3.2.3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога. ПСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.
Писано изражавање	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; -представи себе и другог; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - упути позив на заједничку активност - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; -изрази основне потребе, осете	ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу. ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику. ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних	ПСТ.3.1.23. Пише обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме. ПСТ.3.1.24. Пише краће текстове од неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима

	и осећања кратким и једноставним језичким средствима; -тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка средства; - поставља једноставнија питања личне природе; - у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о	конкретних активности и потреба.	приватног и школског живота). ПСТ.3.1.25. Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику. ПСТ.3.1.26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме. ПСТ.3.1.27. Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују. ПСТ.3.1.28. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл. ПСТ.3.2.2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује

	себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости; -тражи најједноставније образложење допадања/недопадања - учествује у предлагању садржаја и начина рада		фреквентна правописна правила. ПСТ.3.2.3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога. ПСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

МАТЕМАТИКА

Исходи:

- 1 прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој;
- 2 одреди месну вредност цифре;
- 3 изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0 ;
- 4 састави израз, израчуна вредност бројевног изразица и примени својства рачунских операција;
- 5 реши једначине и неједначине и провери тачност решења;
- 6 реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину;
- 7 процени вредност изразица са једном рачунском операцијом;
- 8 одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју;
- 9 прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$;
- 10 упореди разломке облика са једнаким бројоцима или именицима;
- 11 сабере и одузме разломке са једнаким именицима;
- 12 запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале;
- 13 сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале;
- 14 чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима;

- 15 формира низ на основу упутства;
- 16 реши задатак применом различитих начина представљања проблема;
- 17 именује елементе и опише особине квадрa и коцке;
- 18 црта мреже и прави моделе квадрa и коцке;
- 19 препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;
- 20 прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине;
- 21 израчуна површину квадрата и правоугаоника;
- 22 израчуна површину и запремину квадрa и коцке;
- 23 реши проблемске задатке у контексту

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2) стандарди	Средњи ниво (3) стандарди
БРОЈЕВИ	1. прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној прави 2. одреди месну вредност цифре; 3. изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0 ; 4. састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција; 5. реши једначине и неједначине и провери тачност решења; 6. реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или	МА.1.1.1 зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже на даљтој бројевној прави МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израз са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде МА.1.1.3. множи и дели без остатка у оквиру прве хиљаде МА.1.1.4. уме на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде МА.1.1.6. уме да прочита и запише	МА.2.1.2. уме да препозна разломке када је графички приказан на фигури МА.2.1.3. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду у оквиру прве хиљаде МА.2.1.4. сабира, одузима вредност израза МА.2.1.5. рачуна вредност израз са највише са две операције

	неједначину; 7.процени вредност израза са једном рачунском операцијом; 8.одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; 9.прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; 10.упореди разломке облика са једнаким бројоцима или имениоцима; 11.сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; 12.запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; 13.сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; 14.чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; 15.формира низ на основу упутства; 16.реши задатак применом различитих начина представљања проблема;	разломак и препозна његов графички приказ МА.1.1.7.уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине	
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	20.прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине	МА.1.4.1. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml) МА.1.4.2.зна коју јединицу мере да	МА.2.2.1.претвара јединице за мерење површине и запремине течности из већих у мање МА.2.2.2.уме да израчуна површину и

	21.израчуна површину квадрата и правоугаоника 22.израчуна површину и запремину квадрата и коцке; 23.реши проблемске задатке у контексту	употреби за мерење задате масе (g, kg,t) МА.1.4.3.уме да чита једноставније графиконе, табеле, дијаграме	квадра и правоугаоника, запремину и површину квадрата и коцке када су подаци у истим мерним јединицама МА.2.2.3.препознаје мрежу квадрата и коцке
ГЕОМЕТРИЈА	17.именује елементе и опише особине квадрата и коцке 18.црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; 19.препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	МА.1.2.1.уме да именује геометријске објекте у равни МА.1.2.2.зна јединице за мерење дужине и њихове односе МА.1.2.3.користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица МА.1.2.4.користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица	МА.2.2.1.уочава и именује елементе и опште особине квадрата и коцке МА.2.2.2.препознаје мрежу коцке и квадрата

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4) стандарди	Напредни - одличан (5) стандарди
СКУП ПРИРОДНИ	1.прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној	МА..2.1.1.уме да примени својства природних бројева иразуме декадни	МА..3.1.1.уме да примени својства природних бројева у решавању

X БРОЈЕВА	прави 2.одреди месну вредност цифре; 3.изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; 4.састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; 5.реши једначине и неједначине и провери тачност решења; 6.реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; 8.одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; 9.прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; 10.упореди разломке облика са једнаким бројоцима или именицима; 11.сабере и одузме разломке са једнаким именицима; 12.запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; 13.сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; 14.чита, користи и представља податке у	бројевни систем МА.2.1.2.уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју МА.2.1.3.сабира и одузима,рачуна вредност изрази МА.2.1.4. рачуна вредност изрази са највише са две операције МА.2.1.5.уме да решава једначине	проблемских задатака МА.3.1.2.зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени МА.3.1.3.уме да израчуна бројевну вредност изрази са више операција, поштујући приоритет МА.3.1.4..уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми МА.3.1.5.уме да одреди решења неједначине са једном операцијом МА.3.1.6.уме да прочита ,запише и графички прикаже разломак

	табелама или графичким дијаграмима; 15.формира низ на основу упутства; 16.реши задатак применом различитих начина представљања проблема;		
МЕРЕ И МЕРЕЊЕ	20.прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине 21.израчуна површину квадрата и правоугаоника; 22.израчуна површину и запремину квадрата и коцке; 23.реши проблемске задатке у контексту	МА.2.2.1.уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника МА.2.2.2. уме да израчуна површину и запремину квадрата и коцке	МА.3.4.1.претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање МА.3.4.2.претвара јединице за мерење површине из већих у мање МА.3.4.3.уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника МА. 3.4.4.уме да израчуна запремину коцке и квадрата када су подаци дати у истим мерним јединицама
ГЕОМЕТРИЈА	17.именује елементе и опише особине квадрата и коцке 18.црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; 19.препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	МА.2.2.1.именује и самостално црта мрежу и прави моделе квадрата и коцке	МА.3.2.1.уме да црта мреже и прави моделе квадрата и коцке МА.3.2.2.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

ИСХОДИ:

1. одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насељана географској карти Србије;
2. одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије;
3. повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи;
4. уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;
5. представља знаменитости, културна добра и природне лепоте које Србија препознатљива у свету;
6. у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;
7. повеже промену изгледа тела и понашања са одрастањем;
8. планира своје дневне активности и време provedено у ИКТ уређајима;
9. затражи помоћ колико се могу описати примери из живота и садржаја медијског окружења;
10. идентификује самостално раздвајање мешањем, одливањем, цеђењем и испаравањем;
11. испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола;
12. наведе пример ефикасног коришћења електричне енергије;
13. наведе примере употребе магнетног поља у свакодневном животу;
14. наведе пример превенције заштите од пожара;
15. прикаже хронолошки налентивремена значајна историјска догађаја и личности;
16. опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација;
17. представити резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијама и/или цртежима и др.);
18. пронађи и одабери потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);
19. повеже резултат рада са уложеним трудом;
20. сарађује са другима у групи на једничким активностима;
21. учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.

Тема/област	Исходи	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		СТАНДАРДИ	СТАНДАРДИ
Природне и друштвене одлике Србије	1. одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; 2. одреди положај и именује природне и друштвене	1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима 1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне	1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и

	објекте на географској карти Србије; 3. повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; 4. уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; 5. представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; 6. у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса; 17. представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); 18. пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних,	ресурсе 1ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу 1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво	поступке којима се она штити 1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама

	дигиталних); 19. повеже резултате рада са уложеним трудом; 20. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;		
Човек – природно и друштвено биће	7. повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; 8. планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; 9. затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу; 21. учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.	1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља	1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи 1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића
Материјали	10. идентификује и самостално	1ПД.1.3.1. зна основна	1ПД.2.3.3. разликује

	раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаравњем; 11. испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; 12. наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; 13. наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; 14. наведе примере превенције и заштите од пожара; 17. представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); 18. пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); 19. повеже резултате рада са уложеним трудом; 20. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке 1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност	материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису
Прошлост Србије	15. прикаже хронолошки на	1ПД.1.6.4. зна	1ПД.2.6.4. зна редослед

	ленти времена значајне историјске догађаје и личности; 16. опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; 17. представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); 18. пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); 19. повеже резултате рада са уложеним трудом; 20. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	најважније догађаје, појаве и личности из прошлости 1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их	којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности 1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад

Тема/област	Исходи	Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		СТАНДАРДИ	СТАНДАРДИ
Природне и друштвене одлике Србије	1. одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије;	1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног	1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима

	2. одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; 3. повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; 4. уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; 5. представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; 6. у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса; 17. представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); 18. пронађе и одабере потребне информације из различитих	коришћења обновљивих ресурса 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора - рељефа, вода, климе - и делатности људи 1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности	1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

	извора (писаних, сликовних, дигиталних); 19. повеже резултате рада са уложеним трудом; 20. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;		
Човек – природно и друштвено биће	7. повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; 8. планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; 9. затражи помоћ уколико се суочи са непримерним садржајима у дигиталном окружењу; 21. учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.	1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова	1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују
Материјали	10. идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем; 11. испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; 12. наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; 13. наведе примере употребе	1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу	1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу

	магнета у свакодневном животу; 14. наведе примере превенције и заштите од пожара; 17. представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); 18. пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); 19. повеже резултате рада са уложеним трудом; 20. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;		
Прошлост Србије	15. прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; 16. опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; 17. представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом	1ПД.2.6.6. препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода 1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч	1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава

	и/или цртежом и др.); 18. пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); 19. повеже резултате рада са уложеним трудом; 20. сарађује са другима у групи на заједничким активностима;		

У 4. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области више стандарда:

1ПД.1.1.1.; 1ПД.1.1.2.; 1ПД.1.1.5.;
 1ПД.1.3.1.; 1ПД.1.3.6.;
 1ПД.1.4.1.; 1ПД.1.4.2.; 1ПД.1.4.3.; 1ПД.1.4.4.; 1ПД.1.4.5.;
 1ПД.2.1.1.; 1ПД.2.1.3.; 1ПД.2.1.5.; 1ПД.2.1.6.;
 1ПД.2.3.1.; 1ПД.2.3.2.; 1ПД.2.3.3.; 1ПД.2.3.5., 1ПД.2.3.6.;
 1ПД.2.4.1.; 1ПД.2.4.2.; 1ПД.2.4.3.; 1ПД.2.4.4.; 1ПД.2.4.5.;
 1ПД.3.3.1.;
 1ПД.3.4.1.;

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Исходи:

- 1 примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);
- 2 правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
- 3 комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
- 4 одржава равнотежу у различитим кретањима;
- 5 правилно држи тело;
- 6 самостално коригује неправилно држање;

- 7 правилно подиже, носи и спушта терет;
- 8 изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;
- 9 изведе дечји и народни плес;
- 10 користи терминологију вежбања;
- 11 поштује правила понашања на вежбалиштима;
- 12 поштује мере безбедности током вежбања;
- 13 одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
- 14 поштује и примени правила игре;
- 15 навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;
- 16 прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
- 17 уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;
- 18 прати промене у сопственој тежини и висини;
- 19 сагледа резултате физичких способности;
- 20 препозна здравствено стање када не треба да вежба;
- 21 примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама;
- 22 уредно одржава простор у коме живи и борави;
- 23 увиди значај правилне исхране за вежбање;
- 24 повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;
- 25 препозна лепоту покрета и кретања;
- 26 користи научена вежбања у рекреацији породице;
- 27 правилно реагује у случају повреде у школи;

28 вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању;

29 учествује у предлагању садржаја и начина

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
1. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	1.примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); 6.самостално коригује неправилно држање 4.одржава равнотежу у различитим кретањима; 18.прати промене у сопственој тежини и висини;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
	1.примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања) 4.одржава равнотежу у различитим		

2.МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ 1.Атлетика 2.Спортска гимнастика 3.Основе тимских, спортских и елементарних игара 4.Плес и ритмика 5.Полигони	кретањима; 5.правилно држи тело 8.изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; 9.изведе дечји и народни плес; 11.поштује правила понашања на вежбалиштима; 12.поштује мере безбедности током вежбања; 13.одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; 14,поштује и примени правила игре; 15.навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; 16.прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; 21.примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; 22.уредно одржава простор у коме живи и борави; 10.користи терминологију вежбања; 11.поштује правила понашања на		

3. ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА 1.Култура вежбања и играња 2.Здравствена култура	вежбалиштима; 12.поштује мере безбедности током вежбања; 13.одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; 14.поштује правила понашања на вежбалиштима; 15.навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; 16.прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; 19.сагледа резултате физичких способности; 21.примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; 22.уредно одржава простор у коме живи и борави; 23.увиди значај правилне исхране за вежбање;		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
1. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	1.примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

култура	21.примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; 22.уредно одржава простор у коме живи и борави; 23.увиди значај правилне исхране за вежбање; 24.повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; 25,препозна лепоту покрета и кретања; 26.користи научена вежбања у рекреацији породице; 27.правилно реагује у случају повреде у школи; 28.вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; 29.учествује у предлагању садржаја и начина рада;		

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Исходи:

- 1 поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора;

- 2 изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама;
- 3 користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду;
- 4 примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији;
- 5 користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;
- 6 тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела;
- 7 разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;
- 8 учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице;
- 9 разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
КОМПОЗИЦИЈА	1.поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; 3.користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; 5.користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; 6.тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; 9.разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	1.поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; 6.тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела;		

СЦЕНА	9.разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити 1.поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; 8.учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; 9.разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити		
НАСЛЕЂЕ	7.разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; 9.разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
КОМПОЗИЦИЈА	1.поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; 2..изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; 3..користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу

СПОРАЗУМЕВАЊЕ	4.примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; 5.користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; 6.тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; 7.разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; 9.разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити 1.поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; 6.тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; 8.учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; 9.разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити	– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
СЦЕНА	1.поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; 2..изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; 5.користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; 8.учествује у планирању и реализацији		

НАСЛЕЂЕ	ликовног пројекта или радионице; 9.разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити 6.тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; 7.разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Исходи:

- 1 .опише своја осећања у вези са слушањем музике;
- 2 препознаје народну и уметничку музику;
- 3 опише улогу музике у медијима;
- 4 разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
- 5 повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности;
- 6 уочи контраст и понављање у музичком делу;
- 7 пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
- 8 примени изражајне музичке елементе;
- 9 осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу;
- 10 осмисли музички одговор на музичко питање;
- 11 осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;

12 изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају;

13 поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;

14 коментарише своје и туђе извођење музике;

15.самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације

16.учествује у школским приредбама и манифестацијама

Тема/ област	Нивои постигнућа Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
1. РИТМИЧКИ САТ	2.препознаје народну и уметничку музику; 4.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 5.повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; 7.пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 13.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 15.самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације 16.учествује у школским приредбама и манифестацијама	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

2.МУЗИКОЛО ВЦИ	2.препознаје народну и уметничку музику; 4.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 5.повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; 7.пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 13.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 15.самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације 16.учествује у школским приредбама и манифестацијама		
3.МУЗИКОМ ОТИВАТОР	2.препознаје народну и уметничку музику;		

4.МУЗИКА ТИ УВЕК ТРЕБА	4.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 7.пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 13.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 15.самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације 16.учествује у школским приредбама и манифестацијама 2.препознаје народну и уметничку музику; 4.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 7.пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 13.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 15.самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације 16.учествује у школским приредбама и		

	манифестацијама		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
1.РИТМИЧКИ САТ	1.описе своја осећања у вези са слушањем музике; 2.препознаје народну и уметничку музику; 3.описе улогу музике у медијима; 4.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 5.повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; 6.уочи контраст и понављање у музичком делу; 7.пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 8.примени изражајне музичке елементе; 9.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 13.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 14.коментарише своје и туђе извођење музике;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

2.МУЗИКОЛО ВЦИ	15.самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације 16.учествује у школским приредбама и манифестацијама 1.опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2.препознаје народну и уметничку музику; 3.опише улогу музике у медијима; 4.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 5.повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; 6.уочи контраст и понављање у музичком делу; 7.пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 8.примени изражајне музичке елементе; 9.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 13.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 14.коментарише своје и туђе извођење музике; 15.самостално или уз помоћ одраслих		

3.МУЗИКОМ ОТИВАТОР	користи предности дигитализације 1.опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2.препознаје народну и уметничку музику; 3.опише улогу музике у медијима; 4.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 5.повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; 6.уочи контраст и понављање у музичком делу; 7.пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 8.примени изражајне музичке елементе; 9.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 12.изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; 13.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 14.коментарише своје и туђе извођење		

4.МУЗИКА ТИ УВЕК ТРЕБА	музике; 15.самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације 1.опише своја осећања у вези са слушањем музике; 2.препознаје народну и уметничку музику; 3.опише улогу музике у медијима; 4.разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; 5.повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; 6.уочи контраст и понављање у музичком делу; 7.пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 8.примени изражајне музичке елементе; 9.осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 12.изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; 13.поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 14.коментарише своје и туђе извођење		

	музике; 15.самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације 16.учествује у школским приредбама и манифестацијама		

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

ИСХОДИ:

1. промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста;
2. исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста;
3. уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста;
4. активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету;
5. активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета;
6. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
7. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења;
8. утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање;
9. уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;
10. креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање;
11. примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику;
12. предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок Питај и чекај и блок Одговор) у датом једноставном програму;
13. креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.

Тема/област	Ниво постигнућа	Основни-довољан 2	Средњи- добар 3
	Исходи **)	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-60%
Дигитално друштво	1. промени величину и боју текста, подебља га,	– знања која је остварио су нанивоу репродукције, уз минималну примену;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим

	искоси и подвуче у програму за обраду текста; 2. исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; 3. уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; 4. активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; 5. активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и	– у мањој мери логички повезујечињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решавапоједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	одговорно понашање приликом коришћења интернета; 6. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; 7. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; 8. утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; 9. уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;		
Безбедно коришћење дигиталних уређаја	1. промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; 2. исече, копира и налепи исечени/копирани текст	– знања која је остварио су нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезујеченице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се

	на одговарајуће место у програму за обраду текста; 3. уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; 4. активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; 5. активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; 6. сарађује са осталим члановима групе у свим	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	фазама пројектног задатка; 7. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; 8. утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; 9. уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;		
Алгоритамски начин размишљања	10. креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; 11. примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику; 12. предвиди садржај	– знања која је остварио су нанивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезујечињенице и појмове и искључивоуз подршку наставника изводизакључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решавапоједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;

	променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок Питај и чекај и блок Одговор) у датом једноставном програму; 13. креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.	активности и ангажовања.	– показује делимични степен активности и ангажовања.

Тема/област	Ниво постигнућа	Средњи-врло добар 4	Напредни- одличан 5
	Исходи **)	Број бодова 61-80%	Број бодова 81-100%
Дигитално друштво	1. промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; 2. исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; 3. уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључекоји се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључекоји се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно

	жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; 4. активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; 5. активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; 6. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; 7. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог		високстепен активности и ангажовања.

	задужења; 8. утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; 9. уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;		
Безбедно коришћење дигиталних уређаја	1. промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; 2. исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; 3. уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; 4. активно учествује у наставном пројекту чији	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључкекоји се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења иу знатној мери критичкирасуђује; – показује велику самосталност ивисок степен активности иангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључкекоји се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно високстепен активности и ангажовања.

	продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; 5. активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; 6. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; 7. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; 8. утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и		

	гранање; 9. уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;		
Алгоритамски начин размишљања	10. креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; 11. примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику; 12. предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок Питај и чекај и блок Одговор) у датом једноставном програму; 13. креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ИСХОДИ:

1. разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини;
2. се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса;
3. образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите;
4. аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура;
5. наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције;
6. образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу;
7. наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура;
8. дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације;
9. препознаје примере прекомерне потрошње;
10. препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих;
11. критички разматра појаву бацања хране и расипања воде;
12. процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета;
13. испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;
14. учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.

Тема/	Ниво постигнућа	Основн и - задовољ ава	Ниво постигнућа
област	ИСХОДИ	Број бодова 21-40%	ИСХОДИ
ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети	1. разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; 2. се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса;	– знања која је остварио су на	1. разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; 2. се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса;

Земљи	3. образложиважностинформисањаостањуживотнесрединеиначинимањенезаштите; 13. испољизаинтересованостзасарадњуиучешћеугрупномраду;	нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самостална у решавању проблема и у недовољној мери критички	3. образложиважностинформисањаостањуживотнесрединеиначинимањенезаштите; 13. испољизаинтересованостзасарадњуиучешћеугрупномраду;

		расуђује; – показује мањи степен активност и и ангажова ња.	
ДЕМОКРАТ СКО ДРУШТВО Култура и традиција	4. аргументуједобитиодзаједничкогживотаљудиприпадникаразличитихкултура; 5. наведеелементетрадицијеикултуресвогнародаипокажеинтересовањеипоштова њезадругекултуреитрадиције; 6. образложизначајподршкеизбеглицамаимигрантимадауновојсрединосачувајусв ојјезик, традицију, културу; 7. наведепримереизсвакодневногживотакојимасеилуструјесусретањеразличитихк ултура; 8. дискутујеотомекаконепознавањедругихкултураутиченанастанакстереотипа, предрасудаидискриминације; 13. испољизаинтересованостзасарадњуиучешћеугрупномраду;	– знања која је остварио су на нивоу репродукц ије, уз минималн у примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључив о уз подршку наставник а изводи закључке који се	4. аргументуједобитиодзаједничког 5. наведеелементетрадицијеикултур њезадругекултуреитрадиције; 6. образложизначајподршкеизбегли ојјезик, традицију, културу; 7. наведепримереизсвакодневногжи ултура; 8. дискутујеотомекаконепознавањ предрасудаидискриминације; 13. испољизаинтересованостзасарад

		заснивају на подацима; – понекад је самостала н у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активност и ангажовања.	
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Прекомерна потрошња	9. препознаје примере прекомерне потрошње; 10. препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; 11. критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; 12. процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; 13. испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој	9. препознаје примере прекомерне 10. препознаје у медијима поруке ко деце и младих; 11. критички разматра појаву бацан 12. процењује важне чињенице о пр води рачуна о односу цене и ква 13. испољи заинтересованост за сар

		мери логички повезује чињенице и појмове и искључив о уз подршку наставник а изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самостала н у решавању проблема и у недовољн ој мери критички расуђује; – показује мањи степен активност и и ангажова	

		Ња.	
ГРАЂАНСКИ И АКТИВИЗАЦИОНА М Еколошка акција	1. разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животnoj средини; 2. се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; 3. образложиважност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; 13. испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; 14. учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључив о уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самостална у	1. разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животnoj средини; 2. се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; 3. образложиважност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; 13. испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; 14. учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.

		решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активност и ангажовања.	

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. стеће основне информације које ће се обрађивати у градиву Православног катихизиса за 4.разред
2. уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања
3. желети да активно учествује на часовима верске наставе
4. уочити важност постојања заједнице
5. уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице;
6. уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе;
7. знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница;
8. знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква;

9. уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно.
10. знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква;
11. уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно.
12. бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар
13. уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави;
14. уочити да је вера основ заједнице са Богом;
15. увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом;
16. Разумети значај Христовог оваплоћења(рађања)
- 17.усвојити текст и мелодију «Звезда се засја»
18. бити подстакнут да доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет.
19. поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи;
20. увидети да су сви позвани да буду светиетљи;
21. знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас;
22. уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља;
23. знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом;
24. препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо.
- 25.бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да буде добар човек;
26. бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину.
27. увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави
28. уочити да је грех наш погрешан избор;
29. увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави;
30. • уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима;
- 31.узнати најважније хришћанске врлине;
32. увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити;
33. увидети да се и врлине усавршавају.
34. бити подстакнут да следује светитељима Божјим;
35. бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине.
- увидети да се и врлине усавршавају.

36. уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом
37. упознати садржај молитве «Царе небески»;
38. увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље.
39. код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; бити подстакнут да уреди школски простор
40. бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса;
41. уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса четвртог разреда основне школе.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-80%	Број бодова 81-100%
ИУВОД	1. стећи основне информације о темама које ће се обрађивати у настави и Православног катихи	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

II — ЦРК ВА ЈЕ НА Ш ИЗБ ОР	зиса током четврт ог разред а 2. уо чи ти ка кв о је ње гов о пр ед зн ањ е из гра ди ва об ра ђе но			

	г у пр етх од но м ра зр ед у шк ол ов ањ а <u>Аф</u> <u>ек</u> <u>ти</u> <u>вн</u> <u>и</u> <u>ас</u> <u>пе</u> <u>кт</u> : З. же ле ти да акт ив			

	но уч ест вуј е на час ов им а ве рс ке на ста ве			
	<u>Когни</u> <u>тивни</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> 4. уочити важнос			

	т постоја ња заједн ице 5. уочити разлик у између Цркве и сваке друге заједн ице; 6. уочити да је Црква слобод на заједн ица у којој учеств ују само они који то			

	желе; 7. знати да се они који су у заједн ици са Христо м назива ју хришћ ани и да је Црква њихов а заједн ица; 8. знати да се заједн ица Бога, људи и приро			

	де зове Црква; 9. уочити да изван Цркве свет не може постоја ти вечно. <u>Афект</u> <u>ивни</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> 10. бити подста кнут да активн о учеств ује у животу Цркве 11. бити			

	подста кнут да препоз наје живот као дар Божји; 12 / би ти по дст ак ну т да пр еп оз нај е Жи во т Ве чн и ка			

	о Бо жј и да р.			

		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

III-ХРИСТОС НАСВЕЗОВЕ	13.учити да нас Христо с позива у лични однос - заједницу љубави; 14.увиђати да су апостоли људи који су слични нама; 15.учити да је вера основ заједн	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	ице са Богом; 16.уви дети да су Апосто ли позива ли људе у заједн ицу љубав и са Христо м; 17.раз умети значај Христо вог овапло ћења (рађањ а); 18.Усв ојити текст и мелод			

	ију песме „Звезд а се засја“ <u>Афект</u> <u>ивни</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> 19. бити подста кнут да дожив ети Христа као Личнос т која нам иде у сусрет.			
IV- ДИВ АН ЈЕ БОГ У СВЕ ТИМ А	20.том е ко су светит ељи; 21.уви дети да су	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у

СВО ЛИМ	сви позван и да буду светие тљи; 22.учити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом; 23.знати какву важност Савине речи и	уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	степен активности и ангажовања.	потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	дела имају за нас данас; 24. уочити да је за оствар ивање јединс тва са Богом потреб на искрен а жеља; 25.знат и да је Литург ија начин на који сви оствар ујемо заједн ицу са Богом;			

	26.пре познат и да у нашу заједн ицу са Богом уводи мо све оне (и све оно) што волим о. <u>Афект</u> <u>ивни</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> 27.бит и подста кнут да седуј е светит ељима Божји м и да			

	буде добар човек; 28.бит и подста кнут да препоз наје љубав као највећ у врлину .			

V – ЗНАЧ АЈ ВРЛ ИНС КОГ ЖИВ ОТА	29.уочити да је само врлина ма могуће остварити однос љубави са Богом и људима; 30.упознати најважније хришћанске врлине; 31.увидети да врлине нису човеку	– знања која је остварио сунани воу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника и зводи закључке које саснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мању степен активности и ангажовања.	– увеликој мери показује способност примене незнања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које саснивају на подацима; – решава поједине проблеме нанивоу стваралачког мишљења и уз знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које саснивају на подацима; – решава проблеме нанивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност и изузетно висок степен активности и ангажовања.

	дате, већ да се за њих треба трудит и; 32.уви дети да се и врлине усаврш авају. <u>Афект</u> <u>ивни</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> 33. бити подста кнут да седуј е светит ељима Божји м; 34. бити			

	подста кнут да се труди да у себи развиј а увидет и да се грех јавља као послед ица одсут ва истинс ке љубав и; 35. уочити да је грех наш погреш ан избор;			

	36. увидет и шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави; 37. увидет и да без врлина нема љубави; хришћанске врлине.			
VI- СА	38. уочити да	— знања која је остварио у свом животу	— увелико је показао своју способност	— у потпуности је показао своју способност

НАМ А ЈЕ БОГ	служе њем Литург ије постаје мо учесни ци Царств а Божије г и сједињ ујемо се са Богом; 39.упо знати садрж ај молитв е «Царе небеск и»; 40.уви дети да сам изглед	одукције, узминималнуприму; – умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове иискључивоузподршкунаставникаи зводизакључкекојисезаснивајунапо дацима; – понекадјесамосталанурешавањупр облемаиунедовољнојмерикритички расуђује; – показујемањистепенактивностииангажовања.	незнањаилогичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезасни в ајунаподацима; – решавапојединепроблеменанивоуствара лачкогмишљењаиузнатнојмерикритичк ирасуђује; – показујевеликусамосталностивисокстеп енактивностииангажовања.	формацијезнањаиприменеуновимситу ацијама; – лакологичкиповезује чињенице ипојмове; – самосталноизводизакључкекојисезасн ивајунаподацима; – решавапроблеменанивоустваралачког мишљењаиупотпуностикритичкирасу ђује; – показујеизузетнусамосталностуизизуе тновисокстепенактивностииангажова ња.

	правос лавног храма изобра жава јединс тво Неба и земље. <u>Афект</u> <u>ивни</u> <u>аспек</u> <u>т:</u> 41.код ученик а ће се развиј ати жеља за очува њем приро де; 42. бити подста кнут да уреди			

	школск и просто р најусп ешнији м радови ма; 43. бити подста кнут да и наредн е године похађа часове Правос лавног катиhi зиса; 44. уочити у којој мери је напред овао и			

	савлада о градив о Правос лавног			

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. Otkriti da Bog u svojem vječnom naumu poziva i vodi svakoga čovjeka prema spasenju i traži da svatko odgovori na taj poziv
2. Otkriti i upoznati Božju veličinu i blagoslov u njegovim riječima i prisutnost u sakramentima i Crkvi
3. Izgraditi otvorenost i stav prihvatanja prema sakramentima kao znakovima susreta i jedinstva s Kristom koji daruje milosne darove, istinsku slobodu i puninu života
4. Izgraditi osjećaj i stav poštovanja prema sakralnim stvarima i dobrima
5. Upoznati Kristovu poruku, učiti ići njegovim putem i oblikovati svoj život i svijet po riječima i primjeru koje nam je ostavio
6. Učiti i vježbati život u zajednici i u svijetu kao slobodne i odgovorne osobe koje promiču mir i bratsko služenje
7. Vježbati život u zajednici ljudi i Kristovih vjernika, u Crkvi i društvu, koje je prožeto poštovanjem i ljubavlju prema sebi i drugome
8. Naučiti prihvaćati i poštovati ljude različite od sebe po vjeri i naciji, jeziku i kulturi i dr.

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**) <u>- Ishodi, koje očekujemo na kraju nastavne teme</u>	Основни – задовољавајуће Разумевање Број бодова 21-40%	Средњи -добар Анализа Број бодова 41-80%	Напредни -истиче се Евалуација Број бодова 81- 100%
NAŠI VJERONAUČNI SUSRETI – KÖZÖS TALÁLKOZÁSAINK	Veština komunikacije Učenik će znati: 1.Otkriti da Bog u svojem vječnom naumu poziva i vodi svakoga čovjeka prema spasenju i traži da svatko odgovori na taj poziv 2.Otkriti i upoznati Božju veličinu i blagoslov u njegovim riječima i prisutnost u sakramentima i Crkvi 8.Naučiti prihvaćati i poštovati ljude različite od sebe po vjeri i naciji, jeziku i kulturi i dr.	1.Otkriti da Bog u svojem vječnom naumu poziva i vodi svakoga čovjeka prema spasenju i traži da svatko odgovori na taj poziv	2.Otkriti i upoznati Božju veličinu i blagoslov u njegovim riječima i prisutnost u sakramentima i Crkvi	8.Naučiti prihvaćati i poštovati ljude različite od sebe po vjeri i naciji, jeziku i kulturi i dr.

SAKRAMENTI - ZNAKOVI SUSRETA S BOGOM I LJUDIMA – A SZENTSÉGEK – AZ ISTENNEL ÉS EMBEREKEL VALÓ TALÁLKOZÁS JELEI	Kompetencija za celoživotno učenje Učenik će znati: 3.Izgraditi otvorenost i stav prihvatanja prema sakramentima kao znakovima susreta i jedinstva s Kristom koji daruje milosne darove, istinsku slobodu i puninu života 4.Izgraditi osjećaj i stav poštovanja prema sakralnim stvarima i dobrima	3.Izgraditi otvorenost i stav prihvatanja prema sakramentima kao znakovima susreta i jedinstva s Kristom koji daruje milosne darove, istinsku slobodu i puninu života	4.Izgraditi osjećaj i stav poštovanja prema sakralnim stvarima i dobrima	4.Izgraditi osjećaj i stav poštovanja prema sakralnim stvarima i dobrima – uz objašnjenje
BOŽJI NAS GLASNICI ZOVU – ISTEN KÜLDÖTTEI HÍVNAK MINKET	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 5.Upoznati Kristovu poruku, učiti ići njegovim putem i oblikovati svoj život i svijet po riječima i primjeru koje nam je ostavio 6.Učiti i vježbati život u zajednici i u svijetu kao slobodne i odgovorne osobe koje promiču mir i bratsko služenje	5.Upoznati Kristovu poruku, učiti ići njegovim putem i oblikovati svoj život i svijet po riječima i primjeru koje nam je ostavio	6.Učiti i vježbati život u zajednici i u svijetu kao slobodne i odgovorne osobe koje promiču mir i bratsko služenje	6.Učiti i vježbati život u zajednici i u svijetu kao slobodne i odgovorne osobe koje promiču mir i bratsko služenje – uz objašnjenje

DOBRO JE PO BOŽJIM RIJEČIMA ŽIVJETI – ISTEN SZAVAI SZERINT ÉLNI JÓ	Kompetencija za celoživotno učenje Učenik će znati: 6.Učiti i vježbati život u zajednici i u svijetu kao slobodne i odgovorne osobe koje promiču mir i bratsko služenje 7.Vježbati život u zajednici ljudi i Kristovih vjernika, u Crkvi i društvu, koje je prožeto poštovanjem i ljubavlju prema sebi i drugome	i i vježbati život u zajednici i u svijetu kao slobodne i odgovorne osobe koje promiču mir i bratsko služenje	7.Vježbati život u zajednici ljudi i Kristovih vjernika, u Crkvi i društvu, koje je prožeto poštovanjem i ljubavlju prema sebi i drugome	7.Vježbati život u zajednici ljudi i Kristovih vjernika, u Crkvi i društvu, koje je prožeto poštovanjem i ljubavlju prema sebi i drugome – uz objašnjenje

SLIJEDIMO ISUSOVO DJELO – KÖVETJÜK JÉZUS MŰVÉT	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 6.Učiti i vježbati život u zajednici i u svijetu kao slobodne i odgovorne osobe koje promiču mir i bratsko služenje 7.Vježbati život u zajednici ljudi i Kristovih vjernika, u Crkvi i društvu, koje je prožeto poštovanjem i ljubavlju prema sebi i drugome 8.Naučiti prihvaćati i poštovati ljude različite od sebe po vjeri i naciji, jeziku i kulturi i dr.	i vježbati život u zajednici i u svijetu kao slobodne i odgovorne osobe koje promiču mir i bratsko služenje	7.Vježbati život u zajednici ljudi i Kristovih vjernika, u Crkvi i društvu, koje je prožeto poštovanjem i ljubavlju prema sebi i drugome	8.Naučiti prihvaćati i poštovati ljude različite od sebe po vjeri i naciji, jeziku i kulturi i dr.

GRADIMO KRISTOVU CRKVU – KRISZTUS EGYHÁZÁT ÉPÍTJÜK	Veština za život u demokratskom društvu Učenik će znati: 7.Vježbati život u zajednici ljudi i Kristovih vjernika, u Crkvi i društvu, koje je prožeto poštovanjem i ljubavlju prema sebi i drugome 8.Naučiti prihvaćati i poštovati ljude različite od sebe po vjeri i naciji, jeziku i kulturi i dr.	7.Vježbati život u zajednici ljudi i Kristovih vjernika, u Crkvi i društvu, koje je prožeto poštovanjem i ljubavlju prema sebi i drugome	8.Naučiti prihvaćati i poštovati ljude različite od sebe po vjeri i naciji, jeziku i kulturi i dr.	8.Naučiti prihvaćati i poštovati ljude različite od sebe po vjeri i naciji, jeziku i kulturi i dr. – uz objašnjenje

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Исходи:

- 1.Felismeri a verset, az elbeszélést és a mesét (tanmese és tündérmese);
- 2, meghatározza a szöveg témáját;
- 3, meghatározza a szöveg számára kevésbé érthető tartalmi elemeit;
4. meghatározza a szöveg cselekményét, annak idejét és helyét;
- 5.elsajátítja a hangos és néma olvasás technikáját;
- 6.felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és negatív tulajdonságaik alapján;
7. képes rövid szöveget értelmezni;
9. felismeri a versszakot, a verssort és a rímet.Felismeri, megkülönbözteti és alkalmazza a kijelentő, a kérdő és a felszólító mondatokat a beszédben és az írásban;
10. helyesen használja a megtanult rokon értelmű szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat;
- 11.odafigyel a helyes szórendre;
- 12.megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket, történéseket;
13. az igekötőket megfelelően használja;

14. helyesen használja az igeidőket beszédben és írásban;
15. felismeri a köznevet és a tulajdonnevet, és helyesen írja le őket;
16. képes többes számú főneveket alkotni;
17. alkalmazni tudja a melléknevet a nyelvhasználatban;
18. megérti a névmások (személyes, mutató, kérdő) alkalmazását a beszédben és a szövegben;
19. a hosszú magánhangzókat és mássalhangzókat helyesen használja írásban;
20. a j hangot biztonságosan jelöli a tanult szófajok körében. Alkalmazza az alapvető szóbeli kifejezésmódot tartalom elmondásakor és, elbeszéléskor;
21. írása eléri az automatizáltság kezdeti fokát;
22. verset mond, kifejezően olvas, képes dramatizált szöveg reprodukálására, eljátszására;
23. alkalmazza az elsajátított rokon értelmű, valamint az ellentétes jelentésű szavakat;
24. felismeri a mindennapi szóhasználatban a szavak jelentését;
25. a lineáris szövegben megtalálja az ismeretlen kifejezéseket, fontos információkat;
26. képes szavakat, kifejezéseket gyűjteni megadott témával kapcsolatban;
27. képes mondatokat alkotni adott szavakkal, kifejezésekkel;
28. kifejezésmódját a kommunikációs helyzetnek megfelelően választja meg;
29. elbeszélő fogalmazást tud készíteni élmény alapján, vagy egy szöveg tartalmáról;
30. képes életkorának és nyelvi szintjének megfelelő tömörséggel kifejezni gondolatait;
31. helyesen tagolja a szöveget, makroszerkezeti egységekre tudja osztani;
32. levelet és képeslapot, üdvözlőlapot tud megfogalmazni.

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**)	Основни - задовољавајуће Број бодова 21-40%	Средњи -добар Број бодова 41-80%	Напредни -истиче се Број бодова 81-100%
	1. Felismeri a verset, az elbeszélést és a mesét (tanmese és tündérmese); 2. meghatározza a szöveg	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим

IRODALOM	témáját; 3. meghatározza a szöveg számára kevésbé érthető tartalmi elemeit; 5. meghatározza a szöveg cselekményét, annak idejét és helyét; 5.elsajátítja a hangos és néma olvasás technikáját; 6.felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és negatív tulajdonságaik alapján; 7. képes rövid szöveget értelmezni; 8.felismeri a versszakot, a verssort és a rímet.	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
NYELV Nyelvtan és helyesírás	11. Felismeri, megkülönbözteti és alkalmazza a kijelentő, a kérdő és a felszólító mondatokat a beszédben és az írásban; 12. helyesen használja a megtanult rokon értelmű szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat; 11.odafigyel a helyes szórendre;	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког

	12. megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket, történeéseket; 13. az igekötőket megfelelően használja; 14. helyesen használja az igeidőket beszédben és írásban; 15. felismeri a köznevet és a tulajdonnevet, és helyesen írja le őket; 16. képes többes számú főneveket alkotni; 17. alkalmazni tudja a melléknevet a nyelvhasználatban; 18. megérti a névmások (személyes, mutató, kérdő) alkalmazását a beszédben és a szövegben; 19. a hosszú magánhangzókat és mássalhangzókat helyesen használja írásban; a j hangot biztonságosan jelöli a tanult szófajok körében.	критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
NYELVI KULTÚRA	20. Alkalmazza az alapvető szóbeli kifejezésmódot tartalom	- знања која је остварио су на нивоу	– у великој мери показује способност	– у потпуности показује способност трансформације знања и

NYELVI KULTÚRA	elmondásakor és, elbeszéléskor; 21.írása eléri az automatizáltság kezdeti fokát, 22.verset mond, kifejezően olvas, képes dramatizált szöveg reprodukálására, eljátszására; 23.alkalmazza az elsajátított rokon értelmű, valamint az ellentétes jelentésű szavakat; 24 .felismeri a mindennapi szóhasználatban a szavak jelentését; 25. a lineáris szövegben megtalálja az ismeretlen kifejezéseket, fontos információkat; 26, képes szavakat, kifejezéseket gyűjteni megadott témával kapcsolatban; 27.képes mondatokat alkotni adott szavakkal, kifejezésekkel; 28.kifejezés módját a kommunikációs helyzetnek megfelelően	репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	választja meg; 29.elbeszélő fogalmazást tud készíteni élmény alapján, vagy egy szöveg tartalmáról; 30.képes életkorának és nyelvi szintjének megfelelő tömörséggel kifejezni gondolatait; 31. helyesen tagolja a szöveget, makroszerkezeti egységekre tudja osztani; 32. levelet és képeslapot, üdvözlőlapot tud megfogalmazni.			

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

**** НАПОМЕНА:**

У складу са законским формирањем група, као и према компетентној процени наставника, заснованој на искуству у раду са мешовитим групама, као и могућностима и способностима ученика, наставник има право да ученика оцени сходно критеријумима за одређени разред, чак и ако ученик фактички не припада том разреду, јер се може десити да ученик овај предмет бира први пут и да нема потребна претходна знања како би пратио програм и план наставе за разред који заиста похађа.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД РАЗРЕД	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
Тема/ област	ИСХОДИ	Ученик у мањој мери, на	Ученик у већој мери, уз	Ученик у потпуности и самостално уме

	Ученик ће бити у стању да ...	нивоу репродукције...	разумевање и анализу, уме да....	да
Језик и језичко изражавање (усмено изражавање, разумевање говора, писмено изражавање)	- да изражавају своје потребе, осећања и мисли у складу са својим језичким вештинама, поштујући правила понашања; – препознати неке разлике између немачког наставног језика и подунавског швапског језика; – разликују изговорени звук и писано писмо; – уочити разлику између фонетске и ортографске слике речи;	- да изражавају своје потребе, осећања и мисли у складу са својим језичким вештинама, поштујући правила понашања; – препознати неке разлике између немачког наставног језика и подунавског швапског језика; – разликују изговорени звук и писано писмо; – уочити разлику између фонетске и ортографске слике речи;	- да изражавају своје потребе, осећања и мисли у складу са својим језичким вештинама, поштујући правила понашања; – препознати неке разлике између немачког наставног језика и подунавског швапског језика; – разликују изговорени звук и писано писмо; – уочити разлику између фонетске и ортографске слике речи;	- да изражавају своје потребе, осећања и мисли у складу са својим језичким вештинама, поштујући правила понашања; – препознати неке разлике између немачког наставног језика и подунавског швапског језика; – разликују изговорени звук и писано писмо; – уочити разлику између фонетске и ортографске слике речи;
Књижевност (разумевање говора)	- да се разликује сугласник Ф од сугласника В; - разликовати безвучне и звучне сугласнике С; – да се слово Х разликује од диграфа ЦХ – правилно употребљавати велико слово (именице); – правилно разликују изговорене и написане речи и реченице;	- да се разликује сугласник Ф од сугласника В; - разликовати безвучне и звучне сугласнике С; – да се слово Х разликује од диграфа ЦХ – правилно употребљавати велико слово (именице); – правилно разликују изговорене и написане речи и реченице;	- да се разликује сугласник Ф од сугласника В; - разликовати безвучне и звучне сугласнике С; – да се слово Х разликује од диграфа ЦХ – правилно употребљавати велико слово (именице); – правилно разликују изговорене и написане речи и реченице;	- да се разликује сугласник Ф од сугласника В; - разликовати безвучне и звучне сугласнике С; – да се слово Х разликује од диграфа ЦХ – правилно употребљавати велико слово (именице); – правилно разликују изговорене и написане речи и реченице; – да читају са разумевањем; – правилно бирају речи и на одговарајући начин употребљавају нове речи у свакодневном језику; – написати кратку и потпуну реченицу

– да читају са разумевањем; – правилно бирају речи и на одговарајући начин употребљавају нове речи у свакодневном језику; – написати кратку и потпуну реченицу и правилно је изговорити; – да правилно саставе и изговоре сложену реченицу; – да разликује прошло, садашње и будуће време; – пажљиво слуша питања свог саговорника и у потпуности одговара на њих; – тематски повезују речи и реченице у логички текст; – да вербално опише предмете из ближег и ширег окружења; - Предмети из непосредно и даље да писмено опише окружење; – испричати усмено;	– да читају са разумевањем; – правилно бирају речи и на одговарајући начин употребљавају нове речи у свакодневном језику; – написати кратку и потпуну реченицу и правилно је изговорити; – да правилно саставе и изговоре сложену реченицу; – да разликује прошло, садашње и будуће време; – пажљиво слуша питања свог саговорника и у потпуности одговара на њих; – тематски повезују речи и реченице у логички текст; – да вербално опише предмете из ближег и ширег окружења; - Предмети из непосредно и даље да писмено опише окружење; – испричати усмено;	– да читају са разумевањем; – правилно бирају речи и на одговарајући начин употребљавају нове речи у свакодневном језику; – написати кратку и потпуну реченицу и правилно је изговорити; – да правилно саставе и изговоре сложену реченицу; – да разликује прошло, садашње и будуће време; – пажљиво слуша питања свог саговорника и у потпуности одговара на њих; – тематски повезују речи и реченице у логички текст; – да вербално опише предмете из ближег и ширег окружења; - Предмети из непосредно и даље да писмено опише окружење; – испричати усмено;	и правилно је изговорити; – да правилно саставе и изговоре сложену реченицу; – да разликује прошло, садашње и будуће време; – пажљиво слуша питања свог саговорника и у потпуности одговара на њих; – тематски повезују речи и реченице у логички текст; – да вербално опише предмете из ближег и ширег окружења; - Предмети из непосредно и даље да писмено опише окружење; – испричати усмено; – да усмено говоре о слици(има) и о искуствима; – писмено препричати; – да препознају песму, бајку, басну и драмски текст; – да препознају главне ликове и разлику између њихових позитивних и негативних квалитета; – препознати учење фабека; – научити напамет краће књижевне

	– да усмено говоре о слици(има) и о искуствима; – писмено препричати; – да препознају песму, бајку, басну и драмски текст; – да препознају главне ликове и разлику између њихових позитивних и негативних квалитета; – препознати учење фабека; – научити напамет краће књижевне текстове; – учествују у сценском приказу текста; – разумеју и парафразирају поруку;	– да усмено говоре о слици(има) и о искуствима; – писмено препричати; – да препознају песму, бајку, басну и драмски текст; – да препознају главне ликове и разлику између њихових позитивних и негативних квалитета; – препознати учење фабека; – научити напамет краће књижевне текстове; – учествују у сценском приказу текста; – разумеју и парафразирају поруку;	– да усмено говоре о слици(има) и о искуствима; – писмено препричати; – да препознају песму, бајку, басну и драмски текст; – да препознају главне ликове и разлику између њихових позитивних и негативних квалитета; – препознати учење фабека; – научити напамет краће књижевне текстове; – учествују у сценском приказу текста; – разумеју и парафразирају поруку;	текстове; – учествују у сценском приказу текста; – разумеју и парафразирају поруку;
Елементи националне културе (културна баштина и традиција, историја, музичко и ликовна стваралачтво, религија)	– да препознају етнокултурне компоненте и вредности; – да опишем Куглоф фестивал – препознати технику рукотворина код подунавских Шваба – прост крст;	– да препознају етнокултурне компоненте и вредности; – да опишем Куглоф фестивал – препознати технику рукотворина код подунавских Шваба – прост крст;	– да препознају етнокултурне компоненте и вредности; – да опишем Куглоф фестивал – препознати технику рукотворина код подунавских Шваба – прост крст;	– да препознају етнокултурне компоненте и вредности; – да опишем Куглоф фестивал – препознати технику рукотворина код подунавских Шваба – прост крст; – изградити једноставну чипку техником штампаног мотива једноставног крста;

	песама на тему фестивала, годишњих доба и свакодневице; – да илуструје текстове за слушање или текстове за читање; – Исказивање креативности различитим техникама.	песама на тему фестивала, годишњих доба и свакодневице; – да илуструје текстове за слушање или текстове за читање; – Исказивање креативности различитим техникама.	песама на тему фестивала, годишњих доба и свакодневице; – да илуструје текстове за слушање или текстове за читање; – Исказивање креативности различитим техникама.	
Степен активности и ангажовања ученика		-ученик своје обавезе извршава ретко или делимично -ученик поседује мало знања и показује незаинтересованост да прикупља нове информације - ретко учествује у размени идеја - минимално учествује у играма, приказима и радионицама, нерадо и ретко сарађује са осталим ђлановима групе -ретко има потребан прибор за рад -уз адекватну подршку наставника разуме неколицину речи путем слушања или читања.	-ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће -повремено има проблеме у комуникацији, али их самостално решава - обавезе извршава уз подсећање и опомињање -ученик поседује извесна знања и повремено учествује у размени идеја -ретко се самостално одважава да користи усвојене језичке конструкције, али поседује одређен вокабулар из обрађених тема -пева песмице, рецитије брзалице уз подршку и пратећи инструкције - скоро увек има потребан прибор за рад -у стању је да уз мање потешкоћа разуме језик	-ученик сарађује са свим члановима групе, уважава туђе потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, обавезе извршава тачно и на време. - поседује знања, показује радозналост и заинтересованост, подстиче размену идеја - у потпуности је мотивисан и заинтересован занаставни садржај -учествује у радионицама, повезује усвојена културолошка и језичка знања страног језика са оним из матерњег језика. -пева песмице, рецитије брзалице, репродукује једноставне језичке конструкције -у стању је да без потешкоћа разуме језик путем слушања

			путем слушања	

ДРУГИ ЦИКЛУС

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-25	26-44	45-63	64-82	83-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

			ангажовања.		

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ИСХОДИ:

1. Разликује књижевни и некњижевни текст
2. Упореди одлике фикционалне и нефикционалне књижевности
3. Чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела
4. Чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова
5. Одреди род књижевног дела и књижевну врсту
6. Разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности
7. Разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији
8. Анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих), епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода, стих), драмског дела (чин, сцена, појава)
9. Разликује појам песника и појам лирског субјекта, појам приповедача у односу на писца
10. Разликује облике казивања
11. Увиђа звучне, визуелне, тактилне, ольфакторне елементе песничке слике
12. Одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту
13. Процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.)
14. Развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела
15. Одреди тему и главне и споредне мотиве
16. Анализира узрочно-последично низање мотива

17. Илуструје особине ликова примерима из текста
18. Вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове
19. Илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима
20. Уважава националне вредности и негује српску културно историјску баштину
21. Наведе примере личне добити од читања
22. Напредује у стицању читалачких компетенција
23. Упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст
24. Разликује променљиве речи од непроменљивих
25. Разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију
26. Разликује основне функције и значење падежа
27. Употребљава падежне облике у складу са нормом
28. Употребљава глаголске облике у складу са нормом
29. Разликује основне реченичне чланове у типичним случајевима
30. Доследно примењује правописну норму у употреби великог слова, састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова
31. Користи правопис (школско издање)
32. Правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице
33. Говори јасно поштујући књижевнојезичку норму
34. Течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове
35. Користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог
36. Издаја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
37. Саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште
38. Проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту
39. Напамет говори одабране књижевне текстове или одломке

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. Разликује књижевни и некњижевни текст 2. Упореди одлике фикционалне и нефикционалне књижевности	CJ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи CJ.1.1.2. разликује уметнички и	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: "летимично читање" (ради брзог налажења одређених информација); читање "с оловком у

	3. Чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела 4. Чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова 5. Одреди род књижевног дела и књижевну врсту 6. Разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности 7. Разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији 8. Анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих), епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода, стих), драмског дела (чин, сцена, појава) 9. Разликује појам песника и појам лирског субјекта, појам приповедача у односу на писца 10. Разликује облике казивања 11. Увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике 12. Одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту 13. Процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шалив, ведар, тужан и сл.) 14. Развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела 15. Одреди тему и главне и споредне	неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), наратив (приповедање), аргументација, пропаганда* CJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста CJ.1.1.5. проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима CJ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног CJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство - циљ, узрок - последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту CJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од 5. до 8. разреда) са именима аутора датих дела CJ.1.4.2. разликује типове књижевног	руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.5. проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима) CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градијација, метафора, контраст) CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту:

	мотиве 16. Анализира узрочно-последично низање мотива 17. Илуструје особине ликова примерима из текста 18. Вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове 19. Илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима 20. Уважава националне вредности и негује српску културно историјску баштину 21. Наведе примере личне добити од читања 22. Напредује у стицању читалачких компетенција 23. Упоређи књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст	стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирика, епика, драма CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани и неримовани, осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратив, дескрипција, дијалог и монолог CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, ономатопеја и поређење) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тема, фабула, време и место радње, лик... CJ.1.4.8. има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе* CJ.1.4.9. способан је за естетски доживљај уметничког дела*	приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог CJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*
Језик (граматика – морфологија, синтакса)	24. Разликује променљиве речи од непроменљивих 25. Разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деklinацију 26. Разликује основне функције и значење падежа 27. Употребљава падежне облике у складу са нормом 28. Употребљава глаголске облике у складу са нормом 29. Разликује основне реченичне	CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.1.3.9. правилно употребљава падеже	CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.2.3.7. препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици CJ.2.3.8. препознаје главна значења и

	чланове у типичним случајевима	у реченици и синтагми CJ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)	функције глаголских облика
Језик (правопис)	30. Доследно примењује правописну норму у употреби великог слова, састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова 31. Користи правопис (школско издање)	CJ.1.2.7. зна да се служи Правописом (школским издањем)* CJ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева
Језик (ортоепија)	32. Правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице 33. Говори јасно поштујући књижевнојезичку норму 34. Течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове	CJ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставним примерима	
Језичка култура	35. Користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог 36. Издаја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) 37. Саставља говорени или писани	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.1.2.3. саставља једноставан	CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава

	текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште 38. Проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту 39. Напамет говори одабране књижевне текстове или одломке	експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) CJ.1.2.4. уме да преприча текст CJ.1.2.5. свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални) CJ.1.2.6. влада основним жанровима писане комуникације: саставља писмо; попуњава различите обрасце и формуларе с којима се сусреће у школи и свакодневном животу CJ.1.2.9. има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње* CJ.1.3.13. препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.) CJ.1.3.14. зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у	CJ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (сложенији примери) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста

		кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.) CJ.1.3.15. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви) CJ.1.3.16. служи се речницима, приручницима и енциклопедијама	

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. Разликује књижевни и некњижевни текст 2. Упореджује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности 3. Чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела 4. Чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова 5. Одреди род књижевног дела и књижевну врсту	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: "летимично читање" (ради брзог налажења одређених информација); читање "с оловком у руци" (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.5. проналази, издваја и упоређује информације из два краћа	CJ.3.1.1. проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима) CJ.3.1.2. издваја кључне речи и резимира текст CJ.3.1.3. издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или

	6. Разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности 7. Разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији 8. Анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих), епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода, стих), драмског дела (чин, сцена, појава) 9. Разликује појам песника и појам лирског субјекта, појам приповедача у односу на писца 10. Разликује облике казивања 11. Увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике 12. Одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту 13. Процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шaljив, ведар, тужан и сл.) 14. Развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела 15. Одреди тему и главне и споредне мотиве 16. Анализира узрочно-последично низање мотива 17. Илуструје особине ликова примерима из текста	текста или више њих (према датим критеријумима) CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст) CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог	аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту CJ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова карактеристичних тема и мотива CJ.3.4.2. издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту CJ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу CJ.3.4.4. проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту CJ.3.4.5. одређује и именује врсту стиха и строфе CJ.3.4.6. тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело CJ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже CJ.3.4.8. повезује књижевноуметничке текстове с

	18. Вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове 19. Илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима 20. Уважава националне вредности и негује српску културно историјску баштину 21. Наведе примере личне добити од читања 22. Напредује у стицању читалачких компетенција 23. Упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст	CJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*	другим текстовима који се обрађују у настави*
Језик (граматика- морфологија, синтакса)	24. Разликује променљиве речи од непроменљивих 25. Разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деklinацију 26. Разликује основне функције и значење падежа 27. Употребљава падежне облике у складу са нормом 28. Употребљава глаголске облике у складу са нормом 29. Разликује основне реченичне чланове у типичним случајевима	CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.2.3.7. препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика	CJ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)
Језик	30. Доследно примењује правописну норму у употреби	CJ.2.2.5. зна правописну норму и	CJ.3.2.5. зна и доследно примењује

(правопис)	великог слова, састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова 31. Користи правопис (школско издање)	примењује је у већини случајева	правописну норму
Језик (ортоепија)	32. Правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице 33. Говори јасно поштујући књижевнојезичку норму 34. Течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове	...	...
Језичка култура	35. Користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог 36. Издаја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) 37. Саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште 38. Проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту 39. Напамет говори одабране	CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (сложенији примери) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст,	CJ.3.3.7. уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порекла CJ.3.3.8. зна значења речи и фразеологизама у научнопопуларним текстовима, намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста CJ.3.2.2. саставља аргументативни

	књижевне текстове или одломке	који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста	текст CJ.3.2.4. пише резиме дужег и/или сложенијег текста

СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме и користи предвиђени лексички фонд;
2. разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;
3. саставља реченице са одредбама за средство и друштво;
4. примењује правила конгруенције атрибута с именицом у типичним моделима;
5. искаже особине појма и начин вршења радње у различитом степену; савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
6. искаже сопствени доживљај књижевног дела;
7. одреди тему, главни мотив и ликове;
8. преприча (уз помоћ наставника и постављених питања) фабулу кратког наративног текста;
9. препозна сличне мотиве у књижевним делима на матерњем језику;
10. драматизује (уз помоћ наставника) одломак прозног текста у кратким дијалозима;
11. препозна и именује осећања лирског јунака; разуме смисао текста изговореног споријим темпом о особама, стварима и активностима које су део свакодневног живота;
12. преприча (са сажимањем или без сажимања) догађај из свог живота, обрађен наративни или краћи информативни текст;

13. учествује у кратком дијалогу о темама које су предвиђене наставним програмом, поштујући основна начела вођења разговора; образлаже у кратким цртама неку своју идеју, предлог и сл.; пренесе кратке информације добијене од других лица;
14. чита наглас са застајкивањем краћи текст писан ћирилицом или латиницом;
15. састави краћи наративни и информативни текст;
16. напише честитку, позив и обавештење;
17. попуни једноставан образац са основним подацима о себи;
18. разуме смисао текста изговореног споријим темпом о особама, стварима и активностима које су део свакодневног живота;

Тема/област	Исходи	Основни ниво(2) (стандарди)	Средњи ниво(3) (стандарди)	Средњи ниво(4) (стандарди)	Напредни ниво(5) (стандарди)
ЈЕЗИК	1.разуме и користи предвиђени лексички фонд; 2.разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима; 3.саставља реченице са одредбама за средство и друштво; 4.примењује правила конгруенције атрибута с именицом у типичним моделима; 5.искаже особине	СН.1.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи. СН.1.1.3. Користи презент, перфекат, футур I и императив у њиховим основним значењима. СН.1.1.5. Познаје правила конгруенције (предиката са субјектом, атрибута са именицом) и покушава да их примени у писању и	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 1.000 до 1.400 речи укључујући основне појмове из школских предмета, а пасивни фонд му дозвољава да разуме говор вршњака матерњих говорника.	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 1.000 до 1.400 речи укључујући основне појмове из школских предмета, а пасивни фонд му дозвољава да разуме говор вршњака матерњих говорника.	СН.3.1.1. Влада језиком и књижевнојезичком нормом на нивоу изворног говорника, у складу са узрастом.

	појма и начин вршења радње у различитом степену;	говору.			
КЊИЖЕВНОСТ	6. савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу; 7. искаже сопствени доживљај књижевног дела; 8. одреди тему, главни мотив и ликове; 9. преприча (уз помоћ наставника и постављених питања) фабулу кратког наративног текста; 10. препозна сличне мотиве у књижевним делима на матерњем језику; 11. драматизује (уз помоћ наставника) одломак прозног текста у кратким дијалозима; препозна и именује осећања лирског јунака	СН.1.2.1. Чита и разуме једноставније наративне и драмске текстове из српске књижевности који су у складу са узрастом (по потреби језички прилагођени и дати на нивоу одломка); зна напамет краће поетске текстове; одговара на питања која започињу са ко, шта, где, када.	СН.2.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика: бајку и басну, ауторску приповетку, лирску песму, биографију, аутобиографију, дневник и путопис; уме да одреди тему, главни догађај и време и место дешавања радње и да издвоји ликове (који су носиоци радње) у одабраном (језички прилагођеном) књижевноуметничком тексту; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми.	СН.2.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика: бајку и басну, ауторску приповетку, лирску песму, биографију, аутобиографију, дневник и путопис; уме да одреди тему, главни догађај и време и место дешавања радње и да издвоји ликове (који су носиоци радње) у одабраном (језички прилагођеном) књижевноуметничком тексту; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми. СН.2.2.3. Уме да	СН.3.2.2. Разуме везе међу догађајима у одабраном књижевноуметничком тексту и уме да га преприча; ствара план текста и именује делове плана, уважавајући структуру књижевног дела које чита.

				преприча краћи наративни књижевноуметнички текст (према задатом плану) уз истицање битних појединости.	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	12.разуме смисао текста изговореног споријим темпом о особама, стварима и активностима које су део свакодневног живота; 13.преприча (са сажимањем или без сажимања) догађај из свог живота, обрађен наративни или краћи информативни текст; 14.учествује у кратком дијалогу о темама које су предвиђене наставним програмом, поштујући основна начела вођења разговора; образлаже у кратким цртама неку своју идеју, предлог и сл.; пренесе кратке информације добијене од других лица; 15.чита наглас са застајкивањем краћи текст писан ћирилицом	СН.1.3.1. Разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба (нпр. у породици, школи итд.); разуме садржај кратког континуираног говореног или писаног текста (до 10 реченица) саопштеног стандардним језиком, изговореног разговетно споријим темпом, лексички, граматички и тематски познатог, пратећи главну идеју у једноставној свакодневној комуникацији и повезујући узрок и последицу. СН.1.3.2. Уме да у 5–8 логички повезаних једноставних реченица опише себе и	СН.2.3.1. Разуме садржај јасног стандардног казивања нормалним темпом о стварима, особама и активностима које су део свакодневног живота и садржај емисија електронских медија о познатој теми. СН.2.3.2. Правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији уљудног обраћања и оловљавања, тражења допуштења и исказивања става.	СН.2.3.1. Разуме садржај јасног стандардног казивања нормалним темпом о стварима, особама и активностима које су део свакодневног живота и садржај емисија електронских медија о познатој теми. СН.2.3.2. Правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији уљудног обраћања и оловљавања, тражења допуштења и исказивања става. СН.2.3.4. Чита наглас, с мањим	СН.3.3.2. Чита течно, уз поштовање реченичне интонације, ћириличке и латиничке текстове. СН.3.3.3. Разуме говорени и писани текст на нивоу изворног говорника, у складу за узрастом.

	или латиницом; 16.састави краћи наративни и информативни текст; 17.напише честитку, позив и обавештење; 18.попуни једноставан образац са основним подацима о себи.	познате особе; да исприча неки догађај; да саопшти своје намере, жеље, потребе, молбу, извињење, честитање, захвалност; даје једноставне налоге, уз употребу одговарајућих говорних чинова. СН.1.3.3. Уме да пренесе кратке информације добијене од других лица. СН.1.3.5. Разуме основне информације из краћег текста 18 на основу којих изводи једноставне закључке. СН.1.3.6. Уме самостално да напише кратак текст у складу са језичком и ортографском нормом; у писању издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује их у смисаоне целине (уводни, средишњи и		застајкивањем, краћи непознат текст писан ћирилицом и латиницом који садржи познате граматичке структуре и познату лексику; изражајно чита претходно обрађени дијалошки или поетски текст. СН.2.3.5. Разуме текст средње дужине писан ћирилицом и латиницом.	

		завршни део текста); поштује сва правописна правила која су предвиђена у образовним стандардима за крај првог циклуса образовања за предмет Српски језик.			

БИОЛОГИЈА

Исходи:

1. истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада
2. групише жива бића у групе према њиховим заједничким особинама
3. одабира макро – морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића
4. идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење
5. једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље
6. прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке
7. разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота
8. поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате
9. користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата

10. доведи у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) с губитком разноврсности живих бића на Земљи

11. прави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу

12. предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује с осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин

13. илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава

14. идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања

Тема/ област	Исходи **)	Основни – довољан (2) 26-44%	Средњи – добар (3) 45-63%	Средњи – врло добар (4) 64-82%	Напредни – одличан (5) 83-100%
Порекло и разноврсност живота	. истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; - групише жива бића према њиховим заједничким особинама; - одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића; - Идентификује основне прилагођености	БИ.1.1.1. наводи особине живих бића – ћелијска грађа,рађање,раст и развој,дисање,исхрана,излучивање,размножавање – на одабраном моделу БИ.1.1.3. разврстава бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама	БИ.2.1.2.повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом БИ.2.2.3.Тумачи основне чињенице о грађи и начину функционисања организама као и сличности и разлике у обављању	-уочава и разликује ћелије по облику под лупом -наводи научне методе током извођења огледа -уочава различите нивое сложености организације живих бића на датим примерима	БИ.3.1.1.анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама БИ.3.6.1.користи различите методе/технике за прикупљање и посматрање података БИ.3.6.2.користи више извора

	спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањења; - једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље; - користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	БИ.1.2.1. Уочава основне елементе грађе ћелије (ћелијска мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије) и процесе који се у њој одвијају (дисање, исхрана, деоба ћелије). БИ.1.2.2. Дефинише нивое организације организма (ћелија, ткива, органи, органски системи, организам). БИ.1.2.3. Разликује и пореди основне морфолошке и анатомске карактеристике одабраних представника таксона. БИ.1.3.3.описује животни циклус код организама (од настанка	животних процеса (нпр. исхране, дисања, излучивања). БИ.2.2.4.Објашњава значај усаглашеног деловања више органа и органских система за нормално функционисање организма БИ.2.3.3.препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине БИ.2.6.1.уме да евидентира и систематизује податке истраживања/експеримента и процени њихову релевантност за извођење закључка БИ.2.6.2.уме да симболички прикаже резултате истраживања /експеримента	- групише градивне супстанце за развој живог бића - приказује значајне догађаје из свог живота на временској ленти - примењује једноставан дихотомни кључ у одређивању врста - наводи примере једноћелијских и вишећелијских организама из непосредног окружења - илуструје процес дисања на примеру риба, жаба, инсеката и кишне	информација током истраживачког рада - дефинише на примерима због чега су биолошка знања важна у свакодневном животу - самостално поставља оглед водећи рачуна о безбедности током рада - изводи закључак и табеларно представирезултате истраживања - дефинишеосновна правилаприликом

		зигота,преко развића,зрелости,ста рења и смрти) БИ.1.5.1.именује и одређује положај органа човека и описује њихове улоге БИ.1.6.1.при доношењу одлука у свакодневном животу познаје елементе научног методе и према упутству реализује једноставне експерименте БИ.1.6.2.очитава резултате истраживања/експеримента приказаних на различите начине БИ.1.6.3.поштује безбедоносна правила приликом лабораторијског и теренског рада -наводи шта је	БИ.2.6.3.уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад - описује чиме себави биологија -наводи научне методе током извођења огледа као и лабораторијски прибор -описује зашто је храна потребна живим бићима - повезује делове ћелије са њиховом улогом - самостално употребљава лабораторијски прибор приликом извођења огледа -учава	глисте - демонстрира улогу излучивања у једноставном огледу - наводи и повезује начин кретања и тип органа за кретање на одабраним примерима - уочава разлику између дражи и надражљивости код биљака и животиња - објашњава разлику између бесполог и полног размножавања - дефинише појам ларве и лутке код размножавања винске мушице - самостално	извођења огледа -демонстрира на моделу основне делове бактеријске и животињске ћелије, као и најважније делове - упоређује храну према саставу градивних супстанци -демонстрира дисање на моделу плућа, постави оглед и изводи закључак - анализира шему и попуни табелу са дневним уносом воде - демонстрира огледима на које дражи реагују поједина жива

		биологија -уме да објасни како се истражује природа -дефинише шта је ћелија и какве по облику могу бити - препознаје наслице делове ћелије - описује организацију живих бића од ћелије до организма - објашњава шта је аутотрофна, а шта хетеротрофна исхрана - наводи да је променљивост облика свих живих бића -објашњава значај биолошког развоја живих организми - познаје основну организацију	разлике између праисторијског и данашњег човека -групише жива бића према њиховим сличностима или разликама у одређене групе - дефинише значај дисања за жива бића - објашњава због чега је важно да организам свакодневно избацује штетне супстанце и вишак воде -уочава шта утиче на кретање на одабраним примерима - илуструје везу између дрази и надражљивости на примерима које изабере	изводи огледе	бића -резимира какав је значај полног размножавања за природу -приказује развојне фазе човека временском лентом - формулише како треба да се реагује правилно када је нарушена унутрашња равнотежа организма -на основу физичке активности и вредности пулса изведе закључак и табеларно прикаже

		уоргана у којима сеодвијају различитиживотни процеси - препознаје на примерима какожива бића дишу - објашњава појами значајизлучивања штетних материја - наводи зашто сежива бића крећу - објашњава појамдражи инадражљивости - описује разликуизмеђу полног и бесполногразмножавања -дефинишеразлику измеђураста и развића -дефинише шта јестабилна унутрашњаравнотежа	- уочава и разликују ћелије по облику под лупом -наводи научне методе током извођења огледа -уочава различите нивое сложености организације живих бића на датим примерима - групише градивне супстанце за развој живог бића - приказује значајне догађаје из свог живота на временској ленти - примењује једноставан дихотомни кључ у одређивању врста - наводи примере једноћелијских и вишећелијских организама из непосредног		

		-разликује животнециклусе код изабранихпредставника	окружења - илуструје процес дисања на примеру риба, жаба, инсеката и кишне глисте - демонстрира улогу излучивања у једноставном огледу - наводи и повезује начин кретања и тип органа за кретање на одабраним примерима - уочава разлику између дражи и надражљивости код биљака и дефинише на примерима због чега су биолошка знања важна у свакодневном животу - самостално поставља оглед водећи рачуна о		

			безбедности током рада - изводи закључак и табеларно представља резултате истраживања -дефинише основна правила приликом извођења огледа -демонстрира на моделу основне делове бактеријске и животињске ћелије, као и најважније делове - упоређује храну према саставу градивних супстанци -демонстрира дисање на моделу плућа, постави оглед и изводи закључак. - анализира шему		

			и попуњава табелу са дневним уносом воде - демонстрира огледима на које дражи реагују поједина жива бића - резимира какав је значај полног размножавања за природу - дефинише због чега је важно да се жива бића размножавају - наводи примере нарушавања стабилне унутрашње равнотеже		

Тема/ област	Исходи **	Основни – довољан (2) 26-44%	Средњи – добар (3) 45-63%	Средњи – врло добар (4) 64-82%	Напредни – одличан (5) 83-100%
Јединство	- истражује особине живих бића према	БИ.1.6.1. При доношењу одлука	БИ.2.1.2. Повезује прилагођености	- помоћу једноставних	БИ.3.1.1. Анализира

грађе и функције као основа живота	упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада -групише жива бића према њиховим заједничким особинама -одабира макро – морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића -идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и	у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.2. Очитава резултате истраживања / експеримента приказаних на различите начине БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом БИ.2.3.3. Препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине . самостално зна да направи и користи једноставне инструменте за мерење одређених параметара у животној средини -препозна прилагођеност организама условима у животној средини и нацрта -препозна основне прилагођености организама у грађи за живот у води - објашњава на одређеном примеру за прилагођеност и	инструмената (које је направио)зна да измери температуру ,брзину ветра, количину падавина. -илуструје пример за одређену прилагођеност и нацрта у свесци -дефинише и објашњава на примерима прилагођеност организама за живот у води и нацрта неки организам - описује, уочава и скицира копнене организме из	корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.6.2. Користи више извора информација током истраживачког рада. - зна да прикаже табеларно резултате мерења и изведе закључак - упоређује прилагођеност различитих врста организама из непосредног окружења

	распрострањење -једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље -користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата	- разликује копнену од водене животне средине - наводи да је прилагођеност основа опстанка живих бића на Земљи -скицира неки организам у животној средини - наводи основне карактеристике живота у води и наведе неки пример - препознаје основе прилагођености спољашње грађе живих бића за живот на копну и нацрта два организма - препознаје у	распростирање организама животу на копну -наведи одређену прилагођеност за организме који живе под земљом и зна да нацрта један организам	непосредног окружења - дефинише и описује различите организме који живе под земљом	- анализира, описује водене организме из непосредног окружења и зна да означи њихове карактеристичне особине - одређује групу копнених организама и уме да означи њихове кључне особине прилагођеност и (пример птице мрав) - описује кртицу и означи њене главне карактеристике

		спољашњој грађи живих бића основне прилагођености за живот под земљом			адаптације подземном начину живота - анализира прилагођеност појединих животиња животу под земљом
Тема/ област	Исходи	Основни ниво – довољан (2) 26-44%	Средњи ниво – добар (3) 45-63%	Средњи ниво – врло добар (4) 64-82%	Напредни ниво – одличан (5) 83-100%
Наслеђивање и еволуција	-истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада -групише жива бића према њиховим заједничким особинама -одабира макро –	БИ.1.3.1.Дефинише појам наследних особина и објашњава на примерима. БИ.1.3.2. Разликује полно од бесполог размножавања и разуме значај полног размножавања за разноврсност БИ.1.6.1. При	БИ.2.6.1.уме да евидентира и систематизује податке истраживања/експеримента и процени њихову релевантност за извођење закључка БИ.2.6.3.уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад - приказује на родословном стаблу	- уме да огледом испита утицај неких фактора средине на поједине особине живих бића -анализира значај преношења особина са родитеља на потомство	БИ.3.3.1. Објашњава разлику између полних и телесних ћелија у погледу хромозома и деоба. БИ.3.3.2. Уочава везу између филогенетског положаја и стадијума животног циклуса.

	морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића -једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље -прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке -разликује	доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада. - наводи наследне особине и особине које	наслеђивање појединих особина кроз генерацију - разликује бесполно и полно размножавање и значај размножавања за продужење врсте - објашњава да варијабилност зависи од различитих комбинација наследног материјала родитеља и утицаја средине - уочава на примерима зашто је варијабилност организама важна за промене унутар врсте у дужем временском периоду	-препознаје примере варијабилност и у природи -прикупља податке о варијабилност и организма унутар једне врсте	БИ.3.3.3. Успоставља везу између природне селекције и наследне варијабилности које доводе до еволутивних промена. БИ.3.3.4. Тумачи правила наслеђивања на примерима (првенствено доминантно-рецесивног наслеђивања). - резултате мерења представља табеларно и графички -дефинише појам наследног материјала -уочава и

	наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота -поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате -користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата	су резултат деловања средине на примерима из свакодневног живота - објашњава разлику између бесполог и полног размножавања - зна да полним размножавањем настају потомци који су веома слични родитељима - објашњава појам разноликости (варијабилности) и наведе примере. - наводи да већа варијабилност пружа			анализира везу између размножавања и разноликости и објасни кроз примере - анализира резултате у вези са варијабилношћу - представља податке табеларно и графички и изведе закључке

		већу шансу за остављање потомства, а врсти више могућности за преживљавање			
Тема/ област	Исходи	Основни ниво – довољан (2) 26-44%	Средњи ниво – добар (3) 45-63%	Средњи ниво – врло добар (4) 64-82%	Напредни ниво одличан (5) 83-100%
Живот у екосистему	Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада Доводи у везу промене у	БИ.1.1.3. Разврстава бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама. БИ.1.4.2. Дефинише основне еколошке појмове	БИ.2.1.3. Примењује правила класификације и користи дихотомне кључеве за препознавање организама у непосредном окружењу. БИ.2.4.4. Успоставља везу између узрока и	-развија осећања одговорности за заштиту природе и биолошке разноврсности - уочава разлику између	БИ.3.4.2. Процењује значај мера заштите, очувања и унапређења животне средине и зна како може да их примени.

	спољашњој средини (укључујући и утицај човека)са губитком разноврсности живих бића на Земљи Прави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине,укључујући и основне односе исхране и распрострањења	и разуме њихово значење (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера). БИ.1.4.3.Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту. БИ.1.4.4.Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине и разуме значај тих мера са аспекта одрживог развоја.	последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину. БИ.2.6.1. Уме да евидентира и систематизује податке истраживања / експеримента и процени њихову релевантност за извођење закључка - уочава и препознаје одређене врсте организама из непосредног окружења -објашњава негативан и позитиван утицај човека на жива бића и животну средину - дефинише значај црвених листа за заштиту појединих врста биљака и животиња -предлаже акције које ће обухватити бригу о биљкама и	одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу -наведе особине националних паркова у Србији и истражи најмање два - организује, учествује у акцијама очувања природе и сарађује са осталим учесницима - демонстрира на примерима деловање људи на животну средину и процени	БИ.3.4.3. Повезује распоред биома на Земљи са чиниоцима који га одређују. БИ.3.4.4. Анализира конфликт између потребе развоја људског друштва и очувања природе и биодиверзитета. БИ.3.4.5. Вреднује значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу. - анализира положај човека у природи и његове велике одговорности у

	Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава	БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). -препознаје и именује одређене врсте (птица) из непосредног окружења -наводи негативне факторе који утичу на	животињама у непосредном окружењу -развијати осећај одговорности према животињама и објаснити зашто је то важно - наводи лековите биљке од којих припрема чајеве и њихова лековита својства	његове последице -објашњава да лековите биљке зависе од правилног брања, сушења и припреме	очувању природе -уочава и анализира везу са променама у спољашњој средини (утицај човека са индиректним смањењем разноврсности живих бића на Земљи) -истражи на интернету основне податке о националним парковима, ретке врстеу њима које се налазе и то презентује друговима -организује дебату у

	Групише жива бића према њиховим заједничким особинама Одабира макро – морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и	жива бића и животну средину -објашњава значај заштите и очување природе -учествује у пројекту очувања природе у свом крају - наброји животиње као кућне љубимце које се налазе у његовом окружењу и објасни бригу о њима -наброји неке лековите,отровн е и самоникле биљке			оквиру одељења на тему: „Дивље животиња као кућни љубимци да или не.” - дефинише значај биљака и животиња за човека

	приказу резултата				
Тема/ област	Исходи	Основни ниво – довољан (2) 26-44%	Средњи ниво – добар (3) 45-63%	Средњи ниво – врло добар (4) 64-82%	Напредни ниво одличан (5) 83-100%
Човек и здравље	-идентификује елементе здравог начина живота те у односу на њих, уме да процени сопствене животне навике и избегава ризично понашање -истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада -користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању,	БИ.1.5.3.Уме да идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања. -препознаје елементе здравог живота и процени сопствене навике - објашњава зашто је пушење штетно по здравље и каква	БИ.2.5.3.Уме да општа знања о променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и одговорно се понаша у вези са репродуктивним здрављем. БИ.2.5.4. Процењује када може сама себи да помогне и када је поребно потражити лекарску помоћ. - наводи препоручени дневни унос шећера, масти и беланчевина - наводи неке од штетних супстанци којесе налазе у цигаретама - објашњава штетне последице пушења за себе и околину -наводи различите	дефинише значај здраве исхране и зашто је вода најздравије пиће - анализира пирамиду исхране -одређује елементе здравог начина живота(здрава исхрана,физичка активност) - наводи да бављење спортом, шетња по чистом ваздуху су важни у	БИ.3.5.4. Повезује настанак болести а посебно болести зависности са ризичним облицима понашања и стресом (односно поремећајима психичког стања и здравља личности). -примењује хигијенска правила која се односена припремање хране, простор посуђе

	обради података и приказу резултата	је штетност дуванског дима -објашњава значај физичке активности за одржавање здравља људи -препознаје промене на свом телу и да је то нормална појава у пубертету -наводи да због појачаног рада лојних и знојних жлезда треба обратити посебно пажњу на одржавање личне хигијене	физичке активности коједоприносе очувању здравља, духа и тела - уочава на примерима да све промене у пубертету настају под дејством хормона. - истиче да због појачаног рада лојних и знојних жлезда треба обратити посебно пажњу на одржавање личне хигијене	очувању здравља - дефинише да у доба пубертета долази до развоја полних карактеристика и развоја полних органа, и да треба имати одговоран однос према свом телу - илуструје примерима да због појачаног рада лојних и знојних жлезда треба обратити посебно пажњу на одржавање личне хигијене	и прибор за јело - анализира штетност дуванског дима по здравље - дефинише значај одмора и сна по здравље организма - дефинише фактор ризика од прераногступања у сексуалне односе - дефинише да због појачаног рада лојних и знојних жлезда треба обратити посебно пажњу на

					одржавање личне хигијене

ИСТОРИЈА

Исходи :

1. разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру);
2. лоцира одређену временску одредницу на временској ленти;
3. разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости;
4. именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје;
5. разврста историјске изворе према њиховој основној подели;
6. повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека);
7. наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији;
8. разликује основне одлике каменог и металног доба;
9. лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока;
10. користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока;
11. одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице;
12. пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку;
13. наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока;
14. идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока;
15. разликује врсте писама цивилизација Старог истока;
16. илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет;
17. користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век;
18. изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом;

19. прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом;
20. опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке;
21. лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке;
22. приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине;
23. пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој,
24. идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата;
25. истражи основна обележја и значај религије старих Грка;
26. разликује легенде и митове од историјских чињеница;
27. наведе значај и последице освајања Александра Великог;
28. илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет;
29. користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију;
30. израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;
31. користи основне историјске појмове;
32. лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе;
33. наведе основне разлике између античке римске републике и царства;
34. разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима;
35. истражи основна обележја и значај религије античког Рима;
36. илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет;
37. пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму;
38. наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства;
39. лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије;
40. користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
Основи проучавања прошлости	1. разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); 2. лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; 3. разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; 4. именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; 5. разврста историјске изворе према њиховој основној подели; 6. повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека);	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски

		карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда	извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хролошко порекло извора
Праисторија	1. разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); 4. именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; 7. наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; 8. разликује основне одлике каменог и металног доба;	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из

		ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације	садашњости
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора
		Напредни ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди

		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости	ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави)

Стари Исток	9. лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; 10. користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; 11. одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; 12. пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; 13. наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; 14. идентификује основна обележја и	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји	ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје

	значај религије у цивилизацијама Старог истока; 15. разликује врсте писама цивилизација Старог истока; 16. илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; 17. користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; 18. прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; 19. визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом;	из националне и опште историје	
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ

			ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости	ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави) ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)
Античка Грчка	20. опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке; 21. лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; 22. приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; поређи начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој, 23. идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност

	рата; 24. истражи основна обележја и значај религије старих Грка; 25. разликује легенде и митове од историјских чињеница; 26. наведе значај и последице освајања Александра Великог; 27. илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; 28. користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; 29. израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; 30. користи основне историјске појмове;	одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости	појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена

		ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о

		ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)
Антички Рим	32. лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; 33. наведе основне разлике између античке римске републике и царства; 34. разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; 35. истражи основна обележја и значај религије античког Рима; 36. илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; 37. пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; 38. наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; 39. лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; 40. користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.5. зна и разуме узроке и последице важних историјских феномена у националној

	Рима у одговарајући миленијум, век или деценију.		историји ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена

		ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности

		ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	(манипулација, пропаганда, стереотип...)

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-25	26-44	45-63	64-82	83-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и

			степен активности и ангажовања.	ангажовања.	ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2) стандарди	Средњи - добар (3) стандарди
	Felismeri a tantervben előírt művek címét és szerzőjét. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait. Meghatározza az irodalmi mű témáját, fő motívumait és szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt. Felismeri és megkülönbözteti a prózai és verses formákat. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől.a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegektől. Felismeri a lírai, drámai és epikai szövegek	· eljut az egyszerűbb szövegek megértéséig, · képes megérteni néma vagy hangos olvasással a szöveget, · megkülönbözteti a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket, megkülönbözteti a szöveg	... eljut a hosszabb szövegek megértéséig, · különböző olvasási stratégiákat alkalmaz, · felismeri a nem szépirodalmi szövegek fajtáit (használati utasítás, reklám, vitaanyag, hozzászólás stb.),

IRODALOM	beszélőjét,különbséget tesz szerző és narrátor/lírai én között. Különbséget tesz az epikus közlés alapformái, az elbeszélés, a leírás és a párbeszéd között. Meg tudja állapítani a cselekvés helyét és idejét. Felismeri az idézetet a szövegben. Felismeri a költői jelzőt, megszemélyesítést, hasonlatot,metaforát, ismétlést, költői kérdést. Elhelyezi a tantervben előírt kötelező irodalmi műveket az alapvető irodalmi kontextusokban: magyar irodalom/világirodalom/régi/újabb/kortárs/szóbeli/szerzői Az irodalmi művekben a szövegrészletek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: monda, mítosz,elbeszélő költemény, dal, tájleíró költemény, ballada,elbeszélés, novella, regény, levél,episztola, mesejáték. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, bevezetés,bonyodalom, kibontakozás, tetőpont, megoldás, valószínű és valószínűtlen elemek,konfliktus. Megnevezi a leírás formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. Felismeri és megnevezi a rímfajtákat és a refrént,hasonlatot, metaforát, megszemélyesítést,ellentétet, fokozást, hangutánzást, hangulatfestést. Felismeri,értelmezi a szövegek konfliktushelyzeteit,a	és a könyv szerkezeti egységeit (főcím, alcím, szövegtest, fejezet, bekezdés, · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből, · képes lényeges és lényegtelen elkülönítésére, · egyszerű elbeszélő, leíró szövegeket alkot, · elkülöníti a szöveg szerkezeti egységeit (hármass tagolás), · szövegeit a beszédhelyzetnek megfelelően fogalmazza meg, · képes a szövegek összefoglalására · felismeri a tantervben előírt szövegek címét és	· az elolvasott szövegnek meg tudja nevezni a témáját, képes rövid tartalomismertetésre, · megkülönbözteti a szöveg és a könyv szerkezeti egységeit (főcím, alcím, szövegtest, fejezet, bekezdés, lábjegyzet, tartalom, előszó, utószó, · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből és szövegközi összefüggéseket keresni, · megkülönbözteti a tényanyagot a reflexióktól, kommentároktól, · képes rövidebb és/vagy egyszerűbb szöveg rezüméjének összeállítására, · ismeri a szóbeli és írásbeli közlés alapvető kritériumait, · ismeri és a legtöbb esetben alkalmazza a helyesírási alapelveket és a legfontosabb helyesírási szabályokat (Helyesen jelöli

NYELVTAN	hősök jellemvonásait, s velük kapcsolatban megállapít, véleményt formál. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója. · képes a következő szépirodalmi szövegelemek felismerésére: motívum, téma, fabula, a cselekmény helye és ideje, hős stb. · képes a következő szépirodalmi szövegelemek felismerésére: motívum, téma, fabula, a cselekmény helye és ideje, hős stb. Tiszteli a nemzeti irodalom értékeit, hagyományait. Képes esztétikai élmény átélésére. Változatos olvasási stratégiákat alkalmaz. Tudatosan gyűjt információkat nyomtatott, audiovizuális, elektronikus forrásokból iskolai feladataihoz. Könyvtárba jár és önállóan választ irodalmi alkotást, képes naplót vezetni, vagy portfóliót összeállítani olvasmányairól. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka és logikai minőségük szerint. Megkülönbözteti az egyszerű és az összetett mondatot. Felismeri és megnevezi a tūmondatot, az egyszerű bővített valamint a hiányos mondatot. Mondatátalakítást végez a beszédhelyzetnek és a kommunikációs szándéknak megfelelően beszédben és írásban.	szerzőit, · megkülönbözteti a szóbeli és az írásbeli irodalom műfajait, ismeri a következő fogalmakat: elbeszélő, lírai beszélő (lírai én), mese, történet, elbeszélés · képes a következő szépirodalmi szövegelemek felismerésére: motívum, téma, fabula, a cselekmény helye és ideje, hős stb. · fel tudja sorolni a magán- és a mássalhangzókat, · fel tudja osztani a mássalhangzókat a zöngéesség szempontja szerint, · tud szótagolni, · felismeri a következő	a hangkapcsolatokat a részleges hasonulás, az írásban jelölt teljes hasonulás és az összeolvadás eseteiben, a tulajdonnevek közül a személyneveket, az állatneveket, a címekeket, márkaneveket, az intézményneveket és a földrajzi nevek egyszerűbb eseteit. Az igekötős igék, a névutós szerkezetek egybe- és különírását, az -i képzős melléknevek egyszerűbb eseteit n· el tudja különíteni epikus művekben (a meséket és mítoszokat leszámítva) a mű időviszonyait (az elbeszélte időt; az elbeszélés idejét; az elbeszélte események időtartamát), valamint a befogadás idejét, · felfedezi a cím, a műnem, a műfaj és a szereplő közötti összefüggéseket, · a szövegrészletek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt, · megkülönbözteti az

	Felismeri, megnevezi a mondat fő részeit, valamint az alapvető bővítményeket. Aláhúzással tud nem bonyolult szerkezetű mondatot elemezni. Felismeri és megnevezi az egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, rokon értelmű, ellentétes jelentésű, hangutánzó és hangulatfestő szavakat. Felismeri és megnevezi a szüelemek fajtáit Érthető, nyelvtanilag kifogástalan mondatokat szerkeszt, írásban tudja a szöveget tagolni – cím, bekezdések, és makroszerkezeti egységekre bontani-bevezetés, · fölismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján. tárgyalás, befejezés-, a szövegben felfedezett hibákat képes kijavítani. Ismeri a magánhangzók felosztását a nyelv vízszintes mozgása alapján, a hangrend és illeszkedés törvényszerűségeit. Fel tudja osztani a mássalhangzókat a zöngéesség szempontja szerint, felismeri a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás eseteit. Ismeri és alkalmazza a betűrend szabályait. Alkalmazza a helyesírási alapelveket. Tájékozódik, információkat talál a különféle dokumentumokban, kézikönyvekben. Alkalmazza a helyesírás- ellenőrző programot, Felismeri, megnevezi az egyjelentésű, többjelentésű,	szófajú szavakat: ige, főnév, melléknév, számnév, névmás (személyes, birtokos), igekötő, kötőszó, névelő, · le tudja választani a toldalékot a szótőről, · fölismeri az egyszerű és összetett szavakat, · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondatról, · fel tudja ismerni a mondatokat a beszélő szándéka szerint (kijelentő, felkiáltó, felszólító, óhajtó, kérdő), · fölismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján.	átmeneti műfajokat (ballada), · felismeri a motívumokat, a kompozíciót, a formai jegyeket, a hősök jellemét és a szereplők rendszerét. · fölismeri és megnevezi a szóelemek könnyebb elemeit, · felismeri a magas és mély magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát, · fölismeri az egyszerű és összetett szavakat · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az

	azonos alakú, ellentétes jelentésű, rokon értelmű, hangutánzó és hangulatfestő szavakat. Felismeri és megnevezi a szóelemek fajtáit. Felismeri és megnevezi a nyomtatott és elektronikus média fajtáit. Tájékozódik, információkat talál a különféle dokumentumokban, kézikönyvekben.		összetett mondatról, · fel tudja ismerni és megnevezni a mondatokat a beszélő szándéka szerint, · felismeri és megnevezi a mondatokat logikai minőségük szerint (állító, tagadó), · mondatelemzéskor fölismeri és megnevezi a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, határozott alany), tárgyas szerkezet, határozós szerkezet (h-, idő-, mód-, eszköz-, társ-,), jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség-, birtokos). · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját. · fölismeri és megnevezi az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú és a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján.

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
		...	...
IRODALOM	Felismeri a tantervben előírt művek címét és szerzőjét. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait. Meghatározza az irodalmi mű témáját, fő motívumait és szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt. Felismeri és megkülönbözteti a prózai és verses formákat. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől. a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegektől. Felismeri a lírai, drámai és epikai szövegek beszélőjét, különbséget tesz szerző és narrátor/lírai én között. Különbséget tesz az epikus közlés alapformái, az elbeszélés, a leírás és a párbeszéd között. Meg tudja állapítani a cselekvés helyét és idejét. Felismeri az idézetet a szövegben. Felismeri a költői jelzőt, megszemélyesítést, hasonlatot, metaforát, ismétlést, költői kérdést. Elhelyezi a tantervben előírt kötelező irodalmi műveket az alapvető irodalmi kontextusokban: magyar irodalom/világirodalom/régi/újabb/kortárs/szóbeli/szerzői Az irodalmi művekben a szövegrészetek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt.	.. · eljut a hosszabb szövegek megértéséig, · különböző olvasási stratégiákat alkalmaz, · felismeri a nem szépirodalmi szövegek fajtáit (használati utasítás, reklám, vitaanyag, hozzászólás stb.), · az elolvasott szövegnek meg tudja nevezni a témáját, képes rövid tartalomismertetésre, · a munkafüzeteiben, könyveiben levő szómagyarázatokat segítség nélkül értelmez. · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből és szövegekőzi	... · eljut a hosszabb és összetettebb szövegek megértéséig, · felismeri a szöveg műfaját · képes a kulcsszavak, tételmondatok kiemelésére, rezümé összeállítására, · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni összetettebb és hosszabb szövegből és szövegekőzi összefüggéseket keresni, · képes az olvasott szövegekkel kapcsolatban kérdéseket feltenni, véleményt, udvarias kritikát formálni, érvelni, összehasonlító észrevételeket tenni. · helyesen alkalmazza a bekezdéseket, ismeri a cím- és alcímadás

IRODALOM	Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: monda, mítosz, elbeszélő költemény, dal, tájleíró költemény, ballada, elbeszélés, novella, regény, levél, episztola, mesejáték. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, bevezetés, bonyodalom, kibontakozás, tetőpont, megoldás, valószínű és valószínűtlen elemek, konfliktus. Megnevezi a leírás formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. Felismeri és megnevezi a rímfajtákat és a refrént, hasonlatot, metaforát, megszemélyesítést, ellentétet, fokozást, hangutánzást, hangulatfestést. Felismeri, értelmezi a szövegek konfliktushelyzeteit, a hősök jellemvonásait, s velük kapcsolatban megállapít, véleményt formál. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója. Tiszteli a nemzeti irodalom értékeit, hagyományait. Képes esztétikai élmény átélésére. Változatos olvasási stratégiákat alkalmaz. Tudatosan gyűjt információkat nyomtatott, audiovizuális, elektronikus forrásokból iskolai feladataihoz. Könyvtárba jár és önállóan választ irodalmi alkotást, képes naplót vezetni, vagy portfóliót összeállítani olvasmányairól. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő	összefüggéseket keresni, · megkülönbözteti a tényanyagot a reflexióktól, kommentároktól · képes koherens, egyedi, kreatív szöveg összeállítására, · képes hír, beszámoló és jelentés összeállítására, · képes rövidebb és/vagy egyszerűbb szöveg rezüméjének összeállítására, · ismeri a szóbeli és írásbeli közlés alapvető kritériumait, · ismeri és a legtöbb esetben alkalmazza a helyesírási alapelveket és a legfontosabb helyesírási szabályokat (Helyesen jelöli a hangkapcsolatokat a részleges hasonulás, az írásban jelölt teljes hasonulás és az összeolvadás eseteiben, a tulajdonnevek közül a	stratégiáit, a szöveg részei közötti logikai kapcsolatokat, · ismeri és következetesen alkalmazza a helyesírási alapelveket és a helyesírási szabályok többségét (Helyesen jelöli az időtartamot a tőhangváltást mutató főnevek és igék esetében is, a hangkapcsolatokat, helyesen írja a tulajdonneveket, a földrajzi nevek bonyolultabb eseteit, az -i képzős melléknéveket, az igekötős igék, a névutós szerkezetek, az alanyos, tárgyas, határozós és birtokos szószerkezetek, összetételek helyesírását nem véti el, összetett mondatok írásakor többnyire jól központosz.). · szövegrészletek, hősök, helyzetek, témák és motívumok alapján felismeri a műnemet és a

NYELVTAN	szándéka és logikai minőségük szerint. Megkülönbözteti az egyszerű és az összetett mondatot. Felismeri és megnevezi a tündomatot, az egyszerű bővített valamint a hiányos mondatot. Mondatátalakítást végez a beszédhelyzetnek és a kommunikációs szándéknak megfelelően beszédben és írásban. Felismeri, megnevezi a mondat fő részeit, valamint az alapvető bővítményeket. Aláhúzással tud nem bonyolult szerkezetű mondatot elemezni. Felismeri és megnevezi az egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, rokon értelmű, ellentétes jelentésű, hangutánzó és hangulatfestő szavakat.Felismeri és megnevezi a szüelemek fajtáit Érthető, nyelvtanilag kifogástalan mondatokat szerkeszt, írásban tudja a szöveget tagolni – cím, bekezdések,és makroszerkezeti egységekre bontani-bevezetés, tárgyalás, befejezés-,a szövegben felfedezett hibákat képes kijavítani. Ismeri a magánhangzók felosztását a nyelv vízszintes mozgása alapján,a hangrend és illeszkedés törvényszerűségeit. Fel tudja osztani a mássalhangzókat a zöngéesség szempontja szerint,felismeri a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás eseteit. Ismeri és alkalmazza a betűrend szabályait. Alkalmazza a helyesírási	személyneveket, az állatneveket, a címeket, márkaneveket, az intézményneveket és a földrajzi nevek egyszerűbb eseteit. Az igekötős igék, a névutós szerkezetek egybe- és különírását, az -i képzős melléknevek egysz· felfedezi a szerző és a lírai beszélő (lírai én), valamint a szerző és az elbeszélő közötti különbségeket erőbb eseteit nem téveszti el.), · el tudja különíteni epikus művekben (a meséket és mítoszokat leszámítva) a mű időviszonyait (az elbeszélő időt; az elbeszélés idejét; az elbeszélő események időtartamát), valamint a befogadás idejét, · felfedezi a cím, a műnem, a műfaj és a szereplő közötti összefüggéseket, · megkülönbözteti az átmeneti műfajokat (ballada), · különbséget tesz a szöveg	műfajt, · felfedezi a szerző és a lírai beszélő (lírai én), valamint a szerző és az elbeszélő közötti különbségeket·, képes egyéni állaspont, kritikus szemléletmód, kreatív értelmezés kialakítására. · reprodukálja a magánhangzók felosztását az időtartam, az ajakműködés és a nyelv vízszintes mozgása szerint, · ismeri és alkalmazza a hangrend és illeszkedés törvényét, · felismeri a részleges hasonulás (zöngésedés, zöngétlenedés, képzés helyi szerinti részleges hasonulás), a teljes hasonulás (jelölt és jelöletlen teljes hasonulás), összeolvadás, mássalhangzó-rövidülés, mássalhangzó-kiesés
NYELVTAN			

	alapelveket.Tájékozódik,információkat talál a különféle dokumentumokban, kézikönyvekben. Alkalmazza a helyesírás- ellenőrző programot, Felismeri,megnevezi az egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, ellentétes jelentésű, rokon értelmű,hangutánzó és hangulatfestő szavakat. Felismeri és megnevezi a szóelemek fajtáit. Felismeri és megnevezi a nyomtatott és elektronikus média fajtáit. Tájékozódik, információkat talál a különféle dokumentumokban,kézikönyvekben.	cselekményének összefoglalása és a szöveg értelmezése között, · képes olvasmánynapló vezetésére, · felismeri a magas és mély magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · fölismeri és megnevezi a következő szófajú szavakat: ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, igekötő, névutó, kötőszó, névelő, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát, · fölismeri és megnevezi a szóel· ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját, · meg tudja különböztetni	eseteit, · ismeri és alkalmazza a szótagolás és elválasztás szabályait, · felismeri a tanult szófajokat, · fölismeri a többszófajúságot, · felismeri, megnevezi és alkalmazza a tanult szóelemeket (képző, jel, rag), · fölismeri az egyszerű, összetett és többszörösen összetett szavakat, · felismeri és alkalmazza az állandósult szókapcsolatokat, · használja szótárakat és kézikönyveket, · felismeri a mondatfajtákat szerkezetük szerint (egyszerű mondat: tömondat, bővített mondat, hiányos mondat, összetett

		az egyszerű mondatot az összetett mondattól, · fel tudja ismerni és megnevezni a mondatokat a beszélő szándéka szerint, · felismeri és megnevezi a mondatokat logikai minőségük szerint (állító, tagadó), · mondatelemzéskor felismeri és megnevezi a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, határozott alany), tárgyas szerkezet, határozós szerkezet (hely emek könnyebb elemeit,	mondat. fölismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, hasonló alakú, ellentétes jelentésű, hangutánzó- és hangulatfestő valamint a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján.

БИОЛОГИЈА

Исходи:

- Истражује особине живих бића по познатој процедури и води рачуна о безбедности током рада.
- Групише жива бића у групе према њиховим заједничким особинама.

- Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење.
- Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље.
- Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.
- Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота.
- Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате.
- Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.
- Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) с губитком разноврсности живих бића на Земљи.
- Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу.
- Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује с осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин.
- Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.
- Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.

Тема/ област	Исходи	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
Порекло и разноврсност живог света	- Истражује особине живих бића по познатој процедури и води рачуна о безбедности током рада. - Групише жива бића у групе према њиховим заједничким особинама.	БИ.1.1.1. Наводи особине живих бића: ћелијска грађа, рађање, раст и развој, дисање, исхрана, излучивање, размножавање, реакција организма на дражи, старење, смрт – на одабраном моделу БИ.1.1.3. Разврстава бића у одређене	БИ.2.1.1. Уочава да се вишећеличност независно развила у неколико еукриотских група (биљке, гљиве, животиње). БИ.2.1.2. Повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине

		категорије по њиховим сличностима и разликама. БИ.1.2.1. Уочава основне елементе грађе ћелије (ћелијска мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије) и процесе који се у њој одвијају (дисање, исхрана, деоба ћелије). БИ.1.2.2. Дефинише нивое организације организма (ћелија, ткива, органи, органски системи, организам). БИ.1.5.1.Именује и одређује положај органа човека и описује њихове улоге БИ.1.6.1.при доношењу одлука у свакодневном животу познаје елементе научног методе и према упутству реализује једноставне експерименте БИ.1.6.2.очитава резултате истраживања/експеримента приказаних на различите начине БИ.1.6.3.поштује безбедоносна правила приликом лабораторијског и теренског рада	и њиховом животном формом. БИ.2.3.3.препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине БИ.2.6.3.уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад
Јединство грађе и функције као основа живота	3. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење. 4. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље.	БИ.1.2.3. Разликује и пореди основне морфолошке и анатомске карактеристике одабраних представника таксона. БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о јединству грађе и функције методски одабраних представника живих бића. БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање,	БИ.2.1.2.Повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом

		закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.2.Очитава резултате истраживања / експеримента приказаних на различите начине БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	
Наслеђивање и еволуција	5. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке. 6. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота. 7. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате. 8. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	БИ.1.3.1. Дефинише појам наследних особина и објашњава на примерима. БИ.1.3.2. Разликује полно од бесполог размножавања и разуме значај полног размножавања за разноврсност живог света. БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад
Живот у екосистему	9. Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) с губитком разноврсности живих бића на Земљи. 10. Направи разлику између одговорног и неодговорног	БИ.1.1.3. Разврстава бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама. БИ.1.4.1. Дефинише основне еколошке појмове и разуме њихово значење (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша,	БИ.2.1.3. Примењује правила класификације и користи дихотомне кључеве за препознавање организама у непосредном окружењу. БИ.2.4.4. Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства

	односа према живим бићима у непосредном окружењу. 11. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује с осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин. 12. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.	екосистем, биодиверзитет, биосфера). БИ.1.4.2.Дефинише основне еколошке појмове и разуме њихово значење (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера). БИ.1.4.3.Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту. БИ.1.4.4.Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине и разуме значај тих мера са аспекта одрживог развоја. БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање)и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену).	загађујућих супстанци на живи свет и животну средину.
Човек и здравље	13. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	БИ.1.5.3. Уме да идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања. БИ.1.5.4. Препознаје најчешће болести, стања, деформитете и уме да примени мере превенције а посебно значај вакцинације у склопу тих мера.	БИ.2.5.4. Процењује када може сама себи да помогне и када је поребно потражити лекарску помоћ.
Посматрање, мерење и експеримент у биологији	8. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање,	БИ.2.6.3. Уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад.

		уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.2. Очитава резултате истраживања / експеримента приказаних на различите начине. БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	

Тема/ област	Исходи	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Порекло и разноврсност живог света	- Истражује особине живих бића по познатој процедури и води рачуна о безбедности током рада. - Групише жива бића у групе према њиховим заједничким особинама.	БИ.2.1.3. Примењује правила класификације и користи дихотомне кључеве за препознавање организама у непосредном окружењу. БИ.2.1.4. Користи доказе еволуције (постојање и настанак фосила, предачке форме укључујући и предачке форме човека) за тумачење филогенетских низова. БИ.2.2.3. Тумачи основне чињенице о грађи и начину функционисања организама као и сличности и разлике у обављању животних процеса (на пр. исхране, дисања, излучивања). БИ.2.2.4. Објашњава значај усаглашеног деловања више органа и органских система за нормално функционисање организма. БИ.2.6.1. Уме да евидентира и	БИ.3.1.1. Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.6.1. користи различите методе/технике за прикупљање и посматрање података БИ.3.6.2. користи више извора информација током истраживачког рада

		систематизује податке истраживања/експеримента и процени њихову релевантност за извођење закључка. БИ.2.6.2. Уме да симболички прикаже резултате истраживања /експеримента.	
Јединство грађе и функције као основа живота	3. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење. 4. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље.	БИ.2.2.3. Тумачи основне чињенице о грађи и начину функционисања организама као и сличности и разлике у обављању животних процеса (на пр. исхране, дисања, излучивања). БИ.2.3.3. Препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине.	БИ.3.1.1.Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.6.2.Користи више извора информација током истраживачког рада.
Наслеђивање и еволуција	5. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке. 6. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота. 7. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате.	БИ.2.3.2. Уме да објасни функцију генетичког материјала у ћелији (хромозом, ДНК, ген). БИ.2.3.4. Уме да објасни деловање природне и вештачке селекције на примерима. БИ.2.6.1. Уме да евидентира и систематизује податке истраживања / експеримента и процени њихову релевантност за извођење закључка.	БИ.3.3.1. Објашњава разлику између полних и телесних ћелија у погледу хромозома и деоба. БИ.3.3.2. Уочава везу између филогенетског положаја и стадијума животног циклуса. БИ.3.3.3. Успоставља везу између природне селекције и наследне варијабилности које доводе до еволутивних промена.
Живот у екосистему	8. Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) с губитком разноврсности живих бића на	БИ.2.6.1. Уме да евидентира и систематизује податке истраживања / експеримента и процени њихову релевантност за извођење закључка.	БИ.3.4.2. Процењује значај мера заштите, очувања и унапређења животне средине и зна како може да их примени.

	Земљи. 9. Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу. 10. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује с осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин. 11. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.		БИ.3.4.4. Анализира конфликт између потребе развоја људског друштва и очувања природе и биодиверзитета. БИ.3.4.5. Вреднује значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.
Човек и здравље	12. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	БИ.2.5.3. Уме да општа знања о променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и одговорно се понаша у вези са репродуктивним здрављем.	БИ.3.5.4. Повезује настанак болести а посебно болести зависности са ризичним облицима понашања и стресом (односно поремећајима психичког стања и здравља личности).

ИСТОРИЈА

Kimenetek:

1. megkülönbözteti az alapvető időparamétereket (év, évtized, évszázad, évezred, korszak);
2. megnevezi az elmúlt és történelmi korszakok korszakait, és megállapítja a határeseményeket;
3. összekapcsolja a történeti forrástípusokat azokkal az intézményekkel, ahol azokat őrzik (levéltár, múzeum, könyvtár);
4. felsorolja a főbb találmányokat
5. felsorolja a kőkorszak és a fémkor alapvonásait;
6. megkeres egy adott időjelzőt az idővonalon;
7. megkülönbözteti a múlt és a jelen időszámításának módjait;
8. a történeti forrásokat alapvető felosztásuk szerint osztályozza;
9. felsorolja a főbb találmányokat, és leírja a hatásukat a történelem előtti idők emberére;

10. különbséget tesz a kőkorszak és a fémkor alapvonásai között;
11. meghatározza a társadalmi csoport tagjainak helyét a közösségi hierarchia grafikus ábrázolásán;
12. felsorolja a régi keleti civilizációk államszervezetének legfontosabb jellemzőit;
13. azonosítja a vallás alapvető jellemzőit és jelentőségét az ókori kelet civilizációiban;
14. megkülönbözteti a régi keleti civilizációk betűtípusait;
15. felsorolja az ókori Róma történetének legjelentősebb eseményeit;
16. bemutatja a kereszténység keletkezését és terjedését;
17. felsorolja a legfontosabb római kori lelőhelyeket Szerbia területén;
18. történeti térkép segítségével összekapcsolja a domborzati és éghajlati jellemzőket a régi keleti civilizációk kialakulásával;
19. összehasonlítja a különböző társadalmi rétegek tagjainak életmódját a régi keleten;
20. példákkal szemlélteti a régi keleti lakosság gazdasági, tudományos és kulturális eredményeinek a modern világra gyakorolt hatásának fontosságát
21. ismerteti az ókori Görögország természeti viszonyainak és földrajzi elhelyezkedésének sajátosságait;
22. bemutatja a görög polisz társadalmi szerkezetét és államszervezetét mutatja be Spárta és Athén példáján;
23. feltárja az ókori görögök vallásának alapvető jellemzőit és fontosságát;
24. alapvető történelmi fogalmakat használ;
25. alapvető római történelmi fogalmakat használ;
26. az adott információ vagy idővonal felhasználásával helyezze el a történelmi jelenséget, eseményt, személyiséget a megfelelő évezredben, században;
27. a történelmi események szóbeli vagy írásbeli bemutatása a megfelelő időrendben;
28. egy-egy konkrét történelmi témához kapcsolódó különböző információforrásokból származó adatok gyűjtése és bemutatása;
29. elhelyezi a történelmi térképen az ókori Görögország legfontosabb civilizációit és államait;
30. összehasonlítja a különböző társadalmi rétegek tagjainak életmódját az ókori Görögországban,
31. azonosítja a görög-perzsa háborúk és a peloponnészoszi háború okait és következményeit;
32. megkülönbözteti a legendákat, mítoszokat a történelmi tényektől;
33. megfogalmazza Nagy Sándor hódításának fontosságát és következményeit;
34. példákkal szemlélteti az ókori Görögország és a hellenisztikus kor gazdasági, tudományos és kulturális eredményeinek a modern világra gyakorolt hatásának fontosságát;
35. a megadott információ vagy idővonal felhasználásával elhelyezi az ókori Görögország és a hellenizmus történetéből a történelmi jelenséget, eseményt, személyiséget a megfelelő évezredben, évszázadban vagy évtizedben;

36. kiszámítja az egyes események közötti időtávolságot;
37. a történelmi térképen ismerteti Róma kialakulását és terjeszkedését;
38. megállapítja az ókori római köztársaság és a császárság közötti alapvető különbségeket;
39. megkülönbözteti az okokat az ókori Róma történetének legjelentősebb eseményeinek következményeitől;
40. az ókori Róma vallásának alapvető jellemzőinek és fontosságának vizsgálata;
41. példákkal szemlélteti az ókori Róma gazdasági, tudományos és kulturális eredményeinek a modern világra gyakorolt hatásának fontosságát;
42. összehasonlítja a különböző társadalmi rétegek tagjainak életmódját az ókori Rómában;
43. megfogalmazza a kereszténység keletkezésének és terjedésének legjelentősebb következményeit;
44. elhelyezi a térképen a legfontosabb római kori lelőhelyeket Szerbia területén;

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
A történelmi múlt alapjai	1. megkülönbözteti az alapvető időparamétereket (év, évtized, évszázad, évezred, korszak); 2. megnevezi az elmúlt és történelmi korszakok korszakait, és megállapítja a határeseeményeket; 3. összekapcsolja a történeti forrástípusokat azokkal az intézményekkel, ahol azokat őrzik (levéltár, múzeum, könyvtár); 4. felsorolja a főbb találmányokat	ИС.111, ИС.112 ИС.113, ИС.114 ИС.115	ИС..2.1.3.
Az őskor	5. felsorolja a kőkorszak és a fémkor alapvonásait;	ИС.1.2.3,	ИС.2.2.2
Az ókoriKelet	11.meghatározza a társadalmi csoport tagjainak helyét a közösségi hierarchia grafikus ábrázolásán; 12. felsorolja a régi keleti civilizációk államszervezetének legfontosabb jellemzőit; 13. azonosítja a vallás alapvető jellemzőit és jelentőségét az ókori kelet	ИС.116, ИС.118 ИС.1110,ИС.121 ИС.123, ИС.124 ИС.125,	ИС.222 ИС.224, ИС.225

	civilizációiban; 14. megkülönbözteti a régi keleti civilizációk betűtípusait;		
Az ókori Görögország	21. ismerteti az ókori Görögország természeti viszonyainak és földrajzi elhelyezkedésének sajátosságait; 22. bemutatja a görög polisz társadalmi szerkezetét és államszervezetét mutatja be Spárta és Athén példáján; 23. feltárja az ókori görögök vallásának alapvető jellemzőit és fontosságát; 24. alapvető történelmi fogalmakat használ;	ИС.116, ИС.118 ИС.1110, ИС.121 ИС.123, ИС.124 ИС.125,	ИС.222 ИС.224, ИС.225
Az ókori Róma	25. alapvető római történelmi fogalmakat használ; 15. felsorolja az ókori Róma történetének legjelentősebb eseményeit; 16. bemutatja a kereszténység keletkezését és terjedését; 17. felsorolja a legfontosabb római kori lelőhelyeket Szerbia területén;	ИС.116, ИС.118 ИС.1110, ИС.121 ИС.123, ИС.124 ИС.125,	ИС.222 ИС.224, ИС.225

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
A történelmi múlt alapjai	6. megkeres egy adott időjelzőt az idővonalon; - megkülönbözteti a múlt és a jelen időszámításának módjait; 8. a történeti forrásokat alapvető felosztásuk szerint osztályozza; 9. felsorolja a főbb találmányokat, és leírja a hatásukat a történelem előtti idők	ИС..2.1.3	ИС..3.1.1

	emberére;		
Az őskor	10. különbséget tesz a kőkorszak és a fémkor alapvonásai között;	ИC.2.2.2	ИC.3.1.2
Az ókoriKelet	18. történeti térkép segítségével összekapcsolja a domborzati és éghajlati jellemzőket a régi keleti civilizációk kialakulásával; 19. összehasonlítja a különböző társadalmi rétegek tagjainak életmódját a régi keleten; 20. példákkal szemlélteti a régi keleti lakosság gazdasági, tudományos és kulturális eredményeinek a modern világra gyakorolt hatásának fontosságát; 26. az adott információ vagy idővonal felhasználásával helyezze el a történelmi jelenséget, eseményt, személyiséget a megfelelő évezredben, században; 27. a történelmi események szóbeli vagy írásbeli bemutatása a megfelelő időrendben; 28. egy-egy konkrét történelmi témához kapcsolódó különböző információforrásokból származó adatok gyűjtése és bemutatása;	ИC.222 ИC.224, ИC.225	ИC.312, ИC.316
Az ókoriGörögország	29. elhelyezi a történelmi térképen az ókori Görögország legfontosabb civilizációit és államait; 30. összehasonlítja a különböző társadalmi rétegek tagjainak életmódját az ókori Görögországban, 31. azonosítja a görög-perzsa háborúk és a peloponnészoszi háború okait és	ИC.222 ИC.224, ИC.225	ИC.312, ИC.316

	következményeit; 32. megkülönbözteti a legendákat, mítoszokat a történelmi tényektől; 33. megfogalmazza Nagy Sándor hódításának fontosságát és következményeit; 34. példákkal szemlélteti az ókori Görögország és a hellenisztikus kor gazdasági, tudományos és kulturális eredményeinek a modern világra gyakorolt hatásának fontosságát; 35. a megadott információ vagy idővonal felhasználásával elhelyezi az ókori Görögország és a hellenizmus történetéből a történelmi jelenséget, eseményt, személyiséget a megfelelő évezredben, évszázadban vagy évtizedben; 36. kiszámítja az egyes események közötti időtávolságot;		
Az ókori Róma	37. a történelmi térképen ismerteti Róma kialakulását és terjeszkedését; 38. megállapítja az ókori római köztársaság és a császárság közötti alapvető különbségeket; 39. megkülönbözteti az okokat az ókori Róma történetének legjelentősebb eseményeinek következményeitől; 40. az ókori Róma vallásának alapvető jellemzőinek és fontosságának vizsgálata; 41. példákkal szemlélteti az ókori Róma gazdasági, tudományos és kulturális	ИC.222 ИC.224, ИC.225	ИC.312, ИC.316

	eredményeinek a modern világra gyakorolt hatásának fontosságát; 42. összehasonlítja a különböző társadalmi rétegek tagjainak életmódját az ókori Rómában; 43. megfogalmazza a kereszténység keletkezésének és terjedésének legjelentősebb következményeit; 44. elhelyezi a térképen a legfontosabb római kori lelőhelyeket Szerbia területén;		

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	∅	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	∅	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-25	26-44	45-63	64-82	83-100
Опис оцене	– знања која је	– знања која је остварио	– у довољној мери	– у великој мери	– у потпуности показује

из правилника *)	остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАТЕМАТИКА

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева);
2. реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева);
3. примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама;
4. разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце;
5. одреди и примени НЗС и НЗД;
6. изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке,
7. правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу.
8. анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом;
9. опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг;
10. нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор;
11. упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски;
12. преслика дати геометријски објекат централном симетријом и трансляцијом;
13. правилно користи геометријски прибор.
14. идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе;
15. нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор;
16. измери дати угао и нацрта угао задате мере;
17. упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно;
18. реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова).
19. прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други запис;
20. одреди месну вредност цифре у запису децималног броја;
21. заокружи број и процени грешку заокруживања;
22. израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину;
23. реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;
24. одреди проценат дате величине;

25. примени размеру у једноставним реалним ситуацијама;
26. примени аритметичку средину датих бројева;
27. сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и, по потреби, користи калкулатор или расположиви софтвер.
28. идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије;
29. симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор;
30. конструише симетралу дужи и симетралу угла и примењује њихова својства;
31. конструише праву која је нормална на дату праву или је паралелна датој правој.

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2) 26%-44%	Средњи - добар (3) 45%-63%
		стандарди	стандарди
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); - примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; - разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце;	МА.1.1.1. прочита и запише различите врсте бројева (природне, целе, рационалне). МА.1.1.2. преведе децимални запис броја у разломак и обратно. МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом кад је то потребно. МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом када је то потребно (у случају сабирања и одузимања разломака само са истим имениоцем); рачуна на пример $1/5$ од n, где је n дати природан број.	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима. МА.2.1.3. примени основна правила дељивости са 2, 3, 5, 9 и декадним јединицама. МА.2.1.4. користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама.

	5. одреди и примени НЗС и НЗД: 6. изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке, 7. правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу.	МА.1.1.5. дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим бројем.	
ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 8. анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; 9. опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; 10. нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; 11. упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; 12. преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом; 13. правилно користи геометријски прибор.	МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор); разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве.	МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима МА.2.3.6. уочи осносиметричне фигуре и одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма).
УГАО	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао	МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и

	14. идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; 15. нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор; 16. измери дати угао и нацрта угао задате мере; 17. упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; 18. реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова).	(уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор); разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве.	унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима МА.2.3.6. уочи оносиметричне фигуре и одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма).
РАЗЛОМЦИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 19. прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други запис; 20. одреди месну вредност цифре у запису децималног броја; 21. заокружи број и процени грешку заокруживања; 22. израчуна вредност	МА.1.1.2. преведе децимални запис броја у разломак и обратно. МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом кад је то потребно. МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом када је то потребно (у случају сабирања и одузимања разломака само са истим имениоцем); рачуна на пример $\frac{1}{5}$ од n, где је n дати	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима. МА.2.1.3. примени основна правила дељивости са 2, 3, 5, 9 и декадним јединицама. МА.2.1.4. користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама.

	једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; 23. реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; 24. одреди проценат дате величине; 25. примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; 26. примени аритметичку средину датих бројева; 27. сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и, по потреби, користи калкулатор или расположиви софтвер.	природан број. МА.1.1.5. дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим бројем. МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе, времена и углова МА.1.4.2. претвори веће јединице дужине, масе и времена у мање МА.1.4.4. при мерењу одабере одговарајућу мерну јединицу; заокругљује величине исказане датом мером	
ОСНА СИМЕТРИЈА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 28. идентификује оносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; 29. симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; 30. конструише симетралу дужи и симетралу угла и примењује њихова својства; 31. конструише праву која је нормална на дату праву или је	-	МА.2.3.6. уочи оносиметричне фигуре и одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма).

	паралелна датој правој		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4) 64%-до 82%	Напредни - одличан (5) 83%-до 100%
		стандарди	стандарди
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); - примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; - разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; - одреди и примени НЗС и НЗД; - изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке, - правилно користи речи и, или,	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима. МА.2.1.3. примени основна правила дељивости са 2, 3, 5, 9 и декадним јединицама. МА.2.1.4. користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама.	МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевног израза. МА.3.1.2. оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама. МА.3.1.3. користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама.

	не, сваки у математичко-логичком смислу.		
ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 8. анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; 9. опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; 10. нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; 11. упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; 12. преслика дати геометријски објекат централном симетријом и трансформацијом; 13. правилно користи геометријски прибор.	МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима МА.2.3.6. уочи односиметричне фигуре и одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма).	МА.3.3.1. рачуна са угловима, укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних правих и укључујући углове на трансверзали.
УГАО	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 14. идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе;	МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима МА.2.3.6. уочи односиметричне фигуре и одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима	МА.3.3.1. рачуна са угловима, укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних правих и укључујући углове на трансверзали.

	15. нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор; 16. измери дати угао и нацрта угао задате мере; 17. упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; 18. реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова).	фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма).	
РАЗЛОМЦИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 19. прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други запис; 20. одреди месну вредност цифре у запису децималног броја; 21. заокружи број и процени грешку заокруживања; 22. израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; 23. реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима. МА.2.1.3. примени основна правила дељивости са 2, 3, 5, 9 и декадним јединицама. МА.2.1.4. користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама. МА.2.4.3. дату величину искаже приближном вредношћу	МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевног израза. МА.3.1.2. оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама. МА.3.1.3. користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама МА.3.4.1. по потреби претвара јединице мере, рачунајући са њима

	једначину или неједначину; 24. одреди проценат дате величине; 25. примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; 26. примени аритметичку средину датих бројева; 27. сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и, по потреби, користи калкулатор или расположиви софтвер.		
ОСНА СИМЕТРИЈА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 28. идентификује оносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; 29. симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; 30. конструише симетралу дужи и симетралу угла и примењује њихова својства; 31. конструише праву која је нормална на дату праву или је паралелна датој правој	МА.2.3.6. уочи оносиметричне фигуре и одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма).	-

У 5. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области следећих стандарда:

МА.1.1.6; МА.1.2.1; МА.1.2.2; МА.1.2.3; МА.1.2.4; МА.1.3.2; МА.1.3.3; МА.1.3.4; МА.1.3.5; МА.1.3.6; МА.1.4.3; МА.1.5.1; МА.1.5.2; МА.1.5.3; МА.1.5.4; МА.2.1.2; МА.2.2.1; МА.2.2.2; МА.2.2.3; МА.2.2.4; МА.2.2.5; МА.2.3.2; МА.2.3.3; МА.2.3.4; МА.2.3.5; МА.2.4.1; МА.2.4.2; МА.2.5.1;

MA.2.5.2; MA.2.5.3; MA.2.5.4; MA.3.2.1; MA.3.2.2; MA.3.2.3; MA.3.2.4; MA.3.2.5; MA.3.3.2; MA.3.3.3; MA.3.3.4; MA.3.3.5; MA.3.3.6; MA.3.4.2; MA.3.5.1; MA.3.5.2; MA.3.5.3; MA.3.5.4;

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
Физичке способности-комплес везби обликовања, везбе снаге	1- примени једноставне комплекс простих и опште припремних везби обликовања 2- изведе везбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама.	ФВ.1.1.23. ученици правилно изводе најмање један комплекс везби обликовања и приказује везбе за поједине делове тела. ФВ. 1.1.24. зна утицај и значај везби обликовања за организам, познаје поделу везби обликовања и њихову терминологију и функцију појединих везби у комплексу. Везбе обликовања sluзе за: побољшање издржљивости, правилно и лепо дрзање тела, побољшање брзине, побољшање снаге.	.ФВ. 2.1.21. правилно изводи и показује више комплексавезби обликовања без и са реквизитима ФВ.2.1.22. зна принципе састављања комплекса везби обликовања и дозирање оптерећења.
Спортске игре-рукомет	10- примењује основна правила рукомета у игри, 11- учествује на унутародељенским такмичењима, 28- прихвата победу и пораз у складу са фер плејом	ФВ.1.1.1. ученици на основном нивоу владају основним елементима из технике : водјење лопте, хватање и додавање лопте, ФВ. 1.1.1.	.ФВ.2.1.1. ученици играју рукомет примењујући виши ниво технике , већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. ФВ.2.1.2. зна функцију и значај рукомета, већи број правила, принципе и утицај тренинга
Атлетика	5- доводи у везу развој физичких способности са атлетским	ФВ. 1.1.3. ученици правилно трче варијантама технике трчања на кратке ,	...ФВ.2.1.3. ученици правилно изводе варијанту технике штафетног трчања.

	дисциплинама, 6- одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима , изводи ротацију тела. 20- објасни својим речима сврху и значај везбања 21- користи основну терминологију везбања	средње и дуге стазе и мери резултат. ФВ.1.1.4. зна терминологију , значај трчања, основе тренинга и пружа прву помоћ.	ФВ. 2.1.7. ученици знају правила за такмичења.
Гимнастика- везбе на тлу,прескок,	7- користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри, 8- процени личне могућности за везбање у гимнастици, 9- користи елементе технике у игри, 22- поштује правила понашања у и на просторима за везбање у школи и ван ње, 23- примени мере безбедности у току везбања, 24- одговорно се односи према справама и реквизитима,	ФВ.1.1.11. ученици правилно изводе везбе на тлу.(основне везбе – колутови напред-назад, премет странце, ФВ.1.1.21. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ ФВ.1.1.12. ученици правилно изводе прескоке разношку или згрчку уз помоћ ФВ. 1.1.19. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ	...ФВ.2.1.9. ученици на средњем нивоу правилно изводе сложеније везбе на тлу, чува и помаже, поштује сигурносна правила.(колут напред преко препреке, премет странце, мост) ФВ.2.1.17. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.2.1.10. ученик правилно изводи згрчку.
Остале активности	3- упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак, 4- комбинује и користи достигнути ниво усвојене		...

	технике кретања у спорту и зивоту, 20- објасни својим речима сврху и значај везбања , 33- разликује здраве начине исхране, 35- примењује здравствено хигијенске мере пре и у току везбања, 38- чува зивотну средину током везбања		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Физичке способности- комплекс везби обликовања, везбе снаге	1- римени једноставне и двоставне опште припремне везбе обликовања. 2- Изведе везбе , користи их у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама.	ФВ. 2.1.22. зна принипе састављања комплекса везби обликовања и дозирање оптерећења... ФВ.2.1.21. правилно изводи и показује више комплекса везби обликовања без и са реквизитима.	ФВ.3.1.19 ученик саставља, правилмо изводи и показује сложене комплексе везби обликовања без и са реквизитима. ФВ.3.1.20. зна са саставља комплексе везби обликовања и дозира оптерећење.
Спортске игре- рукомет	10- примењује основна правила рукомета у игри, 11- учествује на унутародељенским такмичењима,	...ФВ.2.1.1. ученици играју рукомет примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.	ФВ.3.1.1. ученици играју рукомет примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама. ФВ.3.1.2. зна тактику рукомета, систем

	28- прихвата пораз и победу у складу са фер плејом, 26- навија и бодри учеснике на такмичењу	ФВ.2.1.2. зна функцију и значај рукомета, већи број правила, принципе и утицај тренинга.	такмичења, начин организовања утакмице и суди.
Атлетика	4- доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама , 6- одржава стабилну и динамичку равнотезу у различитим кретањима, изводи ротацију тела, 20- објасни својим речима сврху и значај везбања	...ФВ.2.1.3. ученици правилно изводи варијанту технике штафетног трчања. ФВ.2.1.7. ученици знају правила за такмичења.	ФВ.3.1.3. ученици правилно изводе варијанту технике штафетног трчања. ФВ.3.1.4. ученици учествују на такмичењу. ФВ.3.1.5. знају правила неопходна за учествовање на такмичењима
Гимнастика-везбе на тлу, прескок	7- користи елементе гимнастике у свакодневном животу и игри, 8- процени личне могућности за везбање у гимнастички, 9- користи елементе технике у игри, 23- примени мере безбедности у току везбања, 24- одговорно се односи према справама и реквизитима,	.ФВ.2.1.9. ученик на средњем нивоу..правилно изводи слозеније везбе на тлу, чува и помаже, потује сигурносна правила.(колут напред преко препрека,премет странце, мост) ФВ.2.1.17. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.2.1.10. ученик правилно изводи згрчку	ФВ.3.1.6. ученик правилно изводи везбе и комбинацију везби на тлу.(став на шакам, летећи колут) ФВ.3.1.7. ученик правилно изводи згрчку и разношку са изразитијим фазама лета.
Остале	3- Упореди резултате	...	

активности	тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак 4- Комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и животу, 20- објасни својим речима сврху и значај везбања, разликује здраве начине исхране, 35- примењује здравствено – хигијенске мере пре у току и након везбања.		

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе;
2. поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства;
3. постави и одговори на једноставнија питања личне природе;
4. у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;
5. разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места;
6. упореди и опише карактеристике живих бића, предмета, појава и места, користећи једноставнија језичка средства;

7. разуме једноставније предлоге и одговори на њих;
8. упути једноставан предлог;
9. пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање;
- 10.разуме и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих;
- 11.упути једноставне молбе и захтеве;
- 12.затражи и пружи кратко обавештење;
- 13.захвали и извине се на једноставан начин;
- 14.саопшти кратку поруку (телефонски разговор, дијалог уживо, СМС, писмо, имејл) којом се захваљује;
- 15.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота (правила игре, рецепт за припремање неког јела и сл.) са визуелном подршком без ње;
- 16.да једноставна упутства (нпр. може да опише како се нешто користи / прави, напише рецепт и сл.);
- 17.разуме честитку и одговри на њу;
- 18.упути пригодну честитку;
- 19.разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја;
- 20.разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности;
- 21.размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;
- 22.опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа;
- 23.разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости;
- 24.размени информације у вези са догађајима и способностима у прошлости;
- 25.опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости;
- 26.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;
- 27.разуме жеље планове и намере и реагује на њих;

- 28.размени једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама, плановима и намерама;
- 29.саопшти шта он/ она или неко други жели, планира, намерава;
- 30.разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима;
- 31.изрази, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;
- 32.разуме једноставнија питања и одговори на њих;
- 33.разуме обавештења о простору и величинама;
- 34.опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима;
- 35.разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту;
- 36.опише дневни / недељни распоред активности;
- 37.опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима;
- 38.разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе;
- 39.размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту (у превозном средству, спортском центру, биоскопу, зоолошком врту и сл.) као и на своје и туђе обавезе;
- 40.представи правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства;
- 41.разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност;
- 42.пита и каже шта неко има / нема и чије је нешто;
- 43.разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и изражавање допадања и недопадања;
- 44.опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;
- 45.разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање;

- 46.разуме једноставније изразе који се односе на количину нечега;
- 47.пита и каже колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства;
- 48.на једноставан начин затражи артикле у продавници једноставним изразима за количину, наручи јело и/или пиће у ресторану и пита/каже/ израчуна колико нешто кошта;
- 49.састави списак за куповину – намирнице и количина намирница (две векне хлеба, пакет тестенине, три конзерве туњевине и сл.)
- 50.изрази количину у мерама – 100 гр шећера, 300 гр брашна и сл.

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе; 5.разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; 7. разуме једноставније предлоге и одговори на њих 10. разуме и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих 15. разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота (правила игре, рецепт за припремање неког јела и сл.) са визуелном подршком без ње	ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење. ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике. ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.	...ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате/блиске теме. ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим/блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.). ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе. ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова

	16. да једноставна упутства (нпр. може да опише како се нешто користи / прави, напише рецепт и сл.); 17. разуме честитку и одговори на њу 20. разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности 23. разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости 27. разуме жеље планове и намере и реагује на њих 30. разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима 32. разуме једноставнија питања и одговори на њих 33. разуме обавештења о простору и величинама 35. разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном		(кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе. ПСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање. ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.

	контексту; 38. разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе 41. разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност 43. разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и изражавање допадања и недопадања 45. разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање 46. разуме једноставније изразе који се односе на количину нечега		
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; 3.постави и одговори на једноставнија питања личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6. упореди и опише	ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.). ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава	...ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства. ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара

	карактеристике живих бића, предмета, појава и места, користећи једноставнија језичка средства 7. разуме једноставније предлоге и одговори на њих 8. упути једноставан предлог 9. пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање 11. упути једноставне молбе и захтеве 12. затражи и пружи кратко обавештење 13. захвали и извине се на једноставан начин 14. саопшти кратку поруку (телефонски разговор, дијалог уживо, СМС, писмо, имејл) којом се захваљује 18. упути пригодну честитку 19. разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја 21. размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; 22. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа 24. размени информације у вези са догађајима и способностима у	основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе. ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...). ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику.	на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства. ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења.

	прошлости 25. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости 26. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл 28.размени једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама, плановима и намерама 29. саопшти шта он/ она или неко други жели, планира, намерава 31. изрази, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима 32. разуме једноставнија питања и одговори на њих 34. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима 35. разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; 36. опише дневни / недељни распоред активности 37. опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима		

	39. размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту (у превозном средству, спортском центру, биоскопу, зоолошком врту и сл.) као и на своје и туђе обавезе 40. представи правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства 41. разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност 42. пита и каже шта неко има / нема и чије је нешто 44. опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење 45. разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање 47. пита и каже колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства 48. на једноставан начин затражи артикле у продавници једноставним изразима за количину, наручи јело и/или пиће		

	у ресторану и пита/каже/ израчуна колико нешто кошта		
Способности писменог изражавања	6. упореди и опише карактеристике живих бића, предмета, појава и места, користећи једноставнија језичка средства 14. саопшти кратку поруку (телефонски разговор, дијалог уживо, СМС, писмо, имејл) којом се захваљује 19. разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја 22. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа 25. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости 26. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл 29. саопшти шта он/ она или неко други жели, планира, намерава 31. изрази, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима 34. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима 36. опише дневни / недељни	ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама.	...ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима. ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита. ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.

	распоред активности 37. опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима 41. разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност 44. опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење 49. састави списак за куповину – намирнице и количина намирница (две векне хлеба, пакет тестенине, три конзерве туњевине и сл.) 50. изрази количину у мерама – 100 гр шећера, 300 гр брашна и сл		
Језичке законитости - граматика	19. разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја 22. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа 25. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости 29. саопшти шта он/ она или неко	ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе. ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну). ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.	...ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима. ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама. ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава. ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и

	други жели, планира, намерава 42. пита и каже шта неко има / нема и чије је нешто		најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе; 5.разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; 7. разуме једноставније предлоге и одговори на њих 10. разуме и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих 15. разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота (правила игре, рецепт за припремање неког јела и сл.) са визуелном подршком без ње 16. да једноставна упутства (нпр. може да опише како се нешто користи / прави, напише рецепт и сл.); 17. разуме честитку и одговори на њу	...ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2- 3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања. ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговарно и умереним темпом. ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације спорних, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама. ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2-3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћених визуелним елементима.	...ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговарно. ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике. ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама. ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике. ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко

	20. разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности 23. разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости 27. разуме жеље планове и намере и реагује на њих 30. разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима 32. разуме једноставнија питања и одговори на њих 33. разуме обавештења о простору и величинама 35. разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; 38. разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе 41. разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и	ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).	конотативно/скривено/метафорично значење ПСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања који су непримерени/неприкладни у контексту циљних култура. ПСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама.

	припадност 43. разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и изражавање допадања и недопадања 45. разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање 46. разуме једноставније изразе који се односе на количину нечега		
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; 3.постави и одговори на једноставнија питања личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6. упореди и опише карактеристике живих бића, предмета, појава и места, користећи једноставнија језичка средства 7. разуме једноставније предлоге и одговори на њих 8. упути једноставан предлог 9. пружи одговарајући изговор	...ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину. ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2-3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање. ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење. ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама. ПСТ.2.1.24. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и	...ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства. ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве. ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима.

	или одговарајуће оправдање 11. упути једноставне молбе и захтеве 12. затражи и пружи кратко обавештење 13. захвали и извине се на једноставан начин 14. саопшти кратку поруку (телефонски разговор, дијалог уживо, СМС, писмо, имејл) којом се захваљује 18. упути пригодну честитку 19. разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја 21. размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; 22. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа 24. размени информације у вези са догађајима и способностима у прошлости 25. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости 26. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл 28.размени једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама,	једноставнијих писаних текстова опште информативне природе. ПСТ.2.1.25. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ПСТ.2.1.26. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.	

	плановима и намерама 29. саопшти шта он/ она или неко други жели, планира, намерава 31. изрази, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима 32. разуме једноставнија питања и одговори на њих 34. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима 35. разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; 36. опише дневни / недељни распоред активности 37. опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима 39. размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту (у превозном средству, спортском центру, биоскопу, зоолошком врту и сл.) као и на своје и туђе обавезе		

	40. представи правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства 41. разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност 42. пита и каже шта неко има / нема и чије је нешто 44. опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење 45. разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање 47. пита и каже колико нечега има/ нема, користећи једноставија језичка средства 48. на једноставан начин затражи артикле у продавници једноставним изразима за количину, наручи јело и/или пиће у ресторану и пита/каже/ израчуна колико нешто кошта		
Способности писменог изражавања	6. упореди и опише карактеристике живих бића, предмета, појава и места, користећи једноставнија језичка средства 14. саопшти кратку поруку	...ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима. ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се	...ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу. ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке

	(телефонски разговор, дијалог уживо, СМС, писмо, имејл) којом се захваљује 19. разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја 22. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа 25. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости 26. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл 29. саопшти шта он/ она или неко други жели, планира, намерава 31. изрази, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима 34. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима 36. опише дневни / недељни распоред активности 37. опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима 41. разуме и формулише једноставније изразе који се	са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања.	структуре и увежбану лексику. ПСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

	односе на поседовање и припадност 44. опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење 49. састави списак за куповину – намирнице и количина намирница (две векне хлеба, пакет тестенине, три конзерве туњевине и сл.) 50. изрази количину у мерама – 100 гр шећера, 300 гр брашна и сл		
Језичке законитости - граматика	19. разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја 22. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа 25. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости 29. саопшти шта он/ она или неко други жели, планира, намерава 42. пита и каже шта неко има / нема и чије је нешто	...ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина). ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила.	...ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;
2. представи себе и другог;
3. разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;
4. разуме упутства и налоге и реагује на њих;
5. разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;
6. разуме позив и реагује на њега,
7. упути позив на заједничку активност;

8. разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих;
9. упути кратке и једноставне молбе и захтеве;
- 10.искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;
- 11.разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих;
- 12.упути једноставне честитке;
- 13.разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава;
- 14.опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;
- 15.разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих;
- 16.опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима;
- 17.опише шта уме/не уме да (у)ради;
- 18.разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;
- 19.изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;
- 20.разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих;
- 21.тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору;
- 22.опише непосредни простор у којем се креће;
- 23.разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих;
- 24.тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену;
- 25.разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;
- 26.тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;
- 27.разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих;
- 28.тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;
- 29.разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих;
- 30.тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима;
- 31.изрази присуство и одсуство некога или нечега.

Тема/		Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)

област	Исходи**)	стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	3.разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; 4.разуме упутства и налоге и реагује на њих; 5.разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње; 6.разуме позив и реагује на њега, 8. разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих 11.разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих 13.разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава 15.разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих 18. разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; 20. разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих 23. разуме једноставна обавештења о	ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене, датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе.	...ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставнија упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).

	хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих 25. разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих 27. разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих 29. разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих		
Говорне способности	1.поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства 2. представи себе и другог 7. упути позив на заједничку активност 9.упути кратке и једноставне молбе и захтеве; 10.искаже и прихвати захвалност на једноставан начин; 11.разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; 12.упути једноставне честитке 14. опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима	ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).	...ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет.

	16. опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; 17. опише шта уме/не уме да (у)ради 19. изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима 21. тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору 24. тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену 26. тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање 28. тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима 30. тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; 31. изрази присуство и одсуство некога или нечега.		
Способности писменог изражавања	14. опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима	ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима,	...ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног

	16. опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; 17. опише шта уме/не уме да (у)ради 19. изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима 22. опише непосредни простор у којем се креће	упитницима или табелама.	личног интереса (нпр. списак за куповину). ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.
Језичке законитости - граматика	14. опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима 16. опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; 17. опише шта уме/не уме да (у)ради 22. опише непосредни простор у којем се креће	ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама.	...ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину).

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	3.разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; 4.разуме упутства и налоге и реагује на њих; 5.разуме једноставна и пажљиво	...ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно	...ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у

	исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње; 6.разуме позив и реагује на њега, 8. разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих 11.разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих 13.разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава 15.разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих 18. разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; 20. разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих 23. разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих 25. разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих	контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.	најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.

	27. разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих 29. разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих		
Говорне способности	1.поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства 2. представи себе и другог 7. упути позив на заједничку активност 9.упути кратке и једноставне молбе и захтеве; 10.искаже и прихвати захвалност на једноставан начин; 11.разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; 12.упути једноставне честитке 14. опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима 16. опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; 17.опише шта уме/не уме да (у)ради 19. изрази основне потребе, осете	...ДСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације о себи и најближем окружењу (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби). /таква питања саговорнику.	...ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.1.15. Поставља најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговара на слична питања саговорника. ДСТ.1.1.16. Најједноставнијим језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста

	и осећања кратким и једноставним језичким средствима 21. тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору 24. тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену 26. тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање 28. тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима 30. тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; 31. изрази присуство и одсуство некога или нечега.		
Способности писменог изражавања	14. опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима 16. опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; 17. опише шта уме/не уме да (у)ради 19. изрази основне потребе, осете	...ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или тражи информације о другима. ДСТ.1.1.20. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или социјалне мреже). ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру	...ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама. ДСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

	и осећања кратким и једноставним језичким средствима 22. опише непосредни простор у којем се креће	наученог репертоара језичких средстава.	
Језичке законитости - граматика	14. опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима 16. опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; 17. опише шта уме/не уме да (у)ради 22. опише непосредни простор у којем се креће	...ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или тражи информације о другима.	...ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

ГЕОГРАФИЈА

Исходи:

1. Повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком;
2. Повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом;
3. На примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека;
4. Разликује одговорно од неоговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на Земљи;
5. Разликује појмове васиона галаксија, Сунчев систем, Млечни пут, Земља;
6. Објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему;
7. Разликује небеска тела и наводи њихове одлике;
8. Одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене;
9. Помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе за ту тврдњу;
10. Помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе континенте и океане;
11. Примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач;
12. Разликује и објасни Земљи на кретања и њихове последице;
13. Повеже смер ротације са сменом дана и ноћи;
14. Повеже нагнутост Земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље;
15. Повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба и топлотним појасевима;
16. Разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже и унутрашња топлота);

17. Разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље;
18. Наведете спољашње силе (ветар, вода) Земље;
19. Помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање);
20. Разликује хипоцентар и епицентар и наводи турсне зоне у свету и у Србији;
21. Наведете поступке које ће предузети за време земљотреса;
22. Опише процес вулканске ерупције и њене последице;
23. Помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење;
24. Помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину;
25. Разликује ерозивне и акумулативне процесе;
26. Наведете примере деловања човека на промене у рељефу (броне, насипи, копови);
27. Опише структуру атмосфере;
28. Наведете временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, облаци ,падавине, загревање ваздуха...);
29. Разликује појмове време и клима;
30. Наведете климатске елементе и чиниоце и основне типове климе;
31. Графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ;
32. Користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима;
33. Наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања;
34. Наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја);
35. Уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе;
36. Наведете и опишите својства морске воде;
37. Помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива;
38. Наведете и опишите елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току);
39. Разликује типове језерских басена према начину постанка;
40. Наведете узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства;

41. Наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње;
42. Наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања;
43. Помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи;
44. Помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима;
45. Опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста;
46. Наведе примере за заштиту живог света на Земљи

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	1. Повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; 2. Повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; 3. На примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; 4. Разликује одговорно од неоговорног понашања човека према природним ресурсима и	ГЕ 1.1.1. Ученик зна да географија проучава природу и људско друштво ГЕ 1.1.2. Ученик зна основну поделу географије (физичка и друштвена).	ГЕ 2.1.1. Ученик разуме зашто је географија једна од најстаријих наука ГЕ 2.1.2. ученик разликује појмове литосфера, атмосфера, хидросфера и биосфера ГЕ 2.1.3. ученик разликује и именује географске дисциплине

	опстанку живота на Земљи;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	1. Повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; 2. Повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; 3. На примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; 4. Разликује одговорно од неоговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на Земљи;	... ГЕ 2.1.1. Ученик разуме зашто је географија једна од најстаријих наука ГЕ 2.1.2. ученик разликује појмове литосфера,атмосфера,хидросфера и биосфера ГЕ 2.1.3. ученик разликује и именује географске дисциплине	ГЕ 3.1.1. ученик схвата интересовање првих људи за Земљу и остала небеска тела ГЕ 3.1.3. ученик разуме међузависност природе и људског друштва ГЕ 3.1.4. ученик уочава значај географије за опште образовање и културу.

Тема/		Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)

област	Исходи**)	стандарди	стандарди
ВАСИОНА	5. Разликује појмове васиона галаксија, Сунчев систем, Млечни пут, Земља; 6.Објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; 7. Разликује небеска тела и наводи њихове одлике; 8. Одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене; 9. Помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе за ту тврдњу; 10. Помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе континенте и океане;	ГЕ 1.2.1. именује небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред ГЕ 1.2.2. описује облике Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања ГЕ 1.2.3. уме да на географској карти покаже континенте и мора	ГЕ 2.2.1 разликује појмове: Васиона,Сунчев систем, галаксија,светлосна година и њихова кретања ГЕ 2.2.3. разликује сазвежђа и звездане системе
Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4) стандарди	Напредни - одличан (5) стандарди
ВАСИОНА	1. Повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом	ГЕ 3.1.1. ученик схвата интересовање првих људи за Земљу и остала небеска тела ГЕ 3.1.3. ученик разуме међузависност	ГЕ 3.2.1. уме да прати појаве које се периодично јављају на Земљи и на небу и то повезује са Земљиним кретањима

	као науком; 2. Повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; 3. На примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; 4. Разликује одговорно од неоговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на Земљи;	природе и људског друштва ГЕ 3.1.4. ученик уочава значај географије за опште образовање и културу.	ГЕ 3.2.2. уме да се оријентише помоћу Великих и Малих кола и звезде Северњаче ГЕ 3.2.3. препознаје и именује Месечеве мене

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА- ЗЕМЉИНА КРЕТАЊА	5. Разликује и објасни Земљи на кретања и њихове последице; 13. Повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; 14. Повеже нагнутост Земљине осе са	ГЕ 1.2.1. ученик зна појам ротације и револуције ГЕ 1.2.2. ученик зна да опише обртање Земље око њене замишљене осе-ротација ГЕ 1.2.3. зна да опише обртање Земље око Сунца-револуција	ГЕ 2.2.1. ученик може да дефинише Земљину замишљену осу ГЕ 2.2.2. описује привидно кретање Сунца у току дана и у току године ГЕ 2.2.3. ученик именује топлотне појасеве и уме да одреди положај топлотних појасева на карти и глобусу ГЕ 2.2.4. разликује и дефинише појмове обданице, упоредници, повратници, Екватор

	различитом осветљеношћу површине Земље; 15. Повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба и топлотним појасевима;		
Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА- ЗЕМЉИНА КРЕТАЊА	12. Разликује и објасни Земљи на кретања и њихове последице; 13. Повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; 14.Повеже нагнутост Земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље; 15. Повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба и топлотним појасевима;	ГЕ 2.2.1. ученик може да дефинише Земљину замишљену осу ГЕ 2.2.2. описује привидно кретање Сунца у току дана и у току године ГЕ 2.2.3. ученик именује топлотне појасеве и уме да одреди положај топлотних појасева на карти и глобусу ГЕ 2.2.4. разликује и дефинише појмове обданице, упоредници, повратници, Екватор	ГЕ 3.2.1. ученик може да опише последице ротације,смена дана и ноћи,разлике у времену ГЕ 3.2.2. може да опише последице обиласка Земље око Сунца и нагнутост Земљине осе, смена годишњих доба ГЕ 3.2.3. објашњава узроке неједнаке дужине обданице и ноћи током године

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
УНУТРАШЊА	16. Разликује деловање	ГЕ 1.2.1.ученик зна унутрашњу грађу Земље-језгро,омотач	ГЕ 2.2.1. зна шта су фосили и да се помоћу њих утврђује старост стена

ГРАЂА И РЕЉЕФ ЗЕМЉЕ	унутрашњих сила (сила Земљине теже и унутрашња топлота); 17. Разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; Наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; 18. Помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); 20. Разликује хипоцентар и епицентар и наводи трусне зоне у свету и у Србији; 21. Наведете поступке које ће предузети за време земљотреса; 22. Опише процес вулканске ерупције и њене последице; 23. Помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте	језгра. На слици или моделу може да уочи наведене слојеве ГЕ 1.2.2. именује стене које улазе у састав Земљине коре (магматске, седиментне и метаморфне) ГЕ 1.2.3. именује спољашње силе: вета, вода, лед	ГЕ 2.2.2. зна да је Земља изграђена од више литосферних плоча које се стално крећу ГЕ 2.2.3. разликује веначне и громадне планине и њихове одлике

	стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; 24. Помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; 25. Разликује ерозивне и акумулативне процесе; 26. Наведе примере деловања човека на промене у рељефу (броне, насипи, копови);		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
УНУТРАШЊА ГРАЂА И РЕЉЕФ ЗЕМЉЕ	16. Разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже и унутрашња топлота); 17. Разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; 18. Наведе спољашње силе	ГЕ 2.2.1. зна шта су фосили и да се помоћу њих утврђује старост стена ГЕ 2.2.2. зна да је Земља изграђена од више литосферних плоча које се стално крећу ГЕ 2.2.3. разликује веначне и громадне планине и њихове одлике	ГЕ 3.2.1. разуме да је кретање литосферних плоча условљено кретањем магме у омотачу језгра ГЕ 3.2.2. именује унутрашње силе Земље и описује њихов утицај на настанак рељефа на Земљиној површини ГЕ 3.2.3. зна како долази до набирања и раседања Земљине коре ГЕ 3.2.4. зна да су вулканизам и земљотреси последица рада

	(ветар, вода) Земље; 19. Помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); 20. Разликује хипоцентар и епицентар и наводи трусне зоне у свету и у Србији; 21. Наведе поступке које ће предузети за време земљотреса; 22. Опише процес вулканске ерупције и њене последице; 23. Помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; 24. Помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак		унутрашњих сила и може да објасни последице њихове активности ГЕ 3.2.5. разликује ерозивне и акумулативне облике рељефа ГЕ 3.2.6. примењује стечена знања у различитим ситуацијама-игра, учење

	планина и низија и разликује надморску и релативну висину; 25. Разликује ерозивне и акумулативне процесе; 26. Наведе примере деловања човека на промене у рељефу (броне, насипи, копови);		

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
ВАЗДУШНИ ОМОТАЧ ЗЕМЉЕ	27.Опише структуру атмосфере; 28. Наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, облаци ,падавине, загревање ваздуха...);. Разликује појмове време и клима; 29. Наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; Графички представи и чита климатске елементе	ГЕ 1.2.1. именује слојеве атмосфере ГЕ 1.2.2. може да наведе састав атмосфере и њене загађиваче ГЕ 1.2.3. разликује време и климу ГЕ 1.2.4. именује временске елементе	ГЕ 2.2.1. може да опише одлике тропосфере ГЕ 2.2.2. разуме значај атмосфере за опстанак живог света на Земљи ГЕ 2.2.3. именује временске или метеоролошке елементе и може да их опише ГЕ 2.2.4. разуме значај временске прогнозе за човека и његове делатности ГЕ 2.2.5. зна чиме се мере и како се изражавају вредности метеоролошких елемената ГЕ 2.2.6. именује и описује климатске факторе

	(климадијаграм) користећи ИКТ; 32. Користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; 33. Наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; 34. Наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја);		

Тема/ област	Исходи**))	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
ВАЗДУШНИ ОМОТАЧ ЗЕМЉЕ	27.Опише структуру атмосфере; 28. Наведете временске промене које се дешавају у тропосфери	ГЕ 2.2.1. може да опише одлике тропосфере ГЕ 2.2.2. разуме значај атмосфере за опстанак живог света на Земљи ГЕ 2.2.3. именује временске или метеоролошке елементе и може да их опише	ГЕ 3.2.1. објашњава међусобну условљеност метеоролошких елемената ГЕ 3.2.2. анализира табеле и клима дијаграме ГЕ 3.2.3. именује основне типове климе и описује њихове одлике

	(ветрови, облаци ,падавине, загревање ваздуха...);. Разликује појмове време и клима; .29. Наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; 31. Графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; .32. Користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; 33. Наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; 34. Наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром,	ГЕ 2.2.4. разуме значај временске прогнозе за човека и његове делатности ГЕ 2.2.5. зна чиме се мере и како се изражавају вредности метеоролошких елемената ГЕ 2.2.6. именује и описује климатске факторе	ГЕ 3.2.4. уме да учрта зонални распоред типова климе на некој карти методом боја ГЕ 3.2.5. разликује позитивне и негативне утицаје човековог деловања на атмосферу и именује загађиваче атмосфере ГЕ 3.2.6. разуме важност и могућност личног учешћа на унапређењу атмосфере и животне средине

	олуја);		

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
ВОДЕ НА ЗЕМЉИ	35. Уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; 36. Наведе и опише својства морске воде; 37. Помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; 38. Наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); 39. Разликује типове језерских басена према начину постанка; 40. Наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; 41. Наведе поступке које ће предузети за време	ГЕ 1.2.1. уочава и разликује на географској карти океане, мора, заливе и мореузе ГЕ 1.2.2. описује елементе реке	ГЕ 2.2.1. уочава и разликује на карти океане, мора мореузе, језера ГЕ 2.2.2. разликује речну мрежу и речни систем ГЕ 2.2.3. наводи поступке примере које ће предузети за време поплава

	поплаве и након ње; 42. Наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
ВОДЕ НА ЗЕМЉИ	35.Уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; 36.Наведе и опише својства морске воде; 37.Помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; 38.Наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); 39.Разликује типове језерских басена према начину постанка; 40. Наведе узроке настанка	ГЕ 2.2.1. уочава и разликује на карти океане, мора мореузе, језера ГЕ 2.2.2. разликује речну мрежу и речни систем ГЕ 2.2.3. наводи поступке примере које ће предузети за време поплава	ГЕ 3.2.1. разликује речну мрежу и речни систем ГЕ 3.2.2. разликује типове језерских басена према начину њиховог постанка ГЕ 3.3.3. наводи примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања

	поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; 41. Наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; 42. Наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
		стандарди	стандарди
БИЉНИ И ЖИВОТИЊСКИ СВЕТ НА ЗЕМЉИ	43. Помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; 44. Помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; 45. Опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; 46. Наведе примере за	ГЕ 1.2.1. набраја биљне и животиске врсте ГЕ 1.2.2. разликује распрострањеност биљних и животињских врста ГЕ 1.2.3. помоћу карте повезује распрострањеност биосфере	ГЕ 2.2.1 наводи природне зоне и карактеристике ГЕ 2.2.2. описује утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста ГЕ 2.2.3. наводи примере за заштиту живог света

	заштиту живог света на Земљи;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
		стандарди	стандарди
БИЉНИ И ЖИВОТИЊСКИ СВЕТ НА ЗЕМЉИ	43.Помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; 44.Помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; 45. Опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; 46.Наведе примере за заштиту живог света на Земљи;	ГЕ 2.2.1 наводи природне зоне и карактеристике ГЕ 2.2.2. описује утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста ГЕ 2.2.3.наводи примере за заштиту живог света	ГЕ 3.2.1. оспособљавање за самостално и тимско учење и истраживање ГЕ 3.2.2.описује утицај и наводи примере за заштиту живог света

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Исходи:

- 1.описује улогу технике, технологије и инпвација у развоју заједнице и њихово повезивање
- 2.разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју
- 3.наводи занимања у области технике и технологије
- 4.организује радно окружење у кабинету

- 5.правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу
- 6.процени како би изгледао живот људи без саобраћаја
- 7.класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени
- 8.наводи професије у подручју рада саобраћај
- 9.направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија
- 10.разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила у саобраћају
- 11.правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају
- 12.користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима
- 13.аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник
- 14.повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика
- 15.одговорно се понаша као путник у возилу
- 16.показује поштовање према другим учесницима у саобраћају
- 17.анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла
- 18.самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет
- 19.правилно црта технички цртеж
- 20.преноси податке између ИКТ уређаја
- 21.примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару
- 22.користи програм за обраду текста за креирање докумената са графичким елементима
- 23.користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима
- 24.преузима одговорност за рад
- 25.представи идеје и планове за акцију које предузима користећи савремену информациону-комуникациону технологију и софтвер
- 26.повезује својства природних материјала са применом
- 27.објасни технологију прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже
- 28.сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета
- 29.правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега)
- 30.направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом
- 31.самостално израђује једноставан модел
- 32.самостално проналази информације потребне за израду предмета-модела користећи ИКТ и интернет сервисе
- 33.одабира материјале и алате за израду предмета-модела
- 34.мери и обележава предмет-модел
- 35.ручно израђује једноставан предмет-модел користећи папир и-или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате
- 36.користи програм за обраду текста за креирање докумената реализованог решења
- 37.самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење-производа
- 38.показује иницијативу и јасну орјентацију ка остваривању циљева и постизању успеха
- 39.планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова
- 40.активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима

- 41.пружи помоћ у раду другим ученицима
42.процењује остварени резултат и развија предлог унапређења

ТАБЕЛА 3А Технику и технологију 5. разред – нису прописани стандарди

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 26-44%	Број бодова 45-63%
1. Животно и радно окружење	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 1.описује улогу технике, технологије и инпвација у развоју заједнице и њихово повезивање 2.разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју 3.наводи занимања у области технике и технологије 4.организује радно окружење у кабинету 5.правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;
2. Саобраћај	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 6.процени како би изгледао живот људи без саобраћаја 7.класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени 8.наводи професије у подручју рада саобраћај 9.направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационах технологија 10.разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих	– показује мањи степен активности и ангажовања.	– показује делимични степен активности и ангажовања.

	возила у саобраћају 11.правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају 12.користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима 13.аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник 14.повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика 15.одговорно се понаша као путник у возилу 16.показује поштовање према другим учесницима у саобраћају 17.анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла		
3. Техничка и дигитална писменост	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 18. самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет 19.правилно црта технички цртеж 20.преноси податке између ИКТ уређаја 21.примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару 22.користи програм за обраду текста за креирање докумената са графичким елементима 23.користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима 24.преузима одговорност за рад 25.представи идеје и планове за акцију које предузима користећи савремену информациону-комуникациону технологију и софтвер		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 64-82%	Број бодова 83-100%
4. Ресурси и производња	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 26.повезује својства природних материјала са применом 27.објасни технологију прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже 28.сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета 29.правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) 30.направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом 31.самостално израђује једноставан модел 32.самостално проналази информације потребне за израду предмета-модела користећи ИКТ и интернет сервисе 33.одабира материјале и алате за израду предмета-модела 34.мери и обележава предмет-модел 35.ручно израђује једноставан предмет-модел користећи папир и-или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате 36.користи програм за обраду текста за креирање докумената реализованог решења	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

5. Конструкторско моделовање	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 37.самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење-производа 38.показује иницијативу и јасну орјентацију ка остваривању циљева и постизању успеха 39.планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова 40.активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима 41.пружи помоћ у раду другим ученицима 42.процењује остварени резултат и развија предлог унапређења		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Исходи:

1. наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу
2. објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања
3. исаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека
4. реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма
5. идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба
6. класификује инструменте по начину настанка звука
7. опише основне карактеристике ударачких инструмената
8. препозна везу између избора врсте инструмената и догађаја, односно прилике када се музика изводи

9. изражава се покретима за време извођења музике
10. вербализује свој доживљај музике
11. идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања
12. анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте
13. илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...)
14. критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље
15. понаша се у складу са правилима музичког бонтона
16. пева и свира самостално и у групи
17. примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела и артикулација)
18. кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику
19. користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера музике
20. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању
21. учествује у школским приредбама и манифестацијама
22. користи могућност ИКТ-а за слушање музике и извођење
23. користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање свирање и покрет
24. изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина
25. комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом,
26. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (1)	Средњи ниво (2)
		Број бодова 0-25%	Број бодова 26-44%
ЧОВЕК И МУЗИКА	1. наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу 2. објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања 3. искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека 4. реконструиш е у сарадњи са другима начин комуникациј	Уме да: - опише основне карактеристике; - музичких инструмената и састава; - историјско-стилских периода; - музичких жанрова; - народног стваралаштва. безбедности и очувања околине - нежели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника - не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује не зна, ни је научно, одбија да одговори	Уме да: - опише основне карактеристике; - музичких инструмената и састава; - историјско-стилских периода; - музичких жанрова; - народног стваралаштва. безбедности и очувања околине - жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника - показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује има слабо знање, врло мало, зна да одговори сам на једно или два питања

	е кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма 5. идентификуј е утицај ритуалног понашања у музици савременог доба		
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	6. класификује инструменте по начину настанка звука 7. опише основне карактеристике ударачких инструмената 8. препозна везу између избора врсте инструмената и догађаја, односно	- опише основне карактеристике; (музичких инструмената и састава; историјско-стилских периода; музичких жанрова; народног стваралаштва) - не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника - не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује -не зна, није научио, одбија да одговори	- опише основне карактеристике; (музичких инструмената и састава; историјско-стилских периода; музичких жанрова; народног стваралаштва) - жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника - показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

	прилике када се музика изводи		
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	9. изражава се покретима за време извођења музике 10. вербализује свој доживљај музике 11. идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајност и (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања 12. анализира слушано	Да именује: • музичке изражајне елементе; • извођачки састав; • музичке жанрове; • српски музички фолклор. • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • не зна, није научио, одбија да одговори	Да именује: • музичке изражајне елементе; • извођачки састав; • музичке жанрове; • српски музички фолклор. • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

	дело у односу на извођачки састав и инструменте 13. илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневно м животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...) 14. критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље 15. понаша се у складу са правилима музичког бонтона		

ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	16. пева и свира самостално и у групи 17. примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела и артикулација) 18. кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику 19. користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера музике	Ученик не уме да: • пева једноставне дечије, народне или популарне композиције; • изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту. • не зна, није научио, одбија да одговори Неодговорност, ометање на часу, недоношење прибора за музичку културу (музички инструмент, уџбеник, нотна свеска...)	Ученик уме да: • пева једноставне дечије, народне или популарне композиције; • изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту. • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања На оцену из музичке културе позитивно утиче и: Активност у изборним предметима, манифестацијама, приредбама, фестивалима (певање, певачка група, хор, оркестар), посећивање културних дешавања из области музике, активност на часу, лепо понашање, дисциплина.

	20. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању		
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШ ТВО	21. учествује у школским приредбама и манифестацијама 22. користи могућност ИКТ-а за слушање музике и извођење 23. користи музичке обрасце у осмишљавању у музичких целина кроз певање свирање и покрет 24. изражава своје	Ученик не уме да: • направи музичке инструменте користећи предмете из окружења; • осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела; • изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима; • учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. • не зна, није научио, одбија да одговори	Ученик уме да: • направи музичке инструменте користећи предмете из окружења; • осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела; • изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима; • учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

	емоције осмишљавањ ем мањих музичких целина		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи ниво (3)	Напредни ниво (4)
		Број бодова 45-63%	Број бодова 64-82%
ЧОВЕК И МУЗИКА	1. наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу 2. објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања 3. искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека 4. реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у	ученик уме да анализира повезаност: - музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером); - структуре и драматургије одређеног музичког жанра (на пример, оперски финале са догађајима у драми); - облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота. има половину знања из музичке теорије	- зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; - разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; - критички и аргументовано образлаже свој суд; - уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом).. знавише лекцијамањимгрешкама

	смислу ритуалног понашања и пантеизма 5. идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба		
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	6. класификује инструменте по начину настанка звука 7. опише основне карактеристике ударачких инструмената 8. препозна везу између избора врсте инструмената и догађаја, односно прилике када се музика изводи	музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером).	зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	9. изражава се покретима за време извођења музике 10. вербализује	- опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених - музичких елемената (на пример, узбуркана мелодија као резултат	- структуралном и драматуршком димензијом звучног примера; - жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера; - контекстом настанка и примене

	свој доживљај музике 11. идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања 12. анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте 13. илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...) 14. критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље	специфичног ритма, темпа, агогике, динамике, интервалске структуре); • препозна структуру одређеног жанра. препозна дело и композитора	различитих облика музичког фолклора препозна дело и композитора

	15. понаша се у складу са правилима музичког бонтона		
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	16. пева и свира самостално и у групи 17. примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела и артикулација) 18. кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику 19. користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера музике 20. примењује принцип сарадње и	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно или ритмички погрешно, изговор текста добар	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. интонативно, ритмички и изговор текста песме са неколико мањих грешака

	међусобног подстицања у заједничком музицирању		
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	21. учествује у школским приредбама и манифестацијама 22. користи могућност ИКТ-а за слушање музике и извођење 23. користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање свирање и покрет 24. изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина	- осмишљава лакше пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; - импровизује и/или компонује мање и лакше музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс	- осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; - импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Напредни -одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 83-100%

ЧОВЕК И МУЗИКА	1. наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу 2. објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања 3. искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека 4. реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма 5. идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба	• зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; • разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; • критички и аргументовано образлаже свој суд; • уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом). • зна да објасни, сам да преприча и више лекција
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	6. класификује инструменте по начину настанка звука 7. опише основне карактеристике ударачких инструмената 8. препозна везу између избора врсте инструмената и догађаја, односно прилике када се музика изводи	• зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	9. изражава се покретима за време извођења музике 10. вербализује свој доживљај музике 11. идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања 12. анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте 13. илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...) 14. критички просуђује лош утицај прегласне музике на	• Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са: • структуралном и драматуршком димензијом звучног примера; • жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера; • контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора.

	здравље 15. понаша се у складу са правилима музичког бонтона	
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	16. пева и свира самостално и у групи 17. примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела и артикулација) 18. кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику 19. користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера музике 20. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно, ритмички и изговор текста песме без грешака
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	21. учествује у школским приредбама и манифестацијама 22. користи могућност ИКТ-а за слушање музике и извођење 23. користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање свирање и покрет 24. изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина	• осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; • осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Исходи:

1. ... наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу

2. ... именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја
3. ... прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса
4. ... прилагоди радно окружење кроз основна подешавања
5. ... разликује основне типове датотека,
6. ... организује податке на рачунару
7. ... креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)
8. ... креира дигиталну слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)
9. ... примењује алатке за снимање и репродукцију аудио и видео записа
10. ... правилно користи ИКТ уређаје
11. ... креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)
12. ...спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету
13. ... разуме значај ауторских права
14. ... реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја
15. ... рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету
16. ... препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем
17. ... доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине
18. ... приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај
19. ... информацијама на интернету приступи критички
20. ... разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету
21. ... реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета
22. ... користи технологију одговорно и на сигуран начин
23. ... наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема
24. ... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби
25. ... препознаје елементе радног окружења програма Скреч и објасни њихову функцију
26. ... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби
27. ... објасни сценарио и алгоритам пројекта
28. ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу
29. ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу
30. ... користи математичке операторе за израчунавање

31. ... анализира и дискутује програм, проналази и отклања грешке у програму
32. ... у визуелном окружењу креира рачунарски програм за решавање проблема из реалног живота
33. ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања
34. ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује гранање
35. ... схвати математичко–логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако... онда”
36. ... изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке
37. ... зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски
38. ... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом
39. ... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта
40. ... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом
41. ... примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта
42. ... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака
43. ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка
44. ... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен
45. ... поставља резултат свог рада на интернетради дељења са другима, уз помоћ наставника

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)	Број бодова 26-44%	Број бодова 45-63%
1. ИКТ	1. ... наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу 2. ... именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја 3. ... прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса 4. ... прилагоди радно окружење кроз основна подешавања 5. ... разликује основне типове датотека, 6. ... организује податке на рачунару 7. ... креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) 8. ... креира дигиталну слику и примени	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) 9. ... примењује алатке за снимање и репродукцију аудио и видео записа 10. ... правилно користи ИКТ уређаје 11. ... креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)		
2.Дигитална писменост	12. ...спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету 13. ... разуме значај ауторских права 14. ... реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја 15. ... рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету 16. ... препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем 17. ... доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине 18. ... приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај 19. ... информацијама на интернету приступи критички 20. ... разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету 21. ... реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета		
3.Рачунарство	22. ... користи технологију одговорно и на сигуран начин 23. ... наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема		

	24. ... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби 25. ... препознаје елементе радног окружења програма Скреч и објасни њихову функцију 26. ... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби 27. ... објасни сценарио и алгоритам пројекта 28. ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу 29. ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу 30. ... користи математичке операторе за израчунавање 31. ... анализира и дискутује програм, проналази и отклања грешке у програму 32. ... у визуелном окружењу креира рачунарски програм за решавање проблема из реалног живота 33. ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања 34. ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује гранање 35. ... схвати математичко–логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако... онда” 36. ... изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке 37. ... зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски		

Тема/	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)

област	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)	Број бодова 64-82%	Број бодова 83-100%
4. Пројектна настава	38. ... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом 39. ... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта 40. ... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом 41. ... примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта 42. ... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака 43. ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка 44. ... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен 45. ... поставља резултат свог рада на интернетради дељења са другима, уз помоћ наставника	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Исходи :

1. **разуме** и у свом раду **примењује** стечена знања о композицији, ликовним елементима и ликовним техникама;
2. **разуме** и **разматра** у групи значај уметничког наслеђа;
3. **разуме** и адекватно **примењује** појмове који се односе на установе културе и уметничка занимања;
4. **анализира** у групи значај установа културе;
5. **описује** занимања на пољу уметности
6. **описује** линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима;
7. **пореди** утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија;
8. **гради** линије различитих вредности **комбинујући** материјал, угао и притисак прибора/материјала;
9. **користи** одабране садржаје као подстицај за **стварање** оригиналних цртежа;
10. **црта** разноврсним прибором
11. **разматра**, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима линија и где се та знања примењују;

12. **исказује** своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности.
13. **поређи** облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима;
14. **гради** апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад;
15. **наслика** реалне облике у простору самостално **мешајући** боје да би добио/ла жељени тон;
16. **обликује** препознатљиве тродимензионалне облике **одабраним** материјалом и поступком;
17. **преобликује** предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност;
18. **комбинује** ритам, линије и облике **стварајући** оригиналан орнамент за одређену намену;
19. **објасни** зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе;
20. **разматра**, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује;

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 26%-44%	Број бодова 45%-63%
Увод у ликовну културу	1. разуме и у свом раду примењује стечена знања о композицији, ликовним елементима и ликовним техникама; 2. разуме и разматра у групи значај уметничког наслеђа; 3. разуме и адекватно примењује појмове који се односе на установе културе и уметничка занимања; 4. анализира у групи значај установа културе;	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)	ЛК.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)

Линија	5. описује занимања на пољу уметности 6. описује линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; 7. пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; 8. гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала;		
Облик	13. пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; 14. гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; 15. наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон; 16. обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком;		
Ритам	17. преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; 18. комбинује ритам, линије и		

	облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; 19. објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе;		
Визуелно споразумевање	9. користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; 10. црта разноврсним прибором 11. разматра, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; 12. исказује своје мишљење о томе 20. разматра, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује;	ЛК.1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) ЛК.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу	

Тема/	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар	Напредни - одличан

област		(4)	(5)
	Исходи**)	Број бодова 64%-82%	Број бодова 83%-100%
Увод у ликовну културу	1. разуме и у свом раду примењује стечена знања о композицији, ликовним елементима и ликовним техникама; 2. разуме и разматра у групи значај уметничког наслеђа; 3. разуме и адекватно примењује појмове који се односе на установе културе и уметничка занимања; 4. анализира у групи значај установа културе;	ЛК.2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) ЛК.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој	ЛК.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) ЛК.3.3.2. описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности ЛК.3.3.3. користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности ЛК.3.3.4. разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота
Линија	5. описује занимања на пољу уметности 6. описује линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; 7. пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; 8. гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала;		
Облик	13. пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; 14. гради апстрактне и/или		

	фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; 15. наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон; 16. обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком;	рад и радове других ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других	
Ритам	17. преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; 18. комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; 19. објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе;		
Визуелно споразумевање	9. користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; 10. црта разноврсним прибором 11. разматра, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; 12. исказује своје мишљење о томе 20. разматра, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује;		

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права;
2. препозна своје потребе, као и потребе других и да их уважава;
3. штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права;
4. учествује у доношењу правила рада групе и поштује их;
5. аргументује потребу посебне заштите права детета;
6. наводи примере и показатеље остварености и кршења дечијих права;
7. наводи чиниоце који утичу на остварење дечијих права;
8. поштује права и потребе ученика који су у инклузији у његовом одељењу/школи;
9. препозна ситуације кршења својих права и права других;
10. идентификује кршење људских права на примеру неког историјског догађаја;
11. поштује правила одељенске заједнице и правила на нивоу школе;
12. поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва
13. искаже свој став о значају правила у функционисању заједнице;
14. понаша се у складу са правилима и дужностима у школи;
15. наводи начине демократског одлучивања;
16. препозна одговорност одраслих у заштити права деце;
17. објасни улогу појединца и група у заштити дечијих права;
18. реално процени сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ;
19. препозна и анализира сличности и разлике између ученика у групи;
20. прихвата друге ученике и уважава њихову различитост;

21. проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу;
22. наводи примере из свакодневног живота предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама;
23. проналази примере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита;
24. у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира;
25. препозна и објасни врсте насиља;
26. прави разлику између безбедног и небезбедног понашања на друштвеним мрежама;
27. заштити од дигиталног насиља;
28. анализира сукоб из различитих углова (препознаје потребе учесника сукоба) и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу;
29. аргументује предности конструктивног начина решавања сукоба;
30. препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе;
31. идентификује проблеме у својој школи;
32. прикупља податке о проблему користећи различите изворе и технике;
33. осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте;
34. активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада (у групној дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин);
35. учествује у доношењу одлука у тиму/групи поштујући договорене процедуре и правила;
36. учествује у извођењу акције;
37. процењује ефекте спроведене акције и идентификује пропусте и грешке;
38. презентује, образлаже и аргументује изабрану акцију и добијене резултате за унапређивање живота у школи.

Тема/област	Нивои постигнућа - исходи	Напредни – истиче се 83-100%	Средњи – добар 45-82%	Основни – задовољава 26-44%
Људска права – Права детета	1. разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права; 2. препозна своје потребе, као и потребе других и да	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника

	их уважава; 3. штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; 4. учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; 5. аргументује потребу посебне заштите права детета; 6. наводи примере и показатеље остварености и кршења дечијих права; 7. наводи чиниоце који утичу на остварење дечијих права; 8. поштује права и потребе ученика који су у инклузији у његовом одељењу/школи;	ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
Демократско друштво – Школа као заједница	9. препозна ситуације кршења својих права и права других; 10. идентификује кршење	- у потпуности показује способност трансформације	- у великој мери показује способност примене знања и	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз

	људских права на примеру неког историјског догађаја; 11. поштује правила одељенске заједнице и правила на нивоу школе; 12. поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва 13. искаже свој став о значају правила у функционисању заједнице; 14. понаша се у складу са правилима и дужностима у школи; 15. наводи начине демократског одлучивања; 16. препозна одговорност одраслих у заштити права деце; 17. објасни улогу појединца и група у заштити дечијих права; 18. реално процени сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ;	знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
Процеси у савременом свету – Сукоби и насиље	19. препозна и анализира сличности и разлике између ученика у групи;	- у потпуности показује способност	- у великој мери показује способност	- у довољној мери показује способност примене знања,

	20. прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; 21. проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу; 22. наводи примере из свакодневног живота предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама; 23. проналази примере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита; 24. у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; 25. препозна и објасни врсте насиља; 26. прави разлику између безбедног и небезбедног понашања на друштвеним мрежама; 27. заштити од	трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

	дигиталног насиља; 28. анализира сукоб из различитих углова (препознаје потребе учесника сукоба) и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу; 29. аргументује предности конструктивног начина решавања сукоба;			
Грађански активизам	30. препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе; 31. идентификује проблеме у својој школи; 32. прикупља податке о проблему користећи различите изворе и технике; 33. осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте; 34. активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада (у групној дискусији показује вештину активног слушања, износи	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

	свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин); 35. учествује у доношењу одлука у тиму/групи поштујући договорене процедуре и правила; 36. учествује у извођењу акције; 37. процењује ефекте спроведене акције и идентификује пропусте и грешке; 38. презентује, образлаже и аргументује изабрану акцију и добијене резултате за унапређивање живота у школи.	или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	- ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

- 1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе;
- 2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања.
- 3 моћи да именује неке политеистичке религије.
- 4. моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века
- 5.моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава;

- 6. моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру;
- 7. моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка
- 8. моћи да разликује Стари и Нови Завет
- 9. бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи
- 10. моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије
- 11. моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле
- 12. моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан
- 13. бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи;
- 14.; моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама;
- 15. моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом
- 16. бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу;
- 17. моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја
- 18. моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом
- 19. моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта
- 20. моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести
- 21. моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православној иконографији.
- 22. моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију;
- 23. моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести;
- 24. моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу;
- 25. бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном животу.
- 26. моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана
- 27. моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи
- 28. моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства

- 29. знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију
- 30. моћи да наведе неке од старозаветних пророка
- 31. моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије
- 32. увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 21-40%	Број бодова 41-80%	Број бодова 81-100%
I - УВОД	1. моћ и да сагледа да садржаје којима ће се бавити настава Православн	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	катиx изиса у току 5. разре да основ не школ е; 2.м оћи да уоч и как во је њег ово пре дзн ањ е из гра див а Пр аво			

	сла вно г кат ихи зис а обр ађе ног у пре тхо дно м цик лус у шк оло ва ња.			
	3.моћ и да сагле да			

	садрж аје којим а ће се бавит и наста ва			
II - РЕЛИГ ИЈА И КУЛТУР А СТАРОГ СВЕТА	4.моћ и да имен ује неке полит еисти чке религ ије. 5.моћи да наведе неке од каракте ристика полите истички х религиј	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	а и културе старог века			
III- ОТКРО- ВЕЊЕ СВЕТ БИБЛИ- ЈЕ	6.моћ и да уочи да се Бог откри- вао изабр- аним људи- ма, за разли- ку од паган- ских божа- нстав- а; 7.моћ и да објас- ни да је рође- ње Христ	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	ово догађ ај који дели истор ију на стару и нову еру; 8моћ и да навед е неке од били јских књига , њихо ве аутор е и оквир но време наста нка			

	9.моћ и да разликује Стари и Нови Завет 10.бити подстакнут да се односи према Библиј и као светој књизи;			
IV-СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕК А	11.моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	као дело љуба ви Божиј е 12..моћ и да увиди да је Бог пored видљив ог света створи о и анђеле 13.мо ћи да препр ича били јску припо вест о ствар ању човек а и уочи	недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.		

	да је човек слича н Богу јер је слобо дан 14..би ти подст акнут на развиј ање осећа ја личне одгов орнос ти прем а приро ди; 15.мо ћи да навед е неке од			

	после дица првор одног греха по човек а и читав у створ ену приро ду; 16.мо ћи да препр ича неку од били јских прича до Авра ма; 17.мо ћи да пове же			

	причу о Нојев ој барци са Цркво м			
V- СТАРО ЗАВЕТ НА ИСТОРИЈА СПАСЕ ЊА	18..м оћи да навед е неке од најва жнији х старо завет них лично сти и догађ аја 19..м оћи да уочи везу	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	старо завет них праот аца и патри јараха са Христ ом 20.мо ћи да испри ча да јевреј ски народ просл авља Пасху као успом ену на излаз ак из Египт а 21..м оћи да			

	извуче моралну поуку из библијских приповести 22..м оћи да препозна старо заветне личности и догађаје у православној иконографији.			
VI-ЗАКОН		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у

БОЖЈ И	23..моћ и да препри ча библијс ки опис давања Десет Божији х заповес ти Мојсију ; 24..да навед е и проту мачи на основ ном нивоу Десет Божји х запов ести; 25..м оћи	минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	да разум е да је од однос а прем а Запов естим а завис ила и припа дност Божиј ем народ у; 26..бит и подстак нут да примен и вредно сти Декало га у свом			

	свакодневном животу.			
VII- МЕСИЈ АНСК А НАДА	27..м оћи да препо зна на слици Ковче г Завет а и Скини ју и да у једној речени ци каже шта је мана 28..м оћи да имен ује најва жније лично	– знања која је остварио у савременом репродукције, уз минималну примену; – умањеној мерилу логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мању степен активности и ангажовања.	– увеликој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и уз знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност и изузетно висок степен активности и ангажовања.

	сти јевреј ског народ а у Обећ аној земљ и 29.мо ћи да уочи да је Свети ња над свети њама посеб но место Божиј ег прису ства 30..знат и да је цар Давид испева			

	о Псалме у славу Божију 31..м оћи да навед е неке од старо завет них проро ка 32.моћ и да уочи да су староза ветни пророц и најављ ивали долаза к Месије 33.увид			

ети значај покаја ња и молитв е као „жртве угодне Богу“ на основу одељак а поучни х и пророч ких књига			

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. - Otkriti snagu povjerenja i prijateljstva s Bogom kako su to činili starozavjetni likovi: Abraham, Izak, Jakov i David

2. - Upoznati i susresti Boga, koji u Starom zavjetu okuplja, oslobađa i spašava svoj izabrani narod, izbavlja ga iz ropstva, štiti od krivih idola i bogova i vodi kroz kušnje prema obećanoj zemlji
3. - Izgrađivati kršćansku vrednotu zajedništva među kršćanima ali i vrednotu poštovanja u odnosu na židovsku vjeru. Upoznati vjernički život Židova i promicati dijalog između njih i kršćana
4. - Otkriti i usvojiti stav da nas Bog poziva na ostvarenje osobnoga života i očekuje učenikov osobni odaziv i odgovor vjere
5. - Osluškiivati, tražiti i izgraditi vlastiti stav vjere nadahnute starozavjetnim proročkim i drugim tekstovima, biblijskim svjedočanstvima i porukama
6. - Otkriti i upoznati snagu proročke riječi i potrebu ostvarenja osobnoga života po uzoru na proroke koji govore u Božje ime, čuvaju Savez, vjesnici su vjere i nade u narodu sve do Krista koji je vrhunac i punina Božje objave
7. - Upoznati i prihvatiti Krista koji je ispunjenje svih proročanstava, uvesti osobni susret s Kristom i pokazati da nam on jedini može cjelovito pomoći ostvariti svoj osobni život prožet mirom i radošću
8. - Izgraditi i njegovati vjernički duh i književnu osjetljivost i interese prema Bibliji kao knjizi Božje riječi
9. - U Evanđeljima otkrivati istinu da je u Isusu Kristu nastupilo konačno oslobođenje i spasenje za svakoga čovjeka

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**) <u>- Ishodi, koje očekujemo na kraju nastavne teme</u>	Основни – задовољавајуће Разумевање Број бодова 26-44%	Средњи -добар Анализа Број бодова 45-82%	Напредни -истиче се Евалуација Број бодова 83- 100%
SNAGA ZAJEDNIŠTVA – A KÖZÖSSÉG EREJE	Veština saradnje Učenik će znati: 4.Otkriti i usvojiti stav da nas Bog poziva na ostvarenje osobnoga života i očekuje učenikov osobni odaziv i odgovor vjere	4.Otkriti i usvojiti stav da nas Bog poziva na ostvarenje osobnoga života i očekuje učenikov osobni odaziv i odgovor vjere		

BOG JE PROGOVORIO U POVIJESTI – PRAOCI – ISTEN MEGSZÓLAL A TÖRTÉNELEMBEN – ŐSATYÁK	Rešavanje problema Učenik će znati: 1.Otkriti snagu povjerenja i prijateljstva s Bogom kako su to činili starozavjetni likovi: Abraham, Izak, Jakov i David 9.U Evanđeljima otkrivati istinu da je u Isusu Kristu nastupilo konačno oslobođenje i spasenje za svakoga čovjeka	1.Otkriti snagu povjerenja i prijateljstva s Bogom	1.Otkriti snagu povjerenja i prijateljstva s Bogom kako su to činili starozavjetni likovi: Abraham, Izak, Jakov i David	9.U Evanđeljima otkrivati istinu da je u Isusu Kristu nastupilo konačno oslobođenje i spasenje za svakoga čovjeka
KRALJEVI IZABRANOG NARODA – A VÁLASZTOTT NÉP KIRÁLYAI	Kompetencija za celoživotno učenje Učenik će znati: 2.Upoznati i susresti Boga, koji u Starom zavjetu okuplja, oslobađa i spašava svoj izabrani narod, izbavlja ga iz ropstva, štiti od krivih idola i bogova i vodi kroz kušnje prema obećanoj zemlji	2.Upoznati i susresti Boga,	2.Upoznati i susresti Boga, koji u Starom zavjetu okuplja, oslobađa i spašava svoj izabrani narod,	2.Upoznati i susresti Boga, koji u Starom zavjetu okuplja, oslobađa i spašava svoj izabrani narod, izbavlja ga iz ropstva, štiti od krivih idola i bogova i vodi kroz kušnje prema obećanoj zemlji

PROROCI - BOŽJI GLASNICI – A PRÓFÉTÁK – ISTEN HÍRNÖKEI	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 5.Osluškivati, tražiti i izgraditi vlastiti stav vjere nadahnute starozavjetnim proročkim i drugim tekstovima, biblijskim svjedočanstvima i porukama 6.Otkriti i upoznati snagu proročke riječi i potrebu ostvarenja osobnoga života po uzoru na proroke koji govore u Božje ime, čuvaju Savez, vjesnici su vjere i nade u narodu sve do Krista koji je vrhunac i punina Božje objave	5.Tražiti i izgraditi vlastiti stav vjere nadahnute starozavjetnim proročkim i drugim tekstovima,	5.Tražiti i izgraditi vlastiti stav vjere nadahnute starozavjetnim proročkim i drugim tekstovima, biblijskim svjedočanstvima i porukama	6.Otkriti i upoznati snagu proročke riječi i potrebu ostvarenja osobnoga života po uzoru na proroke koji govore u Božje ime, čuvaju Savez, vjesnici su vjere i nade u narodu sve do Krista koji je vrhunac i punina Božje objave

ISUS KRIST OSTVARITELJ NOVOGA KRALJEVSTVA JÉZUS KRISZTUS AZ ÚJ KIRÁLYSÁG MEGALAPÍTÓJA	Veština za život u demokratskom društvu Učenik će znati: 7.Upoznati i prihvatiti Krista koji je ispunjenje svih proročanstava, uvesti osobni susret s Kristom i pokazati da nam on jedini može cjelovito pomoći ostvariti svoj osobni život prožet mirom i radošću	7.Prihvatiti Krista koji je ispunjenje svih proročanstava,	7.Prihvatiti Krista koji je ispunjenje svih proročanstava, uvesti osobni susret s Kristom i pokazati da nam on jedini može cjelovito pomoći	7.Prihvatiti Krista koji je ispunjenje svih proročanstava, uvesti osobni susret s Kristom i pokazati da nam on jedini može cjelovito pomoći ostvariti svoj osobni život prožet mirom i radošću
ČOVJEK SE OBRAĆA BOGU MOLITVOM I PJESMOM – AZ EMBER IMÁDSÁGGAL ÉS ÉNEKKEL FORDUL ISTEN FELÉ	Veština komunikacije Učenik će znati: 8.Izgraditi i njegovati vjernički duh i književnu osjetljivost i interese prema Bibliji kao knjizi Božje riječi	8.Izgraditi i njegovati vjernički duh	8.Izgraditi i njegovati vjernički duh i književnu osjetljivost	8.Izgraditi i njegovati vjernički duh i književnu osjetljivost i interese prema Bibliji kao knjizi Božje riječi

SVETE KNJIGE DRUGIH VJERSKIH ZAJEDNICA – MÁS VALLÁSOK SZENT KÖNYVEI	Rad sa podacima i informacijama Učenik će znati: 3.Izgrađivati kršćansku vrednotu zajedništva među kršćanima ali i vrednotu poštovanja u odnosu na židovsku vjeru. Upoznati vjernički život Židova i promicati dijalog između njih i kršćana 8. Izgraditi i njegovati vjernički duh i književnu osjetljivost i interese prema Bibliji kao knjizi Božje riječi	3.Izgrađivati kršćansku vrednotu zajedništva među kršćanima	3.Izgrađivati kršćansku vrednotu zajedništva među kršćanima ali i vrednotu poštovanja u odnosu na židovsku vjeru. Upoznati vjernički život Židova i promicati dijalog između njih i kršćana	3.Izgrađivati kršćansku vrednotu zajedništva među kršćanima ali i vrednotu poštovanja u odnosu na židovsku vjeru. Upoznati vjernički život Židova i promicati dijalog između njih i kršćana 8.Izgraditi i njegovati vjernički duh i književnu osjetljivost i interese prema Bibliji kao knjizi Božje riječi

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

** НАПОМЕНА:

У складу са законским формирањем група, као и према компетентној процени наставника, заснованој на искуству у раду са мешовитим групама, као и могућностима и способностима ученика, наставник има право да ученика оцени сходно критеријумима за одређени разред, чак и ако ученик фактички не припада том разреду, јер се може десити да ученик овај предмет бира први пут и да нема потребна претходна знања како би пратио програм и план наставе за разред који заиста похађа.

Тема/ област	ИСХОДИ / KIMENET Atematikai egység/terület feldolgozását követően a diák képes lesz a következőkre:	Основни -задовољавајуће Број бодова 26-44%	Средњи -добар Број бодова 45-82%	Напредни -истиче се Број бодова 85-100%
IRODALMI ISMERETEK:	1. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait; 2. Megismeri egyes magyar irodalmi szövegek szerb, illetve délszláv műfor-dításait és néhány délszláv alkotó művének magyar fordítását; 3. Megismeri néhány magyar író életrajzát; 4. Felismeri és megkülönbözteti a prózai és verses formákat; 5. Megérti az irodalmi mű témáját, felismeri szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt; 6. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől, a szépirodalmi szöve-get a nem szépirodalmi szövegektől; 7. Felismeri az epikai, drámai és	- знања која је остварио у наставку репродукције, уз минималну примену; – умањом мером логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад јесамосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањистепен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на

	lirai szövegek beszélőjét; 8. Meg tudja állapítani a cselekmény helyét és idejét; 9. Felismeri a költői jelzöt, megszemélyesítést, hasonlatot; 10. Képes a következő szépirodalmi szövegelemek meghatározására és példákkal való illusztrálására: téma, a cselekmény helye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb; 11. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: monda, mese, tájleíró költemény, elbeszélés, regény, levél, mesejáték; 12. Megnevezi és a gyakorlatban is alkalmazza a leírás formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás; 13. Felismeri és értelmezi az egyszerű szövegek konfliktushelyzeteit, a hősök jellemvonásait, s velük kapcsolatban megállapít, véleményt formál; 14. Képes vázlat készítésére, és a vázlat alapján beszélni a szövegről; 15. Nyelvtudásának szintje alapján eljut a rövidebb és/vagy hosszabb szövegek megértéséig; 16. Aszépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója; 17. Képes esztétikai élmény átélésére; 18. Tiszteli a nemzeti irodalom és kultúra hagyományait. 19. Különböző beszédhelyzetekben 20. nyelvtudásának megfelelően képes egyszerű és/vagy		поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	összetettebb/bonyolult információkat kérni és adni; 21. Képes megérteni az alapvető információkat, amelyek a mindennapi kommunikációs helyzetekben hangzanak el; 22. Nyelvtudásának megfelelően képes a szituatív kódváltás alkalmazására; 23. Használja a megfelelő udvariassági formákat; 24. –Megérti a hangzó, multimédiás anyagok lényeges információit; 25. Részt vesz szerepjátékokban. 26. Tudatosul benne, hogy a magyar nyelv agglutináló nyelv; 27. Képes alapszintű kontrasztív gondolkodásra, összevetésre; 28. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint; 29. Felismeri és megnevezi az alapszófajokat (ige, főnév, melléknév, szemé-lyes, birtokos, kérdő és mutató névmás); 30. Ismeri és alkalmazza az igeidőket és igemódokat; 31. Ismeri és alkalmazza az alanyi és tárgyas ragozást; 32. Ismeri és alkalmazza a melléktnevek fokozását; 33. Felismeri és a gyakorlatban alkalmazza a fő mondatrészeket, tárgyat, hely-, idő-, mód-, eszköz- és társhatározót, minőség-, mennyiség és birtokos jelzőt; 34. Megkülönbözteti az egyszerű és összetett szavakat; 35. Képes az elsajátított nyelvi modellek alkalmazására.			

	36. Képes többszöri olvasás után megérteni az egyszerű és/vagy összetettebb szövegeket; 37. Tud rövidebb és/vagy hosszabb szövegeket hangosan olvasni és reprodukálni, ügyelve a helyes artikulációra, hangsúlyra, hanglejtésre, valamint mondatformálásra; 38. Képek, kérdések, vázlat és kulcsszavak alapján képes összefoglalni a szöveg lényeges információit; 39. Képes megfogalmazni a szöveghez kapcsolódó egyéni élményeket; 40. Képes a nem lineáris szövegek befogadására; 41. Megismeri a vajdasági magyar gyermeksjátót. 42. Ismeri és alkalmazza a helyesírási alapelveket; 43. Képes rövid szövegek másolására; 44. Képes rövid szövegek alkotására (képeslap, meghívó, SMS stb.); 45. Ismeri és alkalmazza az elválasztás szabályait; 46. Képes 10-12 mondatos és/vagy hosszabb fogalmazás írására; 47. Hangalak és jelentés alapján felismeri a rokon értelmű, többjelentésű, ellentétes jelentésű szavakat; 48. Felismeri a közmondásokat, szólásokat, jeles ünnepeket; 49. –Szókincsét kb.250–300 további új lexikai egységgel gazdagítja.			
KOMMUNIKÁCIÓ	50. Egyi rány	- знања која је остварио су нанивоу репродукције, уз минималну примену;	– у	– у

	ú és kétirányú kommunikáció. Téma akkor ök: 51. család, iskola, környezet és lakóhely, szabadidő tevékenységek, bolt, kór-ház, vásárlás, tudomány és technika (magyar tudósok és találmányok) stb. Ahallásértés kialakítása és fejlesztése. 52. Udvariassági formák: köszönés, bemutatkozás, bemutatás, elköszönés, megköszönés, bocsánatkérés, telefonálás, útbaigazítás, értesítés, meghívó, születésnap gratuláció, jókívánság kifejezése stb. 53. Részvétel rövid interakciókban, a beszédszándékok nonverbális elemekkel támogatott kifejezése. 54. Kommunikáció begyakorolt beszédfordulatokkal. 55. Adiakok anyanyelve hatására előállt interferencia jelenségek javítására irányuló képességek fejlesztése. 56. Ahangzó és multimédiás anyagokban bizonyos	– умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове иискључивоузподршкунаставникаизводи закључкекојисезаснивајунаподацима; – понекадјесамосталанурешавањупроблемаиунедовољнојмерикритичкирасуђује; – показујемањистепенактивностииангажовања.	великојмери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажова	потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	információk lokalizálása. Szerepjátékok.		ња.	
NYELVIISMEREK	67. A mondatfajták és kifejezőeszközeik; helyes használatuk. 68. Alany, állítmány, tárgy, hely-, idő-, mód-, eszköz- és társhatározó, minőség-, 69. mennyiség és birtokos jelző (csak alapszinten). 70. Az irányhármasság: a <i>hol?</i> , <i>hová?</i> , <i>honnan?</i> kérdésre válaszoló helyhatározóragok, 71. névutók, -kor időhatározórag). 72. Ige. Igeragozás. Igeidők. Igemódok. Igekötők. 73. Főnév, tulajdonnév, köznév, a főnév többes száma, a főnév tárgyesete. 74. Melléknév. 75. A melléknév fokozása. 76. Személyes, birtokos, kérdő és mutató névmás (csak a legegyszerűbb alapesetek). 77. A szavak szerkezete (egyszerű, összetett)	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности

			активност и и ангажова ња.	и ангажовања.
OLVASÁS ÉSSZÖVEGÉRTÉSHELY ESÍRÁS	79. Tanári minta alapján a szavak, szó szerkezetek, mondatok helyes felolvasása. 80. Az ismert szavak néma olvasása és megértése. 81. Az új szövegben az ismeretlen elemek azonosítása, jelentésük tisztázása. Szövegfeldolgozó feladatok megoldása. 82. Nem lineáris szövegek feldolgozása (pl. állatkerti belépőjegyek, menetrendek, képregények, nyelvtani táblázatok, gondolatterképek, pókhálóábrák, diagramok, grafikonok stb.) 83. Egy-egy cikk feldolgozása a vajdasági magyar gyermeksajtóból (Mézeskalács, Jó Pajtás)	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност

			самосталност и висок степен активности и ангажовања.	т уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
SZÓKÉSZLET	84. Szóalkotás. 85. Rokon értelmű, többjelentésű, ellentétes jelentésű szavak a választott szövegben. 86. Állandósult szókapcsolatok. Jeles ünnepek. 87. Megismerkedés az életkornak megfelelő szinten a magyar kultúra alapvető műveltségelemeivel (híres emberek, helyek, szokások, ünnepek stb.).	- знања која је остварио у савременој репродукцији, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички

			критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I
(пети и шести разред)

Тема/област	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Напредни – истиче се	Средњи - добар	Основни - задовољава
ЖИВОТНЕ ВРЕДНОСТИ ЖИВОТ. ПОРОДИЦА. ЗДРАВЉЕ. ЉУБАВ. ОБРАЗОВАЊЕ. МИР.	1. Наведе неколико универзалних вредности и људских врлина и доведе их у везу са понашањем особе 2. идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије; 3. препозна и именује	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у

ДРУГАРСТВО. ЗАЈЕДНИШТВО. ОПШТЕ ДОБРО. СОЦИЈАЛНА. ПРАВДА ИЛИ ЈЕДНАКОСТ.	врлине код блиских особа и ликова у књижевности, филму; 4.покаже саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима;	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
ЉУДСКЕ ВРЛИНЕ ПРАВЕДНОСТ. ИСТИНОЉУБИВОСТ. ОДГОВОРНОСТ. ЗАХВАЛНОСТ. ПОШТЕЊЕ. ТОЛЕРАНЦИЈА.	5.покаже саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима; 6.разликује асертивну комуникацију од агресивне и пасивне;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у

ЕПМАТИЈА. ПОВЕРЕЊЕ. СОЛИДАРНОСТ. САМОПРИХВАТАЊЕ. ОДМЕРЕНОСТ.	7.образложи значај дружења и наведе како се негује другарство	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ ПРОСОЦИЈАЛНО ПОНАШАЊЕ. БРИГА ЗА СЕБЕ И ДРУГЕ. САРАДЊА. АСЕРТИВНА КОМУНИКАЦИЈА. ПРЕПОЗНАВАЊЕ СОПСТВЕНИХ И ТУЂИХ ОСЕЋАЊА. САМОКОНТРОЛА.	8.препозна примере негативног понашања где је лична добробит испред општег добра; 9. наведе неколико техника самоконтроле осећања; 10.прихвати одговорност за сопствено понашање;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у

ВОЛОНТИРАЊЕ. КОНСТРУКТИВНО РЕШАВАЊЕ КОНФЛИКАТА. ОДРЕЂИВАЊЕ ПРИОРИТЕТА. КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ.	11. образложи карактеристике конструктивног решавања конфликта;	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
ДОБРОЧИНСТВО ФИЛАНТРОПИЈА- ПОЈАМ И ЗНАЧАЈ. ДОБРОЧИНТЕЉИ НЕКАД И САД. ЦРВЕНИ КРСТ. ИНСТИТУТ ЗА ТРАНСФУЗИЈУ КРВИ.	12. наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом 13. искаже поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у

ХУМАНИТАРНЕ НЕВЛАДИНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ. ДОБРОТВОРНЕ ФОНДАЦИЈЕ. ОСМИШЉАВАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА МАЊЕ АКЦИЈЕ ЗА ДОБРОБИТ НЕКОГ ПОЈЕДИНЦА, ГРУПЕ ИЛИ ЗАЈЕДНИЦЕ.	14. у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, напада проблем а не особу; 15. сарађује и буде члан тима	проблема на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ

Тема/област	Нивои постигнућа – исходи	Напредни – истиче се	Средњи – добар	Основни – задовољава
ЦРТАЊЕ 1. Врсте о свијства	· описује линије које уочава у природи, окружењу и уметничким	- у потпуности показује способност	- у великој мери показује способност	- у довољној мери показује

линије - Стварање различитих вредности линија - Цртање, цртачки материјали, меке оловке, креде, перо, трска, разни цртачки материјали - Естетско процењивање - Линија као средство затварања различитих квалитета површина - Цртање, цртачки материјали, меке оловке, креде, перо, трска, разни цртачки материјали. - Перцепција, опажање ритма линија, боја, облика - Лепо писање са Калиграфијом - Цртање, цртачки материјали, обичне оловке са ознаком “Б” пљоснато заоштрене оловке, метално перо, туш и перо и пенкало, разни цртачки материјали	делима; пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала; користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог; разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности.	трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

ЦРТАЊЕ/СЛИКАЊЕ				
10. Компоновање више ритмичких целина у простору 11. Перцепција, опажање ритма линија, боја, облика 12. Естетско процењивање 13. Својства сликарских материјала и подлог 14. Сликање и цртање разним сликарским и цртачким материјалима. 15. Ритмичко компоновање боја и облика 16. Сликање, цртање и вајање, одговарајућа средства и материјали. 17. Коришћење разних материја ла за компоновање 18. Сликање, цртање и колаж; одговарајућа средства и материјали 19. Визуелно споразумевање 20. Перцепција линија, боја и облика. 21. Временски и просторни низови (цртани филм, стрип)	· пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; · гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; · наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

		ангажовања		
БАЈАЊЕ 22. Аперцепција, перцепција – асоцијације у низу покретне слике; боје, мрље, цртежи, облици 23. Сликање, естетско процењивање 24. Вајање, врсте вајарског материјала 25. Вајање, глина, гипс и остала одговарајућа средства и чврсти материјали. 26. Везивање Тродимензионалних облика у простору 27. Вајање, глина, керамичка глина и остала одговарајућа средства и материјали 28. Слободно компоновање 29. Перцепција и аперцепција. 30. Обликовање употребних предмета (ситна пластика, накит) 31. Вајање, глина, керамичка глина,	обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; · преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; · комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан · орнамент за одређену намену; · објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; · разматра , у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује; · исказује своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

пластелин, гипс и остала одговарајућа средства и материјали. 32. Вајање, глина, керамичка глина, пластелин, гипс и остала одговарајућа средства и материјали. 33. Вајање, естетска анализа 34. Перцепција и аперцепција. 35. Перцепција. 36. Аперцепција, перцепција – асоцијације у низу покретне слике; боје, мрље, цртежи, облици.		степен активности и ангажовања		

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и

			степен активности и ангажовања.	ангажовања.	ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ИСХОДИ:

1. Повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита
2. Чита са разумевањем, парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова
3. Одреди род књижевног дела и књижевну врсту
4. Прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера
5. Разликује ауторску приповетку од романа
6. Анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима)
7. Уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње
8. Разликује заплет и расплет као етапе драмске радње
9. Разликује појам песника и појам лирског субјекта, појам приповедача у односу на писца
10. Разликује облике казивања
11. Увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике
12. Одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту
13. Анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди
14. Анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, алујећи се аргументима из текста
15. Уочава хумор у књижевном делу
16. Разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона

17. Илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима
18. Уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину
19. Препоручи књижевно дело уз кратко образложење
20. Упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст
21. Повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима
22. Препозна делове речи у вези са њиховим грађењем
23. Разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора
24. Разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму
25. Одреди врсте и подврсте заменица и њихов облик
26. Препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом
27. Разликује реченице по комуникативној функцији
28. Доследно примењује правописну норму
29. Користи правопис (школско издање)
30. Разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи
31. Употребљава различите облике усменог и писменог изражавања, препричавања различитих типова текстова без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање
32. Разликује и гради аугментативе и деминутиве
33. Саставља обавештење, вст и кратак извештај
34. Разуме основна значења књижевног и неуметничког текста
35. Проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем и једноставнијем књижевном и неуметничком тексту
36. Драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста
37. Говори јасно поштујући стандарднојезичку норму
38. Изражајно чита обрађене књижевне текстове

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. Повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са	CJ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: “летимично читање“ (ради брзог

	новим делима која чита 2. Чита са разумевањем, парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова 3. Одреди род књижевног дела и књижевну врсту 4. Прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера 5. Разликује ауторску приповетку од романа 6. Анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима) 7. Уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње 8. Разликује заплет и расплет као етапе драмске радње 9. Разликује појам песника и појам лирског субјекта, појам приповедача у односу на писца 10. Разликује облике казивања 11. Увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике 12. Одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту 13. Анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које	себи CJ.1.1.2. разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарација (приповедање), аргументација, пропаганда* CJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста CJ.1.1.5. проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима CJ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног CJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту	налажења одређених информација); читање “с оловком у руци” (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.5. проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима) CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту

	текст нуди 14. Анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, алујећи се аргументима из текста 15. Уочава хумор у књижевном делу 16. Разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона 17. Илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима 18. Уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину 19. Препоручи књижевно дело уз кратко образложење 20. Упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст	CJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од 5. до 8. разреда) са именима аутора датих дела CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирика, епика, драма CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани и неримовани, осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратија, дескрипција, дијалог и монолог CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, ономатопеја и поређење) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тема, фабула, време и место радње, лик... CJ.1.4.8. има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе* CJ.1.4.9. способан је за естетски доживљај уметничког дела*	(персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст) CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог CJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*

Језик (граматика – морфологија, синтакса)	21. Повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима 22. Препозна делове речи у вези са њиховим грађењем 23. Разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора 24. Разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму 25. Одреди врсте и подврсте заменица и њихов облик 26. Препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом 27. Разликује реченице по комуникативној функцији	CJ.1.3.1. зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставнијим примерима; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама CJ.1.3.2. уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације* CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези са облицима речи CJ.1.3.5. разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу) CJ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне) CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним	CJ.2.3.2. препознаје гласовне промене CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање) CJ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика

		(школским) примерима CJ.1.3.9. правилно употребљава падеже у реченици и синтагми CJ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)	
Језик (правопис)	28. Доследно примењује правописну норму 29. Користи правопис (школско издање)	CJ.1.2.7. зна да се служи Правописом (школским издањем)* CJ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева
Језик (ортоепија)	30. Разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи	CJ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставним примерима	CJ.2.3.1. одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме
Језичка култура	31. Употребљава различите облике усменог и писменог изражавања, препричавања различитих типова текстова без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање 32. Разликује и гради аугментативе и деминутиве	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.1.2.3. саставља једноставан	CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава

	33. Саставља обавештење, вст и кратак извештај 34. Разуме основна значења књижевног и неуметничког текста 35. Проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем и једноставнијем књижевном и неуметничком тексту 36. Драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста 37. Говори јасно поштујући стандарднојезичку норму 38. Изражајно чита обрађене књижевне текстове	експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) CJ.1.2.4. уме да преприча текст CJ.1.2.5. свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални) CJ.1.2.9. има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње* CJ.1.3.13. препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.) CJ.1.3.14. зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима,	CJ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (сложенији примери) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај

		текстовима из лектире и сл.) CJ.1.3.15. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви) CJ.1.3.16. служи се речницима, приручницима и енциклопедијама	

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. Повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита 2. Чита са разумевањем, парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова 3. Одреди род књижевног дела и књижевну врсту 4. Прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: “летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање “с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.5. проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим	CJ.3.1.1. проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима) CJ.3.1.2. издваја кључне речи и резимира текст CJ.3.1.3. издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем

	5. Разликује ауторску приповетку од романа 6. Анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима) 7. Уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив, радња, време и место радње 8. Разликује заплет и расплет као етапе драмске радње 9. Разликује појам песника и појам лирског субјекта, појам приповедача у односу на писца 10. Разликује облике казивања 11. Увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике 12. Одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту 13. Анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди 14. Анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, алујећи се аргументима из текста 15. Уочава хумор у књижевном делу 16. Разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона 17. Илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у	критеријумима) CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градијација, метафора, контраст) CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	тексту CJ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова карактеристичних тема и мотива CJ.3.4.2. издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту CJ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу CJ.3.4.4. проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту CJ.3.4.5. одређује и именује врсту стиха и строфе CJ.3.4.6. тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело CJ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже CJ.3.4.8. повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у

	књижевним делима 18. Уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину 19. Препоручи књижевно дело уз кратко образложење 20. Упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст	CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог CJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*	настави*
Језик (граматика-морфологија, синтакса)	21. Повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима 22. Препозна делове речи у вези са њиховим грађењем 23. Разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора 24. Разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму 25. Одреди врсте и подврсте заменица и њихов облик 26. Препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом 27. Разликује реченице по	CJ.2.3.2. препознаје гласовне промене CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање) CJ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)	CJ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима) CJ.3.3.1. дели реч на слоге у сложенијим случајевима CJ.3.3.2. познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује)

	комуникативној функцији	CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика	
Језик (правопис)	28. Доследно примењује правописну норму 29. Користи правопис (школско издање)	CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева	CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму
Језик (ортоепија)	30. Разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи	CJ.2.3.1. одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме	...
Језичка култура	31. Употребљава различите облике усменог и писменог изражавања, препричавања различитих типова текстова без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање 32. Разликује и гради аугментативе и деминутиве 33. Саставља обавештење, вст и кратак извештај 34. Разуме основна значења књижевног и неуметничког текста 35. Проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем и једноставнијем књижевном и неуметничком	CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (сложенији примери) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст,	CJ.3.3.7. уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порекла CJ.3.3.8. зна значења речи и фразеологизама у научнопопуларним текстовима, намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднасловe деловима текста CJ.3.2.2. саставља аргументативни

	тексту 36. Драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста 37. Говори јасно поштујући стандарднојезичку норму 38. Изражајно чита обрађене књижевне текстове	који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	текст CJ.3.2.4. пише резиме дужег и/или сложенијег текста

СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме и користи предвиђени лексички фонд;
2. разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;
3. користи конструкције са значењем количине;
4. искаже жељу, намеру и могућност; савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
5. савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
6. објасни/каже зашто му се неко књижевно дело свиђа или не;

7. одреди тему, главни мотив и ликове;
8. разуме односе међу ликовима у тексту;
9. уочи основне песничке слике;
10. препозна и именује осећања и расположења лирског јунака;
11. драматизује (уз помоћ наставника) одломак прозног текста у кратким дијалозима;
12. препозна сличне мотиве у књижевним делима на матерњем језику;
13. разуме питања, налоге и информације у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима;
14. исприча догађај у којем је учествовао;
15. преприча кратак текст;
16. искаже молбу, извињење, честитање, захвалност, користећи форме учтивог обраћања;
17. чита краће текстове, а значење непознатих речи одређује на основу контекста;
18. пише кратак једноставан наративан и експозиторни текст;
19. пише кратку поруку, честитку, позивницу, обавештење, поштујући језичку и ортографску норму.

Тема/област	Исходи	Основни ниво(2) (стандарди)	Средњи ниво(3) (стандарди)	Средњи ниво(4) (стандарди)	Напредни ниво(5) (стандарди)
ЈЕЗИК	1.разуме и користи предвиђени лексички фонд; 2.разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима; 3.користи конструкције са значењем количине; 4.искаже жељу, намеру и могућност;	СН.1.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи. СН.1.1.3. Користи презент, перфекат, футур I и императив у њиховим основним значењима. СН.1.1.5. Познаје правила конгруенције (предиката са субјектом, атрибута са именицом) и покушава да их примени у писању и говору.	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 1.000 до 1.400 речи укључујући основне појмове из школских предмета, а пасивни фонд му дозвољава да разуме говор вршњака матерњих говорника.	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 1.000 до 1.400 речи укључујући основне појмове из школских предмета, а пасивни фонд му дозвољава да разуме говор вршњака матерњих говорника.	СН.3.1.1. Влада језиком и књижевнојезичком нормом на нивоу изворног говорника, у складу са узрастом.
КЊИЖЕВНОСТ	5.савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу; 6.објасни/каже зашто му се неко књижевно дело свиђа или не; 7.одреди тему, главни мотив и ликове; 8.разуме односе међу ликовима у тексту;	СН.1.2.1. Чита и разуме једноставније наративне и драмске текстове из српске књижевности који су у складу са узрастом (по потреби језички прилагођени и дати на нивоу одломка); зна напамет краће поетске текстове; одговара на питања која започињу са ко, шта, где,	СН.2.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика: бајку и басну, ауторску приповетку, лирску песму, биографију, аутобиографију, дневник и путопис; уме да одреди тему, главни догађај и	СН.2.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика: бајку и басну, ауторску приповетку, лирску песму, биографију, аутобиографију,	СН.3.2.2. Разуме везе међу догађајима у одабраном књижевноуметничком тексту и уме да га преприча; ствара план текста и именује делове плана, уважавајући структуру књижевног дела које чита.

	9.уочи основне песничке слике; 10.препозна и именује осећања и расположења лирског јунака; 11.драматизује (уз помоћ наставника) одломак прозног текста у кратким дијалозима; 12.препозна сличне мотиве у књижевним делима на матерњем језику;	када. СН.1.2.2. Изводи закључке на основу прочитаног текста (питања која започињу са како, зашто); препознаје основне карактеристике књижевних јунака у краћем наративном уметничком тексту на нивоу одломка (на основу описа, понашања, дијалога) и разуме односе међу ликовима.	време и место дешавања радње и да издвоји ликове (који су носиоци радње) у одабраном (језички прилагођеном) књижевноуметничком тексту; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми.	дневник и путопис; уме да одреди тему, главни догађај и време и место дешавања радње и да издвоји ликове (који су носиоци радње) у одабраном (језички прилагођеном) књижевноуметничком тексту; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми. СН.2.2.3. Уме да преприча краћи наративни књижевноуметнички текст (према задатом плану) уз истицање битних појединости.	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	13.разуме питања, налоге и информације у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима; 14.исприча догађај у којем је учествовао; 15.преприча кратак текст; 16.искаже молбу,	СН.1.3.1. Разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба (нпр. у породици, школи итд.); разуме садржај кратког континуираног говореног или писаног текста (до 10 реченица)	СН.2.3.1. Разуме садржај јасног стандардног казивања нормалним темпом о стварима, особама и активностима које су део свакодневног живота и садржај емисија електронских медија о познатој теми.	СН.2.3.1. Разуме садржај јасног стандардног казивања нормалним темпом о стварима, особама и активностима које су део свакодневног живота и садржај емисија електронских медија о познатој	СН.3.3.2. Чита течно, уз поштовање реченичне интонације, ћириличке и латиничке текстове. СН.3.3.3. Разуме говорени и писани текст на нивоу изворног говорника, у

	извињење, честитање, захвалност, користећи форме учтивог обраћања; 17. чита краће текстове, а значење непознатих речи одређује на основу контекста; 18. пише кратак једноставан наративан и експозиторни текст; 19. пише кратку поруку, честитку, позивницу, обавештење, поштујући језичку и ортографску норму.	саопштеног стандардним језиком, изговореног разговетно споријим темпом, лексички, граматички и тематски познатог, пратећи главну идеју у једноставној свакодневној комуникацији и повезујући узрок и последицу. СН.1.3.2. Уме да у 5–8 логички повезаних једноставних реченица опише себе и познате особе; да исприча неки догађај; да саопшти своје намере, жеље, потребе, молбу, извињење, честитање, захвалност; даје једноставне налоге, уз употребу одговарајућих говорних чинова. СН.1.3.3. Уме да пренесе кратке информације добијене од других лица.	СН.2.3.2. Правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији уљудног обраћања и оловљавања, тражења допуштења и исказивања става.	теми. СН.2.3.2. Правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији уљудног обраћања и оловљавања, тражења допуштења и исказивања става. СН.2.3.4. Чита наглас, с мањим застајкивањем, краћи непознат текст писан ћирилицом и латиницом који садржи познате граматичке структуре и познату лексику; изражајно чита претходно обрађени дијалогски или поетски текст. СН.2.3.5. Разуме текст средње дужине писан ћирилицом и латиницом.	складу за узрастом.

		CH.1.3.5. Разуме основне информације из краћег текста 18 на основу којих изводи једноставне закључке. CH.1.3.6. Уме самостално да напише кратак текст у складу са језичком и ортографском нормом; у писању издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује их у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста); поштује сва правописна правила која су предвиђена у образовним стандардима за крај првог циклуса образовања за предмет Српски језик.			

БИОЛОГИЈА

Исходи:

- 1.упореди грађу животиња,биљака, бактерија на нивоу ћелије и нивоу организма
- 2.повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и на нивоу организма
- 3.одреди положај органа човека и њихову улогу

- 4.цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама
- 5.користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата
- 6.хумано поступа према организмима које истражује
- 7.направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише
- 8.размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима
- 9.илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином
- 10.истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода
- 11.идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту или илустрацији
- 12.повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом
- 13.групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи
- 14.одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама
- 15.прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе став о значају њихових истраживања
- 16.одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција
- 17.доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци
- 18.збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице или топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна
- 19.повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине
20. користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
- 21.табеларно и графички представља прикупљене податке и изводи одговарајуће закључке
- 22.разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени

Тема/ област	Исходи **)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)	Средњи – -врло добар (4)	Напредни – одличан (5)

		31-48%	49-66%	67-84%	85-100%
Јединство грађе и функције као основа живота	-упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелије и нивоу организма -повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма -одреди положај органа човека и њихову улогу; -цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организма -користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално	БИ.1.1.1. наводи особине живих бића – ћелијска грађа,рађање,раст и развој,дисање,исхрана,излучивање,размножавање – на одабраном моделу БИ.1.1.3. разврстава бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама БИ.1.2.1. Уочава основне елементе грађе ћелије (ћелијска мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије) и процесе који се у њој одвијају (дисање, исхрана, деоба ћелије). БИ.1.2.2. Дефинише нивое организације организма (ћелија,	БИ.2.1.1.уочава да се вишећелијност независно развила у неколико еукариотских група БИ.2.1.2.повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом БИ.2.2.1. Уме да објасни улогу и значај ћелијских органела у метаболизму ћелије (ендоплазмични ретикулум, рибозоми, хлоропласти, центриоле, лизозоми). БИ.2.2.3.Тумачи основне чињенице о грађи и начину	– помоћу једноставних инструмената изводи оглед – показује делове микрокопи и говори о њима – скицира органске системе и објасни животни процес – изводи оглед без помоћи наставника	БИ.3.6.1.користи различите методе/технике за прикупљање и посматрање података БИ.3.6.2.користи више извора информација током истраживачког рада – резултате мерења прикаже табеларно и изведе закључак – прави разлику између органа који учествују у истом животном процесу – анализира задатке из уџбеника – поређи функционисање органа и органских система код различитих група организама и наводи примере

	израђених препарата -хумано поступа према организмима које истражује -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке -разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.	ткива, органи, органски системи, организам). БИ.1.2.3. Разликује и пореди основне морфолошке и анатомске каракеристике одабраних представника таксона. БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о јединству грађе и функције методски одабраних представника живих бића. БИ.1.3.1. дефинише појам наследних особина и објашњава на примерима БИ.1.5.1. именује и одређује положај органа човека и описује њихове	функционисања организама као и сличности и разлике у обављању животних процеса (нпр. исхране, дисања, излучивања). БИ.2.5.1. уочава повезаност између грађе и функције органа и органских система човека БИ.2.6.1. Уме да евидентира и систематизује податке истраживања / експеримента и процени њихову релевантност за извођење закључка БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за		

		улоге БИ.1.6.2.читава резултате истраживања/експер имента приказаних на различите начине БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада. - познаје шта је микросвет –наводи основне делове микроскопа –скицира делове микроскопа –посматра препарате под микроскопом –разликује једноћелијске од вишећелијских организама –набраја животне процесе –препознаје	теренски рад -рукује и користи једноставне инструменте за мерење одређених параметара у животној средини –препознаје разлике између дисања човека и животиња и других животних процеса –наводи разлике између полног и бесполног размножавања -препознаје резултате једноставнијих огледа и зна да их представи		

		основну грађу животиње и човека –изводи једноставне огледе –уочава разлику између полног и бесполног размножавања			

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – -врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Живот у екосистему	-направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише -размотри односе међу члановима једне популације, односе између различитих популација, као и односе између различитих популација на	БИ.1.4.3. Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту. БИ.1.4.4. Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине и разуме значај тих мера са аспекта одрживог развоја.	БИ.2.4.4. Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину. - уочаваипрепознаје одређеневрстеорга низамализнепосредн огокружења - вреднује значај рециклаже - наводи негативан	- прави разлику између одговорног и неодговорног понашања човека - учествује у акцијама рециклаже - приказује и анализира на примерима деловање човека на живи свет - одреди еколошке нише одабраних врста -направи модел	БИ.3.4.4. Анализира конфликт између потребе развоја људског друштва и очувања природе и биодиверзитета. БИ.3.4.5. Вреднује значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу. -има развијену еколошку свест и утиче на развој

	конкретним примерима -илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином -повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по њу и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине -хумано поступа према организмима које истражује -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата -табеларно и	- објашњава шта је популација и заједница живих бића - препознаје факторе којима се одређују услови живота у станишту - познаје како су жива бића прилагођена на променљиве услове животне средине - објашњава шта је рециклирање и шта су заштићена подручја - препознаје утицај човека на живи свет	и позитиван утицај човека на жива бића и животну средину - предлага акције заштите угрожених живих бића - уочи односе између различитих популација - дефинише улогу чланова и мреже исхране	трофичке пирамиде	еколошке свести других ученика - предлага акције рециклаже и предводи их -организује дебату у оквиру одељења на тему: „Заштићена подручја у мојој околини“ -истражи на интернету о рециклажи и презентује пред одељењем

	графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке -разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.				
Тема/ област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Наслеђивање и еволуција	-истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода -идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом	БИ.1.3.1. Дефинише појам наследних особина и објашњава на примерима. БИ.1.3.2. Разликује полно од бесполог размножавања и разуме значај полног размножавања за разноврсност живог света. БИ.1.3.5.наводи примере вештачке селекције	БИ.2.3.2. Уме да објасни функцију генетичког материјала у ћелији (хромозом, ДНК, ген). БИ.2.3.3. Препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине. БИ.2.3.4. Уме да објасни деловање природне и	- испитује огледом утицај неких фактора средине на поједине особине живих бића - препознаје примере варијабилности у природи и анализира их - прикупља податке о варијабилности	БИ.3.3.3. Успоставља везу између природне селекције и наследне варијабилности које доводе до еволутивних промена. - представља резултате мерења представи табеларно и графички - уочава везу између размножавања и разноликости и

	тексту/илустрациј и -повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом -хумано поступа према организмима које истражује -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке -разматра, у групи, шта и како учи и где та	-разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на примерима из свакодневног живота - објашњава појам разноликости (варијабилности),на веде примере - прави разлику и објашњава шта је природна,а шта вештачка селекција - уочава разлику између бесполог и полног размножавања	вештачке селекције на примерима. - приказује на родословном стаблу наслеђивање појединих особина кроз генерацију - разликује бесполо и полно размножавање и значај размножавања за продужење врсте - објашњава разлику између вештаче и природне селекције и наведе пример	организама и анализира их - прикаже на родословном стаблу наслеђивање појединих особина	објасни кроз примере - изводи огледе самостално размножавања и разноликости и објасни кроз примере - истражи примере припитомљавања животиња

	знања може да примени.				
Тема /област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Порекло и разноврсност живота	-групише organisme према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; -одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању,	БИ.1.1.4.Уме да уочи везе међу организмима на дрвету живота. -познаје теорије о постанку и еволуцији живота на планети - објашњава класификацију организама и дрво живота	БИ.2.1.4.Користи доказе еволуције (постојање и настанак фосила, предачке форме укључујући и предачке форме човека) за тумачење филогенетских низова. - уочава разлике између живих бића - објашњава значај еволуције за живот на планети - црта и препознаје основне одлике домена живог света - наводи доказе	-скицира дрво живота - врши анализу основних корака у еволуцији живота на земљи - изводи једноставније огледе - поступно објасниш развој живота на земљи - одређују положај непознатог организма на дрвету живота - уочава и објашњава положај одређених група живих бића	БИ.3.1.2.Уочава везу између систематских и филогенетских категорија, успостављајући везе међу организмима на стаблу живота у односу на време настанка (геолошка доба). БИ.3.1.3. Селектује и вреднује информације о постанку и развоју живота на Земљи. БИ.3.6.2.користи више извора информација током истраживачког рада

	обради података и приказу резултата; -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; -разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени		биолошке еволуције - објашњава појам фосил	на дрвету живота	-на интернету истражи и представи значај фосила, настанак хетеротрофних организама, симбиозе, и настанак живота на планети земљи - прави временску ленту и да графички прикаже дрво живота - предлаже интересантне пројекте у вези порекла и разноврсности живота - анализира доказе биолошке еволуције
Тема /област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-10%
Човек и здравље	-прикупи податке о радовима научника који су	БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о	БИ.2.5.4. Процењује када може сама себи да помогне и када је	-објашњава значај обољења, познаје симптоме и	БИ.3.5.4. Повезује настанак болести а посебно болести

	допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њиховог истраживања; -одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; -доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; -збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску	јединству грађе и функције методски одабраних представника живих бића. БИ.1.5.4. Препознаје најчешће болести, стања, деформитете и уме да примени мере превенције, а посебно значај вакцинације у склопу тих мера. БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.3. Поштује	поребно потражити лекарску помоћ. БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад -детаљније познаје наведене параметре за довољан(2) и детаљније их описује, а неке зна и да примени -примењује основе прве помоћи на себи -објашњава зашто је неопходно да се антибиотици правилно користе	детаљније познаје и примењује мере превенције -учествује и предлаже пројекте у вези болести зависности и последица - анализира повреде и примену самопомоћи или да потражи помоћ лекара	зависности са ризичним облицима понашања и стресом (односно поремећајима психичког стања и здравља личности). БИ.3.6.1. користи различите методе/технике за прикупљање и посматрање података - објашњава механизме и поремећаје везане за обољења и истиче значај примена мера превенције - тумачи улогу друштва у подстицању појединца за коришћење психоактивних супстанци - детаљно анализира

	помоћ кад процени да је потребна; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; -разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.	безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада. -наводи обољења која изазивају бактерије и животиње - познаје мере превенције - познаје основне мере прве помоћи - наводи болести зависности и последице истих - зна да објасни шта је заразна болест -уме да објасни значај одржавања личне хигијене и хигијене животног простора за спречавање заразних болести			последице болести зависности,демонстрира примену опреме за прву помоћ на себи - предлаже пројекте у вези са значајним медицинским датумима у свету и код нас

ИСТОРИЈА

Исходи :

1. разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру);
 2. лоцира одређену временску одредницу на временској ленти;
 3. разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости;
 4. именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје;
 5. разврста историјске изворе према њиховој основној подели;
 6. повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека);
 7. обнавити знања о основним одликама праисторије и старог века (Стари исток, Стара Грчка, Стари Рим)
 8. моћи да на ленти времена прочитају хронолошки редослед историјских периода
 9. дефинише појма средњи век и умети да наведу основне карактеристике периода;
 10. да наведу и објасне хронолошке оквире појма средњи век;
 11. да именују феудализам и хришћанство као основне одлике средњег века;
 12. да на ленти времена именују и прочитају хронолошки редослед историјских периода;
 13. умети да упореде основне карактеристике старог и средњег века (да објасни разлику кмет-роб);
- разумети шта се подразумева под синтагмом Велика сеоба народа;
14. да наведу хронолошке, просторне оквире и специфичности држава раног средњег века (Велике сеобе народа, Франачке државе, Источног римског царства – Византије, Арабљанског калифата);
 15. да наведу политичке и друштвене промене, повезаност друштвених, привредних и културних прилика,
 16. да наведу кључне чињенице о народима који су учествовали у сеоби; о државном и друштвеном уређењу Франачке државе, Византије, Арабљанског калифата и њиховој владарској идеологији
 17. да наведу кључне чињенице о најзначајнијим догађајима и уочавање узрочно-последичних веза између догађаја;
 18. да наведу кључне чињенице о најзначајнијим личностима које су обележиле епоху (Хлодовех, Карло Мартел, Пипин Мали, Карло Велики; Константин Велики, Теодосије, Јустинијан, Ираклије; Мухамед;
 19. на географској и историјској карти покажу територије новооснованих варварских држава, Франачке државе, Византије, Арабљанског калифата у различитим периодима историјског развоја; Рим, Цариград, Јерусалим, Мека;

20. развијати логичко и критичко мишљење, неговати култур говора, јасног и прецизног изражавања.
21. да наведу хронолошки и просторни оквир сеобе Словена, везу сеобе Словена и Велике сеобе народа, досељавања Срба на Балкан; да наведу узроке словенских сеоба, моћи да именују и на карти покажу области које насељавају Источни, Западни и Јужни Словени; да опишу начин живота, привреду, одлике религије Старих Словена, која племена припадају Јужним Словенима и да су Срби – Јужни Словени;
22. да наведу односе Јужних Словена и Авара са Византијом у VI и почетком VII века, аваро-словенски савез, његове одлике и значај; да покажу на карти где се налазе Јужни Словени и племена која њима припадају: Словенци (Карантанци), Хрвати, Срби и Бугари, територију првих српских кнежевина;
23. да наведумеђусобне односе Словена и староседелаца на Балканском полуострву; да наведу најзначајније историјске изворе за овај период (Спис о народима Константина VII Порфирогенита).
24. да наведу хронолошки и просторни оквир српских држава Рашке и Дукље од IX до XII века (да покажу на карти);
25. да повежу име владара и династију из које долази, основне карактеристике владавине владара династија Властимировића, Војислављевића и Вукановића и кључне моменте владавине српским земљама најзначајнијих владара (Властимира, Часлава, Јована Владимира, Стефана Војислава, Михаила, Бодина, Вукана): од када до када владају – векови, познате чланове династије, покрштавање Срба, борба за самосталност против Византије и Бугарске, међусобне борбе у династији, кнезови, стицање независности, значај краљевске титуле, сарадња са Угарском и ширење државе у правцу Косова;
26. да наведу значај мисије Ћирила и Методија: ширење хришћанства, превођење верских књига на старословенски, прво словенско писмо-глаголица, значај деловања ученика Климента и Наума на Балканском полуострву, ћирилицу;
27. да наведу центре ширења хришћанства међу Словенима и самостално или уз помоћ наставника, да покажу подручја утицаја римокатоличке и православне цркве;
28. да наведу како је текао процес христијанизације Срба (зашто је дуготрајан) и на који начин знамо када су Срби коначно прихватили хришћанство (прва хришћанска имена у владарској лози-Стефан и Петар); да је старословенски језик био први књижевни језик свих Словена и да су се временом развили разни словенски језици, дела ране српске и словенске књижевности и зачетка уметности;

29. да издвоји главне карактеристике државног и друштвеног уређења у позном средњем веку; да повезују владаре са титулама и државама где су владали, основне карактеристике и домете владавине најважнијих западноевропских владара
30. да на линији времена означи најважније догађаје из позног средњег века (повлачити паралеле између догађаја на различитим географским просторима у то време); да наведу основне карактеристике натуралне и робно-новчане привреде; бити у стању да на карти покажу простор најважнијих држава Западне Европе: Француске, Енглеске, Светог римско-немачког царства;
31. да наведу хронолошке и просторне оквири српске државе у позном средњем веку;
32. да наведу владаре Србије династије Немањић, Мрњавчевић, Лазаревић и Бранковић, основне одлике и значај њихове владавине за развој српске државе, узрочно последичне везе успона, врхунца моћи и распада српске државе, знати основне карактеристике државног и друштвеног уређења, привреде средњовековне Србије;
33. да наведу најзначајније догађаје у доба владара династија Немањић, Лазаревић и Бранковић
34. да наведу основне карактеристике односа српске државе са Босном, Угарском, Византијом и Дубровником у позном средњем веку; да повежу владаре са титулама и државама где су владали;
35. да наведу хронолошке и просторне оквири босанске средњовековне државе, државно и друштвено уређење, најзначајније владаре династије Котроманић, специфичности, узроке слабљења и пада под власт Турске;
36. да наведу хронолошке и просторне оквири Херцеговине и Зете, најзначајније владаре династија Балшић и Црнојевић, узроке пада под турску власт;
37. да на линији времена означи најважније догађаје Србије Немањића, Бранковића и Лазаревића у позном средњем веку
38. да наведу најзначајније личности Србије позног средњег века;
39. да повежу догађаје и личности (Стефан Првовенчани-краљевина; Сава- аутокефалност; Душан – царство, патријаршија, ширење државе и распад државе...)
40. да повежу савременике (Сава и Стефан Првовенчани; Твртко I и Лазар; Вукашин и Урош V); да наведу најзначајније задужбине Немањића, основне одлике српске средњовековне културе; да на историјској карти прате територијалне промене које је имала српска средњовековна држава, суседне балканске државе и пронађу важна утврђења, руднике, градове и споменике српског средњовековног градитељства;
41. да наведу хронолошке и просторне оквири новог века у Европи (периодизацију, Стари свет, Нови свет), да наведу основна обележја новог века (грађанство као носилац промена, најзначајнија научна и техничка открића);

42. да наведу историјске изворе за проучавање новог века и места којима се чувају историјски извори за проучавање српске историје новог века; да наведу основна обележја прединдустријског доба (узроке успона градова и градске привреде, најзначајнији градски центри, нов начин производње – мануфактуре, положај, улога грађанства и њихова интересовања);
43. да наведу узроке и последице великих географских открића и најзначајније поморске експедиције; да наведу најзначајнија обележја нове грађанске културе – хуманизма и ренесансе (центри нове културе, основне одлике, књижевност, политичка мисао, уметност)
44. да наведу узроке и последице реформације и контрареформације Католичке цркве;
- да наведу основна обележја апсолутистичких монархија (неограничена власт владара, порекло власти, улога Државног савета и војске, положај сталешких скупштина, најзначајније европске апсолутистичке монархије, кључне чињенице о основним обележјима апсолутизма у Француској и Шпанији)
45. да наведу кључне чињенице о најзначајнијим личностима епохе (научницима: Никола Коперник, Ђордано Бруно, Галилео Галилеј, Јохан Гутенберг, Бартоломео Дијаз, Васко да Гама, Кристифор Колумбо, Америго Веспучи, Фернандо Магелан, Данте Алигијери, Вилијем Шекспир, Николо Макијавели, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, породица Медичи, Мартин Лутер, Игнасио Лојола, Карло V, Филип II, Луј XIV);
46. да наведу нове појмове: Стари свет, Нови свет, мануфактура, хуманизам и ренесанса, политичка мисао, макијавелизам, мецене, реформа, протестантизам, евангелизам, лутеранство, исусовци (језуити), апсолутистичка (апсолутна) монархија.
47. умети да на историјској карти покажу најзначајнија места везана за историју новог века (најзначајније западноевропске државе, правце поморских експедиција, простор ширења нове религије, центре нове културе хуманизма и ренесансе);
48. да наведупознати хронолошке (од средине XIV до краја XVIII века) и просторне оквире српског народа под туђинском влашћу;
49. разумети и умети да наведу најзначајније појаве, догађаје и личности везане за историју и живот српског народа под страном влашћу (османском, хаџбуршком и млетачком) у периоду од XVI до XVIII века;
50. моћи да на историјској карти самостално или уз помоћ наставника покажу области где су живели Срби, просторе са којих су се иселили и које су населили у периоду XV–XVIII века, места важних догађаја, битака, градова...
51. развијати свест о квалитету стеченог знања, потреби сталног усавршавања и одговорности према раду.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
Основни проучавања прошлости	1. разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); 2. лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; 3. разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; 4. именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; 5. разврста историјске изворе према њиховој основној подели; 6. повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); 7. обнавити знања о основним одликама праисторије и старог века (Стари исток, Стара Грчка, Стари Рим) 8. моћи да на ленти времена прочитају хронолошки редослед историјских периода	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости	ИС.2.1.3. препознаје да постоје пвезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.5. зна и разуме узроке и последице важних историјских феномена у националној историји
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски

		карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда	извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хролошко порекло извора
Европа и Средоземље у раном средњем веку	ИСХОДИ: 9. дефинише појма средњи век и умети да наведу основне карактеристике периода; 10. да наведу и објасне хролошке оквире појма средњи век; 11. да именују феудализам и хришћанство као основне одлике средњег века; 12. да на ленти времена именују и	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје

	прочитају хронолошки редослед историјских периода; 13. умети да упореде основне карактеристике старог и средњег века (да објасни разлику кмет-роб); разумети шта се подразумева под синтагмом Велика сеоба народа; 14. да наведу хронолошке, просторне оквири и специфичности држава раног средњег века (Велике сеобе народа, Франачке државе, Источног римског царства – Византије, Арабљанског калифата); 15. да наведу политичке и друштвене промене, повезаност друштвених, привредних и културних прилика, 16. да наведу кључне чињенице о народима који су учествовали у сеоби; о државном и друштвеном уређењу Франачке државе, Византије, Арабљанског калифата и њиховој владарској идеологији 17. да наведу кључне чињенице о најзначајнијим догађајима и уочавање узрочно-последичних веза између догађаја; 18. да наведу кључне чињенице о најзначајнијим личностима које су обележиле епоху (Хлодовех, Карло Мартел, Пипин Мали, Карло Велики; Константин Велики, Теодосије, Јустинијан, Ираклије; Мухамед;	историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости	ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости

	19. на географској и историјској карти покажу територије новооснованих варварских држава, Франачке државе, Византије, Арабљанског калифата у различитим периодима историјског развоја; Рим, Цариград, Јерусалим, Мека; 20. развијати логичко и критичко мишљење, неговати култур говора, јасног и прецизног изражавања.		
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ

		ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) регионалне, опште историје	ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави)

Српске земље у раном средњем веку	ИСХОДИ: 21. да наведу хронолошки и просторни оквир сеобе Словена, везу сеобе Словена и Велике сеобе народа, досељавања Срба на Балкан; да наведу узроке словенских сеоба, моћи да именују и на карти покажу области које насељавају Источни, Западни и Јужни Словени; да опишу начин живота, привреду, одлике религије Стarih Словена, која племена припадају Јужним Словенима и да су Срби – Јужни Словени; 22. да наведу односе Јужних Словена и Авара са Византијом у VI и почетком VII века, аваро-словенски савез, његове одлике и значај; да покажу на карти где се налазе Јужни Словени и племена која њима припадају: Словенци (Карантанци), Хрвати, Срби и Бугари, територију првих српских кнежевина; 23. да наведумеђусобне односе Словена и староседелаца на Балканском полуострву; да наведу најзначајније историјске изворе за овај период (Спис о народима Константина VII Порфирогенита). 24. да наведу хронолошки и просторни оквир српских држава Рашке и Дукље од IX до XII века (да покажу на карти); 25. да повежу име владара и династију из које долази, основне карактеристике владавине владара династија Властимировића, Војислављевића и	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона	ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора

	Вукановића и кључне моменте владавине српским земљама најзначајнијих владара (Властимира, Часлава, Јована Владимира, Стефана Војислава, Михаила, Бодина, Вукана): од када до када владају—векови, познате чланове династије, покрштавање Срба, борба за самосталност против Византије и Бугарске, међусобне борбе у династији, кнезови, стицање независности, значај краљевске титуле, сарадња са Угарском и ширење државе у правцу Косова; 26. да наведу значај мисије Ћирила и Методија: ширење хришћанства, превођење верских књига на старословенски, прво словенско писмо— глагољица, значај деловања ученика Климента и Наума на Балканском полуострву, ћирилицу; 27. да наведу центре ширења хришћанства међу Словенима и самостално или уз помоћ наставника, да покажу подручја утицаја римокатоличке и православне цркве; 28. да наведу како је текао процес християнизације Срба (зашто је дуготрајан) и и на који начин знамо када су Срби коначно прихватили хришћанство (прва хришћанска имена у владарској лози—Стефан и Петар); да је старословенски језик био први књижевни језик свих Словена и да су се временом развили разни словенски језици, дела	ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости	ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави)

	ране српске и словенске књижевности и зачетка уметности; 20. развијати логичко и критичко мишљење, неговати култур говора, јасног и прецизног изражавања		

Европа и Средоземље у позном средњем веку	ИСХОДИ: 29. да издвоји главне карактеристике државног и друштвеног уређења у позном средњем веку; да повезују владаре са титулама и државама где су владали, основне карактеристике и домете владавине најважнијих западноевропских владара 30. да на линији времена означи најважније догађаје из позног средњег века (повлачити паралеле између догађаја на различитим географским просторима у то време); да наведу основне карактеристике натуралне и робно-новчане привреде; бити у стању да на карти покажу простор најважнијих држава Западне Европе: Француске, Енглеске, Светог римско-немачког царства; 20. развијати логичко и критичко мишљење, неговати култур говора, јасног и прецизног изражавања	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу

		карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда	карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде,

		ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости	упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву

Српске земље у позном средњем веку	ИСХОДИ: 31. да наведу хронолошке и просторне оквири српске државе у позном средњем веку; 32. да наведу владаре Србије династије Немањић, Мрњавчевић, Лазаревић и Бранковић, основне одлике и значај њихове владавине за развој српске државе, узрочно последичне везе успона, врхунца моћи и распада српске државе, знати основне карактеристике државног и друштвеног уређења, привреде средњовековне Србије; 33. да наведу најзначајније догађаје у доба владара династија Немањић, Лазаревић и Бранковић 34. да наведу основне карактеристике	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје

	односа српске државе са Босном, Угарском, Византијом и Дубровником у позном средњем веку; да повежу владаре са титулама и државама где су владали; 35. да наведу хронолошке и просторне оквири босанске средњовековне државе, државно и друштвено уређење, најзначајније владаре династије Котроманић, специфичности, узроке слабљења и пада под власт Турске; 36. да наведу хронолошке и просторне оквири Херцеговине и Зете, најзначајније владаре династија Балшић и Црнојевић, узроке пада под турску власт; 37. да на линији времена означе најважније догађаје Србије Немањића, Бранковића и Лазаревића у позном средњем веку 38. да наведу најзначајније личности Србије позног средњег века; 39. да повежу догађаје и личности (Стефан Првовенчани-краљевина; Сава-аутокефалност; Душан – царство, патријаршија, ширење државе и распад државе...) 40. да повежу савременике (Сава и Стефан Првовенчани; Твртко I и Лазар; Вукашин и Урош V); да наведу најзначајније задужбине Немањића, основне одлике српске средњовековне	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена

	културе; да на историјској карти прате територијалне промене које је имала српска средњовековна држава, суседне балканске државе и пронађу важна утврђења, руднике, градове и споменике српског средњовековног градитељства;	Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

		догађаја и које су последице важних историјских дешавања	
Европа и свет у раном новом веку	ИСХОДИ: 41. да наведу хронолошке и просторне оквира новог века у Европи (периодизацију, Стари свет, Нови свет), да наведу основна обележја новог века (грађанство као носилац промена, најзначајнија научна и техничка открића); 42. да наведу историјске изворе за проучавање новог века и места којима се чувају историјски извори за проучавање српске историје новог века; да наведу основна обележја прединдустриског доба (узроке успона градова и градске привреде, најзначајнији градски центри, нов начин производње – мануфактуре, положај, улога грађанства и њихова интересовања); 43. да наведу узроке и последице великих географских открића и најзначајније поморске експедиције; да наведу најзначајнија обележја нове грађанске културе – хуманизма и ренесансе (центри нове културе, основне одлике, књижевност, политичка мисао, уметност) 44. да наведу узроке и последице реформације и контрареформације Католичке цркве; - да наведу основна обележја апсолутистичких монархија (неограничена власт владара, порекло	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски

власти, улога Државног савета и војске, положај сталешких скупштина, најзначајније европске апсолутистичке монархије, кључне чињенице о основним обележјима апсолутизма у Француској и Шпанији) 45. да наведу кључне чињенице о најзначајнијим личностима епохе (научницима: Никола Коперник, Ђордано Бруно, Галилео Галилеј, Јохан Гутенберг, Бартоломео Дијаз, Васко да Гама, Кристифор Колумбо, Америго Веспучи, Фернандо Магелан, Данте Алигијери, Вилијем Шекспир, Николо Макијавели, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, породица Медичи, Мартин Лутер, Игнасио Лојола, Карло V, Филип II, Луј XIV); 46. да наведу нове појмове: Стари свет, Нови свет, мануфактура, хуманизам и ренесанса, политичка мисао, макијавелизам, мецене, реформа, протестантизам, евангелизам, лутеранство, исусовци (језуити), апсолутистичка (апсолутна) монархија. 47. умети да на историјској карти покажу најзначајнија места везана за историју новог века (најзначајније западноевропске државе, правце поморских експедиција, простор ширења нове религије, центре нове културе хуманизма и ренесансе);		извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
	Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
	стандарди	стандарди
	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о	

		специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)
Српске земље у раном новом веку	48. да наведузнати хронолошке (од средине XIV до краја XVIII века) и просторне оквири српског народа под туђинском влашћу; 49. разумети и умети да наведу најзначајније појаве, догађаје и личности везане за историју и живот српског народа под страном влашћу (османском, хабзбуршком и млетачком) у периоду од XVI до XVIII века; 50. моћи да на историјској карти самостално или уз помоћ наставника покажу области где су живели Срби, просторе са којих су се иселили и које су населили у периоду XV–XVIII века, места важних догађаја, битака, градова... 51. развијати свест о квалитету стеченог знања, потреби сталног усавршавања и	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ

	одговорности према раду.	ИСТОРИЈЕ	ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)

		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	∅	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	∅	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

			ангажовања.		

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
			...
IRODALOM	Ismeri a tantervben előírt alpművek címét és szerzőjét. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait. Meghatározza az irodalmi mű fő motívumait, témáját és szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt. Felismeri ,megkülönbözteti a prózai és verses formákat.Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől,a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegtől.Felismeri az epikai,lírai és drámai szövegek beszélőjét,különbséget tesz szerző és narrátor-lírai én között.Különbséget tesz az epikus közlés alapformái,az elbeszélés, a leírás,	· eljut az egyszerűbb szövegek megértéséig, · képes megérteni néma vagy hangos olvasással a szöveget, · megkülönbözteti a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket, · a munkafüzeteiben, könyveiben levő szómagyarázatokat segítség	... · eljut a hosszabb szövegek megértéséig, · felismeri a nem szépirodalmi szövegek fajtáit (használati utasítás, reklám, vitaanyag, hozzászólás stb.), · az elolvasott szövegnek meg tudja nevezni a témáját, képes rövid tartalomismertetésre,

	az elbeszélői reflexió és a dialógus között. Meg tudja állapítani a cselekvés helyét és idejét. Felismeri az idézetet a szövegben. Felismeri és megnevezi a költői jelzőt, megszemélyesítést, metaforát, hasonlatot, szimbólumot, színesztéziát, ismétlés formáit, soráthajlást, költői kérdést. Elhelyezi a tantervben előírt irodalmi műveket az alapvető irodalmi kontextusokban: magyar irodalom, világirodalom, régi, újabb, kortárs, szóbeli, szerzői. Képes a következő szövegelemek meghatározására és példákkal való illusztrálására: motívum, téma, fabula, a cselekmény helye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb. Az irodalmi művekben a szövegrészeket, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt. Ismeri és felismeri a következő műfajokat: monda, mítosz, elbeszélő költemény, dal, tájleíró költemény, ballada, elbeszélés,	nélkül értelmezi,	
	novella, regény, levél, episztola, mesejáték. Ismeri és megkülönbözteti-jellemző vonásait kiemeli- az átmeneti műfajokat-ballada Felismeri és megnevezi az átvitt jelentést. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, bevezetés, kibontakozás, bonyodalom, tetőpont, megoldás, valószínű és valószínűtlen elemek, konfliktus.	· adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből, · képes lényeges és lényegtelen elkülönítésére, · képes az összefüggések feltárására (időrend, ok-okozati viszonyok, következmény stb.), · képes a következtetések levonására (egyszerű szövegben), ·	... · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből és szövegek közötti összefüggéseket keresni, · képes koherens, egyedi, kreatív szöveg összeállítására,
		Az IRODALOM részterületein a tanuló: · felismeri a tantervben előírt szövegek címét és szerzőit, · megkülönbözteti a szóbeli és az írásbeli irodalom műfajait,	... · ismeri és a legtöbb esetben alkalmazza a helyesírási alapelveket és a legfontosabb helyesírási szabályokat (Helyesen jelöli a hangkapcsolatokat a részleges hasonulás, az írásban jelölt teljes hasonulás és az összeolvadás eseteiben, a tulajdonnevek közül a személyneveket, az

	Megnevezi a leírás formáit: tájleírás, tárgy-leírás, Felismeri és megnevezi a rím-fajtákat és a refrént, hasonlatot, megszemélyesítést, metaforát, ellentétet, fokozást, hangutánzást és hangulatfestést. Felismeri és értelmezi a tanterv által kötelezően előírányzott egyszerű szövegek konfliktushelyezeteit, a hősök jellemvonásait, s velük kapcsolatban megállapítást tesz, véleményt formál. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasójává válik. Tiszteli a nemzeti kultúra hagyományait, képes esztétikai élmény átélésére, befogadására, változatos olvasási stratégiákat alkalmaz. Tudatosan gyűjt információkat-nyomtatott, audiovizuális, elektronikus-iskolai feladataihoz. Könyvtárba jár, és önállóan választ irodalmi alkotást, képes naplót vezetni, vagy portfóliót összeállítani olvasmányaiból. Érthető, nyelvtanilag kifogástalan mondatokat szerkeszt. A szövegben felfedezett hibákat képes kijavítani. Felismeri és megnevezi a tanult szó-fajokat jelentésök alapján toldalékos formában, mondatban és szövegben, megfelelően használja őket írott és beszélt szövegben.	· megkülönbözteti a mű-nemeket (lira, epika és dráma), · felismeri a rím-fajtákat és a refrént, · ismeri a következő fogalmakat: elbeszélő, lírai beszélő (lírai én), mese, történet, elbeszélés, · képes a következő stilisztikai eszközök felismerésére: hasonlat, költői jelző, megszemélyesítés, ismétlés, költői kérdés, ellentét, hangutánzás és hangulatfestés, fokozás, · képes a következő szépirodalmi szövegelemek felismerésére: motívum, téma, fabula, a cselekmény helye és ideje, hős stb. · a szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója, · tiszteli a nemzeti irodalmi és művészeti hagyományt, · képes esztétikai élmény	állatneveket, a címeket, márkaneveket, az intézményneveket és a földrajzi nevek egyszerűbb eseteit. Az igekötős igék, a névutós szerkezetek egybe- és különírását, az –i képzős melléknevek egyszerűbb eseteit nem téveszti el.), · el tudja különíteni epikus művekben (a meséket és mítoszokat leszámítva) a mű időviszonyait (az elbeszélt időt; az elbeszélés idejét; az elbeszélt események időtartamát), valamint a befogadás idejét, · a szövegrészeket, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a mű-nemet és a mű-fajt, · különbséget tesz a szöveg cselekményének összefoglalása és a szöveg értelmezése között

	Felismeri, megnevezi, megkülönbözteti, rendszerezi az alapszófajokat, típusait, szerkezetüket, szerepüket a szövegalkotásban. Felismeri és megnevezi, megkülönbözteti, rendszerezi az alapszófajokat, a határozószókat és az igeneveket, ezek szövegbeli és kommunikációs szerepét, valamint alkalmazásukat a kommunikációban. Felismeri a többszófajúságot. Ismeri és következetesen alkalmazza a helyesírási alapelveket, valamint a helyesírási szabályok többségét. Megfigyeli, helyesen jelöli a hosszú és rövid hangokat a tőhangváltást mutató főnevek és igék esetében is, helyesen írja a tulajdonneveket, a földrajzi nevek bonyolultabb eseteit, az –i képzős mellékneveket, az igekötős igék, a névutós szerkezetek, az alanyos, tárgyas, határozós és birtokos szerkezetek, üsszetételek helyesírásában magabiztos. Az összetett mondatok írásakor többnyire jól központos. Ismeri és alkalmazza a szótagolás és elválasztás szabályait. Ismeri és alkalmazza a betűrend szabályait. Felismeri és megnevezi a szóelemek fajtáit. -szótő, toldalék Felismeri a magyar és valamely tanult idegen	átélésére.	
NYELVTAN		· felismeri a következő szófajú szavakat: ige, főnév, melléknév, számnév, névmás (személyes, birtokos), igekötő, kötőszó, névelő, · le tudja választani a toldalékokat a szótőről, · föl ismeri az egyszerű és összetett szavakat, · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját, · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondatától, · fel tudja ismerni a mondatokat a beszélő szándéka szerint (kijelentő, felkiáltó, felszólító, óhajtó, kérdő),	... · felismeri a magas és mély magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulást, a teljes hasonulást és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · föl ismeri és megnevezi a következő szófajú szavakat: ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, igekötő, névutó, kötőszó, névelő, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát, · föl ismeri és megnevezi a szóelemek könnyebb elemeit, · föl ismeri az egyszerű és összetett szavakat, és megnevezi a fajtáit, · ismeri a szótárak és

	nyelv szerkezete közötti hasonlóságokat és különbségeket.		kézikönyvek használati módját, · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondattól, · fel tudja ismerni és megnevezni a mondatokat a beszélő szándéka szerint, · felismeri és megnevezi a mondatokat logikai minőségük szerint (állító, tagadó),

Тема/ област	Исходи**)					Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)	
						стандарди	стандарди	
		Ismeri a tantervben előírt alapművek címét és szerzőjét. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait. Meghatározza az irodalmi mű fő motívumait, témáját és szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt. Felismeri ,megkülönbözteti a prózai és verses formákat.Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől,a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegtől.Felismeri az epikai,lírai és drámai szövegek beszélőjét,különbséget tesz szerző és narrátor-lírai én között.Különbséget tesz		...		...	...	· Eljut a hosszabb és összetettebb szövegek megértéséig,
				...		· különböző olvasási stratégiákat alkalmaz,	· felismeri a szöveg műfaját, közlésmódját és stílusát,	
				...		· felismeri a nem szépirodalmi szövegek fajtáit (használati utasítás, reklám, vitaanyag, hozzászólás stb.),	· képes a kulcsszavak, tételmondatok kiemelésére, rezümé összeállítására,	

IRODALOM	az epikus közlés alapformái, az elbeszélés, a leírás, az elbeszélői reflexió és a dialógus között. Meg tudja állapítani a cselekvés helyét és idejét. Felismeri az idézetet a szövegben. Felismeri és megnevezi a költői jelzőt, megszemélyesítést, metaforát, hasonlatot, szimbólumot, színesztéziát, ismétlés formáit, soráthajlást, költői kérdést. Elhelyezi a tantervben előírt irodalmi műveket az alapvető irodalmi kontextusokban: magyar irodalom, világirodalom, régi, újabb, kortárs, szóbeli, szerzői. Képes a következő szövegelemek meghatározására és példákkal való illusztrálására: motívum, téma, fabula, a cselekmény helye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb. Az irodalmi művekben a szövegrészletek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt. Ismeri és felismeri a következő műfajokat: monda, mítosz, elbeszélő költemény, dal, tájleíró költemény, ballada, elbeszélés, novella, regény, levél, episztola, mesejáték. Ismeri és megkülönbözteti-jellemző vonásait kiemeli- az átmeneti műfajokat-ballada Felismeri és megnevezi az átvitt jelentést. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, bevezetés, kibontakozás, bonyodalom, tetőpont, megoldás, valószínű és valószínűtlen		· az elolvasott szövegnek meg tudja nevezni a témáját, képes rövid tartalomismertetésre, · a munkafüzetében, könyveiben levő szómagyarázatokat segítség nélkül értelmezi, · felismeri a szöveg műfaját, közlésmódját és stílusát, · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből és szövegközi összefüggéseket keresni, · megkülönbözteti a tényanyagot a reflexióktól, kommentároktól, · képes hír, beszámoló és jelentés összeállítására, · képes rövidebb és/vagy egyszerűbb szöveg rezüméjének összeállítására, · ismeri a szóbeli és	· adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni összetettebb és hosszabb szövegből és szövegközi összefüggéseket keresni, · képes az olvasott szövegekkel kapcsolatban kérdéseket feltenni, véleményt, udvarias kritikát formálni, érvelni, összehasonlító észrevételeket tenni. · helyesen alkalmazza a bekezdéseket, ismeri a cím- és alcímadás stratégiáit, a szöveg részei közötti logikai kapcsolatokat, · szövegrészletek, hősök, helyzetek, témák és motívumok alapján felismeri a műnemet és a műfajt, · konkrét szöveg

	elemek,konfliktus. Megnevezi a leírás formáit: tájleírás, tárgy-leírás, Felismeri és megnevezi a rím-fajtákat és a refrént,hasonlatot, megszemélyesítést, metaforát,ellentétet, fokozást, hangutánzást és hangulatfestést. Felismeri és értelmezi a tanterv által kötelezően előírányzott egyszerű szövegek konfliktushelyezeteit,a hősök jellemvonásait,s velük kapcsolatban megállapítást tesz, véleményt formál. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasójává válik. Tiszteli a nemzeti kultúra hagyományait, képes esztétikai élmény átélésére, befogadására,változatos olvasási stratégiákat alkalmaz. Tudatosan gyűjt információkat-nyomtatott, audiovizuális, elektronikus-iskolai feladataihoz. Könyvtárba jár, és önállóan választ irodalmi alkotást,képes naplót vezetni, vagy portfóliót összeállítani olvasmányaiból. Érthető, nyelvtanilag kifogástalan mondatokat szerkeszt. A szövegben felfedezett hibákat képes kijavítani. Felismeri és megnevezi a tanult szó-fajokat jelentésök alapján toldalékos formában, mondatban és szövegben, megfelelően használja		írásbeli közlés alapvető kritériumait, · ismeri és a legtöbb esetben alkalmazza a helyesírási alapelveket és a legfontosabb helyesírási szabályokat (Helyesen jelöli a hangkapcsolatokat a részleges hasonulás, az írásban jelölt teljes hasonulás és az összeolvadás eseteiben, a tulajdonnevek közül a személyneveket, az állatneveket, a címeket, márkanéveket, az intézményneveket és a földrajzi nevek egyszerűbb eseteit. Az igekötős igék, a névutós szerkezetek egybe- és különírását, az –i képzős melléknévek egyszerűbb eseteit nem téveszti el.),	műnemének és műfajának pontos felismerése, · képes egyéni álláspont, kritikus szemléletmód, kreatív értelmezés kialakítására. · felismeri a mondatfajtákat szerkezetük szerint (egyszerű mondat: tőmondat, bővített mondat, hiányos mondat, összetett mondat:

	őket írott és beszélt szövegben. Felismeri, megnevezi, megkülönbözteti, rendszerezi az alapszófajokat, típusait, szerkezetüket, szerepüket a szövegalkotásban. Felismeri és megnevezi, megkülönbözteti, rendszerezi az alapszófajokat, a határozószókat és az igeneveket, ezek szövegbeli és kommunikációs szerepét, valamint alkalmazásukat a kommunikációban. Felismeri a többszófajúságot. Ismeri és következetesen alkalmazza a helyesírási alapelveket, valamint a helyesírási szabályok többségét. Megfigyeli, helyesen jelöli a hosszú és rövid hangokat a tőhangváltást mutató főnevek és igék esetében is, helyesen írja a tulajdonneveket, a földrajzi nevek bonyolultabb eseteit, az –i képzős mellékneveket, az igekötős igék, a névutós szerkezetek, az alanyos, tárgyas, határozós és birtokos szerkezetek, üsszetételek helyesírásában magabiztos. Az összetett mondatok írásakor többnyire jól központos. Ismeri és alkalmazza a szótagolás és elválasztás szabályait. Ismeri és alkalmazza a betűrend szabályait. Felismeri és megnevezi a szóelemek fajtáit. -szótő, toldalék		· felismeri a magas és mély magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · föl ismeri és megnevezi a következő szófajú szavakat: ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, igekötő, névutó, kötőszó, névelő, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát, · föl ismeri és megnevezi a szóelemek könnyebb elemeit, · föl ismeri az egyszerű és összetett szavakat, és megnevezi a fajtáit, · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati	· ismeri és alkalmazza a szótagolás és elválasztás szabályait, · felismeri a tanult szófajokat, · föl ismeri a többszófajúságot, · felismeri, megnevezi és alkalmazza a tanult szóelemeket (képző, jel, rag), · föl ismeri az egyszerű, összetett és többszörösen összetett szavakat,

		Felismeri a magyar és valamely tanult idegen nyelv szerkezete közötti hasonlóságokat és különbségeket.			módját, · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondatától, · fel tudja ismerni és megnevezni a mondatokat a beszélő szándéka szerint, · felismeri és megnevezi a mondatokat logikai minőségük szerint	

БИОЛОГИЈА

Исходи:

1. Упореди грађу животиња, биљака, бактерија и нивоу ћелије и нивоу организма.
2. Повеже грађу и животне процес и нивоу ћелије и нивоу организма.
3. Одреди положај органа човека и њихову улогу.
4. Цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије, једноћелијских и вишећелијских организама.
5. Користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата.
6. Хумано поступа према организмима које истражује.
7. Направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошког нише.
8. Размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима.
9. Илустрира примере међу особина и утицај живих бића и узајамни однос са животном средином.

10. Истражиутицај средине на испољавање особина, поштујући принципенаучног метода.
11. Идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту или илустрацији.
12. Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом.
13. Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло животи на Земљи.
14. Одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама.
15. Прикупи податке о радовима научника који судопринели и изучавању људског здравља и изнеса значај њихових истраживања.
16. Одржаваличне хигијене и хигијене животног простора у циљу спречавања инфекција.
17. Доведе у везу измењено понашање људских ориштаја са психичким супстанцима.
18. Збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода и инсеката, сунчанице и литогудара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна.
19. Повеже узрок на рушавања животног средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животног средине.
20. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.
21. Табеларно и графички представља прикупљене податке и изводи одговарајуће закључке.
22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.

Тема/ област	Исходи	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Јединство грађа и функције као основа живота	1. Упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелије и нивоу организма. 2. Повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма.	БИ.1.1.1. Наводи особине живих бића – ћелијска грађа, рађање, раст и развој, дисање, исхрана, излучивање,	БИ.2.1.1. Уочава да се вишећелијска независно развила у неколико еукариотских група. БИ.2.1.2. Повезује прилагођености

	3. Одреди положај органа човека и њихову улогу. 4. Цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама. 5. Користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата. 6. Хумано поступа према организмима које истражује. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.	размножавање – на одабраном моделу. БИ.1.1.3. Разврстава бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама. БИ.1.2.1. Уочава основне елементе грађе ћелије (ћелијска мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије) и процесе који се у њој одвијају (дисање, исхрана, деоба ћелије). БИ.1.2.2. Дефинише нивое организације организма (ћелија, ткива, органи, органски системи, организам). БИ.1.2.3. Разликује и пореди основне морфолошке и анатомске карактеристике одабраних представника таксона. БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о јединству грађе и функције методски одабраних представника живих бића. БИ.1.3.1. дефинише појам наследних особина и објашњава на примерима. БИ.1.5.1. именује и одређује положај органа човека и описује њихове улоге. БИ.1.6.2. очитава резултате истраживања / експеримента приказаних на различите	одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом. БИ.2.5.1. Уочава повезаност између грађе и функције органа и органских система човека. БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад.

		начине. БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	
Живот у екосистему	6. Хумано поступа према организмима које истражује. 7. Направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише. 8.Размотри односе међу члановима једне популације, односе између различитих популација, као и односе имеђу различитих популација на конкретним примерима. 9. Илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином. 19. Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по њу и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи	БИ.1.4.3. Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту. БИ.1.4.4. Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине и разуме значај тих мера са аспекта одрживог развоја.	БИ.2.4.4. Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину.

	прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.		
Наслеђивање и еволуција	10. Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода. 11. Идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији. 12. Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом. 6. Хумано поступа према организмима које истражује. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.	БИ.1.3.1. Дефинише појам наследних особина и објашњава на примерима. БИ.1.3.2. Разликује полно од бесполог размножавања и разуме значај полног размножавања за разноврсност живог света. БИ.1.3.5.наводи примере вештачке селекције	БИ.2.3.3. Препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине.
Порекло и разноврсност живота	13. Групише organisme према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи.	БИ.1.1.4. Уме да уочи везе међу организмима на дрвету живота.	-

	14. Одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.		
Човек и здравље	15. Прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њиховог истраживања. 16. Одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција. 17. Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци. 18. Збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да	БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о јединству грађе и функције методски одабраних представника живих бића. БИ.1.5.4. Препознаје најчешће болести, стања, деформитете и уме да примени мере превенције, а посебно значај вакцинације у склопу тих мера. БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне	БИ.2.5.4. Процењује када може сама себи да помогне и када је поребно потражити лекарску помоћ. БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад

	је потребна. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.	експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	

Тема/ област	Исходи	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Јединство грађе и функције као основа живота	1. Упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелије и нивоу организма. 2. Повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма. 3. Одреди положај органа човека и њихову улогу. 4. Цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама. 5. Користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално	БИ.2.2.1. Уме да објасни улогу и значај ћелијских органела у метаболизму ћелије (ендоплазмични ретикулум, рибозоми, хлоропласти, центриоле, лизозоми). БИ.2.2.3. Тумачи основне чињенице о грађи и начину функционисања организама као и сличности и разлике у обављању животних процеса (нпр. исхране, дисања, излучивања). БИ.2.6.1. Уме да евидентира и	БИ.3.6.1. користи различите методе/технике за прикупљање и посматрање података БИ.3.6.2. користи више извора информација током истраживачког рада

	израђених препарата. 6. Хумано поступа према организмима које истражује. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.	систематизује податке истраживања / експеримента и процени њихову релевантност за извођење закључка	
Живот у екосистему	6. Хумано поступа према организмима које истражује. 7. Направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише. 8.Размотри односе међу члановима једне популације, односе између различитих популација, као и односе између различитих популација на конкретним примерима. 9. Илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином. 19. Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по њу и људско здравље и делује личним примером у	-	БИ.3.4.4. Анализира конфликт између потребе развоја људског друштва и очувања природе и биодиверзитета. БИ.3.4.5. Вреднује значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.

	циљу заштите животне средине. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.		
Наслеђивање и еволуција	10. Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода. 11. Идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији. 12. Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом. 6. Хумано поступа према организмима које истражује. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.	БИ.2.3.2. Уме да објасни функцију генетичког материјала у ћелији (хромозом, ДНК, ген). БИ.2.3.4. Уме да објасни деловање природне и вештачке селекције на примерима.	БИ.3.3.3. Успоставља везу између природне селекције и наследне варијабилности које доводе до еволутивних промена.

Порекло и разноврсност живота	13. Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи. 14. Одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.	БИ.2.1.4.Користи доказе еволуције (постојање и настанак фосила, предачке форме укључујући и предачке форме човека) за тумачење филогенетских низова.	БИ.3.1.2.Уочава везу између систематских и филогенетских категорија, успостављајући везе међу организмима на стаблу живота у односу на време настанка (геолошка доба). БИ.3.1.3. Селектује и вреднује информације о настанку и развоју живота на Земљи. БИ.3.6.2. Користи више извора информација током истраживачког рада.
Човек и здравље	15. Прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њиховог истраживања. 16. Одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција. 17. Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних	-	БИ.3.5.4. Повезује настанак болести а посебно болести зависности са ризичним облицима понашања и стресом (односно поремећајима психичког стања и здравља личности). БИ.3.6.1. Користи различите методе / технике за прикупљање и посматрање података.

	супстанци. 18. Збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна. 20. Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 21. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке. 22. Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.		

ИСТОРИЈА

Кименетек:

1. felsorolja a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális);
2. a megadott példák alapján megkülönböztetni a legendákat és mítoszokat a történelmi tényektől,
3. felsorolja az államok kialakulásának és fejlődésének legjelentősebb következményeit Európában és a Földközi-tengeren a középső és kora újkorban;
4. bemutatja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban;
5. megkülönbözteti a különböző vallási tanítások középkori és kora újkori keletkezésének és elterjedésének alapvető jellemzőit és azonosítja a legjelentősebb következményeket;
6. azonosítja a termelés alapvető jellemzőit, változásait a közép- és kora újkorban;
7. a történelmi jelenségek felsorolása;

8. ismerteti a különböző korszakokból származó műemlékeket, különös tekintettel a helyi környezetben lévőkre;
9. a megadott példák alapján megkülönböztetni a legendákat és mítoszokat a történelmi tényektől, valamint a történelmit a legendás alakoktól;
10. felsorolja a tudományos-technikai felfedezéseket a középső- és kora újkor időszakában;
11. bemutatja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban;
12. felsorolja a különböző korszakok műemlékeit, különös tekintettel a helyi környezetben lévőkre.
13. történelmi jelenségek összehasonlítása;
14. összekapcsolja a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális);
15. megkülönbözteti a különböző korszakokból származó műemlékeket, különös tekintettel a helyi környezetben lévőkre;
16. konkrét példákon keresztül magyarázza el a történelmi események okait és következményeit;
17. a különböző történelmi jelenségek és változások dinamikáját mutatja be a történelmi térképen;
18. elhelyezi a történelmi térképen a vándorlási útvonalakat és a szerbek és szomszédai által lakott területet a középső- és kora újkorban;
19. IKT segítségével önállóan vagy csoportosan bemutatja az elemi kutatások eredményeit válogatott történelmi források és szakirodalom felhasználása alapján;
20. összehasonlítja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban;
21. példákkal szemlélteti a különböző civilizációk fontosságát; IKT segítségével, önállóan vagy csoportosan bemutatja az elemi kutatások eredményeit válogatott történelmi források és szakirodalom felhasználása alapján;
22. összehasonlítja a termelés alapvető jellemzőit, változásait a középső- és kora újkorban;
23. a megadott példák alapján következtetést von le a nemzeti történelemnek a regionális és európai történelemmel való kapcsolatáról (politikai, gazdasági viszonyok, társadalmi és kulturális jelenségek szintjén);
24. megállapítja az államok kialakulásának és fejlődésének legjelentősebb következményeit Európában és a Földközi-tengeren a középső és kora újkorban;
25. azonosítja és összehasonlítja az államszervezet típusai közötti különbségeket a középső- és kora újkor időszakában;
26. példákkal szemlélteti a középső- és kora újkor politikai, gazdasági, tudományos és kulturális vívmányainak befolyásának fontosságát a modern társadalomban;
27. megvizsgálja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban;
28. következtetést von le a szerb középkori államiság fontosságáról, és kiemeli a legkiemelkedőbb uralkodó családokat;
29. részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével kapcsolatos közös iskolai tevékenységek megszervezésében, lebonyolításában.
30. összehasonlítja a különböző életkorú nők és férfiak, a meglévő társadalmi rétegek tagjainak helyzetét, életmódját a korszak elején és közepén;
31. kifejti a tudományos-technikai felfedezések legfontosabb következményeit a középső- és kora újkor időszakában;

32. azonosítja a termelés alapvető jellemzőit, változásait a középkorban;

33. példákkal szemlélteti a különböző civilizációk hatásának fontosságát;

34. azonosítja az államszervezet típusai és a vallások közötti különbségeket a középkorban és a kora újkor időszakában;

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
A középkori és újkor Európa	1. felsorolja a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális); 2. a megadott példák alapján megkülönböztetni a legendákat és mítoszokat a történelmi tényektől,	ИС.1.1.1, ИС.1.1.2, ИС.1.1.4, ИС.1.1.5, ИС.1.1.6, ИС.1.1.9, ИС.1.2.3, ИС.1.2.5,	ИС.2.1.2, ИС.2.1.4, ИС.2.1.6, ИС.2.2.1, ИС.2.2.2,
Európa születése	1. felsorolja a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális); 3. felsorolja az államok kialakulásának és fejlődésének legjelentősebb következményeit Európában és a Földközi-tengeren a középső és kora újkorban; 4. bemutatja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 5. megkülönbözteti a különböző vallási tanítások középkori és kora újkor keletkezésének és elterjedésének alapvető jellemzőit és azonosítja a legjelentősebb következményeket; 5. azonosítja a termelés alapvető jellemzőit, változásait a középkorban és a kora újkorban;	ИС.1.1.1, ИС.1.1.2, ИС.1.1.4, ИС.1.1.5, ИС.1.1.6, ИС.1.1.9, ИС.1.1.10, ИС.1.2.3, ИС.1.2.4, ИС.1.2.5,	ИС.2.1.2, ИС.2.1.4, ИС.2.1.6, ИС.2.2.1, ИС.2.2.2, ИС.2.2.3,

Európa fénykora a középkorban	7. a történelmi jelenségek felsorolása; 1. felsorolja a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális); 8. ismerteti a különböző korszakokból származó műemlékeket, különös tekintettel a helyi környezetben lévőkre; 9. a megadott példák alapján megkülönböztetni a legendákat és mítoszokat a történelmi tényektől, valamint a történelmit a legendás alakoktól;	ИС.1.1.1, ИС.1.1.2, ИС.1.1.4, ИС.1.1.5, ИС.1.1.6, ИС.1.1.9, ИС.1.1.10, ИС.1.2.3, ИС.1.2.4, ИС.1.2.5,	ИС.2.1.2, ИС.2.1.4, ИС.2.1.6, ИС.2.2.1, ИС.2.2.2, ИС.2.2.3,
Az új Európa és a modern kor kezdete	10. felsorolja a tudományos-technikai felfedezéseket a közép- és kora újkor időszakában; 6. azonosítja a termelés alapvető jellemzőit, változásait a közép- és kora újkorban; 7. a történelmi jelenségek felsorolása; 11. bemutatja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 12. felsorolja a különböző korszakok műemlékeit, különös tekintettel a helyi környezetben lévőkre.	ИС.1.1.4, ИС.1.1.5, ИС.1.1.6, ИС.1.1.9, ИС.1.1.7 ИС.1.1.8 ИС.1.1.9 ИС.1.1.10	ИС.211 ИС.212 ИС.215 ИС.225

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
A középkori és újkori Európa	13. történelmi jelenségek összehasonlítása; 14. összekapcsolja a vizuális és	ИС.2.1.2, ИС.2.1.4, ИС.2.1.6, ИС.2.2.1, ИС.2.2.2,	ИС.3.1.4, ИС.3.2.1, ИС.3.2.4, ИС.3.2.5

	szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális); 15. megkülönbözteti a különböző korszakokból származó műemlékeket, különös tekintettel a helyi környezetben lévőkre;		
Európa születése	16. konkrét példákon keresztül magyarázza el a történelmi események okait és következményeit; 13. történelmi jelenségek összehasonlítása; 17. a különböző történelmi jelenségek és változások dinamikáját mutatja be a történelmi térképen; 18. elhelyezi a történelmi térképen a vándorlási útvonalakat és a szerbek és szomszédai által lakott területet a középkor- és kora újkorban; 19. IKT segítségével önállóan vagy csoportosan bemutatja az elemi kutatások eredményeit válogatott történelmi források és szakirodalom felhasználása alapján; 20. összehasonlítja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 21. példákkal szemlélteti a különböző civilizációk fontosságát; IKT segítségével, önállóan vagy csoportosan bemutatja az elemi kutatások eredményeit válogatott történelmi források és szakirodalom felhasználása	ИС.2.1.2, ИС.2.1.4, ИС.2.1.6, ИС.2.2.1, ИС.2.2.2, ИС.2.2.3,	ИС.3.1.2, ИС.3.1.3, ИС.3.1.4, ИС.3.2.1, ИС.3.2.4, ИС.3.2.5

	alapján; 14. összekapcsolja a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális); 22. összehasonlítja a termelés alapvető jellemzőit, változásait a középső és kora újkorban; 23. a megadott példák alapján következtetést von le a nemzeti történelemnek a regionális és európai történelemmel való kapcsolatáról (politikai, gazdasági viszonyok, társadalmi és kulturális jelenségek szintjén);		
Európa fénykora a középkorban	13. történelmi jelenségek összehasonlítása; 24. megállapítja az államok kialakulásának és fejlődésének legjelentősebb következményeit Európában és a Földközi-tengeren a középső és kora újkorban; 25. azonosítja és összehasonlítja az államszervezet típusai közötti különbségeket a középső és kora újkor időszakában; 26. példákkal szemlélteti a középső és kora újkor politikai, gazdasági, tudományos és kulturális vívmányainak befolyásának fontosságát a modern társadalomban; 16. konkrét példákon keresztül magyarázza el a történelmi események	ИС.2.1.2, ИС.2.1.4, ИС.2.1.6, ИС.2.2.1, ИС.2.2.2, ИС.2.2.3,	ИС.3.1.2, ИС.3.1.3, ИС.3.1.4, ИС.3.2.1, ИС.3.2.4, ИС.3.2.5, ИС.3.2.6, ИС.3.2.7

	okaikat és következményeit; 23. a megadott példák alapján következtetést von le a nemzeti történelemnek a regionális és európai történelemmel való kapcsolatáról (politikai, gazdasági viszonyok, társadalmi és kulturális jelenségek szintjén); 27. megvizsgálja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 17. a különböző történelmi jelenségek és változások dinamikáját mutatja be a történeti térképen; 28. következtetést von le a szerb középkori államiság fontosságáról, és kiemeli a legkiemelkedőbb uralkodó családokat; 29. részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével kapcsolatos közös iskolai tevékenységek megszervezésében, lebonyolításában. 30. összehasonlítja a különböző életkorú nők és férfiak, a meglévő társadalmi rétegek tagjainak helyzetét, életmódját a korszak elején és közepén 31. kifejti a tudományos-technikai felfedezések legfontosabb következményeit a közép- és kora újkor időszakában; 32. azonosítja a termelés alapvető jellemzőit, változásait a közép- és kora újkorban;		

Az új Európa és a modern kor kezdete	31. kifejti a tudományos-technikai felfedezések legfontosabb következményeit a közép- és kora újkor időszakában; 32. azonosítja a termelés alapvető jellemzőit, változásait a közép- és kora újkorban; 19. IKT segítségével önállóan vagy csoportosan bemutatja az elemi kutatások eredményeit válogatott történeti források és szakirodalom felhasználása alapján; 16. konkrét példákon keresztül magyarázza el a történelmi események okait és következményeit; 13. a történelmi jelenségek összehasonlítása; 27. megvizsgálja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 17. a különböző történelmi jelenségek és változások dinamikáját mutatja be a történeti térképen; 33. példákkal szemlélteti a különböző civilizációk hatásának fontosságát; 26. példákkal szemlélteti a közép- és kora újkor századi politikai, gazdasági, tudományos és kulturális vívmányainak befolyásának fontosságát a modern társadalomban; 34. azonosítja az államszervezet típusai és a vallások közötti különbségeket a közép- és kora újkor időszakában;	ИС.211 ИС.212 ИС.215 ИС.225	ИС.3.1.3 ИС.3.1.4 ИС.3.2.3 ИС.3.2.6, ИС.3.2.7

	30. összehasonlítja a különböző életkorú nők és férfiak, a meglévő társadalmi rétegek tagjainak helyzetét, életmódját az új század közepén és elején; 15. megkülönbözteti a különböző korszakok műemlékeit, különös tekintettel a helyi környezetben lévőkre.		

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ

Исходи / Kimenetek:

1. a mindennapi élet fogalmának megértése;
2. megérteni a mindennapi élet tanulmányozásának fontosságát;
3. a mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek elsajátítása, elmélyítése
4. a címerek és zászlók szerepének, fontosságának megismerése a szerb és magyar nép történelmében;
5. a középkori mindennapi élet megismerése;
6. a diákok ösztönzése önálló kutatómunkára;
7. a különböző területekről származó ismeretek összekapcsolásának képességének fejlesztése.

Тема/ област	Основни (megfelelő)	Средњи (jó)	Напредни (kitűnő)
Bevezető	-	-	-
Címerek és zászlók egykor és most	1. a mindennapi élet fogalmának megértése; 2. megérteni a mindennapi élet tanulmányozásának fontosságát; 3. a mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek elsajátítása, elmélyítése	4. a címerek és zászlók szerepének, fontosságának megismerése a szerb és magyar nép történelmében; 5. a középkori mindennapi élet megismerése;	6. a diákok ösztönzése önálló kutatómunkára; 7. a különböző területekről származó ismeretek összekapcsolásának, képességének fejlesztése.
Mindennapi élet a középkorban	1. a mindennapi élet fogalmának megértése;	4. a címerek és zászlók szerepének, fontosságának megismerése a szerb	6. a diákok ösztönzése önálló kutatómunkára;

	2. megérteni a mindennapi élet tanulmányozásának fontosságát; 3. a mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek elsajátítása, elmélyítése	és magyar nép történelmében; 5. a középkori mindennapi élet megismerése;	7. a különböző területekről származó ismeretek összekapcsolásának, képességének fejlesztése.
Mindennapi élet a középkorban a szerbeknél és magyaroknál	1. a mindennapi élet fogalmának megértése; 2. megérteni a mindennapi élet tanulmányozásának fontosságát; 3. a mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek elsajátítása, elmélyítése	4. a címerek és zászlók szerepének, fontosságának megismerése a szerb és magyar nép történelmében; 5. a középkori mindennapi élet megismerése;	6. a diákok ösztönzése önálló kutatómunkára; 7. a különböző területekről származó ismeretek összekapcsolásának, képességének fejlesztése.

8.18. КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене из правилника	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим

*)	репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАТЕМАТИКА

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе и рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису);
2. одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја;
3. израчуна вредност једноставнијег бројевог израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева;
4. реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;
5. примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама;
6. прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм);
7. тумачи податке приказане табелом и графички;
8. класификује троуглове односно четвороуглове на основу њихових својстава;
9. конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова;
10. уочи одговарајуће елементе подударних троуглова;
11. утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности;
12. конструише троугао, паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углови троуглова и четвороуглова и дијагонала четвороугла);
13. примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима;
14. сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама;
15. одреди центар описане и уписане кружнице троугла;
16. примењује особине централне и осне симетрије и транслагације у једноставнијим задацима;
17. израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2) 31%-48%	Средњи – добар (3) 49%-66%
		стандарди	стандарди
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 32. прочита, запише, упореди и	МА.1.1.1. прочита и запише различите врсте бројева (природне, целе, рационалне)	МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја;

	представи на бројевној правој целе и рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); 33. одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; 34. израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; 35. реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;	МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом кад је то МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући МА.1.1.6. користи целе бројеве и једноставне изразе са њима помажући се визуелним представама	МА.2.1.4. користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама.
ТРОУГАО	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 36. класификује троуглове односно четвороуглове на основу њихових својстава; 37. конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; 38. уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; 39. утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова	МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор); разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве. МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи	МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему

	подударности; 40. конструише троугао, паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углови троуглова и четвороуглова и дијагонала четвороугла); 41. примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; 42. сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; 43. одреди центар описане и уписане кружнице троугла; 44. примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима;	прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страницу правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему) МА.1.3.6 интуитивно схвата појам подударних фигура (кретањем до поклапања)	
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 14. примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; 15. прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); 16. тумачи податке приказане	МА.1.1.1. прочита и запише различите врсте бројева (природне, целе, рационалне) МА.1.1.2. преведе децимални запис броја у разломак и обратно МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом кад је то потребно МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја; израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета, укључујући ослобађање од заграда, са бројевима истог записа

	табелом и графички;	истог записа, помажући се сликом кад је то потребно (у случају сабирања и одузимања разломака само са истим имениоцем); рачуна, на пример $\frac{1}{5}$ од n, где је n дати природан број МА.1.5.3 податке из табеле прикаже графиком и обрнуто	МА.2.1.4 користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама МА.2.5.2. чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу) МА.2.5.3. обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; представља средњу вредност медијаном
ЧЕТВОРОУГАО	-	МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину	МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима МА.2.3.6. уочи осносиметричне фигуре и одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма).

		теорему) МА.1.3.6. интуитивно схвата појам подударних фигура (кретањем до поклапања)	
ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 21. израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.	МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему) МА.1.3.6 интуитивно схвата појам подударних фигура (кретањем до поклапања) МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе, времена и углова	-

Тема/ област	Исходи**))	Средњи – врло добар (4) 67%-до 84%	Напредни – одличан (5) 85%-до 100%
		стандарди	стандарди
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 1. прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе и рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); 2. одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; 3. израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; 4. реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;	МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја; МА.2.1.4. користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама.	МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевног израза. МА.3.1.3. користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама.
ТРОУГАО	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у	МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеца, рачуна

	5. класификује троуглове односно четвороуглове на основу њихових својстава; 6. конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; 7. уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; 8. утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; 9. конструише троугао, паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углови троуглова и четвороуглова и дијагонала четвороугла); 10. примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; 11. сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; 12. одреди центар описане и уписане кружнице троугла; 13. примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима;	троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему	њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише МА.3.3.6. примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката
РАЦИОНАЛНИ	По завршетку разреда ученик ће	МА.2.1.1. упореди по величини	МА.3.1.3. користи бројеве и

БРОЈЕВИ	бити у стању да: 14. примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; 15. прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); 16. тумачи податке приказане табелом и графички;	бројеве записане у различитим облицима МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја; израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета, укључујући ослобађање од заграда, са бројевима истог записа МА.2.1.4 користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама МА.2.5.2. чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу) МА.2.5.3. обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; представља средњу вредност медијаном	бројевне изразе у реалним ситуацијама МА.3.5.2. тумачи дијаграме и табеле МА.3.5.3. прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; црта график којим представља међузависност величина
ЧЕТВОРОУГАО	-	МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим	МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеза, рачуна њихове обиме и површине на

		степенима МА.2.3.6. уочи оносиметричне фигуре и одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма).	основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише МА.3.3.6. примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката
ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 17. израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.	-	МА.3.4.1. по потреби претвара јединице мере, рачунајући са њима

У 6. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области следећих стандарда:

МА.1.1.5; МА.1.2.1; МА.1.2.2; МА.1.2.3; МА.1.2.4; МА.1.3.3; МА.1.3.4; МА.1.3.5; МА.1.4.2; МА.1.4.3; МА.1.4.4; МА.1.5.1; МА.1.5.2; МА.1.5.4; МА.2.1.3; МА.2.2.1; МА.2.2.2; МА.2.2.3; МА.2.2.4; МА.2.2.5; МА.2.3.3; МА.2.3.4; МА.2.3.5; МА.2.4.1; МА.2.4.2; МА.2.4.3; МА.2.5.1; МА.2.5.4; МА.3.1.2; МА.3.2.1; МА.3.2.2; МА.3.2.3; МА.3.2.4; МА.3.2.5; МА.3.3.1; МА.3.3.3; МА.3.3.4; МА.3.3.5; МА.3.4.2; МА.3.5.1; МА.3.5.4;

ФИЗИКА

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину;
2. објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру(промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру(гравитационо, електрично и магнетно деловање);
3. разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела;

4. повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке(проблем ситуације);
5. демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу;
6. демонстрира појаву инерције тела, деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности;
7. разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене(хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...);
8. познаје примену хидростатичког притиска(принцип рада водовода, фонтане);
9. изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система(SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто(користи префиксе микро, мили, кило, мега);
10. процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената(односно, тачност мерења);
11. мери тежину, дужину, време, запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак;
12. одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерења;
13. решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке(брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди	стандарди	стандарди
Механичко кретање	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 1. разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину;	ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање	ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине	ФИ.2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују	ФИ.3.2.1. уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање

Сила	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 2.објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру(промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру(гравитационо, електрично и магнетно деловање); 3.разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела; 4.повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке(проблем ситуације); 7.разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене(хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...); 8.познаје примену хидростатичког притиска(принцип рада водовода, фонтане);	ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно	ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска	ФИ.2.1.5. разуме и примењује концепт густине ФИ.2.1.6. зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида	ФИ.3.1.3. зна шта је притисак чврстих тела и од чега зависи ФИ.3.1.4. разуме и примењује концепт притиска у флуидима
Мерење	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 9.изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система(SI) и разликује основне и изведене физичке величине,	ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да	ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, ФИ.2.3.1. уме да користи важније	ФИ.2.3.4. зна када мерења понављамо више пута	ФИ.3.3.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у

	претвара веће јединице у мање и обрнуто(користи префиксе микро, мили, кило, мега); 10.процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената(односно, тачност мерења); 11.мери тежину, дужину, време, запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак;	препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време	изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.3.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону ФИ.2.3.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре		одговарајуће јединице SI система ФИ.3.3.3. зна шта је грешка мерења
Експеримент	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 5.демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу;	ФИ.3.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ.3.7.2. уме да	ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења	ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да	ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења

	6.демонстрира појаву инерције тела, деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности;	се придржава основних правила понашања у лабораторији		реализује експеримент по упутству	ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом
Математичке основе физике	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 4.повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке(проблем ситуације); 12.одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерења; 13.решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке(брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).		ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност	ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина	

Стандарди који се не примењују у 6. разреду: ФИ.1.1.2; ФИ.1.1.3.; ФИ.1.3.1.; ФИ.1.3.2.; ФИ.1.4.6.; ФИ.1.5.1.; ФИ.1.5.2.; ФИ.1.5.1.; ФИ.1.5.2.; ФИ.2.1.3.; ФИ.2.1.4.; ФИ.2.2.1.; ФИ.2.2.3.; ФИ.2.4.1.; ФИ.2.4.2.; ФИ.2.4.3.; ФИ.2.4.4.; ФИ.2.4.5.; ФИ.2.4.6.; ФИ.2.5.1.; ФИ.2.5.2.; ФИ.2.5.3.; ФИ.2.5.4.; ФИ.2.5.5.; ФИ.3.1.1.; ФИ.3.1.2.; ФИ.3.2.2.; ФИ.3.2.3.; ФИ.3.2.4.; ФИ.3.2.5.; ФИ.3.2.6.; ФИ.3.3.2.; ФИ.3.4.1.; ФИ.3.5.1.; ФИ.3.5.2.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Тема/6 област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Физичке способности	1- примени комплексе простих и опште припремних везби у већем обиму и интензитетуу самосталном везбању, 2- користи научене везбе у спорту, рекреацији, и различитим животним ситуацијама, 25- правилно се понаша на спортским теренима и ван њих, 26- примени мере безбедности у везбању у школи и ван ње.	ФВ 1.1.23. правилно изводи најлање један комплекс везби обликовања и приказује везбе за поједине делове тела ФВ 1.1.24. зна утицај и значај везби обликовања за организам, познаје поделу везби обликовања и њихову терминологију и функцију појединих везби у комплексу. Везбе обликовања sluзе за : побољшање издржљивости правилно и лепо држање тела, побољшање брзине и снаге	...ФВ.2.1.21. правилно изводи и показује више комплекса везби обликовања без и са реквизитима ФВ.2.1.22. зна принципе састављања комплекса везби обликовања и дозирање оптерећења
Спортске игре-кошарка	9- изводи елементе кошаркашке технике, 10- користи елементе кошаркашке технике у игри, 11- примени основне тактике у одбрани и нападу, 12- учествује на унутар одељенским такмичењима	ФВ 1.1.1. игра кошарку примењујући основне елементе технике, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других. Основни елементи технике су : ставови у нападу и одбрани, кретање у одбрани, скок у одбрани, хватање и додавање лопте, водјење лопте-праволинијски и са променом правца, скок шут. ФВ. 1.1.2. зна функцију кошарке, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа	...ФВ.2.1.1. игра кошарку примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. (елементи технике- додавање лопте једном руком, водјење лопте са променом кроз ноге, шут из продора двокораком, шут полагањем одозго, игра 2на 2. ФВ. 2.1.2. зна функцију и значај кошарке, већи број правила, принципе и утицај тренинга

		прву помоћ	
Атлетика-трчања, скокови	5- разликује атлетске дисциплине, 6- развија своје моторичке способности применом везбања из атлетике – трчања , скакања, 7- одржава равнотезу у различитим кретањима изводи ротације тела,	ФВ 1.1.3. правилно трчи варијантама технике трчања на кратке стазе, средње и дуге стазе и мери резултат ФВ.1.1.4. зна терминологије, значај трчања, основе тренинга и пружа прву помоћ. Фв.1.1.7. зна правилно да скаче увис варијантом технике маказице. ФВ. 1.1.8. зна терминологију, основе тренинга , пружа прву помоћ	..ФВ.2.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања ФВ. 2.1.7. зна правила такмичења ФВ. 2.1.5. зна правилно даскаче техником маказице Напомена- скокови увис и удаљ- провера овладаности техником, а не вредности резултата који ученик постигне.
Гимнастика-везбе на тлу, прескок	7- одржава равнотезу у различитим кретањима, изводи ротације тела, 8- схвати вредност спортске гимнастике за сопствени развој , 25- правилно се понаша на спортским теренима у школи и ван ње, 34- примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама, 26- примењује мере безбедности у везбању у школи и ван ње, 27- одговорно се односи према справама и реквизитима	ФВ 1.1.11.правилно изводи везбе на тлу(колут напред-назад,колупови преко препреке,став о шакама уз помоћ,прмет странце , мост, вага) ФВ 1.1.21. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ ФВ 1.1.12. правилно изводи прескоке разношку или згрчку уз помоћ. ФВ. 1.1.19. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ	...ФВ. 2.1.9. ученици на овом нивоу правилно изводе слозеније везбе на тлу, чува и помаже, поштује сигурносна правила (везбе на тлу- колут напред преко препрека , из става раскорачно до става раскорачно колут напред, претмет странце, мост) ФВ. 2.1.10. ученик правилно изводи згрчку
Остале активности- знања о физичком везбању	2- користи научене везбе у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама, 21- објасни својим речима значај	ФВ.1.2.1. ученик зна смисао физичког везбања ФВ.1.2.2. ученик зна утицај физичког везбања ФВ.1.2.3. ученик зна основне појмове везане за физичко везбање	...ФВ.2.2.1. ученик зна терминологију ФВ.2.2.2. ученик зна основе тренинга ФВ. 2.2.3. ученик зна дозирати

	примењених везби, 22- процени ниво сопствене дневне физичке активности, 23- препозна начине за побољшање својих физичких способности 24- ,препозна могуће последице недовољне физичке активности, 30- решава конфликте на друштвено прихватљив начин, 35- процени лепоту покрета у физичком везбању и спорту, 36- подстиче породицу на потребу примене редовне активности	ФВ.1.2.4. ученик зна безбедност током везбања ФВ.1.2.5. ученик зна основна правила спортских игара	оптерећење током везбања

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Физичке способности	1- примени комплексе простих и опште припремних везби у већем обиму и интензитету у	...ФВ.2.1.21. правилно изводи и показује више комплекса везби обликовања без и са реквизитима. ФВ.2.1.22. зна принципе састављања комплекса везби обликовања и	...ФВ. 3.1.19. саставља , правилно изводи и показује сложене комплексе везби обликовања без и са реквизитима. ФВ. 3.1.20. зна да саставља комплексе везби обликовања и дозира оптерећење.

	самосталном везбању, 2- користи научене везбе у спорту, рекреацији и различитим животним , ситуацијама, 25- правилно се понаша на везбалишту као и на спортским такмичењима, 26- примени мере безбедности у везању у школи и ван ње.	дозирање оптерећења	
Спортске игре-кошарка	9- изведе елементе кошаркашке технике, 10 – користи елементе кошарке у игри, 11- примени основне елементе тактике у обрани и нападу,12- учествује на унутар одељенским такмичењима	..ФВ.2.1.1.игра кошарку примењујући виши ниво технике, већи број правила,једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. (елементи технике-додавање лопте једном руком,водјење лопте са променом правца кроз ноге,шут из продора двокораком, полагањем одозго) ФВ. 2.1.2. зна функцију и значај кошарке, већи број правила, принципе и утицај тренинга...	...ФВ. 3.1.1. игра кошарку примењујући већи број одговарајућих елемената технике, испуњавајући тактичке задатке, такмичи се , учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама.(елементи технике-водјење лопте ролингом-скок шут, игра 3на 3) ФВ. 3.1.2. зна тактику кошарке, систем такмичења, начин организовања утакмице и да суди.
Атлетика-трчања, скокови	5- разликује атлетске дисциплине, 6- развија своје моторичке способности применом везбања из атлетике-трчање, скокови, 7- одржава равнотезу у различитим кретањима, изводи ротације тела,	..ФВ.2.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања. ФВ. 2.1.7. зна правила такмичења ФВ 2.1.5. зна правилно да скаче увис техником маказице.	..ФВ.3.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања ФВ 3.1.4. учествује на такмичењу ФВ 3.1.5. зна атлетска правила неопходна за учествовање на такмичењу.
Гимнастика-везбе на тлу ,	7- одржава равнотезу у различитим кретањима , изводи	..ФВ.2.1.9. правилно изводи слозеније везбе на тлу, чува и помаже	...ФВ. 3.1.6. правилно изводи везбе и комбинације везби на тлу.(садржај-

прескок	ротације тела, 8- схвати , вредност спортске гимнастике за сопствени развој, 25- правилно се понаша на спортским теренима у школи и ван ње, 34- примени усвојене мототичке вештине у ванредним ситуацијама, 26- примени мере безбедности у везбању у школи и ван ње, 27- одговорно се односи према справама и реквизитима	, поштује сигурносна правила (везбе на тлу- колут напред преко препрека, из става раскорачно колут напред до става раскорачно, предмет странце, мост) ФВ. 2.1.10. правилно изводи згрчку.	став о шакама,издрзај,колут напред ФВ. 3.1.7. правилно изводи згрчку и разношку са изразитим фазама лета.
Остале активности- знања о физиком везбању	38- примени препоручени дневни ритам рада, исхране и одмора, 39- користи здраве намирнице у исхрани, 28примени и поштује правила игра у складу са еитчким нормама	..ФВ 2.2.1. зна терминологију ФВ 2.2.2. зна основе тренинга ФВ. 2.2.3. зна да дозира оптерећење током везбања.	...ФВ.3.2.1. зна правила индивидуалних спортских грана спортских игара ФВ.3.2.2. зна основе система такмичења ФВ.3.2.3. зна начин организовања такмичења

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;
2. поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства;
3. размени једноставније информације личне природе;
4. у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;

5. разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;
6. опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;
7. разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
8. упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
9. затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
10. разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;
11. упути уобичајене молбе и захтеве;
12. честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства;
13. разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
14. пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
15. разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;
16. разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;
17. размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
18. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;
19. разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;
20. размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;
21. опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;
22. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.
23. разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;
24. размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;
25. саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;

- 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;
- 27.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;
- 28.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих;
- 29.затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања;
- 30.опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;
- 31.разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих;
- 32.размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе;
- 33.саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства;
- 34.разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност;
- 35.формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;
- 36.пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;
- 37.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;
- 38.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;
- 39.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;
- 40.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;
- 41.разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену;
- 42.пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства;
- 43.пита/каже/израчуна колико нешто кошта.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног	1.разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање	ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору.	...ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате/блиске теме. ПСТ.1.1.5. Разуме предмет

садржаја	информација личне природе; 5.разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; 13.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 15.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; 16.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; 19.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима	ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење. ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.). ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе. ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).	једноставног разговора других лица о познатим/блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике. ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе. ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...) ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2-3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања. ПСТ.2.1.24. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе. ПСТ.2.1.25. На матерњем језику саопштава основну тему и

	и реагује на њих; 28.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; 31.разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; 34.разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; 37.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 39.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; 41.разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену;		најважније информације краћег усменог исказа. ПСТ.2.1.26. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста. ПСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински. ПСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура. ПСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.
Говорне способности	2. поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; 3. размени једноставније информације личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње,	ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средстава приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.). ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз	...ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства. ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника.

	стања избивања користећи једноставнија језичка средства; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.упути уобичајене молбе и захтеве; 12.честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства; 14.пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 17.размени појединачне информације и/или неколико информација унизу које се односе на радње у садашњости; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 20.размени појединачне информације и/или неколико информација унизу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;	помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе.	ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства. ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења. ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина).

	22. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 24. размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; 25. саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; 27. изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; 29. затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета ибића у простору и правцу кретања; 30. опише правац кретања и просторне односе једноставним, везанимисказима; 32. размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђеобавезе; 33. саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства; 35. формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; 36. пита и каже шта неко има/нема		

	и чије је нешто; 38.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 40.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; 42.пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; 43.пита/каже/израчуна колико нешто кошта.		
Способности писменог изражавања	4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања избивања користећи једноставнија језичка средства; 14.пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 29.затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу	ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама.	...ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима. ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита. ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.

	кретања; 30. опише правац кретања и просторне односе једноставним, везанимисказима; 35. формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; 38. изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 40. изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;		
Језичке законитости – граматика	6. опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања избивања користећи једноставнија језичка средства; 18. опише радње, способности и умећа користећи неколико везанихисказа; 21. опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 30. опише правац кретања и просторне односе једноставним, везанимисказима; 35. формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; 38. изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 40. изражава мишљење,	ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама.	...ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима. ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.

	слагање/неслагање и даје кратко образложење;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; 5.разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; 13.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 15.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; 16.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; 19.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства,	...ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације спорих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама. ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2-3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћених визуелним елементима. ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које	...ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике. ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама. ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике. ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично

	догађаји и способности у прошлости; 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; 28.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; 31.разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; 34.разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; 37.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 39.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; 41.разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену;	показује интересовање. ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).	значење. ПСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања који су непримерени/неприкладни у контексту циљних култура. ПСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама. ПСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински. ПСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик. ПСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.
Говорне способности	2. поздрави и отпоздрави, представи себе и другог	...ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника,	...ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате

	користећи једноставнија језичка средства; 3. размени једноставније информације личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања избивања користећи једноставнија језичка средства; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећиситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.упути уобичајене молбе и захтеве; 12.честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства; 14.пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 17.размени појединачне информације и/или неколико информација унизу које се односе на радње у садашњости; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико	размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину. ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства. ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2-3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање.	теме. ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење. ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама. ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве. ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима. ПСТ.2.1.27. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације које су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену). ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

	везанихисказа; 20.размени појединачне информације и/или неколико информација унизу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај изпрошлости; 22.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 24.размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; 25.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; 27.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; 29.затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета ибића у простору и правцу кретања; 30.опише правац кретања и просторне односе једноставним, везанимисказима; 32.размени једноставније информације које се односе на забране иправила понашања у школи и на јавном месту, као и на		

	своје и туђеобавезе; 33.саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства; 35.формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; 36.пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто; 38.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 40.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; 42.пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; 43.пита/каже/израчуна колико нешто кошта		
Способности писменог изражавања	4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања избивања користећи једноставнија језичка средства; 14.пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;	...ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима. ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања. ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила.	...ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу. ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику.

	21. опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 29. затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета ибића у простору и правцу кретања; 30. опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; 35. формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; 38. изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 40. изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;		
Језичке законитости – граматика	6. опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања избивања користећи једноставнија језичка средства; 18. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21. опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 30. опише правац кретања и	...ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања. ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.	...ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу. ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику. ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које

	просторне односе једноставним, везанимисказима; 35.формулише једноставније исказе који се односе на поседовање иприпадност; 38.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 40.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;		показује интересовање.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе;
2. поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства;
3. постави и одговори на једноставна питања личне природе;
4. у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;
5. разуме једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места;
6. опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства;
7. разуме једноставне предлоге и одговори на њих;
8. упути једноставан предлог;
9. пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање;
10. разуме једноставне молбе и захтеве и реагује на њих;
11. упути једноставне молбе и захтеве;
12. затражи и пружи кратко обавештење;
13. захвали се и извини се користећи једноставна језичка средства;
14. саопшти кратку поруку којом се захваљује;
15. разуме и следи једноставна упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
16. даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања;
17. разуме честитку и одговори на њу;
18. упути пригодну честитку;
19. разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње;
20. размени информације које се односе на опис догађаја и радњи у садашњости;
21. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа;
22. разуме краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости;
23. размени информације у вези са догађајима у прошлости;
24. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости;
25. разуме планове и намере и реагује на њих;

- 26.размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама;
- 27.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава;
- 28.разуме свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним жељама, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;
- 29.изрази основне жеље, потребе, осете и осећања користећи једноставна језичка средства;
- 30.разуме једноставна питања која се односе на положај предмета и бића у простору и правац кретања, и одговори на њих;
- 31.разуме обавештења о положају предмета и бића у простору и правцу кретања;
- 32.опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима;
- 33.разуме једноставна обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама;
- 34.тражи и даје информације о хронолошком времену и метеоролошким приликама користећи једноставна језичка средства;
- 35.опише дневни/недељни распоред активности;
- 36.разуме једноставне изразе који се односе на поседовање и припадност;
- 37.формулише једноставне исказе који се односе на поседовање и припадност;
- 38.пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;
- 39.разуме једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;
- 40.опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;
- 41.разуме једноставне изразе који се односе на количину нечега;
- 42.пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставна језичка средства;
- 43.пита/каже/израчуна колико нешто кошта;
- 44.састави списак за куповину;
- 45.на једноставан начин затражи артикле у продавници и наручи јело и/или пиће у ресторану;
- 46.изрази количину у најшире заступљеним мерама (грами, килограми...).

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди

Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљањеи тражење/ давање информација личне природе; 5.разуме једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; 7.разуме једноставне предлоге и одговори на њих; 10.разуме једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; 15.разуме и следи једноставна упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 17.разуме честитку и одговори на њу; 19.разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; 22.разуме краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости; 25.разуме планове и намере и реагује на њих; 28.разуме свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним жељама, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; 30.разуме једноставна питања која се односе на положај предмета и бића у простору и правац кретања, и одговори на њих;	ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене, датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставнија упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних	...ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.1.1.22. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...) ДСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ДСТ.1.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ДСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински. ДСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних

	31.разуме обавештења о положају предмета и бића у простору и правцу кретања; 33.разуме једноставна обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама; 36.разуме једноставне изразе који се односе на поседовање и припадност; 39.разуме једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 41.разуме једноставне изразе који се односе на количину нечега;	култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).	култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање. ДСТ.2.1.28. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе. ДСТ.2.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ДСТ.2.1.30. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; 3.постави и одговори на једноставна питања личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; 8.упути једноставан предлог; 9.пружи одговарајући изговор или	ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације о себи и најближем окружењу (породица,	...ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.1.15. Поставља најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговара на слична питања саговорника. ДСТ.1.1.16. Најједноставнијим језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста/таква питања саговорнику.

	одговарајуће оправдање; 11.упути једноставне молбе и захтеве; 12.затражи и пружи кратко обавештење; 13.захвали се и извини се користећи једноставна језичка средства; 14.саопшти кратку поруку којом се захваљује; 16.даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања; 18.упути пригодну честитку; 20.размени информације које се односе на опис догађаја и радњи усадашњости; 21.опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа; 23.размени информације у вези са догађајима у прошлости; 24.опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости; 26.размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; 27.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава; 29.изрази основне жеље, потребе, осете и осећања користећи	кућни љубимци, место становања, школа, хоби). ДСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет. ДСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).	ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику. ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава. ДСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

	једноставна језичка средства; 32. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима; 34. тражи и даје информације о хронолошком времену и метеоролошким приликама користећи једноставна језичка средства; 35. опише дневни/недељни распоред активности; 37. формулише једноставне исказе који се односе на поседовање и припадност; 38. пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто; 40. опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 42. пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставна језичка средства; 43. пита/каже/израчуна колико нешто кошта; 45. на једноставан начин затражи артикле у продавници и наручи јело и/или пиће у ресторану; 46. изрази количину у најшире заступљеним мерама (грами, килограми...).		
Способности писменог	4. у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и	ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог	...ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или

изражавања	другима; 6. опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; 21. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа; 24. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости; 32. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима; 35. опише дневни/недељни распоред активности; 37. формулише једноставне исказе који се односе на поседовање и припадност; 40. опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 44. састави списак за куповину;	блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину).	тражи информације о другима. ДСТ.1.1.20. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или социјалне мреже). ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама.
Језичке законитости – граматика	6. опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; 21. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа;		

	24. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости; 32. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима; 35. опише дневни/недељни распоред активности; 40. опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1. разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; 5. разуме једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; 7. разуме једноставне предлоге и одговори на њих; 10. разуме једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; 15. разуме и следи једноставна упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 17. разуме честитку и одговори на њу;	...ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким саопштењима на блиске теме. ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније поруке личне природе. ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима. ДСТ.2.1.6. Разуме спорији, јасно артикулисани монолошки исказ од неколико реченица, уз одговарајуће паузе и понављања. ДСТ.2.1.9. Разуме краће поруке личне природе са неколико суштинских информација (писма, мејлови итд.)	...ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику. ДСТ.2.1.5. Разуме предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, непосредном друштвеном окружењу, природној средини. ДСТ.2.1.8. Разуме појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у модерној музици ДСТ.2.1.12. Разуме општи садржај различитих врста нелинеарних интернет текстова, прилагођених узрасту и интересовањима. ДСТ.2.1.13. Разуме најопштији смисао једноставних прозних и поетских текстова прилагођених узрасту и интересовањима.

	19.разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; 22.разуме краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости; 25.разуме планове и намере и реагује на њих; 28.разуме свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним жељама, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; 30.разуме једноставна питања која се односе на положај предмета и бића у простору и правац кретања, и одговори на њих; 31.разуме обавештења о положају предмета и бића у простору и правцу кретања; 33.разуме једноставна обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама; 36.разуме једноставне изразе који се односе на поседовање и припадност; 39.разуме једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 41.разуме једноставне изразе који		ДСТ.2.1.14. Разуме општи смисао једноставнијих текстова модерне музике.

	се односе на количину нечега;		
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; 3.постави и одговори на једноставна питања личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; 8.упути једноставан предлог; 9.пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање; 11.упути једноставне молбе и захтеве; 12.затражи и пружу кратко обавештење; 13.захвали се и извини се користећи једноставна језичка средства; 14.саопшти кратку поруку којом се захваљује; 16.даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања; 18.упути пригодну честитку; 20.размени информације које се односе на опис догађаја и радњи	...ДСТ.2.1.17. У оквиру размене информација са саговорником о темама од непосредног личног интереса повезује неколико реченица у смислену целину. ДСТ.2.1.18. На једноставан начин тражи од саговорника предмет, објашњење, услугу. ДСТ.2.1.20. Поставља једноставнија питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. ДСТ.2.1.21. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ДСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина). ДСТ.2.2.2. Исправно записује фреквентне и увежбане краће речи, познаје и примењује одређен број основних правописних правила. ДСТ.2.2.3. Познаје и/или користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ДСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.	... ДСТ.2.1.16. Успева да накратко поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. ДСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности. ДСТ.2.1.23. Формулише љубазне молбе и извињења. ДСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ДСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

	усадашњости; 21. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа; 23. размени информације у вези са догађајима у прошлости; 24. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости; 26. размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; 27. саопшти шта он/она или неко други планира, намерава; 29. изрази основне жеље, потребе, осете и осећања користећи једноставна језичка средства; 32. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима; 34. тражи и даје информације о хронолошком времену и метеоролошким приликама користећи једноставна језичка средства; 35. опише дневни/недељни распоред активности; 37. формулише једноставне исказе који се односе на поседовање и припадност; 38. пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;		

	40. опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 42. пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставна језичка средства; 43. пита/каже/израчуна колико нешто кошта; 45. на једноставан начин затражи артикле у продавници и наручи јело и/или пиће у ресторану; 46. изрази количину у најшире заступљеним мерама (грами, килограми...).		
Способности писменог изражавања	4. у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6. опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; 21. опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа; 24. опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости; 32. опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима; 35. опише дневни/недељни	... ДСТ.2.1.24. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ДСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве (на социјалним мрежама), као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично.	... ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења и податке личне природе ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе.

	распоред активности; 37.формулише једноставне исказе који се односе на поседовање и припадност; 40.описује своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 44.састави списак за куповину;		
Језичке законитости – граматика	6.описује карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; 21.описује сталне, уобичајене и тренутне догађаје/ активности користећи неколико везаних исказа; 24.описује у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости; 32.описује специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима; 35.описује дневни/недељни распоред активности; 40.описује своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	ДСТ.2.1.24. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ДСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве (на социјалним мрежама), као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично.	...ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења и податке личне природе ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе. ДСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ДСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

ГЕОГРАФИЈА

Исходи:

1. Успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса;
2. Одређује математичко географски положај на Земљи;
3. Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте;
4. Оријентише се користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе;
5. Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора;
6. Анализира компоненете популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света;

7. Анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група;
8. Анализира географски положај насеља;
9. Објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету;
10. Доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима;
11. Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности;
12. Доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине;
13. Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету;
14. Објасни политичко – географску структуру државе;
15. Представи процесе који су довели до формирања савремене политичко – географске карте Европе и света;
16. Објасни како се издавају географске регије;
17. Илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
1. Друштво и географија	1. Успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса; 2. Одређује математичко географски положај на Земљи;	ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред	ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва –природно и механичко и структуре становништва

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
1. Друштво и географија	1. Успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса; 2. Одређује математичко географски положај на Земљи;	ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва – природно и механичко и структуре становништва	ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља
Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
2. Географска карта	3. Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; 4. Оријентише се користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе	ГЕ 1.1.1. разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања ГЕ 1.1.2. препознаје и чита географске и допунске елементе карте	ГЕ 2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице, процесе и односе представљене моделом, табелом... ГЕ 2.1.4. приказује понуђене географске податке на немој карти картографским изражајним средствима

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
2. Географска карта	3.Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; 4.Оријентише се користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе	ГЕ 2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице,процесе и односе представљене моделом, табелом... ГЕ 2.1.4. приказује понуђене географске податке на немој карти картографским изражајним средствима	ГЕ 3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница-објеката,појава,процеса и односа на основу анализе географске карте

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
3. Становништво	5.Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; 6.Анализира компоненете популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света;	ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред	ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва –природно и механичко и структуре становништва

	7.Анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
3. Становништво	5.Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; 6.Анализира компоненете популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; 7.Анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника	ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва –природно и механичко и структуре становништва	ГЕ 3.3.1 објашњава утицај природних и друштвених утицаја на развој и размештај становништва и насеља

	различитих социјалних, етничких и културних група;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
4. Насеља	8.Анализира географски положај насеља; 9.Објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; 10.Доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама	ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред	ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва –природно и механичко и структуре становништва и просторни распоред насеља

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
4.Насеља	8.Анализира географски положај насеља; 9.Објашњава континуиране	ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва –природно и механичко и структуре становништва и	ГЕ 3.3.1 објашњава утицај природних и друштвених утицаја на развој и размештај

	процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; 10.Доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама	распоред насеља	становништва и насеља

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
5. Привреда	11.Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; 12.Доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; 13.Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету;	ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране	ГЕ 2.3.2. именује међународне организације ЕУ, УНИЦЕФ, УН, УНЕСКО, ФАО, ЦРВЕНИ КРСТ

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
5. Привреда	11.Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; 12.Доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; 13.Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету;	ГЕ 2.3.2. именује међународне организације ЕУ,УНИЦЕФ,УН,УНЕСКО,ФАО,ЦРВЕНИ КРСТ	ГЕ 3.3.2 објашњава утицај природних и друштвених утицаја на развој и размештај привреде и привредних делатности

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
6. Држава и интеграциони	14.Објасни политичко – географску структуру државе; 15.Представи процесе који су	ГЕ 1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе	ГЕ 2.4.1.описује природне и друштвене одлике државе и наводи њене регије

процеси	довели до формирања савремене политичко – географске карте Европе и света;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
6. Држава и интеграциони процеси	14.Објасни политичко – географску структуру државе; 15.Представи процесе који су довели до формирања савремене политичко – географске карте Европе и света;	ГЕ 2.4.1.описује природне и друштвене одлике државе и наводи њене регије	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе-просторне, директне, индиректне и уме да издвоји географске регије

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
7. Географија Европе	16.Објасни како се издвајају географске регије; 17.Илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на	ГЕ 1.4.2. препознаје основне природне и друштвене одлике Европе	ГЕ 2.4.1.описује природне и друштвене одлике Европе и наводи њене регије ГЕ 2.4.2. описује природне и

	простору Европе;		друштвене одлике континента и наводи његове географске регије

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
7.Географија Европе	16.Објасни како се издвајају географске регије; 17.Илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе;	ГЕ 2.4.1.описује природне и друштвене одлике Европе и наводи њене регије ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи његове географске регије	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе-просторне, директне, индиректне и уме да издвоји географске регије ГЕ 3.4.2. објашњава географске везе и законитости у Европи и уме да издвоји географске регије

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Исходи:

- 1.Повезује развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења;
2. Анализира карактеристике савремене културе становања;
3. Класификује кућне инсталације на основу њихове намене;
- 4.Класификује врсте саобраћајних објеката према намени;
- 5.Повезује неопходност изградње прописане инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају;

6. Повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе;
7. Демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације;
8. Скицира просторни изглед грађевинског објекта;
9. Чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола;
10. Користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања;
11. Самостално креира дигиталну презентацију и представља је;
12. Класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене;
13. Повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину;
14. Повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова ;
15. Реализује активност која указује на важност рециклаже ;
16. Образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије;

- 17.Повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије ;
- 18.Повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране ;
- 19.Описује занимања у области грађевинарства,пољопривреде,производње и прераде хране ;
- 20.Изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду ;
21. Самостално/ тимски врши избор макете –модела грађевинског објекта и образлажи избор;
- 22.Самостално проналази информације о условима,потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ ;
23. Креира планску документацију(листу материјала,редослед операција,процену трошкова) користећи програм за обраду текста ;
- 24.Припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате,машине и опремуу складу са захтевима посла иматеријалом који се обрађује ;
25. Израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду ;
- 26.Учествује у успостављању критеријума за вредновање,процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела ;
27. Одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 31-48%	Број бодова 49-66%
1.Животно и радно окружење	1.Повезује развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења 2.Анализира карактеристике савремене културе становања 3.Класификује кућне инсталације на основу њихове намене	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
2.Саобраћај	4.Класификује врсте саобраћајних објеката према намени; 5.Повезује неопходност изградње прописане инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; 6.Повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	и робе 7. Демонструје правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације;		
3. Техничка и дигитална писменост	8. Скицира просторни изглед грађевинског објекта; 9. Чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; 10. Користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; 11. Самостално креира дигиталну презентацију и представља је;		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 67-84%	Број бодова 85-100%
4. Ресурси и производња	12.Класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; 13.Повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину 14.Повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова 15. Реализује активност која указује на важност рециклаже ; 16. Образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; 17.Повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије ; 18.Повезује гране пољопривреде са	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички

	одређеном врстом производње хране ; 19.Описује занимања у области грађевинарства,пољопривреде,производње и прераде хране ;	самосталност и висок степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
5. Конструкторско моделовање	20.Изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду ; 21. Самостално/ тимски врши избор макете –модела грађевинског објекта и образлажи избор; 22.Самостално проналази информације о условима,потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ ; 23. Креира планску документацију(листу материјала,редослед операција,процену трошкова) користећи програм за обраду текста ; 24.Припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате,машине и опремуу складу са		

	захтевима посла иматеријалом који се обрађује ; 25. Израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду ; 26. Учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела ; 27. Одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова.		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Исходи:

1. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали
2. наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе
3. уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси
4. опште улоге музике у средњевијековној Србији
5. уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе
6. издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима
7. објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената)

8. одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку
9. опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама
10. препозна инструмент или групу инструмената према врсти композиције у оквиру датог музичког стила
11. разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе
12. коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте
13. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе
14. уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике
15. идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба
16. изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте у групи
17. примењује правилну технику певања
18. примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције
19. развија координацију и моторику кроз свирање и покрет
20. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању
21. користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање свирање и покрет
22. комуницира у групи импровизујући мање целине гласом , инструментом или покретом
23. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката
24. изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност)
25. учествује у школским приредбама и манифестацијама
26. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама
27. критички просуђује утицај гласне музике на здравље

28. користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – недовољан (1)	Основни – довољан (2)
	Исходи**)	Број бодова 0-30%	Број бодова 31-48%
ЧОВЕК И МУЗИКА	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: 1. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали 2. наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века	Уме да: описује основне карактеристике; • музичких инструмената и састава; • историјско-стилских периода; • музичких жанрова; • народног стваралаштва. безбедности и очувања околине • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује незаинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • не зна, није научио, одбија да одговори	Уме да: описује основне карактеристике; • музичких инструмената и састава; • историјско-стилских периода; • музичких жанрова; • народног стваралаштва. безбедности и очувања околине • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује незаинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • има слабо знање, врло мало, зна да одговори сам на једно или два питања

	и ренесансе 3. уочи основне карактеристи ке музичког стваралаштв а у средњем веку и ренесанси 4. опште улоге музике у средњевеков ној Србији 5. уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе 6. издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима 7. објасни како је		

	музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструменат а)		

МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕН ТИ	8. одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку 9. опише разлику у начину добијања звука код инструменат а са диркама	• опише основне карактеристике; (музичких инструмената и састава; историјско-стилских периода; музичких жанрова; народног стваралаштва) • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • -не зна, није научио, одбија да одговори	• опише основне карактеристике; (музичких инструмената и састава; историјско-стилских периода; музичких жанрова; народног стваралаштва) • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	10. препозна инструмент или групу инструменат а према врсти композиције у оквиру датог музичког стила 11. разликује вокално-	Да именује: • музичке изражајне елементе; • извођачки састав; • музичке жанрове; • музички фолклор. • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • не зна, није научио, одбија да одговори	Да именује: • музичке изражајне елементе; • извођачки састав; • музичке жанрове; • српски музички фолклор. • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

	инструмента лне и инструмента лне облике средњег века и ренесансе 12. коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте 13. идентификуј е репрезентати вне музичке примере најзначајниј их представник а средњег века и ренесансе 14. уочи сличности и разлике између православне и		

	(римо)катол ичке духовне музике 15. идентификуј е елементе средњовеков не музике као инспирацију у музици савременог доба		
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	16. изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционал не и/или електронске инструменте у групи 17. примењује правилну технику певања 18. примењује различита	Ученик не уме да: • пева једноставне дечије, народне или популарне композиције; • изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту. • не зна, није научио, одбија да одговори • Неодговорност, ометање на часу, недоношење прибора за музичку културу (музички инструмент, уџбеник, нотна свеска...)	Ученик уме да: • пева једноставне дечије, народне или популарне композиције; • изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту. • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања • На оцену из музичке културе позитивно утиче и: Активност у изборним предметима, манифестацијама, приредбама, фестивалима (певање, певачка група, хор, оркестар), посећивање културних дешавања из области музике, активност на часу, лепо понашање, дисциплина.

	средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције 19. развија координациј у и моторику кроз свирање и покрет 20. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању		
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШ ТВО	21. користи музичке обрасце у осмишљавањ у музичких целина кроз певање свирање и покрет	Ученик не уме да: • направи музичке инструменте користећи предмете из окружења; • осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела; • изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима; • учествује у одабиру музике за дати жанровски	Ученик уме да: • направи музичке инструменте користећи предмете из окружења; • осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела; • изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима; • учествује у одабиру музике за дати

	22. комуницира у групи импровизујући мање целине гласом, инструментима или покретом 23. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката 24. изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) 25. учествује у школским приредбама и манифестацијама	и историјски контекст. • не зна, није научио, одбија да одговори	жанровски и историјски контекст. • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

	26. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама 27. критички просуђује утицај гласне музике на здравље 28. користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање , извођење и стваралаштв о		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – добар (3)	Напредни –врло добар (4)
	Исходи**)	Број бодова 49-66%	Број бодова 67-84%
ЧОВЕК И МУЗИКА	1. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали 2.наведе изражајна средства музичке	ученик уме да анализира повезаност: музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са	- зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; - разуме историјске и

	уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе 3. уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси 4. опште улоге музике у средњовековној Србији 5. уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе 6. издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима 7. објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената)	музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером); - структуре и драматургије одређеног музичког жанра (на пример, оперски финале са догађајима у драми); - облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота. има половину знања из музичке теорије	друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; - критички и аргументовано образлаже свој суд; - уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом).. знавише лекција са мањим грешкама
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	8. одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку 9. опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама	музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером).	зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	10. препозна инструмент или групу инструмената према врсти композиције у оквиру датог музичког стила 11. разликује вокално-инструменталне и	- опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених - музичких елемената (на	- структуралном и драматуршком димензијом звучног примера; - жанровским и

	инструменталне облике средњег века и ренесансе 12. коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте 13. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе 14. уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике 15. идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба	пример, узбуркана мелодија као резултат специфичног ритма, темпа, агогике, динамике, интервалске структуре); • препозна структуру одређеног жанра. • препозна дело и композитора	историјско-стилским контекстом звучног примера; • контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора • препозна дело и композитора
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	16. изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте у групи 17. примењује правилну технику певања 18. примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције 19. развија координацију и моторику кроз свирање и покрет 20. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно или ритмички погрешно, изговор текста добар	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно, ритмички и изговор текста песме са неколико мањих грешака
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	21. користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање свирање и покрет 22. комуницира у групи импровизујући мање целине гласом , инструментом или покретом	• осмишљава лакше пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или	• осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или

	23. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката 24. изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) 25. учествује у школским приредбама и манифестацијама 26. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама 27. критички просуђује утицај гласне музике на здравље 28. користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво	компонује мање и лакше музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.	компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Напредни –одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 85-100%
ЧОВЕК И МУЗИКА	1. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали 2. наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе 3. уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси 4. опште улоге музике у средњевековној Србији	- зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; - разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; - критички и аргументовано образлаже свој суд; - уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом). знадаобјасни, самдапрепричаивишелекција

	5. уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе 6. издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима 7. објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената)	
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	8. одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку 9. опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама	зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	10. препозна инструмент или групу инструмената према врсти композиције у оквиру датог музичког стила 11. разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе 12. коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте 13. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе 14. уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике 15. идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба	- Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са: - структуралном и драматуршком димензијом звучног примера; - жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера; - контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	16. изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске	изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.

	инструменте у групи 17. примењује правилну технику певања 18. примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције 19. развија координацију и моторику кроз свирање и покрет 20. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању	• препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно, ритмички и изговор текста песме без грешака
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	21. користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање свирање и покрет 22. комуницира у групи импровизујући мање целине гласом , инструментом или покретом 23. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката 24. изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) 25. учествује у школским приредбама и манифестацијама 26. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама 27. критички просуђује утицај гласне музике на здравље 28. користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво	• осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; • осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Исходи:

1. ... именује основне компоненте рачунара, наведе примере корисничких програма за одређену намену
2. ...користи програм за управљање документима на рачунару
3. ... разуме поступак дељења докумената преко Google диска
4. ...креира текстуални документ, примењује акције едитовања и форматирања и умеће табеле у документ
5. ...креира, уређује и структурира текстуалне документе који садрже табеле
6. ...креира и обрађује дигиталну слику
7. ...примењује алатке за снимање и обраду аудио-записа
8. ...правилно користи ИКТ уређаје
9. ...примењује алатке за снимање и обраду видео-записа
10. ...креира, уређује и структурира дигиталне садржаје (мултимедијалне презентације) који садрже табеле, видео и аудио записе
11. ...препознаје и објасни функцију основних интернет сервиса
12. ...ефикасно користи интернет сервисе
13. ...одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу
14. ... приступа интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права
15. ...објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом ССлиценцом
16. ... чува и организује податке локално и у облаку
17. ...примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи
18. ...поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника
19. ... разуме разлику између текстуалних и визуелних програмских језика
20. ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, читавања, исписа)
21. ... користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима
22. ...сврсисходно примењује програмске структуре (уграђене функције)
23. ... креира програм линијске структуре у текстуалном програмском језику
24. ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру
25. ... разуме и предвиђа резултате наредби гранања
26. ... примени одговарајућу програмску структуру
27. ...користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности
28. ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања

29. ...креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања
30. ...разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме)
31. ... вреднује своје знање о креирању програма који укључују наредбе понављања, гранања и дефинисане функције у текстуалном програмском језику
32. ... креира програм који укључује математички алгоритам у текстуалном програмском језику
33. ...сарађује с осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом
34. ... бира и примењује технике и алатке у складу са фазама реализације пројекта
35. ... сарађује с осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом
36. ... сарађује с осталим члановима групе у представљању резултата и закључака
37. ...наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка
38. ...вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)	Број бодова 31-48%	Број бодова 49-66%
1.ИКТ	1. ... именује основне компоненте рачунара, наведе примере корисничких програма за одређену намену 2. ...користи програм за управљање документима на рачунару 3. ... разуме поступак дељења докумената преко Google диска 4. ...креира текстуални документ, примењује акције едитовања и форматирања и умеће табеле у документ 5. ...креира, уређује и структурира текстуалне документе који садрже табеле 6. ...креира и обрађује дигиталну слику 7. ...примењује алатке за снимање и обраду аудио-записа 8. ...правилно користи ИКТ уређаје 9. ...примењује алатке за снимање и обраду видео-записа 10. ...креира, уређује и структурира дигиталне садржаје (мултимедијалне презентације)	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.

	који садрже табеле, видео и аудио записе		
2.Дигитална писменост	11. ...препознаје и објасни функцију основних интернет сервиса 12. ...ефикасно користи интернет сервисе 13. ...одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу 14. ... приступа интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права 15. ...објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом ССлиценцом 16. ... чува и организује податке локално и у облаку 17. ...примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи 18. ...поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника		
3.Рачунарство	19. ... разуме разлику између текстуалних и визуелних програмских језика 20. ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, учитавања, исписа) 21. ... користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима 22. ...сврсисходно примењује програмске структуре (уграђене функције) 23. ... креира програм линијске структуре у текстуалном програмском језику 24. ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру 25. ... разуме и предвиђа резултате наредби гранања 26. ... примени одговарајућу програмску структуру		

	27. ...користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности 28. ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања 29. ...креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања 30. ...разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме) 31. ... вреднује своје знање о креирању програма који укључују наредбе понављања, гранања и дефинисане функције у текстуалном програмском језику 32. ... креира програм који укључује математички алгоритам у текстуалном програмском језику		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)	Број бодова 67-84%	Број бодова 85-100%
4. Пројектна настава	33. ...сарађује с осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом 34. ... бира и примењује технике и алатке у складу са фазама реализације пројекта 35. ... сарађује с осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом 36. ... сарађује с осталим члановима групе у представљању резултата и закључака 37. ...наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка 38. ...вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

- 1.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
- 2.користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу;
- 3.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
- 4.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
- 5.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
- 6.именује,описује и показује сензитивност** за основне, изведене, хроматске и ахроматске боје у окружењу и уметности;
- 7.посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира** основне, изведене, хроматске и ахроматске боје;
- 8.примењује** стечена знања о својствима и врстама боја у, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;
- 9.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
- 10.користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу;
- 11.обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу;
- 12.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
- 13.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
- 14.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
- 15.именује,описује и показује сензитивност** за појмове светлина и сенка;
- 16.именује,описује и показује сензитивност** за светло-тамни контраст;
- 17.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
- 18.прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму;
- 19.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
- 20.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
- 21.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
- 22.именује,описује и показује сензитивност** за различите врсте текстура;
- 23.наводи примере** различитих текстура у природи и уметничким делима и **тумачи** их;
- 24.посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира** различите врсте текстура у природи и уметности;
- 25.примењује** стечена знања о текстури и врстама текстура приликом решавања проблемских задатака;
- 26.повезује** стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и **примењује** их у ликовном раду;

- 27.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
 28.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
 29.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
 30.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
31.именује,описује и показује сензитивност за појмове машта, фантазија и уобразиља;
32.наводи примере употребе маште и фантазије у ликовним делима и **тумачи** их;
 33.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
 34.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
 35.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
 36.идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;
 37.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
38.именује,описује и показује сензитивност за различите теме и и мотиве у ликовним делима;
 39.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
 40.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
 41.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
 42.идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;
 43.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 31%-48%	Број бодова 49%-66%
БОЈА	1.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 2.користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; 3.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 4.опише свој рад, естетски доживљај	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне	ЛК.1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и

	простора, дизајна и уметничких дела; 5.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 6.именује,описује и показује сензитивност за основне, изведене, хроматске и ахроматске боје у окружењу и уметности; 7.посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира основне, изведене, хроматске и ахроматске боје; 8.примењује стечена знања о својствима и врстама боја у, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;	радове ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)	вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) ЛК.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу
БОЈА И СВЕТЛИНА	9.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 10.користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; 11.обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; 12.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 13.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 14.разматра са другима шта и како		

	је учио/ла и где та знања може применити. 15.именује,описује и показује сензитивност за појмове светлина и сенка; 16.именује,описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст;		
ТЕКСТУРА	17.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 18.прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; 19.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 20.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 21.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 22.именује,описује и показује сензитивност за различите врсте текстура; 23.наводи примере различитих текстура у природи и уметничким делима и тумачи их; 24.посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте текстура у природи и уметности;		

	25.примењује стечена знања о текстури и врстама текстура приликом решавања проблемских задатака; 26.повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду;		
СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА	27.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 28.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 29.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 30.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 31.именује,описује и показује сензитивност за појмове машта, фантазија и уобразиља; 32.наводи примере употребе маште и фантазије у ликовним делима и тумачи их;		
КОМУНИКАЦИЈА	33.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 34.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 35.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 36.идентификује теме у одабраним		

	уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; 37.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 38.именује,описује и показује сензитивност за различите теме и и мотиве у ликовним делима;		
ПРОСТОР	39.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 40.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 41.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 42.идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; 43.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		

Тема/	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)

област	Исходи**)	Број бодова 67%-84%	Број бодова 85%-100%
БОЈА	1.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 2.користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; 3.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 4.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 5.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 6.именује,описује и показује сензитивност за основне, изведене, хроматске и ахроматске боје у окружењу и уметности; 7.посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира основне, изведене, хроматске и ахроматске боје; 8.примењује стечена знања о својствима и врстама боја у, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;	ЛК.2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) ЛК.2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт ЛК.2.2.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)	ЛК.3.1.1. познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) ЛК.3.3.2. описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности ЛК.3.3.3. користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности ЛК.3.3.4. разуме
БОЈА И СВЕТЛИНА	9.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 10.користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу;		

	11.обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; 12.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 13.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 14.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 15.именује,описује и показује сензитивност за појмове светлина и сенка; 16.именује,описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст;		међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота
ТЕКСТУРА	17.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 18.прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; 19.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 20.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 21.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.		

	22.именује,описује и показује сензитивност за различите врсте текстура; 23.наводи примере различитих текстура у природи и уметничким делима и тумачи их; 24.посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте текстура у природи и уметности; 25.примењује стечена знања о текстури и врстама текстура приликом решавања проблемских задатака; 26.повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду;		
СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА	27.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 28.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 29.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 30.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 31.именује,описује и показује сензитивност за појмове машта, фантазија и уобразиља; 32.наводи примере употребе маште		

	и фантазије у ликовним делима и тумачи их;		
КОМУНИКАЦИЈА	33.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 34.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 35.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 36.идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; 37.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 38.именује,описује и показује сензитивност за различите теме и и мотиве у ликовним делима;		
ПРОСТОР	39.користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; 40.изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; 41.опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 42.идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;	ЛК.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе	

	43.разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.	да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других	

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. својим речима и на примеру образложи везу права и одговорности;
2. наведе примере за групу права слобода да и заштита од;
3. аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика;
4. штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права;
5. препозна ситуације кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе;
6. на правилан начин користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт, подела власти;
7. својим речима на примеру образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти;
8. препозна стварну партиципацију ученика у одељењу и школи;
9. наведе примере позитивног коришћења интернета и мобилног телефона;
10. образложи могући утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца;
11. разликује безбедно од небезбедног понашања на друштвеним мрежама;

12. примењује 7 златних правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука;
13. препознаје ситуације интернет насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ;
14. учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања;
15. учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака;
16. презентује спроведено истраживање и добијене резултате;
17. процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке;
18. у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин;
19. учествује у доношењу правила рада групе и поштује их;
20. проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.

Тема/област	Нивои постигнућа – исходи	Напредни – истиче се 85-100%	Средњи – добар 49-84%	Основни – задовољава 31-48%
Људска права	1. својим речима и на примеру образложи везу права и одговорности; 2. наведе примере за групу права <i>слобода да и</i> заштита од; 3. аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; 4. штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; 5. препозна ситуације кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама)	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен

		- активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	- делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	активности и ангажовања
Демократско друштво	6. на правилан начин користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт, подела власти; 7. својим речима на примеру образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти; 8. препозна стварну партиципацију ученика у одељењу и школи;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи

		расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	степен активности и ангажовања
Процеси у савременом свету	9. наведе примере позитивног коришћења интернета и мобилног телефона; 10. образложи могући утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца; 11. разликује безбедно од небезбедног понашања на друштвеним мрежама; 12. примењује 7 златних правила за сигурно чествовање и коришћење СМС порука; 13. препознаје ситуације	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује

	интернет насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ;	критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	(самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- показује мањи степен активности и ангажовања
Грађански активизам	14. учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања; 15. учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; 16. презентује спроведено истраживање и добијене резултате; 17. процењује ефекте спроведеног истраживања и	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички

	идентификује пропусте и грешке; 18. у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин; 19. учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; 20. проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.	потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	- учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

- 1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе;
- 2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.
- 3. моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе
- 4. моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава
- 5. моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа

- 6. моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом;
- 7. моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима.
- 8. моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка;
- 9. моћи да пронађе одређени библијски одељак;
- 10. моћи да каже да се Библија користи на богослужењима;
- 11. моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе;
- 12. бити подстакнут на читање Светог Писма.
- 13. моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“;
- 14. моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих;
- 15. моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе;
- 16. моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога
- 16. моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима;
- 17. моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог;
- 18. моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека
- 19. моћи да преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања;
- 20. моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима;
- 21. моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави;
- 22. бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор;
- 23. моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим;
- 24. моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице;
- 25. моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију;

- 26. моћи да преприча библијски опис Христовог Страдања и Васкрсења
- 27.
- моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрсења препозна да је Христос победио смрт и омогућио свима васкрсење из мртвих;
- 28. моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице;
- 29. моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова;
- 30. моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота;
- 31. моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва;
- 32. моћи да објасни значај доношења Миланског едикта;
- 33. моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убе

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 31- 48%	Број бодова 49- 84%	Број бодова 85-100%
I –УВОД	1.моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе; 2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. 3.моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког

	постојале поделе	самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
II – ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ	4.моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе 5..моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава 6.моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа 7.моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

III- УВОД У НОВИ ЗАВЕТ	8.моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима. 9..моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка; 10.моћи да пронађе одређени библијски одељак; 11.моћи да каже да се Библија користи на богослужењима; 12..моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе; 13.бити подстакнут на читање Светог Писма.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
I V-БОГОЧОВЕК ИСУС ХРИСТОС	14.моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“; 15.моћи да препозна службу анђела	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

	као гласника и служитеља Божијих; 16.моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе; 17.моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога 18.моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима; 19..моћи да преприча библијски опис Рођења	успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V- ЦРКВА ДУХА СВЕТОГ	20.моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице; 21.моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова; 22.моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се

	23.моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва; 24.моћи да објасни значај доношења Миланског едикта; 25.моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења;	изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. – Doživjeti tajnu utjelovljenja i Božji naum da čovjeku progovori kroz Isusa Krista
2. – Spoznati sinovstvo Isusa Krista i njegov odnos prema Bogu Ocu
3. – Upoznati se sa Isusovim naukom i njegovim simboličnim govorom, prisporobama
4. – Doživjeti Isusa koji odgovara na ljudske potrebe, teškoće i grešnost
5. – Uočiti, upoznati i iskusiti snagu kršćanske vjere koja vodi do potpune i prave slobode
6. – Izgraditi ozbiljan i odgovoran stav prema životnim činjenicama, kao što su ropstvo grijeha, zlo u svijetu, nepravda i patnja, osama i beznađe, koje su zapreka postignuću slobode i događaju se u različitim područjima osobnoga i društvenoga života.
7. – Otkriti, upoznati i iskusiti da prava i potpuna sloboda izvire iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu
8. – Upoznati, susresti i prihvatiti Krista kao konačnoga čovjekova Osloboditelja i Spasitelja, kao jedinoga koji je, i to jednom zauvijek, pobijedio ropstvo, zlo, grijeh i smrt.
9. – Osluškiivati i prihvatiti Isusov poziv svim svojim učenicima, da budu novi Božji narod, potpuno slobodni i odgovorni članovi njegove zajednice, Crkve, i da tu slobodu odgovorno žive u društvu, u svijetu
10. – Upoznati različite službe u zajednici, Crkvi

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**) <u>- Ishodi, koje očekujemo na kraju nastavne teme</u>	Основни – задовољавајуће Разумевање Број бодова 31-48%	Средњи –добар Анализа Број бодова 49-84%	Напредни –истиче се Евалуација Број бодова 85- 100%
UVOD – BEVEZETÉS	Rad sa podacima i informacijama Učenik će znati: 2.Spoznati sinovstvo Isusa Krista i njegov odnos prema Bogu Ocu 7.Otkriti, upoznati i iskusiti da prava i potpuna sloboda izvire iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu	2.Spoznati sinovstvo Isusa Krista i njegov odnos prema Bogu Ocu	2.Spoznati sinovstvo Isusa Krista i njegov odnos prema Bogu Ocu i objasniti taj odnos	7.Otkriti, upoznati i iskusiti da prava i potpuna sloboda izvire iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu
ISUS KRIST – SIN BOŽJI – JÉZUS KRISZTUS – ISTEN FIA	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 1.Doživjeti tajnu utjelovljenja i Božji naum da čovjeku progovori kroz Isusa Krista	1.Doživjeti tajnu utjelovljenja	1.Doživjeti tajnu utjelovljenja i Božji naum da čovjeku progovori kroz Isusa Krista	1.Doživjeti tajnu utjelovljenja i Božji naum da čovjeku progovori kroz Isusa Krista uz objašnjenje

ISUS – VRHOVNI UČITELJ VJERE – JÉZUS – A HIT LEGNAGYOB TANÍTÓMESTERE	Veština komunikacije Učenik će znati: 3.Upoznati se sa Isusovim naukom i njegovim simboličnim govorom, prisposobama	3.Upoznati se sa Isusovim naukom	3.Upoznati se sa Isusovim naukom i njegovim simboličnim govorom, prisposobama	3.Upoznati se sa Isusovim naukom i njegovim simboličnim govorom, prisposobama uz objašnjenje
ISUS POMAŽE LJUDIMA – OPRAŠTA I LIJEČI – JÉZUS SEGÍT AZ EMBEREKNEK – MEGBOCSÁT ÉS GYÓGYÍT	Briga za zdravlje Učenik će znati: 4.Doživjeti Isusa koji odgovara na ljudske potrebe, teškoće i grešnost 6.Izgraditi ozbiljan i odgovoran stav prema životnim činjenicama, kao što su ropstvo grijeha, zlo u svijetu, nepravda i patnja, osama i beznade, koje su zapreka postignuću slobode i događaju se u različitim područjima osobnoga i društvenoga života.	4.Doživjeti Isusa koji odgovara na ljudske potrebe, teškoće i grešnost	6.Izgraditi ozbiljan i odgovoran stav prema životnim činjenicama, kao što su ropstvo grijeha, zlo u svijetu, nepravda i patnja, osama i beznade,	6.Izgraditi ozbiljan i odgovoran stav prema životnim činjenicama, kao što su ropstvo grijeha, zlo u svijetu, nepravda i patnja, osama i beznade, koje su zapreka postignuću slobode i događaju se u različitim područjima osobnoga i društvenoga života.

ISUS KRIST – NAŠ SPASITELJ – JÉZUS KRISZTUS – A MI MEGVÁLTÓNK	Veština za život u demokratskom društvu Učenik će znati: 8.Upoznati, susresti i prihvatiti Krista kao konačnoga čovjekova Osloboditelja i Spasitelja, kao jedinoga koji je, i to jednom zauvijek, pobijedio ropstvo, zlo, grijeh i smrt.	8.Susresti i prihvatiti Krista kao konačnoga čovjekova Osloboditelja i Spasitelja,	8.Susresti i prihvatiti Krista kao konačnoga čovjekova Osloboditelja i Spasitelja, kao jedinoga koji je, i to jednom zauvijek, pobijedio ropstvo, zlo, grijeh i smrt.	8.Susresti i prihvatiti Krista kao konačnoga čovjekova Osloboditelja i Spasitelja, kao jedinoga koji je, i to jednom zauvijek, pobijedio ropstvo, zlo, grijeh i smrt. – uz objašnjenje
CRKVA – NOVI BOŽJI NAROD – AZ EGYHÁZ – ISTEN ÚJ NÉPE	Veština komunikacije Učenik će znati: 5.Uočiti, upoznati i iskusiti snagu kršćanske vjere koja vodi do potpune i prave slobode 9.Osluškovati i prihvatiti Isusov poziv svim svojim učenicima, da budu novi Božji narod, potpuno slobodni i odgovorni članovi njegove zajednice, Crkve, i da tu slobodu odgovorno žive u društvu, u svijetu 10.Upoznati različite službe u zajednici, Crkvi	5.Prepoznati snagu kršćanske vjere koja vodi do potpune i prave slobode	9.Znaju prihvatiti Isusov poziv svim svojim učenicima, da budu novi Božji narod, potpuno slobodni i odgovorni članovi njegove zajednice, Crkve	9.Znaju prihvatiti Isusov poziv svim svojim učenicima, da budu novi Božji narod, potpuno slobodni i odgovorni članovi njegove zajednice, Crkvi da tu slobodu odgovorno žive u društvu, u svijetu 10.Upoznati različite službe u zajednici, Crkvi

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

**** НАПОМЕНА:**

У складу са законским формирањем група, као и према компетентној процени наставника, заснованој на искуству у раду са мешовитим групама, као и могућностима и способностима ученика, наставник има право да ученика оцени сходно критеријумима за одређени разред, чак и ако ученик фактички не припада том разреду, јер се може десити да ученик овај предмет бира први пут и да нема потребна претходна знања како би пратио програм и план наставе за разред који заиста похађа.

Тема/ област	ИСХОДИ / KIMENET A tematikai egység/terület feldolgozását követően a diák képes 1030agy a következőkre:	Основни –задовољавајуће Број бодова 31-48%	Средњи – добар Број бодова 49-84%	Напредни – истиче се Број бодова 85-100%
IRODALMI ISMERETEK:	1. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait. 2. Megismeri egyes 1030agyar irodalmi szövegek szerb, illetve délszláv műfordításait és néhány délszláv alkotó művének 1030agyar fordítását. 3. Megismeri néhány 1030agyar író életrajzát. 4. Felismeri és megkülönbözteti a	- знања која је остварио у савременој репродукцији, уз минималну примену; – умањеној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањистепен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на

	prózai és verses formákat. 5. Megérti az irodalmi mű témáját, felismeri szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt. 6. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől, a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegektől. 7. Felismeri az epikai, drámai és lírai szövegek beszélőjét. 8. Meg tudja állapítani a cselekmény helyét és idejét. 9. Felismeri a költői jelzőt, megszemélyesítést, hasonlatot. 10. Képes a következő szépirodalmi szövegelemek meghatározására és példákkal való illusztrálására:		стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самостално ст и висок степен активности и ангажовања .	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	téma, a cselekmény helye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb. 11. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: 1032 agya, mese, tájle- író költemény, elbeszélés, novella, regény, 1032 agya, mesejáték. 12. Megnevezi és a gyakorlatban is alkalmazza a leírás formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. 13. Felismeri és értelmezi az egyszerű szövegek konfliktushelyzetét, a hősök jellemvonásait, s velük kapcsolatban megállapít, véleményt			

	1033agyar. 14. Képes vázlat készítésére és a vázlat alapján beszélni a szövegről. 15. Nyelvtudásának szintje alapján eljut a rövidebb és/vagy hosszabb szövegek megértéséig. 16. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója. 17. Képes esztétikai élmény átélésére. 18. Tiszteli a nemzeti irodalom és kultúra hagyományait. 19. Képes többszöri olvasás után megérteni az egyszerű és/vagy összetettebb szövegeket. 20. Tud rövidebb és/vagy hosszabb szövegeket hangosan olvasni és reprodukálni, ügyelve a helyes artikulációra,			

	hangsúlyra, hanglejtés- re, valamint mondatformálásra. 21. Képek, kérdések, vázlat és kulcsszavak alapján képes összefoglal- ni a szöveg lényeges információit. 22. Képes megfogalmazni a szöveghez kapcsolódó egyéni élménye- ket. 23. Képes a nem lineáris szövegek befogadására. 24. Megismeri a vajdasági 1034agyar gyermeksjajtót.			
NYELVI ISMERETEK	25. Tudatosul benne, hogy a 1034agyar nyelv agglutináló nyelv. 26. Képes alapszintű kontrasztív gondolkodásra, összevetésre. 27. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a	- знања која је остварио у сунанивоу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво у подршку наставника изводи закључке које се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује

	beszélő szándéka szerint. 28. Felismeri és megnevezi az alapszófajokat (ige, főnév, melléknév, személyes, birtokos, kérdő és 1035agyar névmás, kölcsönös, határozatlan, általános és vonatkozó névmás). 29. Ismeri és alkalmazza az igeneveket. 30. Ismeri és alkalmazza a feltételes és felszólító módot. 31. Ismeri és alkalmazza a szóelemeket. 32. Ismeri és alkalmazza a határozott és határozatlan számnevet. 33. Ismeri és alkalmazza az alanyi és tárgyas		изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	ragozást. 34. Ismeri és alkalmazza a gyakori kötőszavakat. 35. Ismeri és alkalmazza a gyakori határozószavakat. 36. Megkülönbözteti a nyelvi rétegeket. 37. Megkülönbözteti az egyszerű és összetett szavakat. 38. Képes az elsajátított nyelvi modellek alkalmazására. 39. Felismeri és megnevezi az alanyos, tárgyas, határozós és jelzős szintagmákat.			
SZÓKÉSZLET	40. Hangalak és jelentés alapján felismeri a rokon értelmű, többjelentésű, ellentétes jelentésű szavakat. 41. Felismeri a közmondásokat, szólásokat, jeles ünnepeket.	- знања која је остварио у савременој репродукцији, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад јесамосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички

	42. Szókincsét kb. 250–300 további új lexikai egységgel gazdagítja.		самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
NYELVKULTÚRA, NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ	43. Különböző beszédhelyzetekben nyelvtudásának megfelelően képes egyszerű és/vagy összetettebb/bonyolult információkat kérni és adni. 44. Képes megérteni	- знања која је остварио у напредној репродукцији, уз минималну примену; – умањом мером логики повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логики повезује чињенице и појмове; – самостално	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логики повезује

	az alapvető információkat, amelyek a mindenna- pi kommunikációs helyzetekben hangzanak el. 45. Nyelvtudásának megfelelően képes a szituatív kódváltás alkalmazására. 46. Használja a megfelelő udvariassági formákat. 47. Megérti a hangzó, multimédiás anyagok lényeges információit. 48. Részt vesz szerepjátékokban.		изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
HELYESÍRÁS	49. Ismeri és alkalmazza a helyesírási alapelveket. 50. Képes 1038agya szövegek másolására. 51. Képes 1038agya	- знањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако

	szövegek alkotására (képeslap, meghívó, SMS stb.) 52. Ismeri és alkalmazza az elválasztás szabályait. 53. Képes 10-15 mondatos és/vagy hosszabb fogalmazás írására		– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања	логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ

Тема/област	Нивои постигнућа – исходи	Основни – задовољава	Средњи – добар	Напредни – истиче се
ЦРТАЊЕ	описује линије које уочава у	- у потпуности показује	- у великој мери	- у довољној мери показује

1. Тачка, линија и смер 2. Перцепција и аперцепција 3. Цртање, цртачки материјали, обичне оловке, метално перо, туш и перо и пенкало, разни цртачки материјали 4. Слободан ритам маса и волумена, бојених мрља, линија, светлина 5. Перцепција и аперцепција 6. Компоновање основних тродимензионалних облика 7. Перцепција 8. Цртање, цртачки материјали, обичне оловке са оловке, металн оперо, туш и перо и пенкало, разницртачки материјали 9. Компоновање више ритмичких целина у простору (употребни предмети)	природи, окружењу и уметничким делима; · поређи утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; · гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала; · користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; · црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог; · разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; · исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности.	способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

ЦРТАЊЕ/СЛИКАЊЕ				
10. Перцепција и аперцепција 11. Цртање, цртачки материјали, метално перо, туш, перо и пенкало, разни цртачкиматеријали 12. Естетско процењивање 13. Хроматски и ахроматскикуп 14. Сликање, одговарајућа средства и сликарски материјали 15. Интензивне (јарке, чисте) боје и боје ослабљеног интензитета (замућенебоје) 16. Сликање, одговарајућа средства и сликарски материјали 17. Топле и хладне боје 18. Сликање, одговарајућа средства и сликарски материјали 19. Визуелно споразумевање 20. Стварање и декодирање визуелне шифре 21. Цртање, сликање, одговарајућа средства и материјали	• пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; • гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; • наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

		степен активности и ангажовања	активности, самосталности и ангажовања	
БАЈАЊЕ 22. Фотографија, филм и остала одговарајућа средства 23. Амбијент – сценски простор 24. Амбијент – сценски простор-естетска анализа 25. Тактилне вредности површине и облика 26. Вајање, одговарајућа средства и вајарски материјали 27. Естетска анализа 28. Вајање, одговарајућа средства и вајарски материјали 29. Моделовање геометријских и неправилних форми 30. Вајање, одговарајућа средства и вајарски материјали 31. Конвексна и конкавна форма 32. Перцепција и аперцепција 33. Односимаса и волумена 34. Чврста и мека форма 35. Вајање, одговарајућа	• обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; • преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; • комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан • орнамент за одређену намену; • објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; • разматра, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује; • исказује своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно.	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност,	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

средства и вајарскиматеријали 36. Естетска анализа		без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене из правилника (*)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује

	– не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ИСХОДИ:

1. Користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима које чита
2. Истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи
3. Чита са разумевањем различите врсте текстовва и коментарише их, у складу са узрастом
4. Разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста
5. Разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму, слободни и везани стих, рефрен
6. Тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту

7. Локализује књижевна дела из обавезног школског програма
8. Разликује етапе драмске радње
9. Разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског писца или лирског субјекта
10. Разликује облике казивања (форме приповедања)
11. Идентификује језичкостилска изражајна средства и разуме њихову функцију
12. Анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста
13. Уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким
14. Разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела
15. Критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став
16. Доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста
17. Препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину
18. Размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевноуметничких текстова
19. Препоручи књижевно дело уз кратко образложење
20. Упореди књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст
21. Разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом
22. Одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима
23. Уочи делове именичке синтагме
24. Разликује граматички и логички субјекат
25. Разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да
26. Препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама
27. Идентификује врсте зависних реченица
28. Искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом
29. Примени основна правила конгруенције у реченици
30. Доследно примени правописну норму
31. Разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат
32. Говори на задату тему поштујући књиженојезичку норму
33. Разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила
34. Састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа
35. Напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице
36. Користи технички и сугестивни опис у изражавању
37. Препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу

38. Пронађе потребне информације у нелинеарном тексту
39. Напише електронску (имејл, СМС) поруку поштујући нормативна правила
40. Примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.)
41. Састави текст репортажног типа (искуствени или функционални)
42. Правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. Користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима које чита 2. Истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи 3. Чита са разумевањем различите врсте текстовва и коментарише их, у складу са узрастом 4. Разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста 5. Разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму, слободни и везани стих, рефрен 6. Тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке	CJ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи CJ.1.1.2. разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарација (приповедање), аргументација, пропаганда* CJ.1.1.3. препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима CJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: “летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање “с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.5. проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима) CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних

	слике у одабраном лирском тексту 7. Локализује књижевна дела из обавезног школског програма 8. Разликује етапе драмске радње 9. Разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског писца или лирског субјекта 10. Разликује облике казивања (форме приповедања) 11. Идентификује језичкостилска изражајна средства и разуме њиву функцију 12. Анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста 13. Уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким 14. Разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела 15. Критички промишља о смислу књижевног текста и аргументоано образложи свој став 16. Доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста 17. Препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину 18. Размотри аспекте родне	пронашао одређени део текста CJ.1.1.5. проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима CJ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног CJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту CJ. 1.1.8. чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, дијаграме и графиконе CJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од 5. до 8. разреда) са именима аутора датих дела CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирика, епика, драма	ситуација CJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст) CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог CJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*

	равноправности у вези са ликовима књижевноуметничких текстова 19. Препоручи књижевно дело уз кратко образложење 20. Упореди књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст	CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани и неримовани, осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратија, дескрипција, дијалог и монолог CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, ономатопеја и поређење) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тема, фабула, време и место радње, лик... CJ.1.4.8. има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе* CJ.1.4.9. способан је за естетски доживљај уметничког дела*	
Језик (граматика – морфологија, синтакса)	21. Разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом 22. Одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима 23. Уочи делове именичке синтагме 24. Разликује граматички и логички субјекат 25. Разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да 26. Препозна врсте напоредних односа међу реченичним	CJ.1.3.2. уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације* CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и	CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у

	члановима и независним реченицама 27. Идентификује врсте зависних реченица 28. Искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом 29. Примени основна правила конгруенције у реченици	комуникативну реченицу) CJ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне) CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.1.3.9. правилно употребљава падеже у реченици и синтагми CJ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)	сложенијим примерима CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика
Језик (правопис)	30. Доследно примени правописну норму	CJ.1.2.7. зна да се служи Правописом (школским издањем)* CJ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева
Језик (ортоепија)	31. Разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат	CJ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставним примерима CJ.1.3.2. уочава разлику између књижевне и некњижевне	CJ.2.3.1. одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме

		акцентуације*	
Језичка култура	32. Говори на задату тему поштујући књиженојезичку норму 33. Разликује књиженоуметнички од публицистичког функционалног стила 34. Састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа 35. Напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице 36. Користи технички и сугестивни опис у изражавању 37. Препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу 38. Пронађе потребне информације у нелинеарном тексту 39. Напише електронску (имејл, СМС) поруку поштујући нормативна правила 40. Примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.) 41. Састави текст репортажног типа (искуствени или функционални) 42. Правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) CJ.1.2.4. уме да преприча текст CJ.1.2.5. свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални) CJ.1.2.9. има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње* CJ.1.3.13. препознаје различита значења вишезначних речи које се	CJ.2.1.2. познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклама) CJ.2.1.3. препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове CJ.2.1.6. разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (сложенији

	текстовима намењеним младима	употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.) CJ.1.3.14. зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.) CJ.1.3.15. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви) CJ.1.3.16. служи се речницима, приручницима и енциклопедијама	примери) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. Користи књижевне термине и појмове обрађиване у	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања:	CJ.3.1.1. проналази, издваја и упоређује информације из два дужа

	претходним разредима и повезује их са новим делима које чита 2. Истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи 3. Чита са разумевањем различите врсте текстовва и коментарише их, у складу са узрастом 4. Разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста 5. Разликује основне одлике стиха и строфе – укрштено, обгрљено и парну риму, слободни и везани стих, рефрен 6. Тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту 7. Локализује књижевна дела из обавезног школског програма 8. Разликује етапе драмске радње 9. Разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског писца или лирског субјекта 10. Разликује облике казивања (форме приповедања) 11. Идентификује језичкостилска изражајна средства и разуме њихову функцију 12. Анализира идејни слој књижевног дела служећи се	“летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање “с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.5. проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима) CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре	текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима) CJ.3.1.2. издваја кључне речи и резимира текст CJ.3.1.3. издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту CJ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова карактеристичних тема и мотива CJ.3.4.2. издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту CJ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу CJ.3.4.4. проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту CJ.3.4.5. одређује и именује врсту стиха и строфе CJ.3.4.6. тумачи различите елементе

	аргументима из текста 13. Уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким 14. Разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела 15. Критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став 16. Доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста 17. Препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину 18. Размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевноуметничких текстова 19. Препоручи књижевно дело уз кратко образложење 20. Упореди књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст	у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градијација, метафора, контраст) CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог CJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*	књижевноуметничког дела позивајући се на само дело CJ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже CJ.3.4.8. повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави*
Језик (граматика-морфологија, синтакса)	21. Разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом 22. Одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима 23. Уочи делове именичке	CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.5. препознаје подврсте	CJ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама

	синтагме 24. Разликује граматички и логички субјекат 25. Разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да 26. Препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама 27. Идентификује врсте зависних реченица 28. Искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом 29. Примени основна правила конгруенције у реченици	синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика	CJ.3.3.5. познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)
Језик (правопис)	30. Доследно примени правописну норму	CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева	CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму
Језик (ортоепија)	31. Разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат	CJ.2.3.1. одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме	CJ.3.3.3. зна и у свом говору примењује* акценатску норму
Језичка култура	32. Говори на задату тему поштујући књиженојезичку норму 33. Разликује књиженоуметнички од публицистичког	CJ.2.1.2. познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклама)	CJ.3.3.7. уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог

	функционалног стила 34. Састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа 35. Напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице 36. Користи технички и сугестивни опис у изражавању 37. Препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу 38. Пронађе потребне информације у нелинеарном тексту 39. Напише електронску (имејл, СМС) поруку поштујући нормативна правила 40. Примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.) 41. Састави текст репортажног типа (искуствени или функционални) 42. Правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима	CJ.2.1.3. препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове CJ.2.1.6. разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (сложенији примери) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан	порекла CJ.3.3.8. зна значења речи и фразеологизама у научнопопуларним текстовима, намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста CJ.3.2.2. саставља аргументативни текст CJ.3.2.3. пише приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.), репортажу и расправу CJ.3.2.4. пише резиме дужег и/или сложенијег текста CJ.3.1.4. чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: вишеструке легенде, табеле, дијаграме и графиконе

		CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	

СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме и користи предвиђени лексички фонд;
2. разуме и користи граматичку материју усвајану у претходним разредима;
3. разуме значај глаголског вида за разликовање значења у типичним случајевима; савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
4. савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
5. искаже сопствени доживљај књижевног дела уз образложење;
6. одреди тему, мотиве и ликове, главни догађај, време и место дешавања радње;
7. тумачи односе међу ликовима у тексту;
8. разуме улогу хумора у делу;
9. разликује приповедање у првом и трећем лицу;
10. драматизује (уз помоћ наставника) одломак прозног текста у кратким дијалозима;
11. изнесе један аргумент због чега би књижевно дело препоручио другу;
12. препозна сличне мотиве у књижевним делима на матерњем језику; разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба;
13. разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба;

- 14.разуме садржај кратког говореног или писаног текста; прати главну идеју у свакодневној комуникацији и повезује узрок и последицу;
- 15.у неколико континуираних реченица опише себе и људе из окружења; исприча неки догађај; саопшти своје намере, жеље и потребе;
- 16.адекватно користи комуникативне моделе за најчешће говорне чинове;
- 17.писмено или усмено пренесе кратке информације добијене од других;
- 18.нормалним темпом чита и разуме лексички и граматички познат текст писан ћирилицом или латиницом, а појединачне непознате речи одређује на основу контекста;
- 19.пише краће текстове у складу са ортографском нормом на задате теме и организује их у смисаоне целине.

Тема/област	Исходи	Основни ниво(2) (стандарди)	Средњи ниво(3) (стандарди)	Средњи ниво(4) (стандарди)	Напредни ниво(5) (стандарди)
ЈЕЗИК	1.разуме и користи предвиђени лексички фонд; 2.разуме и користи граматичку материју усвајану у претходним разредима; 3.разуме значај глаголског вида за разликовање значења у типичним случајевима;	СН.1.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи. СН.1.1.3. Користи презент, перфекат, футур I и императив у њиховим основним значењима. СН.1.1.4. Разуме појам падежа; препознаје правилне падежне облике и покушава да их употреби у писању и говору. СН.1.1.5. Познаје правила конгруенције	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 1.000 до 1.400 речи укључујући основне појмове из школских предмета, а пасивни фонд му дозвољава да разуме говор вршњака матерњих говорника. СН.2.1.3. Употребљава потенцијал за учтиво изражавање жеље; разуме исказе у којима се употребљава презент за будућност и прошлост; разуме значај глаголског	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 1.000 до 1.400 речи укључујући основне појмове из школских предмета, а пасивни фонд му дозвољава да разуме говор вршњака матерњих говорника. СН.2.1.3. Употребљава потенцијал за учтиво изражавање жеље; разуме исказе у којима се употребљава презент	СН.3.1.1. Влада језиком и књижевнојезичком нормом на нивоу изворног говорника, у складу са узрастом.

		(предиката са субјектом, атрибута са именицом) и покушава да их примени у писању и говору.	вида за разликовање значења у типичним случајевима	за будућност и прошлост; разуме значај глаголског вида за разликовање значења у типичним случајевима . СН.2.1.4. Правилно употребљава падежне облике у основним синтаксичким структурама и примењује правила конгруенције. СН.2.1.5. У гласном читању познатог текста поштује место акцента у речи.	
КЊИЖЕВНОСТ	4.савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу; 5.искаже сопствени доживљај књижевног дела уз образложење; 6.одреди тему, мотиве и ликове, главни догађај, време и место	СН.1.2.1. Чита и разуме једноставније наративне и драмске текстове из српске књижевности који су у складу са узрастом (по потреби језички прилагођени и дати на нивоу одломка); зна напамет краће поетске текстове; одговара на питања која започињу са ко, шта, где,	СН.2.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика: бајку и басну, ауторску приповетку, лирску песму, биографију, аутобиографију, дневник и путопис; уме да одреди	СН.2.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика: бајку и басну, ауторску приповетку, лирску песму, биографију,	СН.3.2.1. Разуме значај дела великих српских писаца за српску културу; упоређује књижевност на матерњем језику са српском књижевношћу. СН.3.2.2. Разуме везе међу догађајима у одабраном

	дешавања радње; 7. тумачи односе међу ликовима у тексту; 8. разуме улогу хумора у делу; 9. разликује приповедање у првом и трећем лицу; 10. драматизује (уз помоћ наставника) одломак прозног текста у кратким дијалозима; 11. изнесе један аргумент због чега би књижевно дело препоручио другу; 12. препозна сличне мотиве у књижевним делима на матерњем језику;	када. СН.1.2.2. Изводи закључке на основу прочитаног текста (питања која започињу са како, зашто); препознаје основне карактеристике књижевних јунака у краћем наративном уметничком тексту на нивоу одломка (на основу описа, понашања, дијалога) и разуме односе међу ликовима.	тему, главни догађај и време и место дешавања радње и да издвоји ликове (који су носиоци радње) у одабраном (језички прилагођеном) књижевноуметничком тексту; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми. СН.2.2.2. Уз помоћ речника чита и разуме шаљиве народне приче, народне песме и прилагођене изборне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове. СН.2.2.3. Уме да преприча краћи наративни књижевноуметнички текст (према задатом плану) уз истицање битних појединости.	аутобиографију, дневник и путопис; уме да одреди тему, главни догађај и време и место дешавања радње и да издвоји ликове (који су носиоци радње) у одабраном (језички прилагођеном) књижевноуметничком тексту; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми. СН.2.2.2. Уз помоћ речника чита и разуме шаљиве народне приче, народне песме и прилагођене изборне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове. СН.2.2.3. Уме да преприча краћи наративни књижевноуметнички текст (према задатом плану) уз истицање	књижевноуметничком тексту и уме да га преприча; ствара план текста и именује делове плана, уважавајући структуру књижевног дела које чита. СН.3.2.3. Разликује аутора књижевноуметничког дела од наратора, драмског лица или лирског субјекта; одређује карактеристичне особине, изглед и поступке ликова у књижевноуметничком делу и изводи сложеније закључке на основу прочитаног текста (начин, узрок, последица); разликује књижевноуметнички текст од неуметничког текста који обрађује исте/сличне теме, ликове и догађаје; уочава основне елементе структуре

				битних појединости. СН.2.2.4. Чита књижевна дела предвиђена наставним програмом; наводи аутора и назив његовог дела; одабрана књижевна дела из српске књижевности локализује у основне књижевне контексте (усмена/ауторска и лирска/епска/драмска књижевност).	књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; разликује приповедање у 1. и приповедање у 3. лицу; уочава описивање, врсте описа; уочава монолог и дијалог.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	13.разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба; 14.разуме садржај кратког говореног или писаног текста; прати главну идеју у свакодневној комуникацији и повезује узрок и последицу; 15.у неколико континуираних реченица опише себе	СН.1.3.1. Разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба (нпр. у породици, школи итд.); разуме садржај кратког континуираног говореног или писаног текста (до 10 реченица) саопштеног стандардним језиком, изговореног разговетно споријим темпом,	СН.2.3.1. Разуме садржај јасног стандардног казивања нормалним темпом о стварима, особама и активностима које су део свакодневног живота и садржај емисија електронских медија о познатој теми. СН.2.3.2. Правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији	СН.2.3.1. Разуме садржај јасног стандардног казивања нормалним темпом о стварима, особама и активностима које су део свакодневног живота и садржај емисија електронских медија о познатој теми. СН.2.3.2. Правилно употребљава основне	СН.3.3.1. Учествује равноправно у разговору са изворним говорницима; у говору и писању интерпретира текстове различите форме и садржаја предвиђене програмом. СН.3.3.2. Чита течно, уз поштовање

	и људе из окружења; исприча неки догађај; саопшти своје намере, жеље и потребе; 16. адекватно користи комуникативне моделе за најчешће говорне чинове; 17. писмено или усмено пренесе кратке информације добијене од других; 18. нормалним темпом чита и разуме лексички и граматички познат текст писан ћирилицом или латиницом, а појединачне непознате речи одређује на основу контекста; 19. пише краће текстове у складу са ортографском нормом на задате теме и организује их у смисаоне целине.	лексички, граматички и тематски познатог, пратећи главну идеју у једноставној свакодневnoj комуникацији и повезујући узрок и последицу. СН.1.3.2. Уме да у 5–8 логички повезаних једноставних реченица опише себе и познате особе; да исприча неки догађај; да саопшти своје намере, жеље, потребе, молбу, извињење, честитање, захвалност; даје једноставне налоге, уз употребу одговарајућих говорних чинова. СН.1.3.3. Уме да пренесе кратке информације добијене од других лица. СН.1.3.4. Нормалним темпом, течно чита наглас краћи познат текст из савременог	уљудног обраћања и оловљавања, тражења допуштења и исказивања става. СН.2.3.5. Разуме текст средње дужине писан ћирилицом и латиницом. СН.2.3.6. Пише, ћирилицом и латиницом, састав од 8 до 15 реченица у вези са обрађеним текстовима и тематиком која је предвиђена програмом, користећи познату лексику и увежбаване граматичке структуре, поштујући правописну норму у типичним примерима.	структуре у свакодневноj комуникацији у функцији уљудног обраћања и оловљавања, тражења допуштења и исказивања става. СН.2.3.4. Чита наглас, с мањим застакљивањем, краћи непознат текст писан ћирилицом и латиницом који садржи познате граматичке структуре и познату лексику; изражајно чита претходно обрађени дијалогски или поетски текст. СН.2.3.5. Разуме текст средње дужине писан ћирилицом и латиницом. СН.2.3.6. Пише, ћирилицом и латиницом, састав од 8 до 15 реченица у вези са обрађеним	реченичне интонације, ћириличке и латиничке текстове. СН.3.3.3. Разуме говорени и писани текст на нивоу изворног говорника, у складу за узрастом.

		стандардног српског језика писан ћирилицом или латиницом који садржи познате граматичке структуре и познату лексику поштујући интонацију српске реченице. СН.1.3.5. Разуме основне информације из краћег текста 18 на основу којих изводи једноставне закључке. СН.1.3.6. Уме самостално да напише кратак текст у складу са језичком и ортографском нормом; у писању издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује их у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста); поштује сва правописна правила која су предвиђена у образовним стандардима за крај првог циклуса образовања за предмет		текстовима и тематиком која је предвиђена програмом, користећи познату лексику и увежбаване граматичке структуре, поштујући правописну норму у типичним примерима.	

		Српски језик.			

БИОЛОГИЈА

Исходи:

1. Одреди однос / увиђа везу између гена и хромозома и препозна основну улогу генетичког материјала у ћелији.
2. Идентификује разлике митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији.
3. Размотри предности и недостатке бесполог размножавања у односу на полно размножавање.
4. Шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу.
5. Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења.
6. Одреди положај организма на „дрвету живота” на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи.
7. Упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе.
8. Користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива.
9. Разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева.
10. Повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста-фосила.
11. Идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима.
12. Упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима.
13. Идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране.
14. Илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције.
15. Анализира разлику између сличности и сродности организма на примерима конвергенције и дивергенције.
16. Повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају.
17. Предложи акције заштите биодиверзитета и

учествује у њима18. Аргументује предности вакцинације.19. Примени поступке збрињавања лакших облика крварења.

20. Анализира задати

јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране.

21. Идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија).

22. Планира време за рад, одмор и рекреацију.23. Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци.24. Расправља о разликама међу људимаса аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.

Тема/ област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – -врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Наслеђивање и еволуција	-Одреди однос / увиђа везу између гена и хромозома и препозна основну улогу генетичког материјала у ћелији. -Идентификује разлике митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији.	БИ.1.1.1. наводи особине живих бића – ћелијска грађа,рађање,раст и развој,дисање,исхрана,излучивање,размножавање – на одабраном моделу БИ.1.2.1.Уочава основне елементе грађе ћелије (ћелијска мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије) и процесе који се у	БИ.2.1.2.повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом БИ.2.3.1. разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања БИ.2.3.2. разуме механизам настанка зигота БИ.2.6.3.уме да	-објашњава појам кариотип и кариограм – објашњава промене на хромозомима током ћелијске деобе и разликује појмове: хомологни хромозоми и хроматиде -објашњава грађу гена, као фактора наслеђивања - објашњава да	БИ.3.1.1. Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.3.1. Објашњава разлику између полних и телесних ћелија у погледу хромозома и деоба. БИ.3.3.4. Тумачи правила

	Размотри предности и недостатке бесполог размножавања у односу на полно размножавање. -Шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу. -Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења.	њој одвијају (дисање, исхрана, деоба ћелије). БИ.1.2.2. Дефинише нивое организације организма (ћелија, ткива, органи, органски системи, организам). БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о јединству грађе и функције методски одабраних представника живих бића. БИ.1.3.1. разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте БИ.1.6.3.Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад -уочава и наводи сличности и разлике између биљних и животињских ћелија -одређује везу између гена и хромозома -разликује телесне хромозоме од полних хромозома –познаје механизам настанка зигота објашњава зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима –објашњава начине настајања грешака у генетичком материјалу познаје да на развиће организама поред генетичког	полне ћелије настају од посебних ћелија у организму повезује фазе ћелијског циклуса са променама наследног материјала - графички приказује испољавање болести кроз рецесивне алеле – шематски приказује и објашњава наслеђивање пола код људи самостално изводи закључке који се заснивају на подацима	наслеђивања на примерима (првенствено доминантно-рецесивног наслеђивања). -у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама, - логички повезује чињенице и појмове –израђује самостално модел процеса митозе и мејозе према упутству објашњава ћелијски метаболизам – упоређује хромозоме прокарија и еукарија -сагледава

		-наводи да свака ћелија у организму садржи генетички материјал -разликује ћелије прокарија и еукарија -наброји и опише делове једра познаје појам и основну улогу хромозома -разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на примерима из свакодневног живота -познаје улогу	материјала утиче и средина у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама, показује делимичан степен активности и ангажовања		разлике између митозе и мејозе и њихову улогу у развићу и размножавању вишећелијских организама шематски приказује и објашњава три Менделова правила – аргументује везу између наследних болести и утицаја животне средине - графички приказује испољавање болести кроз рецесивне алеле успоставља везу између наслеђивања и наследних болест

		Грегора Мендела у зачетку генетике -понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује показује мањи степен активности и ангажвања			
Тема/ област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – -врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Јединство грађе и функције као основа живота	-Одреди положај организма на „дрвету живота” на основуприкупље них и анализираних информација о његовој грађи.	БИ.1.1.1. .наводи особине живих бића – ћелијска грађа,рађање,раст и развој,дисање,исхра на,излучивање,разм ножавање – на одабраном моделу БИ.1.1.3. разврстава	БИ.2.1.2.повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом БИ.2.1.3. Примењује	-објашњава значај изгледа тела животиња у таксономији - објашњава сличности и разлике у грађи и начину живота једноћелијских	БИ.3.1.1. Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.2.2.пореди функционисање

	-Упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе. -Користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива.	бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама БИ.1.1.4.Уме да уочи везе међу организмима на дрвету живота БИ.1.2.1. зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије БИ.1.2.2. зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у	правила класификације и користи дихотомне кључеве за препознавање организама БИ.2.2.2. зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа БИ.2.2.3. зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека БИ.2.2.4.Објашњава значај усаглашеног	протиста -учава повезаност алге и гљиве у форми лишаја -уме да објасни повезаност грађе и функције биљних органа - описује прилагођености биљака за боље расејавање семена - разуме значај пупољака за развој биљке - да повеже грађу и улогу рожних творевина -објашњава састав костију кичмењака -наводи особине и типове мишића код одређених група животиња - упоређује грађу и функцију различитих чула	органа и органских система код различитих група организама БИ.3.6.1.користи различите методе/технике за прикупљање и посматрање података БИ.3.6.3.уме самостално да осмисли једноставан експеримент за проверу појава и процеса код живих бића и резултате прикаже на различите начине – препознаје и објашњава чланковитост у биљном царству

		чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија БИ.1.2.3. зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма БИ.1.2.4. познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси БИ.1.3.2. Разликује полно од бесполог размножавања и разуме значај полног	деловања више органа и органских система за нормално функционисање организма БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад -уочава везу између симетрије, цефализације и сегментације организама - разликује критеријуме за груписање једноћелијских протиста -разуме значај гљива за природу и човека - да објасни рад стоминог апарата - уочава сличности и разлике између биљних ткива,	животиња –да објасни грађу и функцију нервне ћелије и нервног ткива -уочава разлику у начину дисања и у грађи система органа за дисање код животиња - упоређује грађу и улогу крвних ћелија – објашњава процес стварања мокраће -наводи начине размножавања код бескичмењака и кичмењака , самостално изводи закључке који се заснивају на подацима	-повезује знања из биологије и математике израдом адекватних задатака – припрема и поставља оглед за узгајање инфузорија да одреди положај гљива и лишајева на дрвету живота -шематски приказује и објашњава значај исхране, дисања и излучивања код биљака - упоређује животне циклусе различитих група биљака -упоређује грађу и функцију творних и трајних ткива

		размножавања за разноврсност живог света. БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.2. читава резултате истраживања/експеримента приказаних на различите начине БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	-да нацрта и обележи попречни пресек листа -објашњава начине размножавања биљака без семена и биљака са семеном - наводи примере покрета биљака - објашњава састав телесног покривача код животиња - упоређује типове скелета код бескичмењака и кичмењака - објашњава начине пријема и реаговања животиња на дражи из спољашње средине -упоређује грађу и функцију различитих чула животиња - објашњава грађу нервног система код различитих група животиња - уочава разлике у начину исхране и		-упоређује телесне омотаче и њихове улоге код различитих група животиња -уочава и објашњава повезаност грађе и функције локомоторног система -да објасни на примеру рефлексну реакцију код човека – објашњава правила трансфузије крви у АБО и Rh-фактор систему -објашњава значај пречишћавања крви – разликује и упоређује начине размножавања

		-у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима разликује симетрију тела животиња -да разликује и објасни животне форме гљива -разликује типове стабала код васкуларних биљака -познаје да је ћелија најмања јединица грађе и функције свих вишећелијских	грађи система органа за варење код животиња -да објасни значај процеса дисања у обезбеђивању енергије за све животне процесе - уме да објасни и шематски прикаже отворен и затворен крвни систем - наводи грађу и функцију система органа за излучивање код бескичмењака и кичмењака - објашњава разлику између спољашњег и унутрашњег оплођења, у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама, показује делимичан степен активности и ангажовања		код бескичмењака и кичмењака у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама, логички повезује чињенице и појмове

		организама - разликује начине размножавања биљака (бесполно, полно, вегетативно) -повезује раст биљке с клијањем семена и развојем биљних ткива -наводи врсте телесног покривача код животиња - објашњава разлике између спољашњег и унутрашњег скелета животиња – да наведе и објасни грађу нервног система код различитих			

		група животиња -наводи начине пријема и реаговања животиња на дражи из спољашње средине – познаје значај процеса исхране у обезбеђивању енергије за све животне процесе - да објасни основне улоге крви – наводи органа за излучивање код човека и разуме њихову основну улогу -разликује бесполно и полно размножавање животиња			
Тема/	Исходи	Основни –	Средњи –	Средњи –	Напредни –

област		довољан (2) 31-48%	добар (3) 49-66%	-врло добар (4) 67-84%	одличан (5) 85-100%
Порекло и разноврсно ст живота	-Разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева. -Повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста-фосила.	БИ.1.1.2. разликује живу и неживу природу у непосредном окружењу и у типичним случајевима БИ.1.1.3. препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња -Познаје појмове о постанку и еволуцији живота на планети; –познаје класификацију организама и дрво живота; -Наводи особине живих бића. -да уочава везе међу организмима(дрво живота).	БИ.2.1.2. познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима БИ.2.1.3. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа кола/класе -да уочи разлике између живих бића; -уочава значај биномне номенклатуре Карл Линеа –да објасни значај еволуције за живот на планети; –црта и препознаје основне одлике домена живог света; - Познаје	-врши анализу основних корака у еволуцији живота на земљи; –зна да изведе једноставније огледе; -користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; -разврстава организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева; -повеже принципе систематике са филогенијом и	-у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама, логички повезује чињенице и појмове на интернету истражи и представи значај фосила,настана к хетеротрофних организама,симбиозе,наст анак живота на планети земљи; –да направи временску ленту и да графички

		-Дефинише појам врсте и именује систематске категорије. -Разврстава жива бића у одређене категорије по сличностима и разликама. у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима	хијерархију класификационих категорија и примењује једноставне кључеве за идентификацију живог света. - Користи доказе еволуције,постојање и настанак фосила,претке човека. - повезује адаптације одређених група организама са начином живота,условима средине и животном формом. - Уочава разлике између развоја вишећеличности код биљака,гљива и животиња. -у довољној мери показује способност употребе информација у	еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила - одређује припадност врсте одређеним таксономским категоријама, самостално изводи закључке који се заснивају на подацима	прикаже дрво живота; –предлаже интересантне пројекте у вези порекла и разноврсности живота; -одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; - упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; - разликује појмове

			новим ситуацијама, показује делимичан степен активности и ангажовања		конвергенције и дивергенције, - објашњава разлику између филогенетског стабла и дрвета живота
Тема/ област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Живот у екосистему	-Идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима. -Упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима. -Идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране. -Илуструје	БИ.1.4.1. препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште – биотоп, животна заједница – биоценоза, популација, еколошка ниша, екосистем, биом, биосфера) и зна најопштије чињенице о њима -дефинише основне еколошке појмове (животна средина,	БИ.2.4.1. употребљава еколошке појмове у опису типичних ситуација у природи БИ.2.1.2.Повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом -познаје значење основних еколошких појмова (животна средина, станиште,	-Описује основне односе међу члановима екосистема и објашњава како делови екосистема утичу једни на друге. -Увиђа значај циклуса кружења најважнијих елемената у екосистему -Разликује типичне екосистеме и њихове најважније	БИ.3.4.3.повезу је распоред биома на Земљи са чиниоцима који га одређују -Процењује значај мера заштите, очувања и унапређивања животне средине и познаје како може да их примени. -Повезује распоред биома на Земљи с чиниоцима који

примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције. -Анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције. -Повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају. -Предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у	станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера). – препознаје представнике екосистема у непосредном окружењу и одговорно се односи према њима. – дефинише биодиверзитет -Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине понекад је самостлан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује	животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера). – Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту. -Познаје значај мера заштите животне средине из аспекта одрживог развоја. -објашњава основне односе међу члановима екосистема. - описује типичне екосистеме у Србији. - у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама, показује делимичан степен активности и	представнике у Србији (биодиверзитет Србије). -Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима	га одређују. - објашњава значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу. - има развијену еколошку свест и утиче на развој еколошке свести других ученика; -предлаже акције рециклаже и предводи их -истражи на интернету о рециклажи и презентује пред одељењем; -предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података

	њима.	показује мањи степен активности и ангажовања	ангажовања		и приказу резултата; -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;
Тема/ област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – -врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Човек и здравље	-Аргументује предности вакцинације. -Примени поступке збрињавања лакших облика крварења. - Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране. - Идентификује поремећаје	БИ.1.3.1. разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте БИ.1.5.2. разуме значај примене хигијенских навика у исхрани и посебно значај термичке обrade хране БИ.1.5.3. разуме значај одржавања хигијене кућних љубимаца, домаћих и дивљих животиња	БИ.2.5.3. зна како се чува хранљива вредност намирница БИ.2.5.4. Процењује када може сама себи да помогне и када је поробно потражити лекарску помоћ. -Предлаже мере заштите од вирусних инфекција, описује начине размножавања	-анализира грађу вируса, описује болести које вируси изазивају, описује типове имунитета, -анализира јеловник са становишта правилне исхране, -учествује и предлаже пројекте у вези болести зависности и	БИ.3.5.4. Повезује настанак болести а посебно болести зависности са ризичним облицима понашања и стресом (односно поремећајима психичког стања и здравља личности).

	исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија). -Планира време за рад, одмор и рекреацију. - Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци. -Расправља о разликама међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.	и правилног опхођења са њима БИ.1.5.4. разуме зашто је важно да се придржава званичних упутстава која се односе на заразне болести (епидемије и пандемије) -Описује основну грађу вируса, именује обољења која изазивају вируси, познаје појам имунитет, да наведе болести зависности и последице истих; -именује и одређује положај органа човека и описује њихове улоге. -познаје биолошки смисао адолесценције. –	вируса -Разликује типове имунитета на примерима, идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); - наводи основна правила чувања намирница планира време за рад, одмор и рекреацију; -познаје разлику између пубертета и адолесценције -доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци;	последица; -да анализира повреде и примену самопомоћи или да потражи помоћ лекара; - примени поступке збрињавања лакших облика крварења -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима	

		идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих да процени сопствене животне навике и избегава ризишна понашања, - објашњава значај уравнотежене и разноврсне исхране за очување здравља			

ИСТОРИЈА

Исходи :

1. да наведу специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку;
2. да повежу визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности;
препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
3. да наведу основне карактеристике индустријске револуције (дефинисање појма револуција, парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе);
4. да наведу основне карактеристике политичких револуција (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, Америчка револуција, Француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма);

5. да наведу особености Наполеоновог доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес);
6. да наведу основне карактеристике рађања модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”); свакодневни живот и култура(промене у начину живота); Истакнуте личности: Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта;
7. да наведу основне карактеристике Српске револуције 1804 –1835. (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај, развој устаничке државе);
8. да опишу развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, наведе основне одлике владавине уставобранитеља оснивање образовних и културних установа);
9. бити у стању да на историјској карти покаже простор на коме је српски народ живео и државе у којима је живео у периоду пре Берлинског конгреса;
10. да наведу основне карактеристике Црне Горе у доба владичанства (основна обележја државног и друштвеног уређења);
11. да неведу и препознају најважније историјске личности тога доба: вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић;
12. да опишу рађање модерних држава, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке
13. да неведу и дефинишу појма Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење);
14. да наведу основне карактеристике успона САД и грађански рат;
15. да неведу зашто и како долгаз до борби за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства; међународни односи и кризе (дефинисање појма колонијализам и империјализам, формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови).
16. да неведу промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот);
17. да неведу и препознају карактеристичне историјске личности: Ђузепе Гарибалди, Камило Кавур, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица Викторија, Абрахам Линколн, браћа Лимијер, Алфред Нобел, Бенцамин Дизраели, Вилијам Гледстоун, Симон Боливар, Михајло Пупин, Никола Тесла, Марија Кири;

18. да наведу основне одлике друге владвине кнеза Михаила Обреновића и значај добијања гардова и стварање Првог Балканског савеза;
19. да наведу основне одлике владвине Милана Обреновића - Кнежевина и краљевина Србија(узрок, ток и последицу ослободилачких ратова 1876 – 1878. године; Берлински конгрес и међународно признање, прогласење краљевине, унутрашња и спољна политика, настанак политичких партија, Тимочка буна, Српско – бугарски рат);
20. да наведу основне одлике владвине Александра Обреновића - Краљевина Србија (мајски преврат)
21. да наведу основне одлике владвине Петра Првог Карађорђевића - Краљевина Србија(развој парламентаризма, спољна политика – царински рат и анексиона криза);
22. да опишу свакодневни живот, наука, култура живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена).
23. да наведу основне одлике владвине Николе Првог Петровића Његоша (Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине);
24. бити у стању да на географској карти покажу простор на коме је живео српски народ и државе у којима је живео у периоду после берлинског конгреса;
25. да наведу основе учешћа Србије и Црне Горе у балканским ратовима; бити у стању да на географској карти покажу границе држава после балканских ратова;
26. да наведу и препознају карактеристичне историјске личности: кнез Михаило, краљ Милан, краљица Наталија и краљ Александар Обреновић, Драга Машин, краљ Петар Карађорђевић, књаз Данило, кнегиња Даринка Петровић, књаз Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, Светозар Милетић, Драгутин Димитријевић Апис, Михајло Петровић Алас;
27. да наведу узроке и повод који су довели до избијања Првог светског рата (узроци и повод, савезништва – Централне силе и Антанта и фронтови)
28. да наведу кључне фронтове и битке Првог светског рата; бити у стању да на географској или историској карти покаже простор захваћен ратним дејствима; објасни појмове ратна пропаганда, атентат, ултиматум; аспекти рата – технологија рата, губици и жртве, глад и епидемије; Човек у рату – живот у позадини и на фронту; Живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању;

29. да наведу поповод за улазак Србије у рат са Аустроугарском, кључне битке српске војке током ратне 1914. године, како је текло повлачење српске војске преко Албаније и ратна дешавања на Солунском фронту и ослобођење земље;

30. да уоче утицај ратних дешавања и њихову повезаност с дешавањима у окупираној Србији;

31. да неведу и препознају карактеристичне историјске личности: Николај II Романов, Вудро Вилсон, Оскар Поћорек, фелдмаршал Макензен, краљ Петар Први и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
Основи проучавања прошлости	1. да наведу специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; 2. да повежу визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости	ИС.2.1.3. препознаје да постоје повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.5. зна и разуме узроке и последице важних историјских феномена у националној историји
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ

		ИСТОРИЈЕ	ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени

		историјски феномен)	ближе хронолошко порекло извора
Европа и свет на почетку индустријског доба	3. да наведу основне карактеристике индустријске револуције (дефинисање појма револуција, парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе); 4. да наведу основне карактеристике политичких револуција (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, Америчка револуција, Француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма); 5. да наведу особености Наполеоновог доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес); 6. да наведу основне карактеристике рађања модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”); свакодневни живот и култура(промене у начину живота); Истакнуте личности: Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта;	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна ком простору су ссе одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ

		ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) регионалне, опште историје	ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави)

Српске државе и народи до средине XIX века	ИСХОДИ: 7. да наведу основне карактеристике Српске револуције 1804 –1835. (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај, развој устаничке државе); 8. да опишу развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, наведе основне одлике владавине уставобранитеља оснивање образовних и културних установа); 9. бити у стању да на историјској карти покаже простор на коме је српски народ живео и државе у којима је живео у периоду пре Берлинског конгреса; 10. да наведу основне карактеристике Црне Горе у доба владичанства (основна обележја државног и друштвеног уређења); 11. да неведу и препознају најважније историјске личности тога доба: вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић;	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске	ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора

		информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости	ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави)

Европа и свет у другој половини XIXи почетком XXвека	ИСХОДИ: 12. да опишу рађање модерних држава, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке 13. да неведу и дефинишу појма Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење); 14. да наведу основне каратктеристике успона САД и грађански рат; 15. да неведу зашто и како долчаз до борби за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства; међународни односи и кризе (дефинисање појма колнјализам и империјализам, формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). 16. да неведу промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот); 17. да неведу и препознају карактеристичне историјске личности: Ђузепе Гарибалди, Камило Кавур, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица Викторија, Абрахам Линколн, браћа Лимијер, Алфред Нобел,Бенџамин Дизраели,Вилијам Гледстоун,Симон Боливар,Михајло Пупин,Никола Тесла,Марија Кири;	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу

		карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда	карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде,

		ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости	упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву

Српске државе и народи у другој половини XIX и почетком XX века	ИСХОДИ: 18. да наведу основне одлике друге владвине кнеза Михаила Обреновића и значај добијања гардова и стварање Првог Балканског савеза; 19. да наведу основне одлике владвине Милана Обреновића - Кнежевина и краљевина Србија(узрок, ток и последицу ослободилачких ратова 1876 – 1878. године; Берлински конгрес и међународно признање, прогласишење краљевине, унутрашња и спољна политика, настанак политичких партија, Тимочка буна, Српско – бугарски рат); 20. да наведу основне одлике владвине Александра Обреновића - Краљевина Србија (мајски преврат) 21. да наведу основне одлике владвине	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје

	Петра Првог Карађорђевића - Краљевина Србија(развој парламентаризма, спољна политика – царински рат и анексиона криза); 22. да опишу свакодневни живот, наука, култура живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена). 23. да наведу основне одлике владавине Николе Првог Петровића Његоша (Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине); 24. бити у стању да на географској карти покажу простор на коме је живео српски народ и државе у којима је живео у периоду после берлинског конгреса; 25. да наведу основе учешћа Србије и Црне Горе у балканским ратовима; бити у стању да на географској карти покажу границе држава после балканских ратова; 26. да наведу и препознају карактеристичне историјске личности: кнез Михаило, краљ Милан, краљица Наталија и краљ Александар Обреновић, Драга Машин, краљ Петар Карађорђевић, кнез Данило, кнегиња Даринка Петровић, кнез Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, Светозар Милетић, Драгутин Димитријевић Апис, Михајло Петровић Алас;	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена

		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

		догађаја и које су последице важних историјских дешавања	
Европа и свет у раном новом веку	ИСХОДИ: - да наведу хронолошке и просторне оквири новог века у Европи (периодизацију, Стари свет, Нови свет), да наведу основна обележја новог века (грађанство као носилац промена, најзначајнија научна и техничка открића); - да наведу историјске изворе за проучавање новог века и места којима се чувају историјски извори за проучавање српске историје новог века; да наведу основна обележја преиндустријског доба (узроке успона градова и градске привреде, најзначајнији градски центри, нов начин производње – мануфактуре, положај, улога грађанства и њихова интересовања); - да наведу узроке и последице великих географских открића и најзначајније поморске експедиције; да наведу најзначајнија обележја нове грађанске културе – хуманизма и ренесансе (центри нове културе, основне одлике, књижевност, политичка мисао, уметност) - да наведу узроке и последице реформације и контрареформације Католичке цркве; - да наведу основна обележја апсолутистичких монархија	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски

	(неограничена власт владара, порекло власти, улога Државног савета и војске, положај сталешких скупштина, најзначајније европске апсолутистичке монархије, кључне чињенице о основним обележјима апсолутизма у Француској и Шпанији) - да наведу кључне чињенице о најзначајнијим личностима епохе (научницима: Никола Коперник, Ђордано Бруно, Галилео Галилеј, Јохан Гутенберг, Бартоломео Дијаз, Васко да Гама, Кристифор Колумбо, Америго Веспучи, Фернандо Магелан, Данте Алигијери, Вилијем Шекспир, Николо Макијавели, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, породица Медичи, Мартин Лутер, Игнасио Лојола, Карло V, Филип II, Луј XIV); - да наведу нове појмове: Стари свет, Нови свет, мануфактура, хуманизам и ренесанса, политичка мисао, макијавелизам, мецене, реформа, протестантизам, евангелизам, лутеранство, исусовци (језуити), апсолутистичка (апсолутна) монархија. - умети да на историјској карти покажу најзначајнија места везана за историју новог века (најзначајније западноевропске државе, правце поморских експедиција, простор ширења нове религије, центре нове културе хуманизма и ренесансе);		извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о

		специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)
Европа, свет и Србија у великом рату	ИСХОДИ: 27. да наведу узроке и повод који су довели до избијања Првог светског рата (узроци и повод, савезништва – Централне силе и Антанта и фронтови) 28. да наведу кључне фронтове и битке Првог светског рата; бити у стању да на географској или историској карти покаже простор захваћен ратним дејствима; објасни појмове ратна пропаганда, атентат, ултиматум; аспекти рата – технологија рата, губици и жртве, глад и епидемије; Човек у рату – живот у позадини и на фронту; Живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању; 29. да наведу поповод за улазак Србије у рат са Аустроугарском, кључне битке	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ

	српске војке током ратне 1914. године, како је текло повлачење српске војске преко Албаније и ратна дешавања на Солунском фронту и ослобођење земље; 30. да уоче утицај ратних дешавања и њихову повезаност с дешавањима у окупираној Србији; 31. да неведу и препознају карактеристичне историјске личности: Николај II Романов, Вудро Вилсон, Оскар Поћорек, фелдмаршал Макензен, краљ Петар Први и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић.	ИСТОРИЈЕ	ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)

		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

			ангажовања.		

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**)уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
	Felismeri a tantervben előírt művek címét és szerzőjét. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait. Meghatározza az irodalmi mű témáját, fő motívumait és szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt. Megkülönbözteti a prózai és verses formákat és a műnemeket, líra, epika, dráma. Az irodalmi művekben a szövegrészeket, a hősök és a	· eljut az egyszerűbb szövegek megértéséig, · képes megérteni néma vagy hangos olvasással a szöveget, · megkülönbözteti a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket, · a munkafüzetében, könyveiben levő szómagyarázatokat segítség nélkül értelmezi, · felismeri a szöveg műfaját,	... · felismeri a nem szépirodalmi szövegek fajtáit (használati utasítás, reklám, vitaanyag, hozzászólás stb.), · az elolvasott szövegnek meg tudja nevezni a témáját, képes rövid tartalomismertetésre, · a munkafüzetében, könyveiben levő szómagyarázatokat segítség nélkül értelmezi, · felismeri a szöveg műfaját, közlésmódját és stílusát,

	helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől, a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegtől. Felismeri az epikai, drámai és lírai szövegek beszélőjét, különbséget tesz szerző-író, költő- és lírai én, elbeszélő között. Különbséget tesz az epikus közlés alapformái, az elbeszélés, narráciú, a leírás, az elbeszélői reflexió és a dialógus között. Meg tudja állapítani az irodalmi művek cselekményének helyét és idejét, megnevezi a főszereplőket, a mellékszereplőket. Felismeri az idézetet a szövegben. Felismeri és megnevezi az ismétlés különböző formáit, a hasonlatot, szóhalmazt, felsorolást, ellentétet, fokozást, túlzást, iróniát, felkiáltást, költői kérdést, megszólítást, érthető, nyelvtanilag kifogástalan mondatokat szerkeszt,	közlésmódját és stílusát, · megkülönbözteti a szöveg és a könyv szerkezeti egységeit (főcím, alcím, szövegtest, fejezet, bekezdés, lábjegyzet, tartalom, előszó, utószó), · felismeri az idézeteket, · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből, · képes lényeges és lényegtelen elkülönítésére, · képes az összefüggések feltárására (időrend, ok-okozati viszonyok, következmény stb.), · képes a következtetések levonására (egyszerű szövegben), · képes a szövegbe iktatott táblázatok, grafikonok, diagramok felismerésére · érthető, nyelvtanilag kifogástalan mondatokat szerkeszt, · egyszerű elbeszélő, leíró szövegeket	· megkülönbözteti a szöveg és a könyv szerkezeti egységeit (főcím, alcím, szövegtest, fejezet, bekezdés, lábjegyzet, tartalom, előszó, utószó, tárgymutató, bibliográfia), · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből és szövegközi összefüggéseket keresni, · megkülönbözteti a tényanyagot a reflexióktól, kommentároktól, · képes rövidebb és/vagy egyszerűbb szöveg rezüméjének összeállítására, · ismeri a szóbeli és írásbeli közlés alapvető kritériumait, · ismeri és a legtöbb esetben alkalmazza a helyesírási alapelveket és a legfontosabb helyesírási szabályokat (Helyesen jelöli a hangkapcsolatokat a részleges hasonulás, az írásban jelölt teljes hasonulás és az összeolvadás eseteiben, a tulajdonnevek közül a személyneveket, az állatneveket, a címeket, márkaneveket, az intézményneveket és a földrajzi nevek egyszerűbb eseteit. Az igekötős igék, a névutós szerkezetek egybe- és különírását, az –i képzős melléknevek

IRODALOM	· Felismeri és megmagyarázza a szokatlan szórendet, az áthajlást, a költői jelzöt, az állandó jelzöt. · Felismeri és megnevezi a megszemélyesítést, a jelentésátvitelt, a metaforát, a szimbólumot, a toposzt, a szinesztéziát, az allegóriát, hangutánzást és hangulatfestést. · Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: versciklus, múzsa, hangulatkép, életkép, idill, látomás, dal, elégia, óda, himnusz, tájleíró költemény, szonett. · Felismeri és megnevezi a rímfajtákat, a refrént, az alliterációt, az asszonáncot. · Megkülönbözteti a kötött és a szabad verset. · Felismeri a különböző verselési formákat, az ütemhangsúlyost és az időmértékes verselés alapjait: hosszú és rövid szótag. · Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: ballada, novella, filmnovella, elbeszélés, interjú, riport, regény, napló, önarckép,	alkot, · elkülöníti a szöveg szerkezeti egységeit (hármastagolás), · szövegeit a beszédhelyzetnek megfelelően fogalmazza meg, · képes a szövegek összefoglalására, · alkalmazza az írásbeli kommunikáció műfajait (levélírás, úrlapok kitöltése stb.), · ismeri a helyesírási szabályzat használati módját, · ismeri a helyesírási alapelveket és a legfontosabb helyesírási szabályokat (írásjelek, a tulajdonnevek – személynevek, állatnevek, intézménynevek, márkanevek – írásmódja), · tudatában van a nyelvi tolerancia fontosság · felismeri a tantervben előírt szövegek címét és szerzőit, · megkülönbözteti a szóbeli és az	egyszerűbb eseteit nem téveszti el.), · jártas a vázlatkészítésben. · el tudja különíteni epikus művekben (a meséket és mítoszokat leszámítva) a mű időviszonyait (az elbeszélt időt; az elbeszélés idejét; az elbeszélt események időtartamát), valamint a befogadás idejét, · felfedezi a cím, a műnem, a műfaj és a szereplő közötti összefüggéseket, · a szövegrészeket, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt, · megkülönbözteti az átmeneti műfajokat (ballada), különbséget tesz a szöveg cselekményének összefoglalása és a szöveg értelmezése között, · képes olvasmánynapló vezetésére, · felismeri a komikum változatait (humor, irónia), · felismeri és megnevezi a szóelemek könnyebb elemeit, felismeri a magas

	rövidtörténet, karcolat, útleírás, tudományos-fantasztikus mű, tanulmány, esszé. Meg tudja állapítani az elbeszélésmód sajátosságait: - egyes szám harmadik személyű és énelbeszélés. Felismeri és megnevezi az epikai közlésformákat: elbeszélés, párbeszéd, monológ, leírások: táj-, személy-, környezet, tárgyleírás. Meg tudja fogalmazni az epikai művek szerkezeti egységeit. Felismeri, megnevezi a szereplők jellemzésének eszközeit: cselekmény, beszéd, külső tulajdonságok, írói közlés, környezetrajz, belső történések. Felismeri megnevezi a paródiát, a komikum változatait, a groteszk ábrázolásmódot. Ismeri és megmagyarázza a következő fogalmakat: színház, színművészet, katarzis, drámai műnem, drámai műfajok-komédia, tragédia, színmű, felvonás, jelenet, drámai szereplők, monológ, dialógus	írásbeli irodalom műfajait, · megkülönbözteti a műnemeket (líra, epika és dráma), · felismeri a rímfajtaikat és a refrént, · ismeri a következő fogalmakat: elbeszélő, lírai beszélő (lírai én), mese, történet, elbeszélés, · képes a következő stilisztikai eszközök felismerésére: hasonlat, költői jelző, megszemélyesítés, ismétlés, költői kérdés, ellentét, hangutánzás és hangulatfestés, fokozás, · képes a következő szépirodalmi szövegelemek felismerésére: motívum, téma, fabula, a cselekmény helye és ideje, hős stb. · a szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója, · tiszteli a nemzeti irodalmi és művészeti hagyományt, · képes esztétikai élmény átélésére. · fel tudja sorolni a magán- és a	és mély magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · föl ismeri és megnevezi a következő szófajú szavakat: ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, igekötő, névutó, kötőszó, névelő, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát, · mondatelemzéskor föl ismeri és megnevezi a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, határozott alany), tárgyas szerkezet, határozós szerkezet (h-, idő-, mód-, eszköz-, társ-,), jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség-, birtokos). · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját, · föl ismeri és megnevezi az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú és a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján.

	Felismeri és értelmezi a jelenetek konfliktushelyzeteit, a hősök jellemvonásait, és velük kapcsolatban véleményt formál, elemeez. Elhelyezi a műveket az alapvető irodalmi kontextusokban: magyar irodalom, világirodalom, régi, újabb, kortárs, szóbeli, szerzői. Képes az irodalmi művek összehasonlító vizsgálatára. Változatos olvasási stratégiákat alkalmaz.	mássalhangzókat, · fel tudja osztani a mássalhangzókat a zöngéesség szempontja szerint, · tud szótagolni, · felismeri a következő szófajú szavakat: ige, főnév, melléknév, számnév, névmás (személyes, birtokos), igekötő, kötőszó, névelő, · le tudja választani a toldalékot a szótőről, · fölismeri az egyszerű és összetett szavakat, · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját, · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondattól, · fel tudja ismerni a mondatokat a beszélő szándéka szerint (kijelentő, felkiáltó, felszólító, óhajtó, kérdő), · mondatelemzéskor fölismeri a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, határozott alany), tárgyas szerkezet, határozós szerkezet (hely-, idő-, mód-, eszköz-),	

		jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség).	
Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
		...	...
	Felismeri a tantervben előírt művek címét és szerzőjét. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait. Meghatározza az irodalmi mű témáját, fő motívumait és szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt. Megkülönbözteti a prózai és verses formákat és a műnemeket, líra, epika, dráma. Az irodalmi művekben a szövegrészletek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől, a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegtől. Felismeri az epikai, drámai és lírai	... · képes a táblázatok, grafikonok, diagramok felismerésére és értelmezésére · eljut a hosszabb szövegek megértéséig, · különböző olvasási stratégiákat alkalmaz, · felismeri a nem szépirodalmi szövegek fajtáit (használati utasítás, reklám, vitaanyag, hozzászólás stb.), · az elolvasott szövegnek meg tudja nevezni a témáját, képes rövid tartalomismertetésre, · a munkafüzeiteiben, könyveiben levő szömagyarázatokat segítség nélkül értelmezi, · felismeri a szöveg műfaját, közlésmódját és stílusát, · megkülönbözteti a szöveg és a könyv szerkezeti egységeit (főcím, alcím,	... · eljut a hosszabb és összetettebb szövegek megértéséig, · felismeri a szöveg műfaját, közlésmódját és stílusát, · képes a kulcsszavak, tételmondatok kiemelésére, rezümé összeállítására, · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni összetettebb és hosszabb szövegből és szövegközi összefüggéseket keresni, · képes összetettebb táblázatok, grafikonok, diagramok vizsgálatára és értelmezésére, · képes az olvasott szövegekkel kapcsolatban kérdéseket feltenni, véleményt, udvarias kritikát formálni, érvelni, összehasonlító észrevételeket tenni · képes érvelő szöveg alkotására, · képes könyv-, filmismertető,

szövegek beszélőjét,különbséget tesz szerző-író, költő- és lírai én, elbeszélő között. Különbséget tesz az epikus közlés alapformái,az elbeszélés, narráciü, a leírás, az elbeszélői reflexió és a dialógus között. Meg tudja állapítani az irodalmi művek cselekményének helyét és idejét, megnevezi a főszereplőket, a mellékszereplőket. Felismeri az idézetet a szövegben. Felismeri és megnevezi az ismétlés különböző formáit,a hasonlatot, szóhalmozást, felsorolást,ellentétet, fokozást, túlzást, iróniát,felkiáltást, költői kérdést,megszólítást, a szokatlan szórendet, az áthajlást, a költői jelzőt, az állandó jelzőt. Felismeri és megnevezi a megszemélyesítést,a jelentésátvitelt, a metaforát, a szimbólumot.a toposzt, a szinesztéziát, az allegóriát. Felismeri és megmagyarázza a hangutánzást és hangulatfestést. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat:versciklus, múzsa,	szövegtest, fejezet, bekezdés, lábjegyzet, tartalom, előszó, utószó, tárgymutató, bibliográfia), · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből és szövegközi összefüggéseket keresni, · megkülönbözteti a tényanyagot a reflexióktól, kommentároktól, · képes koherens, egyedi, kreatív szöveg összeállítására, · képes hír, beszámoló és jelentés összeállítására, · képes rövidebb és/vagy egyszerűbb szöveg rezüméjének összeállítására, · ismeri a szóbeli és írásbeli közlés alapvető kritériumait, · ismeri és a legtöbb esetben alkalmazza a helyesírási alapelveket és a legfontosabb helyesírási szabályokat (Helyesen jelöli a hangkapcsolatokat a részleges hasonulás, az írásban jelölt teljes hasonulás és az összeolvadás eseteiben, a tulajdonnevek közül a személyneveket, az állatneveket, a címekeket, márkaneveket, az	színházkritika, riport és interjú írására, · képes hosszabb és/vagy összetettebb szövegek rezüméjének összeállítására, · helyesen alkalmazza a bekezdéseket, ismeri a cím- és alcímadás stratégiáit, a szöveg részei közötti logikai kapcsolatokat, · ismeri és következetesen alkalmazza a helyesírási alapelveket és a helyesírási szabályok többségét (Helyesen jelöli az időtartamot a tőhang-váltást mutató főnevek és igék esetében is, a hangkapcsolatokat, helyesen írja a tulajdonneveket, a földrajzi nevek bonyolultabb eseteit, az –i képzős mellékneveket, az igekötős igék, a névutós szerkezetek, az alanyos, tárgyas, határozós és birtokos szószerkezetek, összetételek helyesírását nem véti el, összetett mondatok írásakor többnyire jól központosz.). · · szövegrészeket, hősök, helyzetek, témák és motívumok alapján felismeri a műnemet és a műfajt, · konkrét szöveg műnemének és

	hangulatkép, életkép, idill, látomás, dal, elégia, óda, himnusz, tájleíró költemény, szonett. Felismeri és megnevezi a rímfajtákat, a refrént, az alliterációt, az asszonáncot. Megkülönbözteti a kötött és a szabad verset. Felismeri a különböző verselési formákat, az ütemhangsúlyost és az időmértékes verselés alapjait-hosszú és rövid szótag. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat:ballada, novella, filmnovella, elbeszélés,interjú, riport, regény, napló,önarckép, rövidtörténet, karcolat,útleírás, tudományos-fantasztikus mű, tanulmány, esszé. Meg tudja állapítani az elbeszélésmód sajátosságait: - egyes szám harmadik személyű és énelbeszélés. Felismeri és megnevezi az epikai közlésformákat:elbeszélés, párbeszéd, monológ, leírások: táj-, személy-, környezet, tárgyleírás. Meg tudja fogalmazni az epikai	intézményneveket és a földrajzi nevek egyszerűbb eseteit. Az igekötős igék, a névutós szerkezetek egybe- és különírását, az –i képzős melléknevek egyszerűbb eseteit nem téveszti el.), · jártas a vázlatkészítésben. · el tudja különíteni epikus művekben (a meséket és mítoszokat leszámítva) a mű időviszonyait (az elbeszélt időt; az elbeszélés idejét; az elbeszélt események időtartamát), valamint a befogadás idejét, · felfedezi a cím, a műnem, a műfaj és a szereplő közötti összefüggéseket, · a szövegrészletek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt, · megkülönbözteti az átmeneti műfajokat (ballada), · felismeri az irodalomtudományi szempontból megkülönböztetett műfajokat (emlékirat, életrajz, önéletrajz, napló, útirajz, sci-fi, fantasy), · felismeri a következő alakzatokat (metafora, szimbólum, allegória,	műfajának pontos felismerése, · felfedezi a szerző és a lírai beszélő (lírai én), valamint a szerző és az elbeszélő közötti különbségeket, · felismeri a különböző verselési formákat (ütemhangsúly, időmérték) és a következő alapfogalmakat: alliteráció, belső rím, szinesztézia, töismétlés, halmozás, felsorolás, versciklus, látomás, ars poetica, gondolati vers, · ismeri a lírai, epikai és drámai műfajokat, · képes egyéni állaspont, kritikus szemléletmód, kreatív értelmezés kialakítására. · reprodukálja a magánhangzók felosztását az időtartam, az ajakműködés és a nyelv vízszintes mozgása szerint, · ismeri és alkalmazza a hangrend és illeszkedés törvényét, · felismeri a részleges hasonulás (zöngésedés, zöngétlenedés, képzés helyi szerinti részleges hasonulás), a teljes hasonulás (jelölt és jelöletlen teljes hasonulás), összeolvadás,

művek szerkezeti egységeit. Felismeri, megnevezi a szereplők jellemzésének eszközeit: cselekmény, beszéd, külső tulajdonságok, írói közlés, környezetrajz, belső történések. Felismeri megnevezi a paródiát, a komikum változatait, a groteszk ábrázolásmódot. Ismeri és megmagyarázza a következő fogalmakat: színház, színművészet, katarzis, drámai műnem, drámai műfajok-komédia, tragédia, színmű, felvonás, jelenet, drámai szereplők, monológ, dialógus Felismeri és értelmezi a jelenetek konfliktushelyzeteit, a hősök jellemvonásait, és velük kapcsolatban véleményt formál, elemeez. Elhelyezi a műveket az alapvető irodalmi kontextusokban: magyar irodalom, világirodalom, régi, újabb, kortárs, szóbeli, szerzői. Képes az irodalmi művek összehasonlító vizsgálatára. Változatos olvasási stratégiákat	áthajlás), · felismeri a motívumokat, a kompozíciót, a formai jegyeket, a hősök jellemét és a szereplők rendszerét, a párbeszédet, a monológot, belső monológot (önjellemező beszéd), · különbséget tesz a szöveg cselekményének összefoglalása és a szöveg értelmezése között, · képes olvasmánynapló vezetésére, · fölismeri és megnevezi a szóelemek könnyebb elemeit, · felismeri a magas és mély magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · fölismeri és megnevezi a következő szófajú szavakat: ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, igekötő, névutó, kötőszó, névelő, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát,	áthajlás), · felismeri a motívumokat, a kompozíciót, a formai jegyeket, a hősök jellemét és a szereplők rendszerét, a párbeszédet, a monológot, belső monológot (önjellemező beszéd), · különbséget tesz a szöveg cselekményének összefoglalása és a szöveg értelmezése között, · képes olvasmánynapló vezetésére, · fölismeri és megnevezi a szóelemek könnyebb elemeit, · felismeri a magas és mély magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · fölismeri és megnevezi a következő szófajú szavakat: ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, igekötő, névutó, kötőszó, névelő, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát,	mássalhangzó-rövidülés, mássalhangzó-kiesés eseteit, · ismeri és alkalmazza a szótagolás és elválasztás szabályait, · felismeri a tanult szófajokat, · fölismeri a többszófajúságot, · felismeri, megnevezi és alkalmazza a tanult szóelemeket (képző, jel, rag), · fölismeri az egyszerű, összetett és többszörösen összetett szavakat, · felismeri és alkalmazza az állandósult szókapcsolatokat, · használja szótárakat és kézikönyveket, · felismeri a mondatfajtákat szerkezetük szerint (egyszerű mondat: főmondat, bővített mondat, hiányos mondat, összetett mondat: alárendelő, mellérendelő), ismeri az összetett mondat szerkezetét, a tagmondatok sorrendjét, a többszörösen összetett mondatot, ábrázolja az egyszerű és összetett mondatok szerkezetét, · mondatelemzéskor fölismeri a következő szintagmákat: predikatív

	alkalmaz.	· fölismeri az egyszerű és összetett szavakat, és megnevezi a fajtáit, · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondattól, · fel tudja ismerni és megnevezni a mondatokat a beszélő szándéka szerint, · felismeri és megnevezi a mondatokat logikai minőségük szerint (állító, tagadó), · mondatelemzéskor fölismeri és megnevezi a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, határozott alany), tárgyas szerkezet, határozós szerkezet (h-, idő-, mód-, eszköz-, társ-,), jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség-, birtokos). · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját, fölismeri és megnevezi az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú és a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján.	szerkezet (igei állítmány, névszói állítmány, névszói-igei állítmány, határozott alany, határozatlan alany, általános alany, hiányos alany), tárgyas szerkezet (kettős tárgy), határozós szerkezet (hely-, idő-, mód-, eszköz-, társ-, állapot, ok-, cél-, vonzat), jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség-, birtokos, értelmező), alárendelő és mellérendelő (halmozott) szintagma. · fölismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, hasonló alakú, ellentétes jelentésű, hangutánzó- és hangulatfestő valamint a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján.

БИОЛОГИЈА

Исходи:

1. Одреди однос / увиђа везу између гена и хромозома и препозна основну улогу генетичког материјала у ћелији.
2. Идентификује разлике митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији.
3. Размотри предности и недостатке бесполог размножавања у односу на полно размножавање.
4. Шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу.
5. Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења.
6. Одреди положај организма на „дрвету живота” на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи.
7. Упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе.
8. Користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива.
9. Разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева.
10. Повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста-фосила.
11. Идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима.
12. Упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима.
13. Идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране.
14. Илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције.
15. Анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције.
16. Повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају.
17. Предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима.
18. Аргументује предности вакцинације.

19. Примени поступке збрињавања лакших облика крварења.
20. Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране.
21. Идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија).
22. Планира време за рад, одмор и рекреацију.
23. Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци.
24. Расправља о разликама међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.

Тема/ област	Исходи	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Наслеђивање и еволуција	1. Одреди однос / увиђа везу између гена и хромозома и препозна основну улогу генетичког материјала у ћелији. 2. Идентификује разлике митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији. 3. Размотри предности и недостатке бесполог размножавања у односу на полно размножавање. 4. Шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу. 5. Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења.	БИ.1.1.1. Наводи особине живих бића – ћелијска грађа, рађање, раст и развој, дисање, исхрана, излучивање, размножавање – на одабраном моделу БИ.1.2.1. Уочава основне елементе грађе ћелије (ћелијска мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије) и процесе који се у њој одвијају (дисање, исхрана, деоба ћелије). БИ.1.2.2. Дефинише нивое организације организма (ћелија, ткива, органи, органски системи, организам). БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о јединству грађе и функције методски одабраних представника живих	БИ.2.1.2. Повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом. БИ.2.6.3. Уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад.

		бића. БИ.1.3.1. Разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте. БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	
Јединство грађе и функције као основа живота	6. Одреди положај организма на „дрвету живота” на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи. 7. Упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе. 8. Користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива.	БИ.1.1.1. Наводи особине живих бића – ћелијска грађа, рађање, раст и развој, дисање, исхрана, излучивање, размножавање – на одабраном моделу. БИ.1.1.3. Разврстава бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама. БИ.1.1.4. Уме да уочи везе међу организмима на дрвету живота. БИ.1.2.1. Зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије. БИ.1.2.2. Зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија.	БИ.2.1.2. Повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота, условима средине и њиховом животном формом. БИ.2.2.3. Зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека. БИ.2.6.3. Уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад.

		БИ.1.2.3. Зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма. БИ.1.2.4. Познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси. БИ.1.3.2. Разликује полно од бесполог размножавања и разуме значај полног размножавања за разноврсност живог света. БИ.1.6.1. При доношењу одлука у свакодневном животу препознаје елементе научног метода (посматрање, уочавање, праћење, описивање, закључивање) и према упутству реализује једноставне експерименте (у лабораторији и на терену). БИ.1.6.2. Очитава резултате истраживања / експеримента приказаних на различите начине. БИ.1.6.3. Поштује безбедносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	

Порекло и разноврсност живог света	9. Разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева. 10.Повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста-фосила.	БИ.1.1.2. Разликује живу и неживу природу у непосредном окружењу и у типичним случајевима. БИ.1.1.3. Препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња.	БИ. 2.1.1. Уочава да се вишећеличност независно развила у неколико еукриотских група (биљке, гљиве, животиње). БИ.2.1.2. Познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима
Живот у екосистему	11.Идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима. 12.Упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима. 13.Идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране. 14.Илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције. 15.Анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције. 16.Повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају. 17.Предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима.	БИ.1.4.1. Препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште – биотоп, животна заједница – биоценоза, популација, еколошка ниша, екосистем, биом, биосфера) и зна најопштије чињенице о њима. БИ.1.4.2. Препознаје типичне представнике екосистема у непосредном окружењу и одговорно се односи према њима. БИ.1.4.3. Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту. БИ.1.4.4. Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине и разуме значај тих мера из аспекта одрживог	БИ.2.4.1. Употребљава еколошке појмове у опису типичних ситуација у природи БИ.2.4.2. Увиђа значај циклуса кружења најважнијих елемената у екосистему. БИ.2.4.3.Разликује типичне екосистеме и њихове најважније представнике у Србији (биодиверзитет Србије). БИ.2.4.4.Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину

		развоја.	
Човек и здравље	18. Аргументује предности вакцинације. 19. Примени поступке збрињавања лакших облика крварења. 20. Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране. 21. Идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија). 22. Планира време за рад, одмор и рекреацију. 23. Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци. 24. Расправља о разликама међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.	БИ.1.3.1. Разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте. БИ.1.5.2. Разуме значај примене хигијенских навика у исхрани и посебно значај термичке обраде хране. БИ.1.5.3. Разуме значај одржавања хигијене кућних љубимаца, домаћих и дивљих животиња и правилног опхођења са њима. БИ.1.5.4. Разуме зашто је важно да се придржава званичних упутстава која се односе на заразне болести (епидемије и пандемије).	БИ.2.5.3. Зна како се чува хранљива вредност намирница БИ.2.5.4. Процењује када може сама себи да помогне и када је поребно потражити лекарску помоћ.

Тема/ област	Исходи	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Наслеђивање и еволуција	1. Одреди однос / увиђа везу између гена и хромозома и препозна основну улогу генетичког материјала у ћелији. 2. Идентификује разлике митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији. 3. Размотри предности и недостатке	БИ.2.3.1. Разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања. БИ.2.3.2. Разуме механизам	БИ.3.1.1. Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.3.1. Објашњава разлику између полних и телесних ћелија у погледу

	бесполог размножавања у односу на полно размножавање. 4.Шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу. 5.Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења.	настанка зигота.	хромозома и деоба. БИ.3.3.4. Тумачи правила наслеђивања на примерима (првенствено доминантно-рецесивног наслеђивања).
Јединство грађе и функције као основа живота	6.Одреди положај организма на „дрвету живота” на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи. 7.Упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе.	БИ.2.1.3. Примењује правила класификације и користи дихотомне кључеве за препознавање организама. БИ.2.2.2. Зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа. БИ.2.2.4. Објашњава значај усаглашеног деловања више органа и органских система за нормално функционисање организма.	БИ.3.1.1. Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.2.2. Пореди функционисање органа и органских система код различитих група организама БИ.3.6.1. Користи различите методе / технике за прикупљање и посматрање података БИ.3.6.3. Уме самостално да осмисли једноставан експеримент за проверу појава и процеса код живих бића и резултате прикаже на различите начине
Порекло и разноврсност живог света	9.Разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева. 10. Повеже принципе систематике са	БИ.2.1.3. Примењује правила класификације и користи дихотомне кључеве за препознавање организама	БИ.3.1.1. Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.1.2. Уочава везу између

	филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста-фосила.	у непосредном окружењу. БИ.2.1.4. Користи доказе еволуције (постојање и настанак фосила, предачке форме укључујући и предачке форме човека) за тумачење филогенетских низова.	систематских и филогенетских категорија, успостављајући везе међу организмима на стаблу живота у односу на време настанка (геолошка доба). БИ.3.1.3. Селекује и вреднује информације о настанку и развоју живота на Земљи.
Живот у екосистему	11. Идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима. 12. Упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима. 13. Идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране. 14. Илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције. 15. Анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције. 16. Повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају. 17. Предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима.	БИ.2.4.4. Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину.	БИ.3.4.1. Уме да објасни преносе супстанце и енергије у екосистему, као и развој и еволуцију екосистема. БИ.3.4.2. Процењује значај мера заштите, очувања и унапређивања животне средине и зна како може да их примени. БИ.3.4.3. Повезује распоред биома на Земљи са чиниоцима који га одређују БИ.3.4.4. Анализира конфликт између потребе развоја људског друштва и очувања природе и биодиверзитета. БИ.3.4.5. Вреднује значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.
Човек и здравље	18. Аргументује предности вакцинације. 19. Примени поступке збрињавања лакших облика крварења. 20. Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране.	БИ.2.5.1. Уме да општа знања о променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и да се одговорно понаша у вези с репродуктивним здрављем.	БИ.3.5.3. Објашњава механизме и поремећаје функције органских система и истиче значај имунитета БИ.3.5.5. Повезује настанак болести а посебно болести зависности са ризичним

	21. Идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија). 22. Планира време за рад, одмор и рекреацију. 23. Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци. 24. Расправља о разликама међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.		облицима понашања и стресом (односно поремећајима психичког стања и здравља личности).

ИСТОРИЈА

Кименетек:

1. bemutatja a különböző társadalmi rétegek és csoportok tagjainak helyzetét, életmódját az iparosodás korában;
2. sajátosságokat figyel meg egyes történelmi események, jelenségek értelmezésében;
3. beazonosítja a helyi környezetben található történelmi emlékeket, részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével kapcsolatos közös iskolai tevékenységek szervezésében, lebonyolításában;
4. bemutatja az állam- és társadalomtörténetből származó fontos személyek és események emlékének ápolásának értelmét és célját;
5. felsorolja a történelmi események, jelenségek, folyamatok hatását a kortárs társadalom körülményeire vonatkozóan;
6. az új évszázadban kialakult társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések, egyének és csoportok attitűdjének sajátosságainak felsorolása;
7. felsorolja a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális);
8. bemutatja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban;
9. felsorolja a társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések sajátosságait,
10. felismeri a korabeli intézmények és társadalmi jelenségek történeti háttérét (polgári jogok, parlamentarizmus, alkotmányosság);
11. felsorolja a tudományos és technológiai fejlődés hatását a társadalmi és gazdasági viszonyok, valamint a természeti környezet változásaira;
12. megállapítja a nemzeti történelem regionális és európai történelemmel való kapcsolódását;
13. bemutatja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban;

14. megfigyeli az irodalmi és művészeti alkotások hatását és szerepét a nemzeti identitás kialakulásában;
15. megfigyeli a történelmi események, jelenségek, folyamatok hatását a kortárs társadalom körülményeire;
16. felismeri a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális);
17. önállóan vagy csoportosan bemutatja az elemi kutatások eredményeit válogatott történelmi források és szakirodalom felhasználása alapján, IKT felhasználásával;
18. sajátosságokat figyel meg egyes történelmi események, jelenségek értelmezésében a különböző eredetű források összehasonlítása alapján;
19. következtetést von le a nemzeti történelem regionális és európai történelemmel való kapcsolatáról a megadott példák alapján;
20. elemzi a kapcsolatot a szerb államiság újkori fejlődése és a jelenkori szerb állam között;
21. elemzi a modern nemzetek kialakulásának folyamatát, felsorolja alapvető jellemzőit;
22. elemzi a történelmi események, jelenségek, folyamatok hatását a kortárs társadalom körülményeire;
23. elemzi a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban;
24. összehasonlítja az új évszázadban kialakult társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések, egyének és csoportok attitűdjének sajátosságait
25. megmutatja a történelmi térképen a különböző történelmi jelenségek és változások dinamikáját;
26. az elfogultság, propaganda és sztereotípiák észlelése a történelmi források tartalmában;
27. elválasztja a fontosat a lényegtelenről a történelmi narratívában;
28. példákkal kapcsolja össze a történelmi események, jelenségek, folyamatok okait és következményeit;
29. összehasonlítja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban;
30. összeveti az irodalmi és művészeti alkotások hatását és szerepét a nemzeti identitás kialakulásában;
31. összeveti a korabeli intézmények és társadalmi jelenségek történelmi háttérét (polgári jogok, parlamentarizmus, alkotmányosság);
32. összehasonlítja a történelmi térképen látható információkat más szimbolikus modalitásokban megadott információkkal;
33. összehasonlítja a különböző történelmi forrásokat, és kognitív értékük alapján osztályozza azokat;
34. elemzi és értékeli a forrás közelebbi kronológiai eredetét a tartalom alapján;
35. grafikonokból és táblázatokból származó adatok felhasználása;
36. összehasonlítja, elemzi és észreveszi a saját és mások nézetei közötti különbségeket;
37. elemzi az állam- és társadalomtörténetből származó fontos személyek és események emlékének ápolásának értelmét és célját;

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
A történelem kutatásának alapjai	6. az új évszázadban kialakult társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai	ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.8. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2.	ИС.2.1.2. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3.ИС.2.2.4.

	elképzelések, egyének és csoportok attitűdjének sajátosságainak felsorolása; 7. felsorolja a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális);	ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.8.	
Európa, a világ, a szerb államok és nép az iparosodás elején	8. bemutatja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 9. felsorolja a társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések sajátosságait, 10. felismeri a korabeli intézmények és társadalmi jelenségek történeti háttérét (polgári jogok, parlamentarizmus, alkotmányosság); 11. felsorolja a tudományos és technológiai fejlődés hatását a társadalmi és gazdasági viszonyok, valamint a természeti környezet változásaira; 1. bemutatja a különböző társadalmi rétegek és csoportok tagjainak helyzetét, életmódját az iparosodás korában;	ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.7. ИС.1.2.8.	ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4.
Európa, a világ, a szerb államok és népek a 19. század második felében	2. sajátosságokat figyel meg egyes történelmi események, jelenségek értelmezésében; 4. bemutatja az állam- és társadalomtörténetből származó fontos személyek és események emlékének ápolásának értelmét és célját; 3. beazonosítja a helyi környezetben található történelmi emlékeket, részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével	ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.7. ИС.1.2.8.	ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4.

	kapcsolatos közös iskolai tevékenységek szervezésében, lebonyolításában.		
Európa, a világ, a szerb állam és a nép a XX. század elején Az első világháború – a nagy háború	17. önállóan vagy csoportosan bemutatja az elemi kutatások eredményeit válogatott történeti források és szakirodalom felhasználása alapján, IKT felhasználásával; 5. felsorolja a történelmi események, jelenségek, folyamatok hatását a kortárs társadalom körülményeire vonatkozóan; 12. megállapítja a nemzeti történelem regionális és európai történelemmel való kapcsolódását; 8. bemutatja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 14. megfigyeli az irodalmi és művészeti alkotások hatását és szerepét a nemzeti identitás kialakulásában; 15. megfigyeli a történelmi események, jelenségek, folyamatok hatását a kortárs társadalom körülményeire; 16. felismeri a vizuális és szöveges információkat a megfelelő történelmi kontextussal (időrendi, politikai, társadalmi, kulturális);	ИС.1.1.8 ИС.1.1.10 ИС.1.2.2 ИС.1.2.7	ИС.2.1.2 ИС.2.1.6 ИС.2.2.2

Тема/		Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)

област	Исходи**)	стандарди	стандарди
A történelem kutatásának alapjai	33. összehasonlítja a különböző történeti forrásokat, és kognitív értékük alapján osztályozza azokat; 34. elemzi és értékeli a forrás közelebbi kronológiai eredetét a tartalom alapján; 18. sajátosságokat figyel meg egyes történelmi események, jelenségek értelmezésében a különböző eredetű források összehasonlítása alapján; 27. elválasztja a fontosat a lényegtelenről a történeti narratívában; felismeri az állam- és társadalomtörténetből származó fontos személyek és események emlékének ápolásának értelmét és célját	ИС.2.1.2. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3.ИС.2.2.4.	ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.2.1. ИС.3.2.5.
Európa, a világ, a szerb államok és nép az iparosodás elején	19. következtetést von le a nemzeti történelem regionális és európai történelemmel való kapcsolatáról a megadott példák alapján; 28. példákkal kapcsolja össze a történelmi események, jelenségek, folyamatok okait és következményeit; 20. elemzi a kapcsolatot a szerb államiság újkori fejlődése és a jelenkori szerb állam között; 21. elemzi a modern nemzetek kialakulásának folyamatát, felsorolja alapvető jellemzőit; 14. megfigyeli az irodalmi és művészeti alkotások hatását és szerepét a nemzeti identitás kialakulásában;	ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4.	ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6.ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.3. ИС.3.2.5.

	22. elemzi a történelmi események, jelenségek, folyamatok hatását a kortárs társadalom körülményeire; 25. megmutatja a történelmi térképen a különböző történelmi jelenségek és változások dinamikáját; 33. összehasonlítja a különböző történelmi forrásokat, és kognitív értékük alapján osztályozza azokat; 34. elemzi és értékeli a forrás közelebbi kronológiai eredetét a tartalom alapján; 18. sajátosságokat figyel meg egyes történelmi események, jelenségek értelmezésében a különböző eredetű források összehasonlítása alapján; 26. az elfogultság, propaganda és sztereotípiák észlelése a történelmi források tartalmában; 35. grafikonokból és táblázatokból származó adatok felhasználása; 17. önállóan vagy csoportosan bemutatja az elemi kutatások eredményeit válogatott történelmi források és szakirodalom felhasználása alapján, IKT felhasználásával; 37. elemzi az állam- és társadalomtörténetből származó fontos személyek és események emlékének ápolásának értelmét és célját; 3. beazonosítja a helyi környezetben található történelmi emlékeket, részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével kapcsolatos közös iskolai		

	tevékenységek szervezésében, lebonyolításában.		
Európa, a világ, a szerb államok és népek a 19. század második felében	19. következtetést von le a nemzeti történelem regionális és európai történelemmel való kapcsolatáról a megadott példák alapján; 20. elemzi a kapcsolatot a szerb államiság újkori fejlődése és a jelenkori szerb állam között; 23. elemzi a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 24. összehasonlítja az új évszázadban kialakult társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések, egyének és csoportok attitűdjének sajátosságait 31. összeveti a korabeli intézmények és társadalmi jelenségek történeti háttérét (polgári jogok, parlamentarizmus, alkotmányosság); 25. megmutatja a történelmi térképen a különböző történelmi jelenségek és változások dinamikáját; 34. elemzi és értékeli a forrás közelebbi kronológiai eredetét a tartalom alapján; 18. sajátosságokat figyel meg egyes történelmi események, jelenségek értelmezésében a különböző eredetű források összehasonlítása alapján; 26. az elfogultság, propaganda és sztereotípiák észlelése a történelmi források tartalmában;	ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4.	ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.4. ИС.3.1.6.ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.3.

	27. elválasztja a fontosat a lényegtelenről a történeti narratívában;		
Európa, a világ, a szerb állam és a nép a XX. század elején Az első világháború – a nagy háború	28. példákkal kapcsolja össze a történelmi események, jelenségek, folyamatok okait és következményeit; 29. összehasonlítja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét egy adott történelmi kontextusban; 30. összeveti az irodalmi és művészeti alkotások hatását és szerepét a nemzeti identitás kialakulásában; 22. elemzi a történelmi események, jelenségek, folyamatok hatását a kortárs társadalom körülményeire; 31. összeveti a korabeli intézmények és társadalmi jelenségek történeti háttérét (polgári jogok, parlamentarizmus, alkotmányosság); 32. összehasonlítja a történelmi térképen látható információkat más szimbolikus modalitásokban megadott információkkal; 33. összehasonlítja a különböző történeti forrásokat, és kognitív értékük alapján osztályozza azokat; 34. elemzi és értékeli a forrás közelebbi kronológiai eredetét a tartalom alapján; 35. grafikonokból és táblázatokból származó adatokat felhasználása; 36. összehasonlítja, elemzi és észreveszi a saját és mások nézetei közötti különbségeket; 27. elválasztja a fontosat a	ИC.2.1.2 ИC.2.1.6 ИC.2.2.2	ИC.3.1.1 ИC.3.1.5 ИC.3.2.5 ИC.3.2.6 ИC.3.2.7

	lényegtelenről a történeti narratívában; 37. 3elemzi az állam- és társadalomtörténetből származó fontos személyek és események emlékének ápolásának értelmét és célját; 3. beazonosítja a helyi környezetben található történelmi emlékeket, részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével kapcsolatos közös iskolai tevékenységek szervezésében, lebonyolításában.		

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ

Исходи / Kimenetek:

1. megérteni a mindennapi élet fogalmát
2. megérteni a mindennapi élet tanulmányozásának fontosságát
3. ismereteket szerezni és bővíteni a különbségeket/hasonlóságokat a mai és a régi mindennapi életről
4. a pénz és a bankok szerepe a múltban és most az emberek mindennapi életében, a világban a szerbeknél és a magyaroknál
5. ismereteket szerezni az újkor mindennapjairól
6. ismereteket szerezni a magyarok és szerbek mindennapjairól az újkorban
7. fejleszteni a kutatási kíváncsiságot, szokásokat, szaktudást
8. fejleszteni a különböző területekről származó ismeretek összekapcsolásának képességét.

Тема/ област	Основни (megfelelő)	Средњи (jó)	Напредни (kitűnő)
Bevezető	-	-	-

A pénz és bankok akkor és most	1. megérteni a mindennapi élet fogalmát 2. megérteni a mindennapi élet tanulmányozásának fontosságát 3. ismereteket szerezni és bővíteni a különbségeket/hasonlóságokat a mai és a régi mindennapi életről	4. a pénz és a bankok szerepe a múltban és most az emberek mindennapi életében, a világban a szerbeknél és a magyaroknál 5. ismereteket szerezni az újkor mindennapjairól 6. ismereteket szerezni a magyarok és szerbek mindennapjairól az újkorban	7.fejleszteni a kutatási kíváncsiságot, szokásokat, szaktudást 8. fejleszteni a különböző területekről származó ismeretek összekapcsolásának képességét.
Mindennapi élet az újkorban	1. megérteni a mindennapi élet fogalmát 2. megérteni a mindennapi élet tanulmányozásának fontosságát 3. ismereteket szerezni és bővíteni a különbségeket/hasonlóságokat a mai és a régi mindennapi életről	4. a pénz és a bankok szerepe a múltban és most az emberek mindennapi életében, a világban a szerbeknél és a magyaroknál 5. ismereteket szerezni az újkor mindennapjairól 6. ismereteket szerezni a magyarok és szerbek mindennapjairól az újkorban	7.fejleszteni a kutatási kíváncsiságot, szokásokat, szaktudást 8. fejleszteni a különböző területekről származó ismeretek összekapcsolásának képességét.
Mindennapi élet az újkorban a szerbeknél és magyaroknál	1. megérteni a mindennapi élet fogalmát 2. megérteni a mindennapi élet tanulmányozásának fontosságát 3. ismereteket szerezni és bővíteni a különbségeket/hasonlóságokat a mai és a régi mindennapi életről	4. a pénz és a bankok szerepe a múltban és most az emberek mindennapi életében, a világban a szerbeknél és a magyaroknál 5. ismereteket szerezni az újkor mindennapjairól 6. ismereteket szerezni a magyarok és szerbek mindennapjairól az újkorban	7.fejleszteni a kutatási kíváncsiságot, szokásokat, szaktudást 8. fejleszteni a különböző területekről származó ismeretek összekapcsolásának képességét.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

			ангажовања.		

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАТЕМАТИКА

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција;
2. одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима;
3. на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима;
4. одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку;
5. нацрта график функције $y = kx, k \in R \setminus \{0\}$;
6. примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама.
7. примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима;
8. трансформише збир, разлику и производ полинома;
9. примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома;
10. растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата);
11. примени трансформације полинома на решавање једначина.
12. примени својства страница, углова и дијагонала многоугла;
13. израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост;

14. конструише ортоцентар и тежиште троугла;
15. примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима.
16. примени својства централног и периферијског угла у кругу;
17. израчуна обим и површину круга и његових делова;
18. преслика дати геометријски објекат ротацијом.
19. одређује средњу вредност, медијану и мод.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2) 31%-48%	Средњи – добар (3) 49%-66%
		стандарди	стандарди
РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 45. израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; 46. одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; 47. на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; 48. одреди приближну вредност реалног броја и процени	МА.1.1.2. преведе децимални запис броја у разломак и обратно МА.1.1.3. преведе децимални запис броја у разломак и обратно МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом кад је то потребно (у случају сабирања и одузимања разломака само са истим имениоцем); рачуна, на пример $1/5$ од n, где је n дати природан број	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја; израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета, укључујући ослобађање од заграда, са бројевима истог записа МА.2.1.4 користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама

	апсолутну грешку; 49. нацрта график функције $y = kx, k \in R \setminus \{0\}$; 50. примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама.		
ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 51. примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима;	МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему)	МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему
ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 52. трансформише збир, разлику и производ полинома; 53. примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; 54. растави полином на чиниоце	МА.1.1.6. користи целе бројеве и једноставне изразе са њима помажући се визуелним представама	МА.2.1.4 користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама МА.2.2.2. оперише са степенима и зна шта је квадратни корен МА.2.2.3. сабира и одузима полиноме, уме да помножи два

	(користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); 55. примени трансформације полинома на решавање једначина.		бинома и да квадрира бином
МНОГОУГАО	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 56. примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; 57. израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; 58. конструише ортоцентар и тежиште троугла; 59. примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима.	-	МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима МА.2.3.2 одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему
КРУГ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 60. примени својства централног и периферијског угла у кругу; 61. израчуна обим и површину круга	МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга	МА.2.3.3. користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена

	и његових делова; 62. преслика дати геометријски објекат ротацијом.	датог полупречника)	
ОБРАДА ПОДАТАКА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 63. одређује средњу вредност, медијану и мод.	МА.1.5.2. прочита и разуме податак са графикана, дијаграма или из табеле, и одреди минимум или максимум зависне величине МА.1.5.3 податке из табеле прикаже графиконом и обрнуто	МА.2.5.2. чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке поједном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; поредивредности узорка са средњом вредношћу) МА.2.5.3. обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички;представља средњу вредност медијаном

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4) 67%-до 84%	Напредни – одличан (5) 85%-до 100%
		стандарди	стандарди
РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 1. израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција;	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја; израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог	МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевног израза. МА.3.1.3. користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама.

	2. одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; 3. на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; 4. одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; 5. нацрта график функције $y = kx, k \in R \setminus \{0\}$; 6. примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама.	приоритета, укључујући ослобађање од заграда, са бројевима истог записа МА.2.1.4 користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама	
ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 7. примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима;	МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему	МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеза, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише МА.3.3.6. примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства

			геометријских објеката
ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 8. трансформише збир, разлику и производ полинома; 9. примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; 10. растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); 11. примени трансформације полинома на решавање једначина.	МА.2.1.4 користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама МА.2.2.2. оперише са степенима и зна шта је квадратни корен МА.2.2.3. сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином	МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевног израза МА.3.1.3. користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама МА.3.2.2. користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама МА.3.2.3. зна и примењује формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставији облик
МНОГОУГАО	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 12. примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; 13. израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; 14. конструише ортоцентар и тежиште троугла; 15. примени ставове подударности	МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима МА.2.3.2 одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему	МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеза, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише МА.3.3.3. одреди централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину

	при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима.		лука
КРУГ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 16. примени својства централног и периферијског угла у кругу; 17. израчуна обим и површину круга и његових делова; 18. преслика дати геометријски објекат ротацијом.	МА.2.3.3. користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена	МА.3.3.3. одреди централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину лука
ОБРАДА ПОДАТАКА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 19. одређује средњу вредност, медијану и мод.	МА.2.5.2. чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу) МА.2.5.3. обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; представља средњу вредност медијаном	МА.3.5.2. тумачи дијаграме и табеле МА.3.5.3. прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; црта график којим представља међузависност величина

У 7. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области следећих стандарда:

MA.1.1.1; MA.1.1.5; MA.1.2.1; MA.1.2.2; MA.1.2.3; MA.1.2.4; MA.1.3.1; MA.1.3.4; MA.1.3.5; MA.1.3.6; MA.1.4.1; MA.1.4.2; MA.1.4.3; MA.1.4.4; MA.1.5.1; MA.1.5.4; MA.2.1.3; MA.2.2.1; MA.2.2.4; MA.2.2.5; MA.2.3.4; MA.2.3.5; MA.2.3.6; MA.2.4.1; MA.2.4.2; MA.2.4.3; MA.2.5.1; MA.2.5.4; MA.3.1.2; MA.3.2.1; MA.3.2.1; MA.3.2.4; MA.3.2.5; MA.3.3.1; MA.3.3.4; MA.3.3.5; MA.3.3.6; MA.3.4.1; MA.3.4.2; MA.3.5.1; MA.3.5.4;

ФИЗИКА

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. разликује скаларне и векторске физичке величине;
2. користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички;
3. анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем;
4. примени Њутнове законе динамике на кретање тела у свакодневном животу;
5. покаже од чега зависи сила трења клизања и на основу тога процени како може променити њено деловање;
6. демонстрира појаве: инерције тела, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из свакодневног живота;
7. самостално изведе експерименте из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента;
8. покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења;
9. наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу;
10. прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела у води;
11. повеже појмове: механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже, силе еластичности и силе трења;
12. разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења;
13. решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинematика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...);
14. разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго;
15. анализира промене стања тела(димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења;
16. наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења.

Тема/		Основни –	Средњи – добар	Средњи – врло	Напредни –

област	Исходи**)	довољан (2)	(3)	добар (4)	одличан (5)
		стандарди	стандарди	стандарди	стандарди
Механичко кретање	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 1. разликује скаларне и векторске физичке величине; 3. анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем;	ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање	ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине ФИ.2.2.1. уме да препозна убрзано кретање	ФИ.2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују	ФИ.3.2.1. уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање
Сила	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 4. примени Њутнове законе динамике на кретање тела у свакодневном животу; 5. покаже од чега зависи сила трења клизања и на основу тога процени како може променити њено деловање; 8. покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења; 9. наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу; 10. прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела у води; 11. повеже појмове: механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже, силе еластичности и силе трења;	ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно ФИ.1.1.3. разуме принцип спојених судова	ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска	ФИ.2.1.3. уме да препозна када је полуга у стању равнотеже ФИ.2.1.4. разуме како односи сила утичу на врсту кретања ФИ.2.1.5. разуме и примењује концепт густине ФИ.2.1.6. зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба	ФИ.3.1.1. разуме и примењује услове равнотеже полуге ФИ.3.1.2. зна какав је однос сила које делују на тело које мирује или се равномерно креће ФИ.3.1.3. зна шта је притисак чврстих тела и од чега зависи

	12.разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења;			флуида	ФИ.3.1.4. разуме и примењује концепт притиска у флуидима
Мерење	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 2.користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички;	ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.4.6. зна да	ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.2.3.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.3.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону ФИ.2.3.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких	ФИ.2.3.4. зна када мерења понављамо више пута	ФИ.3.3.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће SI јединице ФИ.3.3.3. зна шта је грешка мерења

		мери дужину, масу, запремину, температуру и време	величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре		
Енергија и топлота	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 14. разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго; 15. анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења; 16. наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења.	ФИ.1.5.1. зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре ФИ.1.5.2. уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела	ФИ.2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине, односно висине на којој се тело налази ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге	ФИ.2.5.4. зна да унутрашња енергија зависи од температуре ФИ.2.5.5. зна да запремина тела зависи од температуре	ФИ.3.5.1. разуме да се укупна механичка енергија тела при слободном паду одржава ФИ.3.5.2. уме да препозна карактеристичне процесе и термине који описују промене агрегатних стања
Експеримент	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 3. анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем; покаже од чега зависи сила трења клизања и на основу тога процени како може променити њено деловање; 5. покаже од чега зависи сила трења клизања и на основу тога процени како може променити њено деловање;	ФИ.3.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ.3.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији	ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења	ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству	ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо

	6.демонстрира појаве: инерције тела, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из свакодневног живота; 7.самостално изведе експерименте из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; 8.покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења; 10.прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела у води; 12.разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења; 14.разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго; 15.анализира промене стања тела(димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења;				посматрањем или експериментом
Математичке основе физике	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 13.решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...);		ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту	ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира	

			пропорционалност	табеларни и графички приказ зависности физичких величина	

Стандарди који се не примењују у 7. разреду: ФИ.2.2.3.; ФИ.3.2.2.; ФИ.3.2.3.; ФИ.3.2.4.; ФИ.3.2.5.; ФИ.3.2.6.; ФИ.1.1.2.; ФИ.3.3.2.; ФИ.2.5.2.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Тема/7 област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Физичке способности	1- примени комплексе простих и опште припремних везби у већем обиму и интензитетуу самосталном везбању, 2- користи научене везбе у спорту, 24- ,вреднује утицај примењених везби на организм, 26- користи различите везбе у циљу побољшања својих физичких способности	ФВ 1.1.23. правилно изводи најаче један комплекс везби обликовања и приказује везбе за поједине делове тела ФВ 1.1.24. зна утицај и значај везби обликовања за организм, познаје поделу везби обликовања и њихову терминологију и функцију појединих везби у комплексу. Везбе обликовања служу за : побољшање издржљивости правилно и лепо држање тела, побољшање брзине и снаге	...ФВ.2.1.21. правилно изводи и показује више комплекса везби обликовања без и са реквизитима ФВ.2.1.22. зна принципе састављања комплекса везби обликовања и дозирање оптерећења
Спортске игре-одбојка	9- изводи елементе технике одбојке, 11- користи елементе одбојкашке технике у игри, 12-	ФВ 1.1.1.игра одбојку примењујући основне елементе технике, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз	...ФВ.2.1.1. игра одбојку примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима

	примени основне тактике у одбрани и нападу, 13- учествује на унутар одељенским такмичењима,	поштовање других. Основни елементи технике су : одбијање лопте прстима и чекићем, поклопски сервис, неопходна правила: зна када је екипа постигла поен, дозвољени број одбијања лопте у једној акцији, сервира из простора за сервирање , зна шта је преступ, ротација. ФВ. 1.1.2. зна функцију одбојке , основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ	екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.(елементи технике-прецизно одбијање лопте прстима и чекићем, горњи сервис, неопходна правила-зна шта су недозвољени контакти са лоптом, игра у пољу. ФВ. 2.1.2. зна функцију и значај одбојке, већи број правила, принципе и утицај тренинга
Атлетика-трчања, скокови	4- примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу, 5- примени атлетске дисциплине у складу са правилима 6- развија своје моторичке способности применом везби из атлетике	ФВ 1.1.3. правилно трчи варијантама технике трчања на кратке стазе, средње и дуге стазе и мери резултат ФВ.1.1.4. зна терминологије, значај трчања, основе тренинга и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.7. зна правилно да скаче увис варијантом технике маказице. ФВ. 1.1.8. зна терминологију, основе тренинга , пружа прву помоћ	..ФВ.2.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања ФВ. 2.1.7. зна правила такмичења ФВ. 2.1.5. зна правилно даскаче техником маказице Напомена- скокови увис и удаљ- провера овладаности техником, а не вредности резултата који ученик постигне.
Гимнастика-везбе на тлу, прескок	7- одржава равнотезу у различитим кретањима, изводи ротације тела, 8- схвати вредност спортске гимнастике за сопствени развој , 26- користи различите везбе за побољшање својих физичких способности, 36- примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама, 28- примењује мере безбедности у везбању у	ФВ 1.1.11. правилно изводи везбе на тлу(колут напред-назад, колупови преко препреке, став о шакама уз помоћ, прмет странце , мост, вага) ФВ 1.1.21. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ ФВ 1.1.12. правилно изводи прескоке разношку или згрчку уз помоћ. ФВ. 1.1.19. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа	...ФВ. 2.1.9. ученици на овом нивоу правилно изводе сложеније везбе на тлу, чува и помаже, поштује сигурносна правила (везбе на тлу- колут напред преко препрека , из става раскорачно до става раскорачно колут напред, прмет странце, мост) ФВ. 2.1.10. ученик правилно изводи згрчку

	школи и ван ње, 29- одговорно се односи према справама и реквизитима	прву помоћ	
Остале активности- знања о физичком везбању	2- ористи научене везбе у спорту, рекреацији и различитим зивотним ситуацијама, 24 - вреднује утицај примењених везби на организам, 25- процени ниво сопствене дневне физичке активности, 26- користи различите везбе за побољшање својих физичких способности, 27- ,препоза могуће последице недовољне физичке активности, 32- решава конфликте на друштвено прихватљив начин 38- ,процени лепоту покрета у физичком везбању и спорту, 39- подстиче породицу на потребу примене редовне активности	ФВ.1.2.1. ученик зна смисао физичког везбања ФВ.1.2.2. ученик зна утицај физичког везбања ФВ.1.2.3. ученик зна основне појмове везане за физчко везбање ФВ.1.2.4. ученик зна безбедност током везбања ФВ.1.2.5. ученик зна основна правила спортских игара	...ФВ.2.2.1. ученик зна терминологију ФВ.2.2.2. ученик зна основе тренинга ФВ. 2.2.3. ученик зна доzirати оптерећење током везбања

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Физичке способности	1- примени комплексе простих и опште припремних везби у већем обиму и интензитету у самосталном везбању, 2- користи научене везбе у спорту, рекреацији и различитим животним , ситуацијама, 28- примени мере безбедности у везању у школи и ван ње , 24- вреднује утицај примењених везби на организам, 26- користи различите везбе у циљу побољшања својих физичких способности.	...ФВ.2.1.21. правилно изводи и показује више комплекса везби обликовања без и са реквизитима. ФВ.2.1.22. зна принципе састављања комплекса везби обликовања и дозирање оптерећења	...ФВ. 3.1.19. саставља , правилно изводи и показује сложене комплексе везби обликовања без и са реквизитима. ФВ. 3.1.20. зна да саставља комплексе везби обликовања и дозира оптерећење.
Спортске игре-одбојка	9- изведе основне елементе технике одбојке, 10- примени основна правила одбојке, 11- користи елементе одбојка у игри, 12- примени основне елементе тактике у обрани и нападу, 13- учествује на унутар одељенским такмичењима	.ФВ.2.1.1.игра одбојку примењујући виши ниво технике, већи број правила,једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. (елементи технике- прецизно одбијање лопте прстима и чекићем, горњи сервис, неопходна правила, зна шта су недозвољени контакти са лоптом, игра у пољу	...ФВ. 3.1.1. на напредном нивоу игра одбојку примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама. Елементи технике – смеч, блокирање. ФВ. 3.1.2. зна тактику одбојке, систем такмичења, начин организовања утакмице и да суди.

		ФВ. 2.1.2. зна функцију и значај одбојке, већи број правила, принципе и утицај тренинга...	
Атлетика-трчања, скокови	4-примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри , спорту и свакодневном животу, 5-примени атлетске дисциплине у складу са правилима 6-развија своје моторичке способности применом везби из атлетике	..ФВ.2.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања. ФВ. 2.1.7. зна правила такмичења ФВ 2.1.5. зна правилно да скаче увис техником маказице.	..ФВ.3.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања ФВ 3.1.4. учествује на такмичењу ФВ 3.1.5. зна атлетска правила неопходна за учествовање на такмичењу.
Гимнастика-везбе на тлу , прескок	7- одржава равнотежу у различитим кретањима , изводи ротације тела, 8- примени везбе из гимнастике за развој моторичких способности, 28- примени мере безбедности у везбању у школи и ван ње, 29- одговорно се односи према справама и реквизитима	..ФВ.2.1.9. правилно изводи слозеније везбе на тлу, чува и помаже , поштује сигурносна правила (везбе на тлу- колут напред преко препрека, из става раскорачно колут напред до става раскорачно, прамет странце, мост) ФВ. 2.1.10. правилно изводи згрчку.	...ФВ. 3.1.6. правилно изводи везбе и комбинације везби на тлу.(садржај- став о шакама,издрзај,колут напред ФВ. 3.1.7. правилно изводи згрчку и разношку са изразитим фазама лета.
Остале активности- знања о физиком везбању	30- примени и поштује правила игра у складу са еитчким нормама, 32- решава конфликте на друштвено прихватљив начин 35- увази различите спортове без обзира на лично интересовање	..ФВ 2.2.1. зна терминологију ФВ 2.2.2. зна основе тренинга ФВ. 2.2.3. зна да дозира оптерећење током везбања.	...ФВ.3.2.1. зна правила индивидуалних спортских грана спортских игара ФВ.3.2.2. зна основе система такмичења ФВ.3.2.3. зна начин организовања такмичења

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;
2. поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства;
3. размени једноставније информације личне природе;
4. у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;
5. разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;
6. опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;
7. разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
8. упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
9. затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
10. разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;
11. упуту уобичајене молбе и захтеве;
12. честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства;
13. разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
14. пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
15. разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;
16. разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;
17. размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
18. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;

- 19.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;
- 20.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;
- 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;
- 22.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;
- 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;
- 24.размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;
- 25.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;
- 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих;
- 27.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;
- 28.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих;
- 29.затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања;
- 30.опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима;
- 31.разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих;
- 32.размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;
- 33.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;
- 34.формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;
- 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;
- 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење;
- 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;
- 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;
- 39.разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене;
- 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; 5.разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; 13.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 15.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; 16.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; 19.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;	ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене, датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставнија	... ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.1.1.22. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...). ДСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ДСТ.1.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ДСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као

	23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; 28.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих; 31.разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; 33.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; 39.разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене;	упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).	већински. ДСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање. ДСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог	ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове	... ДСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације

	користећи једноставнија језичка средства; 3.размени једноставније информације личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.упути уобичајене молбе и захтеве; 12.честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства; 14.пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 17.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 18.опише радње, способности и	(показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет. ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).	о себи и најближем окружењу (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби). ДСТ.1.1.15. Поставља најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговара на слична питања саговорника. ДСТ.1.1.16. Најједноставнијим језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста/таква питања саговорнику. ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава. ДСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

	умећа користећи неколико везаних исказа; 20.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 24.размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; 25.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; 27.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; 29.затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања; 30.опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 32.размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;		

	34.формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.		
Способности писменог изражавања	4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; 30.опише правац кретања и просторне односе једноставнијим,	ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину). ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства.	... ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или тражи информације о другима. ДСТ.1.1.20. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или социјалне мреже). ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама. ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.

	везаним исказима; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;		
Језичке законитости – граматика	6.описе и упоређи жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 18.описе радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.описе у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22.описе неки историјски догађај, историјску личност и сл.; 30.описе правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;	ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину).	... ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или тражи информације о другима. ДСТ.1.1.20. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или социјалне мреже). ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама. ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику. ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава.

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; 5.разуме једноставније текстове	... ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким саопштењима на блиске теме. ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније	... ДСТ.2.1.13. Разуме најопштији смисао једноставних прозних и поетских текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ДСТ.2.1.14. Разуме општи смисао

	који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; 13.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 15.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; 16.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; 19.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; 28.разуме једноставнија питања	поруке личне природе. ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику. ДСТ.2.1.5. Разуме предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, непосредном друштвеном окружењу, природној средини. ДСТ.2.1.6. Разуме спорији, јасно артикулисани монолошки исказ од неколико реченица, уз одговарајуће паузе и понављања. ДСТ.2.1.7. Разуме основни смисао кратких телевизијских емисија (или других аудио-визуелних записа) о познатим темама, с предвидљивим информацијама, уколико се говори споро и разговетно. ДСТ.2.1.8. Разуме појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у модерној музици. ДСТ.2.1.9. Разуме краће поруке личне природе са неколико суштинских информација (писма, мејлови итд.) ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ДСТ.2.1.11. Разуме општи смисао и најважније информације у	једноставнијих текстова модерне музике. ДСТ.2.1.31. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације које су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену). ДСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ДСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања које је непримерено/ неприкладно у контексту циљних култура. ДСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама. ДСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање. ДСТ.3.1.1. Разуме саопштења, упутства, молбе итд. који се тичу његових потреба и интересовања. ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ДСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова модерне музике.

	која се односе на оријентацију/положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих; 31.разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; 33.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; 39.разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене;	једноставнијим информативним текстовима (новинске вести, брошуре, проспекти, кратке репортаже, кратки прилози на друштвеним мрежама) с блиском тематиком и предвидљивим порукама. ДСТ.2.1.12. Разуме општи садржај различитих врста нелинеарних интернет текстова, прилагођених узрасту и интересовањима. ДСТ.2.1.15. Разуме садржај једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење. ДСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура. ДСТ.2.1.28. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе. ДСТ.2.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ДСТ.2.1.30. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста. ДСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).	ДСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и релевантне информације на блиске теме у порукама, писмима, мејловима. ДСТ.3.1.7. Разуме једноставнија упутства у вези с личним потребама и са сналажењем на јавним местима. ДСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и појединачне информације у узрасто примереним информативним текстовима различитих врста и разноврсне тематике, примерене узрасту. ДСТ.3.1.11. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима модерне музике. ДСТ.3.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима. ДСТ.3.1.25. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и интересовањима. ДСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика. ДСТ.3.3.2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних

		ДСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински. ДСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик. ДСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.	култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања). ДСТ.3.3.3. Разуме и избегава основне облике непримереног/неприкладног понашања у контексту циљних култура. ДСТ.3.3.5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик. ДСТ.3.3.6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас.
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; 3.размени једноставније информације личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са	...ДСТ.2.1.16. Успева да накратко поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. ДСТ.2.1.17. У оквиру размене информација са саговорником о темама од непосредног личног интереса повезује неколико реченица у смислену целину. ДСТ.2.1.18. На једноставан начин тражи од саговорника предмет, објашњење, услугу. ДСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности. ДСТ.2.1.20. Поставља једноставнија питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична	...ДСТ.3.1.13. Описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, претходне и планиране активности и догађаје. ДСТ.3.1.14. Поставља неколико повезаних питања у низу, на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање; одговара на слична питања саговорника. ДСТ.3.1.17. Једноставним средствима пореди људе, ствари и појаве. ДСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у понеким тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила, а евентуалне неправилности не угрожавају

	предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.упути уобичајене молбе и захтеве; 12.честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства; 14.пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 17.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 18.описује радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 20.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 21.описује у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 24.размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; 25.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;	питања саговорника. ДСТ.2.1.21. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ДСТ.2.1.22. Размењује основне информације о плановима и обавезама. ДСТ.2.1.23. Формулише љубазне молбе и извињења. ДСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина). ДСТ.2.2.3. Познаје и/или користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ДСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.	комуникацију. ДСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

	27.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; 29.затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања; 30.опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 32.размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; 34.формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.		
Способности писменог изражавања	4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње,	...ДСТ.2.1.24. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења	...ДСТ.3.1.19. Пише обична и електронска писма у којима с пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње

	стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; 30.опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;	и податке личне природе. ДСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве (на социјалним мрежама), као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично. ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе. ДСТ.2.2.2. Исправно записује фреквентне и увежбане краће речи, познаје и примењује одређен број основних правописних правила.	узрасно релевантне теме. ДСТ.3.1.20. Саставља краће текстове од неколико повезаних реченица о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота. ДСТ.3.1.23. На једноставан начин резимира или препричава краћи (прочитан или одслушан) текст, у извесној мери користећи и језичка средства која се у њему појављују. ДСТ.3.2.2. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу (тако да не долази до неспоразума) и познаје и примењује фреквентна правописна правила.
Језичке законитости – граматика	6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22.опише неки историјски	...ДСТ.2.1.24. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења и податке личне природе. ДСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве (на социјалним мрежама), као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично.	...ДСТ.3.1.19. Пише обична и електронска писма у којима с пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме. ДСТ.3.1.20. Саставља краће текстове од неколико повезаних реченица о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота. ДСТ.3.1.23. На једноставан начин

	догађај, историјску личност и сл.; 30. опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 38. изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;	ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе. ДСТ.2.2.2. Исправно записује фреквентне и увежбане краће речи, познаје и примењује одређен број основних правописних правила.	резимира или препричава краћи (прочитан или одслушан) текст, у извесној мери користећи и језичка средства која се у њему појављују. ДСТ.3.2.2. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу (тако да не долази до неспоразума) и познаје и примењује фреквентна правописна правила.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;
2. поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства;
3. размени једноставније информације личне природе;
4. у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;
5. разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;
6. опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;
7. разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
8. упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
9. затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
10. разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; упути уобичајене молбе и захтеве;
11. честита, захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства;
12. разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
13. пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
14. разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;
15. разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;
16. размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
17. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;
18. разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;

- 19.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;
- 20.описе у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;
- 21.описе неки историјски догађај, историјску личност и сл.
- 22.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;
- 23.размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;
- 24.саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа;
- 25.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;
- 26.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;
- 27.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих;
- 28.затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања;
- 29.описе правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;
- 30.разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих;
- 31.размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;
- 32.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;
- 33.формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;
- 34.пита и каже шта неко има/ нема и чије је нешто;
- 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;
- 36.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;
- 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;
- 38.изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење;
- 39.разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену;
- 40.пита и саопшти колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства;
- 41.пита/ каже/ израчуна колико нешто кошта.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; 5.разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;упути уобичајене молбе и захтеве; 12.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 14.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; 15.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; 18.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства,	ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене, датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ДСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.	... ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставнија упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.1.1.22. На матерњем језику

	догађаји и способности у прошлости; 22.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; 25.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; 27.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; 30.разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; 32.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; 39.разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену;		преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...). ДСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ДСТ.1.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ДСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура. ДСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање. ДСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог	ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове	... ДСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације

	користећи једноставнија језичка средства; 3.размени једноставније информације личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.честита, захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства; 13.пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 16.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 17.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 19.размени појединачне	(показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет. ДСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).	о себи и најближем окружењу (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби). ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.1.15. Поставља најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговара на слична питања саговорника. ДСТ.1.1.16. Најједноставнијим језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста/таква питања саговорнику. ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава. ДСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

	информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 20. опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 23. размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; 24. саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа; 26. изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; 28. затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања; 29. опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; 31. размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; 33. формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;		

	34.пита и каже шта неко има/ нема и чије је нешто; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 38.изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење; 40.пита и саопшти колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства; 41.пита/ каже/ израчуна колико нешто кошта.		
Способности писменог изражавања	4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 17.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 20.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 21.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 29.опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 38.изражава мишљење, слагање/	ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину).	... ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или тражи информације о другима. ДСТ.1.1.20. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или социјалне мреже). ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама. ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.

	неслагање и даје кратко образложење;		
Језичке законитости – граматика	6. опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 17. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 20. опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 21. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 36. изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 38. изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење;	ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину).	... ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава. ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или тражи информације о другима. ДСТ.1.1.20. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или социјалне мреже). ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама. ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1. разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; 5. разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7. разуме једноставније предлоге,	...ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким саопштењима на блиске теме. ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније поруке личне природе. ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику.	... ДСТ.2.1.5. Разуме предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, непосредном друштвеном окружењу, природној средини. ДСТ.2.1.6. Разуме спорији, јасно артикулисани монолошки исказ од неколико реченица, уз одговарајуће паузе и понављања. ДСТ.2.1.7. Разуме основни смисао кратких телевизијских емисија (или

	савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;упути уобичајене молбе и захтеве; 12.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 14.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; 15.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; 18.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; 22.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; 25.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; 27.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих;	ДСТ.2.1.9. Разуме краће поруке личне природе са неколико суштинских информација (писма, мејлови итд.) ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ДСТ.2.1.28. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе. ДСТ.2.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ДСТ.2.1.30. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.	других аудио-визуелних записа) о познатим темама, с предвидљивим информацијама, уколико се говори споро и разговетно. ДСТ.2.1.8. Разуме појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у модерној музици. ДСТ.2.1.11. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставнијим информативним текстовима (новинске вести, брошуре, проспекти, кратке репортаже, кратки прилози на друштвеним мрежама) с блиском тематиком и предвидљивим порукама. ДСТ.2.1.12. Разуме општи садржај различитих врста нелинеарних интернет текстова, прилагођених узрасту и интересовањима. ДСТ.2.1.13. Разуме најопштији смисао једноставних прозних и поетских текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ДСТ.2.1.14. Разуме општи смисао једноставнијих текстова модерне музике. ДСТ.2.1.31. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације које су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену). ДСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност,

	30.разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; 32.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; 39.разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену;		конвенције и сл.). ДСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања које је непримерено/ неприкладно у контексту циљних култура. ДСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама. ДСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински. ДСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик. ДСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; 3.размени једноставније информације личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 8.упути предлоге, савете и позиве	...ДСТ.2.1.16. Успева да накратко поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. ДСТ.2.1.18. На једноставан начин тражи од саговорника предмет, објашњење, услугу. ДСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности. ДСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина).	... ДСТ.2.1.17. У оквиру размене информација са саговорником о темама од непосредног личног интереса повезује неколико реченица у смислену целину. ДСТ.2.1.20. Поставља једноставнија питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. ДСТ.2.1.21. Искупује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ДСТ.2.1.22. Размењује основне информације о плановима и обавезама.

	на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.честита, захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства; 13.пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 16.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 17.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 19.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 20.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 23.размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; 24.саопшти шта он/ она или неко		ДСТ.2.1.23. Формулише љубазне молбе и извињења. ДСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

	други планира, намерава, предвиђа; 26.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; 28.затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања; 29.опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; 31.размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; 33.формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; 34.пита и каже шта неко има/ нема и чије је нешто; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 38.изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење; 40.пита и саопшти колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства; 41.пита/ каже/ израчуна колико нешто кошта.		

Способности писменог изражавања	4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 17.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 20.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 21.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. 29.опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 38.изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење;	...ДСТ.2.1.24. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења и податке личне природе. ДСТ.2.2.2. Исправно записује фреквентне и увежбане краће речи, познаје и примењује одређен број основних правописних правила.	... ДСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве (на социјалним мрежама), као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично. ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе. ДСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.
Језичке законитости – граматика	6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 17.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 20.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;	ДСТ.2.2.3. Познаје и/или користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ДСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.	... ДСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве (на социјалним мрежама), као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично. ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе.

	21.описе неки историјски догађај, историјску личност и сл. 36.изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; 38.изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење;		ДСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ДСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

ХЕМИЈА

Исходи:

25. Идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;
26. Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини;
27. Експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци;
28. Повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневном животу и различитим професијама;
29. Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;
30. Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
31. Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима;
32. Разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша;
33. Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула;
34. Повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента;
35. Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула;
36. Разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;
37. Објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце;

38. Изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;
39. Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;
40. Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
41. Опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника;
42. Разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења;
43. Индикаторима испита и на Рн скали процени киселост раствора;
44. Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.

Тема/ област	Исходи	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас	1.Идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја; 20.Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.	ХЕ.1.1.1. да прави разлику између елемената, једињења и смеша из свакодневног живота на основу њихове сложености; ХЕ.1.1.2. о практичној примени елемената, једињења и смеша из сопственог окружења на основу њихових својстава; ХЕ.1.1.3. на основу којих својстава супстанце могу да се разликују, којим врстама промена супстанце подлежу, као и да се при променама укупна маса супстанце не мења; ХЕ.1.1.4. да су чисте супстанце изграђене од атома, молекула и јона, и те честице међусобно разликује по наелектрисању и сложености грађе;	ХЕ.2.1.2. значење термина: материја ХЕ.2.6.3. изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата.

		ХЕ.1.5.1. значај безбедног поступања са супстанцама, начине њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине.	
Хемијска лабораторија	2.Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; 3.Експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; 4.Повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневном животу и различитим професијама; 5.Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; 6.Повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневном животу и различитим професијама;	ХЕ.1.1.1. да прави разлику између елемената, једињења и смеша из свакодневног живота на основу њихове сложености; ХЕ.1.1.2. о практичној примени елемената, једињења и смеша из сопственог окружења на основу њихових својстава; ХЕ.1.1.3. на основу којих својстава супстанце могу да се разликују, којим врстама промена супстанце подлежу, као и да се при променама укупна маса супстанце не мења; ХЕ.1.1.4. да су чисте супстанце изграђене од атома, молекула и јона, и те честице међусобно разликује по наелектрисању и сложености грађе; ХЕ.1.1.9. да загрева супстанцу на безбедан начин; ХЕ.1.1.10. да измери масу, запремину и температуру супстанце; ХЕ.1.1.8. значење следећих термина: супстанца, смеша, раствор, растварање, елемент, једињење, атом, молекул, јон, ковалентна веза, јонска веза, оксидација, оксид, киселина, база, со, индикатор; ХЕ.1.1.12. у једноставним огледима испита својства супстанци (агрегатно стање, мирис, боју, магнетна својства,	ХЕ.2.1.1. како тип хемијске везе одређује својства супстанци (температуре топљења и кључања, као и растворљивост супстанци); ХЕ.2.1.2. значење термина: материја; ХЕ.2.1.5. да изабере најпогоднији начин за повећање брзине растварања супстанце (повећањем температуре растварача, уситњавањем супстанце, мешањем);

		растворљивост), као и да та својства опише ХЕ.1.5.1. значај безбедног поступања са супстанцама, начине њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине. ХЕ.1.6.1. безбедно рукује основном опремом за експериментални рад и супстанцама; ХЕ.1.6.2. изведе експеримент према датом упутству	
Атоми и хемијски елементи	5.Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; 6.Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; 7.Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; 9.Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; 10.Повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента;	ХЕ.1.1.6. квалитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, хемијских формула најважнијих представника класа неорганских и органских једињења, и квалитативно значење хемијских једначина реакција оксидације; ХЕ.1.1.8. значење следећих термина: супстанца, смеша, раствор, растварање, елемент, једињење, атом, молекул, јон, ковалентна веза, јонска веза, оксидација, оксид, киселина, база, со, индикатор;	ХЕ.2.1.2. значење термина: материја, изотоп;

	11. Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула;		
Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења	6.Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; 7.Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; 9.Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; 11. Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; 12.Разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;	ХЕ.1.1.1. да прави разлику између елемената, једињења и смеша из свакодневног живота на основу њихове сложености; ХЕ.1.1.2. о практичној примени елемената, једињења и смеша из сопственог окружења на основу њихових својстава; ХЕ.1.1.3. на основу којих својстава супстанце могу да се разликују, којим врстама промена супстанце подлежу, као и да се при променама укупна маса супстанце не мења; ХЕ.1.1.4. да су чисте супстанце изграђене од атома, молекула и јона, и те честице међусобно разликује по наелектрисању и сложености грађе; ХЕ.1.1.5. тип хемијске везе у молекулима елемената, ковалентним и јонским једињењима; ХЕ.1.1.6. квалитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, хемијских формула најважнијих представника класа неорганских и органских једињења, и квалитативно значење хемијских једначина реакција оксидације; ХЕ.1.1.8. значење следећих термина: супстанца, смеша, раствор, растварање, елемент, једињење, атом, молекул, јон,	ХЕ.2.1.1. како тип хемијске везе одређује својства супстанци (температуре топљења и кључања, као и растворљивост супстанци);

		ковалентна веза, јонска веза, оксидација, оксид, киселина, база, со, индикатор;	
Хомогене и хетерогене смеше	7.Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; 8.Разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; 13.Објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце;	ХЕ.1.1.1. да прави разлику између елемената, једињења и смеша из свакодневног живота на основу њихове сложености; ХЕ.1.1.2. о практичној примени елемената, једињења и смеша из сопственог окружења на основу њихових својстава; ХЕ.1.1.7. шта су раствори, како настају и примере раствора у свакодневном животу; ХЕ.1.1.8. значење следећих термина: супстанца, смеша, раствор, растварање; ХЕ.1.1.9. да загрева супстанцу на безбедан начин; ХЕ.1.1.10. да измери масу, запремину и температуру супстанце; ХЕ.1.1.11. састави апаратуру и изведе поступак цеђења ХЕ.1.1.12. да у једноставним огледима испита својства супстанци (агрегатно стање, мирис, боју, магнетна својства, растворљивост), као и да та својства опише. ХЕ.1.2.10. да безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором. ХЕ.1.6.1. безбедно рукује основном опремом за експериментални рад и супстанцама; ХЕ.1.6.2. изведе експеримент према датом упутству	ХЕ.2.1.2. значење термина: материја, хомогена смеша, хетерогена смеша, анализа и синтеза, неутрализација, супституција, адиција, анхидрид, изомер, изотоп; ХЕ.2.1.3. шта је засићен, незасићен и презасићен раствор; ХЕ.2.1.6. да промени концентрацију раствора додавањем растворене супстанце или растварача (разблаживање и концентровање);

Хемијске реакције и хемијске једначине	15.Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;	ХЕ.1.1.5. тип хемијске везе у молекулима елемената, ковалентним и јонским једињењима; ХЕ.1.1.6. квалитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, хемијских формула најважнијих представника класа неорганских и органских једињења, и квалитативно значење хемијских једначина реакција оксидације; ХЕ.1.1.8. значење следећих термина: супстанца, смеша, раствор, растварање, елемент, једињење, атом, молекул, јон, ковалентна веза, јонска веза, оксидација, оксид, киселина, база, со, индикатор;	ХЕ.2.1.2. значење термина: материја, хомогена смеша, хетерогена смеша, анализа и синтеза, неутрализација, супституција, адиција, анхидрид, изомер, изотоп;
Израчунавања у хемији	14.Изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; 16.Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;	ХЕ.1.1.4. да су чисте супстанце изграђене од атома, молекула и јона, и те честице међусобно разликује по наелектрисању и сложености грађе; ХЕ.1.1.6. квалитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, хемијских формула најважнијих представника класа неорганских и органских једињења, и квалитативно значење хемијских једначина реакција оксидације;	ХЕ.2.1.8. да израчуна процентни састав једињења на основу формуле и масу реактаната и производа на основу хемијске једначине, то јест да покаже на основу израчунавања да се укупна маса супстанци не мења при хемијским реакцијама;
	17.Опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника;	ХЕ.1.1.6. квалитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, хемијских формула најважнијих представника класа неорганских и органских једињења, и квалитативно значење хемијских	ХЕ.2.1.2. значење термина: материја, хомогена смеша, хетерогена смеша, анализа и синтеза, неутрализација, супституција, адиција, анхидрид, изомер, изотоп; ХЕ.2.1.4. да саставља формуле

Водоник и кисеоник и њихова једињења. Соли	18.Разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; 19.Индикаторима испита и на Рн скали процени киселост раствора;	једначина реакција оксидације; ХЕ.1.1.8. значење следећих термина: супстанца, смеша, раствор, растварање, елемент, једињење, атом, молекул, јон, ковалентна веза, јонска веза, оксидација, ХЕ.1.2.1. основна физичка и хемијска својства неметала и метала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитета и реакцију са кисеоником); ХЕ.1.1.12. у једноставним огледима испита својства супстанци (агрегатно стање, мирис,боју, магнетна својства, растворљивост), као и да та својства опише ХЕ.1.2.10. да безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором. ХЕ.1.2.4. да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења; ХЕ.1.2.5. примере оксида, киселина, база и соли у свакодневном животу, као и практичну примену ових једињења; ХЕ.1.2.6. основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база и соли; ХЕ.1.2.8. да докаже кисело-базна својства супстанце помоћу индикатора; ХЕ.1.6.1. безбедно рукује основном опремом за експериментални рад и супстанцама; ХЕ.1.6.2. изведе експеримент према датом упутству	најважнијих представника класа неорганских и органских једињења и једначине хемијских реакција неутрализације и супституције; ња или мерења;
Тема/		Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)

област	Исходи	стандарди	стандарди
Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас	1.Идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја; 20.Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.	ХЕ.2.6.3. изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата.	ХЕ.3.1.1. разлику између чистих супстанци (елемената и једињења) и смеша, на основу врста честица које их изграђују; ХЕ.3.1.2. како је практична примена супстанци повезана са њиховим својствима;
Хемијска лабораторија	2.Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; 3.Експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; 4.Повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневном животу и различитим професијама; 5.Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; 6.Повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневном животу и различитим професијама;	ХЕ.2.1.7. да у огледима испитује својства супстанци и податке о супстанцама приказује табеларно или шематски; ХЕ.2.6.1. прикупи податке посматрањем и мерењем и да при том користи одговарајуће инструменте; ХЕ.2.6.2. табеларно и графички прикаже резултате посматрања или мерења; ХЕ.2.6.3. изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата.	ХЕ.3.1.8. да осмисли експериментални поступак према задатом циљу/проблему/ питању за истраживање, да бележи и приказује резултате табеларно и графички, формулише објашњење/објашњења и изведе закључак/закључке; ХЕ.3.6.1. препозна питање/проблем који се може експериментално истражити; ХЕ.3.6.2. постави хипотезе; ХЕ.3.6.3. планира и изведе експеримент за тестирање хипотезе; ХЕ.3.6.4. донесе релевантан закључак на основу резултата добијених у експерименталном раду.

Атоми и хемијски елементи	5.Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; 6.Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; 7.Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; 9.Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; 10.Повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; 11. Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула;	ХЕ.2.1.2. значење термина: материја, изотоп;	ХЕ.3.1.2. како је практична примена супстанци повезана са њиховим својствима; ХЕ.3.1.4. структуру атома, молекула и јона, које их елементарне честице изграђују и како од њиховог броја зависи наелектрисање атома, молекула и јона;
	6.Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;	ХЕ.2.1.4. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских и органских једињења једначине хемијских реакција неутрализације и супституције;	ХЕ.3.1.1. разлику између чистих супстанци (елемената и једињења) и смеша, на основу врста честица које их изграђују; ХЕ.3.1.3. да су својства супстанци и промене којима подлежу условљене

Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења	7.Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; 9.Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; 11. Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; 12.Разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;		разликама на нивоу честица; ХЕ.3.1.4. структуру атома, молекула и јона, које их елементарне честице изграђују и како од њиховог броја зависи наелектрисање атома, молекула и јона; ХЕ.3.1.7. на основу својстава састојака смеше како да изабере и изведе одговарајући поступак за њихово раздвајање
Хомогене и хетерогене смеше	7.Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; 8.Разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; 13.Објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце;	ХЕ.2.1.5. да изабере најпогоднији начин за повећање брзине растварања супстанце (повећањем температуре растварача, уситњавањем супстанце, мешањем); ХЕ.2.1.9. да израчуна масу растворене супстанце и растварача на основу процентне концентрације раствора и обрнуто; ХЕ.2.1.10. да направи раствор одређене процентне концентрације.	ХЕ.3.1.1. разлику између чистих супстанци (елемената и једињења) и смеша, на основу врста честица које их изграђују; ХЕ.3.1.3. да су својства супстанци и промене којима подлежу условљене разликама на нивоу честица; ХЕ.3.1.5. зависност растворљивости супстанце од природе супстанце и растварача; ХЕ.3.1.7. на основу својстава састојака смеше како да изабере и изведе одговарајући поступак за њихово раздвајање ХЕ.3.1.8. да осмисли експериментални поступак према задатом циљу/проблему/

			питању за истраживање, да бележи и приказује резултате табеларно и графички, формулише објашњење/објашњења и изведе закључак/закључке;
Хемијске реакције и хемијске једначине	15.Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;	ХЕ.2.1.4. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских и органских једињења и једначине хемијских реакција неутрализације и супституције; ХЕ.2.2.2. пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења;	ХЕ.3.1.4. структуру атома, молекула и јона, које их елементарне честице изграђују и како од њиховог броја зависи наелектрисање атома, молекула и јона;
Израчунавања у хемији	14.Изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; 16.Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;	ХЕ.2.1.9. да израчуна масу растворене супстанце и растварача на основу процентне концентрације раствора и обрнуто; ХЕ.2.1.10. да направи раствор одређене процентне концентрације. ХЕ.2.6.1. прикупи податке посматрањем и мерењем и да при том користи одговарајуће инструменте; ХЕ.2.6.2. табеларно и графички прикаже резултате посматрања или мерења; ХЕ.2.6.3. изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата.	ХЕ.3.1.1. разлику између чистих супстанци (елемената и једињења) и смеша, на основу врста честица које их изграђују; ХЕ.3.1.3. да су својства супстанци и промене којима подлежу условљене разликама на нивоу честица; ХЕ.3.1.5. зависност растворљивости супстанце од природе супстанце и растварача; ХЕ.3.1.9. да израчуна процентуалну заступљеност неке супстанце у смеси, да изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишку и однос масе и количине супстанце.
Водоник и кисеоник и њихова једињења.	17.Опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; 18.Разликује оксиде, киселине,	ХЕ.2.2.1. на основу назива оксида, киселина, база и соли састави формулу ових супстанци; ХЕ.2.2.3. експерименталним путем испита растворљивост и хемијску	ХЕ.3.1.1. разлику између чистих супстанци (елемената и једињења) и смеша, на основу врста честица које их изграђују; ХЕ.3.1.2. како је практична примена

Соли	хидроксида и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; 19.Индикаторима испита и на Рн скали процени киселост раствора;	реакцију оксида са водом; ХЕ.2.2.4. испита најважнија хемијска својства киселина (реакцију са карбонатима и металима).	супстанци повезана са њиховим својствима; ХЕ.3.1.8. да осмисли експериментални поступак према задатом циљу/проблему/ питању за истраживање, да бележи и приказује резултате табеларно и графички, формулише објашњење/објашњења и изведе закључак/закључке; ХЕ.3.2.1. да су физичка и хемијска својства метала и неметала одређена структуром њихових атома/молекула; ХЕ.3.2.3. да општа својства киселина зависе од њихове структуре (реакције са хидроксидима, металима, карбонатима, бикарбонатима и базним оксидима); ХЕ.3.2.4. да општа својства база зависе од њихове структуре (реакције са киселинама и са киселим оксидима); ХЕ.3.2.5. да физичка и хемијска својства соли зависе од њихове структуре; ХЕ.3.2.6. како се изводи реакција неутрализације.

ГЕОГРАФИЈА

Исходи:

1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија
2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора,

3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе;
4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их;
5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике;
6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију;
7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу;
8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента;
9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету;
10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама;
11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама;
12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама;
13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава;
14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија;
15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност;
16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора;
17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама;
18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи;

19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља;
20. Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету;
21. Вреднује улогу међународних организација у свету

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Регионална географија	1.уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 2.доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора.	Ученик/ученица: ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	Ученик/ученица: ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије
Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Регионална географија	1.уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија;	Ученик/ученица: ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије	Ученик/ученица: ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије

	2. доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора.		ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

Тема/ област	Исходи**))	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Европа	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе;	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава просторни распоред ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ 1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије

	4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура		

	становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје		

	човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 20. Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Европа	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре	ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ 3.3.2. објашњава утицај

	2.Доводи у везу квалитет живота становништва са природним,демографским,економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континената и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на	ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије	природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ 3.4.2. објашњава географске везе и законитости у Европи и уме да издвоји географске регије

	територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија;		

	15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 20. Истражује утицај Европске уније		

	на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Азија	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издавања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континената и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине,	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава просторни распоред ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ 1.4.2 именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије

	реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице		

	процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама;		

	18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Азија	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије	ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ 3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

	окожуен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице		

	кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским,		

	економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 20. Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди

Африка	1.Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2.Доводи у везу квалитет живота становништва са природним,демографским,економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континената и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава просторни распоред ГЕ 1.3.2.дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ 1.4.2 именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије

	ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава;		

	14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих		

	извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Африка	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове:	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије	ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ 3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

	континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима,		

	регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на		

	проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Северна Америка	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава просторни распоред ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ 1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије

	којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету;		

	10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва		

	са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Северна Америка	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава	ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај

	просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континената и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на	кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије	становништва и насеља ГЕ 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ 3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

	климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих		

	просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на		

	експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Јужна Америка	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине,	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава просторни распоред ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ 1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије

	реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице		

	процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама;		

	18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Јужна Америка	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва,	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије	ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ 3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

	полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине		

	насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским		

	одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Аустралија и Океанија	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава просторни распоред	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове

	2.Доводи у везу квалитет живота становништва са природним,демографским,економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континената и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на	ГЕ 1.3.2.дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ 1.4.2 именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	географске регије

	територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издаја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издајања регија;		

	15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних		

	организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Аустралија и Океанија	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике;	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије	ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ 3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

	6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама;		

	13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на		

	очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; 19. Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 21. Вреднује улогу међународних организација у свету;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Поларне области	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава просторни распоред ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ 1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије

	проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 7. Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издаја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима,		

	регијама и у одабраним државама; 11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале		

	услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Поларне области	1. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија 2. Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора, 3. Дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва,	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и њихове структуре ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије	ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ 3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије

	полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; 4. Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; 5. Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; 6. Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; 8. Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; 9. Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; 10. Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама;		

	11. Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; 12. Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; 13. Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава 14. Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; 15. Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; 16. Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; 17. Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике,		

	индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; 18. Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи;		

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Исходи:

- 1.Повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада.
- 2.Повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава
- 3.Анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине.
- 4.Истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству.
- 5.Разликује врсте транспортних машина.
- 6.Повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима.
7. Повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом .
- 8.Провери техничку исправност бицикла.
- 9.Самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторном приказивање.

- 10.Користи CAD технологију за креирање техничке документације.
- 11.Образложи предност употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета.
- 12.Управља моделима користећи рачунар.
- 13.Објасни улогу основних компоненти рачунара,таблета,паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја.
- 14.Аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса Земљи.
- 15.Идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене.
- 16.Користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења.
- 17.Врши операције обраде материјала који се користе у машинству,помоћу одговарајућих алата,прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду.
- 18.Објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру.
- 19.Образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса.
- 20.Објасни основе конструкције робота.
- 21.Класификује погонске машине-моторе и повеже их са њиховом применом.
- 22.Самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта.
- 23.Изради производ у складу са принципима безбедности на раду.

24.Тимски представља идеју,поступак израде и производ.

25.Врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје.

26.Процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума(прецизност,педантност и сл.)

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 31-48%	Број бодова 49-66%
1.Животно и радно окружење	1. Повежеразвој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада 2.Повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава. 3.Анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине. 4.Истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;

2.Саобраћај	5.Разликује врсте транспортних машина. 6.Повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима. 7. Повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом . 8.Провери техничку исправност бицикла.	– показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
3.Техничка и дигитална писменост	9.Самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторном приказивање. 10.Користи CAD технологију за креирање техничке документације. 11.Образложи предност употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета. 12.Управља моделима користећи рачунар. 13.Објасни улогу основних		

	компоненти рачунара,таблета,паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја.		

Тема/ област	Ниво постигнућа Исходи**)	Средњи – врло добар (4) Број бодова 67-84%	Напредни – одличан (5) Број бодова 85-100%
4. Ресурси и производња	14.Аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурсана Земљи. 15.Идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене. 16.Користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења. 17.Врши операције обраде материјала који се користе у машинству,помоћу одговарајућих алата,прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду. 18.Објасни улогу одређених	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;

	елемената машина и механизма на једноставном примеру. 19.Образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса. 20.Објасни основе конструкције робота. 21.Класификује погонске машине-моторе и повеже их са њиховом применом.	степен активности и ангажовања.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
5. Конструкторско моделовање	22.Самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта. 23.Изради производ у складу са принципима безбедности на раду. 24.Тимски представља идеју, поступак израде и производ. 25.Врши е-кореспонденцију у складу		

	са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје. 26.Процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума(прецизност,педантност и сл.)		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Исходи:

1. препозна врсту жичаних инструмената по изгледу и звуку
2. опише начин добијања тона код жичаних инструмената
3. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у ком су настали
4. наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма
5. уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму
6. препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила
7. објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмента)
8. разликује музичке форме барока и класицизма
9. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма
10. идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба
11. изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално или у групи

12. користи музичке обрасце у осмишљавању мзичких целина кроз певање, свирање и покрет
13. комуницира у групи импровизујући мање музичке целине, гласом инструментом или покретом
14. учествује у креирању школски догађаја, приредби и пројеката
15. изрази доживљај музике других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност)
16. учествује у школским приредбама и манифестацијама
17. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању
18. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама
19. критички просуђује утицај музике на здравље
20. користи могућност ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво

Тема/ област	Ниво постигнућа Исходи**)	Основни – недовољан (1)	Основни – довољан (2)
		Број бодова 0-30%	Број бодова 31-48%
ЧОВЕК И МУЗИКА	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: 1. препозна врсту жичаних инструмената по изгледу и звуку 2. опише начин	Уме да: описује основне карактеристике; • музичких инструмената и састава; • историјско-стилских периода; • музичких жанрова; • народног стваралаштва. безбедности и очувања околине • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује незаинтересованост за сопствени процес учења, а препоруче за напредовање не реализује	Уме да: описује основне карактеристике; • музичких инструмената и састава; • историјско-стилских периода; • музичких жанрова; • народног стваралаштва. безбедности и очувања околине • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруче за напредовање не реализује

	добиања тона код жичаних инструмената 3. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено- историјским амбијентом у ком су настали 4. наведе изражајна средства музичке уметности карактеристи чна за период барока и класицизма 5. уочи основне карактеристи ке музичког стваралаштва а у бароку и класицизму	• не зна, није научно, одбија да одговори	• има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕН ТИ	1. препозна врсту жичаних инструменат а по изгледу и звуку 2. опише начин добивања тона код жичаних инструмената 6. препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила	• опише основне карактеристике; (музичких инструмената и састава; историјско-стилских периода; музичких жанрова; народног стваралаштва) • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • -не зна, није научио, одбија да одговори	• опише основне карактеристике; (музичких инструмената и састава; историјско-стилских периода; музичких жанрова; народног стваралаштва) • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	7. објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и	Да именује: • музичке изражајне елементе; • извођачки састав; • музичке жанрове; • српски музички фолклор. • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује	Да именује: • музичке изражајне елементе; • извођачки састав; • музичке жанрове; • српски музички фолклор. • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује

	религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмента) 8. раликује музичке форме барока и класицизма 9. идентификуј е репрезентати вне музичке примере најзначајниј их представник а барока и класицизма 10. идентификуј е елементе музике барока и класицизма као	• не зна, није научио, одбија да одговори	• има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

	инспирацију у музици савременог доба		
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	11. изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално или у групи	Ученик не уме да: • пева једноставне дечије, народне или популарне композиције; • изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту. • не зна, није научио, одбија да одговори • Неодговорност, ометање на часу, недоношење прибора за музичку културу (музички инструмент, уџбеник, нотна свеска...)	Ученик уме да: • пева једноставне дечије, народне или популарне композиције; • изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту. • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања • На оцену из музичке културе позитивно утиче и: Активност у изборним предметима, манифестацијама, приредбама, фестивалима (певање, певачка група, хор, оркестар), посећивање културних дешавања из области музике, активност на часу, лепо понашање, дисциплина.
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	12. користи музичке обрасце у осмишљавању у музичких целина кроз певање, свирање и покрет 13. комуницира	Ученик не уме да: • направи музичке инструменте користећи предмете из окружења; • осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела; • изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима; • учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. • не зна, није научио, одбија да одговори	Ученик уме да: • направи музичке инструменте користећи предмете из окружења; • осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела; • изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима; • учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. • има слабо знање, врло мало, зна да

	у групи импровизују ћи мање музичке целине, гласом инструменто м или покретом 14. учествује у креирању школски догађаја, приредби и пројеката 15. изрази доживљај музике других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) 16. учествује у школским приредбама и манифестаци јама 17. примењује		одговори само на једно или два питања

	принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању 18. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама 19. критички просуђује утицај музике на здравље 20. користи могућност ИКТ-а за самостално истраживање , извођење и стваралаштво		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – добар (3)	Напредни –врло добар (4)
	Исходи**)	Број бодова 49-66%	Број бодова 67-84%

ЧОВЕК И МУЗИКА	1. препозна врсту жичаних инструмената по изгледу и звуку 2. опише начин добијања тона код жичаних инструмената 3. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у ком су настали 4. наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма 5. уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму	ученик уме да анализира повезаност: - музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером); - структуре и драматургије одређеног музичког жанра (на пример, оперски финале са догађајима у драми); - облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота. има половину знања из музичке теорије	- зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; - разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; - критички и аргументовано образлаже свој суд; - уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом).. знавише лекција са мањим грешкама
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	1. препозна врсту жичаних инструмената по изгледу и звуку 2. опише начин добијања тона код жичаних инструмената 6. препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила	музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером).	зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела.
СЛУШАЊЕ		опише и анализира	структуралном и

МУЗИКЕ	7. објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмента) 8. разликује музичке форме барока и класицизма 9. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма 10. идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба	карактеристике звучног примера кроз садејство опажених • музичких елемената (на пример, узбуркана мелодија као резултат специфичног ритма, темпа, агогике, динамике, интервалске структуре); • препозна структуру одређеног жанра. • препозна дело и композитора	драматуршком димензијом звучног примера; • жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера; • контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора • препозна дело и композитора
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	11. изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално или у групи	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно или ритмички погрешно, изговор текста добар	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно, ритмички и изговор текста песме са неколико мањих грешака
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	12. користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет 13. комуницира у групи импровизујући мање музичке целине, гласом инструментом или покретом	• осмишљава лакше пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или	• осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или

	14. учествује у креирању школски догађаја, приредби и пројеката 15. изрази доживљај музике других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) 16. учествује у школским приредбама и манифестацијама 17. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању 18. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама 19. критички просуђује утицај музике на здравље 20. користи могућност ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво	компонује мање и лакше музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; • осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.	компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; • осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Напредни –одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 85-100%
ЧОВЕК И МУЗИКА	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: 1. препозна врсту жичаних инструмената по изгледу и звуку 2. опише начин добијања тона код жичаних инструмената 3. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у ком су настали 4. наведе изражајна средства музичке уметности	- зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; - разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; - критички и аргументовано образлаже свој суд;

	карактеристична за период барока и класицизма 5. уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму	• уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом). • знадаобјасни, самдапрепричаивишелекција
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	1. препозна врсту жичаних инструмената по изгледу и звуку 2. опише начин добијања тона код жичаних инструмената 6. препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила	• зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	7. објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмента) 8. раликује музичке форме барока и класицизма 9. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма 10. идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба	• Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са: • структуралном и драматуршком димензијом звучног примера; • жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера; • контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	11. изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално или у групи	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно, ритмички и изговор текста песме без грешака

МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	12. користи музичке обрасце у осмишљавању мзичких целина кроз певање, свирање и покрет 13. комуницира у групи импровизујући мање музичке целине, гласом инструментом или покретом 14. учествује у креирању школски догађаја, приредби и пројеката 15. изрази доживљај музике других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) 16. учествује у школским приредбама и манифестацијама 17. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању 18. понаша се у складу са правилима музичког бонтонa у различитим музичким приликама 19. критички просуђује утицај музике на здравље 20. користи могућност ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво	- осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; - импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; - осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Исходи:

1. разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста;
2. користи алате за стилско обликовање документа и креирање
3. прегледа садржаја у програму за обраду текста;
4. објасни принципе растерске и векторске графике и модела
5. приказа боја;

6. креира растерску слику у изабраном програму;
7. креира векторску слику у изабраном програму;
8. користи алате за уређивање и трансформацију слике;
9. креира гиф анимацију;
10. креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;
11. разликује појмове URL, DNS, IP адреса;
12. објасни појмове хипервеза и хипертекст;
13. креира, форматира и шаље електронску пошту;
14. обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности;
15. препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити;
16. сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о
17. одговарајућим нивоима приступа;
18. подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу
19. или веб локацији;
20. уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике;
21. употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика;
22. планира, опише и имплементира решење једноставног проблема;
23. проналази и отклања грешке у програму;
24. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
25. креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације;
26. креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;
27. поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника;
28. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и
29. активности за које је био задужен

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)	Број бодова 31-44%	Број бодова 45-66%
1. ИКТ	1. разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	– у довољној мери показује способност употребе информација у

	- користи алате за стилско обликовање документа и креирање - прегледа садржаја у програму за обраду текста; - објасни принципе растерске и векторске графике и модела - приказа боја; - креира растерску слику у изабраном програму; - креира векторску слику у изабраном програму; - користи алате за уређивање и трансформацију слике; - креира гиф анимацију; - креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана; - разликује појмове URL, DNS, IP адреса; - објасни појмове хипервеза и хипертекст; – креира, форматира и шаље електронску пошту;	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
2.Дигитална писменост	- разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; - користи алате за стилско обликовање документа и креирање - прегледа садржаја у програму за обраду текста; - објасни принципе растерске и векторске графике и модела - приказа боја; - креира растерску слику у изабраном програму; - креира векторску слику у изабраном програму; - користи алате за уређивање и трансформацију слике; - креира гиф анимацију; - креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана; - разликује појмове URL, DNS, IP адреса;		

	12. објасни појмове хипервеза и хипертекст; 13. – креира, форматира и шаље електронску пошту;		
3.Рачунарство	14. обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; 15. препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; 16. сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о 17. одговарајућим нивоима приступа; 18. подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу 19. или веб локацији; 20. уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; 21. употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; 22. планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; 23. проналази и отклања грешке у програму; 24. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка: 25. креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; 26. креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; 27. поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; 28. вреднује своју улогу у групи при изradi пројектног задатка и 29. активности за које је био задужен		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)	Број бодова 67-84%	Број бодова 85-100%
4. Пројектна настава	14. обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; 15. препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; 16. сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о 17. одговарајућим нивоима приступа; 18. подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу 19. или веб локацији; 20. уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; 21. употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; 22. планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; 23. проналази и отклања грешке у програму; 24. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; 25. креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; 26. креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; 27. поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; 28. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и 29. активности за које је био задужен	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Исходи :

1. користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања;
2. изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију;
3. обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи;
4. користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;
5. разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;
6. уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије;
7. учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију;
8. прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације;
9. представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно;
10. предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе;
11. разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.

Тема/	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)

област	Исходи**)	Број бодова 31%-48%	Број бодова 49%-66%
ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	1. користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; 2. изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; 3. обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; 4. користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)	ЛК.1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) ЛК.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу
КОМУНИКАЦИЈА	5. разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; 6. уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; 7. учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију;		

УМЕТНОСТ ОКО НАС	8. прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; 9. представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; 10. предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; 11. разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни - одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 67%-84%	Број бодова 85%-100%
ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	1. користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; 2. изражава, одабраним ликовним елементима, емоције,	ЛК.2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности ЛК.2.1.2. образлаже	ЛК.3.1.1. познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности ЛК.3.1.2. одабира адекватна

	стање или имагинацију; 3. обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; 4. користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;	свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) ЛК.2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт ЛК.2.2.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)	средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју
КОМУНИКАЦИЈА	5. разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; 6. уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; 7. учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију;		ЛК.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене

			узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других
УМЕТНОСТ ОКО НАС	8. прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; 9. представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; 10. предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; 11. разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.		

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. наведе и опише основне карактеристике људских права;

2. својим речима опише везу између права појединца и општег добра;
3. дискутује о односу права и правде и о сукобу права;
4. образложи личну одговорност у заштити свог здравља;
5. штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права;
6. образложи сврху постојања политичких странака;
7. аргументује потребу ограничења и контролу власти;
8. наведе кораке од предлагања до усвајања закона;
9. образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине;
10. препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска;
11. препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се;
12. учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине;
13. у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;
14. проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.

Тема/област	Нивои постигнућа – исходи	Напредни – истиче се 85-100%	Средњи – добар 49-84%	Основни – задовољава 31-48%
Људска права	1. наведе и опише основне карактеристике људских права; 2. својим речима опише везу између права појединца и општег добра; 3. дискутује о односу права и правде и осукобу права; 4. образложи личну одговорност у заштити свог здравља; 5. штити своја права на начин који не угрожава	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери

	друге и њихова права;	мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
Демократско друштво	6. образложи сврху постојања политичких странака; 7. аргументује потребу ограничења и контролу власти; 8. наведе кораке од предлагања до усвајања закона; 9. образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у

		стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
Процеси у савременом свету	10. препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; 11. препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери

		мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
Грађански активизам	12. учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; 13. у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; 14. проналази, критички разматра и користи	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у

	информације из различитих извора.	стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

- 1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе;
- 2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.

- 3. моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу;
- 4. моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања
- 5. моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност – непоновљиво и бескрајно важно биће;
- 6. моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога;
- 7. моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности;
- 8. моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима;
- 9. бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима.
- 10. моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју;
- 11. бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво;
- 12. знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима;
- 13. умети да интерпретира Символ вере;
- 14. знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији;
- 15. моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;
- 16. моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...)
- 17. моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве;
- 18. знати да је Причешће врхунац светотајинског живота
- 19. моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву;
- 20. бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота;
- 21. моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу;
- 22. моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ);
- 23. моћи да препозна своју службу у Цркви;
- 24. моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грозђа, жита, светлости...)
- 24. бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;
- 25. моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија;
- 26. моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ;
- 27. бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина;

- 28. моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља
 - 29. моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе;
 - 30. бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију
31. бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 31- 48%	Број бодова 49- 84%	Број бодова 85-100%
I-УВОД	1.моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; 2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и

			ангажовања.	ангажовања.
II- БОГОПОЗНАЊЕ	3.моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; 4.моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања 5.моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност – непоновљиво и бескрајно важно биће; 6.моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога; 7.моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности; 8.моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима; 9.бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
III-СИМВОЛ ВЕРЕ	10.моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју; 11.бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво; 12.знати да је Символ вере	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и

	установљен на Васељенским саборима; 13.умети да интерпретира Символ вере; 14.знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији; 15.моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;	којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ- IV	16.моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...) 17. моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве; 18.знати да је Причешће врхунац светотајинског живота 20. моћи да препозна Крштење и	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

	Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; 21.бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота; 22.моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; 23.моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ); 24.моћи да препозна своју службу у Цркви; 25.моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грожђа, жита, светлости...) 26.бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;	подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V – СРПСКА ЦРКВА КРОЗВЕКОВЕ	27.моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; 28.моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ; 30.бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина; 31.моћи да препозна неговање	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на

	српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља 32.моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе; 33.бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију 34.бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. – Upoznati rađanje Crkve snagom Duha Svetoga i ispunjenje Kristova obećanja apostolima
2. – Doživjeti i uočiti snagu zajedništva po Duhu u prvoj kršćanskoj zajednici, ali i teškoće i progon radi istine koju su naviještali
3. – Otkriti i usvojiti stav da nas Bog poziva na ostvarenje osobnoga života i očekuje učenikov osobni odaziv i odgovor vjere
4. – Kristovo djelo trajno živi u Crkvi, zato učenici upoznaju kako je Crkva kroz stoljeća, od prvih kršćanskih vremena do danas, živjela Isusov poziv i ideal, usprkos ljudskim slabostima i pogreškama, nemirima, optužbama, ratovima i raskolima među kršćanima
5. – Upoznati velikane i uzore kroz cijelu crkvenu povijest koji su nošeni Duhom Svetim svjedočili istinu Isusa Krista do danas
6. – Upoznati i prihvatiti da je Krist uvijek i svima znak poziva na opraštanje i znak jedinstva i zajedništva svih kršćana do konačnoga zajedništva u vječnom životu
7. – Doživjeti i graditi pomirenje i praštanje kao uvjet zajedništva i jedinstvo svih kršćana koji se promiče kroz ekumenski pokret u molitvi i susretima kršćana

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**) <u>- Ishodi, koje očekujemo na kraju nastavne teme</u>	Основни – задовољавајуће Разумевање Број бодова 31-48%	Средњи –добар Анализа Број бодова 49-84%	Напредни –истиче се Евалуација Број бодова 85- 100%
UVOD – BEVEZETÉS	Veština komunikacije Učenik će znati: 7. Doživjeti i graditi pomirenje i praštanje kao uvjet zajedništva i jedinство svih kršćana koji se promiče kroz ekumenski pokret u molitvi i susretima kršćana	7. Doživjeti i graditi pomirenje i praštanje kao uvjet zajedništva i jedinство svih kršćana koji se promiče kroz ekumenski pokret u molitvi i susretima kršćana		
APOSTOLSKO VRIJEME – APOSTOLI IDŐK	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 1. Upoznati rađanje Crkve snagom Duha Svetoga i ispunjenje Kristova obećanja apostolima	1. Upoznati rađanje Crkve	1. Upoznati rađanje Crkve snagom Duha Svetoga i ispunjenje Kristova obećanja apostolima	1. Upoznati rađanje Crkve snagom Duha Svetoga i ispunjenje Kristova obećanja apostolima – uz objašnjenje

RADOST I OPASNOST SLOBODE – A SZABADSÁG ÖRÖME ÉS VESZÉLYE	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati:2.Doživjeti i uočiti snagu zajedništva po Duhu u prvoj kršćanskoj zajednici, ali i teškoće i progon radi istine koju su naviještali	2.Doživjeti i uočiti snagu zajedništva po Duhu u prvoj kršćanskoj zajednici,	2.Doživjeti i uočiti snagu zajedništva po Duhu u prvoj kršćanskoj zajednici, ali i teškoće i progon radi istine koju su naviještali	2.Doživjeti i uočiti snagu zajedništva po Duhu u prvoj kršćanskoj zajednici, ali i teškoće i progon radi istine koju su naviještali – uz objašnjenje
EVANGELIZACIJA NARODA – A NÉPEK EVANGELIZÁLÁSA	Veština komunikacije Učenik će znati:3.Otkriti i usvojiti stav da nas Bog poziva na ostvarenje osobnoga života i očekuje učenikov osobni odaziv i odgovor vjere	3.Otkriti i usvojiti stav da nas Bog poziva	3.Otkriti i usvojiti stav da nas Bog poziva na ostvarenje osobnoga života i očekuje učenikov osobni odaziv i odgovor vjere	3.Otkriti i usvojiti stav da nas Bog poziva na ostvarenje osobnoga života i očekuje učenikov osobni odaziv i odgovor vjere – uz objašnjenje

SVJETLA I SJENE CRKVE U SREDNJEM VIJEKU – A KÖZÉPKORI EGYHÁZ VILÁGOSSÁGA ÉS ÁRNYOLDALAI	Rešavanje problema Učenik će znati:4.Kristovo djelo trajno živi u Crkvi, zato učenici upoznaju kako je Crkva kroz stoljeća, od prvih kršćanskih vremena do danas, živjela Isusov poziv i ideal, usprkos ljudskim slabostima i pogreškama, nemirima, optužbama, ratovima i raskolima među kršćanima	4.Kristovo djelo trajno živi u Crkvi, objašnjenje	4.Kristovo djelo trajno živi u Crkvi, zato učenici upoznaju kako je Crkva kroz stoljeća, od prvih kršćanskih vremena do danas, živjela Isusov poziv i ideal, usprkos ljudskim slabostima i pogreškama, nemirima, optužbama, ratovima i raskolima među kršćanima	4.Kristovo djelo trajno živi u Crkvi, zato učenici upoznaju kako je Crkva kroz stoljeća, od prvih kršćanskih vremena do danas, živjela Isusov poziv i ideal, usprkos ljudskim slabostima i pogreškama, nemirima, optužbama, ratovima i raskolima među kršćanima – uz objašnjenje
VELIKE REFORME – NAGY ÚJÍTÁSOK	Kompetencija za celoživotno učenje Učenik će znati:6.Upoznati i prihvatiti da je Krist uvijek i svima znak poziva na opraštanje i znak jedinstva i zajedništva svih kršćana do konačnoga zajedništva u vječnom životu	6.Upoznati i prihvatiti da je Krist uvijek i svima znak poziva na opraštanje	6.Upoznati i prihvatiti da je Krist uvijek i svima znak poziva na opraštanje i znak jedinstva i zajedništva svih kršćana do konačnoga zajedništva u vječnom životu	6.Upoznati i prihvatiti da je Krist uvijek i svima znak poziva na opraštanje i znak jedinstva i zajedništva svih kršćana do konačnoga zajedništva u vječnom životu - uz objašnjenje

CRKVA U NOVOM VIJEKU – AZ ÚJ SZÁZAD EGYHÁZA	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati:5.Upoznati velikane i uzore kroz cijelu crkvenu povijest koji su nošeni Duhom Svetim svjedočili istinu Isusa Krista do danas	5.Nabrajati velikane i uzore kroz cijelu crkvenu povijest	5.Nabrajati velikane i uzore kroz cijelu crkvenu povijest koji su nošeni Duhom Svetim svjedočili istinu Isusa Krista do danas	5.Nabrajati velikane i uzore kroz cijelu crkvenu povijest koji su nošeni Duhom Svetim svjedočili istinu Isusa Krista do danas – prepričati njihova djela
DA SVI BUDU JEDNO – HOGY MINDNYÁJAN EGY LEGYENEK- dva integrativna časa	Veština komunikacije Učenik će znati:7.Doživjeti i graditi pomirenje i praštanje kao uvjet zajedništva i jedinstvo svih kršćana koji se promiče kroz ekumenski pokret u molitvi i susretima kršćana	7.Objasniti, graditi pomirenje i praštanje	7.Objasniti, graditi pomirenje i praštanje kao uvjet zajedništva i jedinstvo svih kršćana koji se promiče kroz ekumenski pokret u molitvi i susretima kršćana	7.Objasniti, graditi pomirenje i praštanje kao uvjet zajedništva i jedinstvo svih kršćana koji se promiče kroz ekumenski pokret u molitvi i susretima kršćana – uz objašnjenje

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

**** НАПОМЕНА:**

У складу са законским формирањем група, као и према компетентној процени наставника, заснованој на искуству у раду са мешовитим групама, као и могућностима и способностима ученика, наставник има право да ученика оцени сходно критеријумима за одређени разред, чак и ако ученик фактички не припада том разреду, јер се може десити да ученик овај предмет бира први пут и да нема потребна претходна знања како би пратио програм и план наставе за разред који заиста похађа.

Тема/ област	ИСХОДИ / KIMENET A tematikai egység/terület feldolgozását követően a diák képes 1282-аgy a következőkre:	Основни –задовољавајуће Број бодова 31-48%	Средњи – добар Број бодова 49-84%	Напредни – истиче се Број бодова 85-100%
IRODALMI ISMERETEK:	1. Felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait. 2. Felismeri és megkülönbözteti a prózai és a verses formákat 3. Meghatározza az irodalmi mű témáját, szereplőit, összefoglalja, reprodukálja a cselekményt. 4. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől, a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegektől. Különbséget tesz a szerző és a 1282-аgyar1282r/lírai között. 5. Felismeri az epikai, drámai és lírai szövegek beszélőjét.	- знања која је остварио у савременој репродукцији, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и

	6. Meg tudja állapítani a cselekmény helyét és idejét. 7. Felismeri a költői jelzőt, a megszemélyesítést, a hasonlatot, a metaforát, az iróniát, a fokozást, a túlzást és a hiperbolát. 8. Meghatározza és példákkal illusztrálja a következő szépirodalmi szövegelemeket: a téma, a cselekmény helye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb. 9. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: 1283agya, mese, tájleíró költemény, elbeszélés, novella, regény, 1283agya, napló, életrajz, önéletrajz, ballada, 1283agya. 10. Megnevezi és a gyakorlatban is alkalmazza a leírás		степен активности и ангажовања.	ангажовања.

	formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. 11. Felismeri és értelmezi az egyszerű szövegek konfliktushelyzeteit, a hősök jellemvonásait, s velük kapcsolatban megállapít, véleményt 12. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója. 13. Képes esztétikai élmény átélésére. 14. Tiszteli a nemzeti irodalom és kultúra hagyományait. 15. Többszöri olvasás után megérti az egyszerű és/vagy összetettebb szövegeket. 16. Hangosan olvas és reprodukál rövidebb és/vagy hosszabb szövegeket, ügyelve a helyes artikulációra, hangsúlyra, hanglejtésre,			

	valamint mondatformálásra. 17. Képek, kérdések, vázlat és kulcsszavak alapján összefoglalja a szöveg lényeges információit. 18. Megfogalmazza a szöveghez kapcsolódó egyéni élményeit. 19. Képes a nem lineáris szövegek befogadására. 20. Megismeri a vajdasági 1285gyar gyermeksjátót.			
KOMMUNIKÁCIÓ	21. Különböző beszédhelyzetekben 22. nyelvtudásának megfelelően egyszerű és/vagy összetettebb/bonyolult információkat kér és ad. 23. Megérti azokat alapvető információkat, amelyek a mindennapi kommunikációs helyzetekben hangzanak el.	- знања која је остварио у напору репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава

	24. Nyelvtudásának megfelelően alkalmazza a szituatív kódváltást. 25. Használja a megfelelő udvariassági formákat. 26. –Megérti a hangzó, multimédiás anyagok lényeges információit. 27. Részt vesz szerepjátékokban. 28. Kommunikációs alapismeretek elsajátítása		поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
SZÓFAJTAN	29. Alapszinten kontrasztív módon gondolkodik, összevet. 30. Felismeri és megnevezi az alapszófajokat (ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, számnevek, névmások, határozószók). 31. Ismeri és alkalmazza az igeidőket és igemódokat. 32. Ismeri és	- знањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове иискључивоузподршкунаставникаизводи закључкекојисезаснивајунаподацима; – понекадјесамосталанурешавањупроблемаиунедовољнојмерикритичкирасуђује; – показујемањистепенактивностииангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу

	alkalmazza az alanyi és tárgyas ragozást. 33. Ismeri és alkalmazza a melléknevek fokozását. 34. Képes az elsajátított nyelvi modellek alkalmazására.		нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује изузетну самосталност и висок степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
OLVASÁS ÉSSZÖVEGÉRTÉS	35. Többszöri olvasás után megérti az egyszerű és/vagy összetettebb szövegeket. 36. Hangosan olvas és reprodukál rövidebb és/vagy hosszabb szövegeket, ügyelve a helyes artikulációra, hangsúlyra, hanglejtésre, valamint mondatformálásra. 37. Képek, kérdések, vázlat és kulcsszavak	- знања која је остварио у наивоу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у

	alapján összefoglalja a szöveg lényeges információit. 38. Megfogalmazza a szöveghez kapcsolódó egyéni élményeit. 39. Képes a nem lineáris szövegek befogadására. 40. Megismeri a vajdasági 1288agyar gyermeksjajtót.		мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
HELYESÍRÁS	41. Ismeri és alkalmazza a helyesírási alapelveket. 42. Képes 1288agya szövegek másolására. 43. Képes 1288agya szövegek alkotására (képeslap, meghívó, SMS stb.) 44. Ismeri és alkalmazza az elválasztás szabályait. 45. Képes 10-12 mondatos és/vagy hosszabb fogalmazás írására.	- знањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове иискључивоузподршкунаставникаизводи закључкекојисезаснивајунаподацима; – понекадјесамосталанурешавањупроблемаиунедовољнојмерикритичкирасуђује; – показујемањистепенактивностииангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички

			мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
SZÓKÉSZLET	46. Hangalak és jelentés alapján felismeri a rokon értelmű és az ellentétes jelentésű szavakat. 47. Felismer (egyszerűbb) közmondásokat, szólásokat. 48. Szókincsét kb.250–300 további új lexikai egységgel gazdagítja.	- знања која је остварио у нивоу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује

			расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС II
(седми и осми разред)

Тема/област	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Основни – задовољава	Средњи – добар	Напредни – истиче се
ЖИВОТНЕ ВРЕДНОСТИ ЖИВОТ. ПОРОДИЦА. ЗДРАВЉЕ. ЉУБАВ. ОБРАЗОВАЊЕ. МИР.	1. доведе у везу вредности, врлине и осећања са понашањем људи; 2. критички разматра систем вредности у друштву; 3. препозна активности којима се промовишу људске врлине и	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у

ДРУГАРСТВО. ЗАЈЕДНИШТВО. ОПШТЕ ДОБРО. СОЦИЈАЛНА. ПРАВДА ИЛИ ЈЕДНАКОСТ	вредности и изражава позитиван став према томе; 4.се одупре притиску вршњака да се понаша супротно сопственом систему вредности	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
ЉУДСКЕ ВРЛИНЕ ПРАВЕДНОСТ. ИСТИНОЉУБИВОСТ. ОДГОВОРНОСТ. ЗАХВАЛНОСТ. ПОШТЕЊЕ. ТОЛЕРАНЦИЈА.	5.препозна примере бриге за друге и позитивно се о томе изјасни; 6. покаже саосећање са другим људима и спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у

ЕПМАТИЈА. ПОВЕРЕЊЕ. СОЛИДАРНОСТ. САМОПРИХВАТАЊЕ. ОДМЕРЕНОСТ.	7. идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије; 8. препозна и именује врлине код блиских особа и у примерима из живота, књижевности, филма;	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ ПРОСОЦИЈАЛНО ПОНАШАЊЕ. БРИГА ЗА СЕБЕ И ДРУГЕ. САРАДЊА. АСЕРТИВНА КОМУНИКАЦИЈА. ПРЕПОЗНАВАЊЕ СОПСТВЕНИХ И ТУЂИХ ОСЕЋАЊА. САМОКОНТРОЛА.	9. препозна и именује сопствена и туђа осећања; 10. користи асертивну комуникацију; 11. образложи значај дружења и наведе шта другови једни другима не треба да раде;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању

ВОЛОНТИРАЊЕ. КОНСТРУКТИВНО РЕШАВАЊЕ КОНФЛИКАТА. ОДРЕЂИВАЊЕ ПРИОРИТЕТА. КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ.	12. препозна примере негативног понашања где се лично добро ставља испред општег добра и исказе свој негативни став према томе; 13. користи технике самоконтроле осећања; 14. прихвати одговорност за сопствено понашање; 15. конструктивно решава конфликте	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
ДОБРОЧИНСТВО ФИЛАНТРОПИЈА- ПОЈАМ И ЗНАЧАЈ. ДОБРОЧИНТЕЉИ НЕКАД И САД. ЦРВЕНИ КРСТ. ИНСТИТУТ ЗА ТРАНСФУЗИЈУ КРВИ. ХУМАНИТАРНЕ НЕВЛАДИНЕ	16. наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом и исказује позитиван став према волонтирању; 17. исказе поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању

ОРГАНИЗАЦИЈЕ. ДОБРОТВОРНЕ ФОНДАЦИЈЕ. ОСМИШЉАВАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА МАЊЕ АКЦИЈЕ ЗА ДОБРОБИТ НЕКОГ ПОЈЕДИНЦА, ГРУПЕ ИЛИ ЗАЈЕДНИЦЕ	18. у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, напада проблем а не особу; 19. сарађује и буде члан тима	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ

Тема/Кључни појмови:	Исходи:	ИСТИЧЕ СЕ	ДОБАР	ЗАДОВОЉАВА
1. Појам добра/зла 2. Појам уметности 3. Појам правде 1. Појам слободе 2. Појам среће 3. Појам толеранције 4. Појам вршњачког насиља 5. Појам истине/лажи 6. Појам живота 7. Појам времена и простора 8. Појам пријатељства 9. Појам храбрости 10. Појам бога 11. Појам човека 12. Појам мудрости и	1. критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења 2. са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин 3. јасно изрази сопствене мисли и осећања 4. практикује интелектуалну отвореност и радозналост 5. уважава релевантне аргументе 6. практикује толеранцију и разлике у мишљењу 7. искаже објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа 8. сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин 9. препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

знања 13.Појам света 14.Појам природе 15.Појам једнакости и различитости 16.Појам љубави	10. развије осетљивост за социјални и културни контекст 11. учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања 12. преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу 13. усвоји интелектуалне врлине истинољубивости	пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ

Тема/област	Нивои постигнућа – исходи	Основни – задовољава	Средњи – добар	Напредни – истиче се
ЦРТАЊЕ 1. Пропорције 2. Цртање – природни угљени штапићи, оловке с меким графитним улошком,	- описује линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; - поређи утисак који на њега/њу остављају различите	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама	- у великој мери показује способност примене знања и логички	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво

папири... Пропорције – вежбање и естетска анализа 3. Компоновање величина у простору 4. Перцепција – аперцепција 5. Перцепција 6. Арабеска 7. Цртање, сликање, одговарајућа средства и материјали 8. Арабеска – вежбање 9. Естетска анализа 10. Перцепција 11. Цртање – природни угљеништап ићи, оловке с меким графитним улош ком, папири... Компоновање и степеновање облика у простору 12. Цртање; одговарајућа средства и материјали	врсте линија; • гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала; • користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; • црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог; • разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; • исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности.	- лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталност и ангажовања	уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
СЛИКАЊЕ/ВАЈАЊЕ	поређи облике из природе,	- у потпуности показује	- у великој мери	- у довољној мери

13. Равнотежа облика и боје у простору 14. Перцепција – аперцепција 15. Цртање, сликање – одговарајућа средства и материјали 16. Контраст, светлина, површина и облика у одређеном простору 17. Перцепција – аперцепција 18. Цртање, сликање; одговарајућа средства и материјали 19. Естетско процењивање 20. Контраст, светлина, површина и облика у одређеном простору 21. Сродност ликовних вредности у одређеном простору 22. Перцепција – аперцепција 23. Цртање, сликање – одговарајућа средства и материјали 24. Цртање, сликање – одговарајућа средства и материјали 25. Обликовање маса и волумена додавањем и одузимањем 26. Перцепција – аперцепција	окужења и уметничких дела према задатим условима; • гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; • наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон;	способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталност	показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

27. Вајање; одговарајућа средства и материјали			и и ангажовања	
28. Орнаменти (трдимензионални)				
ВАЈАЊЕ 29. Перцепција- аперцепција 30. Вајање – одговарајућа средства и материјали 31. Вајарски материјали ,одливање(негатив, позитив) 32. Перцепција – аперцепција. 33. Вајање – гипс и одговарајућа средства и материјали 34. Естетско процењивање 35. Перформанс 36. Одговарајућа средства и материјали	• обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; • преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; • комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; • објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; • разматра, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује; • исказује своје мишљење о томе	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника,	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен

		уз изузетно висок степен активности и ангажовања	- ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталност и и ангажовања	активности и ангажовања

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене	– знања која је	– знања која је остварио	– у довољној мери	– у великој мери	– у потпуности показује

из правилника *)	остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

СРПСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ИСХОДИ:

1. Чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања
2. Тумачи значење језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове

3. Критички промишља о стварности на основу прочитаних дела
4. Истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи
5. Повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. и 8. разреда
6. Издаја основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације
7. Уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање
8. Повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом
9. Одреди временски оквир у којем је писац стварао
10. Разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта
11. Препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа
12. Учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања
13. Објасни настанак и развој српског књижевног језика
14. Разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа
15. Сврста српски језик у одговарајући језичку групу у Европи
16. Именује дијалекте српског језика
17. Разуме постојеће језичке прилике у Србији
18. Издаја делове твореница и препозна основне моделе њиховог грађења
19. Користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом
20. Доследно примени правописну норму
21. Примени основна правила о распореду акцената
22. Уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила
23. Пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова
24. Уочи разлику између речи и лексеме
25. Препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију
26. Разуме значење застарелих речи и неологизама
27. Користи речник, енциклопедију и лексикон
28. Уочи манипулацију у пропагандним текстовима
29. Напише приказ, расправу и краћи есеј
30. Разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи
31. Повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту

Тема/ област	Исходи**))	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. Чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања 2. Тумачи значење језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове 3. Критички промишља о стварности на основу прочитаних дела 4. Истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи 5. Повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. и 8. разреда 6. Издаја основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације 7. Уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање 8. Повеже књижевна дела са историјским или другим	CJ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи CJ.1.1.2. разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарација (приповедање), аргументација, пропаганда* CJ.1.1.3. препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима CJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста CJ.1.1.5. проналази и издаја основне информације из текста	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: “летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање “с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.4. разликује све делове текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију и уме њима да се користи CJ.2.1.5. проналази, издаја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима) CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту

	одговарајућим контекстом 9. Одреди временски оквир у којем је писац стварао 10. Разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта 11. Препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа 12. Учествоје у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања	према датим критеријумима CJ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног CJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту CJ. 1.1.8. чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, дијаграме и графиконе CJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од 5. до 8. разреда) са именима аутора датих дела CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирика, епика, драма CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани и неримовани, осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у	књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.3. разликује лирско-епске врсте (баладу, поему) CJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст) CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог CJ.2.4.8. уочава разлику између

		књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, ономатопеја и поређење) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тема, фабула, време и место радње, лик... CJ.1.4.8. има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе* CJ.1.4.9. способан је за естетски доживљај уметничког дела*	препричавања и анализе дела CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*
Језик (граматика)	13. Објасни настанак и развој српског књижевног језика 14. Разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа 15. Сврста српски језик у одговарајући језичку групу у Европи 16. Именује дијалекте српског језика 17. Разуме постојеће језичке прилике у Србији 18. Издваја делове твореница и препозна основне моделе њиховог грађења 19. Користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом	CJ.1.3.1. зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставнијим примерима; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи CJ.1.3.5. разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених	CJ.2.2.4. зна основне особине говорног и писаног језика* CJ.2.3.2. препознаје гласовне промене CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање)

		модела CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу) CJ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне) CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.1.3.9. правилно употребљава падеже у реченици и синтагми CJ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта) CJ.1.3.11. препознаје бирократски језик као непожељан начин изражавања* CJ.1.3.17. разликује појмове књижевног и народног језика; зна основне податке о развоју књижевног језика код Срба (од	CJ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.2.3.7. препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика

		почетака до данас) CJ.1.3.18. зна основне податке о пореклу и дијалекатској разуђености српског језика CJ.1.3.19. зна основне податке о језицима националних мањина CJ.1.3.20. има позитиван став према дијалектима (свом и туђем)* CJ.1.3.21. разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за лични развој*	
Језик (правопис)	20. Доследно примени правописну норму	CJ.1.2.7. зна да се служи Правописом (школским издањем)* CJ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева

Језик (ортоепија)	21. Примени основна правила о распореду акцената	CJ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставним примерима CJ.1.3.2. уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*	CJ.2.3.1. одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме
Језичка култура	22. Уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила 23. Пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова 24. Уочи разлику између речи и лексеме 25. Препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију 26. Разуме значење застарелих речи и неологизама 27. Користи речник, енциклопедију и лексикон 28. Уочи манипулацију у пропагандним текстовима 29. Напише приказ, расправу и краћи есеј 30. Разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) CJ.1.2.4. уме да преприча текст CJ.1.2.5. свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални) CJ.1.2.6. влада основним жанровима	CJ.2.1.2. познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклама) CJ.2.1.3. препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове CJ.2.1.4. разликује све делове текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију и уме њима да се користи CJ.2.1.6. разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима CJ.2.3.9. познаје метонимију* као лексички механизам

	31. Повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту	писане комуникације: саставља писмо; попуњава различите обрасце и формуларе с којима се сусреће у школи и свакодневном животу CJ.1.2.9. има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње* CJ.1.3.12. познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију, хомонимију; метафору* као лексички механизам CJ.1.3.13. препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.) CJ.1.3.14. зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским	CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (сложенији примери) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај

		текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.) CJ.1.3.15. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви) CJ.1.3.16. служи се речницима, приручницима и енциклопедијама	

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Књижевност	1. Чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања 2. Тумачи значење језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове 3. Критички промишља о	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: “летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање “с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.4. разликује све делове	CJ.3.1.1. проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима) CJ.3.1.2. издваја кључне речи и резимира текст CJ.3.1.3. издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или

	стварности на основу прочитаних дела 4. Истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи 5. Повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. и 8. разреда 6. Издаја основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације 7. Уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање 8. Повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом 9. Одреди временски оквир у којем је писац стварао 10. Разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта 11. Препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа 12. Учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања	текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију и умењима да се користи CJ.2.1.5. проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима) CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.3. разликује лирско-епске врсте (баладу, поему) CJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове	аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту CJ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова карактеристичних тема и мотива CJ.3.4.2. издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту CJ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу CJ.3.4.4. проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту CJ.3.4.5. одређује и именује врсту стиха и строфе CJ.3.4.6. тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело CJ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже CJ.3.4.8. повезује књижевноуметничке текстове с

		CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст) CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог CJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*	другим текстовима који се обрађују у настави*
Језик (граматика)	13. Објасни настанак и развој српског књижевног језика 14. Разуме значај књижевног језика за културу и историју српског	CJ.2.2.4. зна основне особине говорног и писаног језика*	CJ.3.3.1. дели реч на слоге у сложенијим случајевима CJ.3.3.2. познаје гласовне промене

	народа 15. Сврста српски језик у одговарајући језичку групу у Европи 16. Именује дијалекте српског језика 17. Разуме постојеће језичке прилике у Србији 18. Издваја делове твореница и препозна основне моделе њиховог грађења 19. Користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом	CJ.2.3.2. препознаје гласовне промене CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање) CJ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.2.3.7. препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика	(уме да их препозна, објасни и именује) CJ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама CJ.3.3.5. познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)
Језик	20. Доследно примени правописну норму	CJ.2.2.5. зна правописну норму и	CJ.3.2.5. зна и доследно примењује

(правопис)		примењује је у већини случајева	правописну норму
Језик (ортоепија)	21. Примени основна правила о распореду акцената	CJ.2.3.1. одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме	CJ.3.3.3. зна и у свом говору примењује* акценатску норму
Језичка култура	22. Уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила 23. Пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова 24. Уочи разлику између речи и лексеме 25. Препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију 26. Разуме значење застарелих речи и неологизама 27. Користи речник, енциклопедију и лексикон 28. Уочи манипулацију у пропагандним текстовима 29. Напише приказ, расправу и краћи есеј 30. Разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и	CJ.2.1.2. познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклама) CJ.2.1.3. препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове CJ.2.1.4. разликује све делове текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију и уме њима да се користи CJ.2.1.6. разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима CJ.2.3.9. познаје метонимију* као лексички механизам	CJ.3.3.7. уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порекла CJ.3.3.8. зна значења речи и фразеологизама у научнопопуларним текстовима, намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста CJ.3.2.2. саставља аргументативни текст CJ.3.2.3. пише приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.), репортажу и расправу

	уме да их користи 31. Повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту	CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава CJ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (сложенији примери) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	CJ.3.2.4. пише резиме дужег и/или сложенијег текста CJ.3.1.4. чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: вишеструке легенде, табеле, дијаграме и графиконе

СРПСКИ ЈЕЗИК – НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Исходи :

1. разуме и користи предвиђени лексички фонд;
2. разуме и користи граматичку материју усвајану у претходним разредима;
3. у говору и писању уобичава сложеније синтагме и користи зависне реченице;
4. разуме исказе у којима се употребљава презент за будућност и прошлост; савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
5. упореди сопствени доживљај књижевног дела са доживљајем свог друга, уз образложење;
6. савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу;
7. одабрана књижевна дела предвиђена наставним програмом локализује у основне књижевне контексте (усмена/ауторска и лирска/епска/драмска књижевност);
8. разуме значај дела великих српских писаца за српску културу;
9. упоређује књижевност на матерњем језику са српском књижевношћу;
10. уочава битне поетске елементе у структури књижевноуметничког текста користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика;
11. образложи разлике између књижевноуметничког и неуметничког текста који обрађују исте/сличне теме, ликове и догађаје; разуме садржај јасно изговореног текста о стварима, особама и активностима из свакодневног живота;
12. разуме садржај јасно изговореног текста о стварима, особама и активностима из свакодневног живота
13. разуме садржај емисија електронских медија о познатој теми;
14. учествује у свакодневној комуникацији користећи изразе у складу са говорном ситуацијом; говори о познатим темама, поставља питања, даје одговоре, самостално излаже у складу са предвиђеним темама и садржајима;
15. чита и већим делом разуме краћи непознат текст писан ћирилицом или латиницом, тематски близак његовом интересовању и узрасту;
16. пише ћирилицом или латиницом текст до 15 реченица на теме предвиђене програмом.

Тема/област	Исходи	Основни ниво(2) (стандарди)	Средњи ниво(3) (стандарди)	Средњи ниво(4) (стандарди)	Напредни ниво(5) (стандарди)
ЈЕЗИК	1.разуме и користи предвиђени лексички фонд; 2.разуме и користи граматичку материју усвајану у	СН.1.1.1. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи. СН.1.1.2. Користи основне реченичне моделе: граматички	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 1.000 до 1.400 речи укључујући основне појмове из школских предмета, а пасивни фонд му	СН.2.1.1. Активно користи лексички фонд од 1.000 до 1.400 речи укључујући основне појмове из школских предмета, а	СН.3.1.1. Влада језиком и књижевнојезичком нормом на нивоу изворног говорника, у

	претходним разредима; 3.у говору и писању уобличава сложеније синтагме и користи зависне реченице; 4.разуме исказе у којима се употребљава презент за будућност и прошлост;	субјекат, прост и сложен глаголски предикат, прост копулативни предикат, прави објекат, неправи објекат уз најфреквентније глаголе, прилошке одредбе и допуне; користи основне врсте зависних реченица (временске, намерне, узрочне, изричне, односне. СН.1.1.3. Користи презент, перфекат, футур I и императив у њиховим основним значењима. СН.1.1.4. Разуме појам падежа; препознаје правилне падежне облике и покушава да их употреби у писању и говору. СН.1.1.5. Познаје правила конгруенције (предиката са субјектом, атрибута са именицом) и покушава да их примени у писању и говору.	дозвољава да разуме говор вршњака матерњих говорника. СН.2.1.2. У говору и писању уобличава сложеније синтагме и користи зависне реченице (уведене везницима и најфреквентнијим везничким спојевима). СН.2.1.3. Употребљава потенцијал за учтиво изражавање жеље; разуме исказе у којима се употребљава презент за будућност и прошлост; разуме значај глаголског вида за разликовање значења у типичним случајевима. СН.2.1.4. Правилно употребљава падежне облике у основним синтаксичким структурама и примењује правила конгруенције.	пасивни фонд му дозвољава да разуме говор вршњака матерњих говорника. СН.2.1.2. У говору и писању уобличава сложеније синтагме и користи зависне реченице (уведене везницима и најфреквентнијим везничким спојевима). СН.2.1.3. Употребљава потенцијал за учтиво изражавање жеље; разуме исказе у којима се употребљава презент за будућност и прошлост; разуме значај глаголског вида за разликовање значења у типичним случајевима . СН.2.1.4. Правилно употребљава падежне облике у основним синтаксичким	складу са узрастом.

				структурама и примењује правила конгруенције. СН.2.1.5. У гласном читању познатог текста поштује место акцента у речи.	
КЊИЖЕВНОСТ	5.савладане (већ усвојене) садржаје из књижевности повезује са новим књижевноуметничким текстовима и користи их у њиховом тумачењу; 6.упореди сопствени доживљај књижевног дела са доживљајем свог друга, уз образложење; 7.одабрана књижевна дела предвиђена наставним програмом локализује у основне књижевне контексте (усмена/ауторска и лирска/епска/драмска књижевност); 8.разуме значај дела великих српских писаца за српску културу; 9.упоређује	СН.1.2.1. Чита и разуме једноставније наративне и драмске текстове из српске књижевности који су у складу са узрастом (по потреби језички прилагођени и дати на нивоу одломка); зна напамет краће поетске текстове; одговара на питања која започињу са ко, шта, где, када. СН.1.2.2. Изводи закључке на основу прочитаног текста (питања која започињу са како, зашто); препознаје основне карактеристике књижевних јунака у краћем наративном	СН.2.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика: бајку и басну, ауторску приповетку, лирску песму, биографију, аутобиографију, дневник и путопис; уме да одреди тему, главни догађај и време и место дешавања радње и да издвоји ликове (који су носиоци радње) у одабраном (језички прилагођеном) књижевноуметничком тексту; препознаје риму, стих и строфу у лирској песми.	СН.2.2.1. Тумачи одабрана дела различитих књижевних жанрова користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика: бајку и басну, ауторску приповетку, лирску песму, биографију, аутобиографију, дневник и путопис; уме да одреди тему, главни догађај и време и место дешавања радње и да издвоји ликове (који су носиоци радње) у одабраном (језички прилагођеном) књижевноуметничком	СН.3.2.1. Разуме значај дела великих српских писаца за српску културу; упоређује књижевност на матерњем језику са српском књижевношћу. СН.3.2.2. Разуме везе међу догађајима у одабраном књижевноуметничком тексту и уме да га преприча; ствара план текста и именује делове плана, уважавајући структуру књижевног дела које чита. СН.3.2.3. Разликује аутора

	књижевност на матерњем језику са српском књижевношћу; 10. уочава битне поетске елементе у структури књижевноуметничког текста користећи књижевнотеоријско знање стечено на часовима матерњег језика; 11. образложи разлике између књижевноуметничког и неуметничког текста који обрађују исте/сличне теме, ликове и догађаје;	уметничком тексту на нивоу одломка (на основу описа, понашања, дијалога) и разуме односе међу ликовима.	СН.2.2.2. Уз помоћ речника чита и разуме шаљиве народне приче, народне песме и прилагођене изборне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове. СН.2.2.3. Уме да преприча краћи наративни књижевноуметнички текст (према задатом плану) уз истицање битних појединости.	тексту; препознаје риму, стих и строфу у лирској песни. СН.2.2.2. Уз помоћ речника чита и разуме шаљиве народне приче, народне песме и прилагођене изборне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове. СН.2.2.3. Уме да преприча краћи наративни књижевноуметнички текст (према задатом плану) уз истицање битних појединости. СН.2.2.4. Чита књижевна дела предвиђена наставним програмом; наводи аутора и назив његовог дела; одабрана књижевна дела из српске књижевности	књижевноуметничког дела од наратора, драмског лица или лирског субјекта; одређује карактеристичне особине, изглед и поступке ликова у књижевноуметничком делу и изводи сложеније закључке на основу прочитаног текста (начин, узрок, последица); разликује књижевноуметнички текст од неуметничког текста који обрађује исте/сличне теме, ликове и догађаје; уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; разликује приповедање у 1. и приповедање у 3. лицу; уочава описивање, врсте описа; уочава монолог и дијалог.

				локализује у основне књижевне контексте (усмена/ауторска и лирска/епска/драмска књижевност).	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	12.разуме садржај јасно изговореног текста о стварима, особама и активностима из свакодневног живота; 13.разуме садржај емисија електронских медија о познатој теми; 14.учествује у свакодневној комуникацији користећи изразе у складу са говорном ситуацијом; говори о познатим темама, поставља питања, даје одговоре, самостално излаже у складу са предвиђеним темама и садржајима; 15.чита и већим делом разуме краћи непознат текст писан ћирилицом или латиницом, тематски близак његовом интересовању и	СН.1.3.1. Разуме информације битне за задовољење свакодневних животних потреба (нпр. у породици, школи итд.); разуме садржај кратког континуираног говореног или писаног текста (до 10 реченица) саопштеног стандардним језиком, изговореног разговетно споријим темпом, лексички, граматички и тематски познатог, пратећи главну идеју у једноставној свакодневној комуникацији и повезујући узрок и последицу. СН.1.3.2. Уме да у 5–8 логички повезаних једноставних реченица	СН.2.3.1. Разуме садржај јасног стандардног казивања нормалним темпом о стварима, особама и активностима које су део свакодневног живота и садржај емисија електронских медија о познатој теми. СН.2.3.2. Правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији уљудног обраћања и ословљавања, тражења допуштења и исказивања става. СН.2.3.5. Разуме текст средње дужине писан ћирилицом и латиницом. СН.2.3.6. Пише, ћирилицом и латиницом, састав од 8 до 15 реченица у вези са обрађеним текстовима и	СН.2.3.1. Разуме садржај јасног стандардног казивања нормалним темпом о стварима, особама и активностима које су део свакодневног живота и садржај емисија електронских медија о познатој теми. СН.2.3.2. Правилно употребљава основне структуре у свакодневној комуникацији у функцији уљудног обраћања и ословљавања, тражења допуштења и исказивања става. СН.2.3.4. Чита наглас, с мањим застакљивањем, краћи	СН.3.3.1. Учествује равноправно у разговору са изворним говорницима; у говору и писању интерпретира текстове различите форме и садржаја предвиђене програмом. СН.3.3.2. Чита течно, уз поштовање реченичне интонације, ћириличке и латиничке текстове. СН.3.3.3. Разуме говорени и писани текст на нивоу изворног говорника, у складу за узрастом.

	узрасту; 16.пише ћирилицом или латиницом текст до 15 реченица на теме предвиђене програмом.	описе себе и познате особе; да исприча неки догађај; да саопшти своје намере, жеље, потребе, молбу, извињење, честитање, захвалност; даје једноставне налоге, уз употребу одговарајућих говорних чинова. СН.1.3.3. Уме да пренесе кратке информације добијене од других лица. СН.1.3.4. Нормалним темпом, течно чита наглас краћи познат текст из савременог стандардног српског језика писан ћирилицом или латиницом који садржи познате граматичке структуре и познату лексику поштујући интонацију српске реченице. СН.1.3.5. Разуме основне информације из краћег текста 18 на основу којих	тематиком која је предвиђена програмом, користећи познату лексику и увежбаване граматичке структуре, поштујући правописну норму у типичним примерима.	непознат текст писан ћирилицом и латиницом који садржи познате граматичке структуре и познату лексику; изражајно чита претходно обрађени дијалогски или поетски текст. СН.2.3.5. Разуме текст средње дужине писан ћирилицом и латиницом. СН.2.3.6. Пише, ћирилицом и латиницом, састав од 8 до 15 реченица у вези са обрађеним текстовима и тематиком која је предвиђена програмом, користећи познату лексику и увежбаване граматичке структуре, поштујући правописну норму у типичним примерима.	

		изводи једноставне закључке. СН.1.3.6. Уме самостално да напише кратак текст у складу са језичком и ортографском нормом; у писању издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује их у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста); поштује сва правописна правила која су предвиђена у образовним стандардима за крај првог циклуса образовања за предмет Српски језик.			

БИОЛОГИЈА

Исходи:

- 1.повезује грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије;
- 2.повезује однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција;
- 3.идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе;
- 4.илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини.
- 5.одговорно се односи према свом здрављу;

- 6.изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота;
- 7.повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона;
- 8.идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазване нездравим начином живота;
- 9.доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети;
- 10.истражи давно нестале екосистеме.
- 11.повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена;
- 12.повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције.
- 13.повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране;
- 14.критички процени последице људских делатности по расположиве ресурсе на Земљи;
- 15.повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом ретких и угрожених врста које насељавају простор Србије;
- 16.истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања;
- 17.истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.

Тема/ област	Исходи **)	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%

Јединство грађе и функције као основа живота	•повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; •повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; •идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; •илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини.	БИ.1.1.1. наводи особине живих бића на одабраном моделу БИ.1.2.1. уочава основне елементе грађе ћелије и процесе који се у њој одвијају БИ.1.2.2. Дефинише нивое организације организма (ћелија, ткива, органи, органски системи, организам). БИ.1.2.3. Разликује и пореди основне морфолошке и анатомске карактеристике одабраних представника таксона. БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о јединству грађе и функције методски одабраних	БИ.2.2.1. уме да објасни улогу и значај ћелијских органела у метаболизму ћелије БИ.2.2.2. повезује грађу различитих типова ћелија са њиховом улогом у организму БИ.2.2.3. тумачи основне чињенице о грађи и начину функционисања организама, као и сличности и разлике у обављању животних процеса БИ.2.2.4. објашњава значај усаглашеног деловања више органа и органских система за нормално	БИ.2.2.4. разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам БИ.2.2.5. разуме да биљне ћелије, захваљујући специфичној грађи, могу да везују енергију и стварају (синтетишу) сложене (хранљиве) материје Анализира значај усаглашеног деловања више органа и органских система за нормално функционисање организма	БИ.3.2.1. успоставља везу између различитих метаболитичких процеса са оптанком организама у различитим условима средине БИ.3.2.2. пореди функционисање органа и органских система код различитих група организама БИ.3.2.3. успоставља везу између усаглашеног функционисања и понашања организама у променљивим условима средине и објашњава је на примерима БИ.3.5.1. тумачи

		представника живих бића. БИ.1.5.1.Именује и одређује положај органа органа човека и описује његове улоге БИ.1.6.3.Поштује безбедоносна правила приликом лабораторијског и теренског рада Препознаје основну грађу ћелије (ћелијска мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије) и процесе који се у њој одвијају(дисање, исхрана, деоба ћелије) Наводи нивое организације организама(ћелија, ткиво, орган,	функционисање организма БИ.2.5.1.учава повезаност између грађе и функције органа и органских система човека БИ.2.5.2.уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност БИ.2.6.3.уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад Наводи улогу и значај ћелијских органела (метаболизам ћелије) Повезује грађу различитих типова ћелија са њиховом	Дефинише основне чињенице о начину функционисања организма, као и сличности и разлике у обављању животних процеса(исхране, дисања, излучивања)	садејство нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма човека БИ.3.6.1.користи различите методе/технике за прикупљање и посматрање података БИ.3.6.2.користи више извора информација током истраживачког рада БИ.3.6.3.уме самостално да осмисли једноставан експримент за провеу појава и процеса код живих бића и резултате прикаже на

		систем органа, организм) Описује основну спољашњу и унутрашњу грађу методских одабраних представника живих бића Наводи основне чињенице о јединству и грађи функције методски одабраних представника живих бића	улогом у организму Наводи основне чињенице о начину функционисања организама, као и сличности и разлике у обављању животних процеса(исхране, дисања, излучивања)		различите начине Објашњава значај метаболизма за опстанак организама Упореди начин функционисања сличних органа и органских система код различитих група организама Објашњава везу између усаглашеног функционисања и понашања организама у променљивим условима средине Користи ИКТ у истраживању Показује висок

					степен активности и ангажовања
Тема/област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Човек и здравље	•одговорно се односи према свом здрављу; •изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота; •повеже промене настале у пубертету са	БИ.1.5.2.Познаје биолошки смисао адолесценције. БИ.1.5.3.Уме да идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања. Описује основну	БИ.2.5.1.Уочава повезаност између грађе и функције органа и органских система човека. БИ.2.5.2.Уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност. БИ.2.5.3.Уме да општа знања о	Анализира грађу вируса, описује болести које вируси изазивају, описује типове имунитета, анализира јеловник са становишта правилне исхране, учествује и предлаже пројекте у вези болести	БИ.3.5.1.Тумачи садејство нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма човека. БИ.3.5.3.вреднује различите животне стилове и утицај медија на понашање младих БИ.3.5.4. Повезује

	деловањем хормона; •идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазване нездравим начином живота.	грађу вируса, именује обољења која изазивају вируси, познаје појам имунитет, да наведе болести зависности и последице истих; - именује и одређује положај органа човека и описује њихове улоге. познаје биолошки смисао адолесценције. идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих да процени сопствене животне навике и избегава ризишна понашања, објашњава значај уравнотежене и разноврсне исхране за очување здравља	променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и одговорно се понаша у вези са репродуктивним здрављем. БИ.2.5.4.Процењује када може сама себи да помогне и када је поребно потражити лекарску помоћ. Предлаже мере заштите од вирусних инфекција, описује начине размножавања вируса Разликује типове имунитета на примерима, идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност,	зависности и последица; да анализира повреде и примену самопомоћи или да потражи помоћ лекара; примени поступке збрињавања лакших облика крварења, самостално изводи закључке који се заснивају на подацима	настанак болести а посебно болести зависности са ризичним облицима понашања и стресом (односно поремећајима психичког стања и здравља личности). објашњава механизме и поремећаје везане за обољења и истиче значај примена мера превенције; тумачи улогу друштва у подстицању појединца за коришћење психоактивних супстанци; детаљно анализира

			анорексија, булимија); наводи основна правила чувања намирница планира време за рад, одмор и рекреацију; познаје разлику између пубертета и адолесценције доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци;		последнице болести зависности,демонстрира примену опреме за прву помоћ на себи; предлаже пројекте у вези са значајним медицинским датумима у свету и код нас; расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;

Тема/област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Порекло и разноврсност живота	•доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети; •истражи давно нестале екосистеме	БИ.1.1.3. разврстава бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама БИ.1.1.4. уме да уочи везу међу организмима на дрвету живота Наводи особине живих бића(ћелијска грађа, рађање, раст и развој, дисање, исхрана, излучивање, размножавање, реакција организма на дражи, старење, смрт) Дефинише појам врсте и именује систематске категорије	БИ.2.1.1. уочава да се вишећеличност независно развила у неколико еукариотских група би.2.1.2. повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота ,условима средине и њиховом животном формом БИ.2.1.4. користи доказе еволуције за тумачење филогенетских низова Наводи значај биолошких знања и њихову применљивост у свакодневном животу Повезује	Примењује правила класификације и користи једноставне кључеве за препознавање организама у непосредном окружењу Тумачи доказе еволуције(постојање и настанак фосила, предачке форме, укључујући и предачке форме човека	БИ.3.1.1.Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама БИ.3.1.2.уочава везу између систематских и филогенетских категорија успостављајући везе међу организмима на стаблу живота у односу на време настанка (геолошка доба) БИ.3.1.3.селектује и вреднује информације о настанку и развоју живота на Земљи

		Разврстава жива бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама(примењује дихотоми кључ са ограниченим бројем особина) Препознаје заједничко порекло и филогенетски развој живота на Земљи	прилагођености одређене групе организама са начином живота и условима средине		Самостално изводи закључке у погледу животне форме и распрострањења одређених група организама Самостално успоставља везе међу организмима на стаблу живота у односу на време настанка(геолошка доба) Објашњава и вреднује информације о настанку и развоју живота на Земљи, као и то да напредак биолошких наука доводи до нових сазнања у тој области Показује висок

					степен активности и ангажовања Користи ИКТ у истраживању
Тема/област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Наслеђивање и еволуција	-повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена -повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне	БИ.1.3.4.наводи примере природне селекције Дефинише постојање наследних особина и објашњава на примерима Наводи разлике полног и бесполог размножавања, као и значај полног	БИ.2.1.4.користи доказе еволуције за тумачење филогенетских низова БИ.2.3.1. разликује и описује ћелијске деобе и објашњава њихову улогу у животном циклусу вишећелијског организма БИ.2.3.2. уме да	Дефинише функцију генетичког материјала у ћелији(хромозом, ДНК, ген), као и основна правила наслеђивања Описује ћелијске деобе(митозу и мејозу) и наводи њихову улогу у	БИ.3.3.3.успоставља везу између природне селекције и наследне варијабилности које доводе до еволутивних промена Објашњава разлику између полних и

	селекције	размножавања за разноврсност живог света Описује типичне животне циклусе код организама (од настанка зигота, преко развића, зрелости, старења и смрти) Наводи типичне примере природне селекције(конкуренија, мимикрија, упозоравајућа обојеност, коеволуција) Наводи типичне примере вештачке селекције(стварање раса и сорти гајених врста)	објасни функцију генетичког материјала у ћелији БИ.2.3.3. препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине БИ.2.3.4. уме да објасни деловање природне и вештачке селекције на примерима БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад Описује промене код живих бића, условљене утицајима спољашње средине Наводи деловање природне и вештачке селекције на	животном циклусу вишећелијског организма	телесних ћелија у погледу хромозома и деоба Објашњава промене код организама у току животног циклуса Анализира правила наслеђивања на примерима(првенствено доминантно-рецесивног наслеђивања) Успоставља везу између природне селекције и наследне варијабилности, која доводи до еволутивних промена Показује висок степен активности и

			примерима		ангажовања Користи ИКТ у истраживању
Тема/област	Исходи	Основни – довољан (2) 31-48%	Средњи – добар (3) 49-66%	Средњи – врло добар (4) 67-84%	Напредни – одличан (5) 85-100%
Живот у екосистему	-повеже губитак врста у екосистему са негативним последикама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране -критички процењује последике људских	БИ.1.4.1. дефинише основне еколошке појмове и разуме њихово значење БИ.1.4.3.описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту БИ.1.4.4.препознаје утицаје људског деловања на	БИ.2.3.3.препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине БИ.2.3.4.уме да објасни деловање природне и вештачке селекције на примерима БИ.2.4.1.описује основне односе међу члановима	Анализира везу између узрока и последика штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину, посебно са аспекта одрживог развоја Наводи и објашњава значај	БИ.3.3.3.устпостав ља везу између природне селекције и наследне варијабилности које доводе до еволутивних промена БИ.3.4.1.уме да објасни преносе супстанце и

	делатности по расположиве ресурсе на Земљи - повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом ретких и угрожених врста које насељавају простор Србије -истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања -истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју	животну средину, основне мере заштите животне средине и разуме значај тих мера са аспекта одрживог развоја Дефинише основе еколошке појмове и разуме њихово значење(животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера) и познаје деловање абиотичких и биотичких чиниоца средине на жива бића Препознаје типичне представнике у екосистемима свог непосредног	екосистема и објашњава како делови екосистема утичу једни на друге БИ.2.4.3.резликује типичне екосистеме и њихове најважније представнике у Србији БИ.2.4.4.успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину -Описује основне односе међу члановима екосистема Објашњава како делови екосистема утичу једни на друге Наводи разлике типичних	циклуса кружења најважнијих елемената у екосистему и природи	енергије у екосистему, као и развој и еволуцију екосистема БИ.3.4.3.повез ује распоред биома на Земљи са чиниоцима који га одређују БИ.3.4.4.анали зира конфликт између потребе развоја људског друштва и очувања природе и биодиверзитет а БИ.3.4.5.вреднује значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу

		окурења и одговорно се понаша према њима Описује значај биодиверзитета и своју личну одговорност за заштиту биодиверзитета у непосредној околини Наводи утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине, као и значај тих мера са аспекта одрживог развоја	екосистема у Србији и најважније врсте у њима(биодиверзитет Србије		Објашњава пренос супстанце и енергије у екосистему, као и развој и еволуцију екосистема Процењује значај мера заштите, очувања и унапређења животне средине Дефинише основне чиниоце који утичу на распоред најважнијих биома на Земљи и најважније врсте у њима Уочава и анализира конфликт између потребе развоја људских заједница и

					очувања природе и биодиверзитета и вреднује значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу Показује изузетно висок степен активности и ангажовања Користи ИКТ у истраживању

ИСТОРИЈА

Исходи :

1. да наведу основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана (хронолошки и просторни оквир);
2. да наведу карактеристичне историјске изворе за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихов значај за проучавање овог периода (материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства, дигитални),
3. да дефинишу појма глобализација;
4. да наведу основне и карактеристичне последице Великог рата (демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света).
5. да наведу основне принципе по којима је деловало Друштво народа;

6. да наведу узроке и посљедице велике економске кризе и њен утицај и повезаност с променама у друштву;
7. бити у стању да на географској карти покаже границе европских држава после Првог светског рата;
8. да наведу основне карактеристике Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице);
9. да наведу политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот).
10. да наведу хронологију проблема у међународним односима између два светска рата, да уоче утицај политичких идеологија фашизма и нацизма и њихову повезаност са узроцима избијања Другог светског рата;
11. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Николај II Романов, Вудру Вилсон, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт;
12. да наведу основне карактеристике које су довело до стварања југословенске државе (југословенска идеја, процес и носиоци уједињења, међународно признање и границе);
13. бити у стању да на географској карти покажу границе Краљевине СХС;
14. да наведу и опишу основне карактеристике Југословенске краљевине (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај; економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање);
15. да уоче утицај кризе и парламентаризам и његову повезаност са стабилношћу државе;
16. да наведу узроке и последице увођења „Шестојануарске диктатуре“, наведу основну оријентацију у спољној политици краља Александра Карађорђевића;
17. да наведу како је решено „хрватско питање“ у краљевини Југославији; уоче утицај фашизма и нацизма на спољнополитички положај Краљевине Југославије;
18. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић;
19. да наведу узроке и поводе који су довели до избијања Другог светског рата;
20. да наведу међународне кризе, сукобе и освајачку политику тоталитарних држава;
21. да наведу почетак и ток рата, зараћене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања, крај рата, победа антифашистичке коалиције;

22. бити у стању да на географској карти покажу простот захваћен ратним дејствима,
23. да опишу ратну свакодневицу, страдање цивила и ратни злочини; дефинишу појмове геноцид, холокауст и ратни злочини, уоче размере разарања и број жртва у Другом светском рату; наведу последице спровођења политике геноцида и холокауста;
24. да неведу основне карактеристике последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције; уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине;
25. уочи однос савезника у антихитлеровској коалицији и њихову повезаност с послератним развојем међународних односа у свету;
26. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк;
27. да наведу начин уласка Југославије у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине;
28. да наведу које снаге су биле носиоци антфашистичке борбе у Југославији; уоче разлике између два антифашистичка покрета отпора и њихову повезаност са избијањем грађанског рата;
29. да наведу кључне битке на југословенском ратишту током Другог свтаког рата, уоче утицај савезника на ратна дешавања и њихову повезаност са исходом рата на југословенском простору;
30. да уоче односе који су владали између југословенских народа током ратних дешаваања;
31. да наведу размере страдања српског народа и за геноцид којем је током рата био изложен;
32. развијати осећа поштовања према споменицима и тековинама антифашистичке борбе српског народа у Другом светком рату;
33. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић, епископ Иринеј Ћирић;
34. да наведу главне токове међународних односа у другој половини 20. века;
35. да неведу време оснивања и основне принципе деловања ораганизације УН;
36. бити у стању да на географској карти покажу блоковску поделу (трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе);
37. да дефинишу појма хладни рат и деколонизација;

38. да наведу ток и утицај техничко – технолошке револуције, њен противречности и повезаности са променама у људском друштву (покрети еманципације – покрети за женска и мањинска права, антиратни и антирасни покрети; научна достигнућа, освајање свемира, медији, популарна култура);
39. да наведу основне карактеристике социјализма као државног уређења, уочи пропаст социјалистичког државног уређења и повезаност са променама у Европи;
40. бити у стању да на географској карти покаже земље чланице Европске уније;
41. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, Енди Ворхол;
42. да наведу основне карактеристике државног уређења на којем је изграђена социјалистичка Југославија (изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима);
43. да наведу узроке сукоба са СССР-ом и повезаност са последицама промене спољне политике - међународни положај;
43. уочити и препознати улогу Јосипа Броза Тита у спољној политици и на унутрашња дешавања у Југославији (економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури);
44. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.
45. да наведу основне карактеристике света после Хладног рата – пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације);
46. да наведу последице Четврта индустријске револуције (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети;
47. да наведу и препознају околности у којима се нашао Српски народ на крају 20. и почетком 21. века – (криза СФРЈ 80-тих година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа,

НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000. године, Република Србија као самостална држава, питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији, култура и спорт);

48. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница.

Тема/ област	Исходи**)	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
Основи проучавања прошлости	1. да наведу основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана (хрониолошки и просторни оквир); 2. да наведу карактеристичне историјске изворе за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихов значај за проучавање овог периода (материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства, дигитални); 3. дефинишу појма глобализација;	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости	ИС.2.1.3. препознаје да постоје пвезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.5. зна и разуме узроке и последице важних историјских феномена у националној историји
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ

		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора

Европа и свет између два светска рата	4. да наведу основне и карактеристичне последице Великог рата (демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света). 5. да наведу основне принципе по којима је деловало Друштво народа; 6. да наведу узроке и последице велике економске кризе и њен утицај и повезаност с променама у друштву; 7. бити у стању да на географској карти покаже границе европских држава после Првог светског рата; 8. да наведу основне карактеристике Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице); 9. да наведу политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). 10. да наведу хронологију проблема у међународним односима између два светска рата, да уоче утицај политичких идеологија фашизма и нацизма и њихову повезаност са узрозима изобијања Другог светског рата;	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости

	11. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Николај II Романов, Вудру Вилсон, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт;		
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст	ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених

		извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) регионалне, опште историје	историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип..)
Српски народ у Југословенској држави између два светска рата	ИСХОДИ: 12. да наведу основне карактеристике које су довело до стварања југословенске државе (југословенска идеја, процес и носиоци уједињења, међународно признање и границе); 13. бити у стању да на географској карти покажу границе Краљевине СХС; 14. да наведу и опишу основне карактеристике Југословенске краљевине (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај;	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице

	економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање); 15. да уоче утицај кризе и парламентаризам и његову повезаност са стабилношћу државе; 16. да неведу узроке и последице увођења „Шестојануарске диктатуре“, неведу основну оријентацију у спољној политици краља Алекснадра Карађорђевића; 17. да наведу како је решено „хрватско питање“ у краљевини Југославији; уоче утицај фашизам и нацизма на спољнополитички положај Краљевине Југославије; 18. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић;	ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ

			ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости	ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип..)
Други светски рат 1939 – 1945. године	ИСХОДИ: 19. да наведу узроке и поводе који су довели до избијања Другог светског рата; 20. да наведу међународне кризе, сукобе и освајачку политику	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ

	тоталитарних држава; 21. да наведу почетак и ток рата, зараћене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања, крај рата, победа антифашистичке коалиције; 22. бити у стању да на географској карти покажу простот захваћен ратним дејствима, 23. да опишу ратну свакодневицу, страдање цивила и ратни злочини; дефинишу појмове геноцид, холокауст и ратни злочини, уоче размере разарања и број жртва у Другом светском рату; наведу последице спровођења политике геноцида и холокауста; 24. да неведу основне карактеристике последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције; уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине; 25. уочи однос савезника у антихитлеровској коалицији и њихову повезаност с послератним развојем међународних односа у свету; 26. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк; .	ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене

			експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву

Српски народ у Другом светском рату 1941 – 1945. године	ИСХОДИ:	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
	27. да наведу начин уласка Југославије у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине;	стандарди	стандарди
	28. да наведу које снаге су биле носиоци антфашистичке борбе у Југославији; уоче разлике између два антифашистичка покрета отпора и њихову повезаност са избијањем грађанског рата;	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
	29. да наведу кључне битке на југословенском ратишту током Другог свтаког рата, уоче утицај савезника на ратна дешавања и њихову повезаност са исходом рата на југословенском простору;	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
	30. да уоче односе који су владали између југословенских народа током ратних дешавања;	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
	31. да наведу размере страдања српског народа и за геноцид којем је током рата био изложен;	ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора
	32. развијати осећа поштовања према споменицима и тековинама антифашистичке борбе српског народа у Другом светском рату;		
	33. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић, епископ Иринеј Тирић;		

		карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графика ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора

		знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)
Свет и Европа периоду хладног рата	ИСХОДИ: 34. да наведу главне токове међународних односа у другој полвини 20. века; 35. да неведу време оснивања и основне принципе деловања организације УН; 36. бити у стању да на географској карти покажу блоковску поделу (трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе);	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.8. именује	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.3. препознаје да постоји

	37. да дефинишу појма хладни рат и деколонизација; 38. да наведу ток и утицај техничко – технолошке револуције, њенњ противречности и пвезаности са променама у људском друштву (покрети еманципације – покрети за женска и мањинска права, антиратни и антирасни покрети; научна достигнућа, освајање свемира, медији, популарна култура); 39. да наведу основне карактеристике социјализма као државног уређења, уочи пропаст социјалистичког државног уређења и повезаност са променама у Европи; 40. бити у стању да на географској карти покаже земље чланице Европске уније; 41. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, Енди Ворхол;	најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	повезаност регионалне и светске историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена

		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

		догађаја и које су последице важних историјских дешавања	
Српски народ у социјалистичкој Југославији	ИСХОДИ 42. да наведу основне карактеристике државног уређења на којем је изграђена социјалистичка Југославија (изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима); 43. да наведу узроке сукоба са СССР-ом и повезаност са последицама промене спољне политике - међународни положај; 43. уочити и препознати улогу Јосипа Броза Тита у спољној политици и на унутрашња дешавања у Југославији (економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури); 44. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
		ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче

		ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора

		знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)
Свет, Евопа, Српска држава и народ у савременим процесима	ИСХОДИ: 45. да наведу основне карактеристике света после Хладног рата – пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације); 46. да наведу последице Четврта индустријске револуције (дигитални	Основни ниво (2)	Средњи ниво (3)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ
		ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из	ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости

медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети; 47. да наведу и препознају околности у којима се нашао Српски народ на крају 20. и почетком 21. века – (криза СФРЈ 80-тих година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000. године, Република Србија као самостална држава, питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији, култура и спорт); 48. да наведу и препознају карактеристичне личности тога доба: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница.	опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје	ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје
	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
	ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве	ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена

		могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	
		Средњи ниво (4)	Напредни ниво (5)
		стандарди	стандарди
		ИСТОРИЈСКО ЗНАЊЕ	ИСТРАЖИВАЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ
		ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје	ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графика и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности

		ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања	(манипулација, пропаганда, стереотип...)

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ
ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво постигнућа	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ		НАПРЕДНИ
Блум (2001)	Ø	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене из правилника *)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

	примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК – МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Тема/	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)

област	Исходи**)	стандарди	стандарди
Irodalom	Értelemmel olvas irodalmi, művészeti szövegeket és más típusú szövegeket, különböző olvasási technikákat alkalmazva, értelmezi a szépirodalmi szövegek jelentését, nyelvi, esztétikai és strukturális sajátosságait, közben megfelelő terminusokat és poétikai fogalmakat használ. Az elolvasott művek alapján kritikusan gondolkodik a világról, kiemeli a mű univerzális értékeit, és összeköti őket saját tapasztalatával és életkörülményeivel. Összeköti az elmúlt három évben tanult írókat és műveket, A konkrét szöveg interpretációja során felfedezi a műnem és műfaj alapvető jellemzőit valamint a szöveg nyelvi, stilisztikai jellegzetességeit. Felismeri az irodalmi mű rétegeit és a műfajközi átszövődéseket, összeköti az irodalmi műveket a történelmi vagy más megfelelő kontextussal. Meghatározza a periódust,	· eljut az egyszerűbb szövegek megértéséig, · képes megérteni néma vagy hangos olvasással a szöveget, · megkülönbözteti a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket, · a munkafüzeteiben, könyveiben levő szómagyarázatokat segítség nélkül értelmezi, · felismeri a szöveg műfaját, közlésmódját és stílusát, · megkülönbözteti a szöveg és a könyv szerkezeti egységeit (főcím, alcím, szövegtest, fejezet, bekezdés, lábjegyzet, tartalom, előszó, utószó), · felismeri az idézeteket, · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből, · képes lényeges és lényegtelen elkülönítésére, · képes az összefüggések feltárására	... · képes a táblázatok, grafikonok, diagramok felismerésére és értelmezésére · eljut a hosszabb szövegek megértéséig, · különböző olvasási stratégiákat alkalmaz, · felismeri a nem szépirodalmi szövegek fajtáit (használati utasítás, reklám, vitaanyag, hozzászólás stb.), · az elolvasott szövegnek meg tudja nevezni a témáját, képes rövid tartalomismertetésre, · a munkafüzeteiben, könyveiben levő szómagyarázatokat segítség nélkül értelmezi, · megkülönbözteti a tényanyagot a reflexióktól, kommentároktól, · képes rövidebb és/vagy egyszerűbb szöveg rezüméjének összeállítására, · ismeri a szóbeli és írásbeli közlés alapvető kritériumait, · ismeri és a legtöbb esetben alkalmazza a helyesírási alapelveket és a

	amelyben az író alkotott, különbséget tesz az irodalmi szöveg szerzője és a narrátor vagy lírai én között. Felismeri a nemzeti értékeket és ápolja a történelmi és kulturális örökséget, tiszteli saját nemzetének és más nemzeteknek a sajátosságait. Részt vesz az irodalmi művek valamint feldolgozásuk és interpretálásuk módjának kiválasztásában. Használja az előző osztályokban feldolgozott nyelvtani anyagot, és összeköti az új ismeretekkel. Megmagyarázza a magyar irodalmi nyelv keletkezését és fejlődését. Megérti az irodalmi nyelv jelentőségét a magyar nemzeti kultúra és történelem szemszögéből. Besorolja a magyar nyelvet a megfelelő nyelvcsaládba és nyelvtípusba. Ismeri a magyar nyelv vázlatos történelmét. Felismeri a mai magyar nyelv főbb	(időrend, ok-okozati viszonyok, következmény stb.), · képes a következtetések levonására (egyszerű szövegben), · képes a szövegbe iktatott táblázatok, grafikonok, diagramok felismerésére. · érthető, nyelvtanilag kifogástalan mondatokat szerkeszt, · egyszerű elbeszélő, leíró szövegeket alkot, · elkülöníti a szöveg szerkezeti egységeit (hármasság tagolás), · szövegeit a beszédhelyzetnek megfelelően fogalmazza meg, · képes a szövegek összefoglalására, · alkalmazza az írásbeli kommunikáció műfajait (levélírás, űrlapok kitöltése stb.), · ismeri a helyesírási szabályzat használati módját, · ismeri a helyesírási alapelveket és a	legfontosabb helyesírási szabályokat (Helyesen jelöli a hangkapcsolatokat a részleges hasonulás, az írásban jelölt teljes hasonulás és az összeolvadás eseteiben, a tulajdonnevek közül a személyneveket, az állatneveket, a címeket, márkaneveket, az intézményneveket és a földrajzi nevek egyszerűbb eseteit. Az igeikötős igék, a névutós szerkezetek egybe- és különírását, az –i képzős melléknévek egyszerűbb eseteit nem téveszti el.), · jártas a vázlatkészítésben. · felismeri a magas és mély magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · föl ismeri és megnevezi a következő szófajú szavakat: ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, igeikötő, névutó, kötőszó, névelő, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát, · föl ismeri és megnevezi a szóelemek

	rétegeit – regionális változatok, dialektusok, szociolektusok, regiszterek. Megnevezi a magyar nyelvjárásokat. Megérti az aktuális szerbiai nyelvviszonyokat. Felismeri a szóösszetétel fajtáit, valamint a szóképzés és egyéb ritkább szóalkotási módokat. Szétválasztja a képzett szavak összetevőit, és felismeri képzésük alapvető módjait. Következéskor alkalmazza a helyesírási normákat. Megkülönbözteti az összetett mondat fajtáit – ezen belül megnevezi az alá- és mellérendelő mondatfajtákat. Felismeri a különbséget az írott nyelvi közlés – publicisztikai, tudományos, hivatalos stílus- és a szóbeli közlés stílusa között. Írásban és beszédben tiszteletben tartja a különböző funkcionális stílusok jellegzetességeit. Felismeri a szó és a lexéma közötti különbséget.	legfontosabb helyesírási szabályokat (írásjelek, a tulajdonnevek – személynevek, állatnevek, intézménynevek, márkanevek – írásmódja), · tudatában van a nyelvi tolerancia fontosság · felismeri a tantervben előírt szövegek címét és szerzőit, · megkülönbözteti a szóbeli és az írásbeli irodalom műfajait, · megkülönbözteti a műnemeket (líra, epika és dráma), · felismeri a rímfajtákat és a refrént, · ismeri a következő fogalmakat: elbeszélő, lírai beszélő (lírai én), mese, történet, elbeszélés, · képes a következő stilisztikai eszközök felismerésére: hasonlat, költői jelző, megszemélyesítés, ismétlés, költői kérdés, ellentét, hangutánzás és hangulatfestés, fokozás, · képes a következő szépirodalmi szövegelemek felismerésére: motívum,	könnyebb elemeit, · fölismeri az egyszerű és összetett szavakat, és megnevezi a fajtáit, · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját, · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondattól, · fel tudja ismerni és megnevezni a mondatokat a beszélő szándéka szerint, · felismeri és megnevezi a mondatokat logikai minőségük szerint (állító, tagadó), · mondatelemzéskor fölismeri és megnevezi a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, határozott alany), tárgyias szerkezet, határozós szerkezet (hely-, idő-, mód-, eszköz-, társ-,), jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség-, birtokos). fölismeri és megnevezi az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú és a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján. felismeri és megnevezi:

	Felismeri a metaforát és a metonímiát, mint szótani mechanizmusokat, és megérti a mindennapi kommunikációra jellemző többjelentésű szavak értelmét. Megérti az archaizmusok és neologizmusok jelentését. Használja a nyomtatott és elektronikus szótárakat, enciklopédiákat és lexikonokat. Felismeri a tömegkommunikáció szerepét és befolyását, tájékozódik a világháló és egyéb korszerű kommunikációs technológiák által meghonosított műfajok és nyelvi formák között. Propagandaszövegekben felismeri a manipulációt. Leírást, jellemzést, rövidebb esszét ír. Megkülönbözteti a szöveg és a könyv részeit- beleértve a tárgy- és névmutatót, az idegen szavak és kifejezések jegyzékét, bibliográfiát, és alkalmazza ezeket. Összeköti a szövegben ismertetett	téma, fabula, a cselekmény helye és ideje, hős stb. · a szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója, · tiszteli a nemzeti irodalmi és művészeti hagyományt, · képes esztétikai élmény átélésére. · fel tudja sorolni a magán- és mássalhangzókat, · fel tudja osztani a mássalhangzókat a zöngéesség szempontja szerint, · tud szótagolni, · felismeri a következő szófajú szavakat: ige, főnév, melléknév, számnév, névmás (személyes, birtokos), igekötő, kötőszó, névelő, · le tudja választani a toldalékot a szótőről, · fölismeri az egyszerű és összetett szavakat, · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját,	· a nyelvtörténeti korszakokat. · el tudja különíteni epikus művekben (a meséket és mítoszokat leszámítva) a mű időviszonyait (az elbeszélt időt; az elbeszélés idejét; az elbeszélt események időtartamát), valamint a befogadás idejét, · felfedezi a cím, a műnem, a műfaj és a szereplő közötti összefüggéseket, · a szövegrészletek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt, · megkülönbözteti az átmeneti műfajokat (ballada),

	információkat, következtetéseket von le a szöveg alapján.	· meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondattól, · fel tudja ismerni a mondatokat a beszélő szándéka szerint (kijelentő, felkiáltó, felszólító, óhajtó, kérdő), · mondatelemzéskor fölismeri a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, határozott alany), tárgyas szerkezet, határozós szerkezet (hely-, idő-, mód-, eszköz-), jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség). A JELENTÉSTAN részterületein a tanuló felismeri az alábbi nyelvtani jelenségeket: · fölismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján. felismeri a nyelvi rétegeket, · felismeri a stílusrétegeket	

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
	Értelemmel olvas irodalmi, művészeti szövegeket és más	... · képes a táblázatok, grafikonok, diagramok felismerésére és	... · eljut a hosszabb és összetettebb

IRODALOM	típusú szövegeket, különböző olvasási technikákat alkalmazva, értelmezi a szépirodalmi szövegek jelentését, nyelvi, esztétikai és strukturális sajátosságait, közben megfelelő terminusokat és poétikai fogalmakat használ. Az elolvasott művek alapján kritikusan gondolkodik a világról, kiemeli a mű univerzális értékeit, és összeköti őket saját tapasztalatával és életkörülményeivel. Összeköti az elmúlt három évben tanult írókat és műveket, A konkrét szöveg interpretációja során felfedezi a műnem és műfaj alapvető jellemzőit valamint a szöveg nyelvi, stilisztikai jellegzetességeit. Felismeri az irodalmi mű rétegeit és a műfajközi átszövődéseket, összeköti az irodalmi műveket a történelmi vagy más megfelelő kontextussal. Meghatározza a periódust, amelyben az író alkotott, különbséget tesz az	értelmezésére· eljut a hosszabb szövegek megértéséig, · különböző olvasási stratégiákat alkalmaz, · felismeri a nem szépirodalmi szövegek fajtáit (használati utasítás, reklám, vitaanyag, hozzászólás stb.), · az elolvasott szövegnek meg tudja nevezni a témáját, képes rövid tartalomismertetésre, · a munkafüzeteiben, könyveiben levő szömagyarázatokat segítség nélkül értelmezi, · felismeri a szöveg műfaját, közlésmódját és stílusát, · megkülönbözteti a szöveg és a könyv szerkezeti egységeit (főcím, alcím, szövegtest, fejezet, bekezdés, lábjegyzet, tartalom, előszó, utószó, tárgymutató, bibliográfia), · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni a szövegből és szövegközi összefüggéseket keresni, · megkülönbözteti a tényanyagot a	szövegek megértéséig, · felismeri a szöveg műfaját, közlésmódját és stílusát, · képes a kulcsszavak, tételmondatok kiemelésére, rezümé összeállítására, · adott szempontok szerint válogató olvasással képes adatokat kiszűrni összetettebb és hosszabb szövegből és szövegközi összefüggéseket keresni, · képes összetettebb táblázatok, grafikonok, diagramok vizsgálatára és értelmezésére, · képes az olvasott szövegekkel kapcsolatban kérdéseket feltenni, véleményt, udvarias kritikát formálni, érvelni, összehasonlító észrevételeket tenni. · képes érvelő szöveg alkotására, · képes könyv-, filmismertető, színházkritika, riport és interjú írására, · képes hosszabb és/vagy összetettebb szövegek rezüméjének összeállítására, · helyesen alkalmazza a bekezdéseket, ismeri a cím- és alcímadás stratégiáit, a

	irodalmi szöveg szerzője és a narrátor vagy lírai én között. Felismeri a nemzeti értékeket és ápolja a történelmi és kulturális örökséget, tiszteli saját nemzetének és más nemzeteknek a sajátosságait. Részt vesz az irodalmi művek valamint feldolgozásuk és interpretálásuk módjának kiválasztásában. Használja az előző osztályokban feldolgozott nyelvtani anyagot, és összeköti az új ismeretekkel. Megmagyarázza a magyar irodalmi nyelv keletkezését és fejlődését. Megérti az irodalmi nyelv jelentőségét a magyar nemzeti kultúra és történelem szemszögéből. Besorolja a magyar nyelvet a megfelelő nyelvcsaládba és nyelvtípusba. Ismeri a magyar nyelv vázlatos történelmét. Felismeri a mai magyar nyelv főbb rétegeit – regionális változatok, dialektusok, szociolektusok,	reflexióktól, kommentároktól, · képes koherens, egyedi, kreatív szöveg összeállítására, · képes hír, beszámoló és jelentés összeállítására, · képes rövidebb és/vagy egyszerűbb szöveg rezüméjének összeállítására, · ismeri a szóbeli és írásbeli közlés alapvető kritériumait, · ismeri és a legtöbb esetben alkalmazza a helyesírási alapelveket és a legfontosabb helyesírási szabályokat (Helyesen jelöli a hangkapcsolatokat a részleges hasonulás, az írásban jelölt teljes hasonulás és az összeolvadás eseteiben, a tulajdonnevek közül a személyneveket, az állatneveket, a címeket, márkaneveket, az intézményneveket és a földrajzi nevek egyszerűbb eseteit. Az igekötős igék, a névutós szerkezetek egybe- és különírását, az –i képzős melléknevek egyszerűbb eseteit nem téveszti el.), · jártas a vázlatkészítésben. · felismeri a magas és mély	szöveg részei közötti logikai kapcsolatokat, · ismeri és következetesen alkalmazza a helyesírási alapelveket és a helyesírási szabályok többségét (Helyesen jelöli az időtartamot a tőhang-váltást mutató főnevek és igék esetében is, a hangkapcsolatokat, helyesen írja a tulajdonneveket, a földrajzi nevek bonyolultabb eseteit, az –i képzős mellékneveket, az igekötős igék, a névutós szerkezetek, az alanyos, tárgyas, határozós és birtokos szószerkezetek, összetételek helyesírását nem véti el, összetett mondatok írásakor többnyire jól központosz.). · reprodukálja a magánhangzók felosztását az időtartam, az ajakműködés és a nyelv vízszintes mozgása szerint, · ismeri és alkalmazza a hangrend és illeszkedés törvényét, · felismeri a részleges hasonulás (zöngésedés, zöngétlenedés, képzés helyi szerinti részleges hasonulás), a teljes hasonulás (jelölt és jelöletlen teljes hasonulás), összeolvadás, mássalhangzó-rövidülés, mássalhangzó-

	regiszterek. Megnevezi a magyar nyelvjárásokat. Megérti az aktuális szerbiai nyelvviszonyokat. Felismeri a szóösszetétel fajtáit, valamint a szóképzés és egyéb ritkább szóalkotási módokat. Szétválasztja a képzett szavak összetevőit, és felismeri képzésük alapvető módjait. Következetesen alkalmazza a helyesírási normákat. Megkülönbözteti az összetett mondat fajtáit – ezen belül megnevezi az alá- és mellérendelő mondatfajtákat. Felismeri a különbséget az írott nyelvi közlés – publicisztikai, tudományos, hivatalos stílus- és a szóbeli közlés stílusa között. Írásban és beszédben tiszteletben tartja a különböző funkcionális stílusok jellegzetességeit. Felismeri a szó és a lexéma közötti különbséget. Felismeri a metaforát és a metonímiát, mint szótani	magánhangzókat, · felismeri és megnevezi a részleges hasonulás, a teljes hasonulás és az összeolvadás egyszerűbb eseteit, · föl ismeri és megnevezi a következő szófajú szavakat: ige, főnév, főnévi igenév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, igekötő, névutó, kötőszó, névelő, · ismeri a szótő+toldalékok fogalmát, · föl ismeri és megnevezi a szóelemek könnyebb elemeit, · föl ismeri az egyszerű és összetett szavakat, és megnevezi a fajtáit, · ismeri a szótárak és kézikönyvek használati módját, · meg tudja különböztetni az egyszerű mondatot az összetett mondattól, · fel tudja ismerni és megnevezni a mondatokat a beszélő szándéka szerint, · felismeri és megnevezi a mondatokat logikai minőségük szerint (állító, tagadó),	kiesés eseteit, · ismeri és alkalmazza a szótagolás és elválasztás szabályait, · felismeri a tanult szófajokat, · föl ismeri a többszófajúságot, · felismeri, megnevezi és alkalmazza a tanult szóelemeket (képző, jel, rag), · föl ismeri az egyszerű, összetett és többszörösen összetett szavakat, · felismeri és megnevezi a mellérendelő és alárendelő szóösszetételeket, · felismeri és megnevezi a ritkább szóalkotási módokat, · felismeri és alkalmazza az állandósult szókapcsolatokat, · használja szótárakat és kézikönyveket, · felismeri a mondatfajtákat szerkezetük szerint (egyszerű mondat: tömondat, bővített mondat, hiányos mondat, összetett mondat: alárendelő, mellérendelő), ismeri az összetett mondat szerkezetét, a tagmondatok sorrendjét, a többszörösen összetett

	mechanizmusokat, és megérti a mindennapi kommunikációra jellemző többjelentésű szavak értelmét. Megérti az archaizmusok és neologizmusok jelentését. Használja a nyomtatott és elektronikus szótárakat, enciklopédiákat és lexikonokat. Felismeri a tömegkommunikáció szerepét és befolyását, tájékozódik a világháló és egyéb korszerű kommunikációs technológiák által meghonosított műfajok és nyelvi formák között. Propagandaszövegekben felismeri a manipulációt. Leírást, jellemzést, rövidebb esszét ír. Megkülönbözteti a szöveg és a könyv részeit- beleértve a tárgy- és névmutatót, az idegen szavak és kifejezések jegyzékét, bibliográfiát, és alkalmazza ezeket. Összeköti a szövegben ismertett információkat, következtetéseket von le a szöveg alapján.	· mondatelemzéskor főlismeri és megnevezi a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, határozott alany), tárgyas szerkezet, határozós szerkezet (hely-, idő-, mód-, eszköz-, társ-,), jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség-, birtokos). · főlismeri és megnevezi az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú és a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján. · felismeri, megnevezi a nyelvi rétegeket, · felismeri, megnevezi a stílusrétegeket. felismeri és megnevezi: · a nyelvtörténeti korszakokat. · el tudja különíteni epikus művekben (a meséket és mítoszokat leszámítva) a mű időviszonyait (az elbeszélt időt; az elbeszélés idejét; az elbeszélt események időtartamát), valamint a befogadás idejét, · felfedezi a cím, a műnem, a műfaj és a szereplő közötti összefüggéseket, · a szövegrészletek, a hősök és a	mondatot, ábrázolja az egyszerű és összetett mondatok szerkezetét, · mondatelemzéskor főlismeri a következő szintagmákat: predikatív szerkezet (igei állítmány, névszói állítmány, névszói-igei állítmány, határozott alany, határozatlan alany, általános alany, hiányos alany), tárgyas szerkezet (kettős tárgy), határozós szerkezet (hely-, idő-, mód-, eszköz-, társ-, állapot, ok-, cél-, vonzat), jelzős szerkezet (minőség-, mennyiség-, birtokos, értelmező), alárendelő és mellérendelő (halmozott) szintagma. · főlismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, hasonló alakú, ellentétes jelentésű, hangutánzó- és hangulatfestő valamint a rokon értelmű szavakat a jel és a denotátum viszonya alapján. · felismeri, megnevezi és alkalmazza a nyelvi rétegeket, · felismeri, megnevezi és alkalmazza a stílusrétegeket. · a nyelvtörténeti korszakokat, · az első nyelvemlékeket,

		helyzetek alapján felismeri a műnemet és a műfajt, · megkülönbözteti az átmeneti műfajokat (ballada), · felismeri az irodalomtudományi szempontból megkülönböztetett műfajokat (emlékirat, életrajz, önéletrajz, napló, útirajz, sci-fi, fantasy), · felismeri a következő alakzatokat (metafora, szimbólum, allegória, áthajlás), · felismeri a motívumokat, a kompozíciót, a formai jegyeket, a hősök jellemét és a szereplők rendszerét, a párbeszédet, a monológot, belső monológot (önjellemző beszéd), · különbséget tesz a szöveg cselekményének összefoglalása és a szöveg értelmezése között, · képes olvasmánynapló vezetésére, · felismeri a komikum változatait (humor, irónia), · felismeri a szonettet és a képverset.	· a nyelvújító mozgalmat. · szövegrészeket, hősök, helyzetek, témák és motívumok alapján felismeri a műnemet és a műfajt, · konkrét szöveg műnemének és műfajának pontos felismerése, · felfedezi a szerző és a lírai beszélő (lírai én), valamint a szerző és az elbeszélő közötti különbségeket, · felismeri a különböző verselési formákat (ütemhangsúly, időmérték) és a következő alapfogalmakat: alliteráció, belső rím, szinesztézia, töismétlés, halmozás, felsorolás, versciklus, látomás, ars poetica, gondolati vers, · ismeri a lírai, epikai és drámai műfajokat, · képes egyéni állaspont, kritikus szemléletmód, kreatív értelmezés kialakítására.

БИОЛОГИЈА

Исходи:

1. Повезује грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије;
2. Повезује однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција;
3. Идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе;
4. Илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини.
5. Одговорно се односи према свом здрављу;
6. Изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота;
7. Повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона;
8. Идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазване нездравим начином живота;
9. Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети;
10. Истражи давно нестале екосистеме.
11. Повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена;
12. Повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције.
13. Повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране;
14. Критички процени последице људских делатности по расположиве ресурсе на Земљи;
15. Повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом ретких и угрожених врста које насељавају простор Србије;
16. Истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања;
17. Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Јединство грађе и функције као основа живота	1. Повезује грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; 2. Повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; 3. Идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; 4. Илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини.	БИ.1.1.1. Наводи особине живих бића на одабраном моделу. БИ.1.2.1. Уочава основне елементе грађе ћелије и процесе који се у њој одвијају. БИ.1.2.2. Дефинише нивое организације организма (ћелија, ткива, органи, органски системи, организам). БИ.1.2.3. Разликује и пореди основне морфолошке и анатомске карактеристике одабраних представника таксона. БИ.1.2.4. Уме да наведе основне чињенице о јединству грађе и функције методски одабраних представника живих бића. БИ.1.5.1. Именује и одређује положај органа органа човека и описује његове улоге. БИ.1.6.3. Поштује безбедоносна правила приликом лабораторијског и теренског рада.	БИ.2.2.2. Повезује грађу различитих типова ћелија са њиховом улогом у организму. БИ.2.5.1. Уочава повезаност између грађе и функције органа и органских система човека БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад БИ.2.5.2. уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност БИ.2.6.3. уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад

Човек и здравље	5. Одговорно се односи према свом здрављу; 6. Изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота; 7. Пповеже промене настале у пубертету са деловањем хормона; 8. Идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазване нездравим начином живота.	БИ.1.5.2.Познаје биолошки смисао адолесценције. БИ.1.5.3.Уме да идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	БИ.2.5.1.Уочава повезаност између грађе и функције органа и органских система човека. БИ.2.5.3.Уме да општа знања о променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и одговорно се понаша у вези са репродуктивним здрављем. БИ.2.5.4.Процењује када може сама себи да помогне и када је поребно потражити лекарску помоћ.
Порекло и разноврсност живота	9. Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети. 10. Истражи давно нестале екосистеме.	БИ.1.1.3. Разврстава бића у одређене категорије по њиховим сличностима и разликама. БИ.1.1.4. Уме да уочи везу међу организмима на дрвету живота.	БИ.2.1.1. Уочава да се вишећеличност независно развила у неколико еукариотских група. БИ.2.1.2. Повезује прилагођености одређене групе организама са начином живота ,условима средине и њиховом животном формом.

Наслеђивање и еволуција	11. Повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена 12. Повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције	БИ.1.3.4.наводи примере природне селекције	БИ.2.3.3. Препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине. БИ.2.3.4. Уме да објасни деловање природне и вештачке селекције на примерима. БИ.2.6.3. Уме да безбедно рукује лабораторијским прибором и опремом за теренски рад.
Живот у екосистему	13. Повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране 14. Критички процењује последице људских делатности по расположиве ресурсе на Земљи 15. Повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом ретких и угрожених врста које насељавају простор Србије 16. Истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања 17. Истражи разлоге губитка	БИ.1.4.1. Дефинише основне еколошке појмове и разуме њихово значење. БИ.1.4.3. Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту. БИ.1.4.4. Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине и разуме значај тих мера са аспекта одрживог развоја.	БИ.2.3.3. Препознаје промене код живих бића условљене утицајима спољашње средине. БИ.2.4.3. Разликује типичне екосистеме и њихове најважније представнике у Србији. БИ.2.4.4. Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину.

	биодиверзитета на локалном подручју		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Јединство грађе и функције као основа живота	1. Повезује грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; 2. Повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; 3. Идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; 4. Илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини.	БИ.2.2.1. Уме да објасни улогу и значај ћелијских органела у метаболизму ћелије БИ.2.2.3. Тумачи основне чињенице о грађи и начину функционисања организама, као и сличности и разлике у обављању животних процеса. БИ.2.2.4. Разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам. БИ.2.5.2. Уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност БИ.2.2.5. Разуме да биљне ћелије, захваљујући специфичној грађи, могу да везују енергију и стварају (синтетишу) сложене (хранљиве) материје	БИ.3.2.1. Успоставља везу између различитих метаболичких процеса са оптанком организама у различитим условима средине. БИ.3.2.2. Пореди функционисање органа и органских система код различитих група организама. БИ.3.2.3. Успоставља везу између усаглашеног функционисања и понашања организама у променљивим условима средине и објашњава је на примерима. БИ.3.5.1. Тумачи садејство нервног и ендокриног система у одржаванју хомеостазе организма човека. БИ.3.6.1. Користи различите методе/технике за прикупљање и посматрање података. БИ.3.6.2. Користи више извора

			информација током истраживачког рада. БИ.3.6.3. Уме самостално да осмисли једноставан експримент за провеу појава и процеса код живих бића и резултате прикаже на различите начине.
Човек и здравље	5. Одговорно се односи према свом здрављу; 6. Изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота; 7. Пповеже промене настале у пубертету са деловањем хормона; 8. Идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазване нездравим начином живота.	БИ.2.5.2. Уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност.	БИ.3.5.1. Тумачи садејство нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма човека. БИ.3.5.3. Вреднује различите животне стилове и утицај медија на понашање младих. БИ.3.5.4. Повезује настанак болести а посебно болести зависности са ризичним облицима понашања и стресом (односно поремећајима психичког стања и здравља личности).
Порекло и разноврсност живота	9. Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети. 10. Истражи давно нестале екосистеме.	БИ.2.1.4. Користи доказе еволуције за тумачење филогенетских низова.	БИ.3.1.1. Анализира корелацију између животне форме и распрострањења одређених група организама. БИ.3.1.2. Уочава везу између систематских и филогенетских категорија успостављајући везе међу организмима

			на стаблу живота у односу на време настанка (геолошка доба). БИ.3.1.3. Селектује и вреднује информације о настанку и развоју живота на Земљи.
Наслеђивање и еволуција	11. Повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена 12. Повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције	БИ.2.1.4. Користи доказе еволуције за тумачење филогенетских низова. БИ.2.3.1. Разликује и описује ћелијске деобе и објашњава њихову улогу у животном циклусу вишећелијског организма. БИ.2.3.2. Уме да објасни функцију генетичког материјала у ћелији.	БИ.3.3.3. Успоставља везу између природне селекције и наследне варијабилности које доводе до еволутивних промена.
Живот у екосистему	13. Повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране. 14. Критички процењује последице људских делатности по расположиве ресурсе на Земљи. 15. Повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом ретких и угрожених врста које насељавају простор Србије.	БИ.2.3.4. Уме да објасни деловање природне и вештачке селекције на примерима. БИ.2.4.1. Описује основне односе међу члановима екосистема и објашњава како делови екосистема утичу једни на друге.	БИ.3.4.1. Уме да објасни преносе супстанце и енергије у екосистему, као и развој и еволуцију екосистема. БИ.3.4.3. Повезује распоред биома на Земљи са чиниоцима који га одређују. БИ.3.4.4. Анализира конфликт између потребе развоја људског друштва и очувања природе и биодиверзитета.

	16. Истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања. 17. Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.		БИ.3.4.5. Вреднује значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.

ИСТОРИЈА

Кименетек:

1. az idővonalon elhelyezi az újkori történelem kulcsfontosságú eseményeit, jelenségeit, folyamatait;
2. konkrét példákon keresztül összefüggésbe hozza a történelmi események, jelenségek, folyamatok okait és következményeit;
3. megállapítja a társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések, egyének és csoportok attitűdjének sajátosságait a modern kor korszakában;
4. a tartalom alapján elemzi és értékeli a forrás közelebbi kronológiai eredetét;
5. felsorolja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét az adott történelmi kontextusban;
6. példákat mond arra, hogy a nemi, vallási és etnikai egyenlőségről alkotott elképzelések hogyan befolyásolták a kortárs politikai viszonyokat és a társadalom fejlődését;
7. bemutatja a különböző társadalmi csoportok tagjainak helyzetét, életmódját a modern kor korszakában;
8. felismeri, hogy a különböző etnikai és társadalmi csoportok kulturális interakciói és együttműködése hogyan befolyásolta a politikai, társadalmi és gazdasági életet;
9. példákkal szemlélteti a tudományos és technológiai fejlődés hatását a társadalom, a gazdaság és a természeti környezet változásaira;
10. elmagyarázza a különböző társadalmi-gazdasági rendszerek hatását az emberek mindennapi életére,;
11. felelősségteljes magatartást tanúsít a saját és más nemzetek kulturális és történelmi öröksége iránt;

12. összeveti a társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések, egyének és csoportok attitűdjének sajátosságait a modern kor korszakában;
13. ismerteti a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét az adott történelmi kontextusban;
14. ismerteti a történelmi események, jelenségek és folyamatok hatását a kortárs társadalomra.
15. megfigyeli a különböző történelmi jelenségek dinamikáját, változásait a történelmi térképen;
16. összehasonlítja a különböző történelmi forrásokat, és kognitív értékük alapján rangsorolja azokat;
17. különböző források összehasonlítása ugyanarról a történelmi jelenségről, eseményről, elemzi a szerző álláspontját;
18. észreveszi a szerb államiság folytonosságának és diszkontinuitásának elemeit;
19. a megadott példák alapján következtetést von le a nemzeti történelem regionális és világtörténelemhez való kapcsolódásáról;
20. azonosítja a totalitárius ideológiák alapvető jellemzőit, és kifejti következményeit a történelmi és jelenkori kontextusban;
21. a kortörténelmi példákon keresztül felismeri az emberi jogok tiszteletben tartásának fontosságát
22. elmagyarázza a különböző társadalmi-gazdasági rendszerek hatását az emberek mindennapi életére, a megadott példák elemzésével;
23. elmagyarázza a népirtás és a holokauszt kifejezések jelentését és hatását;
24. tudatosítja a modern kor történetének fontos eseményeire, személyeire való emlékezés értelmét;
25. felismeri, hogy a különböző etnikai és társadalmi csoportok kulturális interakciói és együttműködése hogyan befolyásolta a politikai, társadalmi és gazdasági életet;
26. példákat mond a sport, a művészeti teljesítmények hatásáról a modern társadalom alakítására;
27. azonosítja a történelmi konfliktusok, háborúk okait, elemeit, következményeit, megvitatja a konfliktusok megelőzésének lehetséges módjait;
28. történelmi érvek alapján véleményt nyilvánít, tiszteletben tartva a beszélgetőpartner véleményét;
29. felismeri a propagandát, a sztereotípiákat és az ideológiai álláspontokat a történelmi forrásokban, és a manipulációt ellenző álláspontot fogalmaz meg;
30. történelmi ismeretek és készségek felhasználásával kritikusan viszonyul a médiából származó információkhoz;
31. a rendelkezésre álló audiovizuális forrásanyag alapján elemzi a történelmi eseményeket, jelenségeket;
32. válogatott történelmi források és szakirodalom alapján, IKT felhasználásával megtervezi, megvalósítja és bemutatja a kutatásának eredményeit;
33. elmagyarázza a modern kor történetének fontos eseményeire, alakjaira való emlékezés értelmét;
34. felkutatja a helyi környezetben található emlékműveket, részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével kapcsolatos közös iskolai tevékenységek szervezésében és lebonyolításában;
35. felelősségteljes magatartást tanúsít a saját és más nemzetek kulturális és történelmi öröksége iránt;
36. észreveszi a történelmi események, jelenségek tükröződését az irodalmi és művészeti alkotásokban;

37. felismeri a politikai, kulturális és technológiai változások történelmi dimenzióját a modern világban és a Szerb Köztársaságban;

38. eltérő eredetű és kognitív értékű források felhasználásával következtetéseket von le a JSZK felbomlása okozta háborúk okairól, lefolyásáról és következményeiről;

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
A múlt tanulmányozásának alapjai	1. az idővonalon elhelyezi az újkori történelem kulcsfontosságú eseményeit, jelenségeit, folyamatait; 4. a tartalom alapján elemzi és értékeli a forrás közelebbi kronológiai eredetét; 2. konkrét példákon keresztül összefüggésbe hozza a történelmi események, jelenségek, folyamatok okait és következményeit;	ИС.1.1.1, ИС.1.1.2, ИС.1.1.6, ИС.1.1.9, ИС.1.1.10, ИС.1.2.4,	ИС.2.1.2. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4.
Európa, a világ és a szerbek a Jugoszláviában a két világháború közötti időszakban	3. megállapítja a társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések, egyének és csoportok attitűdjének sajátosságait a modern kor korszakában; 4. a tartalom alapján elemzi és értékeli a forrás közelebbi kronológiai eredetét; 2. konkrét példákon keresztül összefüggésbe hozza a történelmi események, jelenségek, folyamatok okait és következményeit; 5. felsorolja a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét az adott történelmi kontextusban;	ИС.1.1.1, ИС.1.1.8, ИС.1.1.7, ИС.1.1.9, ИС.1.2.1, ИС.1.2.4, ИС.1.2.1, ИС.1.2.7,	ИС.2.1.3, ИС.2.1.6, ИС.2.2.2.
A második világháború – a totális háború	6. példákat mond arra, hogy a nemi, vallási és etnikai egyenlőségről	ИС.1.1.7, ИС.1.1.9, ИС.1.2.1, ИС.1.2.4, ИС.1.2.5,	ИС.2.1.3, ИС.2.2.2, ИС.2.2.5,

	alkotott elképzelések hogyan befolyásolták a kortárs politikai viszonyokat és a társadalom fejlődését; 7.bemutatja a különböző társadalmi csoportok tagjainak helyzetét, életmódját a modern kor történelmi korszakában; 9. példákkal szemlélteti a tudományos és technológiai fejlődés hatását a társadalom, a gazdaság és a természeti környezet változásaira;	ИC.1.2.7, ИC.1.2.8,	
A világ, Európa és a szerbek Jugoszláviában, a hidegháború időszakában	6. példákat mond arra, hogy a nemi, vallási és etnikai egyenlőségről alkotott elképzelések hogyan befolyásolták a kortárs politikai viszonyokat és a társadalom fejlődését; 7. bemutatja a különböző társadalmi csoportok tagjainak helyzetét, életmódját a modern kor korszakában; 9. példákkal szemlélteti a tudományos és technológiai fejlődés hatását a társadalom, a gazdaság és a természeti környezet változásaira; 10. elmagyarázza a különböző társadalmi-gazdasági rendszerek hatását az emberek mindennapi életére, a megadott példák elemzésével; 8. felismeri, hogy a különböző etnikai és társadalmi csoportok kulturális interakciói és együttműködése hogyan	ИC.1.1.1, ИC.1.1.2, ИC.1.1.6,ИC.1.1.8,ИC.1.1.10, ИC.1.2.1, ИC.1.2.4,	ИC.2.1.3, ИC.2.1.4, ИC.2.1.6,

	befolyásolta a politikai, társadalmi és gazdasági életet;		
A világ, Európa, a szerb állam és az emberek a modern folyamatokban	9. példákkal szemlélteti a tudományos és technológiai fejlődés hatását a társadalom, a gazdaság és a természeti környezet változásaira; 10. elmagyarázza a különböző társadalmi-gazdasági rendszerek hatását az emberek mindennapi életére; 11. felelősségteljes magatartást tanúsít a saját és más nemzetek kulturális és történelmi öröksége iránt;	ИС.1.1.7, ИС.1.1.9, ИС.1.2.1, ИС.1.2.7, ИС.1.2.5, ИС.1.2.8,	ИС.2.1.6, ИС.2.2.2, ИС.2.2.5,

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
A múlt tanulmányozásának alapjai	16. összehasonlítja a különböző történelmi forrásokat, és kognitív értékük alapján rangsorolja azokat; 17. a különböző források összehasonlítása ugyanarról a történelmi jelenségről, eseményről, elemzi a szerző álláspontját; 12. összeveti a társadalmi jelenségek, folyamatok, politikai elképzelések, egyének és csoportok attitűdjének sajátosságait a modern kor korszakában; 13. ismerteti a kiemelkedő személyiségek fontosságát és szerepét az adott történelmi kontextusban; 19. megadott példák alapján	ИС.2.1.2. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4.	ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.2.1. ИС.3.2.5.

	következtetést von le a nemzeti történelem regionális és világtörténelemhez való kapcsolódásáról; 14. ismerteti a történelmi események, jelenségek és folyamatok hatását a kortárs társadalomra.		
Európa, a világ és a szerbek a Jugoszláviában a két világháború közötti időszakban	16. összehasonlítja a különböző történeti forrásokat, és kognitív értékük alapján rangsorolja azokat; 15. megfigyeli a különböző történelmi jelenségek dinamikáját, változásait a történeti térképen; 17. különböző források összehasonlítása ugyanarról a történelmi jelenségről, eseményről, elemzi a szerző álláspontját; 18. észreveszi a szerb államiság folytonosságának és diszkontinuitásának elemeit; 19. a megadott példák alapján következtetést von le a nemzeti történelem regionális és világtörténelemhez való kapcsolódásáról; 14. ismerteti a történelmi események, jelenségek és folyamatok hatását a jelenkori társadalomra; 20. azonosítja a totalitárius ideológiák alapvető jellemzőit, és kifejti következményeit a történelmi és jelenkori kontextusban; 21. a kortörténeti példákon keresztül	ИC.2.1.3, ИC.2.1.6, ИC.2.2.2.	ИC.3.1.1 ИC.3.2.1

	felismeri az emberi jogok tiszteletben tartásának fontosságát		
A második világháború – a totális háború	22. elmagyarázza a különböző társadalmi-gazdasági rendszerek hatását az emberek mindennapi életére, a megadott példák elemzésével; 27. azonosítja a történelmi konfliktusok, háborúk okait, elemeit, következményeit, megvitatja a konfliktusok megelőzésének lehetséges módjait; 23. elmagyarázza a népirtás és a holokauszt kifejezések jelentését és hatását; 28. történelmi érvek alapján véleményt nyilvánít, tiszteletben tartva a beszélgetőpartner véleményét; 29. felismeri a propagandát, a sztereotípiákat és az ideológiai álláspontokat a történelmi forrásokban, és a manipulációt ellenző álláspontot fogalmaz meg; 30. történelmi ismeretek és készségek felhasználásával kritikusan viszonyul a médiából származó információkhoz; 31. a rendelkezésre álló audiovizuális forrásanyag alapján elemzi a történelmi eseményeket, jelenségeket; 32. válogatott történelmi források és szakirodalom alapján, IKT felhasználásával megtervezi,	ИС.2.1.3, ИС.2.2.2, ИС.2.2.5,	ИС.3.1.1, ИС.3.2.1. ИС.3.2.6.

	megvalósítja és bemutatja a saját kutatás eredményeit; 24. tudatosítja a modern kor történetének fontos eseményeire, személyeire való emlékezés értelmét; 34. felkutatja a helyi környezetben található emlékműveket, részt vesz a közös emlékműsorok szervezésében, megvalósításában ,		
A világ, Európa és a szerbek Jugoszláviában, a hidegháború időszakában	25. felismeri, hogy a különböző etnikai és társadalmi csoportok kulturális interakciói és együttműködése hogyan befolyásolta a politikai, társadalmi és gazdasági életet; 26. példákat mond a sport, a művészeti teljesítmények hatásáról a modern társadalom alakítására; 27. azonosítja a történelmi konfliktusok, háborúk okait, elemeit, következményeit, megvitatja a konfliktusok megelőzésének lehetséges módjait; 28. történelmi érvek alapján véleményt nyilvánít, tiszteletben tartva a beszélgetőpartner véleményét; 29. felismeri a propagandát, a sztereotípiákat és az ideológiai álláspontokat a történelmi forrásokban, és a manipulációt ellenző álláspontot fogalmaz meg; 30. történelmi ismeretek és készségek	HC.2.1.3, HC.2.1.4, HC.2.1.6,	HC.3.1.1.HC.3.2.2. HC.3.2.5.

	felhasználásával kritikusan viszonyul a médiából származó információkhoz; 31. a rendelkezésre álló audiovizuális forrásanyag alapján elemzi a történelmi eseményeket, jelenségeket; 32. válogatott történelmi források és szakirodalom alapján, IKT felhasználásával megtervezi, megvalósítja és bemutatja a kutatásának eredményeit; 33. elmagyarázza a modern kor történetének fontos eseményeire, alakjaira való emlékezés értelmét; 34. felkutatja a helyi környezetben található emlékműveket, részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével kapcsolatos közös iskolai tevékenységek szervezésében és lebonyolításában; 35. felelősségteljes magatartást tanúsít a saját és más nemzetek kulturális és történelmi öröksége iránt; 36. észreveszi a történelmi események, jelenségek tükröződését az irodalmi és művészeti alkotásokban; 37. felismeri a politikai, kulturális és technológiai változások történelmi dimenzióját a modern világban és a Szerb Köztársaságban.		
A világ, Európa, a szerb állam és az emberek a modern folyamatokban	25. felismeri, hogy a különböző etnikai és társadalmi csoportok kulturális interakciói és	ИС.2.1.6, ИС.2.2.2. ИС.2.2.5,	ИС.3.1.1, ИС.3.1.5. ИС.3.2.3.ИС.3.2.6.

	együttműködése hogyan befolyásolta a politikai, társadalmi és gazdasági életet; 27. azonosítja a történelmi konfliktusok, háborúk okait, elemeit, következményeit, megvitatja a konfliktusok megelőzésének lehetséges módjait; 38. eltérő eredetű és kognitív értékű források felhasználásával következtetéseket von le a JSZK felbomlása okozta háborúk okairól, lefolyásáról és következményeiről; 28. történelmi érvek alapján véleményt nyilvánít, tiszteletben tartva a beszélgetőpartner véleményét; 29. felismeri a propagandát, a sztereotípiákat és az ideológiai álláspontokat a történelmi forrásokban, és a manipulációt ellenző álláspontot fogalmaz meg; 30. történelmi ismeretek és készségek felhasználásával kritikusan viszonyul a médiából származó információkhoz; 31. a rendelkezésre álló audiovizuális forrásanyag alapján elemzi a történelmi eseményeket, jelenségeket; 36. észreveszi a történelmi események, jelenségek tükröződését az irodalmi és művészeti alkotásokban; 37. felismeri a politikai, kulturális és		

	technológiai változások történelmi dimenzióját a modern világban és a Szerb Köztársaságban. 32. válogatott történeti források és szakirodalom alapján, IKT felhasználásával megtervezi, megvalósítja és bemutatja a kutatásának eredményeit; 33. elmagyarázza a modern kor történetének fontos eseményeire, alakjaira való emlékezés értelmét; 34. felkutatja a helyi környezetben található emlékműveket, részt vesz az emlékezetkultúra fejlesztésével kapcsolatos közös iskolai tevékenységek szervezésében és lebonyolításában;		

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД НА СРПСКОМ И МАЂАРСКОМ
НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ ОД 2023/2024. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

За наставне предмете Техника и технологија и Информатика и рачунарство нису прописани стандарди постигнућа за крај основног образовања. Из тог разлога се за наведене наставне предмете примењују само прописани исходи за наставни предмет и описи оцена из Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ниво	Ø	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ	НАПРЕДНИ

постигнућа					
Блум (2001)	∅	Репродукција знања	Анализа	Синтеза	Евалуација и примена
Број бодова (%)	0-30	31-48	49-66	67-84	85-100
Опис оцене из правилника)	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

*) за сваку оцену се образлаже опис оцене у комбинацији са одређеним исходом/има и препоруком. За све оцене је обавезна препорука.

**) уносе се прописани исходи са редним бројем из листе коју сачињава Стручни актив разредне/предметне наставе у складу са чл.99. ЗОСОВ-а на основу прописаних исхода из Правилника о наставним програмима и плановима за сваки разред и сваки наставни предмет.

... – ученици на вишим нивоима постигнућа подразумевано савладавају стандарде са нижих нивоа.

МАТЕМАТИКА

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту;
2. примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту;
3. анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом;
4. представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака;
5. уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту;
6. реши линеарну једначину и неједначину и систем линеарних једначина и неједначина са две непознате;
7. реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате;
8. израчуна површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правине тростране и шестостране пирамиде;
9. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте;
10. примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
11. нацрта и анализира график линеарне функције;
12. учествује у избору истраживачког пројекта и начина рада.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2) 31%-48%	Средњи – добар (3) 49%-66%
		стандарди	стандарди
СЛИЧНОСТ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао (уочава њихове моделе у реалним	МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава

	- примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; - примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту.	ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве) МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему)	задатке користећи Питагорину теорему
ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом - представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; - уочи правоугли троугао у	МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве)	МА.2.3.2. одреди однос углова и страна у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему

	простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту.		
ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 6. реши линеарну једначину и неједначину и систем линеарних једначина и неједначина са две непознате; 7. реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате	МА.1.2.1. реши линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану	МА.2.2.1. реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате МА.2.2.5. користи једначине у једноставним текстуалним задацима
ПРИЗМА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 8. израчуна површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правине тростране и шестостране пирамиде;	МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла	МА.2.3.4. влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку

		примењујући Питагорину теорему) МА.1.3.4.влада појмовима: коцка и квадар (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе и рачуна њихову површину и запремину)	
ПИРАМИДА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 8. израчуна површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правине тростране и шестостране пирамиде;	МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему) МА.1.3.4.влада појмовима: коцка и квадар (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе и рачуна њихову површину и запремину)	МА.2.3.4. влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку
ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 11. нацрта и анализира график	МА.1.2.4. одреди вредност функције дате таблицом или формулом	МА.2.2.4.уочи зависност међу променљивим, зна функцију $y=ax$ и графички интерпретира њена

	линеарне функције.		својства; везује за та својства појам директне пропорционалности и одређује непознати члан пропорције
СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 6. реши линеарну једначину и неједначину и систем линеарних једначина и неједначина са две непознате; 7. реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате	-	МА.2.2.1. реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате
ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 9. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте.	МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника) МА.1.3.5. влада појмовима: купа, ваљак и лопта (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе)	МА.2.3.3. користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена МА.2.3.5. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте када су неопходни елементи непосредно дати у задатку

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4) 67%-до 84%	Напредни – одличан (5) 85%-до 100%
		стандарди	стандарди
СЛИЧНОСТ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; - примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту.	МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему	МА.3.3.1. рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних правих, укључујући углове на трансверзали МА.3.3.6. примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката
ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом - представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; - уочи правоугли троугао у простору и примени	МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу и да решава задатке користећи Питагорину теорему	МА.3.3.6. примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката

	Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту.		
ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 6. реши линеарну једначину и неједначину и систем линеарних једначина и неједначина са две непознате; 7. реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате	МА.2.2.1. реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате МА.2.2.5. користи једначине у једноставним текстуалним задацима	МА.3.2.1. саставља и решава линеарне једначине и неједначине и системе линеарних једначина са две непознате МА.3.2.5. користи једначине, неједначине и системе једначина решавајући и сложеније текстуалне задатке
ПРИЗМА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 8. израчуна површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правине тростране и шестостране пирамиде;	МА.2.3.4. влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	МА.3.3.4. израчуна површину и запремину призме и пирамиде, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати МА.3.3.6. примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката
ПИРАМИДА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 8. израчуна површину и	МА.2.3.4. влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину	МА.3.3.4. израчуна површину и запремину призме и пирамиде, укључујући случајеве када

	запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правине тростране и шестостране пирамиде;	када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	неопходни елементи нису непосредно дати МА.3.3.6. примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката
ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 11. нацрта и анализира график линеарне функције.	МА.2.2.4. уочи зависност међу променљивим, зна функцију $y=ax$ и графички интерпретира њена својства; везује за та својства појам директне пропорционалности и одређује непознати члан пропорције	МА.3.2.4 разликује директно и обрнуто пропорционалне величине и то изражава одговарајућим записом; зна линеарну функцију и графички интерпретира њена својства
СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 6. реши линеарну једначину и неједначину и систем линеарних једначина и неједначина са две непознате; 7. реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате	МА.2.2.1. реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате	МА.3.2.1. саставља и решава линеарне једначине и неједначине и системе линеарних једначина са две непознате МА.3.2.5. користи једначине, неједначине и системе једначина решавајући и сложеније текстуалне задатке
ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МА.2.3.3. користи формуле за обим и површину круга и кружног	МА.3.3.3. одреди централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину

	9. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте.	прстена МА.2.3.5. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	лука МА.3.3.5. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати

У 8. разреду основне школе се не обрађују наставни садржаји у области следећих стандарда:

МА.1.1.1; МА.1.1.2; МА.1.1.3; МА.1.1.4; МА.1.1.5; МА.1.1.6; МА.1.2.2; МА.1.2.3; МА.1.3.6; МА.1.4.1; МА.1.4.2; МА.1.4.3; МА.1.4.4; МА.1.5.1; МА.1.5.4; МА.2.1.1; МА.2.1.2; МА.2.1.3; МА.2.1.4; МА.2.2.2; МА.2.2.3; МА.2.3.1; МА.2.3.6; МА.2.4.1; МА.2.4.2; МА.2.4.3; МА.2.5.1; МА.2.5.2; МА.2.5.3; МА.2.5.4; МА.3.1.1; МА.3.1.2; МА.3.1.3; МА.3.2.2; МА.3.3.1; МА.3.3.2; МА.3.3.3; МА.3.4.1; МА.3.4.2; МА.3.5.1; МА.3.5.2; МА.3.5.3; МА.3.5.4;

ФИЗИКА

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. повезује физичке величине које описују осцилације и таласе;
2. описује карактеристике звука, ултразвука и инфразвука и наводи примере примене ултразвука;
3. анализира примере одбијања и преламања светлости, тоталне рефлексације (огледала, сочива) и користи лупу и микроскоп;
4. демонстрира и објасни: осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу, осциловање жица и ваздушних стубова;
5. демонстрира и објасни: појаву сенке, функционисање ока и корекцију вида;
6. примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу;
7. демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и објасни од чега оно зависи;

8. прикаже и опише електрично поље, израчуна силу којом поље делује на наелектрисање и повеже електрични напон и јачину електричног поља;
9. објасни провођење струје кроз метале, течности и гасове и упоређи отпорности металних проводника на основу њихових карактеристика;
10. наводи и користи различите изворе електричне струје (EMS) и зна да их разврста ради рециклаже;
11. познаје основне елементе електричног кола и уме да их повеже, изабере одговарајући опсег мерног инструмента и мери јачину струје и напон, одређује вредност отпорности редно и паралелно везаних отпорника и резултате прикаже табеларно и графички;
12. описује ефекте који се испољавају при протицању електричне струје;
13. описује узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на струјни проводник и принцип рада електромагнета и електромотора;
14. објасни принцип рада компаса и природу Земљиног магнетног поља;
15. користи компас и апликације за паметне телефоне за оријентацију у природи;
16. препозна основна својства наизменичне струје, израчуна потрошњу електричне енергије у домаћинству;
17. да се придржава основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу;
18. решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области;
19. објасни структуру атомског језгра и нуклеарне силе;
20. опише радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, познаје њихово дејство, примену и мере заштите;
21. разликује фисију и фузију и наводи могућности њихове примене.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	Стандарди	стандарди	стандарди
Механичко	По завршетку разреда ученик ће	ФИ.1.2.1. уме да	ФИ.1.2.3. уме да	ФИ.2.2.2. зна шта	ФИ.3.2.3. зна

кретање	бити у стању да: 1. повезује физичке величине које описују осцилације и таласе; 2. описује карактеристике звука, ултразвука и инфразвука и наводи примере примене ултразвука; 3. анализира примере одбијања и преламања светлости, тоталне рефлексије (огледала, сочива) и користи лупу и микроскоп;	препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање	израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине ФИ.2.2.3. уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање	је механичко кретање и које га физичке величине описују ФИ.3.2.2. уме да примени односе између физичких величина које описују осцилаторно кретање ФИ.3.2.5. уме да препозна основне особине звука и светлости ФИ.3.2.6. зна како се прелама и одбија светлост	како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању ФИ.3.2.4. зна основне физичке величине које описују таласно кретање
Сила	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 19. објасни структуру атомског језгра и нуклеарне силе;	ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно ФИ.1.1.2. уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе	ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска	ФИ.2.1.5. разуме и примењује концепт густине	
Мерење	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и	ФИ.1.4.5. зна основна правила	ФИ.2.3.4. зна када мерења	ФИ.3.3.1. уме да претвара

	11. познаје основне елементе електричног кола и уме да их повеже, изабере одговарајући опсег мерног инструмента и мери јачину струје и напон, одређује вредност отпорности редно и паралелно везаних отпорника и резултате прикаже табеларно и графички;	зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време	мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.2.3.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.3.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону ФИ.2.3.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре	понављамо више пута	јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система ФИ.3.3.2. уме да мери јачину струје и напон у електричном колу ФИ.3.3.3. зна шта је грешка мерења
Енергија и топлота	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 20. опише радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, познаје њихово дејство, примену и мере заштите;	ФИ.1.5.2. уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела	ФИ.2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине, односно висине на којој се тело налази	ФИ.2.5.2. уме да препозна појаве код којих се електрична енергија троши на механички рад	ФИ.3.5.1. разуме да се укупна механичка енергија тела при слободном паду одржава

	21. разликује фисију и фузију и наводи могућности њихове примене.			ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге	
Електрична струја	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 6. примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу; 9. објасни провођење струје кроз метале, течности и гасове и упореди отпорности металних проводника на основу њихових карактеристика; 10. наводи и користи различите изворе електричне струје (EMS) и зна да их разврста ради рециклаже; 12. описује ефекте који се испољавају при протицању електричне струје; 13. описује узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на струјни проводник и принцип рада електромагнета и	ФИ.1.3.1. уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале ФИ.1.3.2. уме да препозна магнетне ефекте електричне струје	ФИ.2.4.1. зна да разликује електричне проводнике и изолаторе ФИ.2.4.2. зна називе основних елемената електричног кола	ФИ.2.4.3. уме да препозна да ли су извори напона везани редно или паралелно ФИ.2.4.4. уме да израчуна отпор, јачину струје или напон ако су му познате друге две величине ФИ.2.4.5. уме да препозна топлотне ефекте електричне струје ФИ.2.4.6. разуме појмове енергије и снаге електричне струје	ФИ.3.4.1. зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу

	електромотора; 14. објасни принцип рада компаса и природу Земљиног магнетног поља; 15. користи компас и апликације за паметне телефоне за оријентацију у природи; 16. препозна основна својства наизменичне струје, израчуна потрошњу електричне енергије у домаћинству;				
Експеримент	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 4. демонстрира и објасни: осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу, осциловање жица и ваздушних стубова; 5. демонстрира и објасни: појаву сенке, функционисање ока и корекцију вида; 6. примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу; 7. демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и	ФИ.3.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ.3.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији	ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења	ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству	ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом

	објасни од чега оно зависи; 14. објасни принцип рада компаса и природу Земљиног магнетног поља; 15. користи компас и апликације за паметне телефоне за оријентацију у природи; 17. да се придржава основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу;				
Математичке основе физике	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 16. препозна основна својства наизменичне струје, израчуна потрошњу електричне енергије у домаћинству; 18. решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области;		ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност	ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина	

Стандарди који се не примењују у 8. разреду: ФИ.2.2.1.; ФИ.3.2.1.; ФИ.1.1.3.; ФИ.2.1.1.; ФИ.2.1.3.; ФИ.2.1.4.; ФИ.3.1.1.; ФИ.3.1.2.; ФИ.3.1.3.; ФИ.3.1.4.; ФИ.1.5.1.; ФИ.2.5.4.; ФИ.2.5.5.; ФИ.3.5.2.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Тема/ Област ⁸	Исходи ^{**})	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Физичке способности	1- одабере и примени комплексе простих и опште припремних везби одговарајућег обима и интензитета у везбању, 2- користи научене везбе у спорту, рекреацији и другим ситуацијама, 26- користи везбе ради побољшања својих моторичких способности, 28- примени мере безбедности у везбању у школи и ван ње,	ФВ.1.1.23. правилно изводи најмање један комплекс везби обликовања и приказује везбе за поједине делове тела. ФВ.1.1.24. зна утицај и значај везби обликовања за организам, познаје поделу везби обликовања и њихову терминологију и функцију појединих везби у комплексу. Везбе обликовања sluзе за- побољшање издржљивости, правилно и лепо дрзање,побољшање брзине и снаге.	...ФВ. 2.1.21. правилно изводи и показује више комплекса везби обликовања без и са реквизита. ФВ. 2.1.22. зна принципе састављања комплекса везби обликовања и дозирање оптерећења.
Спортске игре	10- примени основна правила тимских и спортских игара, 11- користи усвојене елементе технике у спортским играма,12- примени основне елементе тактике, 13- учествује на унутар одељенским такмичењима	ФВ. 1.1.1. игра спортску игру примесујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личности уз поштовање других. ФВ.1.1.2. зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ..	..ФВ. 2.1.1. игра спортску игру примењујући виши ниво технике већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. ФВ. 2.1.2. зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга.
Атлетика-трчања,	4- примени усвојене технике кретања и игри,спорту и другим различитим	ФВ. 1.1.3. правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге	...ФВ. 2.1.3. правилно изводи технике штафетног трчања.

скокови	ситуацијама, 5- примени атлетске дисциплине у складу са правилима, 6- развија своје физичке способности применом везби из атлетике, 7- одржава равнотезу у различитим кретањима, изводи ротацију тела, 29- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима	стазе и мери резултат. ФВ. 1.1.4. зна терминологију, значај трчања, основе тренинга и пружа прву помоћ. ФВ. 1.1.7. зна правилно да скаче увис варијантом технике маказице ФВ.1.1.8. зна терминологију, основе тренинга и пружа прву помоћ.	ФВ. 2.1.7. зна правила за такмичење. ФВ. 2.1.5. зна правилно да скаче увис техником маказице. Напомена- скокови увис –провера овладаности техником, а не вредност резултата који ученик том приликом постигне.
Гимнастика- тло, прескок	7- одржава равнотезу у различитим кретањима, изводи ротације тела, 8- примени везбе из гимнастике за развој моторичких способности, 28- примени мере безбедности у везбању у школи и ван ње, 29- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима	ФВ. 1.1.11. правилно изводи везбе на тлу. Везбе – колут напред.- назад, колут преко препреке, став о шакама уз помоћ, прамет странце. ФВ. 1.1.21. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ. 1.1.12. правилно изводи прескоке разношку или згрчку уз помоћ.	...ФВ. 2.1.9. на средњем нивоу правилно изводи слозеније везбе на тлу, чува и помаже, поштује сигурносна правила. Везбе – колут преко препреке, из става раскорачно колотови до става раскорачно, прамет странце, мост, ФВ. 2.1.17. зна називе везби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ. 2.1.10. правилно изводи згрчку.
Остале активности	24- вреднује утицај примењених везби на организам, 25- одреди ниво сопствене дневне активности, 27- предвиди и уклони последице недовољне физичке активности, 37- вреднује лепоту покрета у физичком везбању и спорту, 39- повезе врсте везби, игара и спортова са њиховим утицајем на здравље, 41- разликује здраве	ФВ. 1.2.1. зна смисао физичког везбања-леп изглед, стицање навика за редовним везбањем, одржавање сталне килазе, ФВ.1.2.2. зна утицај физичко везбања ФВ. 1.2.3. зна основне појмове везане за физичко везбање	ФВ. 2.2.1. зна терминологију ФВ. 2.2.2. зна основе тренинга ФВ. Зна да дозира оптерећење током тренинга.

	од нездраве врсте исхране, 43- примењује здравствено – хигијенске мере у везбању, 45- чува зивотну средину током везбања		

Тема/ област	Исходи**))	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Физичке способности	29- дговорно се односи према објектима, справама и реквизитима, 32- решава конфликте на друштвено прихватљив начин, 36- примени увојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама, 38- подстиче породицу на редовно везбање	..ФВ. 2.1.21. правилно изводи и показује више комплекса везби обликовања без и са реквизитима. ФВ. 2.1.22. зна принципе састављања комплекса везби обликовања и дозирање оптерећења..	ФВ. 3.1.19. саставља , правилно изводи и показује сложене комплексе везби обликовања без и са реквизитима. ФВ. 3.1.20. зна да саставља комплексе везби обликовања и дозира оптерећење.
Спортске игре	9- зведе елементе тимских и спортских игара, 10- примени основна правила тимских и спортских игара, 11- користи усвојене елементе технике у спортским играма, 12- примени основне елементе тактике , 13- учествује на унутар одељенским такмичењима	...ФВ. 2.1.1. игра спортску игру приењујући виши ниво технике већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. ФВ. 2.1.2. зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга.	ФВ. 3.1.1. игра спортску игру примењујући сложене елементе технике, испуњавајући задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама. ФВ. 3.1.2. зна тактику игре, систем такмичења , начин организовања утакмице и суди.

Атлетика-трчања,скокови	4- примени усвојене технике кретања у игри, спорту и другим различитим ситуацијама,5- примени атлетске дисциплине у складу са правилима, 6- развија своје физичке способности применом везби из атлетике, 7- одржава равнотезу у различитим кретањима, изводи ротацију тела, 29- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима	...ФВ. 2.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања. ФВ. 2.1.7. зна правила за такмичења. ФВ. 2.1.5. зна правилно да скаче техником маказице.	ФВ. 3.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања. ФВ. 3.1.4. учествује на такмичењу унутар одељења ФВ. 3.1.5. зна атлетска правила неопходна за суделовање на такмичењима .
Гимнастика-тло, прескок	7- одржава равнотезу у различитим кретањима, изводи ротацију тела, 8- примени везбе из гимнастике за развој моторичких способности, 28- примени мере безбедности у везбању у школи и ван ње,29- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима	...ФВ. 2.1.9. на средњем нивоу правилно изводи слозеније везбе на тлу, чува и помазе, поштује сигурносна правила. Везе – колут напред преко препреке, из става раскорачно колутови до става раскорачно, прамет странце, мост. ФВ. 2.1.17 зна називе везби , основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ. 2.1.10. правилно изводи згрчку.	ФВ. 3.1.6. правилно изводи везбе и комбинацију везби на тлу.(став о шакама,колутови, летећи колут,вага) ФВ.3.1.7. правилно изводи згрчку и разношку са наглашеном фазом лета.
Остале активности	24- вреднује утицај примењених везби на организам, 25- одреди ниво сопствене дневне активности,27- предвиди и уклони последице недовољне физичке активности, 37- вреднује лепоту покрета у физчком везбању и спорту, 39-	..ФВ. 2.2.1. зна терминологију ФВ. 2.2.2. зна основе тренинга ФВ. 2.2.3. зна да дозира оптерећење током везбања..	ФВ. 3.2.1. зна правила индивидуалних спортских грана и спортских игара ФВ. 3.2.2. зна основе система такмичења ФВ.3.2.3. зна начин организовања такмичења

	повезе врсте везби, игара и спортова са њиховим утицајем на здравље, 41- разликује здраве од нездравих намирница, 43- примењује здравствено – хигијенске мере у везбању.		

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова који се односе на представљање и тражење/ давање информација личне природе;
2. тражи, саопшти, пренесе информације личне природе или податке о себи и другима;
3. у неколико повезаних исказа представи себе, своју ужу/ширу породицу и пријатеље користећи једноставнија језичка средства;
4. разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;
5. размени информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;
6. повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања;
7. разуме краће низове исказа који се односе на предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
8. упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
9. затражи и пружи детаљније информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
10. разуме краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања и реагује на њих;

11. саопшти краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања;
12. разуме и на прикладан начин одговори на честитку, захвалност и извињење;
13. упуту честитку, захвалност и извињење користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
14. разуме и следи краће низове упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
15. тражи и пружи неколико везаних једноставнијих упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
16. разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање радњи и ситуација у садашњости;
17. разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање способности и умећа у садашњости;
18. размени неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
19. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;
20. разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање искустава, догађаја и способности у прошлости;
21. размени неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;
22. опише искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину;
23. разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања у будућности;
24. размени неколико исказа у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима у будућности;
25. саопшти планове, намере и предвиђања;
26. разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на жеље, интересовања, потребе, осете и осећања;
27. размени неколико повезаних информација у вези са жељама, интересовањима, осетима и осећањима;
28. искаже и образложи жеље, интересовања, потребе, осете и осећања;
29. разуме краће низове исказа који описују просторне односе, оријентацију и правац кретања;
30. затражи и пружи обавештења о просторним односима, оријентацији и правцу кретања;

- 31.разуме једноставније текстове који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих;
- 32.размени неколико информација које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе;
- 33.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на поседовање и припадање;
- 34.размени неколико краћих, везаних исказа који се односе на поседовање и припадање;
- 35.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање допадања и недопадања;
- 36.размени неколико краћих, везаних исказа који се односе на изражавање допадања и недопадања и даје кратка образложења;
- 37.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање мишљења;
- 38.тражи и саопшти мишљење, слагање/ неслагање и даје кратка образложења;
- 39.разуме краће низове исказа који се односе на количину, димензије и цене;
- 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова који се односе на представљање и тражење/ давање информација личне природе; 4.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме краће низове исказа који се односе на предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће	ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење. ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате/блиске теме. ПСТ.1.1.5. Разуме предмет	...ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2-3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања. ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама. ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2-

	образложење; 10.разуме краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања и реагује на њих; 12.разуме и на прикладан начин одговори на честитку, захвалност и извињење; 14.разуме и следи краће низове упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 16.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање радњи и ситуација у садашњости; 17.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање способности и умећа у садашњости; 20.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање искустава, догађаја и способности у прошлости; 23.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања у будућности; 26.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на жеље, интересовања,	једноставног разговора других лица о познатим/блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговодно. ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике. ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.). ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе. ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе. ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...) ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног	3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћених визуелним елементима. ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама. ПСТ.2.1.24. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе. ПСТ.2.1.25. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ПСТ.2.1.26. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста. ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

	потребе, осете и осећања; 29.разуме краће низове исказа који описују просторне односе, оријентацију и правац кретања; 31.разуме једноставније текстове који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; 33.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на поседовање и припадање; 35.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање допадања и недопадања; 37.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање мишљења; 39.разуме краће низове исказа који се односе на количину, димензије и цене;	текста на страном језику. ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински. ПСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура. ПСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање. ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.	
Говорне способности	2.тражи, саопшти, пренесе информације личне природе или податке о себи и другима; 3.у неколико повезаних исказа представи себе, своју ужу/ширу породицу и пријатеље користећи једноставнија језичка средства; 5.размени информације које се односе на опис бића, предмета,	ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је,	...ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину. ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује

	места, појава, радњи, стања и збивања; 6.повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи детаљније информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.саопшти краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања; 13.упути честитку, захвалност и извињење користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 15.тражи и пружи неколико везаних једноставнијих упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 18.размени неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 19.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.размени неколико	чиме се бави итд.). ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе. ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства. ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства. ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења. ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну). ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава.	себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства. ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2-3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање. ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина). ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

	информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 22. опише искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; 24. размени неколико исказа у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима у будућности; 25. саопшти планове, намере и предвиђања; 27. размени неколико повезаних информација у вези са жељама, интересовањима, осетима и осећањима; 28. искаже и образложи жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; 30. затражи и пружи обавештења о просторним односима, оријентацији и правцу кретања; 32. размени неколико информација које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе; 34. размени неколико краћих, везаних исказа који се односе на поседовање и припадање; 36. размени неколико краћих, везаних исказа који се односе на изражавање допадања и	ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.	

	недопадања и даје кратка образложења; 38.тражи и саопшти мишљење, слагање/ неслагање и даје кратка образложења; 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.		
Способности писменог изражавања	3.у неколико повезаних исказа представи себе, своју ужу/ширу породицу и пријатеље користећи једноставнија језичка средства; 6.повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; 19.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 22.опише искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину;	ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима. ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита. ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама. ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.	...ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима. ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања. ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила.
Језичке законитости – граматика	5.размени информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 6.повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде	ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.	...

	бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; 15.тражи и пружи неколико везаних једноставнијих упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 18.размени неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 22.опише искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; 24.размени неколико исказа у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима у будућности; 25.саопшти планове, намере и предвиђања; 38.тражи и саопшти мишљење, слагање/ неслагање и даје кратка образложења;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме општи смисао и главне информације из уобичајених текстова који се односе на представљање и тражење/ давање информација личне природе; 4.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се	...ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и	...ПСТ.3.1.1. Разуме дуже низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања. ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори

	односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме краће низове исказа који се односе на предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; 10.разуме краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања и реагује на њих; 12.разуме и на прикладан начин одговори на честитку, захвалност и извињење; 14.разуме и следи краће низове упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 16.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање радњи и ситуација у садашњости; 17.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање способности и умећа у садашњости; 20.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање искустава, догађаја и способности у прошлости; 23.разуме општи смисао и главне	главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговечно. ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике. ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике. ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење. ПСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања који су непримерени/неприкладни у контексту циљних култура. ПСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама. ПСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински. ПСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се	разговечно и умереним темпом. ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку. ПСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама. ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фраза и изрази сложенијих разговечних текстова савремене музике. ПСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и може да издвоји већину релевантних информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама. ПСТ.3.1.7. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.). ПСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и главне информације различитих врста текстова са интернета или других писаних медија који су у складу са узрастом и интересовањима ученика.

	информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања у будућности; 26.разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; 29.разуме краће низове исказа који описују просторне односе, оријентацију и правац кретања; 31.разуме једноставније текстове који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; 33.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на поседовање и припадање; 35.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање допадања и недопадања; 37.разуме општи смисао и главне информације из краћих текстова који се односе на изражавање мишљења; 39.разуме краће низове исказа који се односе на количину, димензије и цене;	користи страни језик. ПСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.	ПСТ.3.1.9. Разуме главне идеје, поруке и специфичне информације адаптираних верзија белетристике за младе. ПСТ.3.1.10. На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција. ПСТ.3.1.11. Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења. ПСТ.3.1.12. Разуме општи смисао и већину фраза и израза у текстовима из савремене музике. ПСТ.3.1.13. Разуме смисао једноставних рекламних порука. ПСТ.3.1.14. Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницама. ПСТ.3.1.15. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикана, информатора и сл. ПСТ.3.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима. ПСТ.3.1.30. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и

			интересовањима. ПСТ.3.1.32. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. Добијене од трећег лица. ПСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика. ПСТ.3.3.2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања). ПСТ.3.3.3. Разуме и избегава основне облике непримереног/неприкладног понашања у контексту циљних култура. ПСТ.3.3.4. Препознаје да постоји пристрасност у тумачењу културних појава и негује критичко мишљење у њиховом посматрању и разумевању. ПСТ.3.3.5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик. ПСТ.3.3.6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас. ПСТ.3.3.7. Познаје најтипичније представнике појединих екосистема света где се користи страни језик и доводи их у везу са одликама екосистема. ПСТ.3.3.8. Препознаје повезаност

			најважнијих појава из историје циљних култура и опште историје. ПСТ.3.3.9. Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.
Говорне способности	2.тражи, саопшти, пренесе информације личне природе или податке о себи и другима; 3.у неколико повезаних исказа представи себе, своју ужу/ширу породицу и пријатеље користећи једноставнија језичка средства; 5.размени информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 6.повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи детаљније информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.саопшти краће низове	...ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење. ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама. ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве. ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима. ПСТ.2.1.27. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације које су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену). ПСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које	...ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност. ПСТ.3.1.17. Учествоје у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање. ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљење. ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима. ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на

	обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања; 13.упути честитку, захвалност и извињење користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 15.тражи и пружи неколико везаних једноставнијих упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 18.размени неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 19.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.размени неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 22.опише искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; 24.размени неколико исказа у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима у будућности; 25.саопшти планове, намере и предвиђања; 27.размени неколико повезаних информација у вези са жељама,	показује интересовање.	питања која се односе на њу. ПСТ.3.1.21. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл. ПСТ.3.1.22. Резимира текст који слуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују. ПСТ.3.1.31. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама. ПСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила или уз мање неправилности које не угрожавају разумевање поруке коју жели да саопшти. ПСТ.3.2.3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога. ПСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

	интересовањима, осетима и осећањима; 28.искаже и образложи жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; 30.затражи и пружи обавештења о просторним односима, оријентацији и правцу кретања; 32.размени неколико информација које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе; 34.размени неколико краћих, везаних исказа који се односе на поседовање и припадање; 36.размени неколико краћих, везаних исказа који се односе на изражавање допадања и недопадања и даје кратка образложења; 38.тражи и саопшти мишљење, слагање/ неслагање и даје кратка образложења; 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.		
Способности писменог изражавања	3.у неколико повезаних исказа представи себе, своју ужу/ширу породицу и пријатеље користећи једноставнија језичка средства; 6.повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве,	...ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу. ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику.	...ПСТ.3.1.23. Пише обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме. ПСТ.3.1.24. Пише краће текстове од

	радње, стања и збивања; 19. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 22. опише искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину;		неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота). ПСТ.3.1.25. Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику. ПСТ.3.1.26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме. ПСТ.3.1.27. Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују. ПСТ.3.1.28. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл. ПСТ.3.2.2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује фреквентна правописна правила.
Језичке законитости – граматика	5. размени информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 6. повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде	... ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу. ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику.	ПСТ.3.1.24. Пише краће текстове од неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота). ПСТ.3.1.25. Прецизно описује

	бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; 15.тражи и пружи неколико везаних једноставнијих упутстава у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 18.размени неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 22.описе искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; 24.размени неколико исказа у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима у будућности; 25.саопшти планове, намере и предвиђања; 38.тражи и саопшти мишљење, слагање/ неслагање и даје кратка образложења;		искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику. ПСТ.3.1.26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме. ПСТ.3.1.27. Резимира/парафрази одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују.

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

ЕНГЛЕСКИ И НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Исходи:

1. разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;
2. поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства;
3. размени једноставније информације личне природе;
4. у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;
5. разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;
6. опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;

7. разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
8. упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
9. затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
- 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;
- 11.упути уобичајене молбе и захтеве;
- 12.честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства;
- 13.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
- 14.пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
- 15.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;
- 16.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;
- 17.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
- 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;
- 19.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;
- 20.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;
- 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;
- 22.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;
- 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;
- 24.размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;
- 25.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;
- 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих;
- 27.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;
- 28.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих;

- 29.затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања;
- 30.опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима;
- 31.разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих;
- 32.размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;
- 33.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;
- 34.формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;
- 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;
- 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење;
- 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;
- 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;
- 39.разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене;
- 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или слушаног садржаја	1.разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; 5.разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;	ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене, датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати	...ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким саопштењима на блиске теме. ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније поруке личне природе. ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику. ДСТ.2.1.5. Разуме предмет краће усмене интеракције о личним и

	10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; 13.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 15.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; 16.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; 19.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; 28.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих; 31.разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на	једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставнија упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.1.1.22. На матерњем језику	породичним стварима, непосредном друштвеном окружењу, природној средини. ДСТ.2.1.9. Разуме краће поруке личне природе са неколико суштинских информација (писма, мејлови итд.) ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ДСТ.2.1.11. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставнијим информативним текстовима (новинске вести, брошуре, проспекти, кратке репортаже, кратки прилози на друштвеним мрежама) с блиском тематиком и предвидљивим порукама. ДСТ.2.1.28. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе. ДСТ.2.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ДСТ.2.1.30. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.

	њих; 33.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; 39.разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене;	преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...). ДСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. ДСТ.1.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ДСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ДСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински. ДСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура. ДСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање. ДСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.	

Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; 3.размени једноставније информације личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.упути уобичајене молбе и захтеве; 12.честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства; 14.пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 17.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се	ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације о себи и најближем окружењу (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби). ДСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет. ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.1.15. Поставља најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговара на слична питања саговорника. ДСТ.1.1.16. Најједноставнијим	...ДСТ.2.1.16. Успева да накратко поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. ДСТ.2.1.17. У оквиру размене информација са саговорником о темама од непосредног личног интереса повезује неколико реченица у смислену целину. ДСТ.2.1.18. На једноставан начин тражи од саговорника предмет, објашњење, услугу. ДСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности. ДСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина). ДСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). ДСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

	односе на радње у садашњости; 18. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 20. размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 21. опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 24. размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; 25. саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; 27. изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; 29. затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања; 30. опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 32. размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења,	језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста/таква питања саговорнику. ДСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну). ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава. ДСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.	

	правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; 34.формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.		
Способности писменог изражавања	4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; 30.опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 36.изрази допадање и недопадање	ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину). ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или тражи информације о другима. ДСТ.1.1.20. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или социјалне мреже). ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама. ДСТ.1.2.2. Правилно записује	...ДСТ.2.1.24. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама. ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења и податке личне природе. ДСТ.2.2.2. Исправно записује фреквентне и увежбане краће речи, познаје и примењује одређен број основних правописних правила.

	уз једноставније образложење; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;	познату лексику.	
Језичке законитости – граматика	6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22.опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; 25.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; 30.опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;	ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава. ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама. ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.	...

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Разумевање писаног или	1.разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање,	...ДСТ.2.1.6. Разуме спорији, јасно артикулисани монолошки исказ од	...ДСТ.3.1.1. Разуме саопштења, упутства, молбе итд. који се тичу

слушаног садржаја	представљање и тражење/давање информација личне природе; 5.разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; 7.разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; 13.разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; 15.разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; 16.разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; 19.разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; 26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима,	неколико реченица, уз одговарајуће паузе и понављања. ДСТ.2.1.7. Разуме основни смисао кратких телевизијских емисија (или других аудио-визуелних записа) о познатим темама, с предвидљивим информацијама, уколико се говори споро и разговетно. ДСТ.2.1.8. Разуме појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у модерној музици. ДСТ.2.1.12. Разуме општи садржај различитих врста нелинеарних интернет текстова, прилагођених узрасту и интересовањима. ДСТ.2.1.13. Разуме најопштији смисао једноставних прозних и поетских текстова прилагођених узрасту и интересовањима. ДСТ.2.1.14. Разуме општи смисао једноставнијих текстова модерне музике. ДСТ.2.1.15. Разуме садржај једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење. ДСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања које је непримерено/ неприкладно у контексту циљних култура. ДСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама. ДСТ.2.3.5. Познаје основне одлике	његових потреба и интересовања. ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ДСТ.3.1.3. Разуме кратко и једноставно монолошко излагање на узрасно адекватне и блиске теме, као и презентације праћене визуелним елементима. ДСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и главне информације радио и телевизијских емисија (или других аудио-визуелних записа) о блиским темама, као и тему и основну поруку кратких телевизијских репортажа и документарних филмова помажући се визуелним информацијама. ДСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова модерне музике. ДСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и релевантне информације на блиске теме у порукама, писмима, мејловима. ДСТ.3.1.7. Разуме једноставнија упутства у вези с личним потребама и са сналажењем на јавним местима. ДСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и појединачне информације у узрасно примереним информативним текстовима различитих врста и разноврсне тематике, примерене узрасту.

	потребама, осећањима и реагује на њих; 28.разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих; 31.разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; 33.разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; 35.разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; 37.разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; 39.разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене;	регија и држава у којима се страни језик користи као већински. ДСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик. ДСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.	ДСТ.3.1.9. Разуме општи садржај и главне информације различитих врста нелинеарних интернет текстова, прилагођених узрасту и интересовањима. ДСТ.3.1.10. Разуме информације, главне идеје и поруке фикционалних прича и других форми из области књижевности за младе. ДСТ.3.1.11. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима модерне музике. ДСТ.3.1.12. Разуме смисао једноставнијих рекламних порука. ДСТ.3.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима. ДСТ.3.1.25. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и интересовањима. ДСТ.3.1.26. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама. ДСТ.3.1.27. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. Добијене од трећег лица.

			ДСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика. ДСТ.3.3.2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања). ДСТ.3.3.3. Разуме и избегава основне облике непримереног/неприкладног понашања у контексту циљних култура. ДСТ.3.3.4. Препознаје да постоји пристрасност у тумачењу културних појава и негује критичко мишљење у њиховом посматрању и разумевању. ДСТ.3.3.5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик. ДСТ.3.3.6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас. ДСТ.3.3.7. Познаје најтипичније представнике појединих екосистема света где се користи страни језик и доводи их у везу са одликама екосистема. ДСТ.3.3.8. Препознаје повезаност најважнијих појава из историје циљних култура и опште историје. ДСТ.3.3.9. Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке

			историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.
Говорне способности	2.поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; 3.размени једноставније информације личне природе; 4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 8.упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; 9.затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; 11.упути уобичајене молбе и захтеве; 12.честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства; 14.пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним	...ДСТ.2.1.20. Поставља једноставнија питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. ДСТ.2.1.21. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ДСТ.2.1.22. Размењује основне информације о плановима и обавезама. ДСТ.2.1.23. Формулише љубазне молбе и извињења. ДСТ.2.1.31. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације које су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену). ДСТ.2.2.3. Познаје и/или користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ДСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба. ДСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које	...ДСТ.3.1.13. Описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, претходне и планиране активности и догађаје. ДСТ.3.1.14. Поставља неколико повезаних питања у низу, на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање; одговара на слична питања саговорника. ДСТ.3.1.15. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљење. ДСТ.3.1.16. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ (вербалним и невербалним средствима). ДСТ.3.1.17. Једноставним средствима пореди људе, ствари и појаве. ДСТ.3.1.18. На једноставан начин и укратко излаже на задату тему или резимира краћи текст (прочитан или одслушан), делимично користећи и језичка средства која се у њему појављују. ДСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне

	ситуацијама из свакодневног живота; 17.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 20.размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 24.размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; 25.саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; 27.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; 29.затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања; 30.опише правац кретања и	показује интересовање.	групе, чак и у понеким тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила, а евентуалне неправилности не угрожавају комуникацију.

	просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 32.размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; 34.формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; 36.изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38.изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; 40.размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.		
Способности писменог изражавања	4.у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; 6.опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 18.опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21.опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22.опише неки историјски	...ДСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве (на социјалним мрежама), као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично. ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе.	...ДСТ.3.1.19. Пише обична и електронска писма у којима с пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме. ДСТ.3.1.20. Саставља краће текстове од неколико повезаних реченица о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота. ДСТ.3.1.21. На једноставан начин описује догађаје и обављене активности. ДСТ.3.1.22. Пише кратке приче од

	догађај, историјску личност и сл.; 30. опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 36. изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38. изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;		понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме. ДСТ.3.1.23. На једноставан начин резимира или препричава краћи (прочитан или одслушан) текст, у извесној мери користећи и језичка средства која се у њему појављују. ДСТ.3.2.2. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу (тако да не долази до неспоразума) и познаје и примењује фреквентна правописна правила.
Језичке законитости – граматика	6. опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; 18. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; 21. опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; 22. опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; 25. саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; 30. опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; 36. изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; 38. изражава мишљење,	ДСТ.2.2.3. Познаје и/или користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе.	ДСТ.3.2.3. Познаје и/или користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога. ДСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства. ДСТ.3.2.2. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу (тако да не долази до неспоразума) и познаје и примењује фреквентна правописна правила.

	слагање/неслагање и даје кратко образложење;		

Напомена: на свака два блиц контролна уписује се њихова просечна оцена у дневник.

Вредновање ученика са додатном подршком (ИОП-1 и ИОП 2)

Код ученика са тешкоћама треба вредновати његов однос према раду и постављеним задацима те васпитним вредностима у складу са његовим могућностима.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености измењених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин (ИОП 3), применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начине, поступке и елементе вредновања треба ускладити са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе.

Вредновање треба усмерити на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијати његово самопоуздање и осећај напредовања, али и упознати директора и стручну службу са проблемима који се појављују током школске године, уколико је то случај.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, нужно је применити индивидуални приступ. Ако ученик има изражене тешкоће у гласно-говорној комуникацији, може му се омогућити проверавање у писаном облику у договору са стручном службом школе. Ако ученик има изражене тешкоће у писаној комуникацији, ученику треба омогућити проверавање у усменом облику.

ХЕМИЈА

Исходи:

1. Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором исупстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини;

2. Изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке;
3. Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи;
4. Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом;
5. Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему;
6. Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли;
7. Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом;
8. Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;
9. Разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура;
10. Препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама;
11. Напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију;
12. Разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом;
13. Испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом;
14. Објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;
15. Опише физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост витамина;
16. Опише основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине;

Тема/		Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)

област	Исходи	стандарди	стандарди
Метали, оксида и хидроксида метала	1. Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; 2. Изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; 3. Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; 4. Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; 5. Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; 6. Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; 7. Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом	ХЕ.1.2.1. основна физичка и хемијска својства неметала и метала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитет и реакцију са кисеоником) ХЕ.1.2.7. утврди основна физичка својства оксида (агрегатно стање, боју, мирис) ХЕ.1.2.8. докаже кисело-базна својства супстанце помоћу индикатора	ХЕ.1.2.4. да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења ХЕ.1.2.5. примере оксида, киселина, база и соли у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења ХЕ.2.1.4. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских и органских
	1. Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према	ХЕ.1.2.1. основна физичка и хемијска својства неметала и метала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и	ХЕ.1.2.4. да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења ХЕ.1.2.5. примере оксида,

Неметали, оксиди неметала и хидроксиди	здрављу и животној средини; 2. Изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; 3. Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; 4. Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; 5. Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; 6. Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; 7. Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом.	електрицитета и реакцију са кисеоником) ХЕ.1.2.8. докаже кисело-базна својства супстанце помоћу индикатора	киселина, база и соли у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења ХЕ.2.1.4. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских и органских једињења
Соли- добивање, својства и примена	6. Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; 7. Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова	ХЕ.1.2.6. основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база и соли У области неорганска хемија	ХЕ.1.2.4. да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења ХЕ.2.1.4. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских

	својства са практичном применом; 8. Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;		
Органска једињења и њихова општа својства	9. Разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура; 10. Препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама;	ХЕ.1.3.2. основна физичка и хемијска својства угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара	ХЕ.1.3.1. формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара ХЕ.1.3.3. практичан значај угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара у свакодневном животу
Угљоводоници	10. Препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама; 11. Напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; 12. Разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; 13. Испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; 14. Објасни и хемијским	ХЕ.1.3.2. основна физичка и хемијска својства угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара	ХЕ.1.3.1. формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника ХЕ.1.3.3. практичан значај угљоводоника

	једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;		
Органска једињења са кисеоником	13. Испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; 14. Објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;	ХЕ.1.3.2. основна физичка и хемијска својства угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара	ХЕ.1.3.1. формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника ХЕ.1.3.3. практичан значај угљоводоника
Биолошки важна органска једињења	15. Опише физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост витамина; 16. Опише основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине;	ХЕ.1.4.1. да наведе физичка својства (агрегатно стање и растворљивост) масти и уља, угљених хидрата, протеина	ХЕ.1.4.2. примере и заступљеност масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама ХЕ.2.4.1. најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима
Заштита животне средине и зелена хемија	Наведе загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; Критички процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; Објасни значај планирања и решавања проблема заштите животне средине.	ХЕ.1.5.1. значај безбедног поступања са супстанцама, начине њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине	

Тема/ област	Исходи	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
Метали, оксиди и хидроксиди метала	1.Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; 2.Изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; 3. Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; 4.Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; 5.Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; 6.Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; 7. Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом	ХЕ.2.2.1. на основу назива оксида, киселина, база и соли састави формулу ових супстанци ХЕ.3.2.1. да су физичка и хемијска својства метала и неметала одређена структуром њихових атома/молекула	ХЕ.1.2.2. везу између својстава неметала и метала и њихове практичне примене ХЕ.1.2.3. да препозна метале (Na, Mg, Al, Fe, Zn, Cu, Pb, Ag, Au) на основу њихових физичких и хемијских својстава ХЕ.1.2.4. да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења ХЕ.3.2.2. хемијска својства оксида (реакције са водом, киселинама, хидроксидима) ХЕ.3.2.3. да општа својства киселина зависе од њихове структуре (реакције са хидроксидима, металима, карбонатима, бикарбонатима и базним оксидима) ХЕ.3.2.4. да општа својства база зависе од њихове структуре (реакције са киселинама и са киселим оксидима) ХЕ.3.2.6. изведе реакцију неутрализације

Неметали, оксиди неметала и хидроксиди	1.Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; 2. Изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; 3. Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; 4. Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; 5. Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; 6. Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; 7. Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом.	ХЕ.2.2.1. на основу назива оксида, киселина, база и соли састави формулу ових супстанци ХЕ.2.2.2. пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења ХЕ.2.2.4. испита најважнија хемијска својства киселина (реакцију са карбонатима и металима) ХЕ.3.2.1. да су физичка и хемијска својства метала и неметала одређена структуром њихових атома/молекула ХЕ.3.2.3. да општа својства киселина зависе од њихове структуре (реакције са хидроксидима, металима, карбонатима, бикарбонатима и базним оксидима) ХЕ.3.2.4. да општа својства база зависе од њихове структуре (реакције са киселинама и са киселим оксидима)	ХЕ.2.2.3. експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом ХЕ.3.2.2. хемијска својства оксида (реакције са водом, киселинама, хидроксидима) ХЕ.3.2.6. изведе реакцију неутрализације
Соли- добивање, својства и примена	6. Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; 7. Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна	ХЕ.2.2.1. на основу назива оксида, киселина, база и соли састави формулу ових супстанци ХЕ.2.2.2. пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних	ХЕ.2.2.3. експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом ХЕ.3.2.2. хемијска својства оксида (реакције са водом, киселинама,

	на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; 8. Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;	једињења ХЕ.3.2.3. да општа својства киселина зависе од њихове структуре (реакције са хидроксидима, металима, карбонатима, бикарбонатима и базним оксидима) ХЕ.3.2.4. да општа својства база зависе од њихове структуре (реакције са киселинама и са киселим оксидима)	хидроксидима) ХЕ.3.2.6. изведе реакцију неутрализације
Органска једињења и њихова општа својства	9. Разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура; 10. Препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама;	ХЕ.2.3.1. пише једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника и алкохола	ХЕ.2.4.1. најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима
Угљоводоници	10. Препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама; 11. Напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; 12. Разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и	ХЕ.2.3.1. пише једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника и алкохола ХЕ.3.3.2. видове практичне примене угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара	ХЕ.3.3.1. хемијске реакције угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара ХЕ.3.3.3. пише једначине хемијских реакција угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

	применом; 13. Испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; 14. Објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;		
Органска једињења са кисеоником	13. Испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; 14. Објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;	ХЕ.3.3.2. видове практичне примене угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара на основу својстава која имају	ХЕ.3.3.1. хемијске реакције угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара ХЕ.3.3.3. пише једначине хемијских реакција угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара
Биолошки важна органска једињења	15. Опише физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост витамина; 16. Опише основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине;	ХЕ.3.4.1. основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине	ХЕ.3.4.2. основна хемијска својства масти и уља (сапонификацију и хидролизу), угљених хидрата и протеина
Заштита животне средине и зелена хемија	Наведе загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; Критички процени последице	нема стандарда	нема стандарда

	људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; Објасни значај планирања и решавања проблема заштите животне средине.		

ГЕОГРАФИЈА

Исходи:

1. Учествоје у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини;
2. Анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује;
3. Одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем;
4. Анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије;
5. Опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије;
6. Класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне;
7. Анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије;
8. Класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије;
9. Наводи начине коришћења вода Србије;
10. Препозна ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода;
11. Доведе у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора;
12. Објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције;
13. Изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи;

14. Изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике;
15. Израђује и анализира графичке приказе структура становништва;
16. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи;
17. Уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи;
18. Доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи;
19. Препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине;
20. Описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти;
21. Процењује важност очувања природне и културне баштине Србије;
22. Објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
1.ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ГАРНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА СРБИЈЕ	3.Одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; 4. Анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије;	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше земље и наводи њихове географске регије

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди

1. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА СРБИЈЕ	3.Одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; 4. Анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије;	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике наше земље и наводи њихове географске регије	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе-просторне, директне, индиректне и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије
Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
2.ПРИРОДНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	5. Опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; 6. Класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; 7. Анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; 8. Класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; 9. Наводи начине коришћења вода Србије;	ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше земље и наводи њихове географске регије

	10. Препозна ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; 11. Доведе у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
2. ПРИРОДНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	5. Опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; 6. Класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; 7. Анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на	ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.4.2. описује природне и друштвене одлике наше земље и наводи њихове географске регије	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе-просторне, директне, индиректне и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије

	климу Србије; 8. Класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; 9. Наводи начине коришћења вода Србије; 10. Препозна ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; 11. Доведе у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора;		

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
3.СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА	12.Објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и	ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ 1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе	ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и структуре становништва ГЕ 2.4.1.описује друштвене одлике наше државе

	миграције; 13. Изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; 14. Изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; 15. Израђује и анализира графичке приказе структура становништва; 16. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи;		

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
3.СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА	12.Објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника,	ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва и структуре становништва ГЕ 2.4.1.описује друштвене одлике наше државе	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе-просторне, директне, индиректне и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора

	природни прираштај и миграције; 13. Изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; 14. Изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; 15. Израђује и анализира графичке приказе структура становништва; 16. Објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи;		на развој становништва и његов размештај

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
4. Привреда Србије	17. Уз помоћ карте Србије и других извора	ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и	ГЕ 2.4.1. описује друштвене одлике наше државе

	информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; 18. Доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи;	привредне гране	
Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4) стандарди	Напредни – одличан (5) стандарди
4. . Привреда Србије	17. Уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; 18. Доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи;	ГЕ 2.4.1.описује друштвене одлике наше државе	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе-просторне, директне, индиректне и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
5.ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА	20. Описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; 21. Процењује важност очувања природне и културне баштине Србије;	ГЕ 1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе	ГЕ 2.4.1.описује друштвене одлике наше државе
Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
5. ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА	20. Описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; 21. Процењује важност очувања природне и културне баштине Србије	ГЕ 2.4.1.описује друштвене одлике наше државе	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе- просторне, директне, индиректне и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
6. СРБИ ВАН	22.Објашњава утицај	ГЕ 1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике	ГЕ 2.4.1.описује друштвене одлике наше државе

ГРАНИЦА СРБИЈЕ	историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету;	наше државе	

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
6. СРБИ ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ	22.Објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету;	ГЕ 2.4.1.описује друштвене одлике наше државе	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе-просторне,директне,индиректне и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије

Тема/ област	Исходи**)	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
		стандарди	стандарди
7.ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	20. Описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; 21. Процењује важност очувања природне и културне баштине Србије;	ГЕ 1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе	ГЕ 2.4.1.описује друштвене одлике наше државе

Тема/ област	Исходи**)	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
		стандарди	стандарди
7. ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	20. Описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; 21. Процењује важност очувања природне и културне баштине Србије	ГЕ 2.4.1. описује друштвене одлике наше државе	ГЕ 3.4.1. објашњава географске везе- просторне, директне, индиректне и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Исходи:

1. процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу
2. анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи
3. образложи опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи
4. образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству
5. повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима
6. упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним
7. разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима
8. користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе
9. класификује компоненте ИКТ уређаја према намени
10. процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ
11. црта електричне шеме правилно користећи симболе
12. користи софтвере за симулацију електричних кола

- 13.састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса
- 14.објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије
- 15.анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије
- 16.разликује елементе кућне електричне инсталације
- 17.повеже електрично и-или електронско коло према задатој шеми
- 18.користи мултиметар
- 19.анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом
- 20.класификује електронске компоненте на основу намене
- 21.аргументује значај рециклаже електронских компоненти
- 22.самостално тимски истражује и осмишљава пројекат

ТАБЕЛА 3А Технику и технологију 8. разред – нису прописани стандарди

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 31-48%	Број бодова 49-66%
1. Животно и радно окружење	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 1. процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу 2. анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи 3. образложи опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи 4. образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству 5. повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;

2 .Саобраћај	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 6.упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним 7.разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима	и ангажовања.	– показује делимични степен активности и ангажовања.
3. Техничка и дигитална писменост	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 8.користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе 9.класификује компоненте ИКТ уређаја према намени 10.процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 11.црта електричне шеме правилно користећи симболе 12.користи софтвере за симулацију електричних кола 13.састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 67-84%	Број бодова 85-100%
4. Ресурси и производња	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 14.објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије 15.анализира значај коришћења обновљивих	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

	извора електричне енергије 16.разликује елементе кућне електричне инсталације 17.повеже електрично и-или електронско коло према задатој шеми 18.користи мултиметар 19.анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом 20.класификује електронске компоненте на основу намене 21.аргументује значај рециклаже електронских компоненти	појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
5. Конструкторско моделовање	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: 22.самостално тимски истражује и осмишљава пројекат		

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Исходи:

- повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали;
- уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу;
- препознаје националне игре у делима уметничке музике;
- наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба;
- разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба;
- идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба;
- идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба.
- препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку;

9. опише начин добијања тона код дувачких инструмената.
10. наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба;
11. разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба;
12. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба;
13. идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба;
14. препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку.
15. изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи;
16. изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност);
17. учествује у школским приредбама и манифестацијама;
18. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;
19. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;
20. критички просуђује утицај музике на здравље.
21. користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет;
22. комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом;
23. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката;
24. користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

Тема/ област	Ниво постигнућа Исходи**)	Основни – недовољан (1)	Основни – довољан (2)
		Број бодова 0-30%	Број бодова 31-48%
ЧОВЕК И	У оквиру	Уме да:	Уме да:

МУЗИКА	области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: 1. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; 2. уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу; 3. препознаје националне игре у делима уметничке музике; 4. наведе изражајна	описује основне карактеристике; • музичких инструмената и састава; • историјско-стилских периода; • музичких жанрова; • народног стваралаштва. безбедности и очувања околине • не жели да покуша да реализује минимално чак ни у подршку наставника • не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • не зна, ни једна научно, одбија да одговори	описује основне карактеристике; • музичких инструмената и састава; • историјско-стилских периода; • музичких жанрова; • народног стваралаштва. безбедности и очувања околине • жели да покуша да реализује минимално у подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • има слабо знање, врло мало, зна да одговори сам на једно или два питања

	средстава музичке уметности карактеристич на за период романтизма, импресиониз ма и савременог доба; 5. разлик ује музичке форме романтизма, импресиониз ма и савременог доба; 6. иденти фикује репрезентатив не музичке примере најзначајнији х представника романтизма, импресиониз ма и савременог доба;		

	7. идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба.		
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	8. препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; 9. опише начин добијања тона код дувачких инструмената.	• опише основне карактеристике; (музичких инструмената и састава; историјско-стилских периода; музичких жанрова; народног стваралаштва) • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • -не зна, није научио, одбија да одговори	• опише основне карактеристике; (музичких инструмената и састава; историјско-стилских периода; музичких жанрова; народног стваралаштва) • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања
СЛУШАЊЕ	10. наведе	Да именује:	Да именује:

МУЗИКЕ	изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; 11. разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба; 12. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог	• музичке изражајне елементе; • извођачки састав; • музичке жанрове; • српски музички фолклор. • не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника • не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • не зна, није научно, одбија да одговори	• музичке изражајне елементе; • извођачки састав; • музичке жанрове; • српски музички фолклор. • жели да покуша да реализује минимално уз подршку наставника • показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

	доба; 13. идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба; 14. препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку.		
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	15. изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; 16. изрази доживљај музике језиком	Ученик не уме да: • пева једноставне дечије, народне или популарне композиције; • изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту. • не зна, није научио, одбија да одговори • Неодговорност, ометање на часу, недоношење прибора за музичку културу (музички инструмент, уџбеник, нотна свеска...)	Ученик уме да: • пева једноставне дечије, народне или популарне композиције; • изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту. • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања • На оцену из музичке културе позитивно утиче и: Активност у изабраним предметима,

	других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); 17. учеств ује у школским приредбама и манифестацијама; 18. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; 19. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; 20. критич		манифестацијама, приредбама, фестивалима (певање, певачка група, хор, оркестар), посећивање културних дешавања из области музике, активност на часу, лепо понашање, дисциплина.

	ки просуђује утицај музике на здравље.		
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШ ТВО	21 корист и музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; 22. комунизира у групи импровизујућ и мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; 23. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; 24.	Ученик не уме да: • направи музичке инструменте користећи предмете из окружења; • осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела; • изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима; • учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. • не зна, није научио, одбија да одговори	Ученик уме да: • направи музичке инструменте користећи предмете из окружења; • осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела; • изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима; • учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. • има слабо знање, врло мало, зна да одговори само на једно или два питања

	корист и могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – добар (3)	Напредни –врло добар (4)
	Исходи**)	Број бодова 49-66%	Број бодова 67-84%
ЧОВЕК И МУЗИКА	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: 1. повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; 2. уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу; 3. препознаје националне игре у делима уметничке музике; 4. наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; 5. разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба; 6. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба;	ученик уме да анализира повезаност: • музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером); • структуре и драматургије одређеног музичког жанра (на пример, оперски финале са догађајима у драми); • облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота. • има половину знања из музичке теорије	• зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; • разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; • критички и аргументовано образлаже свој суд; • уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом).. • знавише лекција са мањим грешкама

	7. идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба.		
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	8. препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; 9. опише начин добијања тона код дувачких инструмената.	музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером).	зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	10. наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; 11. разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба; 12. идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба; 13. идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба; 14. препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку.	- опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених - музичких елемената (на пример, узбуркана мелодија као резултат специфичног ритма, темпа, агогике, динамике, интервалске структуре); - препозна структуру одређеног жанра. - препозна дело и композитора	- структуралном и драматуршком димензијом звучног примера; - жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера; - контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора - препозна дело и композитора

ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	15. изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; 16. изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); 17. учествује у школским приредбама и манифестацијама; 18. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; 19. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; 20. критички просуђује утицај музике на здравље.	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно или ритмички погрешно, изговор текста добар	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно, ритмички и изговор текста песме са неколико мањих грешака
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	21 користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; 22. комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; 23. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; 24. користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	• осмишљава лакше пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или компонује мање и лакше музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; • осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.	• осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; • осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Напредни –одличан (5)
	Исходи**)	Број бодова 85-100%
ЧОВЕК И МУЗИКА	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; - уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу; - препознаје националне игре у делима уметничке музике; - наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; - разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба; - идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба; - идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба.	- зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; - разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; - критички и аргументовано образлаже свој суд; - уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом). знадаобјасни, самдапрепричаивишелекција
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	- препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; - опише начин добијања тона код дувачких инструмената.	зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	- наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; - разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба; - идентификује репрезентативне музичке примере	- Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са: - структуралном и драматуршком димензијом звучног примера; - жанровским и историјско-стилским

	најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба; 13. идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба; 14. препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку.	контекстом звучног примера; • контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	15. изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; 16. изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); 17. учествује у школским приредбама и манифестацијама; 18. примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; 19. понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; 20. критички просуђује утицај музике на здравље.	• изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. • препозна основне елементе музичке писмености. • интонативно, ритмички и изговор текста песме без грешака
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	21 користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; 22. комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; 23. учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; 24. користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	• осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте; • импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова; • осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Исходи:

1. унесе и мења податке у табели;
2. разликује типове података у ћелијама табеле;
3. сортира и филтрира податке по задатом критеријуму;
4. користи формуле за израчунавање статистика;
5. представи визуелно податке на одговарајући начин;
6. примени основне функције форматирања табеле, сачува је у пдф формату и одштампа;
7. приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа;
8. разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета;
9. разуме потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце;
10. разуме везу између ризика на интернету и кршења права;
11. објасни појам „отворени подаци”;
12. успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци;
13. унесе серију (низ) података;
14. изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте, ...);
15. графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма);
16. унесе табеларне податке или их учита из локалних датотека и сними их;
17. изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање, ...);
18. изврши анализе које укључују статистике по групама;
19. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
20. сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка;
21. самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима;
22. креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;
23. поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника;
24. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – довољан (2)	Средњи – добар (3)
	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)	Број бодова 31-48%	Број бодова 49-66%
1. ИКТ	- унесе и мења податке у табели; - разликује типове података у ћелијама табеле; - сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; - користи формуле за израчунавање статистика; - представи визуелно податке на одговарајући начин; - примени основне функције форматирања табеле, сачува је у пдф формату и одштампа; - приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа; - разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.
2. Дигитална писменост	- разуме потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце; - разуме везу између ризика на интернету и кршења права;		
3. Рачунарство	- објасни појам „отворени подаци”; - успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни; отворени подаци; - унесе серију (низ) података; - изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир,		

	просек, проценте, ...); 15. графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма); 16. унесе табеларне податке или их учита из локалних датотека и сними их; 17. изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање, ...);		

Тема/ област	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)
	ИСХОДИ (УЧЕНИК УМЕ ДА...)	Број бодова 67-84%	Број бодова 85-100%
4. Пројектна настава	18. изврши анализе које укључују статистике по групама; 19. сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; 20. сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка; 21. самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима; 22. креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; 23. поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; 24. вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Исходи :

1. уочава и формулише ликовни проблем;
2. активно посматра, опажа и уочава предмете, бића и појаве и њихове односе;
3. исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности;
4. разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;
5. комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;
6. сарађује у тиму и показује кооперативност у раду;
7. показује иницијативу и самосталност у раду;
8. именује и описује појмове и њихово значење у оквиру теме/лекције;
9. описује елементе који се обрађују у теми/лекцији, које уочава у природи, окружењу и уметничким делима;
10. наводи примере из окружења и тумачи их;
11. разуме контекст културног наслеђа различитих епоха;
12. активно тумачи уметничка остварења у складу задатим критеријумима и са личним доживљајем;
13. објашњава процедуре и значења;
14. користи самостално или у сарадњи са другима одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;
15. повезује кључне текстуалне податке и визуелне информације;
16. повезује стечена знања са осталим наставним садржајима;
17. открива, упоређује и анализира значења појмова из теме/лекција у уметничким делима;
18. разматра, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима материјала и техника и где се та знања примењују;
19. проналази и систематизује информације из различитих извора;
20. развија стратегије проналажења разних одговора и начина за решавање проблема;
21. креира, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама;
22. производи разноврсне, маштовите и оригиналне идеје;
23. уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије;
24. показује радозналост и склоност ка постављању питања, критикује, дискутује и изражава своје ставове у односу на тему/ликовни проблем;
25. процењује и аргументује сопствене и ставове и поступке других;
26. представља и процењује усмено своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно;
27. објашњава процедуре и значења и изводи закључке;
28. уважава различитост, мултикултуралност; показује емпатију и хумане ставове.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - довољан (2)	Средњи - добар (3)
	Исходи**)	Број бодова 31%-48%	Број бодова 49%-66%
КОМПОЗИЦИЈА	- уочава и формулише ликовни проблем; - активно посматра, опажа и уочава предмете, бића и појаве и њихове односе; - исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности; - разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; - комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)	ЛК.1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) ЛК.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу
РИТАМ, ГРАДАЦИЈА И КОНТРАСТ	- сарађује у тиму и показује кооперативност у раду; - показује иницијативу и самосталност у раду; - именује и описује појмове и њихово значење у оквиру теме/лекције; - описује елементе који се обрађују у теми/лекцији, које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; - наводи примере из окружења и		

	тумачи их;		
ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	11. активно тумачи уметничка остварења у складу задатим критеријумима и са личним доживљајем; 12. објашњава процедуре и значења; 13. користи самостално или у сарадњи са другима одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; 14. повезује кључне текстуалне податке и визуелне информације; 15. повезује стечена знања са осталим наставним садржајима;		
КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА	16. открива, упоређује и анализира значења појмова из теме/лекција у уметничким делима; 17. разматра, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима материјала и техника и где се та знања примењују; 18. проналази и систематизује информације из различитих извора; 19. развија стратегије проналажења разних одговора и начина за решавање проблема;		
СЛОБОДНО	20. креира, самостално или у тиму,		ЛК.2.1.1. познаје и користи (у свом раду)

КОМПОНОВАЊЕ	презентације о одабраним темама; 21.производи разноврсне, маштовите и оригиналне идеје; 22.уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; 23.показује радозналост и склоност ка постављању питања, критикује, дискутује и изражава своје ставове у односу на тему/ликовни проблем;		основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)
КОМУНИКАЦИЈА НАСЛЕЂЕ	24.процењује и аргументује сопствене и ставове и поступке других; 25.представља и процењује усмено своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; 26.објашњава процедуре и значења и изводи закључке; 27.уважава различитост, мултикултуралност; 28. показује емпатију и хумане ставове.		

Тема/	Ниво постигнућа	Средњи – врло добар (4)	Напредни – одличан (5)

област	Исходи**)	Број бодова 67%-84%	Број бодова 85%-100%
КОМПОЗИЦИЈА	1. уочава и формулише ликовни проблем; 2. активно посматра, опажа и уочава предмете, бића и појаве и њихове односе; 3. исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности; 4. разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; 5. комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;	ЛК.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других	ЛК.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) ЛК.3.3.2. описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности ЛК.3.3.3. користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности ЛК.3.3.4. разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота
РИТАМ, ГРАДАЦИЈА И КОНТРАСТ	6. сарађује у тиму и показује кооперативност у раду; 7. показује иницијативу и самосталност у раду; 8. именује и описује појмове и њихово значење у оквиру теме/лекције; 9. описује елементе који се обрађују у теми/лекцији, које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; 10. наводи примере из окружења и тумачи их;		

ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	11.активно тумачи уметничка остварења у складу задатим критеријумима и са личним доживљајем; 12.објашњава процедуре и значења; 13.користи самостално или у сарадњи са другима одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; 14.повезује кључне текстуалне податке и визуелне информације; 15.повезује стечена знања са осталим наставним садржајима;		
КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА	16.открива, упоређује и анализира значења појмова из теме/лекција у уметничким делима; 17.разматра, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима материјала и техника и где се та знања примењују; 18.проналази и систематизује информације из различитих извора; 19.развија стратегије проналажења разних одговора и начина за решавање проблема;		
СЛОБОДНО	20.креира, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама;		

КОМПОНОВАЊЕ	21.производи разноврсне, маштовите и оригиналне идеје; 22.уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; 23.показује радозналост и склоност ка постављању питања, критикује, дискутује и изражава своје ставове у односу на тему/ликовни проблем;		
КОМУНИКАЦИЈА НАСЛЕЂЕ	24.процењује и аргументује сопствене и ставове и поступке других; 25.представља и процењује усмено своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; 26.објашњава процедуре и значења и изводи закључке; 27.уважава различитост, мултикултуралност; 28. показује емпатију и хумане ставове.		

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. Изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који никога не угрожава;
2. образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици дискриминације и кршења људских права;
3. наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице;
4. покаже интересовање за упознавањем различитих култура;
5. наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају;
6. разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе;
7. уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продуктима културе на који начин се преносе родни обрасци;
8. указује на примере родне равноправности и неравноправности у ситуацијама из свакодневног живота;
9. дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу;
10. наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену;
11. препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве;
12. наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником;
13. наведе основне функције медија и образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији;
14. образложи значај слободе медија за развој демократије;
15. у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира;
16. препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање;
17. проналази и користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује;
18. препозна пример злоупотребе деце у медијима;
19. у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;
20. учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма.

Тема/област	Нивои постигнућа – исходи	Напредни – истиче се 85-100%	Средњи – добар 49-84%	Основни – задовољава 31-48%
Људска права – Заједница културно различитих група	1. Изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који	- у потпуности показује способност	- у великој мери показује способност	- у довољној мери показује способност примене знања,

	никога не угрожава; 2. образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици дискриминације и кршења људских права; 3. наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице; 4. покаже интересовање за упознавањем различитих култура; 5. наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају;	трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
Демократско друштво – Родна (не)	6. разликује појмове пол и род и препознаје родне	- у потпуности показује	- у великој мери показује	- у довољној мери показује способност

равноправност	стереотипе; 7. уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продуктима културе на који начин се преносе родни обрасци; 8. указује на примере родне равноправности и неравноправности у ситуацијама из свакодневног живота; 9. дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу; 10. наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену; 11. препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; 12. наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником;	способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
Процеси у савременом	13. наведе основне	- у потпуности	- у великој мери	- у довољној мери

свету – Медији	функције медија и образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; 14. образложи значај слободе медија за развој демократије; 15. у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; 16. препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; 17. проналази и користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује; 18. препозна пример злоупотребе деце у медијима;	показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

Грађански активизам – Вредност грађанског друштва	19. у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; 20. учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма.	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

- 1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе;
- 2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.
- 3. моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света.
- 4. моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим.
- 5. бити подстакнут да учествује у литургијској заједници.
- 6. моћи да сагледа грех као промашај људског назначења;
- 7. моћи да сагледа грех као промашај људског назначења;
- 8. моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика;
- 9. бити подстакнут да увиди вредност ближњег у сопственом животу;
- 10. моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт;
- 11. моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави.
- 12. моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви;
- 13. моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу;
- 14. моћи да објасни кад и како се пости;
- 15. моћи да увиди смисао и значај поста;
- 16. бити подстакнут на пост и молитву као начин служења Богу;
- 17. бити подстакнут да развија хришћанске врлине;
- 18. бити подстакнут да се критички односи према својим поступцима;
- 19. бити подстакнут да чита Житија Светих;
- 20. бити подстакнут да заснује свој однос према Богу на захвалности.
- 21. моћи да увиди да је молитва разговор са Богом;
- 22. бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот;

- 23. моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву;
- 24. моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија;
- 25. моћи да однос међу члановима Цркве пореди са повезаношћу удова у људском телу;
- 26. моћи да препозна неке од елемената Литургије;
- 27. моћи да увиди да Молитва Господња има литургијску основу;
- 28. моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену.
- 29. моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници;
- 30. бити подстакнут да активније учествује у богослужењима;

31. моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије;

- 32. моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих;
- 33. моћи да објасни да је Бог створио човека као сарадника на делу спасења;
- 34. моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег;
- 35. бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији.
- 36. моћи да преприча догађај Преображења Господњег;
- 37. моћи да повеже појмове светости и обожења са дејством Светога Духа
- 38. моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама, исцељењима...
- 39. моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства;
- 40. моћи да препозна икону као символ Царства Божијег;
- 41. бити подстакнут да на правилан начин изражава поштовање према хришћанским светињама.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни – задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 31-48%	Број бодова 49-84%	Број бодова 85-100%
I/ УВОД	1.моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе; 2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања 3.моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света. 4.моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим. 5.бити подстакнут да учествује у литургијској заједници. 6.моћи да сагледа грех као промашај људског назначења; 7.моћи да разликује слободу од самовоље;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

II – ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖЈА	8.моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света. 9.моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим. 10.бити подстакнут да учествује у литургијској заједници. 11.моћи да сагледа грех као промашај људског назначења; 12.моћи да разликује слободу од самовоље; 13.моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика; 14.бити подстакнут да увиди вредност ближњег у сопственом животу; 15.моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт; 16.моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
III/ ПОДВИЖНИЧКО ЕВХАРИЈСТИСКИ ЕТОС	17.моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви; 18.моћи да препозна различите	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	– у великој мери показује способност примене знања и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим

	подвиге као путеве који воде ка истом циљу; 19.моћи да објасни кад и како се пости; 20.моћи да увиди смисао и значај поста; 21.бити подстакнут на пост и молитву као начин служења Богу; 22.бити подстакнут да развија хришћанске врлине; 23.бити подстакнут да се критички односи према својим поступцима; 24.бити подстакнут да чита Житија Светих; <u>БИТИ ПОДСТАКНУТ ДА ЗАСНУЈЕ СВОЈ ОДНОС ПРЕМА БОГУ НА ЗАХВАЛНОСТИ.</u>	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
IV/ ЛИТУРГИЈА	25.моћи да увиди да је молитва разговор са Богом; 26.бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот; 27.моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву; 28.моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија; 29.моћи да однос међу члановима Цркве пореди са повезаношћу	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на

	удова у људском телу; 30.моћи да препозна неке од елемената Литургије; 31.моћи да увиди да Молитва Господња има литургијску основу; 32.моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену. 33.моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници; 34.бити подстакнут да активније учествује у богослужењима;	изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V/ ЦАРСТВО БОЖИЈЕ	35.моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих; 36.моћи да објасни да је Бог створио човека као сарадника на делу спасења; 37.моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег; 38.бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији. 39.моћи да преприча догађај Преображења Господњег; 40.моћи да повеже појмове	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;

	светости и обожења са дејством Светога Духа 41.моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама, исцељењима... 42.моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства; 43.моћи да препозна икону као символ Царства Божијег; 45.бити подстакнут да на правилан начин изражава поштовање према хришћанским светињама.	– показује мањи степен активности и ангажовања.	– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

Исходи:

1. – Otkriti snagu zajedništva, pravoga prijateljstva i ispravnoga shvaćanja ljudske spolnosti koja je u službi ljubavi i života
2. – Otkriti i upoznati temeljne kršćanske vrednote vezane uz prijateljstvo, brak i celibat
3. – Otkriti važnost traganja za dubljom spoznajom vjere i postignućem temeljnoga smisla osobnoga života i života u zajednici
4. – Upoznati temeljna ljudska iskustva i povezati ih s veličinom religiozne poruke i Boga koji je stvoritelj svijeta i našega života
5. – Otkriti ljepotu Božje slike u čovjeku te poziv na slobodu i dobrotu; promatrati čovjeka kao tajnu u svjetlu objave, njegov susret s Bogom, zloporabu slobode i iskonski grijeh, zlo razdora među ljudima i Božju dobrotu koja pobjeđuje zlo
6. – Upoznati i susresti Krista koji nam otkriva tajnu Boga i čovjeka, koji je prošao zemljom čineći dobro i koji poziva svoje učenike da ga u tome nasljeduju
7. – Otkriti kako kršćani svoju zadaću i poslanje trebaju živjeti u društvu i u Crkvi

8. – U suodnosu sa župnom katehezom otkriti snagu i darove Duha Svetoga koji se primaju u sakramentu potvrde te izgraditi svjesnu i osobnu odluku o življenju i svjedočanstvu svoje vjere Upoznati i prihvatiti svoju zadaću i poslanje u svijetu, osobito osobni poziv i zadaću da s Bogom — sustvaramo bolji svijet – kulturu mira i civilizaciju ljubavi
9. – Buditi svijest da, kao mladi vjernici, trebaju dati vlastiti prilog toj izgradnji, odgovorno napraviti izbor zvanja, savjesno obavljati svoje poslove i dužnosti i aktivno sudjelovati u životu svoje obitelji, župne zajednice i društva na svim onim područjima gdje mogu pomoći

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**) <u>- Ishodi, koje očekujemo na kraju nastavne teme</u>	Основни – задовољавајуће Разумевање Број бодова 31-48%	Средњи –добар Анализа Број бодова 49-84%	Напредни –истиче се Евалуација Број бодова 85- 100%
UPOZNAJMO I IZGRAĐUJMO SVOJ ŽIVOT – ISMERJÜK MEG ÉS ÉPÍTÜK KI ÉLETÜNKET	Kompetencija za celoživotno učenje Učenik će znati: 1. Otkriti snagu zajedništva, pravoga prijateljstva i ispravnoga shvaćanja ljudske spolnosti koja je u službi ljubavi i života	1. Otkriti snagu zajedništva, pravoga prijateljstva	1. Otkriti snagu zajedništva, pravoga prijateljstva i ispravnoga shvaćanja ljudske spolnosti koja je u službi ljubavi i života	

ČOVJEKOVO TRAGANJE ZA ŽIVIM BOGOM – AZ EMBER KERESI AZ ÉLŐ ISTENT	Briga za zdravlje Učenik će znati:2.Otkriti i upoznati temeljne kršćanske vrednote vezane uz prijateljstvo, brak i celibat 5.Otkriti ljepotu Božje slike u čovjeku te poziv na slobodu i dobrotu; promatrati čovjeka kao tajnu u svjetlu objave, njegov susret s Bogom, zloporabu slobode i iskonski grijeh, zlo razdora među ljudima i Božju dobrotu koja pobjeđuje zlo	2.Otkriti i upoznati temeljne kršćanske vrednote	2.Otkriti i upoznati temeljne kršćanske vrednote vezane uz prijateljstvo, brak i celibat	5.Otkriti ljepotu Božje slike u čovjeku te poziv na slobodu i dobrotu; promatrati čovjeka kao tajnu u svjetlu objave, njegov susret s Bogom, zloporabu slobode i iskonski grijeh, zlo razdora među ljudima i Božju dobrotu koja pobjeđuje zlo

TAJNA SVIJETA I ČOVJEKA U SVJETLU BIBLIJE – A VILÁG ÉS AZ EMBER TITKA A SZENTÍRÁS FÉNYÉBEN	Rad sa podacima i informacijama Učenik će znati:3.Otkriti važnost traganja za dubljom spoznajom vjere i postignućem temeljnoga smisla osobnoga života i života u zajednici 6.Upoznati i susresti Krista koji nam otkriva tajnu Boga i čovjeka, koji je prošao zemljom čineći dobro i koji poziva svoje učenike da ga u tome nasljeđuju	3.Razume važnost traganja za dubljom spoznajom vjere i postignućem temeljnoga smisla osobnoga života i života u zajednici	6.Upoznati i susresti Krista koji nam otkriva tajnu Boga i čovjeka, koji je prošao zemljom čineći dobro i koji poziva svoje učenike da ga u tome nasljeđuju	6.Upoznati i susresti Krista koji nam otkriva tajnu Boga i čovjeka, koji je prošao zemljom čineći dobro i koji poziva svoje učenike da ga u tome nasljeđuju – uz objašnjenje

U ISUSU KRISTU UPOZNAJEMO PRAVOGA BOGA – ISMERJÜK MEG JÉZUS KRISZTUSBAN A VALÓSÁGOS ISTENT	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 4. Upoznati temeljna ljudska iskustva i povezati ih s veličinom religiozne poruke i Boga koji je stvoritelj svijeta i našega života 5. Otkriti ljepotu Božje slike u čovjeku te poziv na slobodu i dobrotu; promatrati čovjeka kao tajnu u svjetlu objave, njegov susret s Bogom, zloporabu slobode i iskonski grijeh, zlo razdora među ljudima i Božju dobrotu koja pobjeđuje zlo	4. Prepoznateljna ljudska iskustva i povezati ih s veličinom religiozne poruke i Boga koji je stvoritelj svijeta i našega života	4. Prepoznateljna ljudska iskustva i povezati ih s veličinom religiozne poruke i Boga koji je stvoritelj svijeta i našega života – uz objašnjenje	5. Otkriti ljepotu Božje slike u čovjeku te poziv na slobodu i dobrotu; promatrati čovjeka kao tajnu u svjetlu objave, njegov susret s Bogom, zloporabu slobode i iskonski grijeh, zlo razdora među ljudima i Božju dobrotu koja pobjeđuje zlo – uz objašnjenje

MISTIČNO TIJELO KRISTOVO – KRISZUTS MISZTIKUS TESTE – AZ EGYHÁZ	Kompetencija za celoživotno učenje Učenik će znati: 7. Otkriti kako kršćani svoju zadaću i poslanje trebaju živjeti u društvu i u Crkvi 9. Buditi svijest da, kao mladi vjernici, trebaju dati vlastiti prilog toj izgradnji, odgovorno napraviti izbor zvanja, savjesno obavljati svoje poslove i dužnosti i aktivno sudjelovati u životu svoje obitelji, župne zajednice i društva na svim onim područjima gdje mogu pomoći	7. Znaju otkriti kako kršćani svoju zadaću i poslanje trebaju živjeti u društvu i u Crkvi	7. Znaju otkriti kako kršćani svoju zadaću i poslanje trebaju živjeti u društvu i u Crkvi i već imaju primer i iskustvo	9. Kao mladi vjernici, trebaju dati vlastiti prilog toj izgradnji, odgovorno napraviti izbor zvanja, savjesno obavljati svoje poslove i dužnosti i aktivno sudjelovati u životu svoje obitelji, župne zajednice i društva na svim onim područjima gdje mogu pomoći

POTVRDA – SNAGA KRŠĆANSKOG POSLANJA – A BÉRMÁLÁS – A KERESZTÉNY KÜLDETÉS EREJE	Preduzetnička kompetencija Učenik će znati: 8. U suodnosu sa župnom kateheзом otkriti snagu i darove Duha Svetoga koji se primaju u sakramentu potvrde te izgraditi svjesnu i osobnu odluku o življenju i svjedočanstvu svoje vjere Upoznati i prihvatiti svoju zadaću i poslanje u svijetu, osobito osobni poziv i zadaću da s Bogom — sustvaramo bolji svijet – kulturu mira i civilizaciju ljubavi	8. U suodnosu sa župnom kateheзом znaju otkriti snagu i darove Duha Svetoga	8. U suodnosu sa župnom kateheзом znaju otkriti snagu i darove Duha Svetoga koji se primaju u sakramentu potvrde te izgraditi svjesnu i osobnu odluku o življenju i svjedočanstvu svoje vjere	7. Znaју upoznati i prihvatiti svoju zadaću i poslanje u svijetu, osobito osobni poziv i zadaću da s Bogom — sustvaramo bolji svijet – uz objašnjenje

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

**** НАПОМЕНА:**

У складу са законским формирањем група, као и према компетентној процени наставника, заснованој на искуству у раду са мешовитим групама, као и могућностима и способностима ученика, наставник има право да ученика оцени сходно критеријумима за одређени разред, чак и ако ученик фактички не припада том разреду, јер се може десити да ученик овај предмет бира први пут и да нема потребна претходна знања како би пратио програм и план наставе за разред који заиста похађа.

Тема/ област	ИСХОДИ / KIMENET A tematikai egység/terület feldolgozását követően a diák képes 1509agy a következőkre:	Основни –задовољавајуће Број бодова 31-48%	Средњи – добар Број бодова 49-84%	Напредни – истиче се Број бодова 85-100%
IRODALMI ISMERETEK:	1. Az előző évfolyamokon tanult irodalmi fogalmakat össze- függésbe hozza az új tananyaggal, és mindezt felhasználja az irodalmi mű elemzése során. 2. Megkülönbözteti az irodalmi műfajokat. 3. Bemutatja a műfajok jellemző tulajdonságait. 4. Meghatározza a mű témáját, szereplőit, röviden elmondja a cselekményt. 5. Felismeri az epikai, drámai és lírai szövegek beszélőjét. 6. Megkülönbözteti az E/1 és az E/3 személyű 1509agyar1509r. 7. Kérdések és	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	kulcsszavak alapján összefoglalja a szöveg lényeges információit. 8. Megállapítja a cselekmény helyét és idejét. 9. Meghatározza és példákkal illusztrálja a mű témáját, a főszereplőt, a mellékszereplőket stb. 10. Érti és megnevezi a szereplők közötti viszonyokat. 11. Felismeri a mű alaphelyzetét, a kibontakozást, a feszültséget, a csattanót. 12. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: 1510agy, elégia, eposz, óda. 13. Megnevezi és alkalmazza a leírás formáit: a személyleírást, a tárgyleírást, a tájleírást.		активности и ангажовања.	

	14. Felismeri és értelmezi az egyszerű szövegek konfliktushelyezeteit, röviden jellemzi a hősöket és kifejtí a véleményét velük kapcsolatban. 15. Többszöri olvasás után megérti az egyszerű és/vagy összetett- több szövegeket. 16. Hangosan, megfelelő tempóban olvas és reprodukál rövidebb és/vagy hosszabb szövegeket, ügyelve a helyes artikulációra, hangsúlyra, hanglejtésre, valamint a mondatformálásra. 17. Megérti a humor szerepét az irodalmi művekben. 18. Megfogalmazza a szöveghez kapcsolódó egyéni élményeit, és meg is indokolja.			

	Összehasonlítja saját és a társa olvasmányélményeit. 19. (Tanári segítséggel) előad irodalmi művek részleteit, dialógusait. 20. Röviden megindokolja, miért ajánl egy-egy irodalmi művet olvasásra. 21. Felismeri az azonos motívumokat a 1512. évi magyar és a szerb irodalmi művekben.			
ANEMZETI KULTÚRAALAPJA I	22. Felismeri a 1512. évi magyar nemzeti jelképeket 23. Megismeri a 1512. évi magyar kultúra kiemelkedő személyiségeit (zeneszerzők, festők) 24. Megismeri a legfontosabb 1512. évi magyar művészeti értékeket. 25. Megismeri a legismertebb	- знања која је остварио у области репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањистепен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на

	1513agyar filmművészeti alkotásokat. 26. Megismeri és összehasonlítja a 1513agyar és a szerb ünnepi népszokásokat. 27. Össze tudja vetni a kortárs 1513agyar és szerb kultúra kiemelke- dő egyéniiségeinek tevékenységét.		проблеме на нивоу стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталнос т и висок степен активности и ангажовања.	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
MONDATTAN	28. Alapszinten kontrasztív módon gondolkodik, összevet. 29. Érti és használja az előző osztályokban elsajátított nyelvtani szerkezeteket. 30. Használja az egyszerűbb összetett mondatokat. 31. Meg tudja fogalmazni a egyszerű mondat mibenlétét és fajatait. 32. Felismeri az	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подаци ма; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђ ује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	– у потпуности показује способност трансформациј е знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког

	összetett mondatokat, ismeri felosztásukat. 33. Tudja mi az alárendelt összetett mondat, és fel tudja sorolni fajtáit. 34. Tudja mi a mellérendelő összetett mondat és ismeri felosztását. 35. Ismeri a többszörösen összetett mondat fogalmát 36. Össze tudja vetni a 1514agyar és a szerb összetett mondatok jellemzőit. 37. Ismeri a mondatok szerkezeti felosztását. 38. Megfelelően használja a 1514agyar szórendet, reflektál az anya- nyelven megjelenő különbségekre. 39. Megfelelően használja a mondatok közötti írásjeleket.		стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталнос т и висок степен активности и ангажовања.	мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	40. Nyelvtanilag helyes mondatokat alkalmaz, a kommunikációs szituációtól függően.			
KOMMUNIKÁCÓ	41. Megfelelően alkalmazza a kommunikációs modelleket a leggyakoribb beszédsszituációkban. 42. Üzeneteket továbbít írásban vagy szóban. 43. Megérti a mindennapi eseményekről szóló beszélgetések témáját, megérti az okokat és a következményeket; kérdéseket tesz fel, válaszol, önállóan elmondja véleményét. 44. Elolvassa a rövidebb ismeretlen szövegeket, megérti a lényegét, ha a téma közel áll az érdeklődési	- znanja koja je ostvari osunani vo ureprodukcije, uz minimalnu primenu; – umañoj mери loгички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и

	köréhez, illetve ha mindennapi eseményekről szólnak. 45. Megérti a mindennapi témákkal foglalkozó műsorokat. 46. Rövid médiaszöveget alkot (hírt, interjút, riportot). 47. Bejelent valamilyen eseményt. 48. Nyelvtudásának megfelelően alkalmazza a szituatív kódváltást az elektronikus médiában. 49. Használja a megfelelő udvariassági formákat. 50. Bemutatja önmagát és a környezetében lévő embereket, elme- sél történeteket, tolmácsolja saját kívánságait, bemutatja céljait. 51. Nyelvtudásának		степен активности и ангажовања.	ангажовања.

	megfelelően megfogalmaz egy hírt. 52. Felismer alapvető nem verbális kódokat. 53. Részt vesz szerepjátékokban.			
OLVASÁS ÉSSZÖVEGÉRTÉS	54. Többszöri olvasás után megérti az egyszerű és/vagy összetett- tebb ismeretlen szövegeket. 55. Hangosan olvas és reprodukál rövidebb és/vagy hosszabb, szövegeket 56. Önállóan összefoglalja a szöveg lényeges információit. 57. Képes a nem lineáris szövegek befogadására.	- znañakoja je oстварио су нивоу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањистепен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен

			т и висок степен активности и ангажовања.	активности и ангажовања.
HELYESÍRÁS	58. Alkalmazza a helyesírási alapelveket. 59. Képes 1518agya szövegek alkotására (képeslap, meghívó, SMS stb.) 60. Alkalmazza az elválasztás szabályait. 61. 10–12 mondatos és/vagy hosszabb fogalmazásokat ír.	- знања која је остварио у савременој репродукцији, уз минималну примену; – умањеној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност т и висок степен	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

			активности и ангажовања.	
SZÓKÉSZLET	62. Érti és használja a megtanulandó szavakat, szókinccset. 63. Képes szómezőket alkotni. 64. Képes jelentésmezőket alkotni. 65. Szókinccsét kb.250–300 további új lexikai egységgel gazda- gítja. 66. Tudatosodik benne a 1519agyar és szerb frazémák használatának módja: az egyezések, hasonlóságok és különbségek	- знањакојајеоствариосунанивоурепродукције, узминималнупримену; – умањојмерилогичкиповезује чињенице ипојмове иискључивоузподршкунаставникаизводи закључкекојисезаснивајунаподацима; – понекадјесамосталанурешавањупроблемаиунедовољнојмери критичкирасуђује; – показујемањистепенактивностииангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

			ангажовања.	
BESZÉDMŰVELÉS	67. Felismeri a helytelen beszédjelenségeket. 68. Helyesen használja a viszonyragokat.	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – умањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ

Тема/област	Нивои постигнућа - исходи	Основни - задовољава	Средњи - добар	Напредни – истиче се
СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ - Енформел. - Непосредно преношење динамичног тока мисли у одређеном временском интервалу - Ритмичко-хармонијска композиција чистог односа боје и форме - Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали - Систем низања скупова тачака, линија, боја, облика и волумена према одређеној схеми	описује линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; поређи утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала; користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог; разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; исказује своје мишљење о томе	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама)	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички

	како је развој цивилизације утицао на развој уметности.	(самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	- делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталност и и ангажовања	расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА 6. Комбинаторика унапред датог скупа геометријских бојених површина, пластичних елемената или линеатура 7. Слободно компоновање – вежбање 8. Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали 9. Амблем, површинско обл Цртање, сликање, вајање, Одговарајућа средства и материјали иковање 10. Цртање, сликање, вајање,	• поређи облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; • гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; • наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон;	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције

Одговарајућа средства и материјали 11. Амблем, тродимензионално обликовање 12. Естетско процењивање 13. Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали		стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталност и и ангажовања	е - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
КОНТРАСТ ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ 14. Визуелна метафорика вежбање 15. Визуелна метафорика вежбање 16. Контраст, јединство и доминанта у простору 17. Опажање и представљање	• обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; • преобликује предмет за рециклажу дајући му нову	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз

18. Цртање, сликање, вајање, одговарајућасредства и материјали 19. Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали 20. Контраст, јединство и доминанта у простору– вежбање 21. Контраст, јединство и доминанта у простору– вежбање 22. Контраст, јединство и доминанта у простору– вежбање 23. Контраст, јединство и доминанта у простору– вежбање 24. Естетско процењивање 25. Цртање, сликање, вајање, одговарајућасредства и материјали 26. Аперцепција (замишљања, подстицањеимагинације 27. Цртање, сликање, вајање.одговарајућасредства и материјали 28. Фотомонтажа 29. Перцепција и аперцепција 30. Одговарајућасредства и материјали 31. Слободнокомпоновање и фантастика – вежбање 32. Цртање, сликање, вајање, одговарајућасредства и материјали 33. Цртање, сликање, вајање, одговарајућасредства и материјали 34. Цртање, сликање, вајање,	употребну вредност; • комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан • орнамент за одређену намену; • објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; • разматра , у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује; • исказује своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно.	ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталност и и ангажовања	подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

одговарајућа средства и материјали				

ДОМАЋИНСТВО

Тема/област	Ниво постигнућа Исходи**)	Основни -задовољавајуће Број бодова 31-48%	Средњи - добар Број бодова 49-84%	Напредни - истиче се Број бодова 85- 100%
1. Лична хигијена - средств а за личну хигијену - козметика - кућна апотека - одржавање стана - уклања ње мрља и заштита	Стицање знања о коришћењу воде у домаћинству, о хемијској и микробиолош кој исправности воде, разликама	- знања која је остварио у репродукцији, уз минималну примену; – умањено мерно логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке које се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољно мерно критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује

материјала - бојење и лакирање дрвета - отпадн и материјали у домаћинству	између техничке и пијаће воде, као и тврде и меке. Познавање опасности загађења животне средине и предлаже како да се спрече штетне последице загађења. Развијање еколошке свести, као и свести о сопственим знањима и умењима		изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачк ог мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самостално ст и висок степен активности и ангажовања .	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
2. Исхрана човека - јеловник, состављање	Стицање знања о значају	- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз	– у великој мери	– у потпуности

- састојци хране и потребе - навике у исхрани – истраживање - последице неправилне исхране - органска и ГМО храна - апарати за обраду хране - загађивање хране и мере заштите - припрема салата, сокова и млечних напитака - аранжирање хране, стола и послуживање - култура исхране и понашање за трпезом	правилне исхране и да се исхраном уноси шест главних врста супстанци битних за функционисање људског организма, као и њихову заступљеност. Препознавање еколошки и генетски модификоване хране. Стиче знања о припреми и чувању намирница (конзервисању), планирању дневних obroka и састављању јеловника. Формирање практичних знања и вештина за послуживање хране,	подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен	показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	културних навика приликом узимања хране, као и неговање културе исхране и живота уопште		активности и ангажовања	

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Тема	Исходи	Основни-задовољава	Средњи- добар	Напредни-истиче се
1.Еколошки отисак и опстанак	- наведе основне појмове о животној средини - наведе примере утицаја човека на животну средину - уочи узрочно-последичне везе и односе на реализацији човек и животна средина	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је

	- препозна проблеме у локалној средини на основу концепта одрживог развоја - активно и одговорно управља и решава интегративне пројектне задатке - повезује хоризонтално и вертикално знања о одрживом коришћењу ресурса и користи холистички приступ у решавању проблема одрживог развоја - развија ставове и вредности о очувању животне средине кроз решавање проблема на локалитету - емоционално реагује на проблеме локалног окружења - користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања - ради у тиму, размењује мишљење и учествује у акцијама очувања животне средине	- лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања
2. Управљање отпадом	- схвати и разуме поделу и значај природних ресурса - разликује обновљиве од	- у потпуности показује способност	- у великој мери показује способност	- у довољној мери показује способност примене знања,

	необновљивих природних ресурса - препозна и наводи примере обновљивих и необновљивих ресурса - критички се односи према нерационалном коришћењу необновљивих природних ресурса - користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања - ради у тиму, размењује мишљење и учествује у акцијама очувања животне средине	трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

3.Рециклажа, Ремедијација и поновна употреба добара и сировина	- наведе изворе и последице загађења природне средине - разликује изворе и врсте загађења - анализира из различитих углова утицај загађења на живи свет - разврстава изворе загађења - истражи изворе загађења у локалној средини - наведе примере последица стварања озонских рупа и других глобалних проблема на животну средину - уочава узрочно последичне везе између глобалних и локалних проблема загађења и очувања природне средине - уочи повезаност природних, социјалних и економских фактора у очувању животне средине - креира решења за смањење загађења од отпада у оквиру пројеката - користи методе и алате истраживања на терену - прикупља податке из различитих извора уз критичко сагледавање и доношење закључка	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

4.Обновљиви извори енергије	- користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања - ради у тиму, размењује мишљење и учествује у акцијама очувања животне средине	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без помоћи наставника, уз изузетно висок	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

		степен активности и ангажовања		
5. Биодивезитет и геодиверзитет	- разликује биодиверзитет од геодиверзитета - идентификује и објашњава факторе који доводе до угрожавања биодиверзитета и геодиверзитета - процењује негативан утицај појединих фактора на биодиверзитет и геодиверзитет у локалној средини - наводи примере заштите биодиверзитета и геодиверзитета - креира истраживачке алатке - користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања о геодиверзитету и биодиверзитету - ради у тиму, размењује мишљење и учествује у акцијама очувања животне средине - објашњава резултате	- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - лако логички повезује чињенице и појмове - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - активно учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - јасно изражава усвојено знање - показује изузетну самосталност, без	- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - учествује у раду (самостално, у пару или у групама) - делимично изражава усвојено знање - ради уз минималну помоћ наставника уз висок степен активности, самосталности и ангажовања	- у довољној мери показује способност примене знања, искључиво уз подршку наставника - знања која је остварио су на нивоу репродукције - понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује - показује мањи степен активности и ангажовања

	истраживања повезаности геодиверзитета и биодиверзитета	помоћи наставника, уз изузетно висок степен активности и ангажовања		